

Chambre des Représentants

SESSION 1965-1966.

BUDGET DES RECETTES ET DES DÉPENSES pour l'exercice 1966.

EXPOSÉ GÉNÉRAL

TABLE DES MATIERES.

Première partie. — La politique économique, financière et budgétaire.

	Pages
Introduction	5
1. L'ajustement du budget de 1965	6
2. Le budget de 1966	9
Economies et compressions des dépenses	9
Propositions budgétaires	11
Persévérance dans l'effort de redressement	13
Recettes nouvelles	14
Amélioration de la gestion budgétaire	19
Chapitre I. — <i>Considérations économiques générales</i>	23
Chapitre II. — <i>Finances et budget</i>	27
Chapitre III. — <i>Principaux aspects de la politique budgétaire</i>	38
1° Eléments de politique économique générale	38
2° Politique sociale et d'éducation :	
a) Politique sociale	41
b) Education nationale et Culture	47
c) Ensemble de la politique sociale et culturelle	49
3° Crédits de politique scientifique	50
4° L'effort d'investissement du Pouvoir central	52
5° Relations avec les pays en voie de développement	57
6° La fonction publique	58

Deuxième partie. — Analyse des budgets.

Répartition des budgets	61
Les principaux éléments du budget	62
Réforme de la comptabilité publique et de la présentation des budgets	62

La troisième partie comportant le budget exprimé en termes économiques et fonctionnels sera distribuée ultérieu-

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1965-1966.

BEGROTING VAN ONTVANGSTEN EN UITGAVEN voor het dienstjaar 1966.

ALGEMENE TOELICHTING

INHOUDSTABEL.

Eerste deel. — Economisch, financieel en budgettair beleid.

	Bladz.
Inleiding	5
1. De aanpassing van de begroting van 1965	6
2. De begroting van 1966	9
Bezuinigingen en vermindering van de uitgaven	9
Begrotingsvoorstellen	11
Voortzetting van de inspanning tot herstel	13
Nieuwe ontvangsten	14
Verbetering van het budgettair beheer	19
Hoofdstuk I. — <i>Algemene economische overwegingen</i>	23
Hoofdstuk II. — <i>Financiën en begroting</i>	27
Hoofdstuk III. — <i>Voornaamste aspecten van de budgettaire politiek</i>	38
1° Elementen van algemeen economisch beleid	38
2° Sociaal beleid en opvoeding :	
a) Sociaal beleid	41
b) Nationale Opvoeding en Cultuur	47
c) Algemeen overzicht van het sociaal en cultureel beleid	49
3° De kredieten voor het wetenschapsbeleid	50
4° De investeringsinspanning van de centrale overheid	52
5° Betrekkingen met de ontwikkelingslanden	57
6° Het openbaar ambt	58

Tweede deel. — Ontleding van de begrotingen.

Verdeling van de begrotingen	61
De voornaamste elementen van de begroting	62
Hervorming van de openbare comptabiliteit en van de presentatie van de begrotingen	62

Het derde deel nl. de begroting uitgedrukt in economische en functionele termen zal later worden rondgedeeld.

	Pages		Bladz.
Chapitre I. — <i>Les recettes</i>	68	Hoofdstuk I. — <i>De ontvangsten</i>	68
I. — <i>Evolution de la fiscalité</i>	68	I. — <i>Evolutie van het belastingstelsel</i>	68
II. — <i>Recettes de 1965</i>	76	II. — <i>Ontvangsten van 1965</i>	76
III. — <i>Recettes de 1966</i>	78	III. — <i>Ontvangsten van 1966</i>	78
Chapitre II. — <i>Le budget des dépenses de 1965</i>	84	Hoofdstuk II. — <i>De uitgavenbegroting 1965</i>	84
<i>Dépenses ordinaires</i>	84	<i>Gewone uitgaven</i>	84
<i>Dépenses extraordinaires</i>	90	<i>Buitengewone uitgaven</i>	90
Chapitre III. — <i>Les budgets des dépenses ordinaires de 1966.</i>	94	Hoofdstuk III. — <i>De begrotingen der gewone uitgaven voor 1966</i>	94
<i>Décomposition par budget et par nature des crédits</i>	94	<i>Ontleding per begroting en volgens de aard van de kredieten</i>	94
A. — <i>Dette publique</i>	100	A. — <i>Rijksschuld</i>	100
B. — <i>Pensions</i>	117	B. — <i>Pensioenen</i>	117
C. — <i>Défense nationale</i>	124	C. — <i>Landsverdediging</i>	124
D. — <i>Personnel. Matériel. Travaux</i>	126	D. — <i>Personeel. Materieel. Werken</i>	126
E. — <i>Interventions au profit de tiers (pensions sociales, subventions, autres dépenses)</i>	130	E. — <i>Tegemoetkomingen ten bate van derden (sociale pensioenen, toelagen, andere uitgaven)</i>	130
Chapitre IV. — <i>Les dépenses extraordinaires de 1966</i>	137	Hoofdstuk IV. — <i>De buitengewone uitgaven voor 1966</i> ...	137
Conclusions	145	Conclusies	145

EXPOSÉ GÉNÉRAL

MESDAMES, MESSIEURS,

D'après les ordres du Roi, le Gouvernement a l'honneur de soumettre aux délibérations du Parlement le projet de budget général des Recettes et des Dépenses pour l'exercice 1966.

Ce budget se présente comme suit :

BUDGET 1966. — RECETTES.

Recettes ordinaires.

Recettes fiscales :

	En millions de francs.
Contributions directes	73 875
Douanes et Accises	33 724
Enregistrement	78 796

Total 186 395

Autres recettes 10 723

Total 197 118

Recettes extraordinaires 328

Total général 197 446

BUDGET 1966. — DEPENSES.

Dépenses ordinaires 200 304

Dépenses extraordinaires (crédits de paiement) 27 419

Total 227 723

SOLDE BUDGETAIRE.

Total (ordinaire + extraordinaire) 30 277

ALGEMENE TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In overeenstemming met de bevelen van de Koning, heeft de Regering de eer het ontwerp van algemene begroting voor Ontvangsten en Uitgaven voor het dienstjaar 1966 aan het Parlement ter beraadslaging voor te leggen.

De begroting doet zich als volgt voor :

BEGROTING 1966. — ONTVANGSTEN.

Gewone ontvangsten.

Fiscale ontvangsten :

	In miljoen frank.
Directe belastingen	73 875
Douanen en Accijnzen	33 724
Registratie	78 796

Totaal 186 395

Andere ontvangsten 10 723

Totaal 197 118

Buitengewone ontvangsten 328

Algemeen totaal 197 446

BEGROTING 1966. — UITGAVEN.

Gewone uitgaven 200 304

Buitengewone uitgaven (betalingskredieten). 27 419

Totaal 227 723

BEGROTINGSSALDO.

Totaal (gewone + buitengewone) 30 277

4

PREMIERE PARTIE.

LA POLITIQUE ECONOMIQUE
FINANCIERE ET BUDGETAIRE.

INTRODUCTION.

Dans sa déclaration du 29 juillet 1965, le Gouvernement a clairement précisé l'objectif fondamental de sa politique : le progrès humain et social. Il soulignait que la société moderne n'a de sens que si les modes d'existence, les conditions du logement social, l'utilisation des loisirs, l'enseignement et le rôle de la famille fortifient les règles morales de vie : respect de l'individu, recherche de la qualité, souci de la dignité de l'homme, besoin de solidarité entre citoyens. Il manifestait sa volonté de concevoir et de mener, avec le consentement et l'appui de tous les mouvements sociaux, moraux, éducatifs et familiaux, une politique humaine globale qui permette d'atteindre, au fur et à mesure du progrès matériel, un véritable progrès social conçu comme un tout.

Mais ce progrès ne peut connaître son plein épanouissement sans le succès d'une politique d'expansion économique dont les différents volets tendent à atteindre l'objectif d'assurer un taux de croissance du produit national brut de 4 % par an. Traitant du développement économique des régions, la déclaration gouvernementale s'exprime comme suit :

« Au point de vue économique, le Gouvernement veut nuancer son action selon la nature et la gravité des problèmes auxquels les régions doivent faire face.

» Dans les régions dont le développement se poursuit avec vigueur dans le cadre de la croissance nationale, la politique du Gouvernement sera une politique d'accompagnement. Elle développera au fur et à mesure les divers équipements requis par cette expansion.

» D'autres régions au contraire, dans les diverses provinces, au Nord comme au Sud, ne peuvent assurer les nouvelles bases de leur développement économique si l'Etat n'y pratique pas des anticipations plus audacieuses et n'y prend pas à sa charge des aides plus importantes et des réalisations de plus grande envergure. Pour elles, il s'agira d'une politique d'entraînement basée sur une meilleure utilisation des ressources intellectuelles et matérielles, sur des travaux publics faisant sortir ces régions de leur isolement économique, sur les lois de relance, sur les programmes régionaux de développement. »

Le Gouvernement soulignait enfin que le progrès économique et son accompagnement social rendaient impérieuse la réalisation d'un troisième objectif : la bonne gestion des finances publiques. Un déficit budgétaire permanent, un

EERSTE DEEL.

ECONOMISCH, FINANCIËEL
EN BUDGETTAIR BELEID.

INLEIDING.

In de verklaring van 29 juli 1965 werd de nadruk gelegd op de menselijke en sociale vooruitgang die de Regering zich als hoofddoel heeft gesteld. De Regering wees erop dat de moderne samenleving slechts zin heeft als de bestaansmodaliteiten, de sociale huisvestingsvoorwaarden, de vrije tijdsbesteding, het onderwijs en de rol van de familie, bijdragen tot de versterking van de zedelijke levensregels : de eerbied voor het individu, het streven naar kwaliteit, de eerbied voor de menselijke waardigheid, de behoefte aan solidariteit tussen de burgers. Zij nam zich voor een algemeen menselijk beleid uit te werken, gegrond op al de sociale, morele, opvoedende en familiale stromingen, dat, naar mate van de ontwikkeling van de materiële vooruitgang, het mogelijk zal maken een werkelijke, als een geheel opgevatte, sociale vooruitgang te bereiken.

Maar deze vooruitgang kan slechts volledig zijn bij een beleid van economische expansie waar op alle gebied gestreefd wordt naar een jaarlijkse opvoering van het nationaal product met 4 %. Over de economische streekontwikkeling handelt de Regeringsverklaring als volgt :

« Op economisch vlak wil de Regering haar beleid schakelen naargelang van de aard en de belangrijkheid van de problemen waaraan de streken het hoofd moeten bieden.

» In de streken die een krachtige ontwikkeling kennen in het kader van het nationaal groeiproces, zal de Regering een « begeleidend » beleid voeren. Zij zal de diverse uitrusting, die voor deze expansie nodig is, geleidelijk ontwikkelen.

» Andere streken integendeel, in de verschillende provincies, zowel in het Noorden als in het Zuiden van het land, kunnen de nieuwe basis van hun economische ontwikkeling niet leggen, indien de Staat er niet van tevoren een meer gedurfd beleid voert en indien hij niet een ruimere bijstand en belangrijker verwezenlijkingen te zijnen laste neemt. Voor deze streken zal het om een « meetrekkend » beleid gaan dat steunt op een betere aanwending van de intellectuele en materiële hulpmiddelen, op de uitvoering van openbare werken die deze streken uit hun economische afzondering halen, op de wetten die de economische opleving beogen, op regionale ontwikkelingsprogramma's. »

De Regering wees er ten slotte op dat de economische vooruitgang en de ermede gepaard gaande sociale voorspoed de verwezenlijking vergden van een derde doelstelling : het goed beheer van de publieke financiën. Een per-

recours exagéré à l'emprunt, une trésorerie toujours à l'étroit, interdiraient en effet une politique économique et sociale cohérente.

« Une gestion correcte des finances publiques, l'élimination des gaspillages et des dépenses incontrôlées postulent notamment des programmes et des travaux bien étudiés, une meilleure coordination entre organismes de décision et d'exécution, une bonne organisation de la Trésorerie, le refus de résoudre systématiquement certains affrontements politiques aux dépens des finances publiques.

» Il ne s'agit pas d'empêcher la croissance normale des budgets, mais de la mettre au service de l'expansion économique et sociale : économiser pour investir plus, telle doit être la règle cardinale. »

Le présent Exposé s'attachera tout d'abord à préciser les graves problèmes auxquels le Gouvernement a dû faire face lors de la préparation du feuillet d'ajustement du budget de 1965 et du budget de 1966, et il décrira les mesures proposées au Parlement pour les surmonter.

La ligne de conduite adoptée par le Gouvernement dans l'élaboration des propositions budgétaires a été déterminée par la préoccupation :

- d'établir un relevé objectif et complet des charges qui doivent être supportées par l'Etat;
- de réaliser dans l'immédiat des économies et des compressions de dépenses partout où elles sont possibles sans porter atteinte à l'accomplissement des missions de l'Etat;
- de ne relâcher en aucune manière cette discipline, en cours d'exécution du budget et dans les années à venir;
- de réduire le déficit par la levée des ressources nouvelles strictement indispensables;
- de mettre en place les instruments d'information et de contrôle qui permettent de prévenir et de corriger une évolution défavorable des finances de l'Etat.

1. L'ajustement du budget de 1965.

Il importait, avant tout, d'arrêter un état exact des besoins inéluctables, c'est-à-dire des crédits strictement indispensables pour assurer :

- l'exécution des lois et règlements en vigueur;
- le respect des engagements pris antérieurement;
- le fonctionnement régulier des services et corps spéciaux de l'Etat;
- la résorption des déficits des organismes et fonds dont l'Etat assume en droit ou en fait, la responsabilité du bon fonctionnement.

Après élimination des propositions qui ne s'avéraient pas absolument nécessaires, le total des crédits supplémentaires dont l'approbation est demandée aux Chambres s'élève à 20,5 milliards pour l'exercice courant et à 2,5 milliards pour les exercices antérieurs.

manent begrotingstekort, een overdreven beroep op de lening, alsmede een nijpende thesaurietoestand, maken immers elke samenhangende economische en sociale politieke onmogelijk.

« Een degelijk beheer van de openbare financiën, de uitschakeling van verspillingen en ongecontroleerde uitgaven onderstellen nl. weloverwogen programma's en werken, een betere coördinatie tussen de lichamen die de beslissingen nemen en die welke ze uitvoeren, een goede organisatie van de thesaurie, het afwijzen van de mogelijkheid om stelsmatig bepaalde politieke conflicten ten koste van de openbare financiën op te lossen.

» Het is niet de bedoeling de normale stijging van de begrotingen tegen te gaan, maar wel deze stijging ten dienste te stellen van de economische en sociale expansie : besparen om meer te investeren, ziedaar het hoofdbeginsel. »

Onderhavige Toelichting wil op de eerste plaats de ernstige problemen aantonen waarmee de Regering bij het opmaken van het bijblad voor 1965 en van de begroting voor 1966 af te rekenen heeft gekregen en zal tevens omstandig de aan het Parlement voorgestelde oplossingen opgeven.

De gedragslijn gevolgd door de Regering bij de uitwerking van de begrotingsvoorstellen werd bepaald door de noodzaak om :

- een objectieve en volledige toestandopgave uit te werken van de uitgaven die door de Staat moeten gedragen worden;
- onmiddellijk bezuinigingen en verminderingen van uitgaven te verwezenlijken overal waar deze enigszins mogelijk zijn zonder afbreuk te doen aan de zending van de Staat;
- op geen enkele manier af te wijken van deze stelregel tijdens de uitvoering van de begroting en ook niet tijdens de komende jaren;
- het deficit te verminderen door het heffen van nieuwe inkomsten die echter absoluut onontbeerlijk moeten zijn;
- het scheppen van instrumenten voor informatie en controle waardoor een ongunstige evolutie van de Staatsfinanciën voorkomen en verbeterd kan worden.

1. Aanpassing van de begroting 1965.

In de eerste plaats dienden de onvermijdelijke behoeften nauwkeurig bepaald te worden, d.w.z. de strikt onontbeerlijke kredieten voor het verzekeren van :

- de uitvoering van de vigerende wetten en reglementen;
- het naleven van de vroeger aangegane verbintenissen;
- de regelmatige werking van de diensten en speciale korpsen van de Staat;
- de opslorping van de tekorten van de instellingen en fondsen waarvoor de Staat rechtens of in feite instaat voor de goede werking.

Na uitschakeling van de voorstellen die niet absoluut noodzakelijk waren, beloopt het totaal van de bijkredieten waarvoor de goedkeuring wordt gevraagd aan de Kamers : 20,5 miljard voor het lopend dienstjaar en 2,5 miljard voor de vorige dienstjaren.

Evolution du budget ordinaire de 1965.
(En millions de francs.)

Evolutie van de gewone begroting van 1965.
(In miljoen frank.)

BUDGETS	Crédits votés — <i>Goedgekeurde kredieten</i>	Crédits supplémentaires — <i>Bijkredieten</i>	Budget ajusté — <i>Aangepaste begroting</i>	Crédits supplémentaires, exercices antérieurs — <i>Bijkredieten, vorige dienstjaren</i>	BEGROTINGEN
Dette publique	30 819,8	1 701,9	32 521,7	306,3	Rijksschuld.
Pensions	22 792,8	1 419,3	24 212,1	174,7	Pensioenen.
Dotations	518,2	9,9	528,1	—	Dotatiën.
Non-Valeurs et Remboursements ...	160,7	16,5	177,2	23,0	Kwade Posten en Terugbetalingen.
Premier Ministre	386,1	20,9	407,0	1,3	Eerste Minister.
Justice	3 151,9	418,9	3 570,8	58,5	Justitie.
Intérieur	10 915,0	427,2	11 342,2	5,0	Binnenlandse Zaken.
Fonction publique	245,3	—124,9	120,4	3,3	Openbaar Ambt.
Affaires étrangères	2 059,1	247,8	2 306,9	258,9	Buitenlandse Zaken.
Assistance technique	1 401,0	238,4	1 639,4	188,9	Technische Bijstand.
Défense nationale	15 515,0	1 438,7	16 953,7	421,8	Landsverdediging.
Gendarmerie	2 010,0	214,2	2 224,2	0,9	Rijkswacht.
Agriculture	1 842,1	1 536,2	3 378,3	8,4	Landbouw.
Affaires économiques	2 892,6	1 372,2	4 264,8	5,6	Economische Zaken.
Classes moyennes	415,9	35,8	451,7	0,6	Middenstand.
Communications	4 593,5	2 550,7	7 144,2	2,5	Verkeerswezen.
P.T.T.	4 829,6	1 080,4	5 910,0	63,9	P.T.T.
Travaux publics	3 112,9	330,4	3 443,3	44,4	Openbare Werken.
Emploi et Travail	1 902,6	411,1	2 313,7	41,8	Tewerkstelling en Arbeid.
Prévoyance sociale	10 496,4	1 996,5	12 492,9	12,7	Sociale Voorzorg.
Education nationale et Culture	30 951,9	3 842,3	34 794,2	804,4	Nationale Opvoeding en Cultuur.
Santé publique et Famille	5 482,7	814,1	6 296,8	8,5	Volksgesondheid en Gezin.
Finances	5 676,3	535,4	6 211,7	11,9	Financiën.
Totaux	162 171,4	20 533,9	182 705,3	2 447,3	Totalen.

De nombreuses causes sont à l'origine de l'importance inaccoutumée des crédits supplémentaires demandés : mouvement des prix et des salaires, initiatives postérieures à l'établissement du budget et estimation insuffisante de certaines dépenses. Il n'est pas aisé de déterminer dans quelle mesure chacun de ces facteurs a joué. Dans le cas du budget de l'Education nationale et de la Culture, par exemple, l'intervention conjointe de ces trois facteurs est à la base de la demande du crédit supplémentaire de 3,8 milliards.

On trouvera, ci-après, une synthèse des principaux faits qui sont à l'origine de cet état de choses :

Incidence de la hausse des prix.

Jusqu'en 1962, la Belgique n'a enregistré qu'une hausse relativement modérée des prix. Ceux-ci ne progressaient, en effet, que de 1 à 1,5 % l'an. Depuis lors, la hausse a été beaucoup plus vive et elle atteint 4 à 5 % annuellement. Ce mouvement influence automatiquement les dépenses qui sont directement liées à l'indice des prix de détail : rémunérations, pensions, interventions sociales, certaines subventions.

Les autres dépenses, en dehors des charges de la dette publique, n'échappent pas, elles non plus, au mouvement des prix : équipements, matériel, fournitures, travaux, etc.

On peut estimer que, par rapport à la période de juin à septembre 1964, époque de la préparation du budget de 1965, la hausse des prix a entraîné une dépense supplémentaire de l'ordre de 4 à 5 milliards de francs.

Talrijke oorzaken liggen aan de oorsprong van de ongewone omvang van de gevraagde bijkredieten : stijging van de prijzen en van de lonen, initiatieven genomen na het opmaken van de begroting en te lage raming van sommige uitgaven. Er kan niet gemakkelijk nagegaan worden in hoever elk dezer factoren verantwoordelijk is. In het geval van de begroting van Nationale Opvoeding en Cultuur bijvoorbeeld, liggen de drie factoren tezamen aan de basis van een vraag om bijkredieten ten bedrage van 3,8 miljard.

Hieronder zal men een synthese vinden van de voornaamste oorzaken van deze staat van zaken.

Weerslag van de prijsstijging.

Tot in 1962 heeft België slechts een betrekkelijk matige prijsstijging gekend. Deze beliep inderdaad slechts 1 tot 1,5 % 's jaars. Sindsdien heeft de hausse zich veel sterker laten voelen en jaarlijks 4 à 5 % bereikt. Deze stijging beïnvloedt automatisch de uitgaven die rechtstreeks gebonden zijn aan de index van de kleinhandelsprijzen : bezoldigingen, pensioenen, maatschappelijke tussenkomsten, sommige toelagen.

De andere uitgaven, afgezien van de lasten van de rijks-schuld, ontsnappen evenmin aan de prijsstijgingen : uitrustingen, materieel, leveringen, werken, enz.

Ten opzichte van de periode van juni tot september 1964, waarin de begroting 1965 voorbereid werd, mag men de bijkomende uitgave veroorzaakt door de prijsstijging op ongeveer 4 à 5 miljard frank ramen .

Revalorisation de la fonction publique.

L'extension de l'assurance maladie aux agents et aux pensionnés des services publics, l'application des mesures de programmation sociale arrêtées postérieurement à l'élaboration des budgets, leur extension à de nouvelles catégories d'agents, etc., interviennent pour un montant d'environ 3,6 milliards.

La persistance d'une conjoncture économique favorable, entraînant une hausse considérable des rémunérations réelles dans le secteur privé, et les difficultés constantes éprouvées par l'Etat pour recruter un personnel de qualité, en particulier dans quelques fonctions spécialisées, rendaient impérieuse cette revalorisation de la fonction publique.

Les charges des organismes publics sont également influencées par la hausse des prix et la revalorisation de la fonction publique. Il y a là une source supplémentaire d'accroissement des interventions du pouvoir central, lorsque les organismes en cause disposent de recettes d'exploitation non adaptées à l'alourdissement des charges. Ceci explique dans une large mesure les crédits supplémentaires demandés pour la Société Nationale des Chemins de Fer et l'intervention dans le déficit des sociétés de tramways.

Autres augmentations.

Les autres augmentations sont localisées dans les postes ci-après :

— Dans le *domaine social*, les crédits supplémentaires atteignent 3,5 milliards qui couvrent essentiellement :

	En millions de francs.
La prise en charge de l'excédent des dépenses du régime des pensions des assurés libres en 1964 et 1965	360
Les allocations de chômage et les aides à la réadaptation professionnelle	439
L'assurance mutualiste libre (arrêté royal du 13 avril 1965)	369
L'assurance maladie-invalidité pour	
— les salariés	986
— les indépendants	243
La prise en charge du déficit du régime des allocations familiales aux indépendants	245
Le relèvement de l'intervention dans le coût de la journée d'entretien à charge du Fonds spécial d'Assistance	235
Les primes à la construction (retards de paiements au cours des dernières années)	300

— Dans le *domaine des interventions économiques et à l'agriculture* les suppléments de crédits portent sur 2,8 milliards dont :

	En millions de francs.
Subventions à l'industrie charbonnière	1 111
Lois d'expansion économique	110
Déficit du Fonds agricole	1 000
Primes à la production laitière	252
Frais administratifs relatifs au remembrement des terres	80
Participation financière de la Belgique au Fonds européen d'Orientation et de Garantie dans l'agriculture	150

Herwaardering van het openbaar ambt.

De uitbreiding van de ziekteverzekering tot de personeelsleden en gepensioneerden van de openbare diensten, de toepassing van na het opmaken van de begroting vastgestelde maatregelen van sociale programmatie, hun uitbreiding tot nieuwe categorieën van personeelsleden, enz. komen tussen voor een bedrag van ongeveer 3,6 miljard frank.

De aanhoudend gunstige economische conjunctuur, met als gevolg de aanzienlijke stijging van de bezoldigingen in de privé-sector en de moeilijkheden gedurig ondervonden bij het aanwerven van kwaliteitspersoneel voor de Staat, in het bijzonder wat sommige gespecialiseerde betrekkingen betrof, vergden de herwaardering van het openbaar ambt.

De lasten van de publieke instellingen worden eveneens beïnvloed door de stijging der prijzen en de herwaardering van het openbaar ambt. Dit vertegenwoordigt een bijkomende oorzaak tot vermeerdering van de tussenkomsten van de centrale overheid wanneer de betrokken instellingen over exploitatieinkomsten beschikken die niet aangepast werden aan de verzwaarde uitgaven. Aldus worden grotendeels de bijkredieten gevraagd door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen en de bijdrage in het tekort der trammaatschappijen verklaard.

Andere vermeerderingen.

De andere vermeerderingen vindt men in onderstaande posten :

— Op *sociaal gebied* belopen de bijkredieten 3,5 miljard, die vooral bestemd zijn voor :

	In miljoen frank.
Het ten laste nemen van het overschot van de uitgaven van het pensioenstelsel der vrij verzerken in 1964 en 1965	360
De werklozensteun en de hulp bij beroepsher-scholing	439
De vrije mutualiteitsverzekering (koninklijk besluit van 13 april 1965)	369
De ziekte- en invaliditeitsverzekering voor	
— de loontrekkenden	986
— de zelfstandigen	243
Het deficit van het stelsel der kinderbijslagen aan de zelfstandigen	245
De vermeerdering van de Staatsbijdrage in de dagelijkse onderhoudsprijzen ten laste van het Bijzonder Bijstandsfonds	235
De bouwpremies (vertraging van de betalingen tijdens de laatste jaren)	300

— De bijkredieten voor de *economische tussenkomsten en de hulp aan de landbouw* bedragen 2,8 miljard waarvan :

	In miljoen frank.
Toelagen aan de steenkolenmijnverheid	1 111
Wetten op de economische expansie	110
Deficit van het Landbouwfonds	1 000
Premies aan de zuivelproductie	252
Administratieve kosten veroorzaakt door de her-verkaveling der gronden	80
Deelneming van België aan het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw	150

— Dans divers autres domaines

	En millions de francs.
Majoration du Fonds des provinces	125
Crédit spécial au profit des provinces et des communes	250
Assistance technique	230
Défense nationale (en dehors de l'index et de la revalorisation de la fonction publique) : notamment crédits destinés à la coopération technique et militaire avec le Congo, le Rwanda et le Burundi, ainsi que pour intervention en faveur des organismes interalliés	520
Administration des Postes (en dehors de l'index et de la revalorisation de la fonction publique) : notamment, augmentation du trafic et des charges qui y sont liées	635
Dette publique	1 702
dont 236 millions résultent de la reprise par la Belgique de la dette congolaise garantie en devises et 1,4 milliard pour couvrir les emprunts émis.	

2. Le budget de 1966.

Les propositions budgétaires pour 1966 telles qu'elles résultaient des demandes introduites par les divers Départements complétées par les prévisions résultant du programme gouvernemental et ajustées en prévision d'une hausse modérée en 1966 de l'index des prix, s'élevaient au total à plus de 211 milliards.

D'autre part, les recettes escomptées dans le cadre des lois et règlements en vigueur pouvaient être évaluées en 1966 à quelque 183 milliards.

Des mesures d'économies s'imposaient.

ECONOMIES ET COMPRESSIONS DES DEPENSES.

Le Gouvernement s'est efforcé de diminuer, de stabiliser ou de ralentir certaines dépenses. Malgré l'existence d'importants engagements, c'est-à-dire de dépenses déjà décidées dans le passé ou d'accords formels pris au moment de la formation du Gouvernement, les réductions et compressions sont de l'ordre de 11 milliards de francs.

Elles portent principalement sur les secteurs suivants :

- Les crédits destinés au recrutement de personnel ont été très sensiblement réduits. Des mesures précises ont été adoptées pour assurer la surveillance de l'utilisation de ces crédits et assurer le plein emploi du personnel et du matériel.
- La plupart des budgets ont été contenus dans des limites ne ménageant qu'un accroissement de 5 % par rapport au budget ajusté de 1965 (compte non tenu, d'une part, d'une prévision globale pour la hausse des prix, et, d'autre part, d'une nouvelle étape de la revalorisation de la fonction publique en 1966).
- Pour certains budgets, l'accroissement sera même inférieur. Ce sera le cas pour le Département de la Défense nationale dont les crédits ont été limités au niveau de 17,3 milliards contre près de 17 milliards pour 1965 ajusté. Les décaissements prévus au budget extraordinaire étant inférieurs à ceux de 1965, au total, les dépenses de la Défense nationale seront du même ordre de grandeur pour chacune des deux années.

— Op diverse andere gebieden

	In miljoen frank.
Vermeerdering van het Fonds der provincies ...	125
Speciaal krediet ten gunste van de provinciën en gemeenten	250
Technische Bijstand	230
Landsverdediging (afgezien van de index en de herwaardering van het openbaar ambt) : inzonderheid de kredieten bestemd voor de technische en militaire samenwerking met Congo, Rwanda en Burundi alsmede voor de bijdrage ten gunste van de intergeallieerde instellingen	520
Bestuur der Posterijen (afgezien van de index en de herwaardering van het openbaar ambt) : namelijk stijging van het vervoer en de ermee gepaard gaande uitgaven	635
Rijksschuld	1 702
waarvan 236 miljoen voortvloeien uit de overname door België van de in deviezen gewaarborgde Congolese schuld en 1,4 miljard voor de dekking van de uitgeschreven leningen.	

2. De begroting van 1966.

De begrotingsvoorstellen voor 1966 zoals ze door de verschillende departementen ingediend werden, aangevuld met de vooruitzichten voortvloeiend uit het regeringsprogramma en aangepast met het oog op een matige stijging van de index in 1966, bedroegen in het totaal meer dan 211 miljard.

Anderzijds konden, in het raam van de vigerende wetten en besluiten, de te verwachten ontvangsten voor 1966 op ongeveer 183 miljard geraamd worden.

Bezuinigingsmaatregelen waren onvermijdelijk.

BEZUINIGINGEN EN VERMINDERINGEN DER UITGAVEN.

De Regering heeft er naar gestreefd sommige uitgaven te verminderen, te stabiliseren of te vertragen. Niettegenstaande aanzienlijke verbintenissen d.w.z. uitgaven waartoe reeds in het verleden beslist werd of formele akkoorden aangegaan bij de vorming van de Regering, bedragen de verminderingen 11 miljard frank.

Zij hebben vooral betrekking op onderstaande sectoren :

- De kredieten bestemd voor de personeelsrecrutering werden aanzienlijk verminderd. Preciese maatregelen werden getroffen ten einde het toezicht op de aanwending van deze kredieten en de volledige aanwending van het personeel en het materieel te verzekeren.
- De stijging van het merendeel van de begrotingen bleef beperkt tot 5 % ten opzichte van de aangepaste begroting van 1965 (waarbij geen rekening werd gehouden, enerzijds, met een globale voorziening voor de prijsstijging en, anderzijds, met een nieuwe etappe in de herwaardering van het openbaar ambt in 1966).
- Voor sommige begrotingen zal de stijging zelfs lager liggen. Dit is het geval voor het departement van Landsverdediging waarvan de kredieten beperkt blijven tot 17,3 miljard tegen ongeveer 17 miljard voor de aangepaste begroting van 1965. Aangezien de kasuitkeringen voorzien op de buitengewone begroting lager zijn dan die van 1965, zullen de uitgaven voor Landsverdediging in het totaal voor beide jaren ongeveer even hoog zijn.

— Les subventions de l'Etat aux budgets de l'I.N.A.M.I. (secteur assurés obligatoires) primitivement présentés par le Conseil général de cette institution, devaient atteindre un total de 11,1 milliards contre 7 milliards inscrits initialement dans le budget voté de 1965, montant porté à 8 milliards dans le budget ajusté de 1965; malgré cet important accroissement de l'intervention de l'Etat, le budget des soins de santé de l'I.N.A.M.I. pour 1966 accusait encore un déficit de plus de 3 milliards.

Toutes les mesures nécessaires seront prises avant le 31 décembre 1965 afin de résorber ce déficit et pour que, compte tenu de l'intervention financière de l'Etat limitée à 10 milliards, le budget de l'I.N.A.M.I. soit en tout état de cause établi en équilibre, et le Gouvernement veillera à leur exécution. Il convient de se garder de toute improvisation en la matière, les mesures à prendre doivent faire l'objet d'un examen sérieux. Il se peut que certaines d'entre elles entraînent la modification de textes existants; dans ce cas, le Parlement pourra être appelé à prendre ses responsabilités.

— Les interventions de l'Etat en faveur de l'I.N.A.M.I. étant ainsi en forte majoration par rapport aux budgets précédents, il est apparu nécessaire de revoir temporairement les contributions de l'Etat aux dépenses de certains secteurs de la sécurité sociale qui bénéficient de larges excédents de recettes; tel est le cas de divers régimes de pensions qui disposent chaque année de bonis importants : régimes des pensions pour employés et ouvriers, régime des pensions de retraite pour ouvriers mineurs (toujours axé sur le principe de la capitalisation), régime d'allocations familiales pour travailleurs salariés.

Il importe de souligner que ces réductions concernent uniquement des modalités de financement et qu'elles ne mettent nullement en péril les droits des bénéficiaires qui obtiendront les avantages nouveaux prévus par le programme gouvernemental.

— Le budget de l'Education nationale et de la Culture a lui aussi fait l'objet de divers aménagements afin de contenir son expansion dans des limites supportables.

Le budget voté pour 1965 s'élevait à 30,9 milliards; il devra être porté par le feuillet d'ajustement à 34,8 milliards (plus 0,8 milliard environ pour régularisation de dépenses afférentes à des exercices antérieurs). Pour 1966, les propositions atteignaient au total quelque 41 milliards, soit 10 milliards de plus que le budget initial voté pour 1965.

Diverses compressions et corrections s'appliquant sur tous les secteurs ramènent finalement le budget pour 1966 à 38,3 milliards. Dans le but de faire respecter ces compressions, et pour contenir l'expansion future dans des limites raisonnables, des décisions vont être prises pour limiter le nombre de créations d'écoles, sections et classes. En attendant que les accords soient conclus pour l'avenir, avec le concours de la commission permanente du Pacte scolaire, le Gouvernement demande qu'au niveau des enseignements moyen et technique, aucune création ou déboulement d'établissement ne soient décidés jusqu'à ce que les règles fixant le développement futur des réseaux publics et libres aient été arrêtées. Les crédits demandés initialement pour l'expansion universitaire ont également dû faire l'objet de réductions; ceux retenus ne sont toutefois guère inférieurs aux montants prévus au plan de financement qui accompagnait la loi du 9 avril 1965 relative à l'expansion universitaire.

— De toelagen van de Staat aan de begrotingen van het R.I.Z.I.V. (sector verplichte verzekerden) oorspronkelijk voorgelegd door de Algemene Raad van deze instelling moesten, in het totaal 11,1 miljard bereiken tegenover 7 miljard die oorspronkelijk op de aangenomen begroting van 1965 ingeschreven waren, bedrag dat in de aangepaste begroting 1965 op 8 miljard gebracht werd; niettegenstaande deze belangrijke verhoging van de Staatsbijdrage, kende de begroting voor de gezondheidszorg van het R.I.Z.I.V. voor 1966 nog een tekort van meer dan 3 miljard.

Alle nodige maatregelen zullen voor 31 december 1965 getroffen worden ten einde het tekort in te lopen en opdat, rekening gehouden met de tot 10 miljard beperkte Staatstussenkomst, de begroting van het R.I.Z.I.V. in alle geval in evenwicht zou zijn. De Regering zal over de uitvoering waken. Op dit gebied moet improvisatie vermeden worden. De te treffen maatregelen dienen grondig onderzocht te worden. Door sommige ervan mochten bestaande teksten wel eens gewijzigd worden. In dit geval zal het Parlement zijn verantwoordelijkheid moeten opnemen.

— Daar de tegemoetkomingen van de Staat ten gunste van het R.I.Z.I.V. aldus sterk verhoogd zijn ten opzichte van de voorgaande begrotingen, is het nodig gebleken tijdelijk de bijdragen van de Staat in de uitgaven van sommige sectoren van de sociale zekerheid die over ruime ontvangstoverschotten beschikken te herzien; dit is het geval voor de diverse pensioenstelsels die elk jaar over een aanzienlijk boni beschikken : pensioenstelsels voor bedienden en arbeiders, pensioenstelsel voor mijnwerkers dat nog steeds op het beginsel van de kapitalisatie gevestigd is, stelsel van kinderbijslagen voor loonarbeiders.

Er dient op gewezen dat deze verminderingen alleen slaan op financieringsmodaliteiten en geenszins de rechten van de aangeslotenen in het gedrang brengen, die de nieuwe voordelen, voorzien door het regeringsprogramma, zullen bekomen.

— De begroting van Nationale Opvoeding en Cultuur onderging op haar beurt diverse wijzigingen die er op gericht waren haar expansie binnen draaglijke grenzen te houden.

De aangenomen begroting voor 1965 bedroeg 30,9 miljard; door het bijblad zal zij op 34,8 miljard gebracht worden (daarbij komt nog 0,8 miljard voor de regularisatie van de uitgaven voor vroegere dienstjaren). Voor 1966 bereikten de voorstellen een totaal van ongeveer 41 miljard, zegge 10 miljard meer dan de oorspronkelijk goedgekeurde begroting voor 1965.

Verscheidende beperkingen en verbeteringen bij alle sectoren brachten de begroting voor 1966 ten slotte op 38,3 miljard terug. Ten einde deze verminderingen te doen naleven en de toekomstige expansie binnen redelijke perken te houden zullen beslissingen getroffen worden om de oprichtingen van scholen, secties en klassen te beperken. In afwachting dat voor de toekomst akkoorden worden afgesloten, met de medewerking van de permanente commissie voor het Schoolpakt, heeft de Regering gevraagd dat op het vlak van het middelbaar en technisch onderwijs, tot geen enkele oprichting of ontubbeling besloten wordt totdat de regels vastgelegd zijn waarbij de verdere uitbreiding van de publieke en vrije onderwijsnetten geregeld wordt. De oorspronkelijk voor de universitaire expansie gevraagde kredieten werden eveneens verminderd; die welke behouden bleven liggen evenwel niet veel lager dan de bedragen voorzien door het financieringsplan dat bij de wet van 9 april 1965 gevoegd was.

- Les crédits de politique scientifique ont été limités au niveau des crédits ajustés de 1965 augmentés de 5 %; en outre, un programme supplémentaire concernant la recherche technologique sera financé par le canal du budget pour l'Ordre, à charge du produit de l'emprunt de politique scientifique.
- Une autre préoccupation a été de réduire le déficit de certains fonds autonomes d'entreprises publiques ou d'organismes d'intérêt public ou d'entreprises subventionnées.

La recherche de l'équilibre global doit, en effet, recourir celle des équilibres particuliers.

En ce qui concerne l'Administration des Postes, la S.N.C.B. et les sociétés de tramways urbains, diverses mesures de rationalisation seront mises en œuvre. En même temps, certaines adaptations de tarifs ont été décidées de manière à éviter que les interventions de l'Etat ne connaissent une nouvelle augmentation importante.

PROPOSITIONS BUDGETAIRES.

1° Dépenses ordinaires.

L'établissement du budget 1965 au niveau correspondant aux charges réelles de l'Etat implique le même effort de sincérité dans l'appréciation des crédits nécessaires pour l'exercice 1966.

Ceux-ci sont évidemment, au départ, influencés par le niveau atteint par les crédits propres à l'exercice 1965 soit 182,7 milliards. A ce montant s'ajoutent inéluctablement un certain nombre de charges additionnelles résultant :

- a) de l'incidence pendant les 12 mois de 1966 de décisions qui n'ont eu qu'un effet partiel en 1965;
- b) de lois votées entraînant des interventions accrues de l'Etat : aide de l'Etat aux provinces et aux communes, expansion universitaire, hôpitaux, etc.;
- c) de l'expansion structurelle de certaines dépenses : dette publique, fonction publique, développement de l'enseignement et de la recherche scientifique, assurance maladie-invalidité, etc.;
- d) de l'évolution probable de l'indice des prix.

A ces charges résultant de données préétablies et évaluées à leur niveau réel, il y a lieu d'ajouter pour l'Etat celles que comporte le programme gouvernemental tel qu'il résulte de la Déclaration faite aux Chambres le 29 juillet dernier.

Au total, le budget ordinaire de 1966 s'élève à 200,3 milliards soit un accroissement de 17,6 milliards par rapport au budget de 1965 ajusté.

Les principaux postes de majoration sont les suivants :

	En milliards de francs.
Dette publique	2,1
Subventions aux provinces et aux communes	1,0
Affaires économiques (charbonnages et expansion économique)	0,6
Education nationale et Culture	3,5
I.N.A.M.I.	2,0
Hôpitaux	0,3
Pensions	0,6
Crédits provisionnels, notamment pour hausse des prix de détail et fonction publique	6,3

- De kredieten voor het wetenschapsbeleid werden beperkt tot het peil van de aangepaste kredieten voor 1965 vermeerderd met 5 %; daarenboven zal een aanvullend programma betreffende het technologisch onderzoek, ten laste van de opbrengst van de lening voor het wetenschapsbeleid langs de begroting voor orde om gefinancierd worden.
- Er werd verder voor gezorgd het deficit van sommige autonome fondsen van publieke bedrijven of instellingen van openbaar nut of gesubsidieerde bedrijven te verminderen.

Het globaal evenwicht moet immers voortspruiten uit het evenwicht van de afzonderlijke delen.

Wat het Bestuur van de Posterijen, de N.M.B.S. en de stedelijke trammaatschappijen betreft, diverse rationalisatiemaatregelen zullen getroffen worden. Terzelfdertijd werd beslist tot sommige tariefaanpassingen over te gaan ten einde een nieuwe, aanzienlijke stijging van de Staatstegevoelmoeten te vermijden.

BEGROTINGSVOORSTELLEN.

1° Gewone uitgaven.

De begroting 1965 brengen op het peil dat overeenstemt met de werkelijke uitgaven van de Staat, vergt dezelfde waarheidszin bij de raming van de kredieten nodig voor het dienstjaar 1966.

Deze worden van meetaf aan natuurlijk beïnvloed door het peil dat de eigenlijke kredieten van het dienstjaar 1965 bereikt hebben, zegge 182,7 miljard. Bij dit bedrag voegt zich onvermijdelijk een aantal bijkomende uitgaven voortvloeiende uit :

- a) de weerslag gedurende de 12 maanden van 1966 van vroegere beslissingen die slechts een gedeeltelijke incidentie op 1965 hadden;
- b) de goedgekeurde wetten die verhoogde Staatstussenkosten meebrachten, Staatshulp aan provinciën en gemeenten, universitaire expansie, hospitalen, enz.;
- c) de structurele expansie van sommige uitgaven : Rijksschuld, openbaar ambt, uitbreiding van het onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek, ziekte en invaliditeitsverzekering, enz.;
- d) de waarschijnlijke evolutie van het indexcijfer van de prijzen.

Bij deze uitgaven voortvloeiende uit op hun werkelijk peil geraamde verwachtingen, dienen de uitgaven gevoegd die het regeringsprogramma, zoals het in de Verklaring gedaan voor de Kamers op 29 juli jl., kenbaar werd gemaakt, zal meebrengen.

Het totaal van de gewone begroting 1966 bedraagt 200,3 miljard, zegge een stijging van 17,6 miljard ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1965.

De voornaamste posten van verhoging zijn de volgende :

	In miljard frank.
Rijksschuld	2,1
Toelagen aan de provinciën en gemeenten	1,0
Economische Zaken (steenkolenmijnen en economische expansie)	0,6
Nationale Opvoeding en Cultuur	3,5
R.I.Z.I.V.	2,0
Hospitalen	0,3
Pensioenen	0,6
Provisionele kredieten inzonderheid voor prijsstijging en openbaar ambt	6,3

Le tableau ci-après montre la répartition des dépenses entre tous les budgets. On y trouvera également, à titre de comparaison, les données correspondantes du budget ajusté de 1965.

Budget ordinaire de 1966.
(En millions de francs.)

De hiernavolgende tabel toont de verdeling aan van de uitgaven over al de begrotingen. Men zal er insgelijks de overeenstemmende gegevens van de aangepaste begroting voor 1965 ter vergelijking in terug vinden.

Gewone begroting 1966.
(In miljoen frank.)

BUDGETS	Crédits ajustés 1965 — Aangepaste kredieten 1965	Crédits 1966 — Kredieten 1966	Différence — Verschil	BEGROTINGEN
Dette publique	32 521,7	34 607,9	2 086,2	Rijksschuld.
Pensions	24 212,1	24 776,6	564,5	Pensioenen.
Dotations	528,1	560,0	31,9	Dotatiën.
Non-Valeurs et Remboursements	177,2	— ⁽¹⁾	— 177,2	Kwade Posten en Terugbetalingen.
Premier Ministre	407,0	364,3	— 42,7	Eerste Minister.
Fonction publique	120,4	3 270,4 ⁽²⁾	3 150,0	Openbaar Ambt.
Justice	3 570,8	3 752,8	182,0	Justitie.
Intérieur	11 342,2	12 364,4	1 022,2	Binnenlandse Zaken.
Affaires étrangères	2 306,9	2 251,9	— 55,0	Buitenlandse Zaken.
Assistance technique	1 639,4	1 815,6	176,2	Technische Bijstand.
Défense nationale	16 953,7	17 300,1	346,4	Landsverdediging.
Gendarmerie	2 224,2	2 395,9	171,7	Rijkswacht.
Agriculture	3 378,3	3 297,1	— 81,2	Landbouw.
Affaires économiques	4 264,8	4 828,0	563,2	Economische Zaken.
Classes moyennes	451,7	477,5	25,8	Middenstand.
Communications	7 144,2	6 474,8	— 669,4	Verkeerswezen.
Postes, Télégraphes et Téléphones	5 910,0	6 368,6	458,6	Postertijen, Telegrafie en Telefonie.
Travaux publics	3 443,3	3 609,8	166,5	Openbare Werken.
Emploi et Travail	2 313,7	2 316,3	2,6	Tewerkstelling en Arbeid.
Prévoyance sociale	12 492,9	14 379,5	1 886,6	Sociale Voorzorg.
Education nationale et Culture	34 794,2	38 298,7	3 504,5	Nationale Opvoeding en Cultuur.
Santé publique et Famille	6 296,8	6 850,1	553,3	Volksgezondheid en Gezin.
Finances	6 211,7	9 943,5 ⁽²⁾	3 731,8	Financiën.
Totaux	182 705,3	200 303,8	17 598,5	Totalen.

L'accroissement important constaté en 1966 par rapport à 1965 (ajusté) doit être apprécié en tenant compte du fait que le Gouvernement s'est préoccupé d'insérer, dans les propositions, des charges qui bien que non encore acquises à l'heure actuelle ont une grande probabilité de réalisation. Il s'agit notamment de l'hypothèse d'un nouveau franchissement du seuil de l'index des prix de détail.

D'autre part, les réductions apportées aux propositions initiales de dépenses correspondent à des économies réelles devant résulter de limitations de programmes d'activité des départements. Toutes omissions et sous-estimations de crédits ont été proscrites.

Il en résulte que le budget de 1966 doit être considéré comme un budget sincère comprenant toutes les charges raisonnablement prévisibles à l'heure actuelle. Les risques de dépassements, à couvrir par des crédits supplémentaires ont donc ainsi été réduits au minimum.

(1) Crédit repris notamment par les budgets des Finances (59) et des Communications (61).

(2) Y compris crédits provisionnels pour l'ensemble des Départements.

De aanzienlijke verhoging vastgesteld in 1966 ten opzichte van de aangepaste begroting van 1965 moet gezien worden in het licht van het feit dat de Regering er voor gezorgd heeft dat in de voorstellen uitgaven opgenomen werden die op het huidig ogenblik nog niet bestaan maar die naar alle waarschijnlijkheid zullen plaatsgrijpen. Het betreft namelijk de hypothese van een nieuwe overschrijding van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen.

Anderzijds stemmen de besnoeiingen van de oorspronkelijke voorstellen van uitgaven overeen met wezenlijke bezuinigingen die moeten volgen uit de beperking van de werkingsprogramma's van de departementen. Elk verzuim of onderschatting van kredieten werd geweerd.

Hieruit vloeit voort dat de begroting van 1966 een waarheidsgetrouw beeld geeft, waarin al de nu redelijkerwijze te voorziene uitgaven werden opgenomen. De kans op bijkredieten voor 1966 werd aldus tot het minimum herleid.

(1) Krediet overgenomen door de begrotingen van Financiën (59) en van Verkeerswezen (61).

(2) Inbegrepen provisionele kredieten voor al de Departementen.

2° Programme des investissements publics.

L'effort de redressement qu'appelle l'importance du déséquilibre du budget ordinaire est absolument indispensable pour faire face aux besoins de financement du programme de modernisation de notre infrastructure.

Celle-ci constitue en effet une condition essentielle pour assurer à notre pays un rythme d'expansion comparable à celui de ses partenaires de la C.E.E.

C'est la raison pour laquelle le Gouvernement croit devoir soumettre à l'approbation des Chambres un programme d'investissements publics d'une ampleur exceptionnelle.

Compte tenu de l'importance des besoins, le programme a été conçu de manière à assurer une rentabilité maximum des ressources qui y sont consacrées.

Le volume des engagements, prévus pour 1966, est mis en évidence par les données ci-après qui permettent la comparaison avec celles des années antérieures.

(En milliards de francs.)

	Engagements y compris la Défense nationale	Engagements non compris la Défense nationale
1964	30,6	26,1
1965	38,8	34,4
1966	50,7 ⁽¹⁾	40,2

Les chiffres mentionnés ci-dessus concernent non seulement le budget extraordinaire proprement dit mais également le Fonds des Routes, l'Intercommunale E3, ainsi que le financement des pouvoirs locaux à l'intervention du Crédit Communal de Belgique.

Dans ce programme une priorité est donnée aux divers modes de transport : 12,6 milliards sont prévus pour les routes, 4,6 milliards pour les voies hydrauliques et les ports, 3,8 milliards pour la S.N.C.B. et 1,2 milliard pour les semi-métros.

Quant aux décaissements, abstraction faite du coût de l'Intercommunale E3, ainsi que de celui des travaux communaux, leur montant est également en sensible progression. Il est de 34,4 milliards en 1966 contre 31,8 milliards en 1965. Les décaissements pour la Défense nationale, compris dans ces montants, sont de 5 milliards contre 5,3 milliards en 1965.

Des données plus détaillées en ce qui concerne le programme des engagements et des décaissements sont fournies au chapitre III, 4°, du présent exposé. La transposition du programme en budget extraordinaire est donnée au chapitre III de la deuxième partie de l'Exposé général.

PERSEVERANCE
DANS L'EFFORT DE REDRESSEMENT.

Après avoir établi un diagnostic lucide de la situation, dégagé les enseignements qu'elle comporte et adopté les mesures immédiates qu'elle appelle, le Gouvernement est fermement résolu à poursuivre avec persévérance les assainissements indispensables. L'efficacité de toute politique dépend, en effet, de la continuité de son application.

Le redressement de nos finances publiques ne peut être réalisé en quelques mois. Il appelle une action énergique et

⁽¹⁾ Les engagements prévus pour la Défense nationale sont de 10,5 milliards dont 6,6 milliards pour le remplacement des chars de combat dans le cadre d'un programme dont l'exécution en décaissements s'étendra sur plusieurs années.

2° Programma van de openbare investeringen.

De inspanning tot herstel die haar oorzaak vindt in het volume van het begrotingstekort, is absoluut onontbeerlijk voor de financiering van het programma van modernisering van onze infrastructuur.

Deze is inderdaad een essentiële voorwaarde om aan ons land een expansieritme te verzekeren dat met dit van zijn partners van de E.E.G. vergeleken kan worden.

Hieraan is het dan ook te wijten dat de Regering aan de Kamers een uitzonderlijk omvangrijk programma van publieke investeringen meent te moeten voorleggen.

Gelet op de omvang van de behoeften werd het programma aldus opgevat dat een maximumrendabiliteit van de ervoor bestemde middelen verzekerd wordt.

Het volume van de voor 1966 voorziene vastleggingen blijkt uit onderstaande gegevens die de vergelijking met de vorige dienstjaren mogelijk maken.

(In miljard frank.)

	Vastleggingen met inbegrip van Landsverdediging	Vastleggingen zonder Landsverdediging
1964	30,6	26,1
1965	38,8	34,4
1966	50,7 ⁽¹⁾	40,2

De hierboven vermelde cijfers betreffen niet alleen de eigenlijke buitengewone begroting, maar ook het Wegenfonds, de Intercommunale E3, alsmede de financiering van de plaatselijke besturen door tussenkomst van het Gemeentekrediet van België.

In dit programma wordt voorrang verleend aan de diverse vervoerwijzen : 12,6 miljard worden uitgetrokken voor de wegen, 4,6 miljard voor de waterwegen en de havens, 3,8 miljard voor de N.M.B.S. en 1,2 miljard voor de semi-métros.

Het bedrag van de kasuitkeringen, afgezien van de kosten voor de Intercommunale E3 en die voor de gemeentelijke werken, gaat ook naar omhoog. Het beloopt 34,4 miljard in 1966 tegen 31,8 miljard in 1965. Hierin komen de uitbetalingen voor Landsverdediging voor ten bedrage van 5 miljard in 1966 ten opzichte van 5,3 in 1965.

Meer gedetailleerde gegevens betreffende, zowel het vastleggingsprogramma als dat van de kasuitkeringen, worden in hoofdstuk III, 4°, van deze toelichting verstrekt. Het transponeren van het programma in buitengewone begroting wordt in hoofdstuk III van het tweede gedeelte van de Algemene Toelichting gegeven.

VOORTZETTING
VAN DE INSPANNING TOT HERSTEL.

Nadat zij een klare diagnose van de toestand heeft gesteld, er de nodige lessen heeft uitgetrokken en onverwijld de nodige maatregelen heeft genomen, is de Regering vast besloten de onontbeerlijke saneringen voort te zetten. De doeltreffendheid van eender welk beleid hangt immers af van zijn continuïteit.

Het herstel van onze publieke financiën kan niet op enkele maanden verwezenlijkt worden. Dit vereist een doortastende

⁽¹⁾ Voor Landsverdediging wordt een bedrag van 10,5 miljard aan vastleggingen voorzien waarvan 6,6 miljard voor de vervanging van de gevechtswagens in het raam van een programma waarvan de uitvoering van de betalingen over meerdere jaren zal gespreid worden.

cohérente qui doit être menée, jour après jour, avec obstination et dans tous les secteurs. Parmi les mesures qui ont été décidées, certaines ne pourront avoir dans l'immédiat que des effets limités. D'autres, par contre, n'auront que des effets transitoires; c'est le cas pour les réductions de dotations aux régimes de pensions sociales.

Des mesures plus fondamentales seront donc nécessaires. Elles ne peuvent cependant être prises dans l'improvisation. Le Gouvernement s'engage à en poursuivre activement l'application et à soumettre aux Chambres les mesures concrètes qui s'indiqueront. Il se propose, en outre, de procéder périodiquement devant le Parlement à une analyse aussi complète que possible de l'évolution de la situation financière. S'il apparaissait de cet examen que les objectifs de redressement risquent de ne pas être atteints, des mesures complémentaires seraient proposées.

De toute manière, les budgets à venir devront être contenus dans les limites permises par un taux de croissance raisonnablement prévisible du produit national brut. Les besoins étant considérables et les moyens financiers toujours limités, des ordres de priorité devront être établis en fonction de l'utilité économique et sociale des diverses catégories de dépenses et de leur incidence à court, moyen, voire à long terme, sur les finances publiques.

RECETTES NOUVELLES.

Concurremment à l'effort d'économies et de compression des dépenses, le Gouvernement est contraint de proposer au Parlement un important renforcement de la fiscalité.

L'ampleur et la difficulté des problèmes que pose à l'Etat le redressement des finances publiques en 1966 font que d'aucuns se sont posé la question de savoir s'il n'était pas opportun de répartir sur plusieurs exercices la charge de l'assainissement qui est devenu absolument nécessaire pour garantir l'avenir du pays.

Le Gouvernement a estimé qu'il n'était ni souhaitable, ni d'ailleurs possible, de laisser subsister une marge considérable entre les recettes et les dépenses pour le budget de 1966 et de reporter sur l'année 1967, ou éventuellement plus tard encore, le poids de l'assainissement. En effet, une partie du budget de 1965 devant encore être exécutée au cours de l'année 1966, celle-ci devra supporter une part importante du découvert propre au budget de 1965. D'autre part, sans recours à des ressources nouvelles et malgré l'important effort de compression des dépenses, le budget de 1966 aurait conduit à un écart de l'ordre de 17 milliards entre les dépenses et les recettes ordinaires.

Un tel déséquilibre, joint à celui laissé par l'exercice 1965 et aux besoins de financement du programme d'investissements publics nécessaires au développement de l'infrastructure économique du pays, aurait nécessité un recours à l'emprunt totalement incompatible avec les capacités de l'épargne intérieure.

L'impossibilité de fait d'assurer par cette voie un tel volume de financement aurait inmanquablement amené à recourir à des ressources monétaires pour des montants démesurés, avec le risque certain de provoquer des développements inflationnistes caractérisés.

En choisissant cette solution de facilité, on se serait rapidement trouvé devant la nécessité de réduire considérable-

et menaçante action qui se présente, jour après jour, avec obstination et dans tous les secteurs. Parmi les mesures qui ont été décidées, certaines ne pourront avoir dans l'immédiat que des effets limités. D'autres, par contre, n'auront que des effets transitoires; c'est le cas pour les réductions de dotations aux régimes de pensions sociales.

Des mesures plus fondamentales seront donc nécessaires. Elles ne peuvent cependant être prises dans l'improvisation. Le Gouvernement s'engage à en poursuivre activement l'application et à soumettre aux Chambres les mesures concrètes qui s'indiqueront. Il se propose, en outre, de procéder périodiquement devant le Parlement à une analyse aussi complète que possible de l'évolution de la situation financière. S'il apparaissait de cet examen que les objectifs de redressement risquent de ne pas être atteints, des mesures complémentaires seraient proposées.

De toute manière, les budgets à venir devront être contenus dans les limites permises par un taux de croissance raisonnablement prévisible du produit national brut. Les besoins étant considérables et les moyens financiers toujours limités, des ordres de priorité devront être établis en fonction de l'utilité économique et sociale des diverses catégories de dépenses et de leur incidence à court, moyen, voire à long terme, sur les finances publiques.

NIEUWE ONTVANGSTEN.

Samen met de inspanning tot bezuinigingen en besnoeiing van de uitgaven, ziet de Regering zich verplicht aan het Parlement een aanzienlijke verzwaring van de fiscaliteit voor te stellen.

De omvang en de ingewikkeldheid van de problemen die het herstel van de openbare financiën in 1966 aan de Staat stellen, hebben tot gevolg dat sommigen zich hebben afgevraagd of het ogenblik niet gunstig was de saneringslast die volstrekt noodzakelijk geworden is om 's lands toekomst te waarborgen, over verscheidene jaren te spreiden.

De Regering heeft gemeend dat het niet wenselijk en trouwens niet mogelijk was, een aanzienlijke marge te laten voortbestaan tussen de ontvangsten en de uitgaven voor de begroting van 1966 en de saneringslast op het jaar 1967, of eventueel nog later, over te brengen. Inderdaad, aangezien een gedeelte van de begroting voor 1965 nog uitgevoerd moet worden in de loop van het jaar 1966, zal laatstgenoemd jaar een belangrijk aandeel moeten dragen in het tekort van de begroting voor 1965. Zonder toevlucht tot nieuwe geldmiddelen en ondanks de belangrijke inspanning tot besnoeiing van de uitgaven, zou de begroting van 1966 anderzijds een verschil van 17 miljard tussen de uitgaven en de gewone ontvangsten aangewezen hebben.

Een dusdanig verstoord evenwicht, samengevoegd enerzijds met dit van het dienstjaar 1965 en anderzijds met de financieringsbehoeften van het programma voor openbare investeringen die voor de ontwikkeling van de economische infrastructuur van het land noodzakelijk zijn, zou genoopt hebben tot een gevlucht tot de lening die volkomen onverenigbaar is met de mogelijkheden van het binnenlandse spaarwezen.

Door de feitelijke onmogelijkheid om op deze wijze een dusdanig financieringsvolume te verzekeren zou men er, zonder twijfel, toe gebracht worden voor overdreven bedragen zijn toevlucht te nemen tot monetaire hulpbronnen met het stellig risico sterk uitkomende inflatorische evoluties uit te lokken.

Door deze gemakkelijke oplossing te kiezen zou men spoedig genoodzaakt geweest zijn het investeringsprogramma

ment le programme d'investissements, non seulement en 1966, mais aussi dans les prochaines années.

Le Gouvernement n'a pas cru devoir prendre la responsabilité d'une telle solution qui aurait privé l'économie nationale d'un des ressorts les plus puissants de son expansion. Il est pleinement conscient de l'ampleur du sacrifice qu'il réclame ainsi du pays. Il sait cependant que les Belges ont suffisamment de sagesse pour comprendre que les pouvoirs publics ne peuvent satisfaire aux besoins multiples d'une société moderne qui exige, à la fois, le développement de l'enseignement gratuit, l'expansion de la formation universitaire, de la recherche scientifique, le soutien de secteurs économiques défaillants, le relèvement des taux de pensions et des allocations sociales, l'aménagement des réseaux de communication et des moyens de transport, la création des conditions de reconversion industrielle, commerciale ou touristique de nos régions, la promotion de la famille, de l'habitat, de la santé publique, et tant d'autres tâches encore, sans qu'en contrepartie l'Etat dispose des moyens lui permettant d'assurer le financement des charges grandissantes qui en résultent.

**

Mais avant de songer à aggraver la charge de la fiscalité, le Gouvernement s'est préoccupé de combattre la fraude et l'évasion fiscales. Il n'est pas tolérable, en effet, que les contribuables qui acquittent régulièrement l'impôt se voient imposer une surcharge sans que des mesures adéquates soient prises pour décourager ceux qui s'y soustraient. Il importe qu'en même temps qu'un souci d'économie dans la dépense publique se crée un climat de civisme intransigeant dans le domaine fiscal. C'est la raison pour laquelle, sans qu'il ait été nécessaire de mettre en place de nouveaux moyens légaux de contrôle, les administrations compétentes ont reçu pour instruction de redoubler de vigilance dans leur mission d'assurer l'exacte perception des recettes. D'autre part, des mesures concrètes ont été décidées qui, dans certains secteurs particuliers, sont de nature à mettre un terme à la fraude et à l'évasion fiscales.

**

Les recettes ordinaires initiales de l'exercice 1965 étaient évaluées au niveau de 164,5 milliards de francs. Il apparaissait, au terme des neuf premiers mois, que la recette pourrait atteindre 170,2 milliards de francs. Ceci correspond à un progrès d'environ 7,5 % par rapport aux recettes réelles de 1964.

Compte tenu de l'évolution probable du produit national brut, les recettes ordinaires de 1966, sans modification des dispositions fiscales, peuvent être évaluées à $\pm 181,2$ milliards, soit une augmentation de $\pm 6,5$ % par rapport aux recettes réévaluées de 1965. A cela s'ajoutent cependant les recettes à provenir, d'une part, de la suppression de l'exonération au profit des administrations publiques de la taxe de transmission et des taxes connexes (dont il a été également tenu compte dans les prévisions de dépenses) et, d'autre part, des recettes destinées à compenser les dépenses résultant de l'instauration du permis de conduire.

Compte tenu de ces deux derniers éléments, les recettes ordinaires de 1966 se seraient élevées à 183,4 milliards, lesquelles auraient laissé un excédent de dépenses de l'ordre de 17 milliards de francs.

aanzienlijk in te krimpen, niet alleen in 1966, doch tevens in de eerstkomende jaren.

De Regering heeft gemeend niet de verantwoordelijkheid te mogen nemen voor een dergelijke oplossing die de nationale economie van een harer machtigste expansieveren zou beroofd hebben. Zij is zich terdege bewust van de omvang van de opoffering die ze aldus van het land vraagt. Zij weet desondanks dat de Belgen voldoende wijsheid bezitten om te begrijpen dat de openbare machten de menigvuldige behoeften niet kunnen bevredigen van een moderne samenleving die terzelfdertijd eisen stelt voor de ontwikkeling van het kosteloos onderwijs, de expansie van de universitaire vorming, van het wetenschappelijk onderzoek, de steun aan de in moeilijkheden verkerende economische sectoren, de verhoging van de pensioenen en van sociale toelagen, de aanpassing van het wegnnet en van de transportmiddelen, het scheppen van de voorwaarden tot industriële, commerciële of toeristische reconversie van onze gewesten, de bevordering van het gezin, van de woongelegenheid, van de volksgezondheid en tal van andere taken nog, zonder dat de Staat daartegenover over de middelen beschikt, die het hem mogelijk maken de financiering te verzekeren van de toenemende lasten die eruit voortvloeien.

**

Doch alvorens er aan te denken de fiscale last te verzwaren, heeft de Regering er zich om bekommerd de belastingontduiking en -ontwijking te bestrijden. Er kan inderdaad niet geduld worden dat de belastingplichtigen die regelmatig de belasting kwijten, een grotere last opgelegd wordt zonder dat passende maatregelen getroffen worden om degenen die er zich aan onttrekken, te ontmoedigen. Samen met de bekommernis om op het gebied van de openbare uitgaven te bezuinigen, dient een klimaat van onkreukbare burgerzin op fiscaal gebied tot stand gebracht. Dit is de reden waarom, zonder dat het nodig bleek nieuwe wettelijke controlemiddelen in te stellen, de bevoegde besturen onderrichtingen ontvangen hebben hun waakzaamheid te verdubbelen bij het vervullen van hun opdracht de juiste inning der ontvangsten te verzekeren. Anderzijds, werd tot concrete maatregelen besloten, waardoor, in zekere particuliere sectoren aan de belastingontduiking en -ontwijking een einde zal gesteld worden.

**

De oorspronkelijke gewone ontvangsten over het dienstjaar 1965 werden op 164,5 miljard frank geraamd. Na verloop van de eerste negen maanden bleek dat de ontvangsten 170,2 miljard frank zouden kunnen bereiken. Dit stemt overeen met een accres van circa 7,5 % vergeleken met de werkelijke ontvangsten van 1964.

Rekening gehouden met de vermoedelijke evolutie van het bruto nationaal produkt, mogen de gewone ontvangsten van 1966, zonder wijziging van de fiscale beschikkingen, op $\pm 181,2$ miljard geraamd worden, zegge een verhoging met $\pm 6,5$ %, ten opzichte van de herschatte ontvangsten van 1965. Daarbij komen nochtans de ontvangsten die, enerzijds, moeten voortkomen van de afschaffing der ontheffing ten gunste van de openbare besturen, van de overdrachtaks en van de daarmee verwante taken (waarmee insgelijks bij de ramingen van de uitgaven rekening werd gehouden), en anderzijds, met de ontvangsten welke de uitgaven moeten compenseren die uit de instelling van het rijbewijs voortvloeien.

Rekening houdend met deze laatste twee elementen, zouden de gewone ontvangsten van 1966 een bedrag van 183,4 miljard frank bereikt hebben wat een uitgavenoverschot van nagenoeg 17 miljard frank zou nagelaten hebben.

Afin d'approcher autant que possible l'équilibre du budget ordinaire, le Gouvernement se voit dans l'absolue nécessité de lever de nouveaux impôts. Ils se sont toutefois accompagnés d'une réduction d'impôts sur les revenus par le relèvement des minima imposables et par l'adaptation des barèmes d'imposition en fonction des récentes augmentations de l'index des prix de détail. D'autre part, la politique de détaxation en faveur de l'exportation sera poursuivie. Tenant compte de tous ces éléments, la prévision globale des recettes ordinaires a été portée à 197,1 milliards.

*
**

En matière d'impôts sur les revenus, le Gouvernement propose les mesures suivantes aux Chambres législatives :

1° En vue de neutraliser, dans une mesure compatible avec les impératifs budgétaires, l'incidence de la progressivité de l'impôt des personnes physiques sur l'augmentation nominale des revenus qui découle de la hausse de l'indice des prix de détail :

a) les minima imposables seront relevés uniformément de 2 000 francs pour les contribuables ayant moins de quatre personnes à charge (30 000 francs au lieu de 28 000 francs pour les contribuables n'ayant personne à charge; 35 000 francs au lieu de 33 000 francs pour une personne à charge, etc.), de 4 000 francs pour les contribuables ayant quatre personnes à charge (69 000 francs au lieu de 65 000 francs), de 6 000 francs pour les contribuables ayant 5 personnes à charge (103 000 francs au lieu de 97 000 francs), etc.

b) le barème applicable aux revenus imposables ne dépassant pas 150 000 francs sera adapté de manière telle que l'incidence de la progressivité de l'impôt sur l'augmentation nominale de revenus (5 %) soit effacée :

- intégralement pour les revenus imposables n'atteignant pas 80 000 francs (ce qui correspond à une rémunération brute de 103 500 francs);
- partiellement et dans une mesure dégressive pour les revenus imposables compris entre 80 000 francs et 150 000 francs (ce qui correspond à une rémunération brute de 185 000 francs).

L'incidence de cette mesure peut être fixée à 600 millions par exercice d'imposition, dont il a été tenu compte, à concurrence de 500 millions pour l'exercice budgétaire 1966, en raison du fait qu'elle produira déjà ses effets à partir du 1er janvier 1966 en matière de précompte professionnel sur les rémunérations.

2° En vue d'assurer, en fait, l'exonération des pensions ne dépassant pas 60 000 francs, le montant de l'abattement opéré sur les revenus professionnels constitués par des pensions sera fixé, à partir de 1967 (revenus de l'année 1966) à 15 000 francs ou à 18 000 francs (au lieu de 14 000 francs ou 17 000 francs), suivant qu'il s'agit de pensions des régimes généraux (ouvriers, employés, travailleurs indépendants) ou des régimes spéciaux (mineurs et marins de la marine marchande).

L'incidence de la mesure est comprise dans celle qui résulte de l'adaptation des minima imposables et du barème de l'impôt.

Ten einde het evenwicht van de gewone begroting zo dicht mogelijk te benaderen, ziet de Regering zich volstrekt verplicht nieuwe belastingen te heffen. Deze zullen evenwel gepaard gaan met een vermindering van de inkomstenbelastingen door de verhoging van de belastbare minima en door de aanpassing van de belastingschalen, in functie van de jongste verhogingen van het indexcijfer der kleinhandels-prijzen. Anderzijds, zal de detaxatiepolitiek ten gunste van de uitvoer voortgezet worden. Rekening houdend met al deze elementen is het globale vooruitzicht van de gewone ontvangsten op 197,1 miljard gebracht.

*
**

Inzake inkomstenbelastingen stelt de Regering volgende maatregelen aan de Wetgevende Kamers voor :

1° Ten einde, in een mate die met de budgettaire imperatieven verenigbaar is, de terugslag van de progressie van de personenbelasting op de nominale verhoging van de inkomsten, die uit de stijging van het indexcijfer der kleinhandels-prijzen voortvloeit, te neutraliseren :

a) zullen de belastbare minima eenvormig verhoogd worden met 2 000 frank voor de belastingplichtigen die minder dan vier personen ten laste hebben (30 000 frank in stede van 28 000 frank voor de belastingplichtigen die niemand ten laste hebben; 35 000 frank in stede van 33 000 frank voor één persoon ten laste, enz.), van 4 000 frank voor de belastingplichtigen die vier personen ten laste hebben (69 000 frank in stede van 65 000 frank), van 6 000 frank voor de belastingplichtigen die 5 personen ten laste hebben (103 000 frank in stede van 97 000 frank), enz.

b) zou de schaal toepasselijk op de belastbare inkomsten die 150 000 frank niet overtreffen, derwijze aangepast worden dat de terugslag van de progressiviteit van de belasting op de nominale verhoging van inkomsten (5 %) teniet gedaan wordt :

- algeheel voor de belastbare inkomsten die 80 000 frank niet bereiken (wat met een brutobezoldiging van 103 500 frank overeenkomt);
- gedeeltelijk en in een degressieve mate voor de belastbare inkomsten die liggen tussen 80 000 frank en 150 000 frank (wat met een brutobezoldiging van 185 000 frank overeenstemt).

De terugslag van deze maatregel kan vastgesteld worden op 600 miljoen per aanslagjaar waarmee rekening werd gehouden, tot het beloop van 500 miljoen voor het budgettaire dienstjaar 1966, omwille van het feit dat deze reeds met ingang van 1 januari 1966 uitwerking zal hebben inzake bedrijfsvoorheffing op de bezoldigingen.

2° Ten einde de vrijstelling van de pensioenen, die 60 000 frank niet te boven gaan in feite te verzekeren, zal het bedrag van het abattement op de uit pensioenen bestaande bedrijfsinkomsten met ingang van het aanslagjaar 1967 (inkomsten van het jaar 1966) op 15 000 frank of op 18 000 frank (in stede van 14 000 frank of 17 000 frank) vastgesteld worden, naar gelang het gaat om pensioenen van de algemene stelsels (werklieden, bedienden, zelfstandigen), of van de bijzondere stelsels (mijnwerkers en zeelieden van de koopvaardijvloot).

De terugslag van de maatregel is begrepen in die welke uit de aanpassing van de belastbare minima en uit de belastingschaal voortvloeit.

3° En vue d'accroître la progressivité de l'impôt afférent aux revenus importants, les taux afférents aux tranches de revenus excédant 1 million seront fixés comme suit :

- à 47,5 % (au lieu de 45 %) pour la tranche de 1 à 3 millions;
- à 55 % (au lieu de 50 %) pour la tranche de 3 à 5 millions et à 57,5 % (au lieu de 55 %) pour la tranche de revenus dépassant 5 millions (le plafond de 50 % pour l'ensemble du revenu imposable n'étant cependant pas relevé).

La mesure, qui sera également applicable à partir de l'exercice d'imposition 1967 (revenus de l'année 1966), rapportera environ 120 millions.

4° Les plus-values afférentes à des immeubles non bâtis (terrains) concourent depuis longtemps à la formation du revenu imposable dans le chef, soit des sociétés possédant la personnalité juridique, soit des personnes physiques dont l'activité professionnelle porte sur la construction, l'achat, la vente ou la location d'immeubles (marchands de biens).

Depuis la réforme fiscale, les plus-values de l'espèce constituent également des revenus imposables dans le chef des personnes physiques dont l'activité professionnelle ne porte pas sur la construction, l'achat, la vente ou la location d'immeubles, quand elles sont réalisées à la faveur d'opérations sortant du cadre de la gestion normale d'un patrimoine privé.

Etant donné qu'en règle générale, les plus-values réalisées sur des immeubles non bâtis, résultent dans une mesure appréciable des travaux d'infrastructure financés par les pouvoirs publics (Etat, provinces et communes), il convient d'en généraliser la taxation de manière telle qu'une part de la plus-value bénéficie à la collectivité.

Le produit de cette taxation — qui sera également applicable à partir de l'exercice d'imposition 1967 (revenus de l'année 1966) — est évalué à 150 millions, mais il sera pratiquement sans incidence sur les recettes de l'exercice budgétaire 1966.

En matière d'impôts indirects, les mesures décrites ci-après sont proposées au Parlement :

1° En ce qui concerne la taxe de transmission : porter le taux de 6 à 7 %, les autres taxes assimilées au timbre étant majorées dans la même proportion.

Pour les produits soumis à la taxe de luxe, porter le taux de 13 à 17 % et de 16 à 20 %, ce qui représente une majoration proportionnellement plus importante que celle de la taxe de transmission. Cependant pour les voitures automobiles le taux de taxation passera à 18 % et pour les camions à 15 %.

2° Majorer les taxes sur l'essence pour véhicules automobiles de 1 franc au litre à la pompe (accises et taxes de transmission réunies). Les taxes sur les autres huiles minérales (kérozène, gasoil lourd et autres gasoils) seront également majorées, ainsi que celles sur les gaz de pétrole et hydrocarbures gazeux.

Des dispositions particulières seront prises en vue d'éviter un alourdissement du coût des carburants utilisés par les tracteurs agricoles.

3° Ten einde de progressiviteit van de belasting betreffende de belangrijke inkomens te doen stijgen, zullen de percentages van de inkomstenschijven die 1 miljoen overtreffen, als volgt vastgesteld worden :

- op 47,5 % (in plaats van 45 %) voor de schijf van 1 tot 3 miljoen;
- op 55 % (in plaats van 50 %) voor de schijf van 3 tot 5 miljoen en op 57,5 % (in plaats van 55 %) voor de inkomstenschijf die 5 miljoen overschrijdt (het plafond van 50 % voor het gezamenlijk belastbaar inkomen wordt nochtans niet verhoogd).

De maatregel die insgelijks met ingang van het aanslagjaar 1967 (inkomsten van het jaar 1966) toepasselijk zou zijn zou ongeveer 120 miljoen opbrengen.

4° De meeropbrengsten betreffende niet bebouwde onroerende goederen (gronden) dragen sinds lang bij tot de vorming van het belastbaar inkomen in hoofde hetzij van de vennootschappen met rechtspersoonlijkheid hetzij van de natuurlijke personen wier beroepsbedrijvigheid betrekking heeft op het bouwen, het aankopen, het verkopen of het verhuren van onroerende goederen (makelaars in onroerende goederen).

Sinds de belastinghervorming zijn soortgelijke meerwaarden insgelijks inkomsten die belastbaar zijn in hoofde van de natuurlijke personen wier beroepsbedrijvigheid geen betrekking heeft op het bouwen, het aankopen, het verkopen of het verhuren van onroerende goederen, wanneer deze meerwaarden verwezenlijkt worden dank zij verrichtingen die buiten het kader vallen van het normale beheer van een privaat vermogen.

Aangezien over het algemeen de op de niet bebouwde onroerende goederen verwezenlijkte meerwaarden in een aanzienlijke mate voortvloeien uit de infrastructuurwerken die door de openbare besturen (Staat, provincies en gemeenten) gefinancierd worden, hoort het de taxatie ervan te veralgemenen derwijze dat een gedeelte van de meerwaarde aan de gemeenschap ten goede komt.

De opbrengst van deze taxatie — die eveneens met ingang van het aanslagjaar 1967 (inkomsten over het jaar 1966) van toepassing zou zijn — wordt op 150 miljoen geraamd, doch zij zou op de ontvangsten van het budgettaire dienstjaar 1966 praktisch geen terugslag hebben.

Inzake indirecte belastingen, worden de hierna beschreven maatregelen aan het Parlement voorgesteld :

1° Wat de overdrachtaks betreft : het tarief van 6 op 7 % brengen, terwijl de overige met het zegel gelijkgestelde taksen in dezelfde verhouding zouden verhoogd worden.

Voor de produkten die onderworpen zijn aan de weeldetaks zullen de tarieven respectievelijk van 13 op 17 % en van 16 op 20 % gebracht worden, wat een verhoging vertegenwoordigt, die in evenredigheid belangrijker is dan die van de overdrachtaks, terwijl voor de autovoertuigen de aanslagvoet van de taks tot 18 % en voor de vrachtwagens tot 15 % zal stijgen.

2° De taksen op de benzine voor autovoertuigen vermeerderen met 1 frank per liter aan de pomp (accijnzen en overdrachtaks samen). De taksen op de overige minerale oliën (kerozeen, zware gasoil en andere gasoils) alsmede op het petroleumgas en de gasvormige koolwaterstoffen zullen insgelijks verhoogd worden.

Bijzondere schikkingen zullen genomen worden om een verhoging van de kostprijs van de voor de landbouwtractoren aangewende brandstoffen te vermijden.

3° Majorer les droits d'accise sur les eaux de table et limonades, ainsi que la taxe de consommation sur les alcools.

4° Relever par tranches les droits d'enregistrement sur les mutations d'immeubles dont la valeur dépasse 1 million de francs, pour atteindre 14% lorsque la valeur des immeubles dépasse 5 millions.

En outre, dans le but de mettre un terme à certaines spéculations, la possibilité de remboursement partiel des droits d'enregistrement sur les ventes d'immeubles en cas de revente dans un certain délai, sera supprimée. D'autre part, le taux de 2,5 % applicable aux ventes d'immeubles aux marchands de biens sera porté à 5 %.

Le contrôle de l'exacte taxation des ventes d'immeubles sur plan sera assuré par l'application du principe selon lequel la base imposable ne peut être inférieure à la valeur vénale du bien, déduction faite du prix du terrain qui a subi le droit d'enregistrement.

5° Enfin, en ce qui concerne les droits de succession, majorer les taux de 10 % pour les successions en lignes collatérales et entre étrangers. Ce relèvement sera toutefois accompagné du relèvement de 100 000 à 200 000 francs des abattements dont jouissent les conjoints et l'époux survivant avec au moins un enfant commun. Le même abattement sera étendu à l'époux survivant sans enfant commun.

On peut escompter que globalement ces différentes mesures sont de nature à procurer au Trésor, en 1966, un surplus de recettes de l'ordre de 13,6 milliards, auxquels vient s'ajouter 0,2 milliard du fait du relèvement de certains tarifs postaux. Il faut ajouter à cette somme, un montant de 2,2 milliards résultant de l'application des taxes assimilées au timbre aux marchés des pouvoirs publics et de la perception des recettes destinées à compenser les dépenses administratives entraînées par l'instauration du permis de conduire. Enfin, l'incidence du développement économique attendu peut être évaluée à quelque 11 milliards.

Au total, la modification des tarifs apporterait 13,8 milliards, et l'élargissement de la matière imposable, 13,2 milliards. Le tableau ci-après donne, par grandes catégories de recettes ordinaires, les modifications apparaissant en 1966 par rapport aux recettes probables de 1965.

3° De accijsrechten op tafelwater en limonaden, evenals de verbruikstaksen op de alcohol, vermeerderen.

4° De registratierechten op de overdrachten van onroerende goederen, waarvan de waarde 1 miljoen frank overtreft, schijfsgewijze verhogen, zodat er 14 % wordt bereikt voor de onroerende goederen waarvan de waarde 5 miljoen overtreft.

Met het doel aan zekere speculaties een einde te stellen zal bovendien de mogelijkheid voor gedeeltelijke terugbetaling van de registratierechten op de verkopen van onroerende goederen in geval van wederverkoop binnen een vastgestelde termijn, afgeschaft worden. Anderzijds zal het percentage van 2,5 dat op de verkopen van onroerende goederen aan de makelaars in onroerende goederen van toepassing is, op 5 gebracht worden.

De controle van de juiste taxatie der verkopen van onroerende goederen op plan zal verzekerd worden door toepassing van het principe volgens hetwelk de belastbare grondslag niet lager mag zijn dan de verkoopswaarde van het goed, na aftrek van de prijs van de grond die aan het registratierecht onderworpen werd.

5° Ten slotte, wat de successierechten betreft: de percentages ervan met 10 verhogen voor de nalatenschappen in zijlijn en onder niet-verwanten. Deze verhoging zal evenwel gepaard gaan met de verhoging van 100 000 op 200 000 frank van de abattements waarvan de echtgenoten en de overlevende echtgenoot met ten minste één gemeenschappelijk kind genieten. Hetzelfde abattement zal worden uitgebreid tot de overlevende echtgenoot zonder gemeenschappelijk kind.

Men mag verwachten dat die verschillende maatregelen, globaal genomen, van aard zijn de schatkist in 1966 voor nagenoeg 13,6 miljard meerontvangsten te verschaffen waarbij 0,2 miljard dient gevoegd wegens de verhoging van sommige posttarieven. Bij die som moet nog een bedrag van 2,2 miljard gevoegd worden, dat voortvloeit uit de toepassing van de met het zegel gelijkgesteldetaxes op de overeenkomsten van de openbare besturen en uit de inning van de ontvangsten die bestemd zijn om de administratieve uitgaven welke door de invoering van het rijbewijs veroorzaakt worden, te compenseren. Ten slotte mag de terugslag van de verwachte economische ontwikkeling nagenoeg op 11 miljard geraamd worden.

De tariefwijziging zou in het totaal 13,8 miljard opbrengen en de verruiming van de belastbare stof 13,2 miljard. Volgende tabel geeft, per grote categorieën gewone ontvangsten, de wijzigingen die in 1966 ten opzichte van de waarschijnlijke ontvangsten van 1965 tot uiting komen.

Recettes ordinaires.
(En milliards de francs.)

Gewone ontvangsten.
(In miljard frank.)

	Estimations initiales 1965	Recettes probables 1965	Exercice 1966 — Dienstjaar 1966			
	— <i>Aanvankelijke ramingen 1965</i>	— <i>Vermoedelijke ontvangsten 1965</i>	Elargissement de la matière imposable <i>— Uitbreiding van de belastbare materie</i>	Modification des taux <i>— Wijziging van de heffing- percentages</i>	Total <i>— Totaal</i>	
	1	2	3	4	5	
Contributions directes	61,1	67,7	+ 6,6	— 0,4	73,9	Directe belastingen.
Douanes	8,7	8,0	—	—	8,0	Invoerrechten.
Accises et divers	21,0	21,0	+ 0,7	+ 4,0	25,7	Accijnzen en andere.
Taxes	54,1	54,1	+ 5,1	+ 9,5	68,7	Taxes.
Autres droits perçus par l'En- registrement.	9,9	9,2	+ 0,4	+ 0,5	10,1	Andere door de Registratie geïnde rechten.
Total des recettes fiscales.	154,8	160,0	+12,8	+13,6	186,4	Totaal fiscale ontvangsten.
Recettes non fiscales.	9,7	10,2	+ 0,4	+ 0,2	10,7	Niet-fiscale ontvangsten.
Total des recettes ordinaires.	164,5	170,2	+13,2	+13,8	197,1	Totaal gewone ontvangsten.

On trouvera au chapitre I, section III de la deuxième partie, des précisions concernant l'augmentation des recettes escomptées pour 1966 par rapport aux recettes probables de 1965.

**

En proposant au Parlement un alourdissement de la charge fiscale dont il ne se dissimule pas l'ampleur, le Gouvernement a pris de lourdes responsabilités. Il ne les a pas assumées dans l'improvisation. Après avoir mesuré les inconvénients certains qu'une telle solution comporte pour tous les Belges, il est arrivé à la conclusion que l'effort demandé aujourd'hui était la condition indispensable de la sauvegarde de l'avenir. Cet effort doit, en effet, permettre d'éviter qu'une grave crise financière ne vienne remettre en cause les assises mêmes du progrès économique et social de la nation.

AMELIORATION DE LA GESTION BUDGETAIRE.

Les causes de l'importance particulière des crédits supplémentaires sollicités pour l'exercice 1965, sont :

- le mouvement des prix et des salaires;
- les initiatives nouvelles postérieures à l'établissement du budget;
- les estimations insuffisantes des dépenses.

Afin d'éviter à l'avenir la reproduction de la situation actuelle, le Gouvernement s'attachera en premier lieu à rendre plus efficace le fonctionnement des instruments déjà existants et à exploiter davantage les sources de renseignements qu'ils constituent. Il s'efforcera également de mettre l'accent sur l'impérieuse nécessité pour chacun des participants, directs ou indirects, à la gestion budgétaire, de pren-

Onder hoofdstuk I, sectie III van het tweede deel wordt de verhoging van de verwachte ontvangsten voor 1966 ten opzichte van de waarschijnlijke ontvangsten van 1965 nader omschreven.

**

De Regering heeft zware verantwoordelijkheden op zich genomen door aan het Parlement een verzwarende van de fiscale last voor te stellen, waarvan zij zich de omvang niet ontveinst. Zij heeft deze verantwoordelijkheden niet overhaast op zich genomen. Na zich rekenschap gegeven te hebben van de bezwaren, die een dusdanige oplossing voor alle Belgen zeker inhoudt, kwam zij tot het besluit dat de thans gevraagde inspanning de onontbeerlijke voorwaarde was voor de beveiliging van de toekomst. Deze inspanning moet het inderdaad mogelijk maken te voorkomen dat een ernstige financiële crisis de grondvesten zelf van de economische en maatschappelijke vooruitgang van de natie opnieuw in het gedrang zou brengen.

VERBETERING VAN HET BUDGETTAIR BEHEER.

De oorzaken die aan de basis liggen van de bijzondere omvang van de voor het dienstjaar 1965 gevraagde bijkredieten zijn :

- de beweging van prijzen en lonen;
- de nieuwe initiatieven die na het opmaken van de begroting werden genomen;
- de ontoereikende ramingen van de uitgaven.

Ten einde in de toekomst een herhaling van de huidige toestand te vermijden, zal de Regering zich in de eerste plaats inspannen om de werking van de reeds bestaande werkmiddelen doeltreffender te maken en de inlichtingsbronnen, die ze uitmaken, nog beter te exploiteren. Zij zal eveneens de nadruk trachten te leggen op de dringende noodzakelijkheid voor allen die, rechtstreeks of onrecht-

dre de façon plus aiguë conscience de son rôle et de sa responsabilité. Il verra enfin, s'il s'indique de compléter les rouages et les institutions actuelles, voire de modifier certains mécanismes ou d'instaurer de nouvelles procédures.

Mais la gestion des finances publiques s'accommodant mal de solutions improvisées, il convient d'agir en la matière sans précipitation. Cependant, très rapidement, il est apparu que les problèmes se posent d'une part au stade de l'élaboration du budget et d'autre part au stade de son exécution.

*
**

Se trouvant confronté avec l'obligation légale de dresser immédiatement le projet de budget de 1966, le Gouvernement a été amené à rencontrer les problèmes que suscitait cette élaboration et à fixer les principes auxquels il entendait se conformer.

Il a tout particulièrement recherché la sincérité budgétaire, s'efforçant d'adopter des évaluations réalistes et de bannir les artifices de présentation. De même, il a inscrit des crédits provisionnels en vue de couvrir soit des faits, soit des initiatives présentant un grand degré de probabilité.

Il va de soi toutefois que tous les problèmes d'amélioration de l'élaboration du budget n'ont pu être résolus dans le délai qui s'est écoulé depuis la constitution de l'équipe gouvernementale actuelle.

Il s'indiquera à l'avenir d'améliorer les programmes justificatifs qui appuient les demandes de crédits. Des programmes précis des dépenses projetées seront établis par des fonctionnaires responsables, contresignés par les Ministres compétents et appuyés de l'avis de l'inspecteur des finances, la responsabilité de chacun, — politique ou administrative, selon le cas — étant engagée. Ces programmes seront aménagés concrètement suivant la même procédure, si des restrictions budgétaires sont nécessaires. D'autre part, des mesures s'imposent sur le plan du calendrier des travaux budgétaires. Les délais en matière d'établissement et de dépôt du budget seront rigoureusement observés. Le Gouvernement entamera la préparation du budget de 1967 dès le début de l'année 1966; il tranchera les grandes options en temps utile pour pouvoir déposer le budget le 1er octobre au plus tard. Il pourrait même envisager ce dépôt pour une date antérieure en cas de réunion du Parlement au mois d'octobre, et si les commissions parlementaires désiraient entamer l'étude des propositions budgétaires dès le mois de septembre.

Enfin, pour les prochaines années, une véritable programmation des dépenses publiques sera étudiée, en vue de déterminer, en pourcentages du Produit national brut escompté, l'affectation des moyens de l'Etat aux grands secteurs de son action. Les Ministres coordonnateurs auront pour mission de contenir dans les limites ainsi tracées, les programmes inter-départementaux des dépenses.

Conçue dans cet esprit, la préparation du budget, au niveau de l'Administration, deviendra une œuvre continue et concertée dont la parfaite réalisation postule notamment la mise en place ou le renforcement au sein de chaque département, d'instruments permanents d'information sur l'évolution de la gestion en cours ainsi que la tenue à jour, au département des Finances, des décisions de toute nature

streeks, bij het budgettair beheer betrokken zijn, hun taak en verantwoordelijkheid nog meer ter harte te nemen. Zij zal ten slotte nagaan, of het aangewezen is de werkmiddelen en de huidige instellingen aan te vullen, ja zelfs zekere mechanismen te wijzigen of nieuwe procedures in te voeren.

Maar aangezien geïmproviseerde oplossingen niet in overeenstemming te brengen zijn met het beheer van de openbare financiën, past het in deze zaak zonder overhaasting te werk te gaan. Spoedig is het echter gebleken dat problemen rijzen, enerzijds, bij het opmaken van de begroting en, anderzijds, bij de uitvoering ervan.

*
**

De Regering, die geconfronteerd wordt met de wettelijke verplichting het begrotingsontwerp voor 1966 zonder verwijl op te maken, heeft zich verplicht gezien een oplossing te zoeken voor de problemen die door dit opmaken ontstonden en de principes vast te stellen waarnaar zij zich wilde schikken.

Zij heeft gans in het bijzonder oprechtheid op budgettair gebied nagestreefd, waarbij ze zich heeft ingespannen realistische ramingen op te maken en bij de inkleding ervan alle kunstgrepen uit te sluiten. Evenzo heeft ze provisionele kredieten uitgetrokken om hetzij feiten, hetzij initiatieven te dekken, waarvan de verwezenlijking zeer waarschijnlijk voorkomt.

Het spreekt evenwel vanzelf dat alle problemen in verband met de verbetering van het opmaken van de begroting niet konden opgelost worden in de tijd die sinds de vorming van de huidige Regeringsploeg verliep.

In de toekomst zal het aangewezen zijn de verantwoordingsprogramma's, die de kredietaanvragen staven, te verbeteren. Preciese uitgavenprogramma's zullen door de verantwoordelijke ambtenaren worden opgesteld, medeondertekend door de bevoegde Ministers en vergezeld van het advies van de inspecteur van financiën; ieders verantwoordelijkheid, politieke of administratieve, naargelang het geval, zal hierbij op het spel staan. Die programma's zullen op concrete wijze volgens dezelfde procedure worden herzien, indien begrotingsbeperkingen noodzakelijk zijn. Anderzijds dringen zich op het gebied van de agenda der begrotingswerkzaamheden zekere maatregelen op. De opstelling- en indieningstermijnen van de begroting zullen strikt nageleefd worden. De Regering zal van begin 1966 af de voorbereidende werkzaamheden van de begroting 1967 aanvangen; zij zal wat de grote opties betreft ten gepaste tijde een beslissing nemen om de begroting uiterlijk op 1 oktober te kunnen indienen. Zij zou zelfs de indiening ervan op een vroegere datum kunnen overwegen ingeval het parlement in de maand oktober vergadert en de parlementaire commissies mochten wensen het onderzoek van de begrotingsvoorstellen reeds in de maand september aan te vatten.

Ten slotte zal voor de volgende jaren een werkelijke programmatie van de openbare uitgaven worden bestudeerd, om, in percentages van het verwachte bruto nationaal produkt, de aanwending van de Rijksmiddelen voor de grote actiesectoren te bepalen. De Ministers-coördinatoren zullen tot taak hebben de interdepartementale uitgavenprogramma's binnen de aldus afgeijnde grenzen te houden.

In deze geest opgevat zal de voorbereiding van de begroting, op Administratief niveau, een onafgebroken en onderling overlegd werk worden waarvan de volmaakte verwezenlijking ondermeer in ieder departement, het in gebruik stellen of het versterken van permanente informatiemiddelen vereist, betreffende de evolutie van het aan gang zijnde beheer. Het departement van Financiën zal daarenboven alle

ou des événements intervenus depuis le vote du budget précédent, avec indication de leur coût immédiat et futur.

*
**

Mais il serait vain d'améliorer la confection du budget si, parallèlement, des mesures n'étaient pas prises au stade de son exécution.

En effet, une fois voté, le budget constitue le programme d'action du Gouvernement et sauf événements majeurs, il convient de le respecter scrupuleusement.

En ce qui concerne plus particulièrement le Gouvernement, une fois les objectifs choisis et les crédits déterminés, il appartiendra à ses membres d'adapter leur politique aux moyens financiers mis à leur disposition. En cours d'exercice, ne pourra être admise aucune charge non couverte par les prévisions budgétaires. Les initiatives qui ne répondraient pas à ces conditions ne pourront éventuellement sortir leurs effets qu'à partir de l'exercice suivant.

En cas de nécessité inéluctable, les propositions de dépenses hors budget seront soumises aux instances gouvernementales, appuyées d'une justification détaillée des besoins et de leur caractère urgent, d'une évaluation précise et motivée du coût immédiat et futur et de l'avis de l'Inspection des Finances. Dans ce domaine, chacun des membres du Gouvernement est pleinement conscient de ce que l'usage des pouvoirs conférés au Conseil des Ministres doit être réservé aux seuls cas de nécessité manifeste.

Au surplus, mensuellement, le Ministre des Finances communiquera au Conseil des Ministres et aux Chambres l'inventaire des délibérations; les membres du Parlement pourront ainsi interroger éventuellement les Ministres dès le moment où une dépense non prévue au budget est décidée.

Sur le plan de l'administration, les fonctionnaires verront leur responsabilité mise en cause chaque fois qu'apparaîtra une anomalie dans leurs prévisions budgétaires ou une négligence dans la gestion qui leur est confiée.

Les crédits votés seront répartis entre les services. Les fonctionnaires délégués pour les gérer seront tenus, au vu des programmes en exécution et des projets en élaboration, d'avertir le Ministre dont ils relèvent ainsi que l'inspecteur des Finances accrédité auprès du département des risques d'un dépassement d'un crédit.

Sur le plan du contrôle administratif et budgétaire, un effort spécial sera accompli qui aura principalement pour objet :

1° d'inciter davantage les inspecteurs des Finances à rechercher systématiquement la cause des écarts entre les évaluations et les réalisations et de provoquer la mise au point de mesures pour la prompt communication à l'autorité de tout élément risquant de déjouer les prévisions budgétaires;

2° de faire enregistrer tous les engagements de dépenses, même ceux qui concernent des mesures arrêtées à titre provisoire, et de centrer l'activité des comptables des dépenses engagées sur le dépistage des risques réels de dépassement de crédits;

3° d'accroître et d'accélérer la surveillance permanente de la consommation des crédits.

*
**

beslissingen of gebeurtenissen sedert het goedkeuren van de voorgaande begroting bijhouden, met aanduiding van hun onmiddellijke en van hun toekomstige kostprijs.

*
**

Maar het zou nutteloos zijn het opmaken van de begroting te verbeteren, indien daarbij gelijklopend geen maatregelen getroffen werden in het stadium van de uitvoering ervan.

De begroting is inderdaad, eenmaal dat ze goedgekeurd is, het werkprogramma van de Regering dat behoudens dwingende gebeurtenissen nauwgezet dient geëerbiedigd.

Wat meer in het bijzonder de Regering betreft, dienen de leden ervan, eens de doelstellingen gekozen en de kredieten bepaald, hun politiek aan te passen aan de financiële middelen die hun ter beschikking gesteld werden. In de loop van het dienstjaar mag geen enkele last aangenomen worden, die door de begrotingsramingen niet gedekt is. De initiatieven, die aan deze voorwaarden niet zouden voldoen, zullen eventueel slechts met ingang van het volgende dienstjaar uitwerking kunnen hebben.

Voorstellen tot onafwendbare uitgaven, die niet in de begroting voorzien zijn zullen aan de Regeringsinstanties worden voorgelegd gestaafd door een omstandige verantwoording van de noodwendigheden en van de dringendheid, voorzien van een juiste en gemotiveerde schatting van de onmiddellijke en toekomstige kosten en vergezeld van het advies van de Inspectie van Financiën. Op dit gebied, zijn al de leden van de Regering volkomen bewust, dat het gebruik van de aan de Ministerraad verleende machten uitsluitend tot de gevallen van klaarblijkelijke noodzakelijkheid dient beperkt.

Daarenboven zal de Minister van Financiën maandelijks aan de Ministerraad en aan de Kamers de inventaris van de genomen besluiten mededelen. De leden van het Parlement zullen aldus de Ministers eventueel kunnen onderwerpen zodra tot een niet op de begroting voorziene uitgave besloten wordt.

Op administratief gebied zullen de ambtenaren verantwoordelijk worden gesteld voor elke onregelmatigheid in hun begrotingsvooruitzichten of voor elke nalatigheid in het hun toevertrouwde beheer.

De gestemde kredieten zullen onder de diensten verdeeld worden. De met het beheer belaste ambtenaren zullen ertoe gehouden zijn, aan de hand van de in uitvoering zijnde programma's en van de projecten in voorbereiding, de Minister van wie ze afhangen, alsmede de inspecteur van Financiën die bij de departement geaccrediteerd is te verwittigen, dat er gevaar voor kredietoverschrijding bestaat.

Op het gebied van de administratieve en budgettaire controle zal een bijzondere inspanning gedaan worden die hoofdzakelijk tot doel zal hebben :

1° de inspecteurs van Financiën meer aan te zetten stelselmatig de reden van de verschillen tussen de ramingen en de verwezenlijkingen op te zoeken, en het uitwerken van maatregelen uit te lokken voor de onverwijld mededeling aan de overheid van ieder feit dat de begrotingsvooruitzichten zou kunnen verijdelen.

2° de vastleggingen van uitgaven te doen registreren, zelfs deze die betrekking hebben op maatregelen die ten voorlopige titel genomen werden, en de werkzaamheid van de rekenplichtigen van de vastgelegde uitgaven voornamelijk te richten op het opsporen van de werkelijke risico's van kredietoverschrijdingen;

3° het bestendig toezicht op het verbruik van de kredieten te versterken en te bespoedigen.

*
**

Par ailleurs, le bon fonctionnement du contrôle budgétaire dépend aussi de l'efficacité du contrôle externe exercé par le Parlement et la Cour des Comptes.

Il n'appartient pas au Pouvoir exécutif de prendre des initiatives en ce domaine.

Le Gouvernement fournira aux commissions compétentes du Parlement, voire aux Assemblées elles-mêmes, tous les éléments d'appréciation nécessaires, en vue de leur permettre de mieux remplir leur mission constitutionnelle.

Anderzijds hangt de goede werking van de budgettaire controle eveneens af van de doeltreffendheid van de controle van buiten uit die door het Parlement en het Rekenhof worden uitgeoefend.

Het behoort niet aan de Uitvoerende Macht op dit gebied initiatieven te nemen.

De Regering zal aan de bevoegde commissies van het Parlement, en aan de Wetgevende Vergaderingen zelf, alle nodige beoordelingselementen verstrekken ten einde hen toe te laten hun grondwettelijke taak beter te vervullen.

CHAPITRE PREMIER.

CONSIDERATIONS
ECONOMIQUES GENERALES.

1. Le contexte international.

L'économie des pays occidentaux se caractérise, dans l'ensemble, par la persistance de la haute conjoncture. Toutefois, l'expansion a été moins vive que par le passé et dans certains pays européens une tendance à la stabilisation s'était même fait jour.

Aux Etats-Unis la haute conjoncture se maintient. L'indice ajusté de la production industrielle s'inscrit en progression continue et le chômage a atteint cette année son niveau le plus bas depuis 1957. Les commandes de biens durables notamment pour la défense et l'équipement demeurent soutenues. Les perspectives pour les prochains mois restent très favorables. Les entreprises prévoient cette année un accroissement des investissements de 13,4 %.

Au Royaume-Uni, le problème de la balance des paiements s'inscrit au centre des préoccupations. Le déficit de l'ensemble des opérations extérieures est passé à 745 millions de livres en 1964, chiffre le plus élevé depuis la fin de la guerre. Une amélioration se dessine toutefois depuis le deuxième trimestre de 1965.

La priorité ayant été donnée à la restauration de l'équilibre extérieur, les mesures prises depuis octobre 1964 pour atteindre cet objectif exercent graduellement une influence restrictive sur l'économie.

Certains signes de ralentissement se manifestent dans le domaine des dépenses de consommation. La constitution de stocks et l'activité dans la construction ont été sensiblement plus faibles que par le passé. Au cours du deuxième trimestre de 1965, l'investissement privé en capital fixe a cessé de croître.

L'expansion économique de la Communauté Economique Européenne a persisté au cours des deux premiers trimestres de 1965. Si les impulsions émanant de la demande extérieure ont été plus faibles au cours du deuxième trimestre que dans les premiers mois de l'année, il semble par contre que la demande intérieure soit un peu plus vive. Les tensions ont persisté sur le marché de l'emploi et la montée des prix s'est poursuivie. Pour les derniers mois de l'année, les perspectives d'évolution économique de la Communauté laissent entrevoir la possibilité d'une légère accélération de l'expansion. La croissance du produit national brut en termes réels de 1964 à 1965 se chiffrerait à quelque 4 % contre 5,5 % en 1964.

Au niveau des Pays-membres de la Communauté Economique Européenne, la conjoncture a évolué d'une façon moins homogène en liaison avec l'intensité des mesures prises pour restreindre les excès de la demande.

En Allemagne Fédérale, la conjoncture demeure nettement ascendante et s'appuie davantage sur la demande intérieure, plus spécialement le développement des investissements. L'offre n'ayant pas suivi la croissance de la demande il en est résulté une vive expansion des importations, surtout en provenance des partenaires de la C.E.E. Les tensions sur le marché du travail se sont encore accentuées et la hausse des prix s'est accélérée. En juillet dernier, le niveau des prix à la consommation excédait de 4,4 % celui atteint un an plus tôt. Il semble que l'expansion de la demande globale doive demeurer très vive pour le reste de l'année. Le taux d'accroissement du produit national brut à prix constants est estimé à 5 % pour 1965 contre 6,5 % en 1964.

EERSTE HOOFDSTUK.

ALGEMENE
ECONOMISCHE OVERWEGINGEN.

1. Het internationaal kader.

De economie van de westerse landen wordt over het geheel gekenmerkt door het aanhouden van de hoogconjunctuur. De expansie was echter minder sterk dan voorheen, terwijl in sommige Europese landen een tendens tot stabilisatie tot uiting kwam.

In de Verenigde Staten houdt de hoogconjunctuur aan. Het verbeterde indexcijfer van de nijverheidsproductie stijgt onafgebroken en de werkloosheid bereikte dit jaar haar laagste peil sinds 1957. De bestellingen van duurzame goederen, inzonderheid voor landsverdediging en de uitrusting, blijven aanhouden. De vooruitzichten voor de eerstkomende maanden blijven zeer gunstig. De ondernemingen voorzien dit jaar een stijging van de investeringen met 13,4 %.

In het Verenigde Koninkrijk blijft het probleem van de betalingsbalans zeer zorgwekkend. Het deficit van het geheel van de buitenlandse verrichtingen steeg in 1964 tot 745 miljoen pond, het hoogste cijfer sinds het einde van de oorlog. Een verbetering tekent zich nochtans af sinds de tweede trimester van 1965.

Ingevolge de prioriteit die aan het herstel van het buitenlands evenwicht gegeven werd, oefenen de daartoe sinds oktober 1964 genomen maatregelen gradueel een restrictieve invloed uit op de economie.

Zekere tekens die op een vertraging wijzen, komen tot uiting op het gebied van de verbruiksuitgaven. De vorming van stocks en de activiteit in de bouwnijverheid waren gevoelig zwakker dan vroeger. Tijdens het tweede trimester van 1965 groeide de privé-investering in vast kapitaal niet meer aan.

De economische expansie van de Europese Economische Gemeenschap bleef aanhouden tijdens de eerste twee kwartalen van 1965. Zo de impulsen die van de buitenlandse vraag uitgaan, zwakker waren tijdens het tweede kwartaal dan gedurende de eerste maanden van het jaar, dan schijnt daarentegen de binnenlandse vraag een weinig sterker. De spanningen op de arbeidsmarkt bleven duren en de stijging van de prijzen hield aan. Voor de laatste maanden van het jaar laten de vooruitzichten betreffende de economische evolutie van de gemeenschap de mogelijkheid van een lichte versnelling van de expansie vermoeden. Van 1964 tot 1965 zou de stijging van het reëel bruto nationaal produkt ongeveer 4 % tegenover 5,5 % in 1964 bedragen.

In de Lid-Staten van de Europese Economische Gemeenschap, evolueerde de conjunctuur minder homogeen, dit in verband met de intensiteit der maatregelen strekkende tot het beperken van het vraagoverschot.

In de Duitse Bondsrepubliek blijft de conjunctuur duidelijk opwaarts gericht en steunt meer op de binnenlandse vraag, in het bijzonder de ontwikkeling der investeringen. Daar het aanbod de stijgende vraag niet kon volgen, had dit een sterke expansie van de invoer tot gevolg vooral uit de Lid-Staten van de E.E.G. De spanningen op de arbeidsmarkt werden nog scherper en de stijging van de prijzen versnelde. In juli jl. overtrof het niveau van de consumptieprijzen met 4,4 % het peil van vorig jaar. De expansie van de globale vraag schijnt voor de rest van het jaar zeer sterk te zullen blijven. Het stijgingspercentage van het bruto nationaal produkt tegen vaste prijzen wordt voor 1965 op 5 % geraamd tegenover 6,5 % in 1964.

Aux Pays-Bas l'expansion de l'activité économique se poursuit sous l'influence d'un développement vigoureux de la demande. Les tensions subsistent tant sur le marché du travail que dans le domaine des prix. En juillet, la hausse des prix à la consommation a atteint 6,7 % par rapport à juillet 1964. Les perspectives d'évolution de la conjoncture jusqu'à la fin de l'année demeurent assez nettement orientées à l'expansion. Le taux du produit national brut en volume est estimé à 5 % contre 7,5 % en 1964.

L'économie française qui avait témoigné un certain affaiblissement à la fin de 1964 a été caractérisée au cours des derniers mois par une tendance un peu plus nette à la reprise. La production industrielle, après la stagnation constatée au début de l'année, a marqué une progression en juin.

Les exportations ont encore augmenté et les impulsions émanant de la demande intérieure sont devenues plus sensibles. Les prix, dans l'ensemble, sont restés stables avec cependant, au cours des derniers mois, une tendance plus marquée à la hausse des prix à la consommation. Une poursuite de la reprise est prévue pour les prochains mois. Le taux de croissance du produit national brut en termes réels est estimé à 2,5 % pour 1965 contre 5,4 % en 1964.

La légère reprise de l'activité économique qui s'était dessinée vers la fin de 1964 en Italie s'est poursuivie au cours du premier semestre de 1965. La demande extérieure continue de progresser; par contre, la demande intérieure demeure assez faible en raison de l'évolution peu favorable de la formation brute de capital fixe. L'action stimulante résultant des mesures gouvernementales prises en vue de promouvoir les investissements tant privés que publics devrait se renforcer progressivement. L'expansion du produit national brut en volume, pour 1965 est estimée à 3 %, taux équivalent à celui de l'année antérieure.

2. La situation en Belgique.

a) Situation actuelle.

Dans le contexte de la C.E.E., la situation économique belge occupe une position médiane. La tendance au ralentissement observée au cours de l'automne 1964 s'est confirmée en 1965 et s'est traduite par un pafonnement de l'activité économique. Il en est résulté une diminution progressive des tensions suscitées par la phase de haute conjoncture. Pour 1965, la progression du produit national brut en volume serait, selon les estimations actuellement disponibles, moins vive qu'en 1964. Le retour à un meilleur équilibre résulte d'une détente conjoncturelle de la demande et du programme de stabilisation qui avait été mis en place au cours de l'année 1964.

L'analyse de l'évolution des diverses composantes de la demande globale dénote des divergences appréciables.

La demande extérieure poursuit sa progression antérieure et reste le principal soutien de la conjoncture. Les exportations de marchandises des neuf premiers mois de 1965 ont excédé de 14 % le niveau atteint au cours de la période correspondante de 1964. Cette tendance semble devoir se confirmer pour le restant de l'année.

La pression de la demande intérieure s'est relâchée surtout sous l'effet d'un ralentissement du rythme de croissance des investissements privés.

Une tendance à la stabilisation se dessine depuis plusieurs mois déjà dans la formation brute de capital fixe. Les investissements en immobilisations des entreprises sont demeurés élevés, mais n'ont plus progressé.

In Nederland wordt de expansie van de economische bedrijvigheid voortgezet onder invloed van een krachtige vraagtoename. De spanningen blijven zowel op de arbeidsmarkt als op het gebied van de prijzen bestaan. In juli bereikte de stijging van de consumptieprijzen 6,7 % ten opzichte van juli 1964. De evolutievooruitzichten van de conjunctuur tot op het einde van het jaar blijven tamelijk duidelijk op expansie wijzen. Het groeipercentage van het bruto nationaal produkt in volume wordt geraamd op 5 % tegenover 7,5 % in 1964.

De Franse economie die einde 1964 een zekere verzwakking kende, werd tijdens de laatste maanden door een enigszins duidelijkere wederoplevingstendens gekenmerkt. Na de in het begin van het jaar vastgestelde stagnatie, vertoonde de nijverheidsproductie in juni een stijging.

De uitvoer steeg nog en de impulsen die van de binnenlandse vraag uitgaan werden merkbaarder. De prijzen zijn over het algemeen stabiel gebleven met evenwel tijdens de laatste maanden een meer afgetekende stijgingstendens van de verbruiksprijzen. Een voortzetting van de wederopleving wordt voor de volgende maanden voorzien. Het groeipercentage van het reëel bruto nationaal produkt wordt voor 1965 op 2,5 % geraamd tegenover 5,4 % in 1964.

Het licht herstel van de economische bedrijvigheid dat zich einde 1964 in Italië aftekende, bleef tijdens het eerste semester van 1965 voortduren. De buitenlandse vraag neemt steeds toe, terwijl de binnenlandse vraag daarentegen tamelijk zwak blijft ingevolge de weinig gunstige evolutie van de bruto vaste kapitaalvorming. De stimulerende invloed, die uitgaat uit de regeringsmaatregelen, welke genomen werden om de private investeringen zowel als de openbare investeringen te bevorderen, zou geleidelijk moeten toenemen. De expansie van het bruto nationaal produkt, in volume, wordt voor 1965 op 3 % geraamd, hetzij een gelijkvormig percentage als het jaar tevoren.

2. De toestand in België.

a) Huidige toestand.

In het kader van de E.E.G. neemt de Belgische economische toestand een tussenplaats in. De tijdens de herfst van 1964 waargenomen verslappingstendens werd in 1965 bevestigd en kwam tot uiting door een stabilisering van de economische bedrijvigheid. Daaruit ontstond een geleidelijke afname van de spanningen verwekt in de haagconjunctuurfase. De stijging van het bruto nationaal produkt in volume zou volgens de thans beschikbare ramingen minder gunstig uitvallen dan in 1964. De terugkeer tot een beter evenwicht spruit voort uit een conjuncturele ontspanning van de vraag en uit het stabilisatieplan dat in de loop van het jaar 1964 werd toegepast.

De ontleding van de evolutie der verschillende componenten van de globale vraag doet merkelijke verschillen blijken.

De buitenlandse vraag blijft voortgaan en vormt de voornaamste steun van de conjunctuur. De goederenuitvoer over de eerste negen maanden van 1965 overtreft met 14 % het tijdens de overeenkomstige periode van 1964 bereikte niveau. Deze tendens schijnt zich voor het overige deel van het jaar te zullen handhaven.

De spanning van de binnenlandse vraag is afgenomen vooral ten gevolge van de vertraging van het groeitempo der investeringen.

Reeds sedert verscheidene maanden tekent zich een tendens tot stabilisatie af in de bruto vaste kapitaalvorming. De investeringen in onroerende bedrijfsgoederen zijn hoog gebleven maar zijn niet meer toegenomen.

La consommation privée quoique encore soutenue par l'accroissement des revenus voit son rythme d'expansion se ralentir. Cette évolution s'accompagne d'un renforcement de la propension à épargner.

La progression de la consommation publique s'avère plus vive qu'en 1964. Elle est due surtout à la révision des traitements des agents des services publics, au coût de certaines dépenses sociales en leur faveur, ainsi qu'aux adaptations des barèmes consécutives à la hausse de l'indice des prix de détail.

L'évolution de l'offre s'est adaptée à celle de la demande globale. La production industrielle n'accuse plus guère d'expansion depuis fin 1964.

Ce plafonnement est davantage imputable à une détente de la demande intérieure qu'à une pénurie relative des facteurs de production. Les appréciations au sujet des carnets de commandes sont moins favorables depuis le début de l'été 1964. La durée moyenne d'activité assurée dans l'industrie manufacturière, qui se situait à 4 mois à cette époque, est tombée à 3,5 mois. Le recul touche la plupart des secteurs observés mais plus spécialement la sidérurgie.

La détente conjoncturelle explique largement l'évolution des importations. Leur progression au cours des huit premiers mois de 1965 a été faible : 4 % contre 19 % au cours de la période correspondante de 1964. Une lente reprise pourrait cependant se dessiner à partir de l'automne.

Le plafonnement de l'économie a été de pair avec une amélioration de son équilibre.

La détente modérée qui s'était manifestée sur le marché du travail au milieu de l'année 1964 s'est maintenue. Par rapport à la période correspondante de 1964, le deuxième trimestre de 1965 se caractérise par une augmentation de l'ordre de 8 800 chômeurs complets et partiels et par un fléchissement des offres d'emplois non satisfaites. La proportion des entreprises qui attribuent la non-utilisation de leurs capacités au manque d'ouvriers qualifiés a été ramenée de 29 % en janvier 1964 à 16 % en mai 1965.

Si la tension sur le marché de l'emploi s'est atténuée, elle n'a pas disparu pour certaines catégories d'emploi, créant ainsi une ambiance propice au maintien des revendications salariales. Aussi, l'évolution des salaires dans l'industrie ne s'est guère écartée, au cours du premier semestre de 1965, de celle enregistrée pendant la période correspondante de 1964 en raison du fait que, d'une part l'indice des prix de détail a continué de suivre une ligne ascendante et que, d'autre part, les augmentations conventionnelles ont encore pris des proportions importantes.

L'évolution du niveau des prix est assez conforme à la tendance conjoncturelle : les prix de gros sont stables tandis que le mouvement de hausse pour les prix de détail se poursuit.

Dans l'ensemble, et abstraction faite des fluctuations saisonnières, les prix de gros sont pratiquement restés au niveau atteint à la fin de 1964. Parmi les produits industriels, une tendance à la baisse se manifeste en ce qui concerne les matières premières et les produits demi-finis alors que les produits finis marquent une hausse légère. Les prix des produits agricoles connaissent une évolution assez irrégulière mais restent néanmoins orientés à la hausse.

La hausse des prix de détail dont le taux s'était élevé depuis 1963 à un peu plus de 4 % l'an a continué à un rythme un peu plus faible en 1965, sous l'action conjuguée de la hausse des coûts salariaux d'une part et de facteurs accidentels d'autre part. De septembre 1964 à septembre 1965 l'augmentation atteint 3,9 %. En l'espace d'un an les

Hoewel nog begunstigd door de aangroei van het inkomen vertoont het expansieritme van het privaat verbruik een vertraging. Deze evolutie gaat gepaard met een toenemende spaarneiging.

De stijging van het overheidsverbruik is groter dan in 1964. Zij is vooral te wijten aan de herziening van de wedden van het Staatspersoneel, aan bepaalde te hunnen gunste gedane sociale uitgaven, alsmede aan de aanpassingen van de lonen aan de stijging van de index der kleinhandels-prijzen.

De evolutie van het aanbod heeft zich aan die van de globale vraag aangepast. Sinds het einde van 1964 vertoont de industriële produktie geen expansie meer.

Deze stabilisatie is meer toe te schrijven aan een ontspanning van de binnenlandse vraag dan aan een relatieve schaarste van produktiefactoren. De beoordelingen van de bestellingsboekjes zijn sedert de aanvang van de zomer van 1964 minder gunstig. De gemiddelde verzekerde arbeidsduur in de fabrieksnijverheid die toen 4 maand bedroeg is gedaald tot 3,5 maand. De achteruitgang treft het merendeel der genoteerde sectoren maar inzonderheid de staalnijverheid.

De conjuncturele ontspanning verklaart ruimschoots de evolutie van de invoer. Tijdens de eerste acht maanden van 1965 is deze slechts met 4 % toegenomen tegenover 19 % in de overeenstemmende periode van 1964. Met ingang van de herfst kan zich evenwel een lichte wederopleving aftekenen.

De stabilisatie van de economie is gepaard gegaan met een verbetering van haar evenwicht.

De matige ontspanning welke in het midden van het jaar 1964 op de arbeidsmarkt tot uiting kwam heeft zich gehandhaafd. T.o.v. de overeenstemmende periode van 1964 is het aantal volledige en gedeeltelijke werklozen gedurende het tweede kwartaal van 1965 met 8 800 eenheden gestegen terwijl het aantal niet voldane dienstaanbiedingen afnam. Het percentage van de bedrijven die de niet-benutting van hun produktiecapaciteit aan het tekort van geschoolde arbeidskrachten toeschreven is gedaald van 29 % in januari 1964 tot 16 % in mei 1965.

Hoewel de spanning op de arbeidsmarkt verminderd is, is deze echter voor sommige categorieën niet verdwenen; vandaar het nog steeds gunstig klimaat voor de handhaving van de looneisen. Ook is de evolutie van de lonen in de nijverheid, in de loop van het eerste semester van 1965, bijna niets afgeweken van degene die gedurende de overeenkomstige periode van 1964 geboekt werd; dit is te verklaren door het feit dat enerzijds het indexcijfer der kleinhandelsprijzen opwaarts gericht bleef en dat anderzijds de conventionele verhogingen belangrijk bleven.

De evolutie van het prijsniveau strookt met de conjuncturele tendens : de groothandelsprijzen zijn stabiel terwijl voor de kleinhandelsprijzen de haussebeweging aanhoudt.

Globaal genomen en afgezien van de seizoenschommelingen, blijven de groothandelsprijzen praktisch op het einde 1964 bereikte peil. Onder de nijverheidsprodukten, komt een baisse-tendens tot uiting wat de grondstoffen en de halffabrikaten betreft, terwijl de afgewerkte produkten een lichte verhoging ondergaan. De landbouwprijzen evolueren vrij onregelmatig maar blijven nochtans naar een hausse gericht.

De stijging van de kleinhandelsprijzen waarvan het ritme sinds 1963 iets meer dan 4 % per jaar bedroeg, duurde in 1965, aan iets trager tempo voort, dit tengevolge van de verhoging van de loonkosten en van sommige toevallige omstandigheden. Van september 1964 tot september 1965 bedraagt de stijging 3,9 %. In één jaar tijds zijn de voedingswaren

produits alimentaires ont renchéri de 5 %, les services de 3,3 % et les produits non alimentaires de 1,9 %.

Néanmoins, le développement des exportations suggère que, sous le rapport des prix industriels, la position compétitive de l'économie belge est restée satisfaisante, en particulier à l'égard de la plupart des Pays partenaires de la C.E.E. Le développement très franc des exportations corrobore cette interprétation.

L'évolution du commerce extérieur a suscité une nette amélioration des transactions courantes de la balance des paiements. Elles se sont soldées par un excédent de 6,7 milliards pour le premier semestre de 1965 contre un déficit de 4,1 milliards pour la période correspondante de 1964.

Compte tenu de l'évolution économique esquissée succinctement ci-dessus et de la situation différenciée qui touche les secteurs et les composantes de la demande, la politique conjoncturelle tendant au rétablissement de l'équilibre économique a subi les adaptations requises par les circonstances.

Dans le domaine des dépenses budgétaires extraordinaires, cette politique s'est traduite par la libération partielle de la tranche conjoncturelle de 10 % qui avait été initialement prévue dans le programme des travaux publics 1965.

La politique d'encadrement du crédit a subi un premier assouplissement en avril 1965. Si les intermédiaires financiers étaient toujours invités à contenir l'expansion de leurs crédits dans la limite d'un taux d'accroissement annuel de 10 %, il avait cependant été décidé que certains types de crédits, en ordre principal, les crédits d'investissement, ne seraient pas pris en considération pour le calcul de ce taux.

En juillet dernier, le coefficient de réserve monétaire instauré en avril 1964 n'a plus été prorogé et les limitations quantitatives pour le crédit ont été suspendues.

Le principe d'une modération de la politique de crédit a toutefois été maintenue; les banques ont été invitées à ne pas accélérer l'expansion du crédit pour l'achat de biens immeubles, du crédit à la construction et du crédit à la consommation, et d'être attentives à la tendance que pourraient manifester certaines entreprises à s'endetter exagérément.

b) Perspectives pour 1966.

Comme les tendances conjoncturelles de l'économie belge s'intègrent de plus en plus dans le contexte de la Communauté Economique Européenne, qui absorbe à présent 62 % de nos ventes extérieures totales, les prévisions économiques pour 1966 à retenir pour notre pays seront déterminées surtout par celles qui peuvent être escomptées au stade actuel dans les pays du Marché Commun.

Or pour l'année prochaine la poursuite d'une sensible expansion économique est attendue dans la C.E.E. qui porterait le taux d'accroissement du P.N.B. en termes réels à 4,5 ou 5 % contre près de 4 % en 1965. Ce diagnostic suppose la poursuite de l'expansion, quoique à un rythme moins vif en Allemagne et aux Pays-Bas, tandis qu'une progression plus rapide qu'en 1965 peut être entrevue en France et en Italie ce qui implique pour ces deux pays une amélioration des investissements privés.

Comme d'autre part la haute conjoncture se maintiendra aux États-Unis, une légère amélioration de l'expansion économique en Belgique n'est pas exclue.

5,0 %, de diensten 3,3 % en de niet-eetbare produkten 1,9 % duurder geworden.

Spijts de stijging van de loonkosten is de concurrentiecapaciteit van de Belgische economie, wat de industriële groothandelsprijzen betreft, t.o.v. het merendeel van de lid-Staten van de E.E.G. verbeterd. De vrij grote uitbreiding van de uitvoerhandel staft deze interpretatie.

De evolutie van de buitenlandse handel bracht een merkelijke verbetering in de lopende transacties van de betalingsbalans. Deze vertoonden een boni van 6,7 miljard voor het eerste semester van 1965 tegenover een tekort van 4,1 miljard voor de overeenkomstige periode van 1964.

Gelet op de hierboven bondig beschreven economische toestand en de uiteenlopende evolutie in de sectoren en de componenten van de vraag heeft de conjuncturele politiek tot herstel van het economisch evenwicht de door de omstandigheden vereiste aanpassing ondergaan.

Op het gebied van de buitengewone begrotingsuitgaven, kwam deze politiek tot uiting door de gedeeltelijke vrijmaking van de conjunctuurtranche van 10 %, die oorspronkelijk in het programma van de openbare werken 1965 voorzien was.

De politiek van kredietbeperking onderging een eerste versoepeling in april 1965. Zo de financiële instellingen nog altijd verzocht werden de expansie van hun kredieten binnen de grens van een jaarlijks toenamepercentage van 10 % te houden, werd er nochtans beslist dat zekere typen van kredieten, in hoofdzaak de investeringskredieten, voor de berekening van dit percentage niet in aanmerking zouden worden genomen.

In juli laatstleden, werd de monetaire reservecoëfficiënt, ingesteld in april 1964, niet meer verlengd en werden de kwantitatieve kredietbeperkingen opgeschorpt.

Het principe van een matiging van de kredietpolitiek werd nochtans behouden; aldus werden de banken verzocht noch de expansie van het krediet voor de aankoop van onroerende goederen of voor nieuwe bouwwerken, noch die van het consumptief krediet te versnellen en aandacht te schenken aan de neiging, die zekere bedrijven zouden kunnen vertonen, om overdreven schulden te maken.

b) Vooruitzichten voor 1966.

Vermits de conjuncturele tendensen van de Belgische economie meer en meer integreren in het kader van de Europese Economische Gemeenschap, die nu reeds 62 % van onze totale buitenlandse afzet opsorpt, zullen de voor ons land te weerhouden economische vooruitzichten voor 1966 vooral bepaald worden door deze die mogen geraamd worden in het actueel stadium in de landen van de Gemeenschappelijke Markt.

Welnu voor het volgende jaar wordt van de E.E.G. de voortzetting verwacht van een gevoelige economische expansie die het groeipercentage van het B.N.P. in reële termen op 4,5 of 5 % zou brengen, tegen nagenoeg 4 % in 1965. Deze diagnostiek veronderstelt de voortzetting van de expansie, zij het tegen een minder sterk ritme in Duitsland en Nederland, terwijl een veel snellere progressie dan in 1965 mag verwacht worden in Frankrijk en in Italië wat voor deze twee landen een verbetering van de privé-investeringen inhoudt.

Vermits anderzijds de hoogconjunctuur zich zal handhaven in de Verenigde Staten, is een lichte verbetering van de economische expansie in België niet uitgesloten.

CHAPITRE II. FINANCES ET BUDGET.

Dans ce chapitre on examinera d'abord la situation des finances publiques en 1964 et en 1965. Cet exposé sera suivi d'une vue rétrospective sur l'évolution des principales données budgétaires de 1950 à 1964, dans laquelle seront mis en évidence certains des problèmes que pose la gestion budgétaire lorsque celle-ci est considérée au-delà du cadre de l'exercice annuel.

A. — SITUATION DES FINANCES PUBLIQUES EN 1964 ET EN 1965.

1. Evolution de l'exécution du budget.

a) Exercice 1964.

Une expansion très vive du P.N.B. (5 % en volume), un accroissement considérable de la masse des salaires et une hausse relativement forte des prix, ont conduit à une augmentation des recettes budgétaires courantes par rapport à 1963 de 16,5 milliards, soit 11,6 %.

En raison du fait, d'autre part, que l'augmentation des dépenses courantes s'est limitée à 6,9 milliards, soit 4,7 %, le budget ordinaire de 1964, a pu être clôturé par un boni d'environ 3 milliards.

b) Détérioration des finances publiques en 1965.

Déjà en 1964 était apparue dans l'évolution économique une période de stabilité relative qui se poursuit encore actuellement. Quoiqu'il demeure considérable, l'accroissement probable du rendement des impôts en 1965 reste inférieur à celui de 1964.

Selon les prévisions actuelles, les recettes dépasseront d'environ 5,7 milliards les estimations budgétaires initiales, soit une augmentation des recettes fiscales d'environ 11,3 milliards ou 7,7 % par rapport à l'exercice précédent.

Les dépenses ordinaires, par contre, ont augmenté bien plus rapidement qu'au cours de l'exercice précédent, par suite de la hausse persistante des prix, des répercussions financières des mesures prises fin 1964 et début 1965 en matière de prévoyance sociale, d'enseignement, de subventions à l'économie, de revalorisation de la fonction publique et d'un accroissement plus important de la dette publique. Pour les 9 premiers mois de l'exercice 1965, les dépenses ordinaires ont augmenté de 12,5 milliards, soit 11,3 %.

A la fin des 9 premiers mois de l'exercice courant, le budget ordinaire présente un déficit de 2,6 milliards contre un excédent de 1,2 milliard pour la période correspondante de l'exercice 1964. L'importance du feuillet de 1965 conduira à une aggravation de cet écart au cours des mois à venir.

Le budget voté à l'origine prévoyait un boni de 2,6 milliards. On peut prévoir actuellement que l'estimation initiale des recettes du budget ordinaire pourra être dépassée de 5,7 milliards; d'autre part des annulations de crédits seront enregistrées en fin d'exercice. En définitive, le déficit pourrait être de l'ordre de 10 milliards.

HOOFDSTUK II. FINANCIEN EN BEGROTING.

In dit hoofdstuk wordt vooreerst de toestand van de openbare financiën in 1964 en 1965 onderzocht. Deze uiteenzetting wordt gevolgd door een schets van de evolutie van de voornaamste budgettaire gegevens van 1950 tot 1964, waarin sommige problemen welke het budgettaire beheer stelt wanneer het kader van het dienstjaar te buiten gaat, toegelicht worden.

A. — TOESTAND VAN DE OPENBARE FINANCIEN IN 1964 EN IN 1965.

1. Evolutie van de begrotingsuitvoering.

a) Dienstjaar 1964.

Een zeer krachtige expansie van het B.N.P. (5 % in volume), een aanzienlijke aangroei van de loonmassa en een vrij sterke prijsstijging leidden tot een toeneming van de lopende begrotingsontvangsten t.o.v. 1963 met 16,5 miljard, hetzij 11,6 %.

Doordat anderzijds de stijging van de lopende uitgaven tot 6,9 miljard, hetzij 4,7 %, beperkt bleef, kon de gewone begroting van 1964, met een boni van circa 3 miljard worden afgesloten.

b) Verslechtering van de openbare financiën in 1965.

Reeds in 1964 was in het economisch verloop een periode van relatieve stabiliteit ingetreden welke nog steeds voortduurt. Ofschoon nog aanzienlijk, blijft het vermoedelijk accres van de belastingopbrengst in 1965 ten achter bij dit van 1964.

Volgens de huidige ramingen zullen de ontvangsten met circa 5,7 miljard de aanvankelijke begrotingsramingen overtreffen, hetzij een toeneming van de fiskale ontvangsten met circa 11,3 miljard of 7,7 % t.o.v. het vorige dienstjaar.

De gewone uitgaven integendeel stegen veel vlugger dan vorig dienstjaar ingevolge de nog aanhoudende prijsstijging en de financiële repercussies van de einde 1964 begin 1965 genomen maatregelen inzake sociale voorzorg, onderwijs, subsidies aan de economie en herwaardering van het openbaar ambt en ingevolge een sterkere aangroei van de Staatsschuld. Voor de eerste 9 maanden van het dienstjaar 1965 stegen de gewone uitgaven met 12,5 miljard of 11,3 %.

Op het einde van de eerste 9 maanden van het lopende dienstjaar vertoont de gewone begroting een tekort van 2,6 miljard tegenover een overschot van 1,2 miljard voor de overeenstemmende periode van het dienstjaar 1964. De omvang van de bijkredieten voor 1965 zal in de loop der komende maanden leiden tot een verscherping van deze afwijking.

De aanvankelijk gestemde begroting voorzag een boni van 2,6 miljard. Naar thans kan worden voorzien zal de aanvankelijke ontvangstenraming op de gewone begroting met 5,7 miljard kunnen worden overtroffen; anderzijds worden kredietvernietigingen geboekt op het einde van het dienstjaar. Uiteindelijk zou het deficit 10 miljard kunnen belopen.

2. Trésorerie.

a) Année 1964.

L'évolution budgétaire favorable en 1964 se reflète dans la situation de trésorerie. Les opérations de trésorerie sur le budget ordinaire ont également présenté un excédent en 1964 : 2,5 milliards.

Cette amélioration de la situation de caisse a été possible grâce à une augmentation plus forte des recettes que des dépenses. Les premières se sont accrues de 18,3 milliards, tandis que les dépenses n'ont progressé que de 12,3 milliards.

Les opérations sur fonds de tiers ont également évolué très favorablement en 1964. Alors qu'en 1963 les dépenses se sont révélées supérieures de 3,7 milliards aux recettes, en 1964 les recettes ont excédé les dépenses de 0,3 milliard.

Les décaissements sur le budget extraordinaire de 1964, d'un montant de 24,2 milliards y compris le service de la dette congolaise garantie et les pensions payées à la décharge de la République du Congo, ont dépassé à concurrence de 2,1 milliards ceux de l'année précédente. Compte tenu des dépenses du Fonds des Routes, les décaissements sur le budget extraordinaire s'élèvent alors respectivement à 26,3 milliards en 1963 et 30,1 milliards en 1964.

Evolution des opérations de caisse.
(En milliards.)

2. Thésaurie.

a) Jaar 1964.

Het gunstig begrotingsverloop in 1964 weerspiegelt zich in de schatkisttoestand. Ook de thesaurieverrichtingen op de gewone begroting vertoonden in 1964 een overschot : 2,5 miljard.

Deze verbetering van de kastoestand was mogelijk dank zij een grotere toename van de ontvangsten dan van de uitgaven. Eerstgenoemden stegen met 18,3 miljard terwijl de uitgaven met slechts 12,3 miljard toenamen.

Zeer gunstig evolueerden eveneens in 1964 de verrichtingen op derdengelden. Daar waar in 1963 de uitgaven 3,7 miljard hoger uitvielen dan de ontvangsten, overtroffen in 1964 de ontvangsten de uitgaven met 0,3 miljard.

De kasuitkeringen op de buitengewone begroting van 1964 ten belope van 24,2 miljard, met inbegrip van de dienst van de gewaarborgde Kongolese schuld en de pensioenen betaald ter ontlasting van de Republiek Kongo, hebben deze van het vorige jaar met 2,1 miljard overtroffen. Rekening houdend met de uitgaven van het Wegenfonds belopen de kasuitkeringen op de buitengewone begroting dan respectievelijk 26,3 miljard in 1963 en 30,1 miljard in 1964.

Evolutie van de kasverrichtingen.
(In miljarden.)

	1963	1964	9 premiers mois — eerste 9 maanden		
			1964	1965	
1. Opérations sur le budget ordinaire :					1. Verrichtingen op de gewone begroting :
a) Recettes	139,5	157,8	118,4	126,6	a) Ontvangsten.
b) Dépenses	143,0	155,3	116,6	128,4	b) Uitgaven.
Solde	— 3,5	+ 2,5	+ 1,8	— 1,8	Saldo.
2. Opérations sur le budget extraordinaire :					2. Verrichtingen op de buitengewone begroting :
a) Recettes	0,5	0,3	0,2	0,2	a) Ontvangsten.
b) Dépenses	22,1	24,2	18,1	18,6	b) Uitgaven.
Solde	—21,6	—23,9	—17,9	—18,4	Saldo.
3. Solde 1 et 2	—25,1	—21,3	—16,1	—20,2	3. Saldo 1 + 2.
4. Fonds de tiers	— 3,7	+ 0,3	+ 1,0	+ 1,2	4. Derdengelden.
5. Mouvements d'encaisse	— 0,6	+ 0,7	+ 1,4	— 0,4	5. Inkasso bewegingen.
6. Fonds des Routes	— 4,2	— 5,9	— 4,0	— 4,4	6. Wegenfonds.
7. Impasse globale de trésorerie	—33,6	—26,2	—17,6	—23,8	7. Globaal schatkisttekort.

L'impasse globale de trésorerie était donc en 1964 sensiblement plus faible qu'en 1963, soit 26,2 milliards contre 33,6 milliards. Cette réduction du déficit global de trésorerie s'explique par une amélioration du solde du budget ordinaire (6 milliards) et des opérations sur fonds de tiers (4 milliards), cette amélioration n'étant que partiellement compensée par l'augmentation des dépenses extraordinaires (3,8 milliards).

De globale thesaurie-impasse lag dus in 1964 gevoelig lager dan in 1963, namelijk 26,2 miljard tegenover 33,6 miljard. Deze daling van het globaal schatkisttekort is te verklaren door een verbetering van het saldo van de gewone begroting (6 miljard) en van de verrichtingen op derdengelden (4 miljard) slechts gedeeltelijk gecompenseerd door de verhoogde buitengewone uitgaven (3,8 miljard).

b) Neuf premiers mois de 1965.

Le revirement constaté dans l'évolution budgétaire de l'exercice 1965 a influencé dans le même sens la situation de caisse.

Pour les 9 premiers mois de l'année 1965, le déficit de caisse sur les opérations budgétaires ordinaires s'est élevé à 1,8 milliard contre un excédent de 1,8 milliard pour les 9 premiers mois de 1964. Les dépenses ont augmenté plus rapidement (+11,8 milliards) que les recettes (+8,2 milliards). De même, les décaissements sur le budget extraordinaire et le Fonds des Routes se sont révélés plus élevés que pour la période correspondante de 1964, de 0,4 milliard pour le Fonds des Routes et de 0,5 milliard pour les opérations sur le budget extraordinaire.

C'est pourquoi l'impasse générale de trésorerie pour les 9 premiers mois de 1965 a atteint un niveau plus élevé que pour la période correspondante de 1964, soit 23,8 milliards contre 17,6 milliards.

L'augmentation des dépenses selon les grandes rubriques du budget ordinaire au cours des 9 premiers mois, se répartit comme suit :

(En milliards.)

b) Eerste 9 maanden van 1965.

De vastgestelde wending in de begrotingsevolutie van het dienstjaar 1965 heeft de kastoestand in dezelfde zin beïnvloed.

Voor de eerste 9 maanden van het jaar 1965 bedroeg het kastekort op de gewone begrotingsverrichtingen 1,8 miljard tegenover een overschot van 1,8 miljard voor de eerste 9 maanden van 1964. De uitgaven stegen sneller (+11,8 miljard) dan de ontvangsten (+8,2 miljard). Ook de uitkeringen op de buitengewone begroting en het Wegenfonds vielen hoger uit dan in de overeenkomstige periode van 1964, namelijk 0,4 miljard voor het Wegenfonds en 0,5 miljard voor de verrichtingen op de buitengewone begroting.

Het algemeen schatkisttekort voor de eerste 9 maanden van 1965 viel dan ook hoger uit dan in de overeenstemmende periode van 1964, namelijk 23,8 miljard tegenover 17,6 miljard.

De stijging van de uitgaven volgens de grote uitgavenrubrieken der gewone begroting in de loop van de eerste 9 maanden verdeelt zich als volgt :

(In miljarden.)

	9 premiers mois — eerste 9 maanden		Différence 1964-1965 — Verschil 1964-1965	
	1964	1965		
Dette	20,2	21,1	+ 0,9	Schuld.
Pensions	16,2	17,4	+ 1,2	Pensioenen.
Traitements	24,9	27,6	+ 2,7	Wedden.
Matériel	6,5	6,9	+ 0,4	Materieel.
Subsides	38,6	44,0	+ 5,4	Subsidies.
Travaux	1,4	1,3	— 0,1	Werken.
Autres	8,8	10,1	+ 1,3	Andere.
Total	116,6	128,4	+11,8	Totaal.

Pour les raisons exposées dans l'Introduction, la recommandation du Conseil des Ministres de la Communauté Economique Européenne du 14 avril 1964, dont l'application a été prolongée d'un an en avril 1965 et en vertu de laquelle l'augmentation maximum autorisée des décaissements globaux est limitée à 5 %, ne pourra être observée en 1965. Ainsi qu'il ressort du tableau ci-dessous, l'augmentation des décaissements, établie suivant les directives de la recommandation précitée, s'est élevée en 1964 à 5,2 %. Pour les 9 premiers mois de 1965, cette augmentation a atteint 8,8 %.

Om de redenen uiteengezet in de Inleiding, zal de aanbeveling van de Raad van Ministers van de Europese Economische Gemeenschap dd. 14 april 1964 waarvan de toepassing in april 1965 met een jaar werd verlengd en waarbij de maximum toegelaten stijging van de globale kasuitkeringen tot 5 % wordt beperkt, in 1965 niet kunnen worden nageleefd. Zoals uit onderstaande tabel blijkt bedroeg de toeneming van de kasuitkeringen in 1964, opgesteld volgens de richtlijnen van vermelde aanbeveling 5,2 %. Voor de eerste 9 maanden van 1965 bedroeg deze toeneming 8,8 %.

Accroissement des dépenses de trésorerie. (En milliards.)			Toeneming van de schatkistuitgaven. (In miljarden.)		
	1963	1964	9 mois — 9 maanden		
			1964	1965	
Budget ordinaire	143,0	155,3	116,6	128,4	Gewone begroting.
Moins amortissements	— 9,2	— 11,6	— 8,5	— 8,6	Minus aflossingen.
Solde	133,8	143,7	108,1	119,8	Saldo.
Budget extraordinaire	22,1	24,2	18,1	17,6 ⁽²⁾	Buitengewone begroting.
Fonds des Routes	4,2	5,9	4,0	4,4	Wegenfonds.
Fonds de tiers	3,7	— 0,3	— 1,0	— 1,2	Derdengelden.
Tarifs	163,8	173,5	129,2	140,6	Tarieven.
	—	— 1,0 ⁽¹⁾	—	—	
	163,8	172,5	129,2	140,6	
	+ 5,3 %		+ 8,8 %		

(1) Postes (14 novembre 1963) 0,4 milliard
S.N.C.B. (1er avril 1964) 0,3 milliard
Appareils automatiques de divertissement 0,3 milliard

Total 1,0 milliard

(2) Non compris le remboursement de la dette congolaise garantie, à court terme, en devises étrangères, d'un montant de 1 milliard.

3. Dette publique.

a) En 1964.

Grâce à la réduction considérable de l'impasse globale de trésorerie en 1964 par comparaison à 1963, soit 26,2 milliards contre 33,6 milliards, le rythme d'accroissement de la dette publique ⁽¹⁾ a accusé en 1964 une baisse sensible. L'augmentation qui atteignait en 1963, 21,9 milliards a été ramenée à 15,0 milliards en 1964.

(1) Sauf indication contraire, il s'agit ici de la dette publique, y compris la dette congolaise garantie, mais abstraction faite des opérations avec le F.M.I.

Il a été tenu compte des opérations de la dette congolaise garantie, les charges qu'assume à cet égard l'Etat belge étant comprises dans l'impasse générale de trésorerie.

(1) Posterijen (14 november 1963) 0,4 miljard
N.M.B.S. (1 april 1964) 0,3 miljard
Automatische ontspanningstoestellen 0,3 miljard

Totaal 1,0 miljard

(2) De terugbetaling van kortlopende gewaarborgde Kongolese schuld in vreemde valuta ten bedrage van 1 miljard niet inbegrepen.

3. Staatsschuld.

a) In 1964.

Dank zij de aanzienlijke daling van het globale schatkisttekort in 1964 in vergelijking met 1963, namelijk 26,2 miljard tegenover 33,6 miljard, vertoonde het toenemingsritme van de Staatsschuld ⁽¹⁾ in 1964 een gevoelige daling. Tegenover een stijging met 21,9 miljard in 1963 staat een aangroei van 15 miljard in 1964.

(1) Tenzij anders vermeld betreft het hier de Staatsschuld met inbegrip van de gewaarborgde Kongolese schuld, maar abstractie gemaakt van de verrichtingen met het I.M.F.

Met de verrichtingen van de gewaarborgde Kongolese schuld werd rekening gehouden omdat de lasten welke de Belgische Staat terzake op zich neemt, begrepen zijn in het algemeen schatkisttekort.

Evolution de la dette publique.
(En milliards de francs.)

Evolutie van de Staatsschuld.
(In miljard frank.)

	Situation de la dette publique <i>Toestand van de Staatsschuld op</i>				Mouvement de la dette publique <i>Beweging van de Staatsschuld</i>		
	fin 1963 — einde 1963	30.IX 1964 — 30.IX 1964	fin 1964 — einde 1964	30.IX 1965 — 30.IX 1965	en 1964 — in 1964	9 premiers mois de 1964 — eerste 9 maanden van 1964	9 premiers mois de 1965 — eerste 9 maanden van 1965
A. — DETTE CONSOLIDÉE : — GECON- SOLIDEERDE SCHULD :							
En francs belges : — In Belgische franken :							
Directe. — Directe	261,6	273,9	276,9	287,3	+15,3	+12,3	+10,4
Indirecte. — Indirecte	27,8	32,0	31,8	29,2	+ 4,0	+ 4,2	— 2,6
	289,4	305,9	308,7	316,5	+19,3	+16,5	+ 7,8
En devises étrangères : — In vreemde deviezen :							
Directe. — Directe	18,4	17,5	17,2	16,0	— 1,2	— 0,9	— 1,2
Indirecte. — Indirecte	1,5	1,5	1,5	1,5	—	—	—
	19,9	19,0	18,7	17,5	— 1,2	— 0,9	— 1,2
B. — A MOYEN TERME : — OP HALF- LANGE TERMIJN :							
En francs belges : — In Belgische franken :							
Directe. — Directe	13,7	5,8	6,3	6,3	— 7,4	— 7,9	—
En devises étrangères : — In vreemde deviezen :							
Directe. — Directe	9,5	12,6	12,1	11,6	+ 2,6	+ 3,1	— 0,5
	23,2	18,4	18,4	17,9	— 4,8	— 4,8	— 0,5
C. — A COURT TERME : — OP KORTE TERMIJN :							
En francs belges : — In Belgische franken :							
Directe. — Directe	94,9	92,4	97,4	106,3	+ 2,6 ⁽¹⁾	— 1,3 ⁽¹⁾	+10,5 ⁽¹⁾
En devises étrangères : — In vreemde deviezen :							
Directe. — Directe	18,6	18,8	18,9	17,7	+ 0,3	+ 0,2	— 1,2
	113,5	111,2	116,3	124,0	+ 2,9 ⁽¹⁾	— 1,1 ⁽¹⁾	+ 9,3 ⁽¹⁾
Total A + B + C. — Totaal A + B + C.	446,0	454,5	462,1	475,9	+16,2 ⁽¹⁾	+ 9,7 ⁽¹⁾	+15,4 ⁽¹⁾
	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====
D. — DETTE CONGOLAISE GARANTIE. — GEWAARBORGDE KONGOLESE SCHULD	7,6	7,0	6,4	4,8	— 1,2	— 0,6	— 1,6
Total A + B + C + D. — Totaal A + B + C + D	453,6	461,5	468,5	480,7	+15,0 ⁽¹⁾	+ 9,1 ⁽¹⁾	+13,8 ⁽¹⁾
	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====
Opérations avec le F.M.I. — Verrichtin- gen met het I.M.F.					— 0,1	— 1,2	— 1,6
Mouvement apparent de la dette. — Schijnbare beweging van de schuld . . .					+14,9	+ 7,9	+12,2

(1) Abstraction faite des opérations avec le F.M.I.

(1) Abstractie gemaakt van de verrichtingen met het I.M.F.

Simultanément, la structure de la dette a pu être améliorée. Grâce à la normalisation du marché des capitaux, laquelle a succédé à la réticence manifestée en 1963 par les investisseurs traditionnels en fonds publics.

Par l'adaptation des conditions d'emprunt à la situation prévalant sur le marché des capitaux, l'Etat et le Fonds des Routes ont pu placer en 1964, sur le marché intérieur des capitaux pour 35,1 milliards d'emprunts consolidés. Compte tenu du fait qu'en dehors des amortissements contractuels (10,3 milliards) on a encore effectué pour environ 5,5 milliards de remboursements extra-budgétaires sur des emprunts consolidés, la dette consolidée en francs belges a présenté en 1964 un accroissement net de 19,3 milliards, soit donc plus que l'accroissement de la dette publique globale.

Si en dépit de cette consolidation, la dette à court terme en francs belges a néanmoins augmenté de 2,6 milliards, il faut l'attribuer aux remboursements considérables de la dette à moyen terme en francs belges. Celle-ci a diminué en effet de 7,4 milliards en 1964.

La dette à court terme en francs belges placée auprès des banques n'a augmenté que dans une faible mesure (2,2 milliards), tandis que les parastataux ont réduit leur portefeuille de certificats de trésorerie de quelque 6,4 milliards. L'avoir des particuliers à l'Office des chèques postaux a augmenté d'une fin d'année à l'autre de 6,4 milliards.

La dette en devises étrangères, autres que la dette congolaise garantie, a progressé de 1,7 milliard. L'accroissement a surtout porté sur le moyen terme (2,6 milliards), tandis que la dette à court terme a peu varié (+0,3 milliard) et que la dette consolidée en devises étrangères a diminué de 1,2 milliard. Si nous comprenons dans le calcul, la dette congolaise garantie, il apparaît que la dette en devises n'a que légèrement augmenté en 1964 (+0,5 milliard). Les certificats « swap » sont restés inchangés à 6 milliards d'une fin d'année à l'autre.

La création de monnaie résultant des modalités de financement des besoins de l'Etat a atteint 12 milliards en 1964 contre 24 milliards un an plus tôt.

b) Neuf premiers mois de 1965.

L'importance de l'impasse de trésorerie des 9 premiers mois de 1965 a conduit au cours de cette période à un accroissement relativement considérable de la dette, soit, 13,8 milliards contre 9,1 milliards pour la période correspondante de 1964.

De plus la structure de la dette a évolué moins favorablement; au cours des 9 premiers mois de 1965, la dette consolidée en francs belges a accusé une augmentation de 7,8 milliards contre 16,5 milliards en 1964. Cette évolution relativement divergente entre 1964 et 1965 est la conséquence d'émissions moins importantes de l'Etat et du Fonds des Routes en 1965, d'une part, et d'un volume plus élevé d'amortissements et de remboursements d'autre part. Par contre, les émissions des parastataux, des villes et de l'E3 ont été exceptionnellement élevées en 1965.

Au cours des 9 premiers mois de 1964, les émissions de l'Etat et du Fonds des Routes sur le marché intérieur des capitaux se sont élevées à 24,1 milliards contre 20,1 milliards en 1965. Néanmoins pour tout le secteur public les émissions se sont élevées à 30 milliards contre 25,6 milliards en 1964.

Il faut encore préciser que les amortissements et les remboursements se sont élevés en 1965 à 12,3 milliards, dont 7,2 milliards étaient prévus au budget et 5,1 milliards de remboursements anticipés et de remboursements en dehors du plan d'amortissement, tandis que les amortissements ne se sont chiffrés qu'à 7,8 milliards en 1964.

Gelijktijdig kon de structuur van de schuld worden verbeterd. Dank zij de normalisatie van de kapitaalmarkt die volgde op de terughoudendheid in 1963 van de traditionele beleggers in overheidspapier.

Door de aanpassing van de leningvoorwaarden aan de heersende kapitaalmarkttoestanden, konden in 1964 door de Staat en het Wegenfonds op de binnenlandse kapitaalmarkt voor 35,1 miljard geconsolideerde leningen worden geplaatst. Er rekening mee houdend dat buiten de kontraktuele aflossingen (10,3 miljard) nog voor circa 5,5 miljard extra-budgettaire terugbetalingen op geconsolideerde leningen werden verricht, kende de geconsolideerde schuld in Belgische frank in 1964 een netto-aangroei met 19,3 miljard hetzij dus meer dan de aangroei van de globale Staatsschuld.

Dat niettegenstaande deze consolidatie de kortlopende schuld in Belgische frank niettemin met 2,6 miljard toenam, is te wijten aan de aanzienlijke terugbetalingen op de middellange schuld in Belgische frank. Deze daalde namelijk in 1964 met 7,4 miljard.

De kortlopende schuld in Belgische frank geplaatst bij de banken nam slechts in geringe mate toe (2,2 miljard) terwijl de parastatale instellingen hun portefeuille aan schatkistcertificaten met 6,4 miljard inkrompen. Het tegoed der particulieren bij het Postcheckambt steeg van jaareinde tot jaareinde met 6,4 miljard.

De schuld in vreemde deviezen, andere dan de gewaarborgde Kongolese schuld, steeg met 1,7 miljard vooral op middellange termijn (2,6 miljard) terwijl de kortlopende schuld weinig varieerde (+0,3 miljard) en de geconsolideerde schuld in vreemde deviezen daalde met 1,2 miljard. Zo we de gewaarborgde Kongolese schuld in de berekening betrekken dan blijkt dat de schuld in deviezen in 1964 slechts licht gestegen is (+0,5 miljard). De « swap »-certificaten bleven van jaareinde tot jaareinde ongewijzigd op 6 miljard gehandhaafd.

De geldcreatie voortspruitend uit de financieringswijzen van de behoeften van de Staat heeft in 1964 12 miljard bereikt, tegen 24 miljard een jaar vroeger.

b) Eerste 9 maanden van 1965.

De omvang van het schatkisttekort van de eerste 9 maanden van 1965 leidde in deze periode tot een vrij aanzienlijke schuldtoename, namelijk 13,8 miljard tegenover 9,1 miljard voor de overeenstemmende periode van 1964.

Bovendien evolueerde de structuur van de schuld minder gunstig; de eerste 9 maanden van 1965 gaf de geconsolideerde schuld in Belgische frank een stijging te zien van 7,8 miljard tegenover 16,5 miljard in 1964. Deze vrij uiteenlopende evolutie tussen 1964 en 1965 is het gevolg van een minder intense emissieactiviteit van de Staat en het Wegenfonds in 1965 enerzijds en van een hoger volume aflossingen en terugbetalingen anderzijds. Daartegenover staat evenwel dat de emissieactiviteit van de parastatalen, de steden en de E3 in 1965 zeer hoog ligt.

In de eerste 9 maanden van 1964 beliepen de emissies van de Staat en het Wegenfonds op de binnenlandse kapitaalmarkt 24,1 miljard tegenover 20,1 miljard in 1965. Niettemin beliepen voor gans de publieke sector de emissies 30 miljard tegenover 25,6 miljard in 1964.

Er dient nog vastgesteld dat de aflossingen en terugbetalingen in 1965 12,3 miljard beliepen waarvan 7,2 miljard voorzien waren op de begroting en 5,1 miljard vervroegde terugbetalingen en terugbetalingen buiten het aflossingsplan, terwijl de aflossingen in 1964 slechts 7,8 miljard bedroegen.

La dette en devises étrangères sous ses différentes formes a diminué de 2,9 milliards contre une augmentation de 2,4 milliards au cours des 9 premiers mois de 1964; si l'on y inclut la dette congolaise garantie, la diminution a atteint 4,5 milliards en 1965 contre une augmentation de 1,8 milliard en 1964. En vertu de la Convention belgo-congolaise du 6 février 1965, approuvée par la loi du 23 avril 1965, la dette congolaise garantie est définitivement prise en charge par la Belgique et est par conséquent reprise dans l'état de la dette publique belge.

Le niveau des certificats « swap » reste, tout comme en 1964, inchangé au cours des 9 premiers mois de 1965.

La dette à court terme en francs belges, a augmenté de 10,5 milliards contre une diminution de 1,3 milliard pour la période correspondante de 1964. Les parastataux, qui avaient demandé en 1964 le remboursement d'un volume relativement important de bons du trésor, ont accru considérablement leur placement en ce papier au cours des 9 premiers mois de 1965, à savoir de 7,8 milliards contre une diminution de 4 milliards pour les 9 premiers mois de 1964. Les banques également ont accru sensiblement leur portefeuille de bons du Trésor, soit de 7,2 milliards contre une augmentation de 3,8 milliards seulement au cours de la période correspondante de 1964. L'avoir des particuliers à l'Office des chèques postaux a cependant connu une diminution d'une ampleur exceptionnelle; le niveau de cette dette a accusé, en effet, à fin septembre 1965 une diminution de 6,8 milliards par rapport au début de l'année; pour la période correspondante de 1964, cette diminution ne s'élevait qu'à 1,7 milliard.

Malgré une expansion plus forte de la dette publique en 1965, le financement monétaire de l'Etat n'a contribué que pour 3,6 milliards à la création de liquidités au cours du premier semestre, contre 7,9 milliards pendant la même période de 1964.

L'évolution des taux d'intérêt en 1965 se caractérise par une assez grande stabilité, avec cependant une légère tendance à la baisse; une nouvelle orientation semble toutefois se dessiner. Les conditions d'émission des emprunts publics sont pratiquement restées sans modification; le taux d'intérêt nominal est demeuré inchangé tandis que l'échéance a été quelque peu allongée. Seules les émissions de l'E 3 et de la ville d'Anvers ont été effectuées à un taux d'intérêt quelque peu plus élevé que les autres émissions publiques, soit 6,40-6,60 % au lieu de 6,25-6,50 %; l'échéance de ces deux derniers emprunts était toutefois un peu plus longue, à savoir 8 à 16 ans au lieu de 6 à 13 ans pour le précédent emprunt d'Etat.

Le rendement des obligations d'Etat cotées en bourse, émises avant le 1er décembre 1962, a baissé de 5,62 % début janvier 1965 à 5,54 % début août 1965 pour remonter à 5,60 % au début de novembre. Pour les obligations d'Etat émises depuis le 1er décembre 1962, l'évolution se situait respectivement à 6,43 % début janvier, 6,34 % début août et 6,50 % début novembre 1965.

Sur le marché de l'argent, le taux d'intérêt des certificats du Fonds des Rentes a baissé de 5,25 % fin décembre 1964 à 4,95 % en septembre et octobre 1965. Il a toutefois été porté à 5 % en novembre.

De schuld in vreemde valuta in haar verschillende vormen daalde met 2,9 miljard tegenover een stijging van 2,4 miljard in de eerste 9 maanden van 1964; wordt de gewaarborgde Kongolese schuld hierbij betrokken dan bedroeg de daling 4,5 miljard in 1965 tegenover een stijging van 1,8 miljard in 1964. Ingevolge de Belgisch-Kongolese Konventie van 6 februari 1965, goedgekeurd door de wet van 23 april 1965, wordt de gewaarborgde Kongolese schuld definitief door België ten laste genomen en derhalve in de staat van de Belgische Rijksschuld opgenomen.

Het niveau van de certificate « swap » blijft, evenals in 1964, ongewijzigd in de loop van de eerste 9 maanden van 1965.

De kortlopende schuld in Belgische frank vermeerderde met 10,5 miljard tegenover een daling van 1,3 miljard in de overeenstemmende periode van 1964. De parastatalen, die in 1964 een vrij groot volume aan schatkistpapier hadden afgestoten, hebben hun belegging in dit papier in de eerste 9 maanden van 1965 terug aanzienlijk opgevoerd namelijk met 7,8 miljard tegenover een vermindering van 4 miljard voor de eerste 9 maanden van 1964. Ook de banken hebben hun portefeuille aan schatkistpapier aanzienlijk opgevoerd namelijk met 7,2 miljard tegenover een toeneming van slechts 3,8 miljard in de overeenstemmende periode van 1964. Het tegoed der particulieren bij het Postcheckamt kende evenwel een uitzonderlijk sterke daling; het peil van deze schuld vertoonde namelijk op einde september 1965 een daling van 6,8 miljard t.o.v. het begin van het jaar; voor de overeenstemmende periode van 1964 bedroeg deze vermindering slechts 1,7 miljard.

Niettegenstaande een sterkere expansie van de openbare schuld in 1965, heeft de monetaire financiering van de Staat slechts voor 3,6 miljard bijgedragen tot de schepping van liquiditeiten in de loop van het eerste semester, tegen 7,9 miljard in dezelfde periode van 1964.

Het verloop van de rentevoet in 1965 kenmerkt zich door een vrij grote mate van stabiliteit met evenwel een lichte tendens tot daling; er is hier nochtans een nieuwe kentering te bespeuren. De emissievoorwaarden van de overheidsleningen bleven praktisch ongewijzigd voor de achtereenvolgende leningen; de nominale rentevoet bleef onveranderd terwijl de looptijd enigszins werd verlengd. Alleen de emissies van de E 3 en van de stad Antwerpen werden uitgegeven tegen een enigszins hogere rente dan de andere overheidsemissies, namelijk 6,40-6,60 % in plaats van 6,25-6,50 %; de looptijd van deze laatste twee leningen was evenwel enigszins langer, namelijk 8 à 16 jaar in plaats van 6 à 13 jaar voor de voorafgaande Staatslening.

Het rendement van de ter beurze genoteerde Staatsobligaties uitgegeven vóór 1 december 1962 daalde van 5,62 % begin januari 1965 tot 5,54 % begin augustus en steeg daarna tot 5,60 % begin november 1965. Voor de Staatsobligaties uitgegeven sedert 1 december 1962 bedroeg de evolutie respectievelijk 6,43 % begin januari, 6,34 % begin augustus en 6,50 % begin november 1965.

Op de geldmarkt daalde de rentevoet van de certificaten van het Rentenfonds van 5,25 % einde december 1964 tot 4,95 % in september en oktober 1965. Hij werd nochtans in november op 5 % teruggebracht.

B. — EVOLUTION DES PRINCIPALES
DONNÉES BUDGÉTAIRES DE 1950 A 1964.

L'étude des résultats budgétaires des quinze dernières années permet de dégager un certain nombre de constatations qui montrent que la situation dans ce domaine est loin d'être satisfaisante (1).

1. Le rythme d'accroissement des dépenses s'est accéléré progressivement, tant à l'ordinaire qu'à l'extraordinaire. Les dépenses d'investissement sont cependant restées pendant longtemps à un niveau insuffisant, leur développement restant entravé par les résultats défavorables du budget ordinaire.

Dépenses budgétaires.
(En milliards de francs.)

B. — EVOLUTIE VAN DE VOORNAAMSTE
BUDGETTAIRE GEGEVENS VAN 1950 TOT 1964.

De studie van de budgettaire uitslagen over de laatste vijftien jaren leidt tot een zeker aantal vaststellingen die erop wijzen dat de toestand op dit gebied verre van bevredigend is (1).

1. Het expansieritme van de uitgaven is zowel op de gewone als op de buitengewone begroting geleidelijk toenomen. De investeringsuitgaven zijn evenwel gedurende geruime tijd op een ontoereikend peil gebleven daar hun uitbreiding geremd werd door de ongunstige uitslagen van de gewone begroting.

Budgettaire uitgaven.
(In miljard frank.)

ANNEE — JAAR	Imputations — Aanrekeningen			Décaissements Fonds des Routes — Uitkeringen aan het Wegenfonds	Total général — Algemeen totaal
	Dépenses ordinaires — Gewone uitgaven	Dépenses extraordinaires — Buitengewone uitgaven	Total — Totaal		
1950	63,1	13,4	76,5	—	76,5
1951	66,7	14,6	81,3	—	81,3
1952	76,4	19,9	96,3	—	96,3
1953	77,4	15,8	93,2	—	93,2
1954	79,7	16,7	96,4	—	96,4
1955	81,0	14,3	95,3	0,2	95,5
1956	86,1	10,5	96,6	1,7	98,3
1957	94,1	16,2	110,3	2,8	113,1
1958	103,2	15,3	118,5	2,0	120,5
1959	110,5	22,0	132,5	1,9	134,4
1960	115,9	25,3	141,2	1,7	142,9
1961	124,9	16,8	141,7	2,1	143,8
1962	134,0	17,9	151,9	2,8	154,7
1963	148,0	22,2	170,2	4,2	174,4
1964	154,9	23,9	178,8	5,9	184,7

Si l'on prend la situation de cinq en cinq ans, elle évolue comme suit pour les dépenses totales :

(En milliards de francs.)

1950	76,5	
1955	95,5	+19,0
1960	142,9	+47,4
1964	184,7	+41,8 (4 ans).

(1) Cette étude est basée sur les données de la comptabilité publique. Ces données appellent quelques réserves en raison du fait que suivant les années, certaines charges sont tantôt reprises au budget ordinaire, tantôt au budget extraordinaire. C'est ainsi, par exemple, que la forte régression des dépenses extraordinaires en 1961 est imputable à l'inscription au budget ordinaire de cette année d'importantes charges qui figuraient, en 1960 au budget extraordinaire. La débudgettisation de certaines dépenses trouble également les comparaisons. On trouvera dans la Troisième Partie du présent Exposé les regroupements économique et fonctionnel des opérations budgétaires qui ne présentent pas ces inconvénients.

Indien men de toestand over vijfjaarlijkse perioden beschouwt, komt men tot de volgende evolutie van de gezamenlijke uitgaven :

(In miljard frank.)

1950	76,5	
1955	95,5	+19,0
1960	142,9	+47,4
1964	184,7	+41,8 (4 jaar).

(1) Deze studie steunt op de gegevens van de publieke comptabiliteit. Deze gegevens vergen enig voorbehoud wegens het feit dat sommige uitgaven, naargelang het jaartal, nu eens op de gewone begroting en dan weer op de buitengewone begroting voorkomen. Aldus, is, bijvoorbeeld, het sterke teruglopen van de buitengewone uitgaven voor 1961 te wijten aan de inlassing, in de gewone begroting van dit jaar, van aanzienlijke uitgaven die in 1960 op de buitengewone begroting voorkwamen. De debudgettatie van sommige uitgaven sticht eveneens verwarring bij het vergelijken. In het Derde Deel van deze Toelichting zal men de economische en functionele hergroeperingen van de begrotingsverrichtingen vinden waarin deze nadelen uitgeschakeld zijn.

La répartition des dépenses ordinaires se présente comme suit :

Evolution des dépenses ordinaires (imputations).
(En milliards de francs.)

	1950	1955	1960	1964	
Dettes publiques	8,6	13,7	19,9	28,2	Openbare schuld.
Pensions	9,1	12,4	17,3	21,5	Pensioenen.
Dotations	0,2	0,3	0,4	0,5	Dotaties.
Non-Valeurs et Remboursements ...	3,4	1,0	0,4	0,1	Kwade Posten en Terugbetalingen.
Rémunérations	11,9	16,9	23,8	32,3	Bezoldigingen.
Subventions	20,7	26,2	39,9	53,1	Toelagen.
Matériel	4,2	5,9	7,2	8,2	Materieel.
Travaux	1,0	0,8	1,1	1,5	Werken.
Autres	4,0	3,8	5,9	9,5	Andere.
Totaux	63,1	81,0	115,9	155,0	Totalen.

De indeling der gewone uitgaven ziet er uit als volgt :

Evolutie van de gewone uitgaven (aanrekeningen).
(In miljard frank.)

Certaines catégories de dépenses progressent à une allure particulièrement vive.

Les données les plus homogènes disponibles sont fournies par le regroupement fonctionnel des dépenses, sans distinction entre dépenses ordinaires et dépenses extraordinaires et y compris les fonds spéciaux, notamment le Fonds des Routes.

Les quatre fonctions qui manifestent les progrès les plus considérables sont les suivantes :

(En milliards de francs.)

Sommige categorieën van uitgaven stijgen in uitzonderlijk snel tempo.

De meest homogene voorhanden zijnde gegevens worden verstrekt door de functionele hergroepering van de uitgaven, zonder onderscheid tussen gewone en buitengewone uitgaven met inbegrip van de speciale fondsen, namelijk het Wegenfonds.

De vier functies die de meest opvallende stijgingen vertonen zijn :

(In miljard frank.)

	1950	1955	1960	1964 (2)	
Education nationale et Culture ...	7,8	11,9	25,1	36,6	Nationale Opvoeding en Cultuur.
Interventions sociales (non compris le chômage).	8,1	11,5	17,5	23,0	Sociale toelagen (de werkloosheid niet inbegrepen).
Communications	7,6	6,9	14,5	22,0	Verkeerswezen.
Dettes publiques (1)	8,8	14,6	22,8	30,4	Openbare schuld (1).

La part relative des dépenses de l'Education nationale et de la Culture dans les dépenses totales s'accroît très sensiblement. Elle était de 10,9 % en 1950. Elle atteint 19,6 % du total en 1964.

Les Communications, sous l'impulsion de l'accroissement des interventions en faveur des chemins de fer et des dépenses du Fonds des Routes, voient leur part relative passer de 7,2 % en 1955 à 11,8 % en 1964.

Quant aux charges de la Dette publique, elles progressent, elles aussi, très rapidement. Ces charges représentaient 12,3 % du total des dépenses en 1950 et 16,3 % en 1964.

Parmi les autres fonctions qui manifestent une progression très sensible, il y a lieu de noter les dépenses de l'Agriculture (y compris le Fonds Agricole) dont les dépenses passent de 500 millions en 1950 à 1,4 milliard en 1955, 3,2 milliards en 1960 et 6 milliards en 1964. Ceci explique que la part relative de cette fonction dans le total des dépenses est portée de 0,7 % du total des dépenses en 1950 à 3,2 % en 1964.

(1) Y compris les charges figurant en dehors du budget de la Dette publique.

(2) Chiffres provisoires.

Het betrekkelijk aandeel van de uitgaven voor Nationale Opvoeding en Cultuur in de gezamenlijke uitgaven stijgt merkkelijk. Het bedroeg 10,9 % van het totaal in 1950 en 19,6 % in 1964.

Wegens de uitbreiding van de subsidies ten bate van de spoorwegen en de stijging van de uitgaven voor het Wegenfonds is het betrekkelijk aandeel van Verkeerswezen van 7,2 % in 1955 tot 11,8 % in 1964 toegenomen.

Wat de lasten van de Openbare Schuld betreft, ook zij gingen snel de hoogte in. Van het totaal der uitgaven namen zij in 1950 12,3 % en in 1964 16,3 % in beslag.

Onder de andere functie die een zeer gevoelige stijging vertonen, dienen aangestipt de uitgaven voor Landbouw (daarin begrepen het Landbouwfonds) waarvan de uitgaven achtereenvolgens 500 miljoen in 1950, 1,4 miljard in 1955, 3,2 miljard in 1960 en 6 miljard in 1964 bedroegen. Dit verklaart waarom het betrekkelijk aandeel van deze functie in het geheel der uitgaven van 0,7 % in 1950 tot 3,2 % in 1964 van het totaal der uitgaven is gestegen.

(1) Daar inbegrepen de lasten die buiten de begroting van de Openbare Schuld voorkomen.

(2) Voorlopige getallen.

2. Sur les quinze exercices budgétaires qui couvrent la période 1950 à 1964, sept budgets ordinaires se sont clôturés en boni pour un total de 26 milliards et huit autres ont connu un mali pour un total de 39,7 milliards. Ce résultat aurait été encore moins favorable si certaines dépenses portées à tort au budget extraordinaire avaient été comprises dans les dépenses ordinaires, comme il se devait.

Le boni exceptionnellement élevé de 1951 est dû principalement à l'entrée en vigueur du système de paiement anticipé de la taxe professionnelle.

Même pendant les dernières années de conjoncture économique ascendante, bénéficiant d'importantes plus-values fiscales, les résultats furent défavorables, sauf en 1964.

Résultats du budget ordinaire.

(En milliards de francs.)

1950	...	...	...	+ 0,6	1955	...	...	...	+ 1,1
1951	...	...	...	+ 10,2	1956	...	...	...	+ 4,2
1952	...	...	...	+ 1,2	1957	...	...	...	+ 5,9
1953	...	...	...	- 0,7	1958	...	...	...	- 8,2
1954	...	...	...	- 3,9	1959	...	...	...	- 8,2

L'exercice budgétaire 1964 a pu clôturer avec un boni de 3,1 milliards grâce à l'appoint de plus-values fiscales, ayant atteint le montant exceptionnel de 9,6 milliards par rapport aux prévisions initiales et de 16,1 milliards par rapport à l'exercice précédent.

Le déficit persistant du budget ordinaire et la nécessité d'adopter une politique plus active en matière d'investissements au cours des dernières années expliquent l'accroissement important de la dette pour l'ensemble de la période sous revue.

L'évolution a été la suivante (en fin de période) :

(En milliards de francs.)

	1950	1955	1960	1964	
<i>Dette intérieure :</i>					<i>Binnenlandse schuld :</i>
Consolidée	113,5	171,4	231,0	308,7 ⁽¹⁾	Geconsolideerde.
A moyen terme	38,8	25,9	18,1	6,3	Op half lange termijn.
A court terme	79,2	90,0	100,9	97,4	Op korte termijn.
Total	231,5	287,3	350,0	412,4	Totaal.
<i>Dette extérieure :</i>					<i>Buitenlandse schuld :</i>
Consolidée	14,0	17,4	19,1	18,7	Geconsolideerde.
A moyen terme	1,2	2,0	1,5	12,1	Op half lange termijn.
A court terme	2,0	4,9	25,5	18,9	Op korte termijn.
Total	17,2	24,3	46,1	49,7	Totaal.
<i>Dette totale</i>	248,7	311,6	396,1	462,1	<i>Totale schuld.</i>
<i>Dette congolaise garantie</i>			10,0	6,5	<i>Gewaarborgde Kongolese schuld.</i>

3. Un dernier problème qui doit retenir l'attention est celui des charges potentielles qui résultent pour l'Etat soit de la débudgétisation de certaines dépenses, soit des engagements pris antérieurement et qui ne sortiront leurs effets que progressivement.

Depuis la création du Fonds des Routes la pratique de la débudgétisation a été largement étendue et les liens qui

(1) Y compris 19,8 milliards de certificats A en portefeuille des banques qui, jusqu'à fin 1962, figuraient dans la dette à court terme.

2. Op de vijftien begrotingsdienstjaren welke de periode 1950 tot 1964 bestrijken sloten zeven gewone begrotingen met een globaal overschot van 26 miljard af; acht andere hebben een tekort gekend voor een totaal van 39,7 miljard. Dit resultaat zou nog minder gunstig geweest zijn indien sommige op de buitengewone begroting ten onrechte gebrachte uitgaven in de gewone uitgaven waren opgenomen zoals dit trouwens in regel behoorde gedaan te worden.

Het uitzonderlijk hoge overschot van 1951 is vooral te wijten aan het inwerkingtreden van het stelsel van de verhoogde bedrijfsbelasting.

Zelfs gedurende de laatste jaren van stijgende economische conjunctuur, welke belangrijke fiscale meerwaarden meebrachten waren de uitslagen ongunstig, behalve in 1964.

Uitslagen van de gewone begroting.

(In miljard frank.)

1960	...	...	...	- 6,2
1961	...	...	...	- 4,5
1962	...	...	...	- 1,7
1963	...	...	...	- 6,4
1964	...	...	...	+ 3,1

Het begrotingsjaar 1964 is met een overschot van 3,1 miljard kunnen afgesloten worden dank zij de fiscale meerwaarden welke een uitzonderlijk hoog bedrag bereikten : 9,6 miljard t.o.v. de aanvankelijke vooruitzichten en 16,1 miljard t.o.v. het vorig dienstjaar.

Het aanhoudend tekort op de gewone begroting en de noodzakelijkheid, tijdens de laatste jaren, om een actiever investeringsbeleid te voeren verklaren de aanzienlijke stijging van de schuld voor het geheel van de beschouwde periode.

Zij evolueerde als volgt (op het einde van elk jaar) :

(In miljard frank.)

3. Een laatste probleem dat de aandacht moet weerhouden, is dit van de potentiële lasten die voor de Staat voortspruiten hetzij uit de debudgettatie van zekere uitgaven, hetzij uit vroeger aangegane verbintenissen die slechts op progressieve wijze effect sorteren.

Sinds de oprichting van het Wegenfonds, is de praktijk van de debudgettatie ruim verspreid geworden en wer-

(1) Daar inbegrepen 19,8 miljard certificaten A in bezit van de banken welke tot einde 1962 in de schuld op korte termijn voorkwamen.

pouvaient rattacher certaines charges au budget de l'Etat et à la Dette publique ont été de plus en plus relâchés.

Dans le cas du Fonds des Routes, il y a inscription des charges financières au budget de la Dette publique et l'amortissement des emprunts consacrés à cet objet se retrouve dans la dette indirecte de l'Etat.

Dans le cas des subventions aux travaux communaux préfinancés par le Crédit Communal, il y a inscription des charges financières dans d'autres budgets que celui de la Dette publique, mais la Dette publique elle-même ne contient pas le montant de l'endettement à l'égard du Crédit Communal.

Depuis 1959, les prêts de l'espèce consentis par le Crédit Communal s'élèvent à 9 419 millions de francs à fin 1964, sur lesquels 6 570 millions avaient été effectivement prélevés à cette date.

Dans d'autres cas encore, on ne trouve jusqu'à présent trace d'aucune charge financière dans les budgets ni aucune inscription à la Dette publique, alors qu'en définitive ces charges n'en seront pas moins supportées par le Trésor.

C'est le cas en ce qui concerne les travaux de l'Association intercommunale pour l'Autoroute E3. Le coût de ces travaux a été estimé à 22 milliards aux prix de 1964. Cette dépense, de même que les frais d'entretien, incombent à l'Intercommunale qui recevra de l'Etat un péage calculé en fonction de l'utilisation de l'autoroute. En définitive, le coût direct et indirect des travaux sera donc entièrement supporté par l'Etat.

Dans le cas du complexe Berlaimont qui doit être mis à la disposition des services de la Communauté Economique Européenne et dont le coût a été estimé à 2 milliards, c'est par la formule de la location-vente que l'Etat en deviendra propriétaire, en principe en 1984.

D'autres engagements pèsent encore sur les années à venir. C'est ainsi que les créances de l'Etat sur les charbonnages ou les garanties qu'il leur a octroyées risquent d'entraîner pour le Trésor des pertes s'élevant à plusieurs milliards de francs.

Sur le plan international, il y a également lieu de tenir compte des charges à résulter des engagements souscrits. Ainsi, à titre indicatif, la quote-part de la Belgique dans le Fonds d'Orientatie et de Garantie pour l'Agriculture de la C.E.E. pourrait passer progressivement d'environ 300 millions pour la campagne 1963-1964 à environ 4 milliards pour la campagne 1967-1968. Ces charges ne seront que très partiellement compensées par les recettes supplémentaires dont bénéficiera le Fonds agricole belge.

D'autre part, la contribution belge au Fonds Européen de Développement, qui devra être liquidée au cours des prochaines années, s'élèvera à 3 450 millions de francs belges. Doivent en outre être pris en considération les engagements découlant de notre participation aux organismes financiers internationaux tels que la Banque Internationale de Reconstruction et de Développement (quote-part belge : 450 millions de dollars dont 10 % ont, jusqu'à présent, été appelés).

L'énumération qui précède n'est pas complète. Elle a pour seul objet de montrer que la politique budgétaire ne peut en aucune manière être considérée à courte échéance sans égard aux obligations qui pèsent sur les exercices à venir. Il importe, au contraire, si l'on veut contenir les dépenses budgétaires dans les limites permises par l'accroissement du produit national brut, de mesurer en pleine connaissance de cause, les charges pratiquement acquises dès à présent et qui devront être supportées dans les prochaines années.

den de banden die zekere lasten aan de begroting van de Staat en aan de Openbare Schuld konden verbinden meer en meer verzwakt.

Wat het Wegenfonds betreft worden de financiële lasten van de aan dit doeleinde uitgeschreven leningen in de begroting van de Rijksschuld opgenomen en wordt de delging ervan in de indirecte Staatsschuld aangetroffen.

Wat de toelagen aan de gemeentelijke werken vooruitgefinancierd door het Gemeentekrediet betreft, is er inschrijving van de financiële lasten op andere budgetten dan dit van de Openbare Schuld, maar de Openbare Schuld zelf bevat het bedrag niet van de schuld ten opzichte van het Gemeentekrediet.

Sinds 1959, belopen de leningen terzake toegestaan door het Gemeentekrediet 9 419 miljoen frank op einde 1964, op dewelke op deze datum effectief 6 570 miljoen werden opgenomen.

In andere gevallen nog, vindt men tot heden in de budgetten geen enkel spoor van enige financiële last noch enige inschrijving op de Openbare Schuld, alhoewel deze lasten uiteindelijk niet minder door de Schatkist zullen gedragen worden.

Dit is het geval wat betreft de werken van de Intercommunale Vereniging voor de Autoweg E3. De kosten van deze werken werden geraamd op 22 miljard tegen prijzen van 1964. Deze uitgave, evenals de kosten van onderhoud, vallen ten laste van de Intercommunale, die van de Staat een tolgeld zal ontvangen berekend in functie van het gebruik van de autosnelweg. Uiteindelijk zullen dus de rechtstreekse en onrechtstreekse kosten van de werken volledig door de Staat gedragen worden.

In het geval van het Berlaimontcomplex, dat ter beschikking van de diensten der Europese Economische Gemeenschap moet gesteld worden en waarvan de kosten werden geraamd op 2 miljard, is het door de formule van huurkoop dat de Staat er eigenaar zal van worden, in principe in 1984.

Andere verbintenissen wegen nog op de komende jaren. Aldus loopt de Staat gevaar dat zijn schuldvorderingen op de kolenmijnen en de door hem verleende waarborgen tot verliezen van ettelijke miljarden voor de Schatkist zullen leiden.

Op internationaal vlak is het eveneens geboden rekening te houden met de lasten voortspruitend uit onderschreven verbintenissen. Aldus, bij wijze van voorbeeld, zou het quotum van België in het Orientatie- en Waarborgfonds voor de Landbouw van de E.E.G. geleidelijk stijgen van omstreeks 300 miljoen voor de campagne 1963-1964 tot ongeveer 4 miljard voor de campagne 1967-1968. Deze lasten zullen slechts zeer gedeeltelijk gecompenseerd worden door de supplementaire ontvangsten waarvan het Belgisch Landbouwfonds zal genieten.

Anderzijds zal de Belgische bijdrage tot het Europees Ontwikkelingsfonds, dat zal moeten geliquideerd worden in de loop van de komende jaren, 3 450 miljoen Belgische frank belopen. Moeten bovendien nog in aanmerking genomen worden de verbintenissen voortvloeiend uit onze deelneming aan internationale financiële organismen, zoals de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling (Belgisch quotum : 450 miljoen dollar, waarvan, tot heden, 10 % werden opgevraagd).

De opsomming die voorafgaat is niet volledig. Zij heeft enkel tot doel aan te tonen dat de budgettaire politiek in geen geval op korte termijn mag beschouwd worden, zonder rekening te houden met de verplichtingen die op de komende dienstjaren wegen. Het is integendeel van belang, indien men de budgettaire uitgaven wil houden binnen de perken van de aangroei van het bruto nationaal product, met volledige kennis van zaken de lasten te ramen die van heden af praktisch vaststaan en die in de komende jaren zullen moeten gedragen worden.

CHAPITRE III.

PRINCIPAUX ASPECTS
DE LA POLITIQUE BUDGETAIRE.1° ELEMENTS DE POLITIQUE
ECONOMIQUE GENERALE.

Le Gouvernement tient à affirmer qu'il se propose de continuer les efforts traditionnels en faveur de l'expansion économique, celle-ci restant donc un des principaux objectifs. C'est ainsi que dès maintenant on peut annoncer la réalisation prochaine de certains points contenus dans la Déclaration gouvernementale.

1° Programme d'expansion et budget économique.

Très prochainement les options fondamentales du second programme d'expansion économique 1966-1970 seront discutées par les partenaires sociaux et le Parlement. Ensuite un programme détaillé à élaborer par le Bureau de Programmation Economique, sera déposé au Parlement probablement dans la deuxième partie de 1966. Ce programme comportera les objectifs que le Gouvernement entend réaliser durant la présente législature tant dans le domaine du développement économique que dans celui du progrès social et des finances publiques.

Le programme en question tracera le cadre général de croissance projeté pour notre économie jusqu'en 1970. Il analysera les possibilités des grands secteurs d'activité; il prévoira l'ordre de grandeur de l'accroissement des revenus et du niveau de vie qui en résultera; il définira les intentions du Gouvernement quant à l'utilisation des ressources publiques et tracera les objectifs qu'il poursuivra par priorité, ainsi que les moyens à mettre en œuvre pour les réaliser.

Cette programmation envisageant la politique économique à *moyen terme*, entretiens un budget économique, établira les objectifs économiques à *court terme*. Ce budget économique sera provisionnel, en ce sens qu'il paraîtra encore avant le programme 1970; il indiquera toutefois les grands problèmes de politique économique que le Gouvernement doit affronter. En matière de politique conjoncturelle celui-ci devra au besoin prendre les mesures nécessaires pour réduire les tensions qui continueraient de persister, suite à la surchauffe de 1964, sans pour autant nuire à l'expansion structurelle des activités économiques. D'un autre côté le Gouvernement envisagera les mesures susceptibles de pallier des reculs éventuels dans d'autres secteurs.

Cette politique ne sera donc pas nécessairement globale, mais tiendra compte des situations particulières des secteurs. Comme précédemment ce document sera établi dans le même cadre que celui de la comptabilité nationale.

L'économie belge qui traverse actuellement une période d'adaptation après la haute conjoncture, appelle une politique économique adéquate.

Etant donné l'affaiblissement de la demande intérieure, qui ne concerne pas seulement la formation des stocks et les investissements mais aussi les ventes de certains biens de consommation, il semble opportun, d'une part, d'alléger cer-

HOOFDSTUK III.

VOORNAAMSTE ASPEKTEN
VAN DE BUDGETTAIRE POLITIEK.1° BESTANDELEN VAN HET ALGEMEEN
ECONOMISCH BELEID.

De Regering staat erop te bevestigen dat zij voornemens is de traditionele inspanningen ten gunste van de economische expansie voort te zetten, waaruit blijkt dat de expansie een van de voornaamste doeleinden blijft. Zo kan men, van nu af aan, de spoedige verwezenlijking van sommige in de Regeringsverklaring vervatte punten aankondigen.

1° Expansieprogramma en economische begroting.

Zeer binnenkort zullen de fundamentele opties van het tweede economisch expansieprogramma 1966-1970 door de sociale partners en het Parlement besproken worden. Vervolgens zal een door het Bureau voor Economische Programmatie uit te werken gedetailleerd programma bij het Parlement worden ingediend, waarschijnlijk tijdens het tweede gedeelte van 1966. Dit programma zal de doelstellingen omvatten welke de Regering in de loop van de huidige legislatuur, zowel op het gebied van de economische ontwikkeling als op het gebied van de sociale vooruitgang en van de openbare finances, voornemens is te verwezenlijken.

Het programma in kwestie zal het tot in 1970 voor onze economie ontworpen algemeen groeikader uitlijnen. Het zal de mogelijkheden van de grote activiteitssectoren ontleden; het zal de hoegrootheid voorzien van de verhoging van de inkomsten en van de levensstandaard die er zal uit voortvloeien; het zal de voornemens van de Regering met betrekking tot het aanwenden van de openbare middelen en de oogmerken die het bij voorrang zal nastreven bepalen, als ook de middelen die voor de verwezenlijking ervan dienen aangewend.

Daar deze programmatie op het economisch beleid op « halflange termijn » betrekking heeft, zal intussen, een economische begroting de objectieven op « korte termijn » vastleggen. Deze economische begroting zal provisioneel zijn, in die zin dat zij nog vóór het programma van 1970 zal verschijnen; zij zal evenwel de grote problemen van economisch beleid waaraan de Regering het hoofd moet bieden aanduiden. Inzake conjunctureel beleid zal de Regering, zo nodig, de vereiste maatregelen moeten nemen om de spanningen, die zich ingevolge de overbelasting van 1964 zouden blijven voordoen, te verminderen, zonder daarom de structurele expansie van de economische activiteiten te hinderen. Anderzijds zal de Regering de maatregelen overwegen die van aard zijn de eventuele achteruitgang in andere sectoren te ondervangen.

Dit beleid zal bijgevolg niet noodzakelijkerwijs globaal zijn, maar rekening houden met de bijzondere toestanden van de sectoren. Dit document zal, zoals voorheen, opgesteld worden in het zelfde kader als dit van de nationale comptabiliteit.

De Belgische economie, die na de hoogconjunctuur thans een aanpassingsperiode doormaakt, vraagt een adequaat economisch beleid.

Gelet op de verzwakking van de interne vraag, die niet alleen de voorraadvorming en de investeringen, maar ook de verkoop van zekere verbruiksgoederen betreft, schijnt het gelegen, enerzijds, zekere maatregelen tot remming van

taines mesures de freinage de la consommation privée, prises au début de 1964, et d'autre part, de mener une politique d'investissements, favorisant les secteurs industriels pour lesquels des problèmes de réadaptation se posent.

Les exportations étant, pour notre pays, un facteur relativement impondérable de la croissance économique, cette politique visant une progression raisonnable de la demande intérieure doit être couplée à une intensification de nos relations commerciales avec les pays du tiers-monde et avec les pays de l'Est en particulier, sous réserve d'une protection raisonnable du marché belge contre certains abus en matière de prix à l'importation.

Une détente marquée ne paraît pas vraisemblable sur le marché du travail, ce qui signifie que la hausse des salaires se poursuivra. A cet égard, il semble opportun de relancer la discussion autour d'une politique des revenus avec les partenaires sociaux.

Ces différentes orientations de la politique économique seront précisées dans le Budget Economique de 1966.

2° Intégration européenne et développement régional.

Dans le cadre des efforts qui sont poursuivis en vue d'intégrer les économies des Six, les initiatives de concentration et de rationalisation continueront à être encouragées. L'exécution des lois de juillet 1959 concernant les mesures en vue de favoriser la création d'industries nouvelles et de combattre les difficultés économiques de certaines régions, sera assouplie; dans son application, les principes de sélectivité (régionale et sectorielle) resteront en vigueur.

Les investissements étrangers continueront, comme dans le passé, à bénéficier de ces lois. D'autre part, au service de ce programme, la Société nationale d'Investissements verra ses moyens d'action accrus, par le doublement de son capital.

Cette politique sera pourtant plus sélective compte tenu de la distinction à faire entre les régions d'étude (politique d'entraînement) et les régions d'action (politique d'accompagnement). Si l'unité de responsabilité politique reste au niveau gouvernemental, le développement de l'action économique régionale sera basé sur la décentralisation nécessaire pour réaliser l'utilisation optimale des ressources intellectuelles et matérielles.

Le programme économique national en sera, bien entendu, le cadre général.

La politique d'entraînement aura nécessairement la priorité car elle visera, soit à sortir certaines régions de leur isolement économique, soit à reconvertir d'autres régions dont le développement économique, tant dans le Nord que dans le Sud du pays, n'est pas au niveau de la croissance nationale.

Le Gouvernement veillera à mettre en place, dès que possible, les différentes institutions régionales, annoncées dans la Déclaration gouvernementale. En faveur du développement régional, il est prévu une dotation de 500 millions de francs dont 200 millions seront mis à la disposition du Fonds spécial de promotion économique régionale en 1966.

Dans le cadre de l'effort nécessaire en matière de recherche scientifique, des crédits accrus seront mis à la disposition de la recherche technologique (voir chapitre III, 3°, du présent Exposé).

het privé-verbruik, die begin 1964 getroffen werden, te verzachten en, anderzijds, een investeringspolitiek te voeren, welke de nijverheidssectoren waarvoor wederaanpassingsproblemen rijzen, begunstigen.

Daar de uitvoer, voor ons land, een relatief onberekenbare factor van de economische groei is, moet deze politiek, die streeft naar een redelijke stijging van de binnenlandse vraag, gekoppeld worden aan een intensivering van onze handelsbetrekkingen met de landen van het derde wereldblok en met de landen uit het Oosten in het bijzonder, onder voorbehoud van een redelijke bescherming van de Belgische markt tegen zekere misbruiken inzake prijzen bij de invoer.

Een duidelijk merkbare ontspanning op de arbeidsmarkt schijnt niet waarschijnlijk, wat betekent dat de stijging van de lonen zal aanhouden. In dit opzicht schijnt het gelegen de discussie omtrent een inkomstenpolitiek, met de sociale partners te hervatten.

Deze verscheidene richtingen van het economisch beleid zullen in de Economische Begroting van 1966 nader bepaald worden.

2° Europese integratie en gewestelijke ontwikkeling.

In het raam van de inspanningen die met het oog op het integreren van de economie van de Zes werden gedaan, zal worden voortgegaan met het aanmoedigen van de initiatieven tot concentratie en rationalisatie. De toepassing van de wetten van juli 1959 betreffende de maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën en ter bestrijding van de economische moeilijkheden in sommige gewesten, zal soepeler worden gemaakt; wat betreft de toepassing, zullen de principes van selectiviteit (gewestelijke en sectoriële) van kracht blijven.

De buitenlandse investeringen zullen, zoals in het verleden, verder het voordeel van deze wetten genieten. Anderzijds zullen, in het kader van dit programma, de werkmiddelen van de Nationale Investeringsmaatschappij verhoogd worden door de verdubbeling van haar kapitaal.

Dit beleid zal nochtans meer selectief zijn, rekening gehouden met het onderscheid dat dient gemaakt tussen de studiegewesten (oefenbeleid) en de actiegewesten (begeleidingsbeleid). Zo de eenheid voor politieke verantwoordelijkheid op regeringsvlak behouden blijft, zal de ontwikkeling van de gewestelijke economische actie gegrondvest worden op de decentralisatie die voor het optimaal aanwenden van de intellectuele en materiële middelen noodzakelijk is.

Het nationaal economisch programma zal hiervan, wel te verstaan, het algemeen kader vormen.

Het oefenbeleid moet noodzakelijkerwijs de voorrang krijgen want het oogmerk ervan zal er in bestaan, hetzij sommige gewesten uit hun economische afzondering te halen, hetzij andere gewesten waarvan de economische ontwikkeling, zowel in het Noorden als in het Zuiden van het land, niet met het nationaal groeipeil overeenstemt, om te schakelen.

De Regering zal er voor zorgen zo spoedig mogelijk de verschillende in de Regeringsverklaring aangekondigde gewestelijke instellingen op te richten. Ten gunste van de gewestelijke ontwikkeling wordt een dotatie van 500 miljoen frank voorzien, waarvan 200 miljoen in 1966 ter beschikking zullen gesteld worden van het Speciaal Fonds tot bevordering van de gewestelijke economie.

In het kader van de inzake wetenschappelijk onderzoek noodzakelijke inspanning zullen grotere kredieten ter beschikking van het technologisch onderzoek gesteld worden (zie hoofdstuk III, 3°, van deze Toelichting).

3° Programme des investissements publics.

Le budget qui est soumis à l'approbation des Chambres constitue un facteur déterminant de la poursuite du rythme d'expansion économique de notre pays, au niveau de ses partenaires de la C.E.E. Le programme des investissements publics revêtira l'ampleur exceptionnelle que justifie le développement de l'infrastructure d'un Etat hautement industrialisé. Ce programme, dont l'exposé détaillé figure à la section 4 du présent chapitre, mettra à la disposition du Gouvernement un puissant instrument de promotion et de régularisation de l'économie.

4° Politique de l'énergie.

En matière de *politique énergétique*, la situation actuelle de l'industrie charbonnière et les perspectives de l'économie belge imposent à l'Etat d'intervenir directement ou indirectement en faveur de l'industrie charbonnière et de sa main-d'œuvre. L'ensemble de ces mesures sont prises conformément au protocole d'accord relatif aux problèmes énergétiques, intervenu entre les Etats-membres de la C.E.C.A.

Il est à prévoir que l'Etat sera amené du fait de la mise en œuvre du programme de fermeture de charbonnages à fournir des moyens financiers complémentaires d'un côté au Fonds national de Garantie pour la réparation de dégâts houillers et d'un autre côté au Fonds national de Retraite des ouvriers mineurs.

Enfin, l'arrivée du gaz naturel hollandais en Belgique est notamment préparée par une modification de la dimension et de l'importance de la société qui transportera ce gaz. L'Etat participe aux termes de la loi du 22 avril 1965 à la transformation de cette société et à l'accroissement de son capital. Sa participation est de l'ordre d'un demi milliard de francs.

5° Politique agricole.

Le Gouvernement reste soucieux d'assurer à l'agriculture un revenu équitable, afin de faire participer la classe agricole à l'accroissement du revenu national.

Afin d'atteindre cet objectif, il est nécessaire d'adapter l'exploitation familiale, qui reste la base de notre économie agricole, aux conditions de production et de vente qui résultent de la concurrence toujours accrue tant sur le marché national que sur les marchés internationaux.

La politique agricole sera dès lors essentiellement axée sur une amélioration des structures de production et de commercialisation.

Selon cette optique les investissements dans le domaine de l'infrastructure (remembrement et assainissement des terres humides) seront accélérés. En outre, dans le cadre d'une politique d'aménagement du territoire, la nécessité d'assurer aux agriculteurs la sécurité d'exploitation retient toute l'attention du Gouvernement.

Toutefois, à l'avenir, le revenu de l'agriculture sera de plus en plus conditionné par les possibilités d'écoulement de la production agricole. C'est pourquoi l'amélioration des structures de commercialisation restera un des objectifs principaux de la politique agricole.

Enfin, le Gouvernement espère que l'intégration économique européenne se poursuivra également dans le secteur agricole pour qu'une politique agricole commune équilibrée puisse être établie de façon à éliminer toute discrimination entre les agriculteurs européens.

3° Programma van de openbare investeringen.

De begroting die de Kamers ter goedkeuring voorgelegd wordt, is een beslissende factor voor de voortzetting van het economisch expansieritme van ons land, op het niveau van zijn partners van de E.E.G. Het programma van de openbare investeringen zal de uitzonderlijke omvang hebben, die door de ontwikkeling van de infrastructuur van een sterk geïndustrialiseerd land gerechtvaardigd wordt. Dit programma, waarvan een gedetailleerde uiteenzetting wordt vermeld in sectie 4 van het huidig hoofdstuk, zal een krachtig werktuig tot bevordering en regularisatie van de economie, ter beschikking stellen van de Regering.

4° Energiebeleid.

Inzake energiebeleid dwingen de huidige toestand van de steenkolenmijnverheid en de energieperspectieven van de Belgische economie de Staat, rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen ten voordele van de steenkolenindustrie en van haar arbeidskrachten. Het geheel van die maatregelen wordt genomen overeenkomstig het protocolakkoord aangaande de energieproblemen dat onder de Lid-Staten van de E.G.K.S. tot stand kwam.

Het valt te voorzien dat de Staat, mede door het ingebruikstellen van het programma tot sluiting van kolenmijnen ertoe gedwongen zal worden, aanvullende middelen te verschaffen, enerzijds aan het Rijkswaarborgfonds voor herstel van door de kolenmijnen veroorzaakte schade en anderzijds voor het Nationaal Fonds voor Gepensioneerde Mijnwerkers.

Ten slotte wordt de aanvoer van Nederlands aardgas in België voorbereid, onder meer door een wijziging van de afmetingen en van de belangrijkheid van de maatschappij die dit gas zal vervoeren. De Staat neemt, krachtens de bewoordingen van de wet van 22 april 1965, aan de hervorming van die maatschappij en aan de verhoging van haar kapitaal deel. De deelneming van de Staat bedraagt ongeveer een half miljard.

5° Landbouwbeleid.

De Regering blijft erom bekommerd de landbouwers een billijk inkomen te waarborgen, volgens de verhoging van het nationaal inkomen.

Om dit doel te bereiken, moet de exploitatie in gezinsverband, die de grondslag van onze landbouweconomie blijft, aangepast worden aan de produktie- en verkoopvoorwaarden die voortspruiten uit de steeds toenemende concurrentie, zowel op de nationale markt, als op de internationale markten.

De landbouwpolitiek zal bijgevolg hoofdzakelijk gericht zijn op een verbetering van de produktie- en commercialiseringsstructuren.

Volgens deze optiek zullen de investeringen op het gebied van de infrastructuur (ruilverkaveling en verbetering van de vochtige gronden) bespoedigd worden. In het kader van een politiek voor ruimtelijke ordening, zal de noodzaak om ten behoeve van de landbouwers voor een exploitatiezekerheid te zorgen, bovendien de aandacht van de Regering ten eerste gaande houden.

Nochtans zal, in de toekomst, het inkomen van de landbouwers meer en meer afhangen van de afzetmogelijkheden van de landbouwproduktie. Daarom blijft de verbetering van de commercialiseringsstructuren één van de voornaamste doelstellingen van de landbouwpolitiek.

Ten slotte hoopt de Regering dat de Europese economische integratie eveneens in de landbouwsector zal voortgezet worden, zodat een evenwichtige gemeenschappelijke landbouwpolitiek zou kunnen tot stand komen ten einde iedere discriminatie onder de Europese landbouwers uit te schakelen.

6° Classes moyennes.

La politique des classes moyennes présentera en 1966 un double caractère : d'une part, attention spéciale sur le plan social, d'autre part, efforts particuliers pour accroître la productivité des petites et moyennes entreprises. Les mesures sociales font l'objet de commentaires au chapitre III, 2°.

Sur le plan économique des moyens plus larges seront mis à la disposition des chefs des petites et moyennes entreprises en vue d'atteindre une formation optimale et de réaliser un perfectionnement permanent.

A côté de cette formation et de ce perfectionnement individuels, des subventions en intérêts seront accordées aux entreprises, y compris celles de distribution, qui réalisent des investissements productifs en vue desquels elles obtiennent des crédits d'institutions agréés à cet effet.

Dans la même optique, il s'indique d'envisager l'achèvement et la modernisation de la loi d'accès à la profession.

Enfin, une attention spéciale sera accordée aux classes moyennes du secteur tertiaire et il sera veillé en même temps à l'incorporation systématique des petites et moyennes entreprises dans les programmes de développement régional.

2° POLITIQUE SOCIALE ET EDUCATION.

a) La politique sociale.

Dans sa Déclaration au Parlement, le Gouvernement a pris l'engagement de franchir, dès 1966, une nouvelle étape dans le progrès social.

Deux axes principaux guident dans ce domaine l'action gouvernementale : le premier s'identifie avec la continuation des améliorations successives apportées aux diverses prestations relevant des régimes de sécurité sociale; le second traduit un souci plus nettement affirmé de faire face aux besoins particuliers des catégories les plus déshéritées de la population.

L'adaptation des prestations sociales portera notamment, à partir du 1er janvier 1966, sur les pensions et les allocations familiales, dans les différents régimes de sécurité sociale.

Les indemnités aux invalides à charge de l'assurance maladie et les allocations aux estropiés et mutilés seront également majorées. D'autres mesures sont à l'étude en ce qui concerne l'extension de l'assurance maladie aux handicapés, l'aide effective pour le relogement des habitants de taudis, l'amélioration des services d'aide familiale.

L'ensemble de ces mesures représente un effort financier de quelque 4,5 milliards, dans lequel le budget de l'Etat intervient pour plus du quart.

En dépit de quelques ajustements budgétaires visant à alléger les charges afférentes à l'exercice 1966, le total des interventions de l'Etat dans le secteur social croîtra de plus de 2 milliards par rapport au budget ajusté de 1965 et de 9 milliards par rapport à celui de 1964 (cfr tableau).

L'ensemble des prestations sociales financées à la fois par les interventions de l'Etat et les cotisations de sécurité sociale accusera en 1966 une majoration de 14 milliards par rapport à 1965 (cfr tableau).

6° Middenstandsbeleid.

Het middenstandsbeleid zal in 1966 een dubbel karakter hebben : enerzijds speciale aandacht voor de sociale sector en anderzijds bijzondere inspanningen om de kleine en middelgrote ondernemingen toe te laten hun productiviteit op te drijven. De sociale maatregelen worden onder hoofdstuk III, 2°, behandeld.

Op economisch gebied zullen ruimere middelen ter beschikking gesteld worden van de bedrijfshoofden van de kleine en middelgrote bedrijven om een optimale opleiding mogelijk te maken en een bestendige vervolmaking door te voeren.

Naast deze individuele vorming en vervolmaking zullen aan de bedrijven — ook de distributiebedrijven — die produktieve investeringen doen, rentetoelagen verleend worden wanneer zij voor dat doel kredieten bij de daartoe erkende instellingen bekomen.

In dezelfde optiek dient de afbouw en de modernisering van de vestigingwet bekeken te worden.

Ten slotte zal bijzondere aandacht verleend worden aan de middenstand die tot de tertiaire sector behoort en zal er tevens gezorgd worden dat de kleine en middelgrote ondernemingen stelselmatig opgenomen worden in de programma's voor streekontwikkeling.

2° SOCIAAL BELEID EN ONDERWIJS.

a) Het sociaal beleid.

De Regering heeft in haar Verklaring voor het Parlement de verbintenis aangegaan, van 1966 af, een nieuwe etappe in de sociale vooruitgang af te leggen.

Op dit gebied draait de regeringsactie om twee hoofdspillen : de eerste stemt overeen met de voortzetting van de achtereenvolgende verbeteringen welke aan de verschillende prestaties betreffende de stelsels voor maatschappelijke zekerheid aangebracht werden; de tweede drukt de duidelijker naar voren komende bezorgdheid uit om het hoofd te bieden aan de bijzondere behoeften van de ergst misdeelde categorieën van de bevolking.

De aanpassing van de maatschappelijke prestaties zal, van 1 januari 1966 af, inzonderheid slaan op de pensioenen en de kinderbijslag, in de verschillende stelsels van de maatschappelijke zekerheid.

De vergoedingen aan de invaliden ten laste van de ziekteverzekering en de toelagen aan de gebrekkigen en verminkten zullen eveneens verhoogd worden. Andere maatregelen liggen ter studie, wat betreft de uitbreiding van de ziekteverzekering tot de minder-validen, de werkelijke hulpverlening voor de wederhuisvesting van de krotbewoners, de uitbreiding van de diensten voor gezinshulp.

Samen vertegenwoordigen deze maatregelen een financiële inspanning van nagenoeg 4,5 miljard, waarin de Staatsbegroting voor meer dan een vierde tussenkomt.

Ondanks enkele begrotingsaanpassingen die tot doel hebben de lasten betreffende het dienstjaar 1966 te verlichten, zal het totaal van de tegemoetkomingen van de Staat in de maatschappelijke sector met meer dan 2 miljard toenemen in vergelijking met de aangepaste begroting van 1965 en 9 miljard ten opzichte van die van 1964 (cfr tabel).

Het globaal bedrag van de sociale prestaties die zowel door de tegemoetkomingen van de Staat als door de bijdragen van de sociale zekerheid worden gefinancierd zal in 1966 met 14 miljard stijgen t.o.v. 1965 (cfr tabel).

Subsides à caractère social du budget de l'Etat.

(En milliards de francs.)

Toelagen van maatschappelijke aard van de Rijksbegroting.

(In miljard frank.)

	1964 Réalizations — Verwezen- lijkingen	1965 Budget ajusté — Aangepaste begroting	1966 Propositions — Voorstellen	
1. Sécurité sociale des salariés :				1. Maatschappelijke zekerheid van de loontrekkenden :
a) maladie-invalidité	6,4	8,0	10,0	a) ziekte-invaliditeit.
b) pensions	8,2	8,9	8,6	b) pensioenen.
c) chômage	0,6	1,2	0,9	c) werkloosheid.
d) vacances annuelles	0,3	0,2	0,2	d) jaarlijks vacatieverlof.
e) allocations familiales	0,5	0,6	0,2	e) kinderbijslag.
f) divers	—	—	0,2	f) diversen.
Total	16,0	18,9	20,1	Totaal.
2. Sécurité sociale des indépendants :				2. Maatschappelijke zekerheid van de zelfstandigen :
a) maladie-invalidité	0,1	0,6	0,7	a) ziekte-invaliditeit.
b) pensions	1,5	1,6	2,0	b) pensioenen.
c) allocations familiales	0,4	0,7	0,5	c) kinderbijslag.
Total	2,0	2,9	3,2	Totaal.
3. Sécurité sociale des assurés libres :				3. Maatschappelijke zekerheid van de vrijverzekerden :
a) maladie-invalidité	0,8	1,2	1,0	a) ziekte-invaliditeit.
b) pensions	0,4	0,8	0,4	b) pensioenen.
Total	1,2	2,0	1,4	Totaal.
Total des subventions à la sécurité sociale.	19,2	23,8	24,7	Totaal van de toelagen aan de maatschappelijke zekerheid.
4. Autres avantages sociaux	0,9	1,0	1,4	4. Andere maatschappelijke voordelen.
5. Politique de l'emploi	0,8	0,9	1,1	5. Werkvoorzieningsbeleid.
6. Interventions du Ministère de la Justice.	0,4	0,5	0,5	6. Tegemoetkomingen van het Ministerie van Justitie.
7. Politique de santé	1,9	2,8	3,5	7. Gezondheidszorg.
8. Politique de la famille	0,1	0,1	0,2	8. Gezinsbeleid.
9. Politique du logement	1,8	2,2	2,0	9. Huisvestingsbeleid.
10. Victimes de la guerre	5,1	5,6	5,9	10. Oorlogsslachtoffers.
Total général	30,2	36,9	39,3	Algemeen totaal.

Ensemble des prestations sociales.

(En milliards de francs.)

Geheel van de maatschappelijke prestaties.

(In miljard frank.)

	1964	1965	1966	
Victimes de la guerre	5,1	5,6	5,9	Oorlogsslachtoffers.
Pensions	25,5	28,7	32,1	Pensioenen.
Prestations familiales	20,3	22,0	25,6	Gezinsprestaties.
Allocations pour perte de salaire (a).	13,1	15,3	16,7	Toelagen voor loonverlies (a).
Politique de santé	12,1	21,1	25,1	Gezondheidszorg.
Politique de l'emploi	0,8	1,0	1,3	Werkvoorzieningsbeleid.
Logement (b)	1,8	2,5	2,0	Huisvesting (b).
Vacances	8,8	9,4	10,4	Vacantie.
Total	87,5	105,6	119,1	Totaal.

(a) Pensions d'invalidité des mineurs; indemnités d'incapacité de travail de l'I.N.A.M.I., d'accidents de travail et de maladies professionnelles; allocations de chômage; allocations aux estropiés.

(b) Exclusivement les postes du budget ordinaire de l'Etat (primes De Taeye, taudis, différences d'intérêts).

(a) Invaliditeitspensioenen der mijnwerkers; vergoedingen voor werkonbekwaamheid van het R.I.Z.I.V., voor arbeidsongevallen en voor beroepsziekten; werklozensteun; toelagen aan de verminkten.

(b) Uitsluitend de posten van de gewone Rijksbegroting (premies De Taeye, krotopruiming, interestverschillen).

Pensions.

Dans le régime des ouvriers, les pensions seront portées au 1er janvier 1966, à 48 000 francs pour le ménage, 35 000 francs pour l'isolé et 32 000 francs pour la veuve.

Des adaptations similaires sont prévues pour les employés, les mineurs (retraite-survie et invalidité), les marins, les assurés libres.

Un pécule de vacances de 500 francs pour les bénéficiaires d'une pension-ménage et de 300 francs pour les isolés et veuves s'ajoutera également dès 1966 à ces nouveaux avantages.

Ces dépenses seront en principe financées par les régimes eux-mêmes, sans modification des taux de cotisation résultant des dispositions actuellement en vigueur.

Dans le cadre du plafond fixé pour le budget global, la dotation au régime des ouvriers restera fixée en 1966 à 2 500 millions; le supplément de 250 millions prévu au plan de financement fera ainsi l'objet d'un étalement; il en sera de même pour la dotation attribuée au régime des employés, ainsi que pour une partie des contributions aux rentes et des interventions en faveur des mineurs pour le financement de la majoration de pension.

Une participation équitable à ces avantages nouveaux sera assurée également aux pensionnés du régime des indépendants, dans la ligne de la Déclaration gouvernementale.

Le souci des autorités n'a pas été seulement de majorer le taux des diverses prestations, mais aussi de faire bénéficier les intéressés de leurs droits dans les délais les plus brefs possibles. En attendant la mise en œuvre d'un système de traitement des dossiers de pensions à une époque suffisamment éloignée de la date de prise en cours pour en permettre l'aboutissement en temps requis, les mesures ont été prises pour autoriser le paiement d'avances sur la pension avant qu'elle n'ait été fixée définitivement.

Victimes de la guerre.

Conformément à la Déclaration gouvernementale, un effort spécial sera également consenti pour les victimes de la guerre. Un groupe de travail a été constitué le 5 novembre 1965, comprenant des délégués du Gouvernement et du Comité de Contact des associations patriotiques, en vue d'étudier les revendications présentées par les victimes de la guerre.

Politique familiale.

Selon la Déclaration gouvernementale, un supplément d'avantages nouveaux, à concurrence de 500 millions, sera mis à la disposition des bénéficiaires d'allocations familiales dans le régime des salariés.

Les propositions actuellement à l'examen portent notamment sur l'allocation au deuxième enfant et le supplément d'âge, entre 10 et 14 ans, pour les enfants uniques et les derniers nés.

Les ressources du régime des allocations familiales étant actuellement suffisantes, aucun crédit n'a été inscrit dans ce domaine au budget de 1966, à l'exception d'un poste de 170 millions pour le financement des suppléments d'allocations de naissance décidés en 1962.

Pensioenen.

In het stelsel der arbeiders zullen de pensioenen, op 1 januari 1966, gebracht worden op 48 000 frank voor het gezin, 35 000 frank voor de alleenstaande en 32 000 frank voor de weduwe.

Soortgelijke aanpassingen zijn voorzien voor de bedienden, de mijnwerkers (rust-overleving en invaliditeit), de zeelieden, de vrijverzekerden.

Een vakantiegeld van 500 frank voor de gerechtigden op een gezinspensioen en van 300 frank voor de alleenstaanden en weduwen wordt eveneens vanaf 1966 bij deze nieuwe voordelen gevoegd.

Deze uitgaven zullen in principe door de stelsels zelf gefinancierd worden, zonder dat de bijdragepercentages, die uit de thans van kracht zijnde bepalingen blijken, gewijzigd worden.

In het kader van het voor de globale begroting vastgesteld plafond, zal de dotatie aan het stelsel van de arbeiders in 1966 op 2 500 miljoen vastgesteld blijven; het op financieringsplan voorziene supplement van 250 miljoen zal aldus gespreid worden; dit zal eveneens voor de aan het stelsel der bedienden verleende dotatie het geval zijn, alsook voor een gedeelte der bijdragen voor de renten en van de tegemoetkomingen ten gunste van de mijnwerkers voor het financieren van de pensioensverhoging.

Zoals de Regeringsverklaring voorzag zal een billijk aandeel in deze nieuwe voordelen eveneens voorbehouden worden aan de gepensioneerden van het stelsel der zelfstandigen.

De overheden waren er niet alleen om bezorgd het bedrag van de diverse prestaties te verhogen, maar ook de gerechtigden binnen de kortst mogelijke termijnen hun rechten te laten genieten. In afwachting dat een systeem in werking treedt, waarbij de pensioendossiers behandeld worden op een tijdstip, dat voldoende van de aanvangsdatum ervan verwijderd is om de uitbetaling ervan ten gepasten tijde mogelijk te maken, werden de maatregelen getroffen om de betaling van voorschotten op het pensioen toe te staan vooraleer dit laatste definitief vastgesteld is.

Oorlogsslachtoffers.

Overeenkomstig de Regeringsverklaring zal eveneens een speciale inspanning gedaan worden voor de oorlogsslachtoffers. Op 5 november 1965 werd een werkgroep samengesteld waarin afgevaardigden van de Regering en van het Contactcomité van de vaderlandse verenigingen zetelen met het oog op het bestuderen van het eisenprogramma van de oorlogsslachtoffers.

Gezinsbeleid.

Volgens de Regeringsverklaring moeten nieuwe bijkomende voordelen, ten belope van 500 miljoen, ter beschikking gesteld worden van de gerechtigden op kinderbijslag in het stelsel van de loontrekkenden.

De thans onderzochte voorstellen betreffen inzonderheid de bijslag voor het tweede kind en het leeftijdssupplement, tussen 10 en 14 jaar, voor de enige en de jongste kinderen.

Daar het stelsel van de kinderbijslag thans over voldoende middelen beschikt, werd er op de begroting 1966 geen enkel krediet voor uitgetrokken, met uitzondering van een bedrag van 170 miljoen voor de financiering van de aanvulling der geboortetoeslagen waartoe in 1962 beslist werd.

En ce qui concerne les indépendants, une nouvelle étape importante sera franchie dans l'alignement des taux sur ceux des salariés, en portant à 1 000 francs l'allocation pour le troisième enfant. Le Gouvernement s'est engagé à couvrir un tiers de la dépense (d'environ 350 millions), les deux autres tiers devant être trouvés dans une adaptation des cotisations. La Déclaration gouvernementale prévoit, d'autre part, que le déficit actuel est à charge de l'Etat; ce déficit, qui est en fait de 245 millions pour 1965, a été inscrit au projet de feuillet de crédits supplémentaires.

D'autre part, un effort spécial sera entrepris pour assurer une action plus efficace dans le secteur de l'assistance aux familles, notamment par le truchement des services d'aide familiale; une majoration de 50 millions du crédit y afférent est prévue.

Allocations et indemnités.

Les indemnités payées aux « anciens invalides » relevant du régime d'assurance maladie-invalidité seront majorées de 10 % et portées à 165 francs au 1er janvier 1966.

Les allocations aux estropiés et mutilés seront adaptées à concurrence du même pourcentage.

La situation des victimes d'accident du travail ou de maladies professionnelles fera également l'objet de mesures équivalentes.

La charge pour le budget de l'Etat est de l'ordre de 300 millions de francs.

Assurance maladie-invalidité.

Le budget de l'Etat prévoit une intervention totale de 10 001 millions pour le régime général et de 671 millions pour le régime des indépendants. Ces deux régimes ayant repris, en avril 1965 et juillet 1964, respectivement les agents des services publics et les travailleurs indépendants, relevant pour un nombre relativement important du régime de l'assurance libre, ce dernier a perdu la quasi-totalité de ses effectifs; les subventions de l'Etat y afférentes sont donc appelées à se réduire d'une manière radicale à partir de 1967; pour 1966, le crédit reste fixé à 1 029 millions contre 1 090 en 1965 ajusté (non compris un crédit de 85 millions pour apurement d'un déficit antérieur).

Le régime des indépendants est en équilibre. Il en est de même du secteur des indemnités. Par contre, les propositions budgétaires établies par le Service des Soins de santé pour le régime général faisaient apparaître un sérieux déficit s'expliquant notamment par l'augmentation continue du nombre de bénéficiaires, la croissance de la consommation, le relèvement du prix des différentes prestations. Le Conseil général de l'I.N.A.M.I. saisi de ces propositions les a renvoyées au Comité de gestion du Service des Soins de santé.

Dans le souci de contenir dans des limites supportables la hauteur du budget général de l'Etat pour 1966, le Gouvernement entend ne pas se soustraire à ses responsabilités et il veillera à ce que, dans le secteur des Soins de santé, conformément à la loi du 9 août 1963, le budget qui doit être arrêté par le Conseil général de l'I.N.A.M.I. soit en équilibre. Il considère que, sans rien enlever à l'efficacité de la protection que l'assurance doit apporter à l'ensemble des

Wat de zelfstandigen betreft, zal een nieuwe belangrijke stap gezet worden bij het in overeenstemming brengen van de bedragen met die van de loontrekkenden, door de bijslag voor het derde kind op 1 000 frank te brengen. De Regering heeft er zich toe verbonden een derde van de uitgave (van ongeveer 350 miljoen) te dekken; de twee andere derden moeten in een aanpassing van de bijdragen gevonden worden. Anderzijds voorziet de Regeringsverklaring dat het huidige tekort ten laste is van de Staat; dit tekort, dat voor 1965 in feite 245 miljoen bedraagt, werd op het ontwerp van bijkredietenblad uitgetrokken.

Bovendien zal een speciale inspanning gedaan worden om een doeltreffender actie in de sector van de bijstand aan de gezinnen tot stand te brengen, inzonderheid door middel van de diensten voor gezinshulp; een desbetreffende kredietverhoging van 50 miljoen wordt voorzien.

Toelagen en vergoedingen.

De vergoedingen die betaald werden aan de « gewezen invaliden » die afhangen van het stelsel voor ziekte- en invaliditeitsverzekering zullen met 10 % verhoogd en op 1 januari 1966 op 165 frank gebracht worden.

De toelagen aan de gebrekkigen en verminkten zullen tot beloop van hetzelfde percentage aangepast worden.

In verband met de toestand van de slachtoffers van arbeidsongevallen en van beroepsziekten zullen eveneens gelijkwaardige maatregelen genomen worden.

De last voor de Rijksbegroting bedraagt circa 300 miljoen frank.

Ziekte- en invaliditeitsverzekering.

De Rijksbegroting voorziet een totale tegemoetkoming van 10 001 miljoen voor het algemeen stelsel en een tegemoetkoming van 671 miljoen voor het stelsel van de zelfstandigen. Aangezien deze twee stelsels, in april 1965 en juli 1964, respectievelijk de personeelsleden van de openbare diensten en de zelfstandige arbeiders, van wie een tamelijk groot aantal tot het stelsel van de vrije verzekering behoorden, heeft overgenomen, heeft dit laatste stelsel de quasi-totaliteit van haar effectief verloren; de daarop betrekking hebbende Rijkstoelagen zullen van 1967 af op radicale wijze verminderen; voor 1966 blijft het krediet op 1 029 miljoen vastgesteld, tegenover 1 090 miljoen in aangepast 1965 (een krediet van 85 miljoen voor aanzuivering van een vroeger tekort niet meegerekend).

Het stelsel van de zelfstandigen is in evenwicht. Dit is ook het geval voor de sector van de vergoedingen. Daarentegen wezen de begrotingsvoorstellen, die door de Dienst voor Gezondheidszorgen opgemaakt werden voor het algemeen stelsel, een ernstig tekort aan, dat inzonderheid zijn verklaring vindt in de voortdurende stijging van het aantal begunstigten, de aangroei van het verbruik, de verhoging van de prijs van de verschillende prestaties. De Algemene Raad van het R.I.Z.I.V., die van deze voorstellen in kennis gesteld werd, heeft ze naar het Beheerscomité van de Dienst voor Gezondheidszorgen teruggestuurd.

De Regering, die erom bekommerd is de omvang van de algemene Rijksbegroting voor 1966 binnen draaglijke grenzen te houden, wil zich aan haar verantwoordelijkheden niet onttrekken en zal ervoor zorgen dat, in de sector van de Gezondheidszorgen, overeenkomstig de wet van 9 augustus 1963, de begroting, die door de Algemene Raad van het R.I.Z.I.V. moet vastgelegd worden, in evenwicht is. De Regering let erop dat, zonder dat iets ontnomen wordt aan

bénéficiaires, lesquels, à l'heure actuelle, représentent quelque 90 % de la population, une modération raisonnable de l'expansion des dépenses doit être recherchée, en commun, par les gestionnaires du régime.

Toutes les mesures nécessaires seront prises avant le 31 décembre 1965 afin que, compte tenu de l'intervention financière de l'Etat, limitée à 10 milliards, le budget de l'I.N.A.M.I., en ce compris celui de soins de santé, soit en tout état de cause établi en équilibre.

Il convient de se garder de toute improvisation en la matière. Les mesures à prendre doivent faire l'objet d'un examen sérieux. Il se peut que certaines d'entre elles entraînent la modification de textes existants. Dans ce cas, le Parlement pourra être appelé à prendre ses responsabilités.

D'autre part, un arrêté sera pris conformément aux accords intervenus précédemment pour limiter à 75 000 francs par an les revenus en dessous desquels les pensionnés, les veuves, les invalides et les orphelins bénéficient du remboursement intégral des soins de santé autres, que la fourniture de certaines spécialités pharmaceutiques.

Il est également envisagé, en application de l'accord de juin 1964, d'instaurer la souche fiscale.

Politique de l'emploi.

Le maintien du plein-emploi constitue un des objectifs principaux de la politique économique et sociale.

Cette situation permet de promouvoir l'occupation optimale de la population active, moyennant les mesures adéquates dans le domaine de la formation et du reclassement.

Le Gouvernement veillera tout particulièrement à assurer une adaptation adéquate des qualifications professionnelles des travailleurs en vue de faciliter la solution des problèmes posés par la reconversion permanente de l'économie.

Pour atteindre ces objectifs, les mesures prises pour assurer aux travailleurs une promotion professionnelle et sociale continueront à être appliquées, notamment par la mise en œuvre d'un programme de formation et de réadaptation accélérées.

Cette situation permettra également de fournir une occupation à des personnes en âge d'activité mais difficilement placables à cause, soit d'un handicap physique ou mental, soit de leur âge. D'autre part, des mesures seront prises pour faciliter le travail professionnel féminin et pour assouplir les conditions régissant le travail des pensionnés. Cette politique permettra d'ailleurs de pallier, dans une certaine mesure, les pénuries de main-d'œuvre qui se font sentir sur le marché de l'emploi.

Enfin, une politique d'immigration appropriée sera poursuivie, notamment par une intensification des mesures tendant à favoriser l'accueil et l'intégration des travailleurs étrangers, ainsi que leur participation à la promotion professionnelle et sociale.

de doeltreffendheid van de bescherming die door de verzekering aan alle begunstigen, die thans nagenoeg 90 % van de bevolking vertegenwoordigen, moet gegeven worden, een redelijke matiging van de expansie van de uitgaven, gemeenschappelijk door de beheerders van het stelsel opgezocht wordt.

Alle nodige maatregelen zullen vóór 31 december 1965 getroffen worden opdat de begroting van het R.I.Z.I.V., hierin begrepen die van de gezondheidszorgen, rekening houdend met de financiële tegemoetkoming van de Staat, die tot 10 miljard beperkt is, alleszins in evenwicht zou opgemaakt worden.

Hierbij dient men zich voor iedere improvisatie te hoeden. De te nemen maatregelen moeten ernstig onderzocht worden. De mogelijkheid bestaat dat sommige van deze maatregelen de wijziging van bestaande teksten voor gevolg hebben. In dit geval is het mogelijk dat het Parlement zijn verantwoordelijkheden zal moeten opnemen.

Anderzijds zal een besluit genomen worden, overeenkomstig de vroeger gesloten akkoorden, om de inkomsten beneden dewelke de gepensioneerden, de weduwen, de invaliden en de wezen de integrale terugbetaling genieten van de andere gezondheidszorgen dan de verstrekking van zekere farmaceutische specialiteiten, tot 75 000 frank per jaar te beperken.

Eveneens wordt overwogen, bij toepassing van het akkoord van juni 1964, de fiscale strook in te voeren.

Werkvoorzieningsbeleid.

Het behoud van de volledige tewerkstelling is een van de hoofddoeleinden van de economische en sociale politiek.

Deze toestand maakt het mogelijk de optimale tewerkstelling van de actieve bevolking te bevorderen, door de adequate maatregelen op het gebied van de vorming en van de herklassering.

De Regering zal gans in het bijzonder zorgen voor een adequate aanpassing van de beroepsgeschooldheid van de arbeiders ten einde de oplossing van de problemen, die door de voortdurende economische reconversie gesteld worden, te vergemakkelijken.

Om deze doeleinden te bereiken, zullen de maatregelen, die getroffen werden voor de vooruitgang op beroepsgebied en de maatschappelijke lotsverbetering van de arbeiders, verder toegepast worden, inzonderheid door de uitvoering van een programma voor versnelde vorming en wederaanpassing.

Deze toestand zal het eveneens mogelijk maken een betrekking te verschaffen aan personen, die in de activiteitsleeftijd zijn, doch die, hetzij wegens een fysieke of mentale handicap, hetzij wegens hun leeftijd, moeilijk kunnen geplaatst worden. Anderzijds zullen maatregelen getroffen worden om de vrouwelijke beroepsarbeid te vergemakkelijken en om de voorwaarden waardoor het werk van de gepensioneerden beheerst wordt, soepeler te maken. Deze politiek zal het trouwens mogelijk maken, in een zekere mate, het gebrek aan arbeidskrachten, dat zich op de arbeidsmarkt laat voelen, te verhelpen.

Ten slotte zal naar een aangepaste immigratiepolitiek gestreefd worden, inzonderheid door het intensiveren van de maatregelen die ertoe strekken het onthaal en de integratie van de vreemde arbeiders, alsmede hun deelneming in de vooruitgang op maatschappelijk en beroepsgebied, te begunstigen.

Politique de santé.

Le montant des subventions en faveur des institutions de santé continue à marquer une croissance importante.

La loi du 23 décembre 1963 a prévu une intervention de l'Etat dans le prix normal de la journée d'entretien dans les hôpitaux. En régime définitif, l'intervention sera d'un quart mais, en attendant la fixation de ce prix, le budget intervient à concurrence d'un forfait de 32 francs, par journée d'hospitalisation (montant porté à 193 francs pour les hôpitaux universitaires).

Le Conseil des hôpitaux étudie actuellement les éléments constitutifs du prix normal par service. Dès que ces éléments seront définitivement arrêtés, il sera possible d'établir le prix normal pour les différentes espèces de services. Entretemps, le Gouvernement envisage de prolonger la période transitoire et de majorer l'intervention de l'Etat dans le prix de la journée d'hospitalisation.

Les subsides à l'Œuvre nationale de l'Enfance, qui s'élevaient au budget initial de 1965 à 573 millions, sont portés à 646 millions.

Le budget prévoit les moyens financiers nécessaires à une augmentation qui s'impose du prix de la journée d'entretien dans les établissements médico-pédagogiques, à l'adaptation de l'intervention du Fonds spécial d'assistance pour les colloqués à domicile et pour les maladies sociales qui sont prises en charge par ce Fonds. Par rapport au budget voté de 1965, le crédit au profit du Fonds a été augmenté d'environ 400 millions.

Sur un plan plus large, la mise sur pied de la Commission d'étude de la politique de santé permettra au Gouvernement d'établir les objectifs et les moyens d'une politique de santé à plus long terme.

Logement social.

A côté de l'effort considérable d'investissements, qui se traduit notamment dans les programmes des sociétés nationales, décrit au point 4 ci-après, la politique du logement se concrétisera encore, en 1966, par certaines mesures nouvelles.

Un crédit de 50 millions est prévu pour le relogement des personnes occupant des habitations insalubres et dont les revenus ne permettent pas de faire face aux loyers les plus favorables des habitations construites sous l'égide des sociétés nationales.

D'autre part, le système des primes De Taeye institué en 1948 et qui, depuis lors, a rendu de grands services pour faciliter l'accès à la propriété des classes à revenus modestes, sera repensé pour tenir compte de l'évolution des conditions économiques générales. Les dossiers en cours continueront à être traités d'après le système actuel. Le crédit pour les primes a de la sorte été fixé à 520 millions.

Gezondheidszorg.

Het bedrag van de toelagen ten voordele van de gezondheidsinstellingen blijft gestadig en in belangrijke mate stijgen.

De wet van 23 december 1963 voorzag een Staatstussenkost in de normale prijs van de verpleegdag in de ziekenhuizen. In het definitief stelsel zal de tegemoetkoming een vierde bedragen maar, in afwachting dat de prijs wordt vastgesteld, komt de begroting thans tot beloop van een forfaitair bedrag van 32 frank per verpleegdag tussen (bedrag dat voor de universitaire ziekenhuizen op 193 frank wordt gebracht).

De Raad voor de ziekenhuizen bestudeert thans de elementen waaruit de normale prijs per dienst bestaat. Zodra die elementen definitief zullen vastgesteld zijn, zal het mogelijk worden de normale prijs voor de onderscheiden soorten diensten te bepalen. Intussen overweegt de Regering de overgangperiode te verlengen en de Staats tegemoetkoming in de prijs per verpleegdag te verhogen.

De toelagen aan het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn die in de oorspronkelijke begroting van 1965, 573 miljoen bedroegen, worden op 646 miljoen gebracht.

De begroting voorziet de financiële middelen die vereist zijn voor een zich opdringende verhoging van de prijs per verpleegdag in de medico-pedagogische instellingen, voor de aanpassing van de tegemoetkoming van het Bijzonder Bijstandsfonds, voor de aan huis verpleegde geïnterneerden en voor de sociale ziekten die door het Fonds ten laste genomen worden. Vergeleken met de goedgekeurde begroting voor 1965 werd het krediet van het Fonds met ongeveer 400 miljoen verhoogd.

Van uit een ruimer standpunt beschouwd, zal het instellen van de Nationale Gezondheidscommissie het mogelijk maken het ganse gezondheidsbeleid weer onder ogen te nemen en het gehele organisatiesysteem van de diensten die tot taak hebben dit beleid te bevorderen, te herstructureren.

Volkshuisvesting.

Naast de aanzienlijke investeringsinspanning die onder meer in de programma's van de nationale maatschappijen tot uiting komt, beschreven onder punt 4 hierna, zal het huisvestingsbeleid in 1966 nog door middel van sommige nieuwe maatregelen worden geconcretiseerd.

Een krediet van 50 miljoen wordt voorzien voor de wederhuisvesting van personen die thans ongezonde woningen betrekken en wier inkomsten het niet mogelijk maken het hoofd te bieden aan de meest gunstige huurprijzen van de onder bescherming van de Nationale Huisvestingsmaatschappij gebouwde woningen.

Anderzijds zal het in 1947 ingestelde stelsel van de premies De Taeye, dat sindsdien grote diensten heeft bewezen door aan de klassen met bescheiden inkomens het verwerven van eigendom te vergemakkelijken, opnieuw onder ogen worden genomen om met de evolutie van de algemene economische eisen rekening te houden. De in behandeling zijnde bundels zullen volgens het huidige systeem verder behandeld worden. Het krediet voor de premie werd zodoende op 520 miljoen bepaald.

b) Education nationale et Culture.

1° Education nationale.

Le budget du Ministère de l'Education nationale et de la Culture est non seulement le plus élevé de tous les budgets de dépenses, mais il a, de plus, augmenté d'une façon appréciable par rapport à l'exercice précédent. Cette augmentation découle de l'expansion de l'enseignement à tous les niveaux, de l'enseignement gardien à l'enseignement universitaire, mais elle est aussi la conséquence inéluctable, dans un secteur où plus des trois quarts du budget sont affectés à des dépenses de personnel, de l'adaptation des traitements à l'indice des prix de détail et de l'incidence des cotisations dues pour l'assurance maladie obligatoire; l'abaissement des normes de population dans l'enseignement gardien, primaire et moyen prévu par les arrêtés de 1963 a également contribué à cette expansion des dépenses.

Il reste cependant encroûte à prendre un ensemble de dispositions pour faciliter l'accès à l'enseignement de certaines couches de la population scolarisable qui, faute de structures adéquates, n'ont encore pu y participer pleinement. La législation sur la prolongation de la scolarité et sur l'enseignement spécial sont à cet égard à l'avant-plan des préoccupations.

Sans doute, de même que jadis, la grande majorité des enfants ont fréquenté l'école avant d'être soumis à l'obligation scolaire, ainsi un nombre toujours croissant d'élèves continue à fréquenter spontanément celle-ci après avoir atteint l'âge où cette obligation prend fin.

La prolongation légale de la scolarité ne fera pour ainsi dire que consacrer, au moment où la mesure deviendra effective, une situation largement répandue. Si le temps est venu de prendre une telle initiative, c'est que la prolongation spontanée de la scolarité pose des problèmes de structure de l'enseignement et implique ainsi une certaine restructuration dont la mise au point requerra une confrontation des expériences des pédagogues les plus avertis.

Les dépenses pour l'enseignement spécial augmentent également de façon appréciable. Un nombre toujours croissant d'élèves pour lesquels l'enseignement traditionnel ne peut offrir un milieu approprié reçoivent une éducation adéquate dans les écoles adaptées à leur handicap, ce qui exige un effort supplémentaire, tant sur le plan pédagogique que sur le plan financier. La loi sur l'enseignement spécial, déjà votée par la Chambre des Représentants, sera à nouveau examinée et adaptée par le Gouvernement, notamment en vue d'assurer au départ une extension rationnelle du réseau d'institutions en respectant le libre choix des parents.

D'un autre côté, la loi du 8 juin 1964 sur l'omnivalence des diplômes qui, pour la première fois, était d'application en 1965, produira des mouvements importants dans l'enseignement secondaire et universitaire.

Pour encourager cette évolution qui se justifie dans le cadre de la démocratisation des études et pour répondre aux besoins à tous les niveaux, il convenait de développer le régime des bourses d'études et d'accroître progressivement et de façon appréciable les moyens disponibles.

L'ensemble de ces efforts financiers, venant s'ajouter à l'accroissement automatique des dépenses, représente un tel total de charges pour la collectivité que le sentiment se

b) Nationale Opvoeding en Cultuur.

1° Nationale Opvoeding.

De begroting van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur is niet alleen de hoogste van alle uitgavenbegrotingen, maar is bovendien op een aanzienlijke wijze toegenomen in vergelijking met het vorige dienstjaar. Deze toename spruit voort uit de expansie van het onderwijs op alle niveaus, van het kleuteronderwijs tot het universitair onderwijs, doch zij is tevens het onvermijdelijke gevolg, in een sector waar drie vierden van het budget aan personeelsuitgaven besteed wordt, van de aanpassing der wedden aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen en van de terugslag der wegens verplichte ziekteverzekering verschuldigde toelagen; de bij de besluiten van 1963 bepaalde daling van de bevolkingsnormen in het kleuter-, lager en middelbaar onderwijs heeft insgelijks bijgedragen tot deze uitgavenexpansie.

Niettemin moet nog een geheel van beschikkingen getroffen worden om de toegang tot het onderwijs te vergemakkelijken voor zekere lagen van de bevolking, die leerplichtig zouden kunnen gemaakt worden en die bij gebrek aan adequate structuren, er nog niet ten volle aan konden deel hebben. De wetgeving op de verlenging van de leerplicht en op het buitengewoon onderwijs is in dit opzicht één van de hoofdbekommernissen.

Ongetwijfeld heeft, even als vroeger, de grote meerderheid der kinderen school gelopen alvorens aan de leerplicht onderworpen te zijn. Aldus gaat een bestendig toenemend aantal leerlingen voort de school spontaan te bezoeken na het verstrijken van de leeftijd waarop deze verplichting een einde neemt.

De wettelijke verlenging van de leerplicht, zal op het ogenblik dat de maatregel effectief wordt, om zo te zeggen slechts een wijd verspreide toestand bekrachtigen. Indien de tijd aangebroken is om een dusdanig initiatief te nemen, dan is dit omdat de spontane verlenging van de leerplicht structuurproblemen voor het onderwijs doet rijzen en aldus een zekere herstructuratie impliceert waarvan de uitwerking een confrontatie van de ervaringen der knapste pedagogen zal vereisen.

De uitgaven voor het buitengewoon onderwijs zijn insgelijks in aanzienlijke mate toegenomen. Een bestendig groeiend aantal leerlingen voor wie het traditioneel onderwijs geen geschikt milieu kan bieden, ontvangen een adequate opvoeding in de aan hun handicap aangepaste scholen, hetgeen een extra-inspanning vereist, zowel op pedagogisch als op financieel gebied. De wet op het buitengewoon onderwijs die reeds door de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd goedgekeurd, zal opnieuw door de Regering onderzocht en aangepast worden, inzonderheid om bij de aanvang een rationele uitbreiding van het net der onderwijsinstellingen te verzekeren met eerbiedigen van de vrije keuze der ouders.

Anderzijds zal de wet van 8 juni 1964 op de omnivalentie der diploma's die in 1965 voor de eerste keer van toepassing was, belangrijke bewegingen in het secundair en universitair onderwijs teweegbrengen.

Ten einde deze evolutie, die verantwoord is in het kader van de democratisering van de studies, aan te moedigen en om te voldoen aan de behoeften op alle niveaus, diende het stelsel van de studiebeurzen ontwikkeld en de beschikbare middelen verhoogd te worden.

De totale financiële inspanningen, gevoegd bij de automatische toename der uitgaven, vertegenwoordigen een dusdanig totaal aan lasten voor de gemeenschap dat in de

manifeste de plus en plus dans les divers milieux qu'un effort important doit être tenté, sur des bases équitables, pour promouvoir la rationalisation des différentes structures de l'enseignement et éviter les doubles emplois injustifiés.

La volonté du Gouvernement est de susciter notamment une rationalisation judicieusement mise au point de l'enseignement de formation générale et de l'enseignement technique.

L'étude des mesures susceptibles de rationaliser l'enseignement moyen est entrée dans sa phase finale.

La rationalisation de l'enseignement technique sera entamée suivant les mêmes idées de base. Un effort spécial sera réalisé au niveau de l'enseignement technique supérieur, dont le standing dépend d'un judicieux regroupement.

La loi du 9 avril 1965 imprime à la croissance des crédits accordés aux universités et établissements assimilés, un rythme très rapide.

Le tableau figurant dans l'Exposé des motifs de la loi en indique les étapes. Les crédits passent en effet de 2 487 millions en 1964 à 5 948 millions en 1968. Pour l'année 1966, les crédits destinés à l'enseignement supérieur et à la recherche dans les établissements universitaires, atteignent un montant de 4 278 millions.

Des aménagements budgétaires, pour un montant d'environ 200 millions, doivent être recherchés, pour éviter la duplication entre les crédits destinés à la recherche dans les universités et établissements assimilés, en vertu du programme d'expansion, et les crédits prévus par ailleurs pour le soutien de la recherche fondamentale.

Afin d'éviter une dispersion des crédits et d'élaborer, en préparation de la seconde phase de l'expansion universitaire, un statut financier qui repose sur des bases objectives, les universités et les institutions assimilées établiront leurs budgets et comptes en se référant à un modèle et à des normes qui seront déterminés par le Roi. Ceci facilitera une gestion plus efficace des crédits et une affectation optimale de ceux-ci aux besoins de l'enseignement et de la recherche scientifique.

Un autre point d'un intérêt fort actuel concerne les études « post-graduate » dont la nécessité n'est contestée par personne; il convient dès lors de mener en cette matière une politique aussi rationnelle et efficace que possible. Le nombre de personnes hautement spécialisées restant toujours réduit, la dispersion de forces et de crédits qui résulterait de l'organisation par chaque université des différentes formes d'enseignement « post-graduate » doit être soigneusement évitée; ceci implique une organisation de cet enseignement sur une base interuniversitaire. En vue d'encourager l'accès à ces études, un crédit de 50 millions a été inscrit au budget extraordinaire pour l'octroi de bourses sous forme d'avances, selon des modalités qui seront fixées par arrêté.

Attentif à stimuler ainsi l'expansion de toutes les formes d'enseignement et à encourager des expériences nouvelles dans ce domaine, le Gouvernement a conscience de promouvoir l'investissement humain indispensable pour l'avenir du pays, mais il se doit de veiller avec la rigueur requise à une utilisation correcte des moyens disponibles et des potentialités diverses de ceux qui doivent en bénéficier.

onderscheidene milieus de mening meer en meer veld wint, dat een belangrijke inspanning op billijke grondslagen moet gedaan worden ten einde de rationalisatie der verschillende structuren van het onderwijs te bevorderen en een onverantwoord dubbel gebruik te vermijden.

De Regering wil een oordeelkundig uitgewerkte rationalisatie van het algemeen vormend onderwijs en van het technisch onderwijs tot stand brengen.

De studie van de maatregelen die van aard zijn het middelbaar onderwijs te rationaliseren, is in haar eindfase getreden.

De rationalisatie van het technisch onderwijs zal volgens dezelfde grondideeën aangevat worden. Een bijzondere inspanning zal verwezenlijkt worden op het niveau van het hoger technisch onderwijs, waarvan de standing van een oordeelkundige hergroepering afhangt.

Door de wet van 9 april 1965 wordt aan de groei van de aan de universiteiten en gelijkgestelde instellingen verleende kredieten, een zeer snel ritme opgelegd.

De tabel die in de Memorie van toelichting van de wet voorkomt geeft de etappes ervan weer. De kredieten stijgen inderdaad van 2 487 miljoen in 1964 naar 5 948 miljoen in 1968. Voor het jaar 1966 bereiken de kredieten bestemd voor het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek in de universitaire instellingen, een bedrag van 4 278 miljoen.

Wil men het dubbel gebruik tussen de kredieten die, krachtens het expansieprogramma, voor het onderzoek in de universiteiten en gelijkgestelde instellingen bestemd zijn, en de kredieten die elders voor het in stand houden van het fundamenteel onderzoek voorzien zijn vermijden, dienen budgettaire aanpassingen tot het beloop van ongeveer 200 miljoen te worden gedaan.

Ten einde een versnippering van de kredieten te voorkomen en om, als voorbereiding van de tweede fase van de universitaire expansie, een financieel statuut uit te werken, dat op objectieve grondslagen rust, zullen de universiteiten en de daarmee gelijkgestelde instellingen hun begrotingen en rekeningen opmaken naar een model en volgens normen die door de Koning zullen bepaald worden. Dit zal een doeltreffender beheer der kredieten, alsmede een optimale aanwending ervan voor de behoeften van het onderwijs en van het wetenschappelijk onderzoek vergemakkelijken.

Een ander punt met een zeer actueel belang, heeft betrekking op de post-universitaire studies, waarvan de noodzakelijkheid door niemand betwist wordt; ter zake dient dan ook een zo rationeel en doeltreffend mogelijk beleid gevoerd. Daar het aantal in hoge mate gespecialiseerde personen altijd beperkt blijft, moet de versnippering van krachten en kredieten die zou voortspruiten uit de organisatie door iedere universiteit afzonderlijk van de verschillende post-universitaire onderwijsvormen, zorgvuldig vermeden worden; dit impliceert een organisatie van dit onderwijs op een interuniversitaire basis. Ten einde de toegang tot deze studies aan te moedigen, werd een krediet van 50 miljoen op de buitengewone begroting uitgetrokken voor het verlenen van beurzen onder vorm van voorschotten volgens modaliteiten die bij besluit zullen vastgesteld worden.

Ermeë begaan aldus de expansie van alle onderwijsvormen aan te wakkeren en nieuwe experimenten op dit gebied aan te moedigen, is de Regering er zich van bewust de menselijke investering die onontbeerlijk is voor 's lands toekomst te bevorderen, maar zij heeft als plicht met de vereiste strengheid te waken over een juiste aanwending van de beschikbare middelen en van de diverse mogelijkheden van degenen die ervan moeten genieten.

2° Culture.

Les crédits budgétaires pour le développement culturel accusent la même majoration en pourcentage que lors des années écoulées. Dans le domaine de la culture, des sports et de la jeunesse, notre pays comble ainsi son retard relatif par rapport aux pays voisins.

Un crédit de 100 millions au budget extraordinaire des Travaux Publics permettra, conformément à la déclaration gouvernementale de développer la construction et le renouvellement de l'infrastructure culturelle. Les nouveaux centres culturels favoriseront une décentralisation plus saine de la vie culturelle et sa répartition sur toutes les couches de la population.

L'augmentation des disponibilités ira de pair avec un contrôle plus efficace des dépenses des institutions culturelles. Une meilleure forme de collaboration de l'Etat avec les administrations subordonnées devra entraîner une répartition plus saine de l'effort financier et une gestion plus active des institutions culturelles.

La majoration des crédits concerne surtout le secteur de la jeunesse, la formation des cadres pour l'éducation populaire et la revalorisation des compagnies artistiques à caractère professionnel. L'intégration de l'enseignement artistique dans l'ensemble du secteur culturel permet l'adaptation des programmes en fonction de l'éducation artistique de la jeunesse.

Dans l'ensemble, on tend à confier la direction des activités culturelles à des responsables ayant une formation plus poussée. La libération d'enseignants pour l'organisation des loisirs de la jeunesse et ultérieurement pour les associations culturelles privées, est un premier pas dans ce sens. Le Gouvernement est aussi soucieux de la promotion des sports dans ses formes les plus favorables à tous et aux jeunes en particulier. La promotion des activités culturelles des Instituts de Radio et de la Télévision est également une des conditions primordiales du développement intellectuel de la population.

Le Gouvernement veut en même temps assurer l'épanouissement des deux communautés nationales sans négliger la région de langue allemande.

Ce développement aura sans doute pour effet une intervention accrue de l'Etat, mais en même temps, et comme conséquence, une efficacité plus grande dans l'emploi des subventions accordées. Enfin, le développement des dépenses culturelles doit être apprécié dans la perspective de besoins culturels accrus, qui sont une heureuse conséquence de la démocratisation de l'enseignement.

c) Ensemble de la politique sociale et culturelle

Le progrès social, tant en matière d'éducation et de culture que dans le domaine social au sens plus étroit du terme, requiert une part fort importante des ressources de la Nation.

Jusqu'ici la globalisation de tout l'effort financier qu'il représente n'a pas été systématiquement tentée.

A l'image de ce qui se fait dans certains pays voisins et dans une optique semblable à celle du programme d'expansion économique et du budget économique national, il est envisagé d'élaborer un budget social de la Nation et d'en tracer une première esquisse dans les prochains mois.

Un tel document constituera un guide pour l'action gouvernementale au cours des prochaines années. Il dégagera, d'une part, les axes de cette action et ses limites, et d'autre part, mettra mieux en évidence les points qui doivent spécialement retenir l'attention.

2° Cultuur.

De begrotingskredieten voor de culturele ontwikkeling ondergaan dezelfde procentuele stijging als de voorbije jaren het geval is geweest. De besteding voor de cultuur, de sport en de jeugd in ons land lopen aldus de relatieve achterstand tegenover de ons omringende landen in.

Met een krediet van 100 miljoen dat op de buitengewone begroting van Openbare Werken in uitvoering van de Regeringsverklaring beschikbaar is zal een aanvang worden gemaakt met de opbouw en vernieuwing van de culturele infrastructuur. De nieuwe culturele centra zullen een gezonder decentralisatie en de spreiding over alle bevolkingslagen van het culturele leven ten goede komen.

De verhoging van de beschikbare middelen zal gepaard gaan met een efficiënter controle op de uitgaven van culturele instellingen. Een betere vorm van samenwerking van het Rijk met de ondergeschikte besturen zal tot een gezonder verdeling van de financiële inspanningen en een meer actief beheer van de culturele instituten moeten leiden.

De vermeerdering van de kredieten heeft voornamelijk betrekking op de jeugdsector, de kadervorming voor het volksoopvoedingswerk en de revalorisatie van de professionele gezelschappen. De integratie van het kunstonderwijs in het geheel van de cultuursector laat toe de aanpassing van programma's te verrichten in functie van de kunstzinnige vorming van de jeugd.

In het algemeen wordt er naar gestreefd ook het culturele werk door meer deskundige en gevormde verantwoordelijken te laten leiden; de vrijstelling van leerkrachten voor het vrije jeugdwerk en later ook voor de particuliere culturele verenigingen is een eerste stap in die richting. De Regering is tevens bekommerd om het bevorderen van de sport in zijn meest voordelige vormen ten voordele van allen en van de jongeren in het bijzonder. De bevordering van de culturele activiteiten van de Instituten voor Radio en Televisie is eveneens één van de belangrijkste taken voor de ontwikkeling van de bevolking.

De Regering wil tevens de bloei verzekeren van de twee nationale gemeenschappen en zal ook de streek waar Duits gesproken wordt, niet verwaarlozen.

Deze ontwikkeling zal ongetwijfeld leiden tot een uitgebreider tussenkomst van de overheid, maar tevens voor gevolg hebben dat de ter beschikking gestelde subsidies met meer waarborg zullen besteed zijn. Ten slotte dient de ontwikkeling van de culturele uitgaven te worden gezien in het perspectief van de hogere culturele behoeften die een gelukkig gevolg zijn van de democratisering van het onderwijs.

c) Het maatschappelijk en cultureel beleid in zijn geheel genomen.

De maatschappelijke vooruitgang, zowel inzake opvoeding en cultuur als op het maatschappelijk gebied in de strikte zin van het woord, vergt een zeer belangrijk gedeelte van 's Rijks inkomsten.

Tot op heden werd nog niet systematisch beproefd gans de financiële inspanning die deze vooruitgang vertegenwoordigt, te globaliseren.

Naar het beeld van wat in zekere naburige landen gedaan wordt en in een gelijkaardige optiek als die van het economisch expansieprogramma en van de nationale economische begroting, wordt overwogen een sociale begroting van de Natie op te maken en hiervan tijdens de eerstvolgende maanden een eerste schets te maken.

Een dergelijk document zal een gids zijn voor de regeringsactie in de loop van de eerstvolgende jaren. Het zal, enerzijds, de richting van deze actie en de grenzen ervan aangeven en, anderzijds, de punten die speciaal de aandacht moeten gaande houden, beter in het licht stellen.

3° LES CREDITS DE POLITIQUE SCIENTIFIQUE.

Le budget de la Science est constitué par l'ensemble des crédits inscrits à des fins scientifiques aux budgets des départements. Il comprend :

- les crédits octroyés aux universités et établissements d'enseignement universitaire y assimilés, tant pour l'enseignement que pour la recherche;
- les crédits destinés aux prestations de service public confiées aux établissements scientifiques de l'Etat;
- les crédits consacrés à l'encouragement à la recherche fondamentale;
- les crédits consacrés à l'encouragement à la recherche appliquée, et notamment à la recherche à finalité industrielle et agricole;
- les crédits relatifs à la contribution de la Belgique aux organismes de coopération scientifique internationale.

L'enseignement supérieur et la recherche scientifique jouent un rôle de plus en plus important dans le développement culturel de la Nation ainsi que dans la croissance économique et le progrès social.

Tous les pays évolués consacrent d'ailleurs aux activités scientifiques une part notable du produit national et des dépenses publiques.

En Belgique, les crédits publics consacrés à la Science sont passés de 2 622 millions en 1960 à 6 482 millions en 1965. Ils ont donc plus que doublé en cinq ans (augmentation de 147 %), avec un accroissement annuel moyen de 20 %.

En 1960, la part des crédits publics consacrés à la Science représentait 1,90 % du budget total de l'Etat. En 1965, cette même proportion est portée à 3,56 %.

Malgré l'effort budgétaire ainsi accompli, la répartition des crédits entre les diverses catégories d'activités scientifiques n'est pas encore entièrement adaptée aux objectifs que poursuit la Nation en vue de l'innovation technologique et de l'organisation sociale.

Dans l'élaboration du budget de la Science pour l'exercice 1966, il a été tenu compte de trois impératifs :

1° L'application de la loi du 9 avril 1965 sur l'expansion de l'enseignement universitaire, dont l'incidence financière sur la section VIII du budget de l'Education nationale et de la Culture entraîne un accroissement des dépenses de 26 % environ par rapport à 1965; cette loi a, en effet, prévu :

- une augmentation de 25 % en 1966, par rapport à 1965, des crédits accordés aux universités de l'Etat;
- une augmentation sensible du taux des subventions légales aux établissements libres d'enseignement universitaire;
- le financement de nouveaux centres universitaires de l'Etat, à Anvers et à Mons.

3° DE KREDIETEN VOOR HET WETENSCHAPSBELEID.

De begroting voor de Wetenschap wordt gevormd door alle kredieten die voor wetenschappelijke doeleinden op de begrotingen van de departementen zijn ingeschreven. Zij omvat :

- de kredieten verleend aan de universiteiten en de hiermee gelijkgestelde instellingen voor universitair onderwijs, zowel voor het onderwijs als voor het wetenschappelijk onderzoek;
- de kredieten bestemd voor de prestaties inzake openbaar dienstbetoon die aan de wetenschappelijke Rijksinstellingen zijn opgedragen;
- de kredieten ter aanmoediging van het fundamenteel onderzoek;
- de kredieten ter aanmoediging van het toegepast onderzoek en met name het onderzoek dat gericht is op de industrie en de landbouw;
- de kredieten ter financiering van de bijdrage van België aan de instellingen voor internationale wetenschappelijke samenwerking.

Het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek vervullen een steeds belangrijker rol in de culturele ontwikkeling van de Natie alsmede in de economische groei en de sociale vooruitgang.

Alle ontwikkelde landen besteden trouwens een aanzienlijk gedeelte van het nationaal inkomen en van de overheidsuitgaven aan de wetenschappelijke activiteiten.

In België zijn de overheidskredieten bestemd voor de Wetenschap van 2 622 miljoen in 1960 gestegen tot 6 482 miljoen in 1965. Ze zijn dus binnen een termijn van vijf jaar meer dan verdubbeld (stijging met 147 %) met een gemiddelde jaarlijkse vermeerdering van 20 %.

In 1960 bedroeg het gedeelte van de overheidskredieten bestemd voor de wetenschap 1,90 % van de totale Rijksbegroting. In 1965 steeg dit percentage tot 3,56 %.

Ondanks de volbrachte budgettaire inspanning is de repartitie van de kredieten onder de verschillende categorieën van wetenschappelijke activiteiten nog niet op een voldoende wijze aangepast aan de doeleinden die door het Land worden nagestreefd met het oog op de technologische innovatie en de sociale organisatie.

Bij het opstellen van de begroting voor de Wetenschap — dienstjaar 1966 — werd rekening gehouden met drie imperatieven :

1° De toepassing van de wet van 9 april 1965 houdende expansie van het universitair onderwijs, waarvan de financiële weerslag op de sectie VIII van de begroting van Nationale Opvoeding en Cultuur een vermeerdering van uitgaven betekent van circa 26 % ten opzichte van 1965; deze wet voorziet inderdaad in :

- een vermeerdering met 25 % in 1966 ten opzichte van 1965 van de kredieten die aan de Rijksuniversiteiten worden verleend;
- een merkelijke stijging van het percentage der wettelijke subsidiëringen ten gunste van de vrije instellingen voor universitair onderwijs;
- de financiering van nieuwe Rijksuniversitaire centra te Antwerpen en te Bergen.

2° L'impérieuse nécessité d'imposer une limite à l'accroissement de l'ensemble des crédits scientifiques pour 1966, par rapport aux crédits octroyés en 1965. Abstraction faite des crédits accordés aux établissements d'enseignement universitaire — dont le niveau résulte, comme il vient d'être dit, de l'application de la loi du 9 avril 1965 — l'accroissement global a été fixé à 5 % par rapport au budget ajusté de 1965.

3° L'effort particulier à accomplir en faveur du développement de la recherche à finalité industrielle et agricole, qui conditionne l'avenir de notre économie dans le contexte international, et particulièrement au sein de la Communauté Economique Européenne.

Les crédits du Ministère de l'Education nationale représentent la majeure partie du budget de la Science, soit 66,3 % en 1966 contre 59,7 % en 1964 : cet important accroissement découle essentiellement de la loi du 9 avril 1965 sur l'expansion universitaire. Les crédits du Ministère des Affaires économiques représentent, en 1966, 19,9 % du budget de la Science contre 23,3 % en 1964. Le solde, soit 13,8 % (contre 17 % en 1964) est réparti entre les autres départements intéressés.

Par ailleurs, en regroupant les crédits qui constituent le budget de la Science, non plus par départements mais par grandes catégories bénéficiaires, on constate que la part relative du secteur universitaire passe de 48,6 % en 1964 à 56,8 % en 1966, tandis que la part relative de la recherche à finalité industrielle et agricole est elle aussi en progrès, passant de 12,4 % en 1964 à 13,3 % en 1966.

Pour atteindre ce résultat, tout en restant dans les limites admissibles indiquées plus haut, les deux mesures suivantes ont été prises :

1° Les quatre universités sont invitées à reprendre désormais une partie des charges financières assumées jusqu'ici par les fondations en faveur des programmes de recherche réalisés dans ces établissements. Cette mesure trouve sa justification dans le fait qu'elle rend aux universités la responsabilité directe de programmes de recherche qui entrent dans le cadre de leur propre mission et que ces institutions tirent de la loi du 9 avril 1965 des moyens d'action notablement accrus. La somme ainsi rendue disponible doit permettre de couvrir certaines dépenses nécessaires pour lesquelles les crédits ne pouvaient être prévus par ailleurs.

2° Le budget pour l'Ordre, alimenté par le produit de l'emprunt de la fondation nationale pour le financement de la recherche scientifique, doit permettre, dans une mesure acceptable, de stimuler la recherche technologique au-delà de l'effort qui peut être supporté actuellement par le budget ordinaire.

2° De dwingende noodzaak een grens vast te leggen voor de vermeerdering van alle kredieten voor de wetenschap in 1966, ten opzichte van de kredieten die in 1965 werden verleend. Afgezien van de kredieten die werden verleend aan de instellingen voor universitair onderwijs — waarvan het niveau voortvloeit zoals hierboven werd gezegd, uit de toepassing van de wet van 9 april 1965 — werd de totale vermeerdering vastgesteld op 5 % ten opzichte van de aangepaste begroting 1965.

3° De uitzonderlijke inspanning die moet worden geleverd ten behoeve van de ontwikkeling van het onderzoek dat gericht is op de industrie en de landbouw en dat ten grondslag ligt aan de toekomst van onze economie in haar internationale samenhang en vooral dan in de Europese Economische Gemeenschap.

De kredieten van het Ministerie van Nationale Opvoeding vertegenwoordigen het grootste gedeelte van de begroting voor de Wetenschap, of 66,3 % in 1966 tegen 59,7 % in 1964 : deze belangrijke stijging is in hoofdzaak het gevolg van de wet van 9 april 1965 houdende de universitaire expansie. De kredieten van het Ministerie van Economische Zaken vertegenwoordigen in 1966 19,9 % van de begroting voor de Wetenschap tegen 23,3 % in 1964. Het saldo of 13,8 % (tegen 17 % in 1964) is verdeeld over de andere betrokken departementen.

Op grond van een hergroepering van de kredieten die de begroting voor de wetenschap vormen, niet langer naar departementen maar volgens de belangrijke begunstigde categorieën, stelt men vast dat het relatieve aandeel van de universitaire sector van 48,6 % in 1964 stijgt tot 56,8 % in 1966, terwijl voor het relatieve aandeel van het onderzoek gericht op de industrie of de landbouw ook een vooruitgang op te merken valt aangezien hier het percentage van 12,4 % in 1964 stijgt tot 13,3 % in 1966.

Om dit resultaat te bereiken en hierbij binnen de hoger aangegeven aanneemlijke perken te blijven, werden de volgende twee maatregelen getroffen :

1° De vier universiteiten worden verzocht voortaan een gedeelte van de financiële lasten over te nemen die tot dusver door de stichtingen werden gedragen ter financiering van de research-programma's die in deze instellingen worden uitgevoerd. Deze maatregel is gerechtvaardigd door het feit dat hierdoor de universiteiten rechtstreeks verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de research-programma's die in het kader vallen van hun eigen opdracht en dat aan deze instellingen door de wet van 9 april 1965 merkkelijk grotere werkmiddelen ter beschikking worden gesteld. Door het aldus vrijgemaakte bedrag moeten zekere noodzakelijke uitgaven kunnen worden bestreden waarvoor elders geen kredieten konden worden uitgetrokken.

2° Dank zij de begroting voor Orde die wordt gestijfd door de opbrengst van de lening van de nationale stichting voor de financiering van het wetenschappelijk onderzoek kan, in een aanneemlijke mate, het technologisch onderzoek worden gestimuleerd boven de krachtsinspanning die thans door de gewone begroting kan worden gedragen.

4° L'EFFORT D'INVESTISSEMENT DU POUVOIR CENTRAL.

1. Au cours des dernières années déjà, les Gouvernements avaient mis l'accent sur l'importance que revêtent les investissements publics dans l'économie nationale.

Devant l'ampleur des dépenses à engager dans les divers domaines, une coordination des programmes d'investissement s'imposait, car il importe à la fois d'opérer un choix entre les multiples projets de manière à aboutir à la réalisation d'une politique cohérente, et d'assurer une rentabilité maximale des ressources mises en œuvre.

2. L'importance de l'effort d'investissement que le Gouvernement compte entreprendre est illustré par le tableau ci-après reprenant les programmes d'engagement proposés pour 1966, comparés à ceux des années 1964 et 1965.

4° DE INVESTERINGSINSpanNING VAN DE CENTRALE OVERHEID.

1. Reeds tijdens de laatste jaren hadden de vorige Regering de nadruk gelegd op het belang van de openbare investeringen in de nationale economie.

Gelet op de omvang van de op de diverse gebieden vast te leggen uitgaven, was een coördinatie van de investeringsprogramma's noodzakelijk, want het is van belang tegelijk een keuze te doen tussen de menigvuldige ontwerpen zodat een samenhangend beleid tot stand komt, en te zorgen voor een maximale rentabiliteit van de aangewende inkomstenbronnen.

2. De omvang van de investeringsinspanning die de Regering voornemens is te doen, komt tot uiting in volgende tabel, die de voor 1966 voorgestelde vastleggingsprogramma's weergeeft; deze laatste worden met die van de jaren 1964 en 1965 vergeleken.

Programmes d'engagements.

(En millions de francs.)

Vastleggingsprogramma's.

(In miljoen frank.)

DESIGNATION	1964 Réalisations — Verwezen- lijkingen	1965 Budget ajusté — Aangepaste begroting	1966 Propositions — Voorstellen	AANDUIDING
1. Travaux publics	6 457	9 428	9 975	1. Openbare Werken.
2. Commissariat pour l'eau	—	—	936	2. Commissariaat voor het water.
3. Fonds des Routes	5 105	6 275	7 850	3. Wegenfonds.
4. E3	2 654	3 300	3 780	4. E3.
Sous-total	14 216	19 003	22 541	Subtotaal.
5. Communications	4 427	5 025	5 595	5. Verkeerswezen.
6. P.T.T.	900	162	168	6. P.T.T.
7. Affaires économiques	16	21	25	7. Economische Zaken.
8. Intérieur	—	46	46	8. Binnenlandse Zaken.
9. Affaires étrangères	35	94	84	9. Buitenlandse Zaken.
10. Justice	46	29	5	10. Justitie.
11. Education nationale	2 547	3 510	3 504	11. Nationale Opvoeding.
Sous-total	7 161	8 887	9 427	Subtotaal.
12. Gendarmerie	176	194	250	12. Rijkswacht.
13. Défense nationale	4 594	4 404	10 500	13. Landsverdediging.
Sous-total	4 770	4 598	10 750	Subtotaal.
14. Agriculture	340	595	700	14. Landbouw.
15. Santé publique	386	608	804	15. Volksgezondheid.
16. Financé par le Crédit Communal; Travaux publics.	881	1 179	1 400	16. Gefinancierd door het Gemeente- krediet; Openbare Werken.
17. Financé par le Crédit Communal; Santé publique.	1 103	1 145	1 700	17. Gefinancierd door het Gemeente- krediet; Volksgezondheid.
Sous-total	2 710	3 527	4 604	Subtotaal.
Total des investissements	28 857	36 015	47 322	Totaal van de investeringen.
18. Dépenses financières	1 804	2 800	3 330	18. Financiële uitgaven.
Total général	30 661	38 815	50 652	Algemeen totaal.

La conception de programme d'engagement adoptée dans ce tableau est plus large que celle que l'on retrouve dans les crédits d'engagements du budget extraordinaire. En effet ce tableau reprend également les engagements du Fonds des Routes, de l'Intercommunale E 3, ainsi que ceux relatifs aux travaux des pouvoirs locaux (financement par le Crédit Communal). A noter, d'autre part, que les montants figurant au tableau se rapportent à des programmes d'engagements alors que dans le budget extraordinaire ne figurent que les crédits sollicités pour l'année courante, reports non compris.

3. Le montant global passe de 30,6 milliards en 1964 à 38,8 milliards en 1965 et 50,7 milliards en 1966.

Cette progression est due à l'accroissement général des dépenses d'investissement dont certaines présentent toutefois un caractère particulier. Ceci est notamment le cas pour le département de la Défense nationale où le montant de 10,5 milliards comprend une prévision d'engagement de 6,6 milliards pour le remplacement des chars.

En soustrayant les dépenses militaires du total général, l'évolution des programmes se présente comme suit :

26,1 milliards en 1964;
34,4 milliards en 1965;
40,2 milliards en 1966.

4. Il résulte de ces chiffres que le présent budget comporte donc un important programme d'investissements.

Celui-ci est composé principalement des dépenses afférentes aux ministères des Travaux publics, des Communications, de l'Education nationale, de la Santé publique et de l'Agriculture qui, pour 1966, représentent à eux cinq 36,2 milliards, soit plus de 90 % du total du secteur civil.

5. En ce qui concerne les travaux publics (y compris le Fonds des Routes, l'Intercommunale E 3 et le Commissariat pour l'Eau) qui représentent 23,5 milliards, soit environ 58 % du programme d'investissements pour 1966, l'effort majeur est réservé à la construction des routes dont le montant total du programme s'élève à près de 13 milliards.

Le programme relatif aux voies hydrauliques, y compris les ports et les travaux en rapport avec le problème de l'eau, totalise 5,5 milliards.

Quant au programme relatif aux bâtiments, le but poursuivi consiste à terminer au plus tôt les travaux en cours et d'entamer la construction des bâtiments administratifs nécessaires pour éviter un recours trop important à la location d'immeubles.

6. Pour le département des Communications, la majeure partie du programme est consacrée à la modernisation de l'exploitation ferroviaire.

L'intervention de l'Etat dans les dépenses de renouvellement de la S.N.C.B. vise essentiellement à permettre à la Société d'assurer un entretien suffisant de la voie et de continuer la reconversion du matériel de traction.

En outre le programme d'électrification des axes principaux et celui de l'aménagement de certains tronçons du réseau, notamment dans les ports maritimes, est poursuivi.

Quant au semi-métro, les travaux entrepris à Bruxelles continueront à un rythme accéléré.

7. En ce qui concerne le département de l'Education nationale, les investissements se rapportent surtout aux constructions scolaires.

De in deze tabel aangenomen opvatting inzake vastleggingsprogramma is ruimer dan die welke men terugvindt in de vastleggingskredieten van de buitengewone begroting. In deze tabel zijn inderdaad ook de vastleggingen opgenomen van het Wegenfonds, van de Intercommunale E3, evenals die betreffende de werken van de plaatselijke besturen (financiering door het Gemeentekrediet). Anderzijds valt aan te stippen dat de bedragen die op de tabel voorkomen, betrekking hebben op vastleggingsprogramma's, terwijl in de buitengewone begroting slechts de kredieten voorkomen, die voor het lopende jaar gevraagd werden, de overdrachten niet inbegrepen.

3. Het globale bedrag stijgt van 30,6 miljard in 1964 tot 38,8 miljard in 1965 en 50,7 miljard in 1966.

Deze stijging is te wijten aan de algemene toename van de investeringsuitgaven waarvan sommige nochtans een bijzonder karakter vertonen. Dit is inzonderheid het geval voor het departement van Landsverdediging waar het bedrag van 10,5 miljard een vastleggingsraming van 6,6 miljard voor de vervanging van de tanks bevat.

Door de militaire uitgaven van het algemeen totaal af te trekken, ziet de evolutie van de programma's er als volgt uit :

26,1 miljard in 1964;
34,4 miljard in 1965;
40,2 miljard in 1966.

4. Uit deze cijfers blijkt dat deze begroting dus een belangrijk investeringsprogramma bevat.

Dit laatste bestaat voornamelijk uit de uitgaven betreffende de ministeries van Openbare Werken, Verkeerswezen, Nationale Opvoeding, Volksgezondheid en Landbouw. Deze vijf vertegenwoordigen, voor 1966, 36,2 miljard, zegge meer dan 90 % van het totaal van de burgerlijke sector.

5. Wat de openbare werken (met inbegrip van het Wegenfonds, van de Intercommunale E 3 en van het Commissariaat voor het Water), betreft, dat 23,5 miljard, zegge ongeveer 58 % van het investeringsprogramma voor 1966, vertegenwoordigt, wordt de grootste inspanning voorbehouden aan het bouwen van de wegen waarvan het totale bedrag van het programma bijna 13 miljard belooft.

Het programma betreffende de waterwegen, met inbegrip van de havens en de werken in verband met het probleem van het water, bedraagt 5,5 miljard.

Het voor het programma betreffende de gebouwen nagestreefde doel bestaat erin zo vroeg mogelijk de aan gang zijnde werken te beëindigen en de bouw aan te vatten van de administratieve gebouwen, die noodzakelijk zijn om te vermijden dat te veel onroerende goederen moeten gehuurd worden.

6. Voor het departement van Verkeerswezen is het grootste gedeelte van het programma gewijd aan de modernisering van de exploitatie van de spoorwegen.

De tegemoetkoming van de Staat in de vernieuwingsuitgaven van de N.M.B.S. heeft hoofdzakelijk tot doel, het de Maatschappij mogelijk te maken de baan voldoende te onderhouden en de reconversie van het tractiematerieel voort te zetten.

Bovendien worden het programma voor elektrificatie van de voornaamste assen en dat van de aanpassing van sommige vakken van het net, inzonderheid in de zeehavens, voortgezet.

De te Brussel ondernomen werken voor de semi-metro zullen tegen een versneld ritme voortgezet worden.

7. De investeringen voor het departement van Nationale Opvoeding hebben vooral betrekking op de schoolgebouwen.

A noter que, pour les constructions universitaires, le montant du crédit a été doublé, dès 1965, par rapport à 1964.

8. L'élargissement du programme du département de la Santé publique était nécessaire notamment pour permettre une amélioration de l'équipement sanitaire du Pays. En outre des crédits sont prévus pour l'encouragement de la construction de crèches et de maisons de retraite.

9. Le programme relatif au département de l'Agriculture comporte des augmentations de crédits, dues essentiellement à l'amélioration des chemins ruraux et de l'hydraulique agricole et à la poursuite du remembrement des terres.

10. L'ensemble du programme de travaux publics soumis par le Gouvernement vise à concrétiser le double mode d'action qu'il s'est assigné et qui était repris dans la Déclaration gouvernementale : à savoir une politique d'accompagnement dans les régions dont le développement économique se poursuit rapidement, une politique d'entraînement dans les régions défavorisées jusqu'ici et dont le développement accuse un certain retard par rapport à la croissance normale.

Il est clair que pour l'élaboration de ce programme, des priorités ont dû être établies, imposant inévitablement de postposer certains projets. Il convient de ne pas perdre de vue à cet égard que les priorités devaient nécessairement tenir compte d'une part, de la nécessité d'achever certains travaux entrepris en vue d'assurer à bref délai la rentabilité des capitaux déjà investis et, d'autre part, des impératifs que le Gouvernement s'est fixé dans son programme général.

Il y a lieu de souligner à cet égard la volonté de valoriser au mieux les différentes régions du pays, le souci d'assurer une répartition équilibrée des investissements entre les diverses régions et la détermination de tirer un maximum de profit de notre situation géographique au cœur de l'Europe.

11. Pour mieux apprécier le résultat des choix opérés et des priorités établies, il paraît intéressant de regrouper les programmes d'investissements civils d'après leurs fonctions :

	En milliards
1. Transports	22,9
2. Bâtiments scolaires	3,8
3. Travaux financés par le Crédit Communal ...	3,1
4. Bâtiments administratifs	2,2
5. Barrages, réservoirs, etc. ...	0,9
6. Santé publique	0,8
7. Agriculture	0,7
8. Loi Brunfaut	0,7
9. Zonings industriels	0,5
10. Dépenses financières	3,3
11. Divers	1,3
Total	40,2

12. Les 22,9 milliards se rapportant au programme en matière de transports et représentant plus de la moitié du total se subdivisent comme suit :

12,6 milliards pour les routes;
4,6 milliards pour les voies hydrauliques et ports;
3,8 milliards pour la S.N.C.B.;
1,2 milliard pour les semi-métros;
0,7 milliard pour les autres dépenses en matière de transports.

Op te merken valt dat, voor de universiteitsgebouwen, het bedrag van het krediet, vanaf 1965 verdubbeld werd in vergelijking met 1964.

8. De verruiming van het programma van het departement van Volksgezondheid was inzonderheid noodzakelijk om een verbetering van de gezondheidsuitrusting van het land mogelijk te maken. Bovendien werden kredieten uitgetrokken voor het aanmoedigen van de bouw van kinderkribben en van rusthuizen.

9. Het programma betreffende het departement van Landbouw bevat kredietverhogingen, die hoofdzakelijk te wijten zijn aan de verbetering van de landelijke wegen en van het landbouwwaterwezen, en aan de voortzetting van de ruilverkaveling van de gronden.

13. Het door de Regering voorgelegd gezamenlijk programma van openbare werken heeft tot doel de dubbele actiewijze, die ze zich gesteld heeft en die in de Regeringsverklaring opgenomen was, te concretiseren : namelijk een begeleidingsbeleid in de gewesten met een snelle economische ontwikkeling, een meeslepijnsbeleid in de tot nu toe minder begunstigde gewesten waarvan de ontwikkeling een zekere vertraging met betrekking tot de normale groei aanwijst.

Het is duidelijk dat voor het opmaken van dit programma, een zekere orde van voorrang moest opgemaakt worden, waardoor onvermijdelijk zekere ontwerpen moesten achteruitgesteld worden. Het past in dit opzicht niet uit het oog te verliezen dat bij de orde van voorrang moest rekening gehouden worden, enerzijds, met de noodzaak zekere ondernomen werken te voltooien ten einde op korte termijn te zorgen voor de rendabiliteit van de reeds geïnvesteerde kapitalen en, anderzijds, met de gebiedende eisen die de Regering in haar algemeen programma vastgesteld heeft.

In dit opzicht dient de nadruk gelegd op de wil om de verschillende gewesten van het land zo goed mogelijk te valoriseren, de bekommernis om ervoor te zorgen dat de investeringen evenwichtig verdeeld worden tussen de verschillende gewesten en de vastberadenheid om een maximumvoordeel te halen uit onze geografische ligging in het hart van Europa.

11. Het komt interessant voor, de programma's voor burgerlijke investeringen volgens hun functies te hergroeperen, om aldus beter het resultaat van de gedane keuze en van de vastgestelde orde van voorkeur te beoordelen :

	In miljard
1. Vervoer	22,9
2. Schoolgebouwen	3,8
3. Door het Gemeentekrediet gefinancierde werken	3,1
4. Administratieve gebouwen	2,2
5. Stuwdammen, reservoirs, enz. ...	0,9
6. Volksgezondheid	0,8
7. Landbouw	0,7
8. Wet Brunfaut	0,7
9. Nijverheidszones	0,5
10. Financiële uitgaven	3,3
11. Diversen	1,3
Totaal	40,2

12. De 22,9 miljard, die betrekking hebben op het programma inzake vervoer en die meer dan de helft van het totaal vertegenwoordigen, worden als volgt onderverdeeld :

12,6 miljard voor de wegen;
4,6 miljard voor de waterwegen en havens;
3,8 miljard voor de N.M.B.S.;
1,2 miljard voor de semi-metro's;
0,7 miljard voor de andere uitgaven inzake vervoer.

13. L'important programme routier (en augmentation de 2,5 milliards par rapport à 1965 et de 4,4 milliards par rapport à 1964) est justifié par la priorité donnée à la construction des autoroutes de Wallonie et l'E 3.

En outre un effort spécial sera entrepris pour les routes ordinaires.

14. Le montant de 4,6 milliards prévu pour les voies hydrauliques et les ports constitue les engagements, d'une part, pour des travaux d'infrastructure dans les ports maritimes et, d'autre part, pour la modernisation du réseau des voies hydrauliques. Il importe de souligner que les travaux de l'important plan décennal pour le port d'Anvers touchent à leur fin, ce qui explique l'évolution des crédits.

15. Le poste « Bâtiments scolaires » qui comprend les dépenses pour les bâtiments scolaires de l'Etat, la dotation pour les constructions universitaires, la dotation pour les constructions des écoles provinciales et communales, ainsi que les frais de construction et d'aménagement de certains établissements relevant des départements de l'Education nationale et de la Culture ne nécessitent pas de commentaire spécial étant donné que ces dépenses ont été évoquées plus haut.

16. Les travaux dont le financement est assuré par le Crédit Communal se répartissent comme suit :

Santé publique	...	...	...	...	...	1,7 milliard
Travaux publics	..	...	...	...	...	1,4 milliard

L'augmentation par rapport à 1965 est assez importante pour les deux départements. Elle vise à satisfaire les besoins toujours croissants des collectivités locales en matière d'aménagement et d'équipement communautaires.

17. L'aménagement et l'équipement communautaires ne peuvent suffire dans notre société moderne si, en même temps, un effort accru n'est pas accompli dans le cadre du logement social. Aussi le Gouvernement n'a pas hésité à autoriser la Société nationale du Logement, la Société nationale de la Petite Propriété terrienne et le Fonds du Logement de la Ligue des Familles nombreuses, à réaliser, en 1966, un important programme de logements sociaux comportant 5 072 millions de francs de paiements.

Ces autorisations doivent permettre de poursuivre les travaux en cours et d'entamer de nouvelles constructions qui pourraient atteindre 7 500 logements pour la Société nationale du Logement, 1 250 pour la Société nationale de la Petite Propriété terrienne et 1 000 pour le Fonds des Familles nombreuses.

Ce programme de logement s'ajoute encore au programme d'ensemble repris au tableau ci-avant.

18. Le tableau suivant fournit, enfin, des indications relatives à l'importance accrue de l'effort d'investissement en 1966 sur le plan des décaissements; dans ce tableau ont été exclues les dépenses relatives à l'autoroute E 3, financée par l'Intercommunale, et aux travaux communaux, financés par le Crédit Communal.

13. Het belangrijk wegenprogramma (dat in vergelijking met 1965 met 2,5 miljard en met betrekking tot 1964 met 4,4 miljard verhoogde) wordt gerechtvaardigd door de voorrang die aan het bouwen van de autowegen van Wallonië en de E3 gegeven wordt.

Bovendien zal een speciale inspanning voor de gewone wegen gedaan worden.

14. Het voor de waterwegen en de havens uitgetrokken bedrag van 4,6 miljard houdt verband met de vastleggingen, eensdeels, voor infrastructuurwerken in de zeehavens en, anderdeels, voor de modernisering van het waterwegennet. Het is van belang te onderstrepen dat de werken van het belangrijk tienjarenplan voor de haven van Antwerpen hun einde naderen, hetgeen de evolutie van de kredieten uitlegt.

15. De post « Schoolgebouwen », die de uitgaven voor de Rijksschoolgebouwen bevat, alsmede de dotatie voor de universiteitsgebouwen, de dotatie voor de gebouwen van de provincie- en gemeentescholen, alsook de kosten voor het bouwen en het inrichten van zekere instellingen die van de departementen van Nationale Opvoeding en van Cultuur afhangen, vergen geen bijzonder commentaar, vermits deze uitgaven hierboven ter sprake gebracht werden.

16. De werken waarvan de financiering door het Gemeentekrediet geschiedt, worden als volgt verdeeld :

Volksgesondheid		1,7 miljard;
Openbare Werken		1,4 miljard.

De verhoging met betrekking tot 1965 is voor beide departementen vrij aanzienlijk. Zij heeft tot doel te voorzien in de steeds stijgende behoeften van de plaatselijke collectiviteiten inzake communautaire inrichting en uitrusting.

17. De communautaire inrichting en uitrusting kunnen in onze moderne maatschappij niet toereikend zijn, indien terzelfdertijd geen grotere inspanning gedaan wordt in het kader van de volkshuisvesting. De Regering heeft dan ook niet geaarzeld de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom en het Woningfonds van de Bond van Grote en van Jonge Gezinnen ertoe te machtigen in 1966 een belangrijk volkswoningsprogramma te verwezenlijken, dat 5 072 miljoen frank betalingen omvat.

Die machtigingen moeten het mogelijk maken de aan de gang zijnde werken voort te zetten en nieuwe bouwwerken, die 7 500 woningen voor de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, 1 250 voor de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom en 1 000 voor het Fonds van de Grote Gezinnen zouden kunnen bereiken, aan te vatten.

Dit huisvestingsprogramma dient nog bij het in bovenstaande tabel opgenomen gezamenlijk programma gevoegd.

18. Volgende tabel geeft ten slotte aanwijzingen betreffende de toegenomen omvang van de investeringsinspanning in 1966 op het gebied van de kasuitkeringen; in die tabel komen de uitgaven niet voor betreffende de autosnelweg E 3, die door de intercommunale gefinancierd wordt, evenals de uitgaven betreffende de door het Gemeentekrediet gefinancierde gemeentelijke werken.

Programme de décaissements. (En millions de francs.)		Kasuitkeringenprogramma. (In miljoen frank.)		
BUDGET	1964 Réalizations — 1964 Verwezenlijkingen	1965 (Prévisions) — 1965 (Ramingen)	1966 (Programme) — 1966 (Programma)	BEGROTING
1. Travaux publics	6 652	9 388	9 500	1. Openbare Werken.
2. Fonds des Routes	5 945	5 600	6 600	2. Wegenfonds.
3. Commissariat pour l'eau	—	—	316	3. Commissariaat voor het water.
	— 12 597	— 14 988	— 16 416	
4. Communications	3 408	4 620	5 050	4. Verkeerswezen.
5. P.T.T.	19	137	196	5. P.T.T.
6. Affaires économiques	18	31	24	6. Economische Zaken.
7. Intérieur	—	9	30	7. Binnenlandse Zaken.
8. Affaires étrangères	40	100	70	8. Buitenlandse Zaken.
9. Justice	15	43	12	9. Justitie.
10. Education nationale	2 645	2 725	3 034	10. Nationale Opvoeding.
	— 6 145	— 7 665	— 8 416	
11. Gendarmerie	40	193	210	11. Rijkswacht.
12. Défense nationale	5 998	5 339	5 000	12. Landsverdediging.
	— 6 038	— 5 532	— 5 210	
13. Agriculture	172	393	500	13. Landbouw.
14. Santé publique	276	447	570	14. Volksgezondheid.
	— 448	— 840	— 1 070	
Total des investissements ...	25 228	29 025	31 112	Totaal van de investeringen.
Dépenses financières ...	1 804	2 800	3 330	Financiële uitgaven.
Total des décaissements à charge du budget extraordinaire.	27 032	31 825	34 442	Totaal van de kasuitkeringen ten laste van de buitengewone begroting.

Les montants pour 1965 et 1966 ne coïncident pas avec les crédits de paiement inscrits au budget extraordinaire de ces deux années, en raison du mécanisme des reports.

De bedragen voor 1965 en 1966 stemmen, wegens het mechanisme van de overdrachten, niet overeen met de op de buitengewone begroting van die twee jaren uitgetrokken betalingskredieten.

5° RELATIONS AVEC LES PAYS EN VOIE DE DEVELOPPEMENT.

Pendant l'exercice 1965, tout en continuant à faire porter son effort par priorité sur le Congo, le Rwanda et le Burundi, la Belgique a confirmé la tendance, déjà amorcée en 1964, d'étendre ses actions de coopération à un certain nombre d'autres pays.

C'est ainsi qu'en plus d'interventions limitées en Asie, et relativement importantes en Tunisie, notre pays a conclu en 1965 des conventions de coopération technique et scientifique avec le Pérou, le Chili et le Maroc.

Depuis 1963, l'évolution de notre effort global d'aide aux pays en voie de développement peut être tracée comme suit :

1964 (dépenses réelles)	1 406 millions
1965 (crédits ajustés)	1 975 millions
1966 (propositions)	2 222 millions

Comme en 1965, les moyens qui seront mis en œuvre pendant l'exercice 1966 comprendront outre les crédits prévus au budget, les bénéfices à retirer de la Loterie Nationale, affectés par la loi du 6 juillet 1964 au financement des programmes d'aide aux pays en voie de développement et plus particulièrement à la formation des populations rurales. La part qui sera apportée par ces bénéfices est estimée à 406 millions de francs.

Notre effort d'assistance aux pays en voie de développement peut être réparti selon le tableau ci-après.

Dépenses d'assistance.
(En millions de francs.)

5° BETREKKINGEN MET DE ONTWIKKELINGSLANDEN.

Terwijl de inspanningen van België tijdens het dienstjaar 1965 steeds bij voorrang op Kongo, Rwanda en Burundi gericht waren, heeft ons land de reeds in 1964 waarneembare strekking bevestigd, namelijk de uitbreiding van zijn steun tot een bepaald aantal andere landen.

Aldus heeft ons land, buiten de beperkte hulpverleningen in Azië en de tamelijk belangrijke hulpverleningen in Tunesië, in 1965 met Peru, Chili en Marokko, verdragen voor technische en wetenschappelijke bijstand afgesloten.

Vanaf 1963 kan de evolutie van onze totale hulp aan de ontwikkelingslanden als volgt geschetst worden :

1964 (werkelijke uitgaven)	1 406 miljoen
1965 (aangepaste kredieten)	1 975 miljoen
1966 (voorstellen)	2 222 miljoen

Zoals in 1965 zullen de tijdens het dienstjaar 1966 gebruikte middelen, buiten de in de begroting vastgestelde kredieten, de winsten van de Nationale Loterij omvatten, die volgens de wet van 6 juli 1964 voor de financiering van de hulpverleningsprogramma's aan de ontwikkelingslanden en meer in het bijzonder voor de vorming van de landelijke bevolking bestemd zijn. Het door deze winsten ingebrachte gedeelte wordt geschat op 406 miljoen.

Onze inspanning voor hulp aan de ontwikkelingslanden kan onderverdeeld worden zoals in de volgende tabel.

Uitgaven voor bijstand.
(In miljoen frank.)

	Dépenses réelles 1964 — Werkelijke uitgaven 1964	Crédits ajustés 1965 — Aangepaste kredieten 1965	Crédits sollicités 1966 — Aangevraagde kredieten 1966	
1. Experts et techniciens (y compris en matière d'enseignement). Intervention dans les rémunérations, frais de voyage, soins médicaux, etc.	703	889	1 005	1. Deskundigen en technici (ook op onderwijsgebied). Tussenkost in de bezoldigingen, reiskosten, medische zorgen, enz.
2. Intervention dans les dépenses d'enseignement à programmes belges dans les pays en voie de développement.	63	135	155	2. Tussenkost in de uitgaven voor onderwijs, met Belgische programma's, in de ontwikkelingslanden.
3. Enseignement supérieur	115	155(a)	167(a)	3. Hoger onderwijs.
4. Appui logistique	--	--	30	4. Logistieke bijstand.
5. Volontaires	10	16	21	5. Vrijwilligers.
6. Bourses d'études et de stages	181	212	230	6. Studie- en stagebeurzen.
7. Aide sociale aux boursiers et stagiaires.	18	20	18	7. Sociale hulpverlening aan de houders van een studiebeurs en aan de stagiaires.
8. Développement économique et communautaire.	--	118(a)	187(a)	8. Economische en staatkundige ontwikkeling.
9. Aide spécifique au Rwanda-Burundi ...	88(b)	140	173	9. Specifieke hulpverlening aan Rwanda-Burundi.
10. Assistance médicale et sociale	33	46(a)	52(a)	10. Medische en sociale bijstand.
11. Institut de médecine tropicale à Anvers.	27	30	—	11. Instituut voor Tropische geneeskunde te Antwerpen.
12. Assistance multilatérale . . . Programme élargi et Fonds spécial des Nations-Unies.	65	65	81	12. Multilaterale bijstand -- Uitgebreid programma en Speciaal Fonds van de Verenigde Naties.

(a) Postes financés par le produit de la Loterie Nationale.
(b) Engagements : 140.

(a) Posten gefinancierd met de opbrengst van de Nationale Loterij.
(b) Vastleggingen : 140.

(En millions de francs.)

(In miljoen frank.)

	Dépenses réelles 1964 — Werkelijke uitgaven 1964	Crédits ajustés 1965 — Aangepaste kredieten 1965	Crédits sollicités 1966 — Aangevraagde kredieten 1966	
13. Experts associés	13	26	30	13. Geassocieerde deskundigen.
14. Programme alimentaire des Nations-Unies.	8	15	10	14. Voedingsprogramma van de Verenigde Naties.
15. Campagne contre la faim dans le monde.	1	1	1	15. Campagne tegen de honger in de wereld.
16. Divers	81	107	62	16. Diversen.
17. Total	1 406	1 975	2 222	17. Totaal.
18. Quote-part au Fonds de Développement de la C.E.E. (c).	—	—	—	18. Aandeel in het Ontwikkelingsfonds van de E.E.G. (c).
Total général	1 406	1 975	2 222	Algemeen totaal.

(c) Aucun appel de fonds n'est prévu pour 1966.

(c) Voor 1966 werd geen beroep op dit fonds bepaald.

Ce tableau démontre qu'en dehors de la continuation des programmes antérieurs un effort particulier est envisagé dans le domaine du développement économique et communautaire et c'est ici que se situe principalement notre aide au Chili et au Pérou qui, dans l'ensemble, s'élève à 59 millions de francs.

L'expérience a suffisamment prouvé qu'il est nécessaire de procurer au personnel de la coopération les moyens de travail indispensables au cas et dans les domaines où les pays bénéficiaires de notre aide ne pouvaient les fournir. Sans l'appui logistique nécessaire, l'effort déployé manque souvent d'efficacité et c'est la raison pour laquelle un crédit spécial a été prévu à cet effet.

L'année 1966 sera par ailleurs marquée par le souci particulier d'atteindre trois objectifs capitaux : l'élaboration d'un statut adéquat pour le personnel de la Coopération technique, la détermination plus précise de nos objectifs de coopération à la fois géographique et sectoriels et la recherche d'une meilleure coordination des diverses interventions bilatérales et multilatérales.

6° LA FONCTION PUBLIQUE.

La revalorisation des échelles de traitement, élaborée en 1962 par le Gouvernement, devait aller de pair avec une réforme profonde des administrations de l'Etat, qui devait entrer en vigueur le 1er août 1964.

Cette réforme n'a pu être que partiellement réalisée. Les mesures prises jusqu'à présent ne sont pas suffisantes pour aboutir à l'élaboration complète de la réforme en ce qui concerne les administrations de l'Etat. Des mesures sont actuellement envisagées pour réaliser un aménagement progressif des administrations de l'Etat, sans pour autant porter atteinte aux principes fondamentaux de la réforme.

En revanche, la revalorisation des barèmes était pratiquement achevée à la fin de l'année 1964. Le nouvel accord de programmation sociale, conclu le 28 octobre 1964 entre le Gouvernement de l'époque et le front commun syndical, a permis cependant une adaptation des traitements et des pensions ainsi que l'affiliation obligatoire du secteur public à l'assurance maladie-invalidité. Ces mesures, jointes à l'inci-

Deze tabel toont aan dat er buiten de voortzetting van de vorige programma's, een bijzondere inspanning wordt overwogen op gebied van de economische en staatkundige ontwikkeling en in dit verband situeert zich hier vooral onze hulpverlening aan Chili en Peru, die in het totaal 59 miljoen frank bedraagt.

De ondervinding heeft voldoende bewezen dat het noodzakelijk is aan het personeel van de bijstand de noodzakelijke werkmiddelen te verschaffen in de gevallen en op de gebieden waar de landen die onze hulp genieten, deze niet konden verschaffen. Zonder de noodzakelijke logistieke steun blijft de geleverde inspanning dikwijls ondoeltreffend en dit is de reden waarom een speciaal krediet met dat doel werd vastgesteld.

Het jaar 1966 zal overigens gekenmerkt worden door de bijzondere zorg om drie kapitale objectieven te bereiken : de uitwerking van een aangepast statuut voor het personeel van de Technische Bijstand, de meer nauwkeurige bepaling van onze geografische en sectoriële bijstandsobjectieven en het zoeken naar een betere coördinatie van de verschillende bilaterale en multilaterale hulpverleningen.

6° HET OPENBAAR AMBT.

De revalorisatie van de weddeschalen, in 1962 door de Regering uitgewerkt, zou gepaard gaan met een grondige hervorming van de administraties van de Staat die op 1 augustus 1964 van kracht zou worden.

Deze hervorming kon slechts gedeeltelijk verwezenlijkt worden. De tot nog toe getroffen maatregelen zijn niet voldoende om tot de volle uitwerking van de hervorming ten opzichte van de administraties van de Staat te komen. Er worden nu maatregelen overwogen om een geleidelijke aanpassing van de Staatsbesturen te verwezenlijken zonder daarom aan de grondbeginselen van de hervorming te tornen.

Daartegenover was de revalorisatie van de weddeschalen op het einde van het jaar 1964 praktisch beëindigd. Het nieuw akkoord voor sociale programmatie dat op 28 oktober 1964 tussen de toenmalige Regering en het gemeenschappelijk syndikaal front gesloten werd liet echter een aanpassing van de wedden en pensioenen alsmede de verplichte aansluiting van de openbare sector bij de verzekering

dence de la hausse de l'index de 107,5 à 112,5 ont eu pour conséquence que les dépenses de l'Etat dans ce domaine, déjà élevées pour les années 1962, 1963 et 1964, se sont encore accrues considérablement en 1965. Selon toute probabilité, il sera attribué en 1965, par rapport à 1961, environ 10 milliards de plus à tout le secteur de la fonction publique, c'est-à-dire au personnel des ministères, des corps spéciaux et des organismes d'intérêt public.

Le problème des rémunérations n'est pas encore définitivement réglé. Le Gouvernement précédent avait envisagé une restructuration. Ce problème est actuellement examiné en collaboration étroite avec les syndicats.

En relation étroite avec ce qui précède, il y a lieu de mentionner également le problème du recrutement. Par l'aménagement des conditions d'âge, on espère pouvoir satisfaire la demande de personnel et, en même temps favoriser le plein emploi en créant des perspectives plus larges pour les travailleurs difficiles à placer. On peut également signaler ici les efforts déjà consentis en faveur des handicapés pour lesquels le Gouvernement précédent avait assoupli la réglementation en matière d'aptitude physique, mais pour lesquels une action plus efficace doit encore être entreprise.

En outre, le problème de la régularisation du personnel temporaire s'est à nouveau posé en 1965.

La loi du 2 avril 1965 a créé la possibilité de prendre des mesures de régularisation dans les administrations de l'Etat, les organismes d'intérêt public, les provinces, les communes, les associations intercommunales et les établissements dépendant des provinces et des communes.

Par l'arrêté d'exécution du 9 avril 1965, publié au *Moniteur belge* en même temps que la loi, le personnel de l'Etat qui a été recruté à titre temporaire sous le régime des arrêtés du Régent des 30 avril 1947 et 10 avril 1948, sera régularisé. Pareilles mesures doivent également être prises pour les autres agents qui ont été recrutés à titre temporaire. Le Gouvernement souhaite régler cette question avant le 1er mai 1966, date à laquelle expirent les pouvoirs qui lui sont conférés par le législateur. Il mettra tout en œuvre pour maintenir un recrutement sain.

Des mesures ont également été prises pour le personnel en service, plus spécialement en ce qui concerne les conditions auxquelles certains agents de l'Etat peuvent accéder à un grade supérieur. La possibilité d'un élargissement de ces mesures est étudiée en ce moment.

Enfin, le Gouvernement a entendu manifester sa volonté de poursuivre l'amélioration de la situation pécuniaire faite aux agents des services publics en inscrivant au budget de 1966 un crédit provisionnel destiné à supporter les charges qui en découleront.

tegen ziekte en invaliditeit toe. Deze maatregelen gevoegd bij de incidentie van stijgen van het indexcijfer van 107,5 naar 112,5 hadden tot gevolg dat de reeds grote uitgaven van de Staat op dat gebied tijdens de jaren 1962, 1963 en 1964 nog aanzienlijk groter werden in 1965. Naar alle waarschijnlijkheid zullen in 1965, ten opzichte van 1961, ongeveer 10 miljard meer naar de ganse sector van het openbaar ambt gaan, d.w.z. naar het personeel van de ministeries, de speciale korpsen en de instellingen van openbaar nut.

Het probleem van de bezoldigingen is nog niet definitief geregeld. De vorige Regering had een restructuratie overwogen. In nauwe samenwerking met de syndikaten wordt dit probleem thans onderzocht.

In verband met bovenstaande dient ook het probleem van de recrutering aangestipt. Door de aanpassing van de leeftijdsvoorwaarden hoopt men aan de vraag naar personeel te kunnen voldoen en tevens de volledige tewerkstelling in de hand te werken door het scheppen van meer uitzichten voor moeilijk te plaatsen arbeidskrachten. Hier mag ook gewezen worden op de reeds gedane inspanningen ten gunste van de gehandicapten waarvoor de vorige Regering de reglementering inzake lichamelijke geschiktheid versoepeld had maar waarvoor nog efficiënter moet opgetreden worden.

Daarenboven stelde zich in 1965 nogmaals het probleem van de regularisatie van het tijdelijk personeel.

De wet van 2 april 1965 schiep de mogelijkheid om regularisatiemaatregelen te treffen in de Rijksbesturen, de instellingen van openbaar nut, de provincies, de gemeenten, de intercommunale verenigingen en de instellingen afhankelijk van de provincies en van de gemeenten.

Door het uitvoeringsbesluit van 9 april 1965 dat gelijktijdig met de wet in het *Belgisch Staatsblad* verscheen zal het Staatspersoneel dat tijdelijk aangeworven werd onder het regime van de besluiten van de Regent van 30 april 1947 en 10 april 1948 geregulariseerd worden. Dergelijke maatregelen dienen ook voor de andere personeelsleden die tijdelijk aangeworven werden getroffen te worden. De Regering wil hiermee klaar komen voor 1 mei 1966, datum waarop haar de door de wetgever verleende volmacht eindigt. Zij zal alles in het werk stellen om een gezonde aanwerving te behouden.

Ook voor het personeel in dienst werden maatregelen getroffen, meer speciaal wat betreft de voorwaarden waaronder sommige personeelsleden van de Staat tot een hogere graad mogen toegelaten worden. De mogelijkheid van een uitbreiding van deze maatregelen wordt op dit ogenblik bestudeerd.

Ten slotte, is de Regering verder willen gaan op de weg naar een verbetering van de geldelijke toestand van het overheidspersoneel. Zij heeft op de begroting voor 1966 een provisioneel krediet voor de hieruit voortspruitende uitgaven ingeschreven.

60

DEUXIEME PARTIE. ANALYSE DES BUDGETS.

Le budget de 1966 se compose de 21 projets de loi, répartis entre les deux Assemblées comme l'indique la liste ci-dessous :

Chambre :

- I. — Voies et Moyens;
- II. — Dette publique;
- III. — Pensions;
- VIII. — Affaires étrangères et Commerce extérieur;
- XI. — Agriculture;
- XII. — Affaires économiques;
- XIII. — Classes moyennes;
- XV. — Travaux publics;
- XVIII. — Education nationale et Culture;
- XX. — Finances;
- XXI. — Pour Ordre.

Sénat :

- IV. — Dotations;
- V. — Services du Premier Ministre;
- VI. — Justice;
- VII. — Intérieur;
- IX. — Défense nationale;
- X. — Gendarmerie;
- XIV. — Communications et Postes, Télégraphes et Téléphones;
- XVI. — Emploi et Travail;
- XVII. — Prévoyance sociale;
- XIX. — Santé publique et Famille;
- Crédits supplémentaires.

TWEEDE DEEL. ONTLEDING VAN DE BEGROTINGEN.

De begroting 1966 bestaat uit 21 ontwerpen van wet, die onder beide Kamers verdeeld worden zoals aangeduid in onderstaande lijst :

Kamer :

- I. — Rijksmiddelen;
- II. — Rijksschuld;
- III. — Pensioenen;
- VIII. — Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel;
- XI. — Landbouw;
- XII. — Economische Zaken;
- XIII. — Middenstand;
- XV. — Openbare Werken;
- XVIII. — Nationale Opvoeding en Cultuur;
- XX. — Financiën;
- XXI. — Voor Orde.

Senaat :

- IV. — Dotatiën;
- V. — Diensten van de Eerste Minister;
- VI. — Justitie;
- VII. — Binnenlandse Zaken;
- IX. — Landsverdediging;
- X. — Rijkswacht;
- XIV. — Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie;
- XVI. — Tewerkstelling en Arbeid;
- XVII. — Sociale Voorzorg;
- XIX. — Volksgezondheid en Gezin;
- Bijkredieten.

Les principaux éléments du budget.

L'ajustement du budget de 1965.

En ce qui concerne le budget ordinaire, la première partie du présent exposé fournit les indications nécessaires.

Ce budget atteindra 182,7 milliards pour l'exercice courant et 185,2 milliards si l'on y comprend les crédits sollicités pour la couverture des créances afférentes aux exercices antérieurs.

Les recettes ordinaires approuvées par le Parlement s'élèvent à 164,5 milliards. A la lumière des données les plus récentes une réestimation modérée permet d'escompter un rendement de 170,2 milliards.

La comparaison du montant des recettes réestimées et du budget de dépenses ajusté (y compris les crédits supplémentaires pour les exercices antérieurs) fait ressortir une différence d'environ 15 milliards. Ce déficit sera réduit en réalité à un niveau beaucoup moins élevé par suite de l'annulation des crédits non utilisés en fin d'exercice.

En ce qui concerne le budget extraordinaire les modifications de crédits d'engagement se soldent par une augmentation de 2 560 millions de francs. Pour les crédits de paiement l'augmentation nette s'établit à 7 191 millions de francs.

Le budget de 1966.

La première partie de l'exposé donne les éclaircissements utiles quant à l'appréciation des éléments constitutifs du budget ordinaire.

Quant au budget extraordinaire, les recettes pour 1966 sont évaluées à 328 millions de francs.

En dépenses, les crédits d'engagement et les crédits de paiement s'élèvent respectivement à 26 738 et à 27 419 millions de francs.

Le solde budgétaire total ordinaire et extraordinaire confondus, calculé d'après les crédits s'élève à 30 277 millions de francs.

Réforme de la comptabilité publique et de la présentation des budgets.

1re Réforme de la comptabilité publique.

Celles des dispositions de la loi du 28 juin 1963, modifiant et complétant les lois sur la comptabilité publique, qui substituent le système de la gestion à celui de l'exercice, devraient entrer en vigueur à la date du 1er janvier 1966 déterminée par l'arrêté royal du 1er juillet 1964 fixant les règles d'imputation des recettes et des dépenses budgétaires, pris en exécution de cette loi.

Le Gouvernement s'est vu dans la nécessité de différer l'application de la réforme eu égard au vote attendu tardivement des crédits supplémentaires de l'exercice 1965 et à l'ampleur considérable qu'ils atteignent. En effet, du fait de la suppression de la période complémentaire qui permet d'exécuter le budget d'un exercice jusqu'à la fin du 1er trimestre de l'année suivante, le compte définitif du budget de l'année 1966 aurait dû être grevé du montant de ces

Voornaamste elementen van de begroting.

Aanpassing van de begroting 1965.

Wat de gewone begroting betreft worden de vereiste aanwijzingen in het eerste deel van deze algemene toelichting verstrekt.

Deze begroting zal 182,7 miljard bereiken voor het lopend dienstjaar en 185,2 miljard indien men er de kredieten bijrekenet aangevraagd tot dekking van schuldvorderingen over vorige dienstjaren.

De door het Parlement goedgekeurde gewone ontvangsten bedroegen 164,5 miljard. Hun herschatting volgens de meest recente gematigde gegevens voert deze raming op tot 170,2 miljard.

Wanneer men deze herschatting der ontvangsten vergelijkt met de aangepaste uitgavenbegroting (met inbegrip van de bijkredieten voor vorige dienstjaren) bekomt men een verschil van nagenoeg 15 miljard. Dit tekort zal in werkelijkheid heel wat lager komen te liggen ingevolge de annuleringen van de op het einde van het dienstjaar niet opgebruikte kredieten.

Wat de buitengewone begroting betreft komen de wijzigingen aan de vastleggingskredieten neer op een vermeerdering van 2 560 miljoen frank. Voor de betalingskredieten beloopt de nettoverhoging 7 191 miljoen frank.

Begroting voor 1966.

Het eerste deel van de algemene toelichting geeft alle nuttige ophelderingen omtrent het beoordelen van de componenten der gewone begroting.

Wat de buitengewone begroting betreft worden de ontvangsten voor 1966 geraamd op 328 miljoen frank.

In uitgaven bedragen de vastleggingskredieten en de betalingskredieten respectievelijk 26 738 en 27 419 miljoen frank.

Het totale begrotingssaldo, berekend naar de kredieten voor de gewone en de buitengewone begroting samen, bedraagt 30 277 miljoen frank.

Hervorming van de Rijkscomptabiliteit en van de inkleding der begrotingen.

1re Hervorming van de Rijkscomptabiliteit.

De bepalingen van de wet van 28 juni 1963, tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, waarbij het stelsel van het dienstjaar door dit van het beheer wordt vervangen, zouden moeten in werking treden op 1 januari 1966, zoals voorgeschreven in het koninklijk besluit van 1 juli 1964 tot vaststelling van de regels van aanrekening van de budgettaire ontvangsten en uitgaven, getroffen ter uitvoering van deze wet.

De Regering is genooddaakt geweest de toepassing van deze hervorming uit te stellen omwille van enerzijds de verwachte laattijdige stemming van de bijkredieten voor het dienstjaar 1965 en anderzijds de aanzienlijke omvang van die bijkredieten. Inderdaad, door het feit van de afschaffing van de aanvullende periode die het mogelijk maakt de begroting van een dienstjaar tot op het einde van het eerste trimester van volgend jaar uit te voeren, zou de eindrekening

crédits supplémentaires, pour leur quasi-totalité ou pour leur totalité selon que la loi qui les autorisera entre en vigueur peu avant le 31 décembre 1965 ou après cette date.

Le maintien, cette fois encore, de la période complémentaire permettra l'établissement d'un compte définitif de l'exercice 1965 comparable à celui des exercices précédents, dans lequel apparaîtront donc d'une part, l'ensemble des crédits primitifs et supplémentaires, et le total des ordonnancements effectués à leur charge jusqu'à la clôture de l'exercice, et d'autre part, les recettes afférentes à l'exercice 1965 effectuées du 1er janvier 1965 jusqu'au 31 mars 1966. Un arrêté royal suspendant l'entrée en vigueur de l'arrêté du 1er juillet 1964 prémentionné interviendra en temps utile.

Par contre, le Gouvernement s'applique à accélérer l'élaboration d'autres mesures d'exécution de cette même loi du 28 juin 1963. C'est ainsi qu'il publiera prochainement l'ensemble des textes qui formeront le règlement organique du contrôle de l'engagement des dépenses, en remplacement de la comptabilité des dépenses engagées instituée en 1921, dont l'objectif fondamental est la recherche systématique des risques de dépassement de crédits et leur prompt dénonciation en vue de provoquer en temps utile la réaction de l'autorité.

Dans le même cadre, il sera veillé à poursuivre activement la préparation de l'arrêté royal organique de la comptabilité patrimoniale de l'Etat, et à faire avancer parallèlement les travaux de la « Commission de l'Inventaire » pour qu'un bilan de départ puisse être établi à la date du 31 décembre 1966.

Enfin, la loi du 28 juin 1963 ne constitue que l'un des aspects de la rénovation générale en cours de la comptabilité publique. D'autres projets ont atteint un degré d'avancement tel qu'il est permis de croire à leur dépôt dans le courant de l'année 1966. Parmi ceux-ci figurent l'avant-projet de loi relatif aux comptables publics de l'Etat et des Provinces, celui concernant les modalités de paiement ainsi que celui qui modifie les règles de prescription des créances à charge ou au profit de l'Etat et des Provinces.

2° Contrôle des organismes d'intérêt public.

Un certain nombre d'organismes d'intérêt public font l'objet d'un contrôle organisé par la loi du 16 mars 1954. Ce contrôle a été renforcé par l'arrêté royal du 18 décembre 1957 pris en application des dispositions de la loi du 12 mars 1957.

Aux termes mêmes de la Déclaration gouvernementale, l'élimination des gaspillages et des dépenses incontrôlées postule notamment des programmes et des travaux bien étudiés. Le Gouvernement a déjà mis à l'étude les mesures à prendre en la matière.

3° Nouvelle présentation des budgets départementaux.

Au début de l'année 1964, le projet de nouvelle présentation des budgets départementaux a été approuvé par le Conseil des Ministres et par les Commissions compétentes de la Chambre des Représentants et du Sénat. Il a été décidé, en même temps, d'appliquer la nouvelle présentation pour la première fois aux budgets de 1966. Comme l'a déjà signalé l'Exposé Général de l'année dernière, cette nouvelle répartition budgétaire est basée sur la méthode de classification économique mise au point par la Commission spéciale du Benelux pour la Comparaison des Budgets.

van de begroting van het jaar 1966 met deze bijkredieten moeten worden belast, voor hun bijna volledig of voor hun volledig bedrag, naargelang de wet waarbij ze zullen worden toegestaan kort vóór 31 december 1965 of na deze datum in werking treedt.

Door het feit dat men ditmaal de aanvullende periode nog zal behouden, zal het mogelijk zijn een eindrekening van het dienstjaar 1965 op te maken, welke met die van de vorige dienstjaren kan worden vergeleken en waarin dus zullen voorkomen enerzijds, de gezamenlijke oorspronkelijke kredieten en bijkredieten en het totaal der ordonnancements die tot bij de afsluiting van het dienstjaar te hunnen laste werden uitgevoerd en anderzijds, de ontvangsten betreffende het dienstjaar 1965 die van 1 januari 1965 tot 31 maart 1966 werden geboekt. Een koninklijk besluit waarbij de inwerkingtreding van het voornoemd besluit van 1 juli 1964 wordt geschorst, zal te gelegenertijd worden getroffen.

Daarentegen streeft de Regering er naar de uitwerking van andere uitvoeringsmaatregelen van deze zelfde wet van 28 juni 1963 te bespoedigen. Zo zal zij eerlang de gezamenlijke teksten publiceren die het organiek reglement van de controle op de vastlegging van de uitgaven zullen vormen, ter vervanging van de in 1921 ingestelde comptabiliteit der vastgelegde uitgaven, waarvan het hoofddoel is de risico's van kredietoverschrijding systematisch op te zoeken en ze onverwijld aan te klagen ten einde te gepaster tijd de reactie van de overheid te verwekken.

In hetzelfde verband zal er voor gezorgd worden dat de voorbereiding van het koninklijk besluit tot oprichting van de vermogenscomptabiliteit van de Staat actief wordt voortgezet en dat tegelijkertijd de werkzaamheden van de « Commissie voor de Inventaris » worden aangespoord zodat op 31 december 1966 een beginbalans kan worden opgemaakt.

De wet van 28 juni 1963 is ten slotte slechts één van de aspecten van de aan de gang zijnde algemene hernieuwing van de Staatscomptabiliteit. Andere ontwerpen zijn reeds zo ver gevorderd dat men mag aannemen dat zij in de loop van het jaar 1966 zullen neergelegd worden. Onder hen bevinden zich het voorontwerp van de wet betreffende de openbare rekenplichtigen van de Staat en van de Provinces, dit betreffende de betalingsmodaliteiten alsook het ontwerp tot wijziging van de regelen van verjaring van de schuldvorderingen ten laste of ten gunste van de Staat en van de Provinces.

2° Toezicht op de instellingen van openbaar nut.

Een aantal instellingen van openbaar nut zijn onderworpen aan een toezicht, georganiseerd door de wet van 16 maart 1954. Dit toezicht werd verscherpt door het koninklijk besluit van 18 december 1957 getroffen ter uitvoering van de bepalingen van de wet van 12 maart 1957.

Volgens de tekst zelf van de Regeringsverklaring worden voor de uitschakeling van de verspillingen en van de niet gecontroleerde uitgaven onder meer zorgvuldig voorbereide programma's en werken vereist. De Regering heeft reeds de terzake te treffen maatregelen in studie genomen.

3° Nieuwe inkleeding van de departementale begrotingen.

In het voorjaar 1964 werd het ontwerp van nieuwe inkleeding van de departementale begrotingen goedgekeurd door de Ministerraad en door de bevoegde Commissies van de Kamer der Volksvertegenwoordigers en van de Senaat. Er werd hierbij beslist de nieuwe inkleeding voor het eerst toe te passen op de begrotingen 1966. Zoals reeds medegedeeld in de Algemene Toelichting van vorig jaar, is deze nieuwe begrotingsindeling gebaseerd op de economische classificatiemethode uitgewerkt door de Bijzondere Beneluxcommissie voor de Vergelijking der Begrotingen.

Les instructions détaillées relatives à la nouvelle présentation ont été fournies aux départements par circulaire ministérielle du 12 février 1965. Le texte adapté de ces instructions, revu et mis au point, sera disponible sous forme de brochure dans le courant du mois de décembre.

On ne saurait trop insister sur le triple but que poursuit la classification économique. En premier lieu, elle fournit une présentation économique justifiée de la gestion de l'Etat; en deuxième lieu, la classification économique doit permettre, de manière simple et aisée, d'intégrer les opérations de l'Etat, de même que celles des autres secteurs publics, dans les comptes nationaux et dans le budget national; le troisième rôle qu'elle doit remplir se situe sur le plan international, où elle doit rendre possible les comparaisons budgétaires.

En quelques traits, la réforme peut se résumer comme suit :

1. L'ancienne répartition en articles avec subdivisions et litteras est remplacée par un *système de numérotation décimale*. Les nouveaux articles se composent de deux parties bien distinctes :

- a) les deux premiers chiffres indiquent la catégorie économique (par exemple art. 11, Salaires et charges sociales);
- b) les deux chiffres suivants indiquent l'ordre de succession des postes groupés sous chaque rubrique économique (11.01, 11.02, 11.03, etc.).

Des subdivisions plus poussées ne sont autorisées que lorsqu'on veut ventiler le crédit en secteurs administratifs.

Pour faciliter la comparaison avec les postes budgétaires des années précédentes, le numéro des articles correspondants du budget de 1965 est mentionné à côté du nouvel article.

2. La répartition habituelle en « Dépenses ordinaires » et « Dépenses extraordinaires » a été maintenue. Le classement en rubriques économiques avec numérotation uniforme permet cependant de désigner sans équivoque, d'une part, les opérations de capital qui figurent parmi les « Dépenses ordinaires » (par. ex. art. 74, Achat de biens mobiliers) et, d'autre part, les opérations courantes (du point de vue de la classification économique) que l'on rencontre parmi les Dépenses extraordinaires (par ex. art. 13, Travaux militaires...).

3. Les deux premiers chiffres (partie économique) de chaque article sont complétés dans le programme justificatif par un troisième chiffre et au besoin par des ventilations plus détaillées, le tout en conformité avec le schéma économique reproduit à l'annexe III de la circulaire du 12 février 1965.

Ce procédé doit permettre de réaliser l'analyse économique des budgets suivant un schéma uniforme.

4. Les ventilations du programme justificatif, visées au point 3, sont données non seulement pour l'année à laquelle se rapporte le budget, mais également pour l'année courante (budget ajusté) et pour l'année précédente (réalisations).

5. En ce qui concerne les Dépenses extraordinaires, la répartition en colonnes (dans les tableaux joints à la loi budgétaire) a été modifiée de manière qu'une comparaison soit également possible avec les dépenses de l'année écoulée. Auparavant on indiquait, au lieu de celles-ci, les dépenses

De uitvoerige onderrichtingen met betrekking tot de nieuwe inkleiding werden aan de departementen verstrekt bij ministerieel rondschrijven van 12 februari 1965. De bijgewerkte tekst van deze onderrichtingen zal in brochurevorm beschikbaar zijn in de loop van de maand december.

Er kan niet genoeg worden gewezen op het driedubbel doel dat men nastreeft met de economische classificatie. In de eerste plaats geeft zij een economisch verantwoorde voorstelling van de huishouding van de Staat; in de tweede plaats moet de economische classificatie het op een gemakkelijke en eenvoudige wijze mogelijk maken de verrichtingen van de Staat samen met die van de andere overheidssectoren in te schakelen in de nationale rekening en in het nationaal budget; de derde rol die zij te vervullen heeft, situeert zich op het internationaal vlak, waar zij de begrotingsvergelijkingen moet mogelijk maken.

In enkele trekken kan de hervorming als volgt worden geresumeerd :

1. De vroegere indeling in artikels met onderverdelingen en littera's wordt vervangen door een *tiendelig nummeringstelsel*. De nieuwe artikels bestaan uit twee wel onderscheiden delen :

- a) de eerste cijfers geven de economische categorie aan (bijv. art. 11, Lonen en sociale Lasten);
- b) de volgende twee cijfers geven de volgorde aan van de onder elke economische rubriek gegroepeerde posten (11.01, 11.02, 11.03, enz.).

Verdere onderverdelingen worden alleen toegelaten wanneer men het krediet wil indelen volgens administratieve sectoren.

Om de vergelijking met de begrotingsposten van de vorige jaren te vergemakkelijken, wordt het overeenkomstig artikelnummer (of de artikelnummers) van de begroting 1965 naast het nieuw artikel vermeld.

2. De gebruikelijke indeling in « Gewone uitgaven » en « Buitengewone uitgaven » werd gehandhaafd. De toepassing van de economische rubricering met geüniformeerde nummering laat echter toe op ondubbelzinnige wijze aan te duiden enerzijds de kapitaalverrichtingen die voorkomen onder de « Gewone uitgaven » (bijv. art. 74, Aankoop roerende vermogensgoederen) en anderzijds de lopende verrichtingen (van het standpunt uit van de economische classificatie) die men onder de Buitengewone uitgaven aantreft (bijv. art. 13, Militaire werken...).

3. De eerste twee cijfers (economisch gedeelte) van elk artikel worden in het verantwoordingsprogramma aangevuld met een derde cijfer en indien nodig worden hierbij verdere indelingen gegeven, het een en het andere in overeenstemming met het gedetailleerd economisch schema, opgegeven in bijlage III van het rondschrijven van 12 februari 1965.

Deze werkwijze moet toelaten de economische analyse van de begrotingen volgens een eenvormig schema te verwezenlijken.

4. De onder punt 3 bedoelde specificaties in het verantwoordingsprogramma worden gegeven niet alleen voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft, maar eveneens voor het lopende jaar (aangepaste begroting) en voor het voorgaande jaar (verwezenlijkingen).

5. Wat de buitengewone uitgaven betreft, werd de indeling in kolommen (in de tabellen bij de begrotingswet) zodanig gewijzigd dat nu ook een vergelijking mogelijk is met de uitgaven van het afgelopen jaar. Voorheen werden in de plaats daarvan de samengevoegde uitgaven van al de vorige

cumulées de toutes les années précédentes. D'autre part, les autorisations de l'exercice courant sont maintenant scindées en :

- a) crédits reportés de l'exercice précédent, et
- b) crédits ajustés pour l'exercice budgétaire courant.

Auparavant, seul le total de ces deux facteurs était indiqué.

6. Le budget des Non-Valeurs et des Remboursements a été supprimé, en ce sens que les articles de ce budget ont été intégrés dans les budgets départementaux qu'ils concernent.

Après les budgets de dépenses départementaux, la nouvelle présentation sera appliquée, au cours d'une deuxième phase, aux budgets des Voies et Moyens, des Pensions, de la Dette publique et des Dotations, en s'inspirant de la même méthode de classification économique. Cette tâche doit être menée à bonne fin en prévision du budget de 1967.

Dans l'entretemps, la « Commission pour la normalisation de la comptabilité des organismes d'intérêt public de la sécurité sociale » a conçu une nouvelle présentation pour les budgets de ces organismes. Celle-ci est, comme celle des budgets de l'Etat, basée sur la méthode Benelux. Elle pourra probablement être appliquée aux budgets de 1967.

En ce qui concerne les budgets des Provinces, des Communes et des Commissions d'Assistance Publique, un groupe de travail a entrepris l'étude de la normalisation des budgets et des comptes de ces administrations, en tenant également compte des classifications Benelux, tant économique que fonctionnelle. Cette dernière devra cependant, en vue de son application aux dépenses communales, subir au préalable quelques modifications, en accord avec les deux autres partenaires du Benelux. Dès qu'un accord aura été conclu au sujet du schéma fonctionnel ainsi modifié, on pourra également introduire la classification fonctionnelle dans le programme justificatif des budgets de l'Etat ainsi que dans la comptabilité interne des départements ministériels.

jaren opgegeven. Anderzijds worden de machtigingen van het lopende jaar nu onderscheiden in

- a) overgedragen kredieten van het vorige jaar, en
- b) aangepaste kredieten voor het lopende begrotingsjaar.

Voorheen werd alleen het totaal van deze twee factoren opgegeven.

6. De begroting van Kwade Posten en Terugbetalingen werd afgeschaft, met dien verstande dat de artikelen van deze begrotingen werden ingeschakeld in de desbetreffende departementale begrotingen.

Na de departementale uitgavenbegrotingen zullen, in een tweede fase, de begrotingen van Rijksmiddelen, Pensioenen, Rijksschuld en Dotatiën een nieuwe inkleding moeten krijgen, uitgaande van dezelfde economische classificatiemethode. Deze taak moet tot een goed einde worden gebracht in het vooruitzicht van de begroting 1967.

Ondertussen is door de « Commissie voor normalisatie van de boekhouding der instellingen van openbaar nut van de sociale zekerheid » een nieuwe inkleding ontworpen voor de begrotingen van genoemde instellingen. Deze inkleding is, naar het voorbeeld van die der Staatsbegrotingen, gebaseerd op de Beneluxmethode. Zij zal vermoedelijk kunnen worden toegepast op de begrotingen van 1967.

Wat de begrotingen van de Provinciën, Gemeenten en Commissies van Openbare Onderstand betreft, is een werkgroep begonnen met de studie van de normalisatie van de begrotingen en rekeningen van die besturen, waarbij eveneens zal rekening worden gehouden met de economische zowel als met de functionele Beneluxclassificaties. Deze laatste zal echter met het oog op de toepassing ervan op de gemeentelijke uitgaven voorafgaandelijk enige wijzigingen moeten ondergaan, in akkoord met de twee andere Beneluxpartners. Zodra over het gewijzigde functionele schema een akkoord zal zijn bereikt, zal er ook kunnen worden overgegaan tot de inschakeling van de functionele classificatie in het verantwoordingsprogramma van de Staatsbegrotingen alsmede in de interne comptabiliteit van de Ministeriële departementen.

Évolution budgétaire.

L'évolution du budget de 1965 et les propositions pour 1966 se présentent globalement comme suit :

BUDGET DE 1965.

(En millions de francs.)

Budgettaire evolutie.

De evolutie van de begroting van 1965 en de voorstellen voor 1966 kunnen globaal als volgt worden voorgesteld :

BEGROTING 1965.

(In miljoen frank.)

	Budget ordinaire — Gewone begroting	Budget extraordinaire (a) Buitengewone begroting	Total — Totaal	
<i>Recettes :</i>				<i>Ontvangsten :</i>
Prévisions initiales	164 496,2	571,5	165 067,7	Oorspronkelijke ramingen.
Prévisions ajustées	170 200,0	571,5	170 771,5	Aangepaste ramingen.
<i>Dépenses :</i>				<i>Uitgaven :</i>
Budget déposé	161 940,3	20 157,4	182 097,7	Ingediende begroting.
Amendements	121,1	15,0	136,1	Amendementen.
Lois spéciales	110,0	—	110,0	
Budget voté	162 171,4	20 172,4	182 343,8	Speciale wetten. Gestemde begroting.
Feuilleton d'ajustement :				Bijblad :
En plus	21 239,9	7 432,2	28 672,1	In meer.
En moins	706,0	240,6	946,6	In min.
Total	182 705,3	27 364,0	210 069,3	Totaal.
Suppléments pour exercices antérieurs.	2 447,3	—	2 447,3	Bijkredieten voor vorige dienstjaren.
Total général	185 152,6	27 364,0	212 516,6	Algemeen totaal.
Reports		6 237,2		Overdrachten.

BUDGET DE 1966.

(En millions de francs.)

BEGROTING 1966.

(In miljoen frank.)

	Budget ordinaire — Gewone begroting	Budget extraordinaire (a) Buitengewone begroting	Total — Totaal	
Recettes	197 118,7	328,3	197 447,0	Ontvangsten.
Dépenses	200 303,8	27 419,3	227 723,1	Uitgaven.
Solde.	—3 185,1	—27 091,0	—30 276,1	Saldo.

(a) En dépenses : crédits de paiement.

(a) In uitgaven : betalingskredieten.

BUDGETS DE 1964, 1965 et 1966.

(En millions de francs.)

BEGROTINGEN VAN 1964, 1965 en 1966.

(In miljoen frank.)

BUDGETS — BEGROTINGEN	1964		1965		1966	
	Ordinaires (1) Gewone	Extraordinaires (ordonnances) — Buitengewone (ordonnances- ringen)	Ordinaires (2) Gewone	Extraordinaires (crédits de paiement) (2) Buitengewone (betalings- kredieten)	Ordinaires — Gewone	Extraordinaires (crédits de paiement) — Buitengewone (betalings- kredieten)
Dette publique. — <i>Rijkschuld</i>	28 219,9	—	32 521,7	2 028,2	34 607,9	415,5
Pensions. — <i>Pensioenen</i>	21 454,6	—	24 215,1	—	24 776,6	—
Dotations. — <i>Dotatiën</i>	496,5	—	528,2	—	560,0	—
Non-Valeurs et Remboursements. — <i>Kwade Posten en Terugbetalingen</i>	—(3)	—	—(3)	—	—(3)	—
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i>	294,3	—	405,2	—	364,3	—
Fonction publique. — <i>Openbaar Ambt</i>	90,9	—	122,2	—	3 270,4	—
Justice. — <i>Justitie</i>	3 082,4	15,1	3 570,8	14,0	3 752,8	12,5
Intérieur. — <i>Binnenlandse Zaken</i>	10 353,9	—	11 342,1	29,8	12 364,4	80,0
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i>	2 115,1	138,7	2 306,9	15,7	2 251,9	83,9
Assistance technique. — <i>Technische Bij- stand</i>	1 410,4	—	1 639,4	—	1 815,6	—
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i>	15 439,4	5 859,4	16 953,7	5 373,8	17 300,1	5 057,6
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i>	1 995,2	39,6	2 224,2	90,0	2 395,9	230,0
Agriculture. — <i>Landbouw</i>	1 732,7	171,6	3 378,3	304,6	3 297,1	466,9
Affaires économiques. — <i>Economische Zaken</i>	3 226,9	249,8	4 264,8	339,0	4 828,0	872,4
Classes moyennes. — <i>Middenstand</i>	371,3	—	451,7	—	477,5	—
Communications. — <i>Verkeerswezen</i>	4 679,6	4 934,3	7 144,3	5 258,2	6 474,8	5 727,5
P.T.T. — <i>P.T.T.</i>	4 844,0	—	5 962,2	—	6 368,6	—
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i>	2 930,4	8 217,4	3 443,3	10 995,7	3 609,8	11 706,0
Emploi et Travail. — <i>Tewerkstelling en Arbeid</i>	1 558,0	—	2 313,7	—	2 316,3	—
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i> . Education nationale. — <i>Nationale Opvoe- ding</i>	9 470,1	400,0	12 492,9	0,7	14 379,5	—
Culture. — <i>Cultuur</i>	28 687,9	744,7	32 311,8	1 008,1	35 534,5	1 280,0
Santé publique. — <i>Volksgezondheid</i>	2 156,3	—	2 482,3	—	2 764,2	—
Famille. — <i>Gezin</i>	2 926,7	643,6	4 042,3	862,3	4 758,6	812,1
Finances. — <i>Financiën</i>	1 812,1	—	2 254,6	—	2 091,5	—
	5 792,8	296,5	6 333,6	1 043,9	9 943,5	674,9
Total. — <i>Totaal</i> .	155 141,4	21 710,7	182 705,3	27 364,0	200 303,8	27 419,3
Total général. — <i>Algemeen totaal</i> .	176 852,1		210 069,3		227 723,1	
Crédits d'engagement. — <i>Vastleggings- kredieten</i>	16 266,5		18 786,6		26 737,9	

(1) Engagements.

(2) Budgets ajustés non compris les crédits supplémentaires pour exercices antérieurs.

(3) Crédits incorporés dans les budgets départementaux, principalement Finances et Communications et P.T.T.

(1) Vastleggingen.

(2) Aangepaste begrotingen zonder de bijkredieten voor vroegere dienstjaren.

(3) Kredieten opgenomen in de departementale begrotingen, hoofdzakelijk Financiën en Verkeerswezen en P.T.T.

CHAPITRE PREMIER.

LES RECETTES.

SECTION I.

Evolution de la fiscalité.

IMPOTS DIRECTS.

A. — IMPOTS SUR LES REVENUS.

Au cours du dernier exercice, les bases et les taux de ces impôts n'ont pas subi de modifications notables.

Certaines dispositions ont cependant été modifiées à l'intervention des Chambres législatives, tandis que quelques arrêtés royaux ont été pris en vue de régler, d'une part, l'exécution des dernières dispositions d'exécution de la réforme fiscale, et, d'autre part, certains problèmes particuliers.

On trouvera, ci-après, la nomenclature, par ordre chronologique, de ces lois et arrêtés, avec l'indication succincte de leur objet.

1. La loi du 1er juillet 1964 (*Moniteur belge* du 14 dito) modifiant le Code des impôts sur les revenus en ce qui concerne la transformation de la forme juridique de sociétés, tend à préciser les conséquences fiscales de pareille opération.

2. L'arrêté royal du 31 juillet 1964 (*Moniteur belge* du 11 septembre 1964) modifie celui du 27 décembre 1962 déterminant en matière d'impôt des personnes physiques, d'impôt des sociétés, d'impôt des personnes morales, d'impôt des non-résidents, de précomptes et de compléments de précomptes, la période imposable et les revenus qui s'y rapportent; cette modification porte sur la période transitoire que l'année 1963 constitue en fait pour les personnes physiques.

3. L'arrêté royal du 31 juillet 1964 (*Moniteur belge* du 10 novembre 1964) modifie celui du 2 décembre 1962 relatif au précompte mobilier, en ce qui concerne les revenus de titres déposés à découvert en Belgique par certains établissements ou organismes publics.

4. L'arrêté royal du 25 août 1964 (*Moniteur belge* du 1er octobre 1964) modifie celui du 22 septembre 1937 pris en exécution des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus, en ce qui concerne la désignation des huissiers des contributions.

5. L'arrêté royal du 5 octobre 1964 (*Moniteur belge* du 14 dito) dispense les contribuables à revenus modestes (moins de 50 000 francs de revenu imposable) du renouvellement annuel de leur déclaration à l'impôt des personnes physiques ou à l'impôt des non-résidents.

6. L'arrêté royal du 16 octobre 1964 (*Moniteur belge* du 30 dito) adapte aux impôts institués par la loi du 20 novembre 1962 portant réforme des impôts sur les revenus, la convention antérieurement conclue entre la Belgique et les Pays-Bas pour éviter les doubles impositions et régler certaines autres questions en matière fiscale.

EERSTE HOOFDSTUK.

DE ONTVANGSTEN.

SECTIE I.

Evolutie van het belastingstelsel.

DIRECTE BELASTINGEN.

A. — INKOMSTENBELASTINGEN.

Tijdens het verlopen jaar ondergingen de grondslagen en tarieven van deze belastingen geen noemenswaardige wijzigingen.

Sommige bepalingen werden evenwel door toedoen van de Wetgevende Kamers gewijzigd, terwijl enkele koninklijke besluiten werden genomen om, enerzijds, de laatste uitvoeringsbepalingen van de belastinghervorming vast te leggen, en, anderzijds, bepaalde bijzondere problemen te regelen.

Hieronder volgt, in chronologische volgorde, de lijst van deze wetten en besluiten, waarbij hun onderwerp bondig is vermeld.

1. De wet van 1 juli 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 14 dito) tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen wat betreft de omvorming van vennootschappen, strekt ertoe de fiscale gevolgen van dergelijke verandering te omschrijven.

2. Het koninklijk besluit van 31 juli 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 11 september 1964) wijzigt dat van 27 december 1962 dat inzake personenbelasting, vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting, belasting der niet-verblijfhouders, voorheffingen en aanvullende voorheffingen, het belastbaar tijdperk bepaalt en de inkomsten die ermede in verband staan; die wijziging heeft betrekking op de overgangperiode die het jaar 1963 in feite is voor natuurlijke personen.

3. Het koninklijk besluit van 31 juli 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 10 november 1964) wijzigt dat van 2 december 1962 betreffende de roerende voorheffing met betrekking tot inkomsten uit effecten die door bepaalde instellingen of organismen in België in openbewaargeving zijn gegeven.

4. Het koninklijk besluit van 25 augustus 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 1 oktober 1964) wijzigt dat van 22 september 1937 genomen in uitvoering van de samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen, met betrekking tot de aanstelling van deurwaarders der directe belastingen.

5. Het koninklijk besluit van 5 oktober 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 14 dito) ontslaat belastingplichtigen met bescheiden inkomsten (minder dan 50 000 frank belastbaar inkomen) van de jaarlijkse hernieuwing van de aangifte in de personenbelasting of in de belasting der niet-verblijfhouders.

6. Het koninklijk besluit van 16 oktober 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 30 dito) brengt het vroeger tussen België en Nederland gesloten verdrag tot voorkoming van dubbele belasting en tot regeling van enige andere belastingaangelegenheden, in overeenstemming met de belastingen ingesteld door de wet van 20 november 1962 houdende hervorming van de inkomstenbelastingen.

7. La loi du 24 décembre 1964 (*Moniteur belge* du 12 janvier 1965) modifiant le Code des impôts sur les revenus, adapte une nouvelle fois, eu égard à l'évolution de l'indice des prix de détail :

a) les minimums imposables à l'impôt des personnes physiques (relèvement progressif d'après le nombre des personnes à charge du contribuable);

b) le forfait de charges professionnelles déductibles des rémunérations comprises entre 92 500 francs et $\pm$ 123 000 francs (20 % jusqu'à 92 500 francs au lieu de 87 500 francs, 15 % avec minimum de 18 500 francs — au lieu de 17 500 francs — entre 92 500 francs et $\pm$ 123 000 francs);

c) l'abattement forfaitaire sur les revenus professionnels des pensionnés (17 000 francs au lieu de 15 000 francs pour les mineurs et les marins; 14 000 francs au lieu de 12 000 francs pour les autres pensionnés);

d) les limites de l'abattement de 40 % déductible des revenus professionnels de l'épouse exerçant une activité professionnelle distincte de celle de son mari ou aidant celui-ci dans l'exercice de sa profession (40 % avec minimum de 19 000 francs et maximum de 27 000 francs — au lieu de 18 000 francs et 25 500 francs);

e) l'abattement forfaitaire dont bénéficient les contribuables âgés de plus de 65 ans et qui ont cessé l'exercice de toute activité professionnelle, mais qui ne jouissent pas d'une pension de retraite ou de survie complète;

f) le montant de l'impôt;

g) les plafonds de réduction pour charges de famille;

h) le plafond des ressources au-dessus desquelles le bénéficiaire ne peut plus être considéré comme personne à charge.

8. L'arrêté royal du 11 janvier 1965 (*Moniteur belge* du 15 dito) modifie celui du 2 décembre 1962 relatif au précompte mobilier, essentiellement en ce qui concerne les revenus d'actions ou parts ou de capitaux investis d'origine étrangère encaissés ou recueillis par des sociétés belges.

9. L'arrêté royal du 15 janvier 1965 (*Moniteur belge* du 4 février 1965) fixe le nouveau barème de l'impôt des personnes physiques dû à partir de l'exercice d'imposition 1966 par les contribuables dont le revenu imposable n'excède pas 160 000 francs, il constitue le corollaire de la loi précitée du 24 décembre 1964 (voir n° 7, f).

10. L'arrêté royal du 2 février 1965 (*Moniteur belge* du 24 dito) modifie celui du 1er décembre 1962 relatif aux précomptes professionnels et à la conversion en rente des capitaux, allocations et valeurs de rachat; il constitue également le corollaire de la loi du 24 décembre 1964 et du nouveau barème visé sub 9.

11. L'arrêté royal du 4 mars 1965 (*Moniteur belge* du 30 avril 1965) d'exécution du Code des impôts sur les revenus, rassemble en un seul texte, sans y apporter de modifications de fond, les dispositions encore en vigueur des arrêtés royaux pris pour l'exécution de la législation relative aux impôts sur les revenus.

12. L'arrêté ministériel du 7 mai 1965 (*Moniteur belge* du 1er juin 1965) remplace par des références au Code des impôts sur les revenus, les références aux lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus contenues dans diverses lois particulières; cet arrêté a été pris en exécution de l'article 85 de la loi du 20 novembre 1962 déjà citée.

13. Enfin, la loi du 14 avril 1965 (*Moniteur belge* du 24 juin 1965) porte approbation de la nouvelle convention conclue entre la Belgique et la France en vue d'éviter les

7. De wet van 24 december 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 12 januari 1965) wijzigt opnieuw het Wetboek van de inkomstenbelastingen vooral met het doel aan de evolutie van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen aan te passen :

a) de in de personenbelasting belastbare minima (progressieve verhoging naargelang de gezinslasten van de belastingplichtige);

b) het vaste bedrag dat als bedrijfslasten aftrekbaar is van bezoldigingen begrepen tussen 92 500 frank en $\pm$ 123 000 frank (20 % tot 92 500 frank in plaats van 87 500 frank, 15 % met minimum 18 500 frank — in plaats van 17 500 frank — tussen 92 500 frank en $\pm$ 123 000 frank);

c) de vaste vermindering op de bedrijfsinkomsten van gepensioneerden (17 000 frank in plaats van 15 000 frank voor mijnwerkers en zeelieden; 14 000 frank in plaats van 12 000 frank voor de andere gepensioneerden);

d) de grenzen van de vermindering van 40 % aftrekbaar van de bedrijfsinkomsten van de vrouw die een activiteit onderscheiden van haar man uitoefent of deze helpt bij de uitoefening van zijn bedrijfsactiviteit (40 % met minimum 19 000 frank en maximum 27 000 frank — in plaats van 18 000 frank en 25 500 frank);

e) de vaste vermindering waarvan belastingplichtigen ouder dan 65 jaar genieten wanneer zij elke bedrijfsactiviteit hebben stopgezet en geen volledig rust- of overlevingspensioen genieten;

f) het bedrag van de belasting;

g) de maximumvermindering wegens gezinslasten;

h) het maximuminkomen waarboven de genietter niet meer als ten laste kan worden beschouwd.

8. Het koninklijk besluit van 11 januari 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 15 dito) wijzigt dat van 2 december 1962 betreffende de roerende voorheffing, vooral met betrekking tot door Belgische vennootschappen geïncasseerde of verkregen inkomsten van aandelen of delen of van belegde kapitalen van buitenlandse oorsprong.

9. Het koninklijk besluit van 15 januari 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 4 februari 1965) bevat de nieuwe schaal van de personenbelasting die met ingang van het aanslagjaar 1966 is verschuldigd door belastingplichtigen wier belastbaar inkomen niet meer dan 160 000 frank bedraagt; het is het gevolg van voornoemde wet van 24 december 1964 (zie n° 7, f).

10. Het koninklijk besluit van 2 februari 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 24 dito) wijzigt dat van 1 december 1962 betreffende de bedrijfsvoorheffingen en de omzetting van kapitalen, vergoedingen en afkoopwaarden in rente; het is eveneens het gevolg van de wet van 24 december 1964 en van de nieuwe sub 9 bedoelde schaal.

11. Het koninklijk besluit van 4 maart 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 30 april 1965) tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen brengt de nog in voege zijnde bepalingen van de koninklijke besluiten, genomen in uitvoering van de wetgeving inzake inkomstenbelastingen, in één tekst samen, zonder de inhoud ervan te wijzigen.

12. Het ministerieel besluit van 7 mei 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 1 juni 1965) vervangt de in verscheidene bijzondere wetten voorkomende verwijzingen naar de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, door verwijzingen naar het Wetboek van de inkomstenbelastingen; dat besluit is genomen in uitvoering van artikel 85 van voornoemde wet van 20 november 1962.

13. Ten slotte houdt de wet van 14 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 24 juni 1965) goedkeuring van de nieuwe, tussen België en Frankrijk gesloten overeenkomst om dub-

doubles impositions et d'établir des règles d'assistance administrative et juridique réciproque en matière d'impôts sur les revenus, ainsi que du protocole final et des lettres annexes.

B. — TAXES ASSIMILEES AUX IMPOTS SUR LES REVENUS.

1. Les arrêtés royaux des 3 juin 1964 (*Moniteur belge* du 10 dito), 27 octobre 1964 (*Moniteur belge* du 5 novembre 1964) et 28 janvier 1965 (*Moniteur belge* du 10 février 1965), pris en exécution de la loi du 24 décembre 1963, instaurant une taxe sur les appareils automatiques de divertissements, déterminent la catégorie dans laquelle certains desdits appareils sont classés pour l'application de cette taxe.

2. La loi du 25 juin 1964 (*Moniteur belge* du 4 juillet 1964) modifiant les lois coordonnées relatives à la taxe de circulation sur les véhicules automobiles, précise l'interdiction pour les provinces d'établir des taxes quelconques sur les véhicules automobiles.

3. L'arrêté royal du 8 avril 1965 (*Moniteur belge* du 27 dito) modifie celui du 19 juillet 1926 relatif à la taxe sur les jeux et paris afférente aux paris sur les courses de chevaux acceptés dans les agences autorisées; il tend à majorer le cautionnement à constituer par toute agence ou succursale d'agence de paris et détermine certaines conditions d'agrément comme agence ou succursale d'agence de paris.

4. La loi du 14 avril 1965 (*Moniteur belge* du 1er mai 1965) modifiant les lois coordonnées relatives à la taxe de circulation sur les véhicules automobiles, étend l'exonération de cette taxe, déjà prévue pour les véhicules agricoles, aux véhicules-outils spécialement conçus pour l'agriculture et utilisés exclusivement pour effectuer des travaux agricoles.

5. L'arrêté royal du 31 mai 1965 (*Moniteur belge* du 26 juin 1965) relatif à la fiscalité au profit des communes en matière de taxe de circulation sur les véhicules automobiles, tend à rendre applicables à la taxe communale sur les véhicules automobiles certaines dispositions de l'arrêté royal du 4 mars 1965 d'exécution du Code des impôts sur les revenus déjà cité (voir A. n° 11).

DROITS D'ENREGISTREMENT, DE GREFFE ET DE TIMBRE.

Le droit de greffe sur les inscriptions au registre du commerce a été porté de 75 à 200 francs pour les immatriculations et de 36 à 100 francs pour les inscriptions modificatives, à partir du 1er septembre 1964, par suite de la mise en vigueur de la loi du 3 juillet 1956 sur le registre du commerce (arrêté royal du 18 août 1964, *Moniteur belge* du 25 août 1964).

La loi du 18 mars 1965 sur le registre de l'artisanat (*Moniteur belge* du 31 mars 1965) a instauré, à partir du 1er septembre 1965 (voir arrêté royal du 17 août 1965, *Moniteur belge* du 28 août 1965), un droit de greffe de 100 francs pour les immatriculations et de 50 francs pour les inscriptions modificatives au registre de l'artisanat.

La loi du 12 avril 1965 (*Moniteur belge* du 27 avril 1965) a établi, à titre temporaire, un régime particulier en matière de droits d'enregistrement pour les fusions de certaines sociétés de gestion de valeurs de portefeuille, en vue de permettre le raccourcissement du circuit des processus de financement des entreprises.

bele belasting te voorkomen en wederzijdse administratieve en juridische bijstand inzake inkomstenbelastingen te regelen, alsmede van het slotprotocol en van de bijgevoegde brieven.

B. — BIJZONDERE MET INKOMSTENBELASTINGEN GELIJKGESTELDE BELASTINGEN.

1. De koninklijke besluiten van 3 juni 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 10 dito), 27 oktober 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 5 november 1964) en 28 januari 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 10 februari 1965) genomen in uitvoering van de wet van 24 december 1963 tot invoering van een belasting op de automatische ontspanningstoestellen, bepalen de categorie waarin sommige van die toestellen voor de toepassing van die belasting worden ingedeeld.

2. De wet van 25 juni 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 4 juli 1964) tot wijziging van de gecoördineerde wetten betreffende de verkeersbelasting op de motorrijtuigen, preciseert het verbod voor de provincies om 't even welke belasting te heffen op motorrijtuigen.

3. Het koninklijk besluit van 8 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 27 dito) wijzigt dat van 19 juli 1926 betreffende de belasting op de spelen in verband met de weddenschappen op paardenwedrennen, aangenomen in toegelaten agentschappen; het strekt tot verhoging van de borgtocht die elk agentschap voor weddenschappen, of bijhuis daarvan, moet verstrekken en stelt de voorwaarden tot toelating van agentschappen of bijhuizen van agentschappen voor weddenschappen.

4. De wet van 14 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 1 mei 1965) tot wijziging van de samengeoördene wetten betreffende de verkeersbelasting op de motorrijtuigen, breidt de reeds voor landbouwvoertuigen bestaande belastingvrijstelling uit tot voertuigen-werktuigmachines die speciaal voor de landbouw zijn ontworpen en uitsluitend voor landbouwwerk worden gebruikt.

5. Het koninklijk besluit van 31 mei 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 26 juni 1965) betreffende de fiscaliteit ten behoeve van de gemeenten inzake verkeersbelasting op autovoertuigen, strekt ertoe sommige bepalingen van het reeds genoemde koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (zie A. n° 11), van toepassing te maken op de gemeente-belasting op motorrijtuigen.

REGISTRATIE-, GRIFFIE- EN ZEGELRECHTEN.

Sedert 1 september 1964 werd het griffierecht op de inschrijvingen in het handelsregister van 75 op 200 frank gebracht voor de inschrijvingen en van 36 op 100 frank voor de wijzigingen, door de inwerkingstelling van de wet van 3 juli 1956 op het handelsregister (koninklijk besluit van 18 augustus 1964, *Belgisch Staatsblad* van 25 augustus 1964).

De wet van 18 maart 1965 op het ambachtsregister (*Belgisch Staatsblad* van 31 maart 1965) heeft te rekenen van 1 september 1965 (zie koninklijk besluit van 17 augustus 1965, *Belgisch Staatsblad* van 28 augustus 1965) een griffierecht ingevoerd van 100 frank voor de inschrijvingen in het ambachtsregister en van 50 frank voor de wijzigingen.

De wet van 12 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 27 april 1965) heeft inzake registratierechten een tijdelijk bijzonder regime ingesteld voor de fusies van bepaalde portefeuillesvennootschappen, ten einde het financieringsproces der ondernemingen te versnellen.

La loi du 14 avril 1965 (*Moniteur belge* du 24 avril 1965) a apporté des modifications aux lois concernant les droits d'enregistrement sur les actes de société et les droits de timbre sur les actions et obligations, en prévision de l'harmonisation de ces impôts dans les Etats de la Communauté Economique Européenne. Cette loi a eu pour effet notamment : a) de supprimer le droit de timbre sur les actions, les obligations et les titres étrangers; b) de supprimer les droits d'enregistrement frappant les actes de sociétés étrangères et les actes de prorogation et de transformation des sociétés belges; c) d'aménager la base et le tarif du droit d'apport, tout en prévoyant un taux réduit pour les fusions, les scissions de sociétés, les apports de branches d'activité et les apports à des sociétés coopératives agréées.

Cette loi entraîne une moins-value de recettes qui a été évaluée à environ 150 millions de francs annuellement.

Enfin, quelques exemptions du droit de timbre et de la formalité de l'enregistrement ont été introduites, notamment :

1° par la loi du 24 février 1965 (*Moniteur belge* du 20 mars 1965), qui a étendu à la matière des pensions accordées dans le secteur public les exemptions prévues jusqu'alors pour les seuls régimes de pensions légales du secteur privé;

2° par la loi du 22 mars 1965 (*Moniteur belge* du 6 avril 1965) pour les pièces relatives à la réparation des dommages causés par les inondations de décembre 1964 et janvier 1965;

3° par la loi du 14 avril 1965 (*Moniteur belge* du 26 mai 1965) pour les pièces relatives à l'intervention financière de l'Etat du chef de dommages causés aux biens privés en relation avec l'accession de la République démocratique du Congo à l'indépendance.

TAXES ASSIMILEES AU TIMBRE.

En vue de supprimer la discrimination qui existait entre les produits indigènes et les produits étrangers, la loi du 22 mars 1965 (*Moniteur belge* du 14 avril 1965) a supprimé les exemptions dont bénéficiaient l'Etat, les provinces, les communes et les établissements publics, en matière de taxe de transmission, de taxe de luxe et de taxe de facture sur les transmissions et sur les contrats d'entreprise (v. art. 1er, 7 et 11). Restent toutefois exemptées de la taxe de facture en vertu de la loi du 8 avril 1965 (*Moniteur belge* du 14 dito), les prestations de gestion administrative effectuées pour le compte des associations de communes visées par l'article 209 du Code des taxes assimilées au timbre.

Par contre, des exemptions ou réductions de taxe ont été accordées ou prorogées par les dispositions suivantes.

L'arrêté royal du 9 octobre 1964 (*Moniteur belge* du 10 octobre 1964) a complété l'article 33² du Règlement général sur les taxes assimilées au timbre par une disposition temporaire qui réduit de 6 % à 0,60 % le taux de la taxe de transmission forfaitaire applicable aux livraisons de racines et de cossettes de chicorée faites aux fabricants de chicorée torréfiée pendant la période du 10 octobre 1964 au 30 septembre 1965.

Corrélativement, l'arrêté royal du 24 octobre 1964 (*Moniteur belge* du 30 octobre 1964) a réduit de 3 % à 2 %, jusqu'au 30 septembre 1965, le taux de la majoration établie à l'importation de chicorée torréfiée (v. art. 2).

De wet van 14 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 24 april 1965) heeft wijzigingen aangebracht aan de wetten betreffende de registratierechten op de akten van vennootschappen en de zegelrechten op de aandelen en obligaties zulks in het vooruitzicht van de harmonisatie van die belastingen in de Lid-Staten van de Europese Economische Gemeenschap. Deze wet strekt er inzonderheid toe : a) het zegelrecht op aandelen, obligaties en vreemde effecten af te schaffen; b) de registratierechten af te schaffen, die voor de akten van vreemde vennootschappen en voor de akten van verlenging en van omvorming van Belgische vennootschappen bestonden; c) de heffingsgrondslag en het tarief van het recht van inbreng aan te passen, samen met het instellen van een verlaagd tarief voor de fusies, de splitsingen van vennootschappen, de inbrengen van bedrijfstakken en de inbrengen in aangenome coöperatieve vennootschappen.

Deze wet bracht een mindere ontvangst mede, die op ongeveer 150 miljoen frank 's jaars geschat werd.

Ten slotte werden enkele vrijstellingen van zegelrecht en registratieformaliteit ingevoerd, met name :

1° door de wet van 24 februari 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 20 maart 1965), die de vrijstellingen, welke voorheen enkel voor de wettelijke pensioenstelsels van de private sector golden, tot de door de publieke sector toegekende pensioenen uitgebreid heeft;

2° door de wet van 22 maart 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 6 april 1965) voor de stukken met betrekking tot het herstel van de schade die door de overstromingen van december 1964 en januari 1965 veroorzaakt werd;

3° door de wet van 14 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 26 mei 1965) voor de stukken betreffende de financiële staatstussenkomst wegens schade aan private goederen veroorzaakt in verband met de overgang van de Democratische Republiek Kongo tot de onafhankelijkheid.

MET HET ZEGEL GELIJKGESTELDE TAKSEN.

Ten einde de discriminatie weg te werken die tussen inheemse en uitheemse produkten bestond, werden, bij de wet van 22 maart 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 14 april 1965), de vrijstellingen opgeheven waarop de Staat, de provinciën, de gemeenten en de openbare instellingen zich inzake overdrachttaks, weeldetaks en factuurtaks op de overdrachten en op de werkaannemingscontracten konden beroepen (zie art. 1, 7 en 11). Van factuurtaks blijven nochtans krachtens de wet van 8 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 14 dito) vrijgesteld, de prestaties van administratief beheer die verricht worden voor rekening van verenigingen van gemeenten bedoeld in artikel 209 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen.

Omgekeerd werden krachtens de hierna vermelde bepalingen vrijstellingen of verminderingen van taks verleend of verlengd.

Bij het koninklijk besluit van 9 oktober 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 10 oktober 1964) werd artikel 33² van de Algemene Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taksen aangevuld met een tijdelijke bepaling waarbij het percentage van de forfaitaire overdrachttaks op de leveringen van cichoreiwortels en -bonen aan fabrikanten van gebrande cichorei, gedurende de periode van 10 oktober 1964 tot 30 september 1965, van 6 % tot 0,60 % verminderd werd.

Correlatief met deze maatregel werd het percentage van de verhoging van taks die bij invoer van gebrande cichorei geldt, krachtens het koninklijk besluit van 24 oktober 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 30 oktober 1964), tot 30 september 1965 van 3 % tot 2 % verminderd (zie art. 2).

L'arrêté royal du 19 octobre 1964 (*Moniteur belge* du 24 octobre 1964) a prorogé jusqu'au 31 décembre 1966 l'exonération de la taxe de facture dont bénéficient, par application de la disposition temporaire ajoutée à l'article 59¹ du Code, les opérations d'achat et de vente portant sur certaines marchandises importées qui ne sont pas encore nationalisées au moment où la transmission a lieu. D'autre part, il a ajouté les linters de coton et les déchets de coton non peignés ni cardés à la liste des marchandises contenue dans cette disposition temporaire (v. art. 1er).

Le même arrêté a prorogé, également jusqu'au 31 décembre 1966, diverses mesures de caractère temporaire, qui prévoient des réductions ou exemptions de taxes. Il s'agit des opérations suivantes: les contrats de sous-entreprise se rapportant à certains produits textiles (v. art. 3); les transports par voie ferrée et les transports par trolleybus (v. art. 4); les transmissions de tissus de lin et de vêtements en ces tissus (v. art. 9); les transmissions de fils de lin (v. art. 11); certains transports assimilés aux transports maritimes (v. art. 13).

L'arrêté royal du 20 octobre 1964 (*Moniteur belge* du 24 octobre 1964) a prorogé jusqu'au 31 décembre 1966, la suspension de la majoration de taxe de 2 % établie à l'importation des laines qui sont rangées sous la position 53.01 du Tarif des droits d'entrée.

L'arrêté royal du 12 novembre 1964 (*Moniteur belge* du 20 novembre 1964) a inséré dans le Code des taxes un article 24² nouveau, qui autorise le Ministre des Finances à accorder, pour les produits exportés qu'il désigne, une ristourne forfaitaire des taxes grevant:

1° les transmissions dont ces produits sont l'objet depuis leur production jusqu'à leur arrivée en mains de la personne qui les envoie à l'étranger;

2° les transmissions des matières entrant dans la fabrication, le conditionnement ou l'emballage desdits produits ou se consommant au cours de ces opérations, ainsi que les transmissions des machines, du matériel et de l'outillage utilisés pour ces mêmes opérations;

3° les entreprises d'ouvrage, les transports et les locations auxquels lesdits produits et les matières qui y sont incorporées ont donné lieu avant l'exportation.

L'arrêté royal du 3 décembre 1964 (*Moniteur belge* du 10 décembre 1964) a prorogé jusqu'au 31 décembre 1966 la réduction à 2,40 % du taux de la taxe de transmission perçue sur les ventes de papiers pour l'impression des journaux et des publications périodiques.

La loi précitée du 22 mars 1965 a aussi autorisé le Roi à réduire à 6 % le taux de la taxe de facture sur les contrats d'entreprise relatifs à des marchandises soumises à une taxe forfaitaire. D'autre part, cette loi permet au Roi de donner à la taxe de facture sur les contrats d'entreprise le caractère d'une taxe forfaitaire couvrant la vente, à l'entrepreneur ou au sous-entrepreneur, des matériaux mis en œuvre, ainsi que les prestations qui leur sont fournies (v. art. 5).

L'arrêté royal du 25 mars 1965 (*Moniteur belge* du 31 mars 1965) a étendu l'exemption de la taxe de transmission non seulement au lait et à la crème de lait à l'état solide (en blocs, en poudre, etc.), mais encore au lait et à la crème de lait à l'état liquide ou pâteux, de même qu'à tous les fromages sans distinction.

Bij het koninklijk besluit van 19 oktober 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 24 oktober 1964) werd tot 31 december 1966 verlenging verleend van de vrijstelling van factuurtaks die krachtens de tijdelijke bepaling van artikel 59¹ van het Wetboek toepasselijk is ten aanzien van de inkopen en verkopen van sommige uitheemse koopwaren welke op het ogenblik van hun overdracht nog niet genationaliseerd zijn. Bovendien werden linters van katoen en niet gekaarde noch gekamde afval van katoen toegevoegd aan de lijst van de koopwaren welke in die tijdelijke bepaling zijn opgesomd (zie art. 1).

Krachtens hetzelfde besluit werden verscheidene andere tijdelijke vrijstellingen of verminderingen van taks eveneens tot 31 december 1966 verlengd. Dit geldt voor de contracten van onderaanneming die betrekking hebben op zekere textielprodukten (zie art. 3), voor het vervoer per spoor en het vervoer met trolleybussen (zie art. 4), voor de overdrachten van vlasweefsels en van bovenkleding van vlasweefsels (zie art. 9), voor de overdrachten van vlas garens (zie art. 11) en voor het vervoer dat met zeevervoer gelijkgesteld is (zie art. 13).

Bij het koninklijk besluit van 20 oktober 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 24 oktober 1964) werd tot 31 december 1966 verlenging toegestaan van de maatregel waarbij voor de invoer van wol ingedeeld bij post 53.01 van het Tarief van invoerrechten schorsing is bevolen van de verhoging van taks van 2 %.

Bij het koninklijk besluit van 12 november 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 20 november 1964) werd in het Wetboek der taksen een nieuw artikel 24² ingevoegd, waarbij de Minister van Financiën gemachtigd wordt ten aanzien van de uitgevoerde produkten die hij aanwijst, een forfaitaire teruggaaf toe te staan van de taksen waarmee bezwaard zijn:

1° de overdrachten van die produkten vanaf hun voortbrenging tot dat ze in handen komen van de persoon die ze naar het buitenland zendt;

2° de overdrachten van goederen die bij het fabriceren, het opmaken of het verpakken van de genoemde produkten worden verbruikt, evenals de overdrachten van machines, van materieel en van gereedschappen, gebruikt bij dezelfde verrichtingen;

3° de werkaannemingen, het vervoer en de verhuringen, waartoe de genoemde produkten en de in die produkten ingelijfde goederen vóór de uitvoer hebben aanleiding gegeven.

Met het koninklijk besluit van 3 december 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 10 december 1964) werd de vermindering tot 2,40 % van het percentage van de overdrachtstaks, geheven bij de verkoop van papier voor het drukken van dagbladen en van tijdschriften, tot 31 december 1966 verlengd.

Ok is bij de voormelde wet van 22 maart 1965 aan de Koning de macht verleend om, ten aanzien van werkaannemingscontracten betreffende koopwaren belast met een forfaitaire taks, het percentage van de factuurtaks op die contracten tot 6 % te verminderen. Overigens kan de Koning, krachtens die wet, aan de factuurtaks op de werkaannemingscontracten het karakter verlenen van een forfaitaire taks waarvan de eenmalige betaling tegelijk geldt voor de aan de aannemer of onderaannemer gedane verkoop van de bewerkte materialen en voor de prestaties die hun worden geleverd (zie art. 5).

Krachtens het koninklijk besluit van 25 maart 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 31 maart 1965) geldt de vrijstelling van overdrachtstaks thans ook voor melk en room, zowel in vaste vorm (blokken, poeder, enz.) als gesuikerd, in vloeibare of stroopachtige vorm, en voor kaas, ongeacht de soort.

L'arrêté royal du 8 avril 1965 (*Moniteur belge* du 14 avril 1965) a réduit, dans certains cas, de 6 % à 6 ‰ le taux de la taxe de facture applicable aux entreprises d'ouvrage relatives aux diamants et aux autres objets visés à l'article 75¹ du Code.

L'arrêté royal du 12 avril 1965 (*Moniteur belge* du 23 avril 1965) a établi une taxe de transmission forfaitaire à la consommation d'un taux de 0,60 ‰, pour l'éthylène, le propylène, le butylène et le butadiène chimiquement purs présentés isolément, sans distinguer selon que ces produits se trouvent à l'état gazeux ou à l'état liquide. Il a réduit également à 0,60 ‰ le taux de la taxe applicable aux hydrocarbures gazeux bruts présentés à l'état gazeux, qui sont utilisés par l'acheteur comme matière première dans la fabrication des produits énumérés ci-dessus et il a étendu le bénéfice de ce taux aux hydrocarbures gazeux bruts présentés à l'état liquide et aux huiles minérales visées par l'article 31¹³ du Règlement général lorsque ces marchandises sont utilisées aux mêmes fins (art. 2 et 4, A).

L'arrêté royal du 13 avril 1965 (*Moniteur belge* du 23 avril 1965) a inséré dans le Règlement général un article 126², qui a pour objet de réduire à 6 ‰ le taux de la taxe de facture frappant les contrats d'entreprise se rapportant à des matières textiles, filées ou non filées, visées à l'article 32², § 1er, de ce Règlement, lorsque le travail n'a pas pour effet de transformer ces produits en des marchandises non visées au dit article 32² (v. art. 1er, 2 et 15).

Le même arrêté a remplacé la taxe de facture due pour l'importation ou l'achat de graines oléagineuses par un fabricant d'huile, par une taxe de transmission réduite à 0,60 ‰; il met ainsi sur le même pied le fabricant d'huile à qui les graines sont livrées dans le pays et celui qui, se faisant livrer les graines, par son fournisseur belge, dans un lieu (port ou autre endroit) situé à l'étranger, n'est pas débiteur de la taxe de facture établie par l'article 51 du Code (v. art. 8, 10, 11 et 12). D'autre part, cet arrêté a réduit à 0,60 ‰ le taux de la taxe de transmission forfaitaire applicable aux importations et aux achats de germes de maïs par les fabricants d'huile; il soumet ainsi ces opérations au même régime que celui qui est applicable aux graines oléagineuses (v. art. 3).

Le même arrêté a également réduit de 6 % à 4 % le taux de la taxe forfaitaire applicable aux betteraves livrées aux fabricants de sucre pendant la période du 15 septembre 1965 au 31 mars 1966 (v. art. 4).

Enfin, cet arrêté a étendu aux opérations de transbordement effectuées dans des ports maritimes, l'exemption de taxe qui était prévue par la disposition temporaire ajoutée à l'article 143 du Règlement général, pour les transports fluviaux intérieurs de grains de céréales et de graines et fruits oléagineux importés en vrac par un navire de mer (v. art. 16).

D'autres modifications apportées au Code et au Règlement général ont aménagé la taxe de transmission forfaitaire et la taxe de luxe pour divers produits. Ces modifications résultent notamment des dispositions suivantes :

L'arrêté royal du 26 février 1965 (*Moniteur belge* du 2 mars 1965) a modifié le régime de la taxe de transmission applicable aux bières en remplaçant la taxe forfaitaire de 12 % calculée sur la base du prix de vente du fabricant ou du prix d'importation, par une taxe forfaitaire de 7,50 % calculée sur la base du prix normal de vente au caféier

Ten aanzien van de edelstenen en de andere goederen bedoeld in artikel 75¹ van het Wetboek werd het percentage van de factuurtaks op de werkaannemingscontracten, voor sommige gevallen, van 6 % tot 6 ‰ vermindert (koninklijk besluit van 8 april 1965, *Belgisch Staatsblad* van 14 april 1965).

Bij het koninklijk besluit van 12 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 23 april 1965) werd een forfaitaire overdrachtaks van 0,60 ‰ bij het verbruik ingevoerd voor geïsoleerd chemisch zuiver ethyleen, propyleen, butyleen en butadieen, zonder onderscheid naar gelang die produkten in gasvormige of in vloeibare toestand verkeren. Bovendien heeft het besluit het percentage van de taks vermindert tot 0,60 ‰ voor ruwe gasvormige koolwaterstoffen in gasvormige toestand, die door de koper gebruikt worden als grondstof bij de fabricage der hierboven opgesomde produkten, en heeft het de toepassing van dit percentage uitgebreid tot de ruwe gasvormige koolwaterstoffen in vloeibare toestand en de in artikel 31¹³ van de Algemene Verordening bedoelde minerale oliën, wanneer die goederen tot dezelfde doeleinden gebruikt worden (art. 2 en 4, A).

Bij het koninklijk besluit van 13 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 23 april 1965) werd in de Algemene Verordening een artikel 126² ingevoegd, dat het percentage van de factuurtaks tot 6 ‰ vermindert voor de contracten die tot onderwerp hebben het bewerken van gesponnen of ongesponnen textielstoffen, bedoeld in artikel 32², § 1, van de Algemene Verordening, voor zover die produkten door de bewerking niet worden verwerkt tot goederen die niet in voormeld artikel 32² zijn bedoeld (zie art. 1, 2 en 15).

Bij hetzelfde besluit werd de factuurtaks, verschuldigd wegens invoer of aankoop van oliehoudende zaden door een oliëfabrikant, vervangen door een tot 0,60 ‰ verminderde overdrachtaks; daardoor wordt de oliëfabrikant aan wie de zaden hier te lande worden geleverd op dezelfde voet gesteld als degene die de zaden door zijn Belgische leverancier laat leveren op een plaats (haven of andere plaats) in het buitenland, en dus de bij artikel 51 van het Wetboek ingestelde factuurtaks niet verschuldigd is (zie art. 8, 10, 11 en 12). Anderzijds werd bij hetzelfde besluit het percentage van de forfaitaire overdrachtaks toepasselijk op de invoer en de aankoop van maïskiemen door oliëfabrikanten vermindert tot 0,60 ‰; daardoor worden deze verrichtingen aan hetzelfde stelsel onderworpen als dat van de oliehoudende zaden (zie art. 3).

Bij hetzelfde besluit werd het percentage van de forfaitaire overdrachtaks toepasselijk op de leveringen van suikerbieten aan suikerfabrikanten van 6 % tot 4 % vermindert voor de periode van 15 september 1965 tot 31 maart 1966 (zie art. 4).

Ten slotte werd bij dit besluit de vrijstelling welke door de tijdelijke bepaling toegevoegd aan artikel 143 van de Algemene Verordening ingesteld was voor binnenlands riviervervoer van per zeeschip ingevoerde los geladen granen en oliehoudende zaden en vruchten, uitgebreid tot overslagverrichtingen in zeehavens (zie art. 16).

Andere wijzigingen aangebracht in het Wetboek en in de Algemene Verordening hebben voor diverse produkten de forfaitaire overdrachtaks en de weeldetaks aangepast. Deze wijzigingen spruiten namelijk voort uit volgende bepalingen :

Door het koninklijk besluit van 26 februari 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 2 maart 1965) werd het regime van de overdrachtaks dat toepasselijk is op bier gewijzigd, door de forfaitaire taks van 12 % berekend op grondslag van de verkoopprijs van de fabrikant of van de invoerprijs te vervangen door een forfaitaire taks van 7,50 % berekend op

ou, à défaut d'un tel prix, sur la base du prix normal de vente au particulier consommateur (v. art. 1er).

En ce qui concerne les bières indigènes, la taxe est convertie en une somme établie forfaitairement d'après le poids des matières premières entrant dans la fabrication de la bière. Cette taxe a été fixée à 4,70 francs par kilogramme de ces matières, par l'arrêté ministériel du 26 février 1965 (*Moniteur belge* du 2 mars 1965).

La loi précitée du 22 mars 1965 a soumis à la taxe de luxe les donations d'objets désignés comme articles de luxe, à l'exception toutefois des donations qui sont constatées par un acte authentique passé en Belgique (v. art. 8 et 9). Corrélativement, quelques modifications ont été apportées à la perception de la taxe de luxe et de la taxe de transmission, pour les importations de biens meubles acquis à titre gratuit (v. art. 2 et 3).

L'arrêté royal précité du 13 avril 1965, a exclu du régime forfaitaire établi par l'article 30 du Règlement général, toutes les briques réfractaires (v. art. 5).

Ce même arrêté a exclu du régime forfaitaire applicable au sel alimentaire, les importations de sel qui, en considération de l'usage industriel auquel le produit est destiné, bénéficient d'un régime particulier, à l'égard des droits d'entrée (v. art. 6).

Enfin, cet arrêté a modifié la nomenclature des objets soumis à la taxe de luxe qui figure dans l'article 179 du Règlement général. Ainsi toutes les remorques pour le camping, les véhicules à moteur pour compétitions sportives et pour l'amusement des enfants et les moteurs pour yachts, bateaux et canots de plaisance, ont été soumis à la taxe de luxe de 16 %, exigible lors de la vente à l'usager (v. art. 18).

En ce qui concerne la taxe de facture sur les contrats d'entreprise, la loi précitée du 22 mars 1965 a encore ajouté à l'alinéa 2 de l'article 61³ du Code une disposition qui détermine le régime applicable aux sous-entreprises immobilières, lorsqu'un producteur de matériaux passibles d'une taxe de transmission forfaitaire d'un taux supérieur à 6 % les fournit et les incorpore dans un immeuble en vertu d'un contrat unique tombant sous l'application de l'article 61² (v. art. 6).

La loi du 14 avril 1965 (*Moniteur belge* du 24 avril 1965) a assimilé à une vente, pour la perception de la taxe de transmission, de la taxe de facture sur les transmissions et de la taxe de luxe, l'apport en société de la propriété de biens meubles par leur nature, dans la mesure où il est rémunéré autrement que par l'attribution de droits sociaux (v. art. 31, 33 et 34).

En ce qui concerne les majorations de la taxe de transmission à l'importation, établies par l'arrêté royal du 11 mars 1953 et en vertu de la loi du 16 juin 1932, pour rétablir l'équivalence de la charge de l'impôt entre les produits importés et les produits similaires fabriqués à l'intérieur du pays, plusieurs modifications ont été apportées; dans quelques cas elles ont eu pour objet soit d'établir de nouvelles majorations de la taxe, soit de supprimer ou de diminuer le taux de majorations existantes; dans d'autres cas elles n'ont eu aucune incidence fiscale, étant motivées uniquement par des changements apportés à la nomenclature des positions du Tarif des droits d'entrée. Ces modifications résultent des dispositions suivantes :

— l'arrêté royal du 29 décembre 1964 (*Moniteur belge* du 31 décembre 1964);

— l'arrêté royal du 29 mars 1965 (*Moniteur belge* du 31 mars 1965);

grondslag van de normale verkoopprijs aan de caféhouder of, bij gemis aan zulk een prijs, op grondslag van de normale verkoopprijs aan de particulier verbruiker (zie art. 1).

Voor inlands bier wordt de taks omgezet in een som die forfaitair vastgesteld wordt volgens het gewicht van de grondstoffen gebruikt bij de fabricage van het bier. Deze taks werd vastgesteld op 4,70 frank per kilogram grondstoffen door het ministerieel besluit van 26 februari 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 2 maart 1965).

Bij voormelde wet van 22 maart 1965 werden de schenkingen van als weeldegoederen aangewezen voorwerpen aan weeldetaks onderworpen, met uitzondering evenwel van de schenkingen die blijken uit een in België verleden authentieke akte (zie art. 8 en 9). Daarmee gingen enkele wijzigingen gepaard in verband met de heffing van de weeldetaks en van de overdrachtaks bij invoer van roerende goederen verkregen onder kosteloze titel (zie art. 2 en 3).

Bij voormeld koninklijk besluit van 13 april 1965, werden alle vuurvaste bouwstenen uitgesloten uit het forfaitair regime bedoeld in artikel 30 van de Algemene Verordening (zie art. 5).

Bij hetzelfde besluit werd de invoer van zout waarvoor, gelet op het industrieel gebruik waartoe dat zout is bestemd, een speciale regeling inzake invoerrecht geldt, onttrokken aan het forfaitair stelsel dat toepasselijk is op consumptiezout (zie art. 6).

Ten slotte werd bij dit besluit de nomenclatuur gewijzigd van de aan de weeldetaks onderworpen voorwerpen, die voorkomt onder artikel 179 van de Algemene Verordening. Aldus werden alle kampeerwagens, de motorvoertuigen voor sportwedstrijden en voor het vermaak van kinderen en de motoren voor jachten, plezierboten en -schuitjes, onderworpen aan de weeldetaks van 16 % opeisbaar bij verkoop aan de gebruiker (zie art. 18).

Wat de factuurtaks op de werkaannemingscontracten betreft, werd bij voormelde wet van 22 maart 1965, ook nog een nieuwe bepaling toegevoegd aan het tweede lid van artikel 61³ van het Wetboek; die bepaling houdt een regeling in welke van toepassing is op de onroerende onderaannemingen, wanneer een voortbrenger van materialen welke belastbaar zijn met een forfaitaire overdrachtaks van méér dan 6 %, die materialen levert en in een onroerend goed inlijft ter uitvoering van een enig contract dat onder toepassing valt van artikel 61² (zie art. 6).

Bij de wet van 14 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 24 april 1965) werd voor de heffing van de overdrachtaks, van de factuurtaks op de overdrachten en van de weeldetaks, met een verkoop gelijkgesteld, de inbreng in vennootschap van de eigendom van roerende goederen uit hun aard, naarmate hij anders wordt vergolden dan bij toekenning van maatschappelijke rechten (zie art. 31, 33 en 34).

Verschillende wijzigingen werden aangebracht in de verhogingen van de overdrachtaks bij invoer, gevestigd bij het koninklijk besluit van 11 maart 1953 en krachtens de wet van 16 juni 1932, om de gelijkheid van de belastingdruk tussen de ingevoerde produkten en de in het binnenland gefabriceerde gelijkaardige produkten te herstellen; in enkele gevallen hadden zij tot doel, hetzij nieuwe verhogingen van taks te vestigen, hetzij bestaande verhogingen af te schaffen of het percentage ervan te verminderen; in andere gevallen hadden zij geen enkele fiscale weerslag en waren zij uitsluitend gemotiveerd door veranderingen aangebracht in de nomenclatuur der posten van het Tarief van invoerrechten. Die wijzigingen spruiten voort uit volgende bepalingen :

— het koninklijk besluit van 29 december 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 31 december 1964);

— het koninklijk besluit van 29 maart 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 31 maart 1965);

- l'arrêté royal du 13 avril 1965 (*Moniteur belge* du 23 avril 1965);
- l'arrêté royal du 22 avril 1965 (*Moniteur belge* du 24 avril 1965).

Enfin, l'arrêté ministériel du 23 décembre 1964 portant Règlement complémentaire sur les taxes assimilées au timbre (*Moniteur belge* du 31 décembre 1964) a fixé les mesures d'exécution concernant les ristournes à l'exportation et a repris, sous réserve de quelques retouches de forme, les dispositions de l'arrêté ministériel du 4 mars 1927 qui a été abrogé. Toutefois, il a porté de 10 000 à 12 000 francs le minimum de la base de perception de la taxe de luxe pour les voitures automobiles d'occasion (v. art. 22).

1. DOUANES.

Au cours de la période du 1er juillet 1964 au 30 juin 1965 des modifications ont été apportées au tarif des droits d'entrée en raison :

- a) d'obligations contenues dans le Traité de Rome instituant la Communauté Economique Européenne (C.E.E.);
- b) de décisions prises dans le cadre de la C.E.E.;
- c) de recommandations dans le cadre de la Convention portant création d'un Conseil de Coopération douanière.

La principale modification en matière de droits de douane a été effectuée le 1er janvier 1965 et comporte une septième réduction des droits en trafic intra-C.E.E., portant les taux de réduction :

- pour les produits agricoles : de 40 à 50 % ou de 45 à 55 %;
- pour les produits industriels : de 60 à 70 %.

2. ACCISES.

1er novembre 1964 : Modifications au régime d'accise des huiles minérales (arrêté royal du 27 octobre 1964 ratifié par la loi du 8 avril 1965, *Moniteur belge* du 9 juillet 1965).

1er janvier 1965 : Réduction du droit d'accise sur les tabacs fabriqués, en vue de neutraliser les effets de l'augmentation du droit d'entrée sur le tabac brut résultant du rapprochement, au 1er janvier 1965, du droit d'entrée sur ce tabac vers le tarif douanier commun (arrêté royal du 23 décembre 1964 ratifié par la loi du 31 mars 1965, *Moniteur belge* du 9 juillet 1965).

Les taux du droit d'accise sont fixés comme suit :

- A. Cigares pesant 3 kg ou plus par 1 000 pièces ... 12,7 %
- B. Autres cigares (cigarillos) 18 %
- C. Cigarettes 57,2 %
- D. Tabac à fumer, tabac à priser et tabac à mâcher vendu à l'état sec 33,5 %
du prix de vente au détail d'après un barème établi par le Ministre des Finances.
- E. Tabac à mâcher humide 1 franc par kilogramme.

19 janvier 1965 : Réduction de la taxe de consommation (loi du 22 décembre 1964, *Moniteur belge* du 19 janvier 1965):

- a) sur l'alcool éthylique indigène ou étranger, dénaturé, destiné à la fabrication de matières de base pour la parfumerie, de produits de parfumerie, de produits de toilette et de cosmétiques;
- b) à l'importation de matières de base pour la parfumerie, produits de parfumerie ou de toilette et cosmétiques, contenant de l'alcool éthylique dénaturé.

- het koninklijk besluit van 13 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 23 april 1965);
- het koninklijk besluit van 22 april 1965 (*Belgisch Staatsblad* van 24 april 1965).

Ten slotte werden bij het ministerieel besluit van 23 december 1964 houdende Aanvullende Verordening op de met het zegel gelijkgestelde taksen (*Belgisch Staatsblad* van 31 december 1964) de uitvoeringsmaatregelen bepaald betreffende de teruggaaf bij uitvoer. Hetzelfde besluit heeft ook, behoudens enkele vormwijzigingen, de bepalingen overgenomen van het ministerieel besluit van 4 maart 1927, dat opgeheven werd. Daarbij werd evenwel de minimum heffingsgrondslag van de weeldetaks voor tweedehandse automobielen van 10 000 tot 12 000 frank verhoogd (zie art. 22).

1. DOUANE.

In de loop van het tijdperk van 1 juli 1964 tot en met 30 juni 1965 werden wijzigingen aangebracht aan het tarief van invoerrechten, voortvloeiend uit :

- a) verplichtingen opgenomen in het Verdrag van Rome tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap (E.E.G.);
- b) beslissingen die werden genomen in E.E.G.-verband;
- c) aanbevelingen in het kader van het verdrag houdende oprichting van een Internationale Douaneraad.

De voornaamste tariefwijziging gebeurde op 1 januari 1965. Zij omvat een zevende afbraak van de douanerechten toepasselijk in het onderlinge E.E.G.-verkeer, waardoor de afbraakpercentages worden gebracht :

- voor de landbouwprodukten : van 40 op 50 % of van 45 op 55 %;
- voor de industriële produkten : van 60 op 70 %.

2. ACCIJNZEN.

1 november 1964 : Wijzigingen in het accijnsregime van minerale olie (koninklijk besluit van 27 oktober 1964 bekrachtigd bij de wet van 8 april 1965, *Belgisch Staatsblad* van 9 juli 1965).

1 januari 1965 : Verlaging van de accijnsbedragen op gefabriceerde tabak, strekkende tot het teniet doen van de gevolgen van de verhoging van het invoerrecht op ruwe tabak wegens de toenadering op 1 januari 1965 van het invoerrecht op die tabak tot het gemeenschappelijk douanetarief (koninklijk besluit van 23 december 1964 bekrachtigd bij de wet van 31 maart 1965, *Belgisch Staatsblad* van 9 juli 1965).

De accijnsbedragen zijn als volgt vastgesteld :

- A. Sigaren wegende 3 kg of meer per 1 000 stuks. 12,7 %
- B. Andere sigaren (cigarillo's) 18 %
- C. Sigaretten 57,2 %
- D. Rooktabak, snuif en droge pruimtabak 33,5 %
van de kleinhandelsprijs, volgens een schaal welke door de Minister van Financiën wordt vastgesteld.
- E. Natte pruimtabak 1 frank per kilogram.

19 januari 1965 : Verlaging van de verbruikstaks (wet van 22 december 1964, *Belgisch Staatsblad* van 19 januari 1965):

- a) op gedenateerde inlandse of uitlandse alcohol voor de vervaardiging van grondstoffen voor de parfumerie-industrie of van parfumerieën, toiletartikelen en cosmetische produkten;
- b) bij invoer van grondstoffen voor de parfumerie-industrie, van parfumerieën, toiletartikelen en cosmetische produkten, welke gedenateerde ethylalcohol bevatten.

SECTION II.

Les recettes de 1965.

Pour l'exercice 1965 le budget des Voies et Moyens prévoit 164,5 milliards de recettes ordinaires dont 154,8 milliards pour les recettes fiscales et 9,7 milliards pour les recettes non fiscales. Les recettes extraordinaires sont évaluées à 0,6 milliard.

En ce qui concerne les recettes fiscales, les perceptions des neuf premiers mois de l'exercice totalisent 112,7 milliards, ce qui correspond à un excédent de 3 milliards sur les prévisions et de 8,1 milliards par rapport aux neuf premiers mois de l'exercice 1964.

Etat des recettes après les neuf premiers mois.
(En milliards de francs.)

SECTIE II.

De ontvangsten van 1965.

Voor het dienstjaar 1965 voorziet de Rijksmiddelenbegroting 164,5 miljard gewone ontvangsten waarvan 154,8 miljard fiscale ontvangsten en 9,7 miljard niet fiscale ontvangsten. De buitengewone ontvangsten worden op 0,6 miljard geraamd.

Voor de fiscale ontvangsten bedragen de inningen van de eerste negen maanden van het dienstjaar in het totaal 112,7 miljard, wat overeenkomt met een overschot van 3 miljard ten opzichte van de ramingen en van 8,1 miljard in vergelijking met de eerste negen maanden van het dienstjaar 1964.

Stand van de ontvangsten na de eerste negen maanden.
(In miljard frank.)

	Exercice 1963 Dienstjaar 1963		Exercice 1964 Dienstjaar 1964		Exercice 1965 Dienstjaar 1965	
	9 mois — 9 maanden	Résultat final — Eindresultaat	9 mois — 9 maanden	Résultat final — Eindresultaat	9 mois — 9 maanden	Résultat final probable — Vermoeelijk eindresultaat
Contributions directes. — Directe belastingen	34,9	54,2	39,9	60,5	44,6	68,2
Douanes et Accises. — Douanen en Accijnzen	18,7	25,9	20,5	28,2	21,3	29,0
Enregistrement. — Registratie	38,0	52,5	44,3	60,0	46,8	62,8
Total des recettes fiscales. — Totaal van de fiscale ontvangsten	91,6	132,6	104,7	148,7	112,7	160,0

L'excédent de 3 milliards sur les prévisions provient des contributions directes (+3,7 milliards), les autres grandes rubriques fiscales présentant dans l'ensemble un déficit de 0,7 milliard.

La progression des neuf premiers mois de 1965 par rapport à la période correspondante de 1964 (+8,1 milliards), provient des contributions directes (+4,7 milliards), des taxes (+2,4 milliards) et des accises (+1,0 milliard).

Eu égard à l'état des recettes après les neuf premiers mois de 1965, les recettes fiscales probables pour l'ensemble de l'exercice 1965 peuvent être estimées à 160 milliards, soit un excédent par rapport aux prévisions budgétaires de l'ordre de 5,2 milliards. Pour les recettes non fiscales le rendement présumé peut être estimé à 10,2 milliards soit un excédent de 0,5 milliard par rapport aux prévisions.

Cette plus-value se répartit comme suit entre les grandes rubriques de recettes :

Contributions directes	+6,6 milliards
Douanes	—0,7 milliard
Accises et divers	—
Taxes	—
Autres droits perçus par l'enregistrement.	—0,7 milliard
	+5,2 milliards
Recettes non fiscales	+0,5 milliard
	+5,7 milliards

Het overschot van 3 miljard ten opzichte van de ramingen komt voort van de directe belastingen (+3,7 miljard), daar de andere grote fiscale rubrieken in het totaal een tekort van 0,7 miljard aanwijzen.

De vooruitgang van de eerste negen maanden van 1965 ten opzichte van de overeenstemmende periode van 1964 (+8,1 miljard) is te danken aan de directe belastingen (+4,7 miljard), aan de taksen (+2,4 miljard) en aan de accijnzen (+1,0 miljard).

Gelet op de stand van de ontvangsten na de eerste negen maanden van 1965, mogen de waarschijnlijke fiscale ontvangsten voor het ganse dienstjaar 1965 op 160 miljard geraamd worden, zegge een overschot ten opzichte van de begrotingsramingen van nagenoeg 5,2 miljard. Voor de niet fiscale ontvangsten mag de vermoedelijke opbrengst op 10,2 miljard geraamd worden, dit wil zeggen, een overschot van 0,5 miljard ten opzichte van de vooruitzichten.

Deze meeropbrengst wordt als volgt over de grote ontvangstenrubrieken verdeeld :

Directe belastingen	+6,6 miljard
Douanen	—0,7 miljard
Accijnzen en diversen	—
Taksen	—
Andere door de Registratie geïnde rechten.	—0,7 miljard
	+5,2 miljard
Niet fiscale ontvangsten	+0,5 miljard
	+5,7 miljard

Dans le secteur des contributions directes, la plus-value probable (+6,6 milliards) sera fournie principalement par le précompte professionnel (+3,3 milliards), les versements anticipés (+1,7 milliard), l'impôt des personnes physiques (+1,1 milliard) et le précompte mobilier (+0,7 milliard).

Le progrès du rendement en matière de précompte professionnel reflète l'expansion de la masse salariale; celui des versements anticipés est dû au développement économique mais également à la tendance que manifestent les non-salariés à s'acquitter de leurs impôts par ce mode de paiement. Le progrès du rendement de l'impôt des personnes physiques résulte notamment de l'avancement, par rapport à 1964, des travaux d'enrôlement. Enfin, la plus-value qu'accuse le précompte mobilier traduit surtout le fait que depuis l'entrée en vigueur du nouveau système fiscal issu de la réforme du 20 novembre 1962 les revenus des fonds publics sont assujettis au précompte mobilier au même taux que les autres titres à revenu fixe.

Les recettes de droits d'accise atteindront probablement les prévisions; celles des douanes, par contre, par suite d'une allure moins vive des importations resteront en retard sur les estimations pour un montant de 0,7 milliard.

Dans le domaine des impôts perçus par l'Administration de l'Enregistrement, on peut s'attendre à ce que le rendement des taxes atteindra les évaluations budgétaires mais que les droits d'enregistrement en resteront éloignés à concurrence de 0,7 milliard, le marché immobilier ne s'étant pas montré en 1965 aussi actif qu'en 1964.

In de sector van de directe belastingen zal de waarschijnlijke meeropbrengst (+6,6 miljard) hoofdzakelijk verstrekt worden door de bedrijfsvoorheffing (+3,3 miljard), de voorafbetalingen (+1,7 miljard), de personenbelasting (+1,1 miljard) en de roerende voorheffing (+0,7 miljard).

De opbrengsttoename inzake bedrijfsvoorheffing weer spiegelt de expansie van de loonmassa; die van de voorafbetalingen is te wijten aan de economische ontwikkeling, maar tevens aan de voorkeur die bij de niet-loontrekkers tot uiting komt en erin bestaat hun belastingen volgens die betalingswijze te kwijten. De vooruitgang van de opbrengst van de personenbelasting vloeit inzonderheid hieruit voort, maar ook uit het feit dat de inkohieringswerkzaamheden verder gevorderd zijn in vergelijking met 1964. Ten slotte weerspiegelt de meeropbrengst van de roerende voorheffing vooral het feit dat sinds het in werking treden van het nieuwe belastingstelsel dat uit de hervorming van 20 november 1962 ontstaan is, de inkomsten uit openbare effecten eveneens aan de roerende voorheffing onderworpen zijn tegen dezelfde aanslagvoet als de andere effecten met vaste rente.

De ontvangsten inzake accijnsrechten zullen waarschijnlijk de ramingen bereiken; ingevolge de minder krachtige allure van de invoer, zullen de douanerechten daarentegen voor een bedrag van 0,7 miljard op de ramingen achterblijven.

Op het gebied van de door de Administratie der Registratie geïnde belastingen mag verwacht worden dat de opbrengst van de taksen de begrotingsramingen zullen bereiken, maar dat de registratierechten er tot het beloop van 0,7 miljard zullen onder blijven, daar de markt van de de onroerende goederen in 1965 minder actief was dan in 1964.

SECTION III.

Les recettes de 1966.

Les recettes ordinaires de 1966 sont estimées à un total de 197,1 milliards, dont 186,4 milliards pour les recettes fiscales et 10,7 pour les recettes non fiscales. Les recettes extraordinaires sont évaluées à 328 millions.

L'augmentation des recettes ordinaires par rapport aux recettes probables de 1965 est imputable aux causes ci-après :

- élargissement de la matière imposable
 - en fonction du développement économique attendu en 1966 : ± 11 milliards;
 - de l'application de la taxe de transmission et des autres taxes assimilées au timbre aux marchés des pouvoirs publics et des recettes destinées à compenser les dépenses administratives résultant de l'instauration du permis de conduire : $\pm 2,2$ milliards;
- modification des taux de l'impôt et de certains tarifs postaux : +13,7 milliards.

Le tableau ci-après donne, par grandes catégories de recettes ordinaires, les modifications apparaissant en 1966 par rapport aux recettes probables de 1965.

Recettes ordinaires.
(En millions de francs.)

SECTIE III.

De ontvangsten van 1966.

De gewone ontvangsten van 1966 worden op een totaal bedrag geraamd van 197,1 miljard, waarvan 186,4 miljard voor de belastingontvangsten en 10,7 miljard voor de niet-fiscale ontvangsten. De buitengewone ontvangsten worden geraamd op 328 miljoen.

De verhoging van de gewone ontvangsten t.o.v. de vermoedelijke ontvangsten van 1965 is aan volgende oorzaken te wijten :

- uitbreiding van de belastbare materie i.v.m.
 - de in 1966 verwachte economische ontwikkeling : ± 11 miljard;
 - de toepasselijkheid van de overdrachtstaxe en van de andere met het zegel gelijkgestelde taxes op de verkopen aan de openbare machten en i.v.m. de ontvangsten ter bestrijding van de administratieve uitgaven voortkomende van de instelling van het rijbewijs : $\pm 2,2$ miljard;
- wijziging van de aanslagvoeten van de belastingen en van sommige posttarieven : +13,7 miljard.

Onderstaande tabel geeft, per grote categorieën van gewone ontvangsten, de in 1966 voorkomende wijzigingen t.o.v. de vermoedelijke ontvangsten van 1965.

Gewone ontvangsten.
(In miljoen frank.)

	Réalisations 1964 — Verwezen- lijkingen 1964	Estimations initiales 1965 — Aanvan- kelijke ramingen 1965	Recettes probables de 1965 — Vermoede- lijke ontvangsten 1965	Exercice 1966 — Dienstjaar 1966		
				Elargisse- ment de la matière imposable — Uitbreiding van de belastbare materie	Modifica- tion des taux — Wijziging van de heffing- percentages	Total
	1	2	3	4	5	6
Contributions directes. — <i>Directe belastingen</i> ...	60 458	61 080	67 690	+ 6 565	— 380	73 875
Douanes. — <i>Invoerrechten</i> ...	8 345	8 700	8 000	—	—	8 000
Accises et divers. — <i>Accijnzen en andere</i> ...	19 834	21 000	21 030	+ 670	+ 4 024	25 724
Taxes. — <i>Taxes</i> ...	50 847	54 100	54 100	+ 5 100	+ 9 450	68 650
Autres droits perçus par l'Enregistrement. — <i>Andere door de Registratie geïnde rechten</i> ...	9 193	9 900	9 228	+ 448	+ 470	10 146
Total des recettes fiscales. — <i>Totaal fiscale ontvangsten</i> .	148 678	154 780	160 048	+12 783	+13 564	186 395
Recettes non fiscales. — <i>Niet-fiscale ontvangsten</i> ...	9 395	9 716	10 152	+ 388	+ 184	10 724
Total des recettes ordinaires. — <i>Totaal gewone ontvangsten</i> .	158 073	164 496	170 200	+13 171	+13 748	197 119

Le produit des contributions directes pour l'exercice 1966 est évalué à 73,9 milliards, soit un accroissement de 6,2 milliards par rapport aux recettes probables de 1965 en ce compris un relèvement des taux d'impôts pour les revenus supérieurs à un million et une moins-value de 500 millions à provenir de l'adaptation des barèmes de l'impôt des personnes physiques en relation avec la hausse du coût de la vie.

Les recettes attendues du précompte immobilier atteignent pratiquement le même montant que les recettes probables

De opbrengst van de directe belastingen wordt voor het dienstjaar 1966 op 73,9 miljard geraamd, hetzij een aangroei van 6,2 miljard t.o.v. de vermoedelijke ontvangsten van 1965, daarbij rekening gehouden met een verhoging van de belastingvoeten voor de inkomsten van meer dan één miljoen en met een minderopbrengst van 500 miljoen die moet voortvloeien uit de aanpassing van de barema's betreffende de personenbelasting i.v.m. de stijging van de levensduurte.

De van de onroerende voorheffing te verwachten ontvangsten bereiken nagenoeg hetzelfde bedrag als de ver-

de 1965, l'extension annuelle de la base de cet impôt, c'est-à-dire le revenu cadastral, étant compensée par les réductions pour charge de famille.

Le rendement du précompte mobilier est estimé à 6,7 milliards. L'accroissement par rapport aux recettes probables de 1965 est évalué à 0,4 milliard. Cette augmentation se justifie notamment par le développement des revenus d'emprunts du secteur public.

Le précompte professionnel donnerait une recette de 33,5 milliards, soit un accroissement de 2,8 milliards par rapport aux recettes probables de 1965. Cette estimation est basée sur le développement probable de la masse salariale.

Les versements anticipés par les non-salariés sont estimés à 16,5 milliards, soit 1,2 milliard de plus que le rendement probable de 1965. Le haut degré d'activité et la préférence grandissante que manifestent les contribuables pour cette modalité de paiement de l'impôt justifient cette estimation.

Le rendement de l'impôt des personnes physiques perçu par rôle est estimé à 7,6 milliards contre 6,4 milliards en 1965. Cette plus-value est attendue d'un nouveau progrès des enrôlements, des rappels de droits à rattacher à l'exercice 1966 ainsi que de moindres dégrèvements.

La recette de l'impôt des sociétés perçu par rôle (1,6 milliard) est évaluée à un montant inférieur aux recettes probables de 1965 et inférieur à l'estimation budgétaire initiale de cet exercice (2,4 milliards). Le rendement de cet impôt est, en effet, influencé par la progression des versements anticipés effectués par les sociétés.

On ne prévoit plus de recettes à provenir des lois coordonnées.

Le montant relativement élevé des recettes à réaliser sur exercices clos est imputable à une augmentation assez sensible des restes à recouvrer.

Pour la taxe de circulation, la taxe sur les jeux et paris et la taxe sur les appareils automatiques de divertissement, les estimations englobent un accroissement annuel normal.

Le rendement des droits d'entrée pour 1966 est estimé au niveau des recettes probables pour 1965 soit 8 milliards. Cette estimation se justifie par un nouvel abattement du tarif inférieur dans le cadre de la C.E.E. à partir du 1er janvier 1966, compensé en partie par une augmentation du tarif extérieur.

L'accroissement des droits d'accise et divers (+4,7 milliards) n'est imputable qu'à raison de 0,7 milliard à la législation existante et en relation surtout avec l'augmentation de la consommation principalement en matière d'huiles minérales, de tabacs, de bières et d'eaux minérales.

La plus grande partie de l'accroissement des recettes d'accise, soit 4 milliards, résulte du relèvement des taux. Les principales modifications concernent essentiellement les produits pétroliers (3,6 milliards), les alcools, les eaux minérales et les limonades (0,4 milliard).

Pour le timbre et les taxes assimilées au timbre les recettes de 1966 sont estimées à 68,6 milliards, soit un accroissement de 14,5 milliards par rapport aux recettes probables de l'exercice 1965; 9,4 milliards doivent provenir des relèvements de taux; 2,9 milliards du progrès de la masse imposable et 2,2 milliards de la suppression déjà mentionnée de l'exonération en faveur des pouvoirs publics en matière de taxes et de l'instauration du permis de conduire.

moedelijke ontvangsten van 1965, daar de jaarlijkse stijging van de grondslag van deze belasting, d.w.z. het kadastraal inkomen, gecompenseerd wordt door de verminderingen wegens gezinslasten.

De opbrengst van de roerende voorheffing wordt geraamd op 6,7 miljard. De aangroei t.o.v. de vermoedelijke ontvangsten van 1965 wordt op 0,4 miljard geschat. Deze vermeerdering is verantwoord ten aanzien namelijk van de stijging der inkomsten uit leningen van de openbare sector.

De bedrijfsvoorheffing zou 33,5 miljard opbrengen, hetzij 2,8 miljard meer dan de vermoedelijke ontvangsten van 1965. Deze raming is gesteund op de vermoedelijke uitbreiding van de loonmassa.

De door niet-bezoldigden gedane voorafbetalingen worden op 16,5 miljard geschat, hetzij 1,2 miljard meer dan de vermoedelijke opbrengst van 1965. De aanhoudende economische bedrijvigheid en de steeds toenemende voorkeur, waarvan de belastingplichtigen voor deze betalingswijze van de belasting laten blijken, verantwoorden deze raming.

De opbrengst van de door kohieren geïnde personenbelasting wordt op 7,6 miljard in plaats van op 6,4 miljard in 1965 geraamd. Deze meeropbrengst houdt verband met een nieuwe stijging van de inkohieringen en van de navorderingen van rechten te hechten aan dienstjaar 1966 en met mindere ontlastingen.

De ontvangst van de vennootschapsbelasting ingevorderd door middel van kohieren (1,6 miljard) is geraamd op een bedrag dat lager is dan de vermoedelijke ontvangsten voor 1965 en dan de oorspronkelijke budgettaire raming voor dit dienstjaar (2,4 miljard). De opbrengst van deze belasting wordt inderdaad beïnvloed door de progressie van de voorafbetalingen gedaan door de vennootschappen.

Men voorziet geen ontvangsten meer voortkomend uit de samengeordende wetten.

Het betrekkelijk hoog bedrag der nog te realiseren ontvangsten op afgesloten dienstjaren is te wijten aan een nogal gevoelige vermeerdering der nog in te vorderen overschotten.

Voor de verkeersbelasting, de belasting op de spelen en de weddenschappen en de belasting op de automatische ontspanningstoestellen, bevatten de ramingen een normale jaarlijkse toeneming.

De opbrengst van de invoerrechten voor 1966 is geraamd op het niveau van de waarschijnlijke ontvangsten voor 1965, hetzij 8 miljard. Deze raming is verantwoord door een nieuwe afbraak van het binnentarieff in het kader van de E.E.G. vanaf 1 januari 1966, gedeeltelijk vergoed door een verhoging van het buitentarieff.

De toeneming van de accijsrechten en diversen (+4,7 miljard) is slechts ten belope van 0,7 miljard toe te schrijven aan de bestaande wetgeving en vooral in verband met de verhoging van het verbruik voornamelijk van minerale oliën, van tabak, van bier en van mineraal water.

Het grootste deel van de toeneming van de accijsontvangsten, hetzij 4 miljard, spruit voort uit de verhoging van de tarieven. De voornaamste wijzigingen betreffen voornamelijk de petroleumproducten (3,6 miljard), de alcohol, het mineraal water en de limonades (0,4 miljard).

Voor de zegelrechten en de daarmee gelijkgestelde taxes zijn de ontvangsten voor 1966 geraamd op 68,6 miljard, hetzij een toeneming van 14,5 miljard ten opzichte van de waarschijnlijke ontvangsten van het dienstjaar 1965; 9,4 miljard moeten voortkomen van de verhoging van de tarieven; 2,9 miljard van de progressie van de belastbare massa en 2,2 miljard van de reeds voormelde opheffing der vrijstelling ten voordele van de openbare diensten inzake taxes en de invoering van het rijbewijs.

Les autres droits perçus par l'Enregistrement sont évalués à 10,1 milliards, soit 0,9 milliard de plus que les recettes probables de 1965. Cette plus-value résulte à raison de 448 millions de l'évolution attendue de la masse imposable et à raison de 470 millions de l'aménagement des taux.

Le produit total des recettes non fiscales pour l'exercice 1966 est estimé à 10,7 milliards, soit 572 millions de plus que les recettes probables de l'exercice 1965. Cette plus-value résulte à concurrence de 388 millions de l'évolution normale des recettes existantes. Le relèvement de certains tarifs postaux doit apporter un supplément de 184 millions.

Le tableau ci-après donne la synthèse des modifications apportées aux taux de l'impôt et des tarifs ainsi qu'une évaluation des recettes nouvelles attendues de ces mesures.

Résumé des modifications apportées à la fiscalité
dans le cadre de la politique d'assainissement budgétaire.

(En millions de francs.)

De andere door de Registratie geïnde rechten worden geraamd op 10,1 miljard, hetzij 0,9 miljard meer dan de vermoedelijke ontvangsten van 1965. Deze meeropbrengst spruit voor 448 miljoen voort uit de verwachte evolutie van de belastbare massa en voor 470 miljoen uit de wijziging van de tarieven.

De totale opbrengst van de niet-fiscale ontvangsten voor het dienstjaar 1966 is geraamd op 10,7 miljard, hetzij 572 miljoen meer dan de waarschijnlijke ontvangsten voor het dienstjaar 1965. Deze meeropbrengst vloeit voort ten belope van 388 miljoen uit de normale evolutie van de bestaande ontvangsten. De verhoging van bepaalde posttarieven moet een supplement opbrengen van 184 miljoen.

De hiernavolgende tabel geeft een overzicht van de toegebrachte wijzigingen aan de aanslagvoeten en aan de tarieven, alsook een raming van de nieuwe ontvangsten die van deze maatregelen verwacht worden.

Samenvatting der toegebrachte wijzigingen aan de fiscaliteit
in het kader van de budgettaire saneringspolitiek.

(In miljoen frank.)

	Incidence budgétaire — Budgettaire weerslag	
A. — Contributions directes.		A. — Directe belastingen.
1. Indexation des barèmes de l'I.P.P. jusqu'à 150 000 francs, relèvement des minima exonérés et des abattements sur les revenus des pensionnés.	— 500	1. Indexatie der barema's van de P.B. tot 150 000 frank, verhoging der vrijgestelde minima en van de abattements op de inkomsten der gepensioneerden.
2. Relèvement des taux pour les revenus supérieurs à 1 million.	+ 120	2. Verhoging der aanslagvoeten voor de inkomsten hoger dan 1 miljoen.
Total pour les contributions directes.	— 380	Totaal voor de directe belastingen.
B. — Accises.		B. — Accijnzen.
Majoration du droit d'accise sur : essence (F 0,90 au litre), gasoil pour moteurs (sauf agriculture) (F 0,75 au litre), fuel léger (F 0,35 au litre), kérozène (F 0,35 au litre), autre gasoil (F 0,05 au litre), gaz liquéfiés (F 0,50 au litre).	+ 3 580	Verhoging der accijnzen op : benzine (F 0,90 per liter), gasoil voor motoren (landbouw uitgezonderd) (F 0,75 per liter), lichte fuel (F 0,35 per liter), kerozeen (F 0,35 per liter), andere gasoils (F 0,05 per liter), vloeibaar gas (F 0,50 per liter).
Relèvement du droit d'accise sur les eaux et limonades et de la taxe de consommation sur les alcools.	+ 444	Verhoging van het accijns op mineraal water en limonades en van de verbruikstaxe op de alcohol.
Total pour les accises.	+ 4 024	Totaal voor de accijnzen.
C. — Taxes (Enregistrement).		C. — Taxes (Registratie).
— Augmentation de la taxe de transmission de 6 à 7 %, de la taxe de luxe de 13 à 17 %, de 16 à 20 %; pour les voitures, de 16 à 18 %, pour les camions de 13 à 15 %.	+ 9 350	— Verhoging van de overdrachtsbelasting van 6 op 7 %, van de weeldebelasting van 13 op 17 %, van 16 op 20 %; voor de personenauto's van 16 op 18 %, voor de vrachtwagens van 13 op 15 %.
— Taxation des ventes d'immeubles sur plan ...	+ 100	— Belasting van de verkopen van onroerende goederen op plan.
Total pour les taxes.	+ 9 450	Totaal voor de taxes.
D. — Autres droits perçus par l'Enregistrement.		D. — Andere door de Registratie geïnde rechten.
— Relèvement du droit d'enregistrement, par tranches, sur les ventes d'immeubles d'une valeur dépassant 1 million; suppression du remboursement du droit d'enregistrement en	+ 410	— Verhoging van het registratierecht, per tranche, op de verkopen van onroerende goederen waarvan de waarde 1 miljoen overtreft; afschaffing van de terugbetaling van het

	Incidence budgétaire — Budgettaire weerslag	
cas de revente endéans les 3 mois ou les 2 ans; relèvement de 2,5 à 5 % du taux sur les achats d'immeubles par les marchands de biens.		registratierecht in geval van wederverkoop binnen de 3 maanden of 2 jaar; verhoging van 2,5 op 5 % van het tarief op de aankoop van onroerende goederen door de handelaars in immobiliën.
— Relèvement d'environ 10 % de droits de suc- cession en ligne collatérale ou entre étrangers.	+ 210	— Verhoging met ongeveer 10 % van de succes- sierechten in de zijtakken of tussen niet- verwanten.
— Majoration de 100 000 à 200 000 francs des abattements en ligne directe et entre époux.	— 150	— Verhoging van 100 000 tot 200 000 frank van de abattemeten in rechtstreekse linie en tus- sen echtgenoten.
Total pour les autres droits perçus par l'Enregistrement.	+ 470	Totaal voor de andere door de Registratie geïnde rechten.
Total général.	+13 564	Algemeen totaal.
E. — Modifications des tarifs postaux	+ 184	E. — Wijzigingen aan de posttarieven.

Répartition des recettes en 1964, 1965 et 1966.

(En millions de francs.)

Verdeling der ontvangsten in 1964, 1965 en 1966.

(In miljoen frank.)

DÉSIGNATION	Exercice 1964 Résultats	Exercice 1965 — Dienstjaar 1965		Exercice 1966 Prévisions	Différences 5 = 4 — 3	AANDUIDING
	—	Prévisions initiales	Recettes probables	—	—	
	Dienstjaar 1964 Resultaten	Oorspronke- lijke ramin- gen	Vermoede- lijke ontvangsten	Dienstjaar 1966 Ramingen	Verschillen 5 = 4 — 3	
	1	2	3	4	5	

I. — RECETTES ORDINAIRES.
RECETTES FISCALES.

1. Contributions directes.

Impôt versé par voie de précomptes :					
— précompte immobilier	956	920	1 025	1 015	— 10
— précompte mobilier	5 396	5 600	6 315	6 700	+ 385
— précompte professionnel	26 614	27 420	30 660	33 455	+ 2 795
Impôt sur le revenu global versé par anticipation par les non-salariés ...	13 418	13 500	15 250	16 500	+ 1 250
Impôt sur le revenu global perçu par rôles à charge :					
— des personnes physiques	2 749	5 350	6 370	7 550	+ 1 180
— des sociétés	1 375	2 400	1 820	1 640	— 180
— des non-résidents	14	200	20	20	—
Taxe de circulation	3 572	3 830	3 925	4 200	+ 275
Taxe sur les jeux et paris	314	340	380	400	+ 20
Taxe sur les appareils automatiques de divertissements.	95	280	250	280	+ 30
Impôts sur les revenus perçus sous le régime des lois coordonnées relatives à ces impôts :					
— contribution foncière	—	—	—	—	—
— taxe mobilière	274	—	—	—	—
— taxe professionnelle	2 247	475	300	—	— 300
— impôt complémentaire person- nel.	1 167	250	125	—	— 125
— contribution nationale de crise.	35	—	—	—	—
Exercices clos	1 983	250	1 000	1 850	+ 850
Divers	250	265	250	265	+ 15
Total	60 458	61 080	67 690	73 875	+ 6 185

2. Douanes et Accises.

Droits de douane	8 345	8 700	8 000	8 000	—
Accises et taxe de consommation ...	19 553	20 740	20 770	25 432	+ 4 662
Divers	281	260	260	292	+ 32
Total	28 179	29 700	29 030	33 724	+ 4 694

I. — GEWONE ONTVANGSTEN.
FISCALE ONTVANGSTEN.

1. Directe belastingen.

Belasting gestort bij wijze van voor- heffing :	
— onroerende voorheffing.	
— roerende voorheffing.	
— bedrijfsvoorheffing.	
Belasting op het globaal inkomen vooraf gestort door de niet-loon- trekkers.	
Belasting op het globaal inkomen geïnd door middel van kohieren ten laste van :	
— de natuurlijke personen.	
— de vennootschappen.	
— de niet-verblijfhouders.	
Verkeersbelasting op de autovoertui- gen.	
Belasting op de spelen en de wed- denschappen.	
Belasting op de automatische ont- spanningstoestellen.	
Inkomstenbelastingen geïnd onder het stelsel der samengeordende wetten betreffende deze belastingen :	
— grondbelasting.	
— mobiliënbelasting.	
— bedrijfsbelasting.	
— aanvullende personele belasting.	
— nationale crisisbelasting.	
Afgesloten dienstjaren.	
Diverse.	
Totaal.	

2. Douanen en Accijnzen.

Douanerechten.	
Accijnzen en verbruikstaxe.	
Diverse.	
Totaal.	

DÉSIGNATION	Exercice 1964 Résultats	Exercice 1965 — Dienstjaar 1965		Exercice 1966 Prévisions	Différences 5 = 4 — 3	AANDUIDING
	—	Prévisions initiales	Recettes probables	—	—	
	Dienstjaar 1964 Resultaten	Oorspronke- lijke ramin- gen	Vermoede- lijke ontvangsten	Dienstjaar 1966 Ramingen	Verschillen 5 = 4 — 3	
	1	2	3	4	5	

3. Enregistrement.

3. Registratie.

Droits d'enregistrement	6 004	6 500	5 800	6 410	+ 610	Registratierechten.
Droits de succession ,	2 568	2 767	2 767	3 060	+ 293	Successierechten.
Timbre et taxes assimilées	50 847	54 100	54 100	68 650	+14 550	Zegel- en gelijkgestelde taxes.
Divers ,	622	633	661	676	+ 15	Diverse.
Total	60 041	64 000	63 328	78 796	+15 468	Totaal.
Total des recettes fiscales.	148 678	154 780	160 048	186 395	+26 347	Totaal van de fiscale ontvangsten.

RECETTES NON FISCALES.

NIET-FISCALE ONTVANGSTEN.

Taxes, péages, redevances	5 839	6 229	6 244	6 887	+ 643	Taxes, tolgeden, retributies.
Revenus	1 652	1 732	1 830	1 821	— 9	Inkomsten.
Remboursements ,	1 195	1 183	1 339	1 431	+ 92	Terugbetalingen.
Produits divers	640	489	657	535	— 122	Diverse opbrengsten.
Recettes résultant de la guerre , ...	69	83	82	50	— 32	Uit de oorlog voortvloeiende ont- vangsten.
Total des recettes non fiscales.	9 395	9 716	10 152	10 724	+ 572	Totaal van de niet-fiscale ontvang- sten.
Total des recettes ordinaires.	158 073	164 496	170 200	197 119	+26 919	Totaal van de gewone ontvangsten.

II. — RECETTES EXTRAORDINAIRES.

II. — BUITENGEWONE ONTVANGSTEN.

Total	403	572	571	328,3	— 242,7	Totaal.
Total général (I + II)	158 476	165 068	170 771	197 447	+26 676	Algemeen totaal (I + II).

CHAPITRE II.

Le budget des dépenses de 1965.

DEPENSES ORDINAIRES.

L'évolution des crédits de chacun des budgets et du budget total depuis les propositions initiales, déposées en octobre 1964 jusqu'à l'ajustement proposé par le feuillet de crédits supplémentaires, figure au tableau des pages 88 et 89.

Les différences par chapitre entre le budget voté et le budget ajusté s'établissent par comparaison entre les deux colonnes centrales du tableau des pages 95 à 99.

D'autre part, le document contenant le feuillet comprend pour chaque modification proposée aux crédits votés une justification très détaillée.

Les explications qui suivent concernent uniquement les augmentations et les réductions importantes; le total porté en regard de chaque département est constitué par la contraction de toutes les augmentations et de toutes les réductions; il ne correspond donc pas nécessairement à la somme des crédits examinés.

Feuilleton d'ajustement.

Exercice courant.

Dettes publiques : +1 701,9 millions.

Emprunt 1964, à 5 ou 10 ans, 2e série (687,5); emprunt 1965-1970-1976 (306,7); intérêt, amortissement et frais des capitaux empruntés ou à emprunter (408,2); intérêts et frais divers afférents à la Dette congolaise garantie en devises reprise par la Belgique (235,5 millions).

Pensions : +1 419,3 millions.

Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires: index et avantages nouveaux (+636,7); pensions de guerre: index (+167,6); pensions de retraite et de survie des assurés libres: déficit des années 1964 et 1965: (+360); pensions des travailleurs indépendants: index (+86,7); pensions d'invalidité des ouvriers mineurs: index et majoration des taux (+135).

Dotations : +9,9 millions.

Dotation Sénat (+7,5).

Premier Ministre : +16,5 millions.

Dépenses Eldo-Esro (+14).

Justice : +418,9 millions.

Traitements: administration, magistrature et cultes (+254); nourriture et entretien des détenus (+17,5); entretien des enfants placés (+90,9); frais de justice (+12,7).

Intérieur et Fonction publique: +302,2 millions.

Traitements (+40); Fonds des Provinces (+125); subsides aux communes sur le territoire desquelles résident des ouvriers de nationalité étrangère travaillant dans les charbonnages (+12); crédit spécial au profit des provinces et

HOOFDSTUK II.

De uitgavenbegroting 1965.

GEWONE UITGAVEN.

De evolutie van de kredieten van elk der begrotingen en van de totale begroting vanaf de oorspronkelijke voorstellen neergelegd in oktober 1964 tot de door het bijblad voorgestelde aanpassingen komt voor in de tabel van de bladzijden 88 en 89.

De verschillen per hoofdstuk tussen de gestemde begroting en de aangepaste begroting worden bekomen door de vergelijking tussen beide middenkolommen van de tabel op bladzijden 95 tot 99.

Anderzijds bevat het bijblad voor iedere wijziging voorgesteld aan de gestemde kredieten een gedetailleerde rechtvaardiging.

De uitleg die volgt betreft uitsluitend de belangrijke verhogingen en verminderingen; het totaal dat tegenover ieder departement geplaatst wordt en dat bekomen wordt door de optelling van alle verhogingen waarvan de verminderingen afgetrokken worden, stemt dus niet noodzakelijk overeen met de som van de onderzochte kredieten.

Aanpassingsblad.

Lopend dienstjaar.

Rijksschuld : +1 701,9 miljoen.

Lening 1964 met 5 of 10 jaar looptijd 2^e reeks (687,5); lening 1965-1970-1976 (306,7); rente, aflossing en kosten van de te leen genomen of te nemen kapitalen (408,2); renten en diverse kosten betreffende de gewaarborgde Kongolese schuld in deviezen overgenomen door België (235,5 miljoen).

Pensioenen : +1 419,3 miljoen.

Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen: index en nieuwe voordelen (+636,7); oorlogspensioenen: index (+167,6); ouderdoms- en overlevingspensioenen der vrijwillig verzekerden: tekort der jaren 1964 en 1965 (+360); pensioenen der zelfstandigen: index (+86,7); invaliditeitspensioenen der mijnwerkers: index en verhogingen der pensioenbedragen (+135).

Dotatiën : +9,9 miljoen.

Dotatie Senaat (+7,5).

Eerste-Minister : +16,5 miljoen.

Uitgaven Eldo-Esro (+14).

Justitie : +418,9 miljoen.

Wedden: administratie, magistratuur en erediensden (+254); voeding en onderhoud van de gedetineerden (+17,5); onderhoud van geplaatste kinderen (+90,9); gerechtskosten (+12,7).

Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt : +302,2 miljoen.

Wedden (+40); Fonds der Provinciën (+125); toelagen aan de gemeenten op wier grondgebied werklieden van vreemde nationaliteit verblijven, die in de steenkolenmijnen arbeiden (+12); speciaal krediet ten gunste van de pro-

des communes (+250); dépenses de formation professionnelle (+11); suppression du crédit provisionnel pour le recrutement de personnel (-150).

Affaires étrangères et Commerce extérieur : +486,1 millions.

Rémunérations des postes diplomatiques et consulaires (+48,6); dépenses de matériel (dépenses de consommation et déplacements) des postes diplomatiques et consulaires (+12); dépenses diverses d'administration, créances arriérées (+8,5); aménagement du domaine Sainte-Anne en vue de sa transformation en Club Européen (2,6); contribution de la Belgique au Fonds International de Secours à l'enfance (+10); contribution de la Belgique à l'O.N.U. à titre de participation financière dans les frais de déblaiement du canal de Suez (10,9); secours provisoire à des Belges se trouvant à l'étranger (+11,8); mesures en faveur du personnel de l'Administration d'Afrique (+64,2); acquisition par la Belgique de bons de l'Emprunt de l'O.N.U. (60); dépenses relatives aux membres du personnel de la Coopération technique (+194,2); émigration (+19,2).

Défense nationale : +1 438,7 millions.

Rémunérations (+888); allocations et indemnités (25,7); dépenses de matériel (+291,5); fonctionnement des états-majors et organismes inter-alliés (+25); frais de stationnement en Allemagne (+29,2); assistance technique à la République démocratique du Congo, au Rwanda et au Burundi (+120,9); programme conjoint de réapprovisionnement de l'armée nationale congolaise (95).

Gendarmerie : +214,2 millions.

Rémunérations, allocations et indemnités (+198,3).

Agriculture : +1 536,2 millions.

Primes à la production laitière (+252); contribution F.E.O.G.A. (+150); Fonds agricole (+1 000); remembrement (+80).

Affaires économiques : +1 372,2 millions.

Rémunérations (+62,7); subvention à l'industrie charbonnière (+1 111,3); expansion économique (+110); Exposition Montréal 1967 (+20).

Classes moyennes : +35,8 millions.

Formation et perfectionnement professionnel (+24).

Communications et Postes, Télégraphes et Téléphones : +3 631,1 millions.

Personnel (+1 011,4); intervention dans les dépenses de la R.V.A. (+35,5); interventions S.N.C.B. (+2 157,4); interventions tramways urbains (+250); exploitation Marine (+20,9); matériel administration des Postes (+62,5); exploitation Postes (+90).

Travaux publics : +330,4 millions.

Dépenses de personnel (+104,9); dépenses de matériel (+97,1); travaux courants (+127,5).

Emploi et Travail : +411,2 millions.

Dépenses de personnel (+21,5); chômage (+342,6); aide de réadaptation (+96,2).

vinciën en gemeenten (+250); uitgaven voor beroepsscholing (+11); afschaffing van het provisioneel krediet voor de aanwerving van personeel (-150).

Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel : +486,1 miljoen.

Bezoldigingen diplomatieke en consulaire posten (+48,6); uitgaven voor materieel (verbruiksuitgaven en verplaatsingen) der diplomatieke en consulaire posten (+12); diverse bestuursuitgaven; achterstallige schuldvoordelingen (+8,5); inrichtingskosten van het Sint-Annadomein met het oog op zijn omvorming tot Europese club (2,6); bijdrage van België in het Internationaal Fonds voor Hulp aan de Kindsheid (+10); bijdrage door België verschuldigd aan de O.V.N. als financiële deelneming in de onkosten voor de vrijmaking van het Suezkanaal (10,9); voorlopige hulpvelden aan Belgen die zich in het buitenland bevinden (+11,8); maatregelen ten gunste van het personeel van het Bestuur van Afrika (+64,2); aanschaffing door België van bons van lening van de O.V.N. (60); uitgaven met betrekking tot de leden van het personeel van de Technische Bijstand (+194,2); uitwijking (+19,2).

Landsverdediging : +1 438,7 miljoen.

Bezoldigingen (+888); toelagen en vergoedingen (25,7); uitgaven voor materiële behoeften (+291,5); werking van de intergeallieerde staven en organismen (+25); stationeringskosten in Duitsland (+29,2); aan de democratische Republiek Kongo, aan Rwanda en Burundi verleende technische bijstand (+120,9); gemeenschappelijk programma van herbevoorrading van het nationaal Kongolees leger (95).

Rijkswacht : +214,2 miljoen.

Bezoldigingen, toelagen en vergoedingen (+198,3).

Landbouw : +1 536,2 miljoen.

Premiën voor de productie van melkderivaten (+252); bijdrage E.O.G.L. (+150); Landbouwfonds (+1 000); ruilverkaveling (+80).

Economische Zaken : +1 372,2 miljoen.

Bezoldigingen (+62,7); toelage aan de steenkolenlijverheid (+1 111,3); economische expansie (+110); Wereldtentoonstelling Montréal 1967 (+20).

Middenstand : +35,8 miljoen.

Vakopleiding en vervolmaking (+24).

Verkeerswezen en Posterijen, Telegrafie en Telefonie : +3 631,1 miljoen.

Personeel (+1 011,4); tussenkomst in de uitgaven van de R.D.L. (+35,5); tussenkomsten N.M.B.S. (+2 157,4); tussenkomsten stedelijk vervoer (+250); exploitatie Zee- wezen (+20,9); materieel Bestuur Posterijen (+62,5); exploitatie Posterijen (+90).

Openbare Werken : +330,4 miljoen.

Uitgaven voor personeel (+104,9); uitgaven voor materiële behoeften (+97,1); lopende werken (+127,5).

Tewerkstelling en Arbeid : +411,2 miljoen.

Uitgaven voor personeel (+21,5); werkloosheid (+342,6); wederaanpassingshulp (+96,2).

Prévoyance sociale : +1996,5 millions.

Subvention I.N.A.M.I. pour les travailleurs salariés (+986); subvention I.N.A.M.I. pour les indépendants (+242,7); subsides en faveur de l'assurance mutualiste libre (+369); allocation familiale employeurs et travailleurs non salariés (+260); subside complémentaire en faveur de l'assurance mutualiste libre (85); estropiés et mutilés (+50); travailleurs frontaliers et saisonniers en état d'incapacité de travail (+15).

Education nationale et Culture : +3842,3 millions.

Traitements (+869,8); subventions-traitem. (+2 525,9); subventions de fonctionnement (+21,5); subventions enseignement supérieur libre (+256,4); crédit provisionnel d'expansion universitaire (-170,1) premier équipement (+33,4); R.T.B. (+51,9); fournitures classiques enseignement primaire subventionné (+130,3).

Santé publique et Famille : +814,2 millions.

Dépenses de personnel (+38,5); dépenses de matériel (+14,4); subsides à l'Œuvre nationale de l'Enfance (+39,5); subsides à l'Œuvre nationale des Invalides de la guerre (+85,3); intervention de l'Etat dans les charges d'emprunts contractés auprès du Crédit Communal par les pouvoirs publics régionaux et locaux en vue du financement de travaux (+20); Fonds spécial des indigents (+241,3); Fonds national du Logement (+345).

Finances : +535,4 millions.

Dépenses de personnel (+425,9); dépenses de matériel (+83,3); crédits sur warrants charbonniers: crédit provisionnel en vue de l'octroi d'une bonification en intérêt (+20).

Exercices antérieurs.

Dette publique : +306,3 millions.

Imputation du solde des charges des exercices antérieurs (+306,3).

Pensions : +174,7 millions.

Pensions militaires d'ancienneté contenant un élément dérivant de la guerre 1940-1945: augmentation du nombre des nouvelles pensions et revalorisation (+83); subsides à la Caisse des ouvriers de l'Etat: réinscription de crédits tombés en annulation (+75,8).

Justice : +58,6 millions.

Arriérés de traitements: administration, magistrature et cultes (+49,3).

Affaires étrangères et Commerce extérieur : +447,7 millions.

Rémunérations postes diplomatiques et consulaires (+22,8); secours provisoires à des Belges se trouvant à l'étranger (+28,1); opérations militaires des Nations Unies au Congo (164); 12e avance récupérable au Ruanda et Burundi: supplément (35); dépenses relatives aux membres du personnel de la Coopération technique (+105,3); bourses d'études et de stages (+18,5); enseignement de régime belge dans les pays en voie de développement (+42,2); émigration (+12,3).

Sociale Voorzorg : +1996,5 miljoen.

Toelage R.I.Z.I.V. voor de loonarbeiders (+986); toelage R.I.Z.I.V. voor de zelfstandigen (+242,7); toelagen ten voordele van de vrije mutualiteitsverzekering (+369); kinderbijslag voor werkgevers en niet-loonarbeiders (+260); aanvullende toelage vrije mutualiteitsverzekering (85); gebrekkigen en verminkten (+50); grensarbeiders en seizoenarbeiders die ongeschikt zijn tot werken (+15).

Nationale Opvoeding en Cultuur : +3842,3 miljoen.

Bezoldigingen (+869,8); weddetoelagen (+2 525,9); werkinstoelagen (+21,5); toelagen vrij hoger onderwijs (+256,4); provisioneel krediet universitaire expansie (-170,1) eerste uitrusting (+33,4); B.R.T. (+51,9); schoolbehoeften gesubsidieerd lager onderwijs (+130,3).

Volksgesondheid en Gezin : +814,2 miljoen.

Uitgaven voor personeel (+38,5); uitgaven voor materiële behoeften (+14,4); toelagen aan het Nationaal Werk voor kinderwelzijn (+39,5); toelagen aan het Nationaal Werk voor oorlogsinvaliden (+85,3); Staatstussenkomst in de lasten van de door de gewestelijke en lokale openbare besturen bij het Gemeentekrediet van België aangegane leningen voor de financiering van werken (+20); Bijzonder Fonds behoeftigen (+241,3); Fonds voor de Huisvesting (+345).

Financiën : +535,4 miljoen.

Uitgaven voor personeel (+425,9); uitgaven voor materiële behoeften (+83,3); kredieten met steenkolenwarrant: voorzieningskrediet met het oog op de toekenning van een rentetoelage (+20).

Vorige dienstjaren.

Rijksschuld : +306,3 miljoen.

Aanrekening van het saldo der lasten van vroegere dienstjaren (+306,3).

Pensioenen : +174,7 miljoen.

Militaire anciënniteitspensioenen die een aan de oorlog 1940-1945 te wijten bestanddeel behelzen: verhoging van het aantal nieuwe pensioenen en herwaardering (+83); toelagen aan de Rijkswerkliedenkas: opnieuw inschrijven van geannuleerde kredieten (+75,8).

Justitie : +58,6 miljoen.

Weddeachterstallen: administratie, magistratuur en eredienssten (+49,3).

Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel : +447,7 miljoen.

Bezoldigingen diplomatieke en consulaire posten (+22,8); voorlopige hulpelden aan Belgen die zich in het buitenland bevinden (+28,1); militaire operaties van de Verenigde Naties in Kongo (164); twaalfde terugvorderbaar voorschot aan Ruanda en Burundi: aanvulling (35); uitgaven met betrekking tot de leden van het personeel van de Technische Bijstand (105,3); studie- en stagebeurzen (+18,5); onderwijs van Belgisch stelsel in de ontwikkelingslanden (+42,2); uitwijking (+12,3).

Défense nationale : +421,8 millions.

Rémunérations (+90,1); dépenses de matériel (+188,6); sécurité sociale des personnes ayant effectué des services temporaires à l'armée (+50); frais de stationnement en Allemagne (+36,2); assistance technique accordée à la République démocratique du Congo, au Rwanda et au Burundi (49,4).

Communications et Postes, Télégraphes et Téléphones : +66,4 millions.

Personnel Postes : (+60,5).

Travaux publics : +44,4 millions.

Travaux courants (+30,5).

Emploi et Travail : +41,8 millions.

Aide de réadaptation (+36,4).

Education nationale et Culture : +804,4 millions.

Traitements (+83,6); subventions-traitements (+632,3); R.T.B. (+19,4).

Landsverdediging : +421,8 miljoen.

Bezoldigingen (+90,1); uitgaven voor materiële behoeften (+188,6); maatschappelijke zekerheid van de personen die bij het leger tijdelijke diensten volbracht hebben (+50); stationeringskosten in Duitsland (+36,2); aan de democratische Republiek Kongo, aan Rwanda en Burundi verleende technische bijstand (49,4).

Verkeerswezen, Posterijen, Telegrafie en Telefonie : +66,4 miljoen.

Personeel Posterijen : (+60,5).

Openbare Werken : +44,4 miljoen.

Lopende werken (+30,5).

Tewerkstelling en Arbeid : +41,8 miljoen.

Wederaanpassingshulp (+36,4).

Nationale Opvoeding en Cultuur : +804,4 miljoen.

Bezoldigingen (+83,6); weddetoelagen (+632,3); B.R.T. (+19,4).

BUDGETS DE 1965.

ÉVOLUTION DES CRÉDITS DE DÉPENSES ORDINAIRES.

(En millions de francs.)

BUDGETS	Budget déposé	Amendements	Lois spéciales	Budget voté
BEGROTINGEN	Ingediende begroting	Amendementen	Speciale wetten	Gestemde begroting
Dette publique. — <i>Rijksschuld</i>	30 819,8	—	—	30 819,8
Pensions. — <i>Pensioenen</i>	22 792,8	—	—	22 792,8
Dotations. — <i>Dotatiën</i>	520,9	2,7	—	518,2
Non-Valeurs et Remboursements. — <i>Kwade Posten en Terugbetalingen</i>	160,7	—	—	160,7
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i>	286,1	—	100,0	386,1
Justice. — <i>Justitie</i>	3 151,9	—	—	3 151,9
Intérieur et Fonction publique. — <i>Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt</i>	11 149,3	+ 11,0	—	11 160,3
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i> ...	3 436,4	+ 23,7	—	3 460,1
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i>	15 515,0	—	—	15 515,0
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i>	2 010,0	—	—	2 010,0
Agriculture. — <i>Landbouw</i>	1 796,1	+ 46,0	—	1 842,1
Affaires économiques et Energie. — <i>Economische Zaken en Energie</i>	2 892,6	—	—	2 892,6
Classes moyennes. — <i>Middenstand</i>	415,9	—	—	415,9
Communications et P.T.T. — <i>Verkeerswezen en P.T.T.</i>	9 423,1	—	—	9 423,1
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i>	3 105,4	+ 7,5	—	3 112,9
Emploi et Travail. — <i>Tewerkstelling en Arbeid</i> ...	1 902,6	—	—	1 902,6
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i>	10 496,4	—	—	10 496,4
Education nationale et Culture. — <i>Nationale Opvoeding en Cultuur</i>	30 919,5	+ 32,4	—	30 951,9
Santé publique et Famille. — <i>Volksgezondheid en Gezin</i>	5 469,5	+ 3,2	10,0	5 482,7
Finances. — <i>Financiën</i>	5 676,3	—	—	5 676,3
Totaux. — <i>Totalen</i>	161 940,3	+ 121,1	110,0	162 171,4

BEGROTINGEN VAN 1965.
EVOLUTIE VAN DE KREDIETEN VOOR DE GEWONE UITGAVEN.
(In miljoen frank.)

Feuilleton — <i>Bijblad</i>		Total des crédits de 1965 — <i>Totaal van de kredieten van 1965</i>	Exercices antérieurs — <i>Vroegere dienstjaren</i>	Total général — <i>Algemeen totaal</i>
Augmentations — <i>Vermeerderingen</i>	Réductions — <i>Verminderingen</i>			
1 806,5	104,6	32 521,7	306,3	32 828,0
1 460,0	40,7	24 212,1	174,7	24 386,8
9,9	—	528,1	—	528,1
16,5	—	177,2	23,0	200,2
29,6	8,7	407,0	1,3	408,3
419,4	0,5	3 570,8	58,5	3 629,3
453,0	150,7	11 462,6	8,3	11 470,9
495,9	9,7	3 946,3	447,8	4 394,1
1 500,6	61,9	16 953,7	421,8	17 375,5
214,2	—	2 224,2	0,9	2 225,1
1 547,4	11,2	3 378,3	8,4	3 386,7
1 372,6	0,4	4 264,8	5,6	4 270,4
35,8	—	451,7	0,6	452,3
3 649,6	18,5	13 054,2	66,4	13 120,6
334,6	4,2	3 443,3	44,4	3 487,7
466,8	55,7	2 313,7	41,8	2 355,5
2 022,7	26,2	12 492,9	12,7	12 505,6
4 046,8	204,5	34 794,2	804,4	35 598,6
814,4	0,3	6 296,8	8,5	6 305,3
543,6	8,2	6 211,7	11,9	6 223,6
21 239,9	706,0	182 705,3	2 447,3	185 152,6

DEPENSES EXTRAORDINAIRES.

Les modifications de crédits d'engagement se soldent par une augmentation de 2 560 millions.

Dans ce montant 500 millions sont destinés à la réadaptation de la dotation du Fonds de renouvellement de la S.N.C.B. tandis que 1 874 millions de suppléments sont sollicités au titre des Travaux publics, dont 200 millions pour l'engagement de créances du Gouvernement hollandais couvrant la quote-part belge dans les travaux effectués au canal Gand-Terneuzen en territoire néerlandais et 1 069 millions pour la politique de développement régional (7e darse du port d'Anvers et installation de la « Badische Anilin und Soda Fabrik »).

Les augmentations au montant de 424 millions sollicitées au titre de la Défense nationale sont entièrement compensées par des réductions correspondantes.

En ce qui concerne les crédits de paiement, l'augmentation nette s'établit à 7 191,7 millions. Les principales modifications de crédits se rapportent aux budgets suivants :

Dette publique : +2 028 millions.

Charges en amortissements et en remboursements de la dette publique congolaise garantie en devises (application de la Convention belgo-congolaise du 6 février 1965).

Communications : +1 662 millions.

Résultant en ordre principal de l'inscription du crédit de 1 100 millions destiné à la régularisation budgétaire d'avances du Trésor accordées en 1964 pour assurer à la S.N.C.B. une trésorerie suffisante et contribuer à la couverture de son déficit cumulé d'exploitation, et du crédit de 500 millions pour la réadaptation de la dotation du Fonds de renouvellement de la S.N.C.B.

Travaux publics : +2 454 millions,
dont :

1 120 millions pour les voies hydrauliques comprenant 750 millions destinés aux travaux importants aux cours d'eau et 350 millions pour les ports maritimes et leurs voies d'accès (canal Gand-Terneuzen);

390 millions pour les bâtiments;

863 millions pour les ports maritimes et le port autonome de Liège (563 millions pour la construction de la 7e darse au port d'Anvers, 200 millions pour l'installation de la « Badische Anilin und Soda Fabrik »).

Education nationale : + 421 millions.

En rapport à concurrence de 400 millions avec l'augmentation de 400 à 800 millions à la dotation du Fonds des constructions de l'enseignement supérieur et des cités universitaires (loi du 9 mai 1965).

Finances : +469 millions,
dont :

200 millions pour permettre l'octroi de crédit, principalement de notoriété et à taux réduit, aux anciens indépendants d'Afrique désirant se reclasser en Belgique;

BUITENGEWONE UITGAVEN.

De wijzigingen van de vastleggingskredieten lopen uit op een verhoging van 2 560 miljoen.

Van dit bedrag zijn 500 miljoen bestemd voor de aanpassing van de dotatie van het Vernieuwingsfonds van de N.M.B.S., terwijl 1 874 miljoen aanvullende kredieten door Openbare Werken gevraagd worden waaronder 200 miljoen voor de vastlegging van de schuldvorderingen van de Nederlandse Regering uit hoofde van het Belgisch aandeel in de werken uitgevoerd aan het kanaal Gent-Terneuzen op Nederlands grondgebied en 1 069 miljoen voor de streekontwikkeling (7^e havendok te Antwerpen en oprichting van de « Badische Anilin und Soda Fabrik »).

De vermeerderingen ten bedrage van 424 miljoen gevraagd voor Landsverdediging, worden volledig gedekt door overeenstemmende verminderingen.

Wat betreft de betalingskredieten belooft de nettoverhoging 7 191,7 miljoen. De voornaamste kredietwijzigingen betreffen de volgende begrotingen :

Rijksschuld : +2 028 miljoen.

Lasten voor aflossingen en terugbetalingen van de gewaarborgde Congolese schuld in deviezen te dragen door België in 1965 ingevolge de Belgisch-Congolese Overeenkomst van 6 februari 1965.

Verkeerswezen : +1 662 miljoen.

Vloeit voornamelijk voort uit de inschrijving van een krediet van 1 100 miljoen, bestemd voor de budgettaire regularisatie van in 1964 verleende schatkistvoorschotten aan de N.M.B.S. ten einde aan deze voldoende thesauriemiddelen te waarborgen en bij te dragen tot de opslorping van haar gecumuleerd exploitatietekort, en van een krediet van 500 miljoen voor de heraanpassing van de dotatie van het Vernieuwingsfonds van de N.M.B.S.

Openbare Werken : +2 454 miljoen,
waarvan :

1 120 miljoen voor de waterwegen die 750 miljoen behelzen voor belangrijke werken aan de waterlopen waarvan het uitvoeringsritme sneller was dan oorspronkelijk voorzien en 350 miljoen voor de zeehavens en hun toegangswegen (kanaal Gent-Terneuzen);

390 miljoen voor de gebouwen;

863 miljoen voor de zeehavens en de autonome haven van Luik (563 miljoen voor het bouwen van het 7^e havendok te Antwerpen, 200 miljoen voor de vestiging van de « Badische Anilin und Soda Fabrik »).

Nationale Opvoeding : +421 miljoen.

Staat in verband ten belope van 400 miljoen met de vermeerdering van 400 tot 800 miljoen van de dotatie van het Fonds der schoolgebouwen voor hoger onderwijs en de studentenverblijven (wet van 9 mei 1965).

Financiën : +469 miljoen,
waarvan :

200 miljoen om het verlenen van kredieten toe te laten, in hoofdzaak op notoriëteit en verlaagde interest aan oudzelfstandigen uit Afrika die hun herklassering in België verlangen;

130 millions pour le financement des prêts octroyés par la Banque Européenne d'Investissement à la Turquie (loi du 15 juillet 1964);	130 miljoen voor de financiering van de door de Europese Investeringsbank aan Turkije toegestane leningen (wet van 15 juli 1964);
100 millions afin de porter la part de l'Etat dans le Fonds de premier établissement de l'Institut national de Crédit agricole de 350 à 450 millions à partir du 1 ^{er} janvier 1965 (art. 3 de la loi du 14 avril 1965).	100 miljoen om het aandeel van de Staat in het Fonds voor eerste oprichting van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet van 350 op 450 miljoen te brengen vanaf 1 januari 1965 (art. 3 van de wet van 14 april 1965).

BUDGET DE 1965.

ÉVOLUTION DES CRÉDITS DE DÉPENSES EXTRAORDINAIRES

(En millions de francs.)

B U D G E T S — B E G R O T I N G E N	Reports de 1964 — Overdrachten van 1964	Crédits propres à 1965		
		Budget initial — Oorspronkelijke begroting	Amendements — Amendementen	
CREDITS D'ENGAGEMENT				
Justice. — <i>Justitie</i>	23,0	24,0	—	
Intérieur et Fonction publique. — <i>Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt</i>	1,0	51,2	—	
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i>	49,1	66,0	—	
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i>	1 530,3	4 081,2	—	
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i>	213,0	71,3	—	
Agriculture. — <i>Landbouw</i>	275,1	235,4	—	
Affaires économiques et Energie. — <i>Economische Zaken en Energie</i>	3,0	20,0	—	
Communications et P.T.T. — <i>Verkeerswezen en P.T.T.</i>	836,0	4 203,7	—	
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i>	651,7	6 638,0	10,0	
Education nationale et Culture. — <i>Nationale Opvoeding en Cultuur</i>	34,9	350,0	—	
Santé publique et Famille. — <i>Volksgezondheid en Gezin</i>	357,0	474,2	—	
Finances. — <i>Financiën</i>	3,1	1,5	—	
Total. — <i>Totaal</i>	3 977,2	16 216,5	10,0	
CREDITS DE PAIEMENT				
Dette publique. — <i>Rijksschuld</i>	—	—	—	
Justice. — <i>Justitie</i>	23,9	14,0	—	
Intérieur et Fonction publique. — <i>Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt</i>	0,7	28,1	—	
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i>	101,9	10,0	—	
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i>	215,0	5 373,8	—	
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i>	113,1	90,0	—	
Agriculture. — <i>Landbouw</i>	652,1	269,6	5,0	
Affaires économiques et Energie. — <i>Economische Zaken en Energie</i>	57,3	219,3	—	
Communications et P.T.T. — <i>Verkeerswezen en P.T.T.</i>	1 289,1	3 596,0	—	
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i>	2 112,3	8 531,8	10,0	
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i>	600,0	0,7	—	
Education nationale et Culture. — <i>Nationale Opvoeding en Cultuur</i>	530,9	587,0	—	
Santé publique et Famille. — <i>Volksgezondheid en Gezin</i>	367,3	862,3	—	
Finances. — <i>Financiën</i>	173,6	574,9	—	
Total. — <i>Totaal</i>	6 237,2	20 157,5	15,0	

BEGROTING VAN 1965.

EVOLUTIE VAN DE KREDIETEN VOOR DE BUITENGEWONE UITGAVEN.

(In miljoen frank.)

<i>Eigenlijke kredieten van 1965</i>			Total des crédits 1965	Total des crédits disponibles en 1965
Budget voté — <i>Gestemde begroting</i>	Feuilleton — <i>Bijblad</i>		—	—
	Augmentations — <i>Vermeerderingen</i>	Réductions — <i>Verminderingen</i>	<i>Totaal van de kredieten 1965</i>	<i>Totaal van de beschikbare kredieten in 1965</i>

VASTLEGGINGSKREDIETEN

24,0	—	—	24,0	47,0
51,2	3,2	—	54,4	55,4
66,0	1,7	—	67,7	116,8
4 081,2	424,3	424,3	4 081,2	5 611,5
71,3	—	—	71,3	284,3
235,4	144,1	—	379,5	654,6
20,0	—	—	20,0	23,0
4 203,7	537,0	—	4 740,7	5 576,7
6 648,0	1 883,0	9,0	8 522,0	9 173,7
350,0	0,1	—	350,1	385,0
474,2	—	—	474,2	831,2
1,5	—	—	1,5	4,6
16 226,5	2 993,4	433,3	18 786,6	22 763,8

BETALINGSKREDIETEN

—	2 028,2	—	2 028,2	2 028,2
14,0	—	—	14,0	37,9
28,1	1,7	—	29,8	30,5
10,0	5,7	—	15,7	117,6
5 373,8	101,3	101,3	5 373,8	5 588,8
90,0	22,0	22,0	90,0	203,1
274,6	30,1	—	304,7	956,8
219,3	119,6	—	338,9	396,2
3 596,0	1 744,5	82,3	5 258,2	6 547,3
8 541,8	2 489,0	35,0	10 995,8	13 108,1
0,7	—	—	0,7	600,7
587,0	421,1	—	1 008,1	1 539,0
862,3	—	—	862,3	1 229,6
574,9	469,0	—	1 043,9	1 217,5
20 172,5	7 432,2	240,6	27 364,1	33 601,3

CHAPITRE III.

LES BUDGETS DE DEPENSES ORDINAIRES
POUR 1966.

Le tableau de la page 67 fournit la répartition par budget des crédits sollicités pour l'exercice 1966, comparés aux crédits ajustés de l'exercice 1965 et aux engagements de l'exercice 1964.

Pour les mêmes exercices, en ce qui concerne les budgets des départements ministériels uniquement, le tableau des pages 95 à 99 en donne la répartition par chapitre, suivant la nouvelle présentation des budgets. Les budgets financiers ont été maintenus dans la forme traditionnelle.

Ce tableau détaillé de comparaison est suivi de notes explicatives qui concernent la Dette publique, les Pensions, la Défense nationale, les dépenses de fonctionnement et enfin les interventions en faveur de tiers.

L'évolution générale se présente comme suit (en millions):

	1964	1965	1966
Salaires et charges sociales	32 910,0	37 627,5	39 823,3
Biens non durables et services	10 134,3	12 087,4	13 054,3
Matériel militaire et entretien routes ...	1 214,6	1 116,3	1 077,1
Intérêts et pertes ...	2 608,0	4 175,8	3 139,3
Transferts de revenus.	52 490,6	64 127,6	69 981,2
Transferts de capitaux.	2 851,3	3 116,3	3 299,5
Biens meubles patrimoniaux	928,7	1 119,1	1 305,9
Divers	1 832,9	2 025,2	8 678,9
Budgets financiers ...	50 171,0	57 265,0	59 944,5
Totaux	155 141,4	182 705,3	200 303,8

TABLEAU DE DECOMPOSITION PAR BUDGET ET PAR NATURE DES CREDITS DE DEPENSES ORDINAIRES POUR LES EXERCICES 1964 A 1966.

(En millions de francs.)

HOOFDSTUK III.

DE BEGROTINGEN DER GEWONE UITGAVEN
VOOR 1966.

De tabel van bladzijde 67 geeft de verdeling per begroting van de voor het dienstjaar 1966 aangevraagde kredieten, vergeleken met de aangepaste kredieten van het dienstjaar 1965 en met de vastleggingen van het dienstjaar 1964.

Voor dezelfde dienstjaren, en uitsluitend wat de begrotingen van de ministeriële departementen betreft, geeft de tabel van de bladzijden 95 tot 99 de verdeling per hoofdstuk, volgens de nieuwe inkleiding van de begrotingen. De financiële begrotingen werden in de traditionele vorm behouden.

Deze gedetailleerde vergelijkingstabel wordt gevolgd door verklarende nota's betreffende de Rijksschuld, de Pensioenen, de Landsverdediging, de werkingstuigaven en ten slotte de tussenkomsten ten bate van derden.

De algemene evolutie ziet er uit als volgt (in miljoen):

	1964	1965	1966
Lonen en sociale lasten	32 910,0	37 627,5	39 823,2
Niet duurzame goederen en diensten ...	10 134,3	12 087,4	13 054,3
Militair materieel en onderhoud wegen ...	1 214,6	1 116,3	1 077,1
Rente en verliezen ...	2 608,0	4 175,8	3 139,3
Inkomensoverdrachten	52 490,6	64 127,6	69 981,2
Vermogensoverdrachten	2 851,3	3 116,3	3 299,5
Roerende vermogensgoederen	928,7	1 119,1	1 305,9
Diverse	1 832,9	2 025,2	8 678,9
Financiële begrotingen	50 171,0	57 265,0	59 944,5
Totalen	155 141,4	182 705,3	200 303,8

ONTLEDINGSTABEL PER BEGROTING EN VOLGENS HUN AARD VAN DE GEWONE UITGAVENKREDIETEN VOOR DE DIENSTJAREN 1964 TOT 1966.

(In miljoen frank.)

	1964 Engagements Vastleggingen	1965 Crédits ajustés Aangepaste kredieten	1966 Crédits sollicités Aangevraagde kredieten

BUDGETS FINANCIERS.

Dette publique. — <i>Rijksschuld</i>	28 219,9	32 521,7	34 607,9
Pensions. — <i>Pensioenen</i>	21 454,6	24 215,1	24 776,6
Dotations. — <i>Dotatiën</i>	496,5	528,2	560,0
Non-Valeurs et Remboursements. — <i>Kwade Posten en Terugbetalingen</i>	(1)	(1)	(1)
Total. — <i>Totaal</i>	50 171,0	57 265,0	59 944,5

(1) Crédits incorporés dans les budgets départementaux, principalement Finances, Communications et P.T.T.

FINANCIËLE BEGROTINGEN.

	28 219,9	32 521,7	34 607,9
	21 454,6	24 215,1	24 776,6
	496,5	528,2	560,0
	(1)	(1)	(1)
	50 171,0	57 265,0	59 944,5

(1) Kredieten opgenomen in de departementale begrotingen, voornamelijk Financien, Verkeerswezen en P.T.T.

TABLEAU DE DECOMPOSITION PAR BUDGET ET PAR NATURE DES CREDITS DE DEPENSES ORDINAIRES POUR LES EXERCICES 1964 A 1966.

(En millions de francs.)

ONTLEDINGSTABEL PER BEGROTING EN VOLGENS HUN AARD VAN DE GEWONE UITGAVENKREDIETEN VOOR DE DIENSTJAREN 1964 TOT 1966.

(In miljoen frank.)

	1964 Engagements — Vastleggingen	1965 Crédits ajustés (1) Aangepaste kredieten	1966 Crédits sollicités — Aangevraagde kredieten
Chapitre I, § 1: Salaires et charges sociales.	Hoofdstuk I, § 1: Lonen en sociale lasten.		
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i> ...	48,8	59,3	59,5
Fonction publique. — <i>Openbaar ambt</i> ...	64,8	75,5	82,1
Justice. — <i>Justitie</i> ...	2 121,6	2 438,7	2 534,4
Intérieur. — <i>Binnenlandse Zaken</i> ...	346,6	401,3	428,1
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i> ...	719,4	789,2	838,5
Assistance technique. — <i>Technische bijstand</i> ...	15,7	20,7	25,8
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i> ...	10 074,5	10 783,0	11 076,7
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i> ...	1 730,9	1 928,0	2 060,9
Agriculture. — <i>Landbouw</i> ...	409,8	462,2	488,1
Affaires économiques. — <i>Economische Zaken</i> ...	474,2	504,8	536,5
Classes moyennes. — <i>Middenstand</i> ...	50,8	60,3	69,7
Communications. — <i>Verkeerswezen</i> ...	500,2	591,5	647,9
P.T.T. — <i>P.T.T.</i> ...	4 046,3	4 966,8	5 333,6
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i> ...	1 150,6	1 277,1	1 330,5
Emploi et Travail. — <i>Tewerkstelling en Arbeid</i> ...	138,3	165,4	176,3
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i> ...	78,8	90,7	98,0
Education nationale. — <i>Nationale Opvoeding</i> ...	6 908,0	8 330,5	9 078,1
Culture. — <i>Cultuur</i> ...	129,2	162,4	197,4
Santé publique. — <i>Volksgesondheid</i> ...	265,3	298,7	316,5
Famille. — <i>Gezin</i> ...	—	10,4	26,3
Finances. — <i>Financiën</i> ...	3 636,2	4 211,0	4 418,2
Total du chapitre I, § 1. — <i>Totaal van hoofdstuk I, § 1.</i>	32 910,0	37 627,5	39 823,1
Chapitre I, § 2: Biens non durables et services.	Hoofdstuk I, § 2: Niet duurzame goederen en diensten.		
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i> ...	63,5	71,6	21,6
Fonction publique. — <i>Openbaar ambt</i> ...	25,4	44,9	36,7
Justice. — <i>Justitie</i> ...	823,5	984,4	1 050,0
Intérieur. — <i>Binnenlandse Zaken</i> ...	106,0	123,3	132,5
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i> ...	262,7	307,8	315,4
Assistance technique. — <i>Technische bijstand</i> ...	18,8	23,7	23,2
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i> ...	4 698,3	5 383,4	5 628,3
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i> ...	246,6	278,4	308,0
Agriculture. — <i>Landbouw</i> ...	238,1	289,5	315,1
Affaires économiques. — <i>Economische Zaken</i> ...	117,3	174,5	190,8
Classes moyennes. — <i>Middenstand</i> ...	11,5	15,5	18,4
Communications. — <i>Verkeerswezen</i> ...	120,3	144,9	252,2
P.T.T. — <i>P.T.T.</i> ...	734,5	872,0	943,2
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i> ...	517,4	672,6	714,0
Emploi et Travail. — <i>Tewerkstelling en Arbeid</i> ...	35,8	49,0	61,4
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i> ...	34,6	33,9	36,6
Education nationale. — <i>Nationale Opvoeding</i> ...	1 139,8	1 387,6	1 566,1
Culture. — <i>Cultuur</i> ...	140,4	167,5	205,4
Santé publique. — <i>Volksgesondheid</i> ...	316,8	447,1	563,1
Famille. — <i>Gezin</i> ...	0,7	2,1	3,4
Finances. — <i>Financiën</i> ...	482,3	613,7	668,9
Total du chapitre I, § 2. — <i>Totaal van hoofdstuk I, § 2.</i>	10 134,3	12 087,4	13 054,3

(1) Sans les exercices antérieurs pour tous les chapitres.

(1) Zonder vorige dienstjaren voor alle hoofdstukken.

(En millions de francs.)		(In miljoen frank.)		
		1964	1965	1966
		Engagements	Crédits ajustés	Crédits sollicités
		Vastleggingen	Aangepaste kredieten	Aangevraagde kredieten
Chapitre I, § 3: Matériel militaire et entretien routes.		Hoofdstuk I, § 3: Militair materieel en onderhoud wegen.		
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i> ...	—	—	—	—
Fonction publique. — <i>Openbaar ambt</i> ...	—	—	—	—
Justice. — <i>Justitie</i> ...	—	—	—	—
Intérieur. — <i>Binnenlandse Zaken</i> ...	—	—	—	—
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i> ...	—	—	—	—
Assistance technique. — <i>Technische bijstand</i> ...	—	—	—	—
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i> ...	282,4	113,9	77,2	
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i> ...	—	—	—	—
Agriculture. — <i>Landbouw</i> ...	—	—	—	—
Affaires économiques. — <i>Economische Zaken</i> ...	—	—	—	—
Classes moyennes. — <i>Middenstand</i> ...	—	—	—	—
Communications. — <i>Verkeerswezen</i> ...	—	—	—	—
P.T.T. — <i>P.T.T.</i> ...	—	—	—	—
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i> ...	932,2	1 047,4	999,9	
Emploi et Travail. — <i>Tewerkstelling en Arbeid</i> ...	—	—	—	—
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i> ...	—	—	—	—
Education nationale. — <i>Nationale Opvoeding</i> ...	—	—	—	—
Culture. — <i>Cultuur</i> ...	—	—	—	—
Santé publique. — <i>Volksgezondheid</i> ...	—	—	—	—
Famille. — <i>Gezin</i> ...	—	—	—	—
Finances. — <i>Financiën</i> ...	—	—	—	—
Total du chapitre I, § 3. — <i>Totaal van hoofdstuk I, § 3.</i>	1 214,6	1 161,3	1 077,1	

Chapitre II: Intérêts et pertes.		Hoofdstuk II: Rente en verliezen.		
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i> ...	—	—	—	—
Fonction publique. — <i>Openbaar ambt</i> ...	—	—	—	—
Justice. — <i>Justitie</i> ...	—	—	—	—
Intérieur. — <i>Binnenlandse Zaken</i> ...	0,2	0,3	0,3	
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i> ...	—	—	—	—
Assistance technique. — <i>Technische bijstand</i> ...	—	—	—	—
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i> ...	—	3,4	8,7	
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i> ...	—	—	—	—
Agriculture. — <i>Landbouw</i> ...	—	—	—	—
Affaires économiques. — <i>Economische Zaken</i> ...	—	—	—	—
Classes moyennes. — <i>Middenstand</i> ...	—	—	—	—
Communications. — <i>Verkeerswezen</i> ...	2 492,5	4 056,2	3 013,1	
P.T.T. — <i>P.T.T.</i> ...	—	—	—	—
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i> ...	—	—	—	—
Emploi et Travail. — <i>Tewerkstelling en Arbeid</i> ...	—	—	—	—
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i> ...	—	—	—	—
Education nationale. — <i>Nationale Opvoeding</i> ...	—	—	—	—
Culture. — <i>Cultuur</i> ...	—	—	—	—
Santé publique. — <i>Volksgezondheid</i> ...	—	—	—	—
Famille. — <i>Gezin</i> ...	—	—	—	—
Finances. — <i>Financiën</i> ...	115,3	115,9	117,2	
Total du chapitre II. — <i>Totaal van hoofdstuk II.</i>	2 608,0	4 175,8	3 139,3	

(En millions de francs.)

(In miljoen frank.)

	1964 Engagements Vastleggingen	1965 Crédits ajustés Aangepaste kredieten	1966 Crédits sollicités Aangevraagde kredieten
Chapitre III : Transferts de revenus.			
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i>	20,4	128,9	41,2
Fonction publique. — <i>Openbaar ambt</i>	0,2	0,2	0,2
Justice. — <i>Justitie</i>	106,6	109,4	112,3
Intérieur. — <i>Binnenlandse Zaken</i>	9 883,5	10 794,7	11 778,6
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i>	1 108,5	1 186,8	1 068,2
Assistance technique. — <i>Technische bijstand</i>	1 272,9	1 420,2	1 542,8
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i>	384,3	670,1	509,3
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i>	—	—	—
Agriculture. — <i>Landbouw</i>	882,4	2 383,6	2 139,1
Affaires économiques. — <i>Economische Zaken</i>	2 209,0	3 180,7	3 514,4
Classes moyennes. — <i>Middenstand</i>	300,0	360,6	386,8
Communications. — <i>Verkeerswezen</i>	1 408,2	2 194,9	2 371,6
P.T.T. — <i>P.T.T.</i>	7,2	27,9	22,7
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i>	193,7	243,8	315,7
Emploi et Travail. — <i>Tewerkstelling en Arbeid</i>	1 380,7	2 094,8	2 072,4
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i>	9 339,4	12 335,5	14 203,1
Education nationale. — <i>Nationale Opvoeding</i>	19 944,0	21 724,1	23 939,5
Culture. — <i>Cultuur</i>	445,4	571,1	653,8
Santé publique. — <i>Volksgezondheid</i>	2 298,3	3 232,0	3 704,3
Famille. — <i>Gezin</i>	1 231,9	1 337,4	1 536,2
Finances. — <i>Financiën</i>	74,0	130,9	69,0
Total du chapitre III. — Totaal van hoofdstuk III.	52 490,6	64 127,6	69 981,2

Chapitre IV : Transferts de capitaux.**Hoofdstuk IV : Vermogensoverdrachten.**

	1964	1965	1966
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i>	—	—	—
Fonction publique. — <i>Openbaar ambt</i>	0,5	1,6	1,4
Justice. — <i>Justitie</i>	—	—	—
Intérieur. — <i>Binnenlandse Zaken</i>	—	—	0,5
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i>	—	—	—
Assistance technique. — <i>Technische bijstand</i>	102,5	174,2	223,0
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i>	—	—	—
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i>	—	—	—
Agriculture. — <i>Landbouw</i>	176,7	215,6	320,9
Affaires économiques. — <i>Economische Zaken</i>	413,8	389,5	553,0
Classes moyennes. — <i>Middenstand</i>	—	—	—
Communications. — <i>Verkeerswezen</i>	—	—	—
P.T.T. — <i>P.T.T.</i>	—	—	—
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i>	37,7	86,0	140,0
Emploi et Travail. — <i>Tewerkstelling en Arbeid</i>	0,6	0,6	0,6
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i>	—	—	—
Education nationale. — <i>Nationale Opvoeding</i>	90,7	112,6	118,8
Culture. — <i>Cultuur</i>	4,4	5,3	9,2
Santé publique. — <i>Volksgezondheid</i>	25,8	43,6	140,1
Famille. — <i>Gezin</i>	579,4	904,6	525,5
Finances. — <i>Financiën</i>	1 419,2	1 182,7	1 266,5
Total du chapitre IV. — Totaal van hoofdstuk IV.	2 851,3	3 116,3	3 299,5

(En millions de francs.)

(In miljoen frank.)

	1964 Engagements — Vastleggingen	1965 Crédits ajustés — Aangepaste kredieten	1966 Crédits sollicités — Aangevraagde kredieten
Chapitre V : Biens meubles patrimoniaux.			
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i>	1,1	1,4	2,0
Fonction publique. — <i>Openbaar ambt</i>	—	—	—
Justice. — <i>Justitie</i>	30,7	38,3	56,1
Intérieur. — <i>Binnenlandse Zaken</i>	17,6	22,5	24,4
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i>	24,5	23,1	29,7
Assistance technique. — <i>Technische bijstand</i>	0,5	0,6	0,8
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i>	—	—	—
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i>	17,7	17,8	27,0
Agriculture. — <i>Landbouw</i>	25,7	27,4	33,9
Affaires économiques. — <i>Economische Zaken</i>	12,0	9,7	28,3
Classes moyennes. — <i>Middenstand</i>	1,0	1,8	2,6
Communications. — <i>Verkeerswezen</i>	3,3	3,9	4,9
P.T.T. — <i>P.T.T.</i>	56,0	95,5	69,1
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i>	38,8	41,4	49,7
Emploi et Travail. — <i>Tewerkstelling en Arbeid</i>	2,6	3,9	5,6
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i>	11,7	22,3	39,3
Education nationale. — <i>Nationale Opvoeding</i>	523,0	648,2	735,8
Culture. — <i>Cultuur</i>	83,2	68,8	88,7
Santé publique. — <i>Volksgezondheid</i>	20,5	20,9	34,6
Famille. — <i>Gezin</i>	—	—	—
Finances. — <i>Financiën</i>	58,8	71,6	73,4
Total du chapitre V. — <i>Totaal van hoofdstuk V.</i>	928,7	1 119,1	1 305,9

Chapitre VI : Divers.			
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i>	160,5	144,0	240,0
Fonction publique. — <i>Openbaar ambt</i>	—	—	3 150,0
Justice. — <i>Justitie</i>	—	—	—
Intérieur. — <i>Binnenlandse Zaken</i>	—	—	—
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i>	—	—	—
Assistance technique. — <i>Technische bijstand</i>	—	—	—
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i>	—	—	—
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i>	—	—	—
Agriculture. — <i>Landbouw</i>	—	—	—
Affaires économiques. — <i>Economische Zaken</i>	0,6	5,6	5,0
Classes moyennes. — <i>Middenstand</i>	8,0	13,5	—
Communications. — <i>Verkeerswezen</i>	155,1	152,9	185,1
P.T.T. — <i>P.T.T.</i>	—	—	—
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i>	60,0	75,0	60,0
Emploi et Travail. — <i>Tewerkstelling en Arbeid</i>	—	—	—
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i>	5,6	10,5	2,6
Education nationale. — <i>Nationale Opvoeding</i>	82,4	108,8	96,2
Culture. — <i>Cultuur</i>	1 353,7	1 507,2	1 609,7
Santé publique. — <i>Volksgezondheid</i>	—	—	—
Famille. — <i>Gezin</i>	—	—	—
Finances. — <i>Financiën</i>	7,0	7,7	3 330,3
Total du chapitre VI. — <i>Totaal van hoofdstuk VI.</i>	1 832,9	2 025,2	8 678,9

(En millions de francs.)

(In miljoen frank.)

	1964 Engagements Vastleggingen	1965 Crédits ajustés Aangepaste kredieten	1966 Crédits sollicités Aangevraagde kredieten
Total par département.		Totaal per departement.	
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i>	294,3	405,2	364,3
Fonction publique. — <i>Openbaar ambt</i>	90,9	122,2	3 270,4
Justice. — <i>Justitie</i>	3 082,4	3 570,8	3 752,8
Intérieur. — <i>Binnenlandse Zaken</i>	10 353,9	11 342,1	12 364,4
Affaires étrangères et Commerce extérieur. — <i>Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel</i>	2 115,1	2 306,9	2 251,9
Assistance technique. — <i>Technische bijstand</i>	1 410,4	1 639,4	1 815,6
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i>	15 439,5	16 953,7	17 300,1
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i>	1 995,2	2 224,2	2 395,9
Agriculture. — <i>Landbouw</i>	1 732,7	3 378,3	3 297,1
Affaires économiques. — <i>Economische Zaken</i>	3 226,9	4 264,8	4 828,0
Classes moyennes. — <i>Middenstand</i>	371,3	451,7	477,5
Communications. — <i>Verkeerswezen</i>	4 679,6	7 144,3	6 474,8
P.T.T. — <i>P.T.T.</i>	4 844,0	5 962,2	6 368,6
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i>	2 930,4	3 443,3	3 609,8
Emploi et Travail. — <i>Tewerkstelling en Arbeid</i>	1 558,0	2 313,7	2 316,3
Prévoyance sociale. — <i>Sociale Voorzorg</i>	9 470,1	12 492,9	14 379,5
Education nationale. — <i>Nationale Opvoeding</i>	28 687,9	32 311,8	35 534,5
Culture. — <i>Cultuur</i>	2 156,3	2 482,3	2 764,2
Santé publique. — <i>Volksgezondheid</i>	2 926,7	4 042,3	4 758,6
Famille. — <i>Gezin</i>	1 812,0	2 254,6	2 091,5
Finances. — <i>Financiën</i>	5 792,8	6 333,6	9 943,5
Total des Départements. — Totaal van de Departementen.	104 970,4	125 440,3	140 359,3
Total général. — Algemeen totaal.	155 141,4	182 705,3	200 303,8

SECTION A.

Charges de la Dette publique pour l'exercice 1966.

Le développement de la situation financière fournit des données générales concernant l'évolution de la Dette publique.

La manière dont les charges de la dette ont évolué est exposée ci-après.

A. — DÉPENSES ORDINAIRES.

Les crédits postulés au budget de la Dette publique pour l'exercice 1966 à titre de dépenses ordinaires s'élèvent à 34 607,9 millions de francs. Par rapport aux crédits ajustés de 1965, qui totalisaient 32 521,7 millions de francs, l'augmentation est de 2 086,2 millions de francs.

Dans ses grandes lignes, l'augmentation de 2 086,2 millions de francs se subdivise comme suit :

En millions de francs.

I. — INTERETS.

A. — De la dette consolidée :

1. Charges nouvelles des émissions effectuées jusqu'à la fin mai 1965	+931,7
2. Charges pour émissions nouvelles jusqu'à fin 1966	+750,0
3. Diminution du chef de remboursements de capitaux empruntés	-501,8
	+1 179,9

B. — De la dette flottante :

1. Certificats de Trésorerie à moyen terme	-278,0
2. Certificats de Trésorerie à court terme	+181,8
	-96,2

C. — En rapport avec la dette congolaise garantie en monnaies étrangères reprise par la Belgique

-33,8

Augmentation de I ... +1 049,9

II. — AMORTISSEMENTS.

A. — De la dette consolidée :

1. Charges des émissions effectuées du 1 ^{er} janvier au 31 mai 1965	+990,8
2. Première charge d'amortissement de l'emprunt 1964 à 5 ou à 10 ans, 2 ^e série	+550,0
3. Augmentation des dotations d'amortissements de certains emprunts	+113,1
4. Suppression ou diminution des charges d'amortissement de certains emprunts	-756,4

Augmentation de II ... +897,5

III. — FONDS BELGO-CONGOLAIS D'AMORTISSEMENT ET DE GESTION

+70,0

IV. — AUGMENTATIONS DIVERSES

+68,8

Augmentation ... +2 086,2

SECTIE A.

Lasten van de Rijksschuld voor het dienstjaar 1966.

In de uiteenzetting over de financiële toestand werden algemene gegevens verstrekt betreffende de evolutie van de Rijksschuld.

Hoe de lasten van de Rijksschuld evolueerden, wordt hierna nader toegelicht.

A. — GEWONE UITGAVEN.

De op de Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1966 inzake gewone uitgaven uitgetrokken kredieten belopen 34 607,9 miljoen frank. Ten opzichte van de aangepaste kredieten van 1965, die 32 521,7 miljoen frank totaliseren, bedraagt de verhoging 2 086,2 miljoen frank.

In grote trekken wordt de vermeerdering van 2 086,2 miljoen frank als volgt onderverdeeld :

In miljoen frank.

I. — INTERESTEN.

A. — Van de geconsolideerde schuld :

1. Nieuwe lasten voor de tot einde mei 1965 gedane uitgaven	+931,7
2. Lasten voor de nieuwe uitgaven tot einde 1966	+750,0
3. Vermindering wegens terugbetalingen van ontleende kapitalen	-501,8
	+1 179,9

B. — Van de vlottende schuld :

1. Schatkistcertificaten op halflange termijn	-278,0
2. Schatkistcertificaten op korte termijn	+181,8
	-96,2

C. — In verband met de gewaarborgde Kongolesse schuld in vreemde munt overgenomen door België

-33,8

Verhogingen van I ... +1 049,9

II. — AFLOSSINGEN.

A. — Van de geconsolideerde schuld :

1. Lasten van gedane uitgaven van 1 januari tot 31 mei 1965	+990,8
2. Eerste aflossingslast van de lening 1964 met 5 of 10 jaar looptijd, 2 ^{de} reeks	+550,0
3. Verhoging van de aflossingsdotaties van sommige leningen	+113,1
4. Wegvallen of vermindering van de aflossingslasten van sommige leningen	-756,4

Vermeerdering van II ... +897,5

III. — BELGISCH-KONGOLEES FONDS VOOR DELGING EN BEHEER

+70,0

IV. — DIVERSE VERHOGINGEN

+68,8

Vermeerdering ... +2 086,2

Cet accroissement résulte donc principalement de l'augmentation de la dette consolidée laquelle entraîne une majoration des intérêts et des charges d'amortissement.

Ci-après, la balance détaillée des augmentations et des diminutions.

A. — Augmentations.

L'accroissement global de 3 730 millions de francs résulte :

	En millions de francs.
1° des charges nouvelles d'emprunts consolidés émis en 1965 :	
a) 1965-1970-1976	797,5
b) 1965-1971-1978	1 125,0
	1 922,5
2° du paiement de la première charge d'amortissement de l'emprunt 1964 à 5 ou à 10 ans, 2 ^e série	550,0
3° de l'augmentation de la dotation d'amortissement de :	
a) emprunt 1961-1973	35,0
b) emprunt 2 ½ % de \$ 47 900 000	41,5
	76,5
4° de l'élévation des charges d'intérêt et d'amortissement de l'emprunt 1960 à 5, 10 ou 15 ans	54,9
5° des charges pour émissions nouvelles en dette consolidée et en dette flottante à effectuer jusqu'à fin 1966 (art. 204, c)	750,0
6° des charges d'intérêt consécutives à l'émission, en 1965, de bons du Trésor à moyen terme d'ensemble F.S. 65 000 000, D.M. 10 000 000 et \$ 3 000 000	37,8
7° de l'accroissement des charges des certificats de Trésorerie à court terme suite à la hausse de certains taux d'intérêt, partiellement compensée par une réduction présumée de l'encours des certificats de l'espèce (art. 204, a).	181,8
8° du paiement, en 1966, de la première dotation annuelle complète (210 millions) au Fonds belgo-congolais d'Amortissement et de Gestion, contre une partie seulement (140 millions) en 1965	70,0
9° Divers	86,5
	3 730,0

B. — Diminutions.

Les diminutions d'ensemble 1 643,8 millions de francs sont la conséquence de :

	En millions de francs.
1° l'économie d'intérêt sur les capitaux amortis en 1965 d'emprunts dont la dotation d'amortissement est fixe	99,9
2° la suppression des charges d'intérêt et d'amortissement corrélative au remboursement :	
a) en 1965 :	
-- d'un capital nominal de 317 500 000 francs de l'emprunt 4 ½ % de 1951.	330,2
-- de l'emprunt 5 ½ % 1958-1965 du Fonds des Routes	110,0
-- du solde de l'emprunt 4 ¼ % 1955-1965 du Fonds des Routes	146,3
-- du solde de l'emprunt de conversion 4 % 1936 de £ 8 600 000	56,5

Deze verhoging spruit hoofdzakelijk voort uit de toename van de geconsolideerde schuld hetgeen een vermeerdering van de rente- en aflossingslasten met zich brengt.

Hierna volgt een gedetailleerde balans van de verhogingen en verminderingen :

A. — Verhogingen.

De globale verhoging met 3 730 miljoen frank vloeit voort uit :

	In miljoen frank.
1° de nieuwe lasten ingevolge in 1965 uitgegeven geconsolideerde leningen :	
a) 1965-1970-1976	797,5
b) 1965-1971-1978	1 125,0
	1 922,5
2° de betaling van de eerste aflossingslast van de lening 1964 met 5 of 10 jaar looptijd, 2 ^{de} reeks	550,0
3° de verhoging van de aflossingsdotatie van de :	
a) lening 1961-1973	35,0
b) lening 2 ½ % groot \$ 47 900 000	41,5
	76,5
4° de stijging van de rente- en aflossingslasten van de lening 1960 met 5, 10 of 15 jaar looptijd	54,9
5° de lasten voor nieuwe uitgaven in geconsolideerde en in vlottende schuld tot einde 1966 (art. 204, c)	750,0
6° de rentelasten in verband met in 1965 uitgegeven Schatkistbons op halflange termijn, samen groot F.S. 65 000 000, D.M. 10 000 000 en \$ 3 000 000	37,8
7° de aangroei van de lasten van de Schatkistcertificaten op korte termijn ingevolge de stijging van sommige rentevoeten, gedeeltelijk gecompenseerd door de vermoedelijke daling van de omloop van bedoelde certificaten (art. 204, a)	181,8
8° de betaling in 1966 van de eerste volledige jaarlijkse dotatie (210 miljoen) aan het Belgisch-Kongolees Fonds voor Delging en Beheer tegen slechts een gedeeltelijke (140 miljoen) in 1965	70,0
9° Diverse	86,5
	3 730,0

B. — Verminderingsen.

De gezamenlijke verminderingen met 1 643,8 miljoen frank zijn het gevolg van :

	In miljoen frank.
1° de rentebesparing op de kapitalen die in 1965 werden afgelost op de leningen met vaste aflossingsdotaties	99,9
2° het wegvallen van de rente- en aflossingslasten in verband met de terugbetaling van :	
a) in 1965 :	
-- een nominaal kapitaal van 317 miljard 500 000 frank van de 4 ½ % lening 1951	330,2
-- de 5 ½ % lening 1958-1965 van het Wegenfonds	110,0
-- het saldo van de 4 ¼ % lening 1955-1965 van het Wegenfonds	146,3
-- het saldo van de 4 % conversielening 1936 groot £ 8 600 000	56,5

	En millions de francs.		In miljoen frank.
— d'un capital nominal de 3 142 879 000 francs de l'emprunt 1960 à 5 ou 10 ans que les porteurs ont présenté anticipativement à l'encaissement, à l'échéance facultative du 25 avril 1965	157,1	— een nominaal kapitaal van 3 miljard 142 879 000 frank van de lening 1960 met 5 of 10 jaar looptijd dat door de houders op de facultatieve vervaldag van 25 april 1965 vervroegd ter inkassering werd aangeboden	157,1
— d'un capital nominal de 500 millions de francs de l'emprunt 1960 à 5, 10 ou 15 ans présumé présenté au remboursement anticipé à l'échéance facultative du 23 novembre 1965 ...	27,5	— een nominaal kapitaal van 500 miljoen frank van de lening 1960 met 5, 10 of 15 jaar looptijd dat op de facultatieve vervaldag van 23 november 1965, verondersteld wordt ter vervroegde terugbetaling te worden aangeboden	27,5
b) en 1966 :		b) in 1966 :	
du solde de l'emprunt de \$ 45 000 000 ...	79,7	het saldo van de lening \$ 45 000 000 ...	79,7
	907,3		907,3
3° la diminution des charges de l'emprunt de l'Assainissement monétaire.	251,0	3° de vermindering van de lasten van de Muntsaneringslening	251,0
4° la diminution des charges d'intérêt corrélative au remboursement de certificats de Trésorerie à moyen terme en francs belges :		4° de vermindering van de rentelast voortspruitend uit de terugbetaling van Schatkistcertificaten op halflange termijn in Belgische frank :	
a) 5 % 1960-1965	15,0	a) 5 % 1960-1965	15,0
b) à plus d'un an de date	75,9	b) met meer dan een jaar looptijd ...	75,9
	90,9		90,9
5° l'économie d'intérêt suite aux remboursements de bons du Trésor à moyen terme, effectués en 1965 ou à effectuer en 1966, d'ensemble D.M. 350 000 000 et \$ 39 266 668	224,9	5° de rentebesparing ingevolge de in 1965 verrichte en in 1966 te verrichten terugbetalingen van Schatkistbons op halflange termijn, samen groot D.M. 350 000 000 en \$ 39 266 668.	224,9
6° la diminution des charges d'intérêt et des frais relatifs au service financier de la dette congolaise garantie en monnaies étrangères, reprise par la Belgique, conformément aux dispositions de la Convention belgo-congolaise du 6 février 1965 relative au règlement de la Dette publique du Congo	35,1	6° de vermindering van de rentelasten en van de kosten betreffende de financiële dienst van de gewaarborgde Kongolese schuld in vreemde munt overgenomen door België, overeenkomstig de schikkingen van de Belgisch-Kongolese Conventie van 6 februari 1965, betreffende de regeling van de Openbare Schuld van Kongo.	35,1
7° divers	34,7	7° diverse	34,7
	1 643,8		1 643,8
***		***	
Le montant du crédit sollicité à l'article 204 (intérêts, amortissement et frais des capitaux empruntés ou à emprunter et dont les charges ne sont pas prévues aux articles précédents) du budget de la Dette publique de l'exercice 1966 s'élève à 4 010 millions de francs et se subdivise comme suit :		Het bedrag van het bij artikel 204 aangevraagde krediet (rente, aflossingen en kosten van de te leen genomen of te nemen kapitalen, waarvan de lasten niet in de vorige artikelen werden voorzien) van de Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1966 bedraagt 4 010 miljoen frank en is als volgt onderverdeeld :	
	En millions de francs.		In miljoen frank.
a) Intérêts ou escompte et commission calculés sur l'encours à fin mai 1965 des certificats à court terme et des certificats spéciaux	3 215,0	a) Rente of disconto en commissielonen berekend op de op einde mei 1965 in omloop zijnde certificaten op korte termijn en speciale certificaten	3 215,0
b) Charges de financement des accords de paiement avec l'étranger	45,0	b) Financieringslasten van de betalingsakkoorden met het buitenland	45,0
c) Prévisions pour charges des émissions nouvelles à effectuer du 1 ^{er} juin 1965 jusqu'à fin 1966 en dette consolidée et en dette flottante	750,0	c) Raming van de lasten der nieuwe uitgaven in geconsolideerde en in vlottende schuld van 1 juni 1965 tot einde 1966	750,0
	4 010,0		4 010,0

B. — DEPENSES EXTRAORDINAIRES.

Au budget de la Dette publique pour l'exercice 1966 des crédits de paiement, d'ensemble 415,5 millions de francs, sont postulés en vue d'effectuer les amortissements contractuels de la dette congolaise garantie en monnaies étrangères, prise à charge par la Belgique, en application de la Convention belgo-congolaise du 6 février 1965 et dont question à la rubrique B « Diminutions », point 6° des dépenses ordinaires.

Comparativement à l'exercice 1965, dans lequel, via le feuillet d'ajustement, un crédit de 2 028,2 millions de francs a été prévu en vue d'amortissements et de remboursements de ladite dette, la diminution des dépenses extraordinaires s'élève à 1 612,7 millions de francs.

* *

Dans les crédits du budget de la Dette publique pour l'exercice 1966, 14 863 millions de francs sont destinés à l'amortissement (14 448 pour les dépenses ordinaires et 415 à titre de dépenses extraordinaires) 19 411 millions de francs au paiement des intérêts et 749 millions de francs à d'autres charges.

Les chiffres correspondants pour l'exercice 1965 s'élèvent respectivement à 15 195 millions de francs (13 167 pour des dépenses ordinaires et 2 028 à titre de dépenses extraordinaires) 18 695 millions de francs et 660 millions de francs.

B. — BUITENGEWONE UITGAVEN.

Op de Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1966 worden betalingskredieten ten belope van 415,5 miljoen frank uitgetrokken voor de te verrichten contractuele aflossingen van de gewaarborgde Kongolese schuld in vreemde munt, door België te zijnen laste genomen bij toepassing van de Belgisch-Kongolese Overeenkomst van 6 februari 1965, en waarvan sprake in rubriek B « Verminderingen », punt 6, van de gewone uitgaven.

In vergelijking met het dienstjaar 1965 waarvoor, via het bijblad, een krediet van 2 028,2 miljoen frank werd voorzien voor de aflossingen en terugbetalingen van bedoelde schuld, bedraagt de vermindering voor de buitengewone uitgaven 1 612,7 miljoen frank.

* *

Van de kredieten van de Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1966 zijn 14 863 miljoen frank bestemd voor de aflossing (14 448 voor de gewone en 415 voor de buitengewone uitgaven), 19 411 miljoen frank voor de betaling van de rente en 749 miljoen frank voor andere lasten.

De overeenstemmende cijfers voor het dienstjaar 1965 bedragen respectievelijk 15 195 miljoen frank (13 167 voor de gewone en 2 028 voor de buitengewone uitgaven, 18 695 miljoen frank en 660 miljoen frank).

Détail de la Dette publique.

(En millions de francs.)

Detail van de Rijksschuld.

(In miljoen frank.)

Détail au	30 juin 1964 30 juni 1964	31 décembre 1964 31 december 1964	30 juin 1965 30 juni 1965	Detail op
A. — DETTES EN FRANCS BELGES.				A. — SCHULD IN BELGISCHE FRANKEN.
1. Consolidée directe :				1. Directe geconsolideerde :
111- 1. 2 ½ % perpétuelle	220,0	220,0	220,0	111- 1. 2 ½ % eeuwigdurend.
2. 3 % 1 ^{re} série	124,0	116,9	109,7	2. 3 % 1 ^{ste} reeks.
3. 3 % 2 ^e série	715,2	676,6	635,7	3. 3 % 2 ^{de} reeks.
4. 3 % 3 ^e série	50,3	46,8	43,2	4. 3 % 3 ^{de} reeks.
5. Servitudes aéronautiques	0,9	0,9	0,8	5. Luchtvaartservituten.
6. 3 ½ % de 1937	1 845,3	1 825,8	1 805,8	6. 3 ½ % van 1937.
7. 3 ½ % de 1943	2 231,2	2 184,8	2 138,8	7. 3 ½ % van 1943.
8. 3 ½ % de l'Assainissement monétaire.	6 899,9	6 899,9	5 867,0	8. 3 ½ % Muntsaneringslening.
9. 4 % unifiée, 1 ^{re} série	4 659,9	4 525,3	4 404,8	9. 4 % geünificeerde, 1 ^{ste} reeks.
10. 4 % unifiée, 2 ^e série	4 932,9	4 802,6	4 652,2	10. 4 % geünificeerde, 2 ^{de} reeks.
11. 4 % unifiée, 3 ^e série	284,1	284,1	284,1	11. 4 % geünificeerde, 3 ^{de} reeks.
12. 4 % libération	7 306,7	7 183,3	7 040,4	12. 4 % bevrijding.
13. 4 % habitations à bon marché	265,4	262,9	262,9	13. 4 % goedkope woningen.
14. 4 %, lots de 1932	891,0	891,0	879,8	14. 4 %, loten 1932.
15. 4 %, lots de 1933	1 379,6	1 365,1	1 365,1	15. 4 %, loten 1933.
16. 4 %, lots de 1938	901,0	893,6	893,6	16. 4 %, loten 1938.
17. 4 %, lots de 1941	2 232,3	2 206,6	2 206,4	17. 4 %, loten 1941.
18. 4 % amortissable en 34 ans	446,1	428,7	428,7	18. 4 % aflosbaar in 34 jaren.
19. 4 % amortissable en 50 ans	741,8	731,1	731,2	19. 4 % aflosbaar in 50 jaren.
20. 3 ½ % amortissable en 50 ans	570,2	561,2	561,2	20. 3 ½ % aflosbaar in 50 jaren.
21. Dette envers la Banque Nationale de Belgique.	34 000,0	34 000,0	34 000,0	21. Schuld tegenover de Nationale Bank van België.
22. 4 ½ % de 1951 à 10 ans ou 15 ans.	1 238,1	920,6	920,6	22. 4 ½ % van 1951 op 10 of 15 jaar.
23. 4 ½ % 1952-1964	5 461,2	—	—	23. 4 ½ % 1952-1964.
24. Emprunt à lots de 1953	2 400,0	2 342,0	2 284,0	24. Lotenlening van 1953.
25. Emprunt 4 ½ % 1953-1973	2 718,3	2 718,3	2 563,6	25. Lening 4 ½ % 1953-1973.
26. Emprunt 4 ½ % 1953-1968	4 481,0	4 239,0	4 239,0	26. Lening 4 ½ % 1953-1968.
27. Emprunt 4 ½ % 1954-1972	8 634,0	8 634,0	8 346,0	27. Lening 4 ½ % 1954-1972.
28. Emprunt 4,25 % 1954-1974	4 758,0	4 501,0	4 501,0	28. Lening 4,25 % 1954-1974.
29. Emprunt 4,25 % 1954-1974, 2 ^e série.	6 361,0	6 019,0	6 019,0	29. Lening 4,25 % 1954-1974, 2 ^e reeks.
30. Emprunt 4 % 1955-1975	4 677,0	4 677,0	4 423,0	30. Lening 4 % 1955-1975.
31. Emprunt 4,25 % 1956-1971	3 875,5	3 778,4	3 655,3	31. Lening 4,25 % 1956-1971.
32. Emprunt 4 ¼ % 1956-1973	2 557,7	2 487,6	2 419,6	32. Lening 4 ¼ % 1956-1973.
33. Emprunt 4 ½ % 1956-1967	3 410,4	3 305,7	3 210,0	33. Lening 4 ½ % 1956-1967.
34. Emprunt 4 ½ % 1957-1972	416,0	416,0	372,0	34. Lening 4 ½ % 1957-1972.
35. Emprunt 5 % 1957-1969	5 901,5	5 754,7	5 637,9	35. Lening 5 % 1957-1969.
36. Emprunt 5 % de F 300 000 000	197,2	168,2	168,2	36. Lening 5 % van F 300 000 000.
37. Emprunt 5 % 1958-1968	9 143,0	8 953,0	8 695,6	37. Lening 5 % 1958-1968.
38. Emprunt 5 % 1958-1970 de F 300 000 000.	175,0	150,0	150,0	38. Lening 5 % 1958-1970 van F 300 000 000.
39. Emprunt 4,75 % 1959-1971	7 110,7	6 941,5	6 765,6	39. Lening 4,75 % 1959-1971.
40. Emprunt 4,75 % 1959-1974	3 635,0	3 539,3	3 468,0	40. Lening 4,75 % 1959-1974.
41. Emprunt 5 % 1959-1970	7 313,4	7 173,9	6 981,7	41. Lening 5 % 1959-1970.
42. Emprunt 5,25 % 1960-1970	11 732,7	11 475,1	11 239,4	42. Lening 5,25 % 1960-1970.
43. Emprunt 1960 à 5 ou à 10 ans	7 158,9	6 993,5	3 717,4	43. Lening 1960 met 5 of 10 jaar looptijd.
44. Emprunt 1960 à 5, 10 ou 15 ans.	6 933,2	6 771,2	6 745,5	44. Lening 1960 met 5, 10 of 15 jaar looptijd.
45. Emprunt 1961-1973	6 690,5	6 587,3	6 472,4	45. Lening 1961-1973.

(En millions de francs.)

(In miljoen frank.)

Détail au	30 juin 1964 30 juni 1964	31 décembre 1964 31 december 1964	30 juin 1965 30 juni 1965	Detail op
46. Emprunt 1961-1981 de F 6 milliards.	5 680,7	5 563,7	5 563,7	46. Lening 1961-1981 groot F 6 miljard.
47. Emprunt 1962-1982	7 056,0	6 907,0	6 770,2	47. Lening 1962-1982.
48. Emprunt 1962-1982, 2 ^e série . . .	7 813,0	7 639,1	7 517,0	48. Lening 1962-1982, 2 ^e reeks.
49. Emprunt 1962 à 10, 15 ou 20 ans.	10 480,0	10 440,0	10 192,9	49. Lening 1962 met 10, 15 of 20 jaar looptijd.
50. Emprunt spécial de conversion de 1962.	18 827,2	18 827,2	18 827,2	50. Speciale conversielening van 1962.
51. Emprunt 1963-1983	5 827,0	5 711,5	5 629,0	51. Lening 1963-1983.
52. Emprunt 1963-1983, 2 ^e série . . .	5 248,4	5 146,5	5 079,3	52. Lening 1963-1983, 2 ^{de} reeks.
53. Emprunt Caisse d'Epargne (loi du 13 février 1963) :				53. Lening Spaarkas (wet van 13 februari 1963) :
1 ^o 5,40 % 1963-1983	180,0	174,8	174,8	1 ^o 5,40 % 1963-1983.
2 ^o 5,70 % 1964-1984	—	277,1	277,1	2 ^o 5,70 % 1964-1984.
3 ^o 6,50 % 1965-1985	—	—	112,0	3 ^o 6,50 % 1965-1985.
54. Emprunt 1963-1983, 3 ^e série . . .	3 232,0	3 232,0	3 232,0	54. Lening 1963-1983, 3 ^{de} reeks.
55. Emprunt 6 % 1963 à 20 ans . . .	4 270,0	4 270,0	4 270,0	55. Lening 6 % 1963 op 20 jaar.
56. Emprunt 1964 à 5 ou à 10 ans . .	12 000,0	12 000,0	11 796,9	56. Lening 1964 met 5 of 10 jaar looptijd.
57. Emprunt 1964-1969-1975	7 085,0	7 085,0	7 085,0	57. Lening 1964-1969-1975.
58. Emprunt 1964 à 5 ou à 10 ans. 2 ^e série.	—	11 000,0	11 000,0	58. Lening 1964 met 5 of 10 jaar looptijd, 2 ^{de} reeks.
59. Emprunt 1965-1970-1976	—	—	9 815,0	59. Lening 1965-1970-1976.
60. Emprunt 1965-1971-1978	—	—	10 000,0	60. Lening 1965-1971-1978.
Total de la Dette consolidée directe en francs belges.	275 376,4	276 927,4	288 868,3	Totaal der directe geconsolideerde Schuld in Belgische franken.
2. Consolidée indirecte :				
112- 1. Actions privilégiées S.N.C.B. :				112- 1. Preferente aandelen N.M.B.S. :
— tranches belges	2 662,0	2 593,0	2 593,0	— Belgische tranches.
— tranche suisse	153,5	149,0	149,0	— Zwitserse tranche.
— tranche hollandaise	105,5	102,0	102,0	— Hollandse tranche.
2. Annuités pour rachats chemins de fer (capitalisation).	5,4	4,8	3,3	2. Annuïteiten voor spoorwegnaasting (kapitalisatie).
3. Annuités Crédit Communal (capitalisation).	422,8	422,8	411,7	3. Annuïteiten Gemeentekrediet (kapitalisatie).
4. Crédit Communal de F 300 000 000.	224,7	224,7	219,7	4. Gemeentekrediet, groot F 300 miljoen.
5. 4 % lots Régions dévastées 1921.	886,0	886,0	879,3	5. 4 % loten der Verwoeste Gewesten 1921.
6. 4 %, lots Régions dévastées 1922.	933,9	933,9	925,8	6. 4 %, loten der Verwoeste Gewesten 1922.
7. 4 % lots Régions dévastées 1923.	966,8	966,8	959,5	7. 4 % loten der Verwoeste Gewesten 1923.
8. 4 % obligations « Lloyd Royal Belge ».	3,2	2,2	2,2	8. 4 % obligaties « Lloyd Royal Belge ».
9. Habitations à bon marché	897,7	797,7	793,7	9. Goedkope Woningen.
10. Emprunt 4,25 % 1954-1974 de la S.N.C.B.	1 000,0	946,0	946,0	10. Lening 4,25 % 1954-1974 N.M.B.S.
11. Emprunt 4 ½ % 1955-1975 de la S.N.C.B.	98,3	98,3	91,2	11. Lening 4 ½ % 1955-1975 N.M.B.S.
12. Emprunt 4 ½ % 1955-1975 de la S.N.C.B.	196,7	196,7	182,5	12. Lening 4 ½ % 1955-1975 N.M.B.S.
13. Emprunt 4 % 1955-1975 S.N.C.B. 2 ^e série.	1 124,0	1 068,0	1 068,0	13. Lening 4 % 1955-1975 N.M.B.S. 2 ^e reeks.
14. Emprunt 4,25 % 1955-1965 du Fonds des routes.	1 626,3	1 575,8	1 507,3	14. Lening 4,25 % 1955-1965 van het Wegenfonds.
15. Emprunt 4 ¼ % 1956-1971 S.N.C.B.	574,5	556,3	543,5	15. Lening 4 ¼ % 1956-1971 N.M.B.S.
16. Emprunt 4 ¾ % 1956-1971 S.N.C.B.	114,0	102,0	102,0	16. Lening 4 ¾ % 1956-1971 N.M.B.S.

(En millions de francs.)

(In miljoen frank.)

Détail au	30 juin 1964 30 juni 1964	31 décembre 1964 31 december 1964	30 juin 1965 30 juni 1965	Detail op
17. Emprunt 5 % 1957-1967 du Fonds des routes.	1 676,3	1 635,3	1 603,7	17. Lening 5 % 1957-1967 van het Wegenfonds.
18. Emprunt 5 ½ % 1958-1965 du Fonds des routes.	2 000,0	2 000,0	—	18. Lening 5 ½ % 1958-1965 van het Wegenfonds.
19. Emprunt 4,75 % 1959-1971 du Fonds des routes.	2 197,6	2 138,2	2 093,0	19. Lening 4,75 % 1959-1971 van het Wegenfonds.
20. Emprunt 1961 à 5 ou à 10 ans S.N.C.B.	2 220,5	2 187,4	2 187,4	20. Lening 1961 op 5 of 10 jaar N.M.B.S.
21. Emprunt 1961-1981 de 2 ½ milliards de francs du Fonds des routes.	2 385,5	2 322,0	2 322,0	21. Lening 1961-1981 groot 2 ½ miljard frank van het Wegenfonds.
22. Emprunt 1962-1982 de 2 ½ milliards de francs du Fonds des Routes.	2 422,7	2 388,7	2 332,6	22. Lening 1962-1982 groot 2 ½ miljard frank van het Wegenfonds.
23. Emprunt 1963-1983 de 2 ½ milliards de francs du Fonds des Routes.	2 500,0	2 500,0	2 500,0	23. Lening 1963-1983 groot 2 ½ miljard frank van het Wegenfonds.
24. Emprunt 1964-1974 de 5 milliards de francs du Fonds des Routes.	5 000,0	5 000,0	4 953,0	24. Lening 1964-1974 groot 5 miljard frank van het Wegenfonds.
Total de la Dette consolidée indirecte en francs belges.	32 397,9	31 797,6	29 471,4	Totaal der indirecte geconsolideerde Schuld in Belgische franken.
3. Moyen terme directe :				3. Directe halflange termijn :
Certificats de trésorerie :				Schatkijscertificaten :
211- 1. Spéciaux 1960-1965	308,0	308,0	—	211- 1. Speciale 1960-1965.
2. 5 % à 5 ans (1960-1965)	300,0	300,0	300,0	2. 5 % op 5 jaar (1960-1965).
3. Non productifs d'intérêt (2 à 5 ans)	300,0	300,0	300,0	3. Renteloze (2 tot 5 jaar).
4. 4,25 % à 3 ans émis par adjudication (1962-1965).	1 330,0	1 330,0	—	4. 4,25 % op 3 jaar uitgegeven bij aanbesteding (1962-1965).
5. 4,75 % à 5 ans (1962)	2 410,0	2 410,0	2 410,0	5. 4,75 % op 5 jaar (1962).
6. 5,80 % à 5 ans (1963)	500,0	500,0	500,0	6. 5,80 % op 5 jaar (1963).
7. 5,80 % à 2 ans (1964)	50,0	50,0	50,0	7. 5,80 % op 2 jaar (1964).
8. 6 % à 5 ans (3-1964)	650,0	650,0	650,0	8. 6 % op 5 jaar (3-1964).
9. 6 % à 5 ans (11-1964)	—	450,0	450,0	9. 6 % op 5 jaar (11-1964).
10. 6 % à 5 ans (4-1965)	—	—	200,0	10. 6 % op 5 jaar (4-1965).
11. 6 % à 5 ans (6-1965)	—	—	250,0	11. 6 % op 5 jaar (6-1965).
Total de la Dette à moyen terme directe en francs belges.	5 848,0	6 298,0	5 110,0	Totaal van de directe Schuld op half-lange termijn in Belgische franken.
4. Court terme directe :				4. Directe korte termijn :
311- 1. Avoir des particuliers en comptes chèques postaux.	39 953,0	46 211,4	41 332,6	311- 1. Tegoed van de particulieren op postrekeningen.
2. Certificats sans intérêt remis au Fonds Monétaire International.	8 660,5	8 159,0	6 883,5	2. Renteloze certificaten afgeleverd aan het Internationaal Muntfonds.
3. Certificats avec intérêt remis à la Banque Nationale :				3. Rentegevende certificaten afgeleverd aan de Nationale Bank :
a) Convention du 14 septembre 1948.	9 800,0	9 825,0	9 950,0	a) Conventie van 14 september 1948.
b) Prêts au F.M.I. (Convention au 1 ^{er} février 1963).	—	1 500,0	3 375,0	b) Lening van het I.M.F. (Conventie van 1 februari 1963).
4. Certificats divers	8 206,0	8 443,0	11 335,0	4. Diverse certificaten.
5. Circuit bancaire — tranche B ...	9 094,0	9 094,0	9 094,0	5. Bankomloop — tranche B.
6. Dotation des Combattants	228,9	228,7	228,4	6. Strijdersdotatie.
7. Circuit parastatal	12 707,4	8 921,1	16 577,3	7. Parastatale omloop.
8. Certificats à très court terme ...	1 116,0	2 504,0	5 130,0	8. Certificaten op zeer korte termijn.
9. Certificats émis par adjudication.	4 742,0	2 562,0	4 534,0	9. Certificaten uitgegeven bij aanbesteding.
Total de la Dette à court terme directe en francs belges.	94 507,8	97 448,2	108 439,8	Totaal van de directe Schuld op korte termijn in Belgische franken.
Total de la Dette en francs belges ...	408 130,1	412 471,2	431 889,5	Totaal van de Schuld in Belgische franken.

B. — DETTES EN MONNAIES ÉTRANGÈRES.

B. — SCHULD IN VREEMDE MUNT.

B. -- DETTES EN MONNAIES ÉTRANGÈRES.

DETAIL AU	30 juin 1964 — 30 juni 1964		31 décembre 1964	
	Francs belges (en millions) Belgische franken (in miljoenen)	Devises (en millions) Deviezen (in miljoenen)	Francs belges (en millions) Belgische franken (in miljoenen)	
1. Consolidée directe :				
121- 1. 3,50 % 1937, de fl.P.-B. 48 000 000	302,8	F.S. 26,2	301,5	
2. 4 % 1936, conversion, £ 8 600 000	111,4	£ 0,8	52,8	
3. 3 % Crédit canadien	1 276,6	\$ can. 27,7	1 279,4	
4. Crédit américain de \$ 55 000 000	1 097,3	\$ 22,0	1 000,9	
5. Crédit américain de \$ 45 000 000	299,3	\$ 6,0	223,4	
6. Dette envers les U.S.A. (accord du 24 septembre 1946).	278,1	\$ 5,6	255,5	
7. Emprunt à 2,50 % de \$ 47 900 000 (E.C.A.)	1 994,1	\$ 40,0	1 952,5	
8. Emprunt 4,25 % de \$ 16 000 000	249,4	\$ 5,0	223,3	
9. Emprunt à 2,50 % de \$ 1 778 000 (E.C.A.)	18,1	\$ 0,4	15,8	
10. Emprunt à 3,25 % de \$ 15 500 000 (E.C.A.)	521,2	\$ 10,4	500,7	
11. Emprunt 4,50 % de \$ 30 000 000	935,2	\$ 18,7	893,4	
12. Emprunt de \$ 30 000 000 (tranche à 10 ans)	78,2	\$ 1,6	—	
13. Emprunt 4 5/8 % de \$ 20 000 000	997,6	\$ 20,0	992,6	
14. Emprunt 3,75 % de fl.P.-B. 100 000 000 (1954)	1 376,2	fl.P.-B. 100,0	1 381,5	
15. Emprunt 3,75 % de fl.P.-B. 100 000 000 (1955)	1 156,0	fl.P.-B. 84,0	1 160,5	
16. Emprunt 5 1/2 % de \$ 30 000 000 (1957)	1 271,9	\$ 25,5	1 191,2	
17. Emprunt 5,75 % de \$ 10 000 000 (1957)	424,0	\$ 8,5	397,1	
18. Emprunt de \$ 22 250 000 (1959)	1 109,8	\$ 22,2	1 049,1	
19. Emprunt 4,50 % de F.S. 50 000 000 (1960)	577,5	F.S. 50,0	575,1	
20. Emprunt 4 3/4 % de fl.P.-B. 75 000 000 (1961-1981).	1 032,2	fl.P.-B. 75,0	1 036,1	
21. Emprunt 5 1/2 % de \$ 25 000 000 (1961-1976).	1 247,0	\$ 25,0	1 191,2	
22. Emprunt 5 1/4 % de \$ 30 000 000 (1962-1977)	1 496,4	\$ 30,0	1 489,0	
Total de la Dette consolidée directe en monnaies étrangères.	17 850,3	— —	17 162,6	
2. Consolidée indirecte :				
122- 1. Emprunts en D.M. du Fonds des routes	1 505,7	D.M. 120,0	1 496,7	
Total de la Dette consolidée indirecte en monnaies étrangères.	1 505,7	D.M. 120,0	1 496,7	
Total de la Dette consolidée en monnaies étrangères ...	19 356,0	F.S. 76,2 £ 0,8 \$ can. 27,7 \$ 240,9 fl.P.B. 259,0 D.M. 120,0	18 659,3	
3. Moyen terme directe :				
221- 1. 4 % 1952, de F.S. 50 000 000	577,5	F.S. 50,0	—	
2. Bons du Trésor en \$	5 661,2	\$ 113,5	6 889,0	
3. Bons du Trésor en D.M.	4 642,9	D.M. 370,0	4 677,4	
4. Bons du Trésor en fl.P.-B.	626,2	fl.P.-B. 45,5	497,3	
5. Bons du Trésor en F.S.	288,8	F.S. 25,0	—	
Total de la Dette à moyen terme directe en monnaies étrangères.	11 796,6		12 063,7	

B. — SCHULD IN VREEMDE MUNT.

31 december 1964		30 juni 1965 — 30 juni 1965		DETAIL OP	
Devises (en millions) Deviezen (in miljoenen)		Francs belges (en millions) Belgische franken (in miljoenen)	Devises (en millions) Deviezen (in miljoenen)		
F.S.	26,2	290,2	F.S.	25,3	1. Directe geconsolideerde :
£	0,4	48,7	£	0,4	
\$ can.	27,7	1 162,0	\$ can.	25,4	
\$	20,2	1 000,8	\$	20,2	
\$	4,5	148,9	\$	3,0	
\$	5,2	255,4	\$	5,2	
\$	39,3	1 920,5	\$	38,7	
\$	4,5	198,5	\$	4,0	
\$	0,3	13,6	\$	0,3	
\$	10,1	482,5	\$	9,7	
\$	18,0	856,0	\$	17,2	
—	—	—	—	—	
\$	20,0	893,2	\$	18,0	
fl.P.-B.	100,0	1 377,3	fl.P.-B.	100,0	
fl.P.-B.	84,0	1 101,9	fl.P.-B.	80,0	
\$	24,0	1 116,6	\$	22,5	
\$	8,0	372,2	\$	7,5	
\$	21,1	993,7	\$	20,0	
F.S.	50,0	572,4	F.S.	50,0	
fl.P.-B.	75,0	1 033,0	fl.P.-B.	75,0	
\$	24,0	1 141,4	\$	23,0	
\$	30,0	1 429,2	\$	28,8	
—	—	16 408,0	—	—	Totaal van de directe geconsolideerde Schuld in vreemde munt.
D.M.	120,0	1 487,4	D.M.	120,0	2. Indirecte geconsolideerde :
D.M.	120,0	1 487,4	D.M.	120,0	
F.S.	76,2	17 895,4	F.S.	75,3	122- 1. Leningen in D.M. van het Wegenfonds.
£	0,4		£	0,4	
\$ can.	27,7		\$ can.	25,4	Totaal van de indirecte geconsolideerde Schuld in vreemde munt.
\$	229,2		\$	218,1	
fl.P.-B.	259,0		fl.P.-B.	255,0	Totaal van de geconsolideerde Schuld in vreemde munt.
D.M.	120,0		D.M.	120,0	
—	—	—	—	—	3. Directe halflange termijn :
\$	138,8	5 649,8	\$	113,8	
D.M.	375,0	4 846,7	D.M.	391,0	221- 1. 4 % 1952, groot Z.F. 50 000 000.
fl.P.-B.	36,0	371,9	fl.P.-B.	27,0	
F.S.	—	744,1	F.S.	65,0	2. Schatkistbons in \$.
—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	3. Schatkistbons in D.M.
—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	4. Schatkistbons in Ned. guld.
—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	5. Schatkistbons in Z.F.
—	—	—	—	—	
—	—	11 612,5	—	—	Totaal van de directe Schuld op halflange termijn in vreemde munt.

DETAIL AU	30 juin 1964 — 30 juni 1964		31 décembre 1964
	Francs belges (en millions) — <i>Belgische franken</i> (in miljoenen)	Devises (en millions) — <i>Devisen</i> (in miljoenen)	Francs belges (en millions) — <i>Belgische franken</i> (in miljoenen)
4. Court terme directe :			
331- 1. En florins P.-B.	1 690,0	fl.P.-B. 122,8	4,1
En francs suisses	727,7	F.S. 63,0	5 072,6
En or	7 905,1	— —	7 905,1
En dollars E.-U.	149,6	\$ 3,0	1 131,6
En marks allemands	8 108,0	D.M. 646,1	4 816,5
En francs français	—	F.F. —	—
Total de la Dette à court terme directe en monnaies étrangères.	18 580,4		18 929,9
Total de la Dette en monnaies étrangères (1 à 4)	49 733,0	F.S. 214,2 £ 0,8 \$ can. 27,7 \$ 357,4 fl.P.-B. 427,3 D.M. 1 136,1 F.F. —	49 652,9
5. Dette congolaise garantie ⁽¹⁾ :			
Emprunt 4 % 1950 de F.S. 60 000 000	402,7	F.S. 34,9	343,5
Emprunt 4 ½ % 1951 de \$ 40 000 000	1 247,0	\$ 25,0	1 191,2
Emprunt 4 % 1952 de F.S. 60 000 000	635,3	F.S. 55,0	632,6
Emprunt 4 % 1953 de F.S. 60 000 000	693,0	F.S. 60,0	690,1
Emprunt 4 % 1956 de F.S. 60 000 000	693,0	F.S. 60,0	690,1
Emprunt 6 % 1957 de \$ 40 000 000	1 178,4	\$ 23,6	1 108,6
Emprunt 5,50 %-5,75 % 1959 de \$ 20 000 000	498,8	\$ 10,0	—
Emprunt 6 % 1960 de \$ 20 000 000	249,4	\$ 5,0	248,2
Emprunt 6 % 1960 de \$ 28 000 000	107,2	\$ 2,2	106,8
Emprunt 6 % 1960 de \$ 7 000 000	1,5	\$ 0,03	1,5
Emprunt 6 % 1960 de \$ 5 000 000 (OTRACO)	54,9	\$ 1,1	41,5
Bon du Trésor de \$ 20 000 000	997,6	\$ 20,0	992,6
Bons du Trésor d'ensemble \$ 7 500 000	374,1	\$ 7,5	372,2
Total de la Dette congolaise garantie en monnaies étrangères.	7 132,9	F.S. 209,9 \$ 94,4	6 418,9
Total de la Dette en monnaies étrangères (1 à 5)	56 865,9	F.S. 424,1 £ 0,8 \$ can. 27,7 \$ 451,8 fl.P.-B. 427,3 D.M. 1 136,1 F.F. —	56 071,8
6. Intergouvernementale résultant de la guerre 1914-1918 directe :			
421- 1. Crédit anglais de Reconstruction Nationale	1 253,3	£ 9,0	1 246,1
2. Dette contractée pendant la guerre 1914-1918 envers le Gouvernement des Etats-Unis.	8 069,4	\$ 161,8	8 029,6
3. Dette contractée après 1918 envers le Gouvernement des Etats-Unis.	11 916,0	\$ 238,9	11 857,2
Total de la Dette intergouvernementale	21 238,7	£ 9,0 \$ 400,7	21 132,9

(1) Reprise par la Belgique, en mai 1965, suite à la Convention belgo-congolaise du 6 février 1965 approuvée par la loi du 23 avril 1965.

(1) Overgenomen door België, in mei 1965, ingevolge de Belgisch-Kongolese Overeenkomst van 6 februari 1965, goedgekeurd door de wet van 23 april 1965.

31 december 1964		30 juni 1965 — 30 juni 1965		DETAIL OP
Devises (en millions) — Deviezen (in miljoenen)		Francs belges (en millions) — Belgische franken (in miljoenen)	Devises (en millions) — Deviezen (in miljoenen)	
fl.P.-B.	0,3	31,0	fl.P.-B.	2,3
F.S.	441,0	5 764,0	F.S.	503,5
—	—	7 905,1	—	—
\$	22,8	—	\$	—
D.M.	386,1	4 530,6	D.M.	365,5
F.F.	—	35,5	F.F.	3,5
		18 266,2		
F.S.	517,2	47 774,1	F.S.	643,8
£	0,4		£	0,4
\$ can.	27,7		\$ can.	25,4
\$	390,8		\$	331,9
fl.P.-B.	295,3		fl.P.-B.	284,3
D.M.	881,1		D.M.	876,5
F.F.	—		F.F.	3,5
F.S.	29,9	341,9	F.S.	29,9
\$	24,0	1 141,4	\$	23,0
F.S.	55,0	572,4	F.S.	50,0
F.S.	60,0	686,9	F.S.	60,0
F.S.	60,0	629,6	F.S.	55,0
\$	22,3	1 044,4	\$	21,0
—	—	—	—	—
\$	5,0	—	—	—
\$	2,2	106,7	\$	2,2
\$	0,03	—	—	—
\$	0,8	37,2	\$	0,8
\$	20,0	—	—	—
\$	7,5	372,2	\$	7,5
F.S.	204,9	4 932,7	F.S.	194,9
\$	81,9		\$	54,5
F.S.	722,1	52 706,8	F.S.	838,7
£	0,4		£	0,4
\$ can.	27,7		\$ can.	25,4
\$	472,7		\$	386,4
fl.P.-B.	295,3		fl.P.-B.	284,3
D.M.	881,1		D.M.	876,5
F.F.	—		F.F.	3,5
£	9,0	1 246,9	£	9,0
\$	161,8	8 028,3	\$	161,8
\$	238,9	11 855,4	\$	238,9
£	9,0	21 130,6	£	9,0
\$	400,7		\$	400,7

4. Directe korte termijn:

331- 1. In Nederlandse gulden.

In Zwitserse franken.

In goud.

In dollars V.S.

In Duitse marken.

In Franse franken.

Totaal van de directe Schuld op korte termijn in vreemde munt.

Totaal van de Schuld in vreemde munt (1 tot 4).

5. Gewaarborgde Kongolese Schuld ⁽¹⁾ :

4 % lening 1950, groot Z.F. 60 000 000.

4 ½ % lening 1951, groot \$ 40 000 000.

4 % lening 1952, groot Z.F. 60 000 000.

4 % lening 1953, groot Z.F. 60 000 000.

4 % lening 1956, groot Z.F. 60 000 000.

6 % lening 1957, groot \$ 40 000 000.

5,50 %-5,75 % lening 1959 groot \$ 20 000 000.

6 % lening 1960 groot \$ 20 000 000.

6 % lening 1960 groot \$ 28 000 000.

6 % lening 1960 groot \$ 7 000 000.

6 % lening 1960 groot \$ 5 000 000 (OTRACO).

Schatkistbon groot \$ 20 000 000.

Schatkistbons samen groot \$ 7 500 000.

Totaal van de gewaarborgde Kongolese Schuld in vreemde munt.

Totaal van de Schuld in vreemde munt (1 tot 5).

6. Intergouvernementele, voortvloeiend uit de oorlog 1914-1918, directe :

421- 1. Engels krediet van Nationale Wederopbouw.

2. Schuld aangegaan tijdens de oorlog 1914-1918 tegenover de Regering van de Verenigde Staten.

3. Schuld aangegaan na 1918 tegenover de Regering van de Verenigde Staten.

Totaal van de intergouvernementele Schuld.

COURS OFFICIEL DU CHANGE ARRÊTÉ PAR LES BANQUIERS AU :
DOOR DE BANKIERS VASTGESTELDE OFFICIËLE WISSELKOERS OP :

(En francs belges. — *In Belgische franken.*)

	30 juin 1964 <i>30 juni 1964</i>	31 décembre 1964 <i>31 december 1964</i>	30 juin 1965 <i>30 juni 1965</i>
F.S./Z.F.	11,55025	11,5025	11,4479
\$	49,87875	49,6325	49,625
\$ can./Can. \$	46,115	46,215	45,79
£	139,25	138,46	138,54
Fl.P.-B./Ned. guld.	13,7625	13,815	13,7735
D.M.	12,54825	12,473	12,39575
F.F.	—	—	10,1275

Dette publique.

Opérations du 1er juillet 1964 au 30 juin 1965.

Rijksschuld.

Verrichtingen van 1 juli 1964 tot 30 juni 1965.

	Opérations du (en millions) — Verrichtingen van (in miljoenen)	
	1 ^{er} juillet 1964 au 31 décembre 1964 1 juli 1964 tot 31 december 1964	1 ^{er} janvier 1965 au 30 juin 1965 1 januari 1965 tot 30 juni 1965
I. — ÉMISSIONS.		
A. — Dettes à long terme		
<i>En francs belges :</i>		
Dette 4 % unifiée, 1 ^{re} série	F 4,8	F 3,1
Emprunt Caisse d'Épargne (loi du 13 février 1963), 5,70 % 1964-1984.	F 277,1	—
Emprunt 1964 à 5 ou à 10 ans, 2 ^e série ...	F 11 000,0	—
Emprunt 1965-1970-1976	—	F 9 815,0
Emprunt 1965-1971-1978	—	F 10 000,0
Emprunt Caisse d'Épargne (loi du 13 février 1963), 6,50 % 1965-1985.	—	F 112,0
	F 11 281,9	F 19 930,1
B. — Dettes à moyen terme.		
<i>1. En francs belges :</i>		
Certificats spéciaux 6 % (novembre 1964) ...	F 450,0	—
Certificats spéciaux 6 % (avril 1965) ...	—	F 200,0
Certificats spéciaux 6 % (juin 1965) ...	—	F 250,0
	F 450,0	F 450,0
<i>2. En monnaies étrangères :</i>		
Bons du Trésor en marks ouest-allemands ...	D.M. 5,0	D.M. 16,0
Bons du Trésor en dollars E.U. ...	\$ 26,5	—
Bons du Trésor en francs suisses ...	—	F.S. 65,0
C. — Dettes à court terme.		
<i>1. En francs belges :</i>		
Augmentation de l'avoir des particuliers en C.C.P.	F 6 258,4	—
Banque Nationale de Belgique :		
a) Convention du 14 septembre 1948 . . .	F 25,0	F 125,0
b) Prêts aux F.M.I. (Convention du 1 ^{er} février 1963).	F 1 500,0	F 1 875,0
Certificats divers	F 237,0	F 2 892,0
Certificats à très court terme ...	F 1 388,0	F 2 626,0
Secteur parastatal ...	—	F 7 656,2
Certificats émis par adjudication ...	—	F 1 972,0
	F 9 408,4	F 17 146,2
<i>2. En monnaies étrangères :</i>		
Bons en francs suisses ...	F.S. 378,0	F.S. 62,5
Bons en dollars E.-U.	\$ 19,8	—
Bons en francs français ...	—	F.F. 3,5
Bons en florins P.-B.	—	fl.P.-B. 2,0
D. — Dette congolaise garantie (1).	F.S. 199 866 000,0	
En monnaies étrangères ...	\$ 74 445 873,0	
I. — UITGIFTEN.		
A. — Schulden op lange termijn.		
<i>In Belgische franken :</i>		
Geünificeerde 4 % schuld, 1 ^{ste} reeks.		
Lening Spaarkas (wet van 13 februari 1963), 5,70 % 1964-1984.		
Lening 1964 met 5 of 10 jaar looptijd, 2 ^e reeks.		
Lening 1965-1970-1976.		
Lening 1965-1971-1978.		
Lening Spaarkas (wet van 13 februari 1963), 6,50 % 1965-1985.		
B. — Schulden op halflange termijn.		
<i>1. In Belgische franken :</i>		
6 % speciale certificaten (november 1964).		
6 % speciale certificaten (april 1965).		
6 % speciale certificaten (juni 1965).		
<i>2. In vreemde munt :</i>		
Schatkistbons in Westduitse marken.		
Schatkistbons in dollars V.S.		
Schatkistbons in Zwitserse franken.		
C. — Schulden op korte termijn.		
<i>1. In Belgische franken :</i>		
Vermeerdering van het tegoed van de particulieren bij de postcheckdienst.		
Nationale Bank van België :		
a) Conventie van 14 september 1948.		
b) Leningen aan het I.M.F. (Conventie van 1 februari 1963).		
Diverse certificaten.		
Certificaten op zeer korte termijn.		
Parastatale sector.		
Certificaten uitgegeven bij aanbesteding.		
<i>2. In vreemde munt :</i>		
Bons in Zwitserse franken.		
Bons in dollars V.S.		
Bons in Franse franken.		
Bons in Nederlandse gulden.		
D. — Gewaarborgde Kongolese Schuld (1).		
In vreemde munt.		

(1) Montant en circulation fin mai 1965 et repris par la Belgique suite à la Convention belgo-congolaise du 6 février 1965 approuvée par la loi du 23 avril 1965.

(1) Bedrag in omloop einde mei 1965 en overgenomen door België ingevolge de Belgisch-Kongolese Conventie van 6 februari 1965, goedgekeurd door de wet van 23 april 1965.

	Opérations du (en millions) — Verrichtingen van (in miljoenen)		
	1 ^{er} juillet 1964 au 31 décembre 1964 — 1 juli 1964 tot 31 december 1964	1 ^{er} janvier 1965 au 30 juin 1965 — 1 januari 1965 tot 30 juni 1965	
II. — AMORTISSEMENTS ET REMBOURSEMENTS.			
A. — Dettes à long terme.			
1. <i>En francs belges :</i>			
Amortissements contractuels	F 10 331,2	F (1) 10 315,4	
	F 10 331,2	F 10 315,4	
2. <i>En monnaies étrangères :</i>			
Amortissements contractuels	£ 0,4	—	
	\$ 11,7	\$ 11,1	
	—	F.S. 0,9	
	—	\$ Can. 2,3	
	—	fl.P.-B. 4,0	
B. — Dettes à moyen terme.			
1. <i>En francs belges :</i>			
Certificats spéciaux 5 % 1960-1965	—	F 308,0	
Certificats 4 ¼ % de 1962 à 3 ans émis par adjudication.	—	F 1 330,0	
	—	F 1 638,0	
2. <i>En monnaies étrangères :</i>			
4 % 1952 de F.S. 50 000 000	F.S. 50,0	—	
Bons du Trésor en francs suisses	F.S. 25,0	—	
Bons du Trésor en florins P.-B.	fl.P.-B. 9,5	fl.P.-B. 9,0	
Bons du Trésor en dollars E.-U.	\$ 1,2	\$ 25,0	
C. — Dettes à court terme.			
1. <i>En francs belges :</i>			
Fonds Monétaire International	F 501,5	F 1 275,5	
Dotation des Combattants	F 0,2	F 0,3	
Circuit parastatal	F 3 786,3	—	
Certificats émis par adjudication	F 2 180,0	—	
Diminution de l'avoir des particuliers en C.C.P.	—	F 4 878,7	
	F 6 468,0	F 6 154,5	
2. <i>En monnaies étrangères :</i>			
Bons du Trésor en marks ouest-allemands ...	D.M. 260,0	D.M. 20,7	
Bons du Trésor en florins P.-B.	fl.P.-B. 122,5	—	
Bons du Trésor en dollars E.-U.	—	\$ 22,8	
D. — Dette congolaise garantie.			
<i>En monnaies étrangères :</i>			
Amortissements contractuels	F.S. 5,0	F.S. 10,0	
	\$ 12,6	\$ 27,4	
II. — AFLOSSINGEN EN TERUGBETALINGEN.			
A. — Schulden op lange termijn.			
1. <i>In Belgische franken :</i>			
Contractuele aflossingen.			
2. <i>In vreemde munt :</i>			
Contractuele aflossingen.			
B. — Schulden op halflange termijn.			
1. <i>In Belgische franken :</i>			
5 % speciale certificaten 1960-1965.			
4 ¼ % certificaten 1962 op 3 jaar uitgegeven bij aanbesteding.			
2. <i>In vreemde munt :</i>			
4 % 1952 van Z.F. 50 000 000.			
Schatkistbons in Zwitserse franken.			
Schatkistbons in Nederlandse gulden.			
Schatkistbons in dollars V.S.			
C. — Schulden op korte termijn.			
1. <i>In Belgische franken :</i>			
Internationaal Muntfonds.			
Strijdersdotatie.			
Parastatale sector.			
Certificaten uitgegeven bij aanbesteding.			
Vermindering van het tegoed van de particu- lieren bij de postcheckdienst.			
2. <i>In vreemde munt :</i>			
Schatkistbons in Westduitse marken.			
Schatkistbons in Nederlandse gulden.			
Schatkistbons in dollars V.S.			
D. — Gewaarborgde Kongolese Schuld.			
<i>In vreemde munt :</i>			
Contractuele aflossingen.			

(1) Y compris un capital nominal de F 3 142,9 millions de l'emprunt 1960 à 5 ou 10 ans, présenté au remboursement anticipé, par les porteurs, à l'échéance facultative du 25 avril 1965.

(1) Er inbegrepen een nominaal kapitaal van F 3 142,9 miljoen van de lening 1960 met 5 of 10 jaar looptijd, door de houders op de facultatieve vervaldag van 25 april 1965, vervroegd ter terugbetaling aangeboden.

Situation de la Dette publique.

(En milliards de francs).

Stand van de Rijksschuld.

(In miljard frank.)

	30.VI.1961	31.XII.1961	30.VI.1962	31.XII.1962	30.VI.1963	31.XII.1963	30.VI.1964	31.XII.1964	30.VI.1965	30.IX.1965
1. DETTE CONSOLIDÉE. <i>GECONSOLIDEERDE SCHULD.</i>										
En francs belges: — <i>In Belgische franken:</i>										
Directe. — <i>Directe</i>	215,6	217,4	220,7	251,6	254,0	261,6	275,4	276,9	288,9	287,3
Indirecte (1). — <i>Indirecte</i>										
(1)	21,0	24,0	23,8	26,0	25,9	27,8	32,4	31,8	29,5	29,2
En monnaies étrangères (2):										
— <i>In vreemde munt</i> (2):										
Directe. — <i>Directe</i>	17,0	18,8	19,9	19,4	18,9	18,4	17,9	17,2	16,4	16,0
Indirecte. — <i>Indirecte</i>	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Total de la Dette consolidée. — <i>Totaal van de geconsolideerde Schuld</i> ...	255,1	261,7	265,9	298,5	300,3	309,3	327,2	327,4	336,3	334,0
2. DETTE A MOYEN TERME (3). <i>SCHULD OP HALFLANGE TERMIJN (3).</i>										
En francs belges: — <i>In Belgische franken:</i>										
Directe. — <i>Directe</i>	17,4	17,4	20,0	20,9	16,3	13,7	5,8	6,3	5,1	6,3
En monnaies étrangères (2):										
— <i>In vreemde munt</i> (2):										
Directe. — <i>Directe</i>	1,4	6,3	4,8	4,8	7,3	9,5	11,8	12,1	11,6	11,6
Total de la Dette à moyen terme. — <i>Totaal van de Schuld op halflange termijn</i>	18,8	23,7	24,8	25,7	23,6	23,2	17,6	18,4	16,7	17,9
3. DETTE A COURT TERME (4). <i>SCHULD OP KORTE TERMIJN (4).</i>										
En francs belges: — <i>In Belgische franken:</i>										
Directe (5). — <i>Directe</i> (5).	104,1	103,6	115,1	86,2	97,5	94,9	94,5	97,4	108,4	106,3

(1) Y compris les tranches suisse et hollandaise des actions privilégiées de la S.N.C.B. classées dans la Dette extérieure avant le 1er janvier 1961.

(2) Le montant des dettes en monnaies étrangères est établi d'après les cours du change aux dates envisagées.

(3) Certificats de Trésorerie à échéance de plus d'un an.

(4) Certificats de Trésorerie à un an d'échéance ou moins.

(5) Y compris le Fonds Monétaire International.

(1) Erinbegrepen de Zwitserse en Hollandse tranches van de preferente aandelen N.M.B.S., vóór 1 januari 1961 opgenomen in de buitenlandse Schuld.

(2) Het bedrag van de schuld in vreemde munt is berekend op grond van de wisselkoers op bewuste data.

(3) Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd.

(4) Schatkistcertificaten met één jaar of minder looptijd.

(5) Erinbegrepen het Internationaal Muntfonds.

(En milliards de francs.)

(In miljard frank.)

	30.VI.1961	31.XII.1961	30.VI.1962	31.XII.1962	30.VI.1963	31.XII.1963	30.VI.1964	31.XII.1964	30.VI.1965	30.IX.1965
En monnaies étrangères ⁽²⁾ :										
— <i>In vreemde munt</i> ⁽²⁾ :										
Directe. — <i>Directe</i>	31,3	22,0	15,3	12,8	17,0	18,6	18,6	18,9	18,3	17,7
Total de la Dette à court terme. — <i>Totaal van de Schuld op korte termijn.</i>	135,4	125,6	130,4	99,0	114,5	113,5	113,1	116,3	126,7	124,0
Total 1 à 3. — <i>Totaal 1 tot 3</i>	409,3	411,0	421,1	423,2	438,4	446,0	457,9	462,1	479,7	475,9
4. DETTE CONGOLAISE GARANTIE ⁽⁶⁾ . GEWAARBORGDE KONGOLESE SCHULD ⁽⁶⁾ .										
En monnaies étrangères ⁽²⁾ . — <i>In vreemde munt</i> ⁽²⁾ :										
Indirecte. — <i>Indirecte</i> . . .	9,4	9,3	9,1	8,7	8,0	7,6	7,1	6,4	4,9	4,8
Total 1 à 4. — <i>Totaal 1 tot 4</i>	418,7	420,3	430,2	431,9	446,4	453,6	465,0	468,5	484,6	480,7
5. DETTE INTERGOUVERNEMENTALE. INTERGOUVERNEMENTELE SCHULD ...	21,2	21,2	21,2	21,2	21,3	21,2	21,2	21,1	21,1	21,2
Total de la Dette publique. — <i>Totaal van de Rijks-schuld</i>	439,9	441,5	451,4	453,1	467,7	474,8	486,2	489,6	505,7	501,9
Dont: — <i>Waarvan</i> :										
En francs belges. — <i>In Belgische franken</i>	358,1	362,4	379,6	384,7	393,7	398,1	408,1	412,4	431,9	429,1
En monnaies étrangères ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾ . — <i>In vreemde munt</i> ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾	60,6	57,9	50,6	47,2	52,7	55,5	56,9	56,1	52,7	51,6
Dette directe ⁽⁷⁾ . — <i>Directe Schuld</i> ⁽⁷⁾	386,8	385,5	395,8	395,7	411,0	416,7	424,0	428,8	448,7	445,2
Dette indirecte ⁽⁸⁾ . — <i>Indirecte Schuld</i> ⁽⁸⁾	31,9	34,8	34,4	36,2	35,4	36,9	41,0	39,7	35,9	35,5

⁽⁶⁾ Les chiffres représentent uniquement les emprunts repris par la Belgique suite à la Convention belgo-congolaise du 6 février 1965, approuvée par la loi du 23 avril 1965.

⁽⁷⁾ Sans la Dette intergouvernementale.

⁽⁸⁾ Y compris la dette congolaise garantie.

⁽⁶⁾ De cijfers vertegenwoordigen alleen de leningen overgenomen door België, ingevolge de Belgisch-Kongolese Conventie van 6 februari 1965, goedgekeurd door de wet van 23 april 1965.

⁽⁷⁾ Zonder de intergouvernementele Schuld.

⁽⁸⁾ Er inbegrepen de gewaarborgde Kongolese schuld.

SECTION B.

Pensions.

Les crédits figurant au budget des Pensions pour l'exercice 1966 s'élèvent à 24 776,6 millions de francs, soit une augmentation de 561,5 millions de francs par rapport aux crédits ajustés pour l'exercice 1965.

Sont reprises au budget des Pensions :

A. — Toutes les pensions qui sont entièrement à charge du Trésor, à savoir les pensions civiles octroyées au personnel de l'Etat, y compris les corps spéciaux et le personnel enseignant subventionné, les pensions ecclésiastiques et les pensions militaires d'ancienneté;

B. — Les pensions et rentes de guerre ainsi que les pensions de réparation octroyées aux militaires ou à leurs ayants droit en temps de paix;

C. — Les subventions, allocations, contributions et interventions supportées par le Trésor en relation avec les pensions de retraite et de survie des ouvriers et employés, des assurés libres, des travailleurs indépendants et ouvriers mineurs.

D. — Les pensions de retraite versées par la Caisse des ouvriers de l'Etat et les pensions de retraite octroyées par la loi du 27 juillet 1961 aux anciens membres du personnel de carrière des cadres d'Afrique, ainsi que diverses pensions et rentes, secours et subventions.

Ces catégories sont exposées d'une manière plus détaillée ci-dessous :

A. — Les crédits prévus pour le paiement des pensions civiles au personnel de l'Etat, au personnel enseignant subventionné et aux ministres des cultes, des pensions militaires d'ancienneté, des pensions militaires d'invalidité du temps de paix et des pensions de réparation octroyées par la loi du 9 mars 1953 (art. 101 et 102) s'élèvent à 8 072 millions contre 7 685 millions en 1965.

Cette augmentation découle, d'une part, de l'accroissement du nombre des pensions et, d'autre part, de l'augmentation du montant moyen de celles-ci due au relèvement du niveau moyen des rémunérations de la fonction publique. Le montant moyen des pensions qui s'éteignent en raison des décès est, en effet, notablement inférieur à celui des pensions nouvellement octroyées.

B. — Les dépenses pour les pensions de guerre passent de 4 741 millions de francs à 5 132 millions de francs, alors qu'on aurait pu s'attendre normalement à une réduction dans ce domaine.

Ceci découle de l'application des dispositions de la loi du 7 juillet 1964 accordant à partir du 1er janvier 1966 les nouveaux avantages énumérés ci-après :

1° la majoration des pensions de veuves et d'orphelins est portée de 12 % à 15 %;

2° la majoration des rentes de chevrons de front attribués aux titulaires de la Carte du Feu est portée de 15 % à 25 %;

3° la majoration des rentes de captivité est portée de 25 % à 50 %;

4° la base de certaines pensions de réparation pour invalidité est portée de 575 à 600.

SECTIE B.

Pensioenen.

De kredieten die voorkomen in de begroting van pensioenen voor het dienstjaar 1966 bedragen 24 776,6 miljoen frank, hetzij een verhoging van 561,5 miljoen frank ten opzichte van de aangepaste kredieten voor het dienstjaar 1965.

In de begroting van Pensioenen worden opgenomen :

A. — Al de pensioenen die volledig ten laste vallen van de Schatkist, zijnde de burgerlijke pensioenen toegekend aan het personeel van de Staat, inbegrepen de speciale korpsen en het gesubventioneerde onderwijzend personeel, de kerkelijke pensioenen en de militaire anciënniteitspensioenen;

B. — De oorlogspensioenen en renten alsmede de vergoedingspensioenen die aan de militairen of hun rechthebbenden in vredestijd worden toegekend;

C. — De toelagen, uitkeringen, bijdragen en tegemoetkomingen gedragen door de Schatkist met betrekking tot de rust- en overlevingspensioenen van arbeiders en bedienden, vrij verzekerden, zelfstandigen en mijnwerkers.

D. — De rustpensioenen uitgekeerd door de Werkliedenkas van de Staat en de rustpensioenen verleend door de wet van 27 juli 1961 aan de gewezen leden van het beroepspersoneel van de kaders van Afrika alsmede diverse pensioenen en renten, hulpelden en toelagen.

Deze categorieën worden hieronder nader belicht :

A. — De kredieten voorzien voor de uitkering van de burgerlijke pensioenen aan het Staatspersoneel, het gesubventioneerde onderwijzend personeel en de bedienaars van de eredienst, van de militaire anciënniteitspensioenen, van de militaire invaliditeitspensioenen van vredestijd en van de vergoedingspensioenen toegekend bij de wet van 9 maart 1953 (art. 101 en 102) bedragen 8 072 miljoen tegenover 7 685 miljoen in 1965.

Deze verhoging vloeit voort enerzijds uit de vermeerdering van het aantal pensioenen en anderzijds uit de verhoging van hun gemiddeld bedrag ingevolge de opvoering van het gemiddeld peil van de bezoldigingen van de openbare functie. Het gemiddeld bedrag van de pensioenen die wegvallen wegens overlijden staat inderdaad merkkelijk lager dan dit der nieuw toegekende pensioenen.

B. — De uitgaven voor de oorlogspensioenen stijgen van 4 741 miljoen frank tot 5 132 miljoen frank, als wanneer men normaliter een vermindering op dit gebied had kunnen verwachten.

Dit vloeit voort uit de toepassing van de bepalingen der wet van 7 juli 1964 waarbij van 1 januari 1966 af de volgende nieuwe voordelen worden toegekend :

1° de verhoging van de weduwen- en wezenpensioenen wordt gebracht van 12 % op 15 %;

2° de verhoging van de frontstrepentrenten verleend aan de houders van de Vuurkaart wordt gebracht van 15 % op 25 %;

3° de verhoging van de gevangenschapsrenten wordt gebracht van 25 % op 50 %;

4° de basis van sommige vergoedingspensioenen voor invaliditeit wordt gebracht van 575 op 600;

Au surplus, un crédit provisionnel de 250 millions de francs est inscrit en vue de matérialiser l'effort spécial en faveur des victimes de la guerre, prévu dans la Déclaration gouvernementale.

Par ailleurs, les dépenses concernant ces pensions, telles qu'elles sont fixées au 31 décembre 1954, sont couvertes par des dotations annuelles dont le montant était, pendant les premières années, inférieur aux dépenses réelles correspondantes.

Par suite d'une augmentation de 300 millions de la dotation annuelle relative aux pensions de la guerre 1914-1918, prenant cours à partir de l'exercice 1963, celle-ci est devenue supérieure aux dépenses afférentes au paiement de ces pensions.

La révision du montant des dotations prévue par la loi du 24 mai 1963 aura pour effet d'amortir les emprunts contractés au début de l'application du plan de financement, une quinzaine d'années plus tôt que la date prévue initialement.

C. — Le financement des pensions de retraite et de survie des ouvriers et des employés, majorées, est assuré notamment par la masse des cotisations et les subventions de l'Etat.

Pour le paiement des suppléments de rentes de vieillesse et de veuve au profit des assurés libres, il n'est porté au budget des Pensions (art. 105-2) — et ceci en vertu de l'article 28 de la loi du 12 février 1963 — qu'une subvention de l'Etat de 400 millions de francs. Le solde est financé par des emprunts contractés auprès de la C.G.E.R.

En matière de pensions des travailleurs indépendants, l'intervention de l'Etat s'élèvera à 1 995 millions.

D. — En ce qui concerne les pensions de retraite de la Caisse des ouvriers de l'Etat, on constate une augmentation de 15 millions en raison d'une augmentation du nombre de pensionnés. D'autre part, une augmentation de 17,5 millions a été prévue pour les nouvelles pensions qui devront être accordées en 1966 aux anciens membres du personnel de carrière des cadres d'Afrique. Toutefois, comme le budget de 1966 ne doit plus supporter comme l'exercice 1965 la charge de crédits nécessaires au financement de l'indemnité de compénétration accordée par la loi du 4 mars 1965, la majoration réelle ne s'élève qu'à 3,5 millions.

Bovendien werd een provisioneel krediet van 250 miljoen frank ingeschreven met het oog op de verwezenlijking van de bijzondere inspanning ten gunste van de oorlogsslachtoffers, voorzien in de Regeringsverklaring.

Anderzijds worden de uitgaven betreffende deze pensioenen, zoals deze vastgesteld zijn op 31 december 1954, gedekt door jaarlijkse dotaties waarvan het bedrag in de eerste jaren lager stond dan de overeenstemmende werkelijke uitgaven.

Door de jaarlijkse dotatie betreffende de pensioenen 1914-1918 met 300 miljoen te verhogen, van het dienstjaar 1963 af, is deze dotatie groter geworden dan de uitgaven die voortvloeien uit de betaling van die pensioenen.

De herziening van het bedrag van de dotaties, voorzien bij de wet van 24 mei 1963, heeft voor gevolg dat leningen, in het begin van de toepassing van het financieringsplan aangegaan, een vijftiental jaren vroeger dan de oorspronkelijk voorziene datum zullen kunnen worden afgelost.

C. — De financiering van de verhoogde rust- en overlevingspensioenen voor arbeiders en bedienden wordt verzekerd, namelijk door de massa van de bijdragen en de toelagen van de Staat.

Voor de betaling van de ouderdoms- en weduwenrentebijlagen ten behoeve van de vrijwillig verzekerden wordt — en dit krachtens artikel 28 van de wet van 12 februari 1963 — slechts een Staatstoelage van 400 miljoen frank op de begroting van Pensioenen (art. 105-2) uitgetrokken. Het saldo wordt gefinancierd door leningen aangegaan bij de A.S.L.K.

Wat betreft de pensioenen voor de zelfstandigen zal de tussenkomst van de Staat 1 995 miljoen belopen.

D. — Wat de rustpensioenen van de Rijkswerklidenaars betreft, stelt men een verhoging van 15 miljoen vast wegens een vermeerdering van het aantal gepensioneerden. Anderzijds werd een verhoging van 17,5 miljoen voorzien voor de nieuwe pensioenen die in 1966 zullen moeten worden verleend aan de gewezen leden van het beroepspersoneel van de kaders van Afrika. Aangezien er voor de begroting 1966 geen kredieten meer nodig zijn zoals voor het dienstjaar 1965, ter financiering van de bij de wet van 4 maart 1965 toegekende compenetratievergoeding, bedraagt de werkelijke verhoging slechts 3,5 miljoen.

Evolution du budget des Pensions.
(En millions de francs.)

Evolutie van de begroting der Pensioenen.
(In miljoen frank.)

Chapitres	1964	1965		1966	Hoofdstukken
	Dépenses — Uitgaven	voté — goedgestemd	ajusté — aangepast		
I. — Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires.	6 679,3	7 047,9	7 684,6	8 072,1	I. — Burgerlijke, geestelijke en militaire pensioenen.
II. — Pensions de guerre	4 391,9	4 613,6	4 740,6	5 132,4	II. — Oorlogspensioenen.
III. — Pensions de vieillesse ...	10 087,3	10 653,6	11 258,7	11 012,7 ⁽¹⁾	III. — Ouderdomspensioenen.
IV. — Pensions provisoires et divers.	296,3	477,7	528,2	559,4 ⁽²⁾	IV. — Voorlopige pensioenen en diverse.
Total	21 454,8	22 792,8	24 212,1	24 776,6	Totaal.

⁽¹⁾ Non comprise l'intervention pour les marins de la marine marchande.

⁽²⁾ Développement : IV+VIII+V,5 (marins).

⁽¹⁾ Tussenkost voor de zeelieden ter koopvaardij niet inbegrepen.

⁽²⁾ Uitgewerkte staat : IV+VIII+V,5 (zeelieden).

Développement du budget des Pensions.

Uitgewerkte staat van de begroting van Pensioenen.

1966

Article du budget	CATÉGORIE	Nombre de pensions — Aantal pensioenen	Charge budgétaire (en millions de francs) — Budgettaire last (in miljoen frank)	CATÉGORIE	Artikel van de begroting
-------------------	-----------	--	---	-----------	--------------------------

I. — Pensions civiles.

I. — Burgerlijke pensioenen.

101	1. Fonctionnaires et employés, enseignement de l'Etat, magistrature.	19 137	2 389,0	1. Ambtenaren en beambten, Staats-onderwijs, magistratuur.	101
	2. Enseignement communal	23 843	2 563,0	2. Gemeentelijk onderwijs.	
	3. Enseignement libre subventionné .	1 912	149,2	3. Vrij gesubsidieerd onderwijs.	
	4. Clergé	1 171	84,6	4. Geestelijkheid.	
	5. Eupen-Malmédy	15	0,2	5. Eupen-Malmedy.	
	6. Etablissements publics autonomes et loi du 28 avril 1958.	200	5,0	6. Autonome openbare instellingen en wet van 28 april 1958.	
	Total	46 278	5 191,0	Totaal.	

II. — Pensions militaires.

II. — Militaire pensioenen.

102.1	1. Invalidité du temps de paix, veuves et orphelins, ascendants.	4 131	42,5	1. Invaliditeit van vreedstijd, weduwen en wezen, ascendenten.	102.1
	2. Ancienneté du temps de paix ...	731	31,4	2. Anciënniteit van vreedstijd.	
	3. Rentes afférentes aux ordres nationaux.	422	0,2	3. Renten verbonden aan de nationale orden.	
	4. Avec intervention d'un fait de guerre :			4. Met tussenkomst van een oorlogsfeit :	
102.2	a) 1914-1918	8 561	958,9	a) 1914-1918;	102.2
102.3	b) 1940-1945	18 834	1 696,5	b) 1940-1945.	102.3

Développement du budget des Pensions (suite).

Uitgewerkte staat van de begroting van Pensioenen (vervolg).

Article du budget	CATEGORIE	Nombre de pensions — Aantal pensioenen	Charge budgétaire (en millions de francs) — Budgettaire last (in miljoen frank)	CATEGORIE	Artikel van de begroting
102.4	5. Pensions de réparation du temps de paix (loi du 9 mars 1953) :			5. Vergoedingspensioenen van de vreedestijd (wet van 9 maart 1953) :	102.4
	1. Invalides	5 020	101,2	1. Invaliden.	
	2. Veuves et orphelins	510	24,6	2. Weduwen en wezen.	
	3. Ascendants	760	7,0	3. Ascendenten.	
	4. Allocations familiales	—	18,9	4. Gezinsvergoedingen.	
	Total	38 969	2 881,2	Totaal.	
	III. — Veuves et orphelins ⁽¹⁾ .			III. — Weduwen en wezen ⁽¹⁾ .	
—	1. Personnel civil et assimilé	25 200	—	1. Burgerlijk en gelijkgesteld personeel.	—
—	2. Armée et gendarmerie	16 100	—	2. Leger en rijkswacht.	—
	Total	41 300	—	Totaal.	
	IV. — Caisse des ouvriers de l'État ⁽²⁾ .			IV. — Werkliedenkas van de Staat ⁽²⁾ .	
112	1. Ouvriers	3 910	119,9	1. Werklieden.	112
—	2. Veuves et orphelins	3 190	—	2. Weduwen en wezen.	—
	Total	7 100	119,9	Totaal.	
	V. — Pensions de guerre.			V. — Oorlogspensioenen.	
103-104	Total ⁽³⁾	415 900	5 132,4	Totaal ⁽³⁾ .	103-104

(1) Ces pensions sont, en principe, couvertes par la retenue de 6 % sur les traitements barémiques annuels bruts à 100 % de 84 600 francs et moins et par celle de 6,5 % sur ceux de plus de 84 600 francs.

Pour l'année 1966, le montant total des pensions des veuves et orphelins s'élèvera à quelque 2 509 000 000 de francs.

Ces recettes et dépenses sont inscrites au budget pour Ordre.

(2) La pension des ouvriers est payée par la Caisse et lui est remboursée par le Trésor. Le montant des dépenses pour les pensions des veuves et orphelins est estimé à 104 550 000 francs pour l'année 1966. Les retenues sur salaires seront de l'ordre 112 900 000 francs.

Le nombre des pensions comprend également celles des ouvriers des Régies qui sont couvertes par un subside versé par les Régies à charge de leur budget (pour 1966 : 128 000 000 de francs).

Il comprend aussi 522 compléments de pensions de retraite et 896 compléments de pensions de veuves accordés à des employés qui comptent des services d'ouvrier au début de leur carrière ou à des veuves dont les maris se trouvaient dans la même condition.

(3) Nombre de pensions :

A. — Pensions militaires et de réparation aux invalides 1914-1918 (35 100), 1940-1945 (49 800); aux veuves et orphelins 1914-1918 (21 900), 1940-1945 (12 800); aux ascendants 1914-1918 (200), 1940-1945 (5 800).

B. — Victimes civiles de la guerre 1914-1918 (8 700); 1940-1945 (26 050).

C. — Rentes de chevrons de front (195 000).

D. — Rentes de combattants et de captivité (33 500).

E. — Ordres nationaux du temps de guerre (27 100).

(1) In principe worden deze pensioenen gedekt, door de korting van 6 % op de bruto jaarlijkse schaalwedden aan 100 % van 84 600 frank en minder en door de korting van 6,5 % op die van meer dan 84 600 frank.

Voor het jaar 1966 vormt het geheel van de weduwen en wezenpensioenen een bedrag van ongeveer 2 509 000 000 frank.

Deze ontvangsten en uitgaven worden in de begroting voor Orde ingeschreven.

(2) Het arbeiderspensioen wordt door de Kas uitgekeerd en wordt aan deze door de Schatkist terugbetaald. Voor het jaar 1965 wordt het bedrag van de uitgaven voor weduwen- en wezenpensioenen op 104 550 000 frank geschat. De afhoudingen op de lonen zullen ongeveer 112 900 000 frank bedragen.

Het aantal pensioenen behelst eveneens de pensioenen van de arbeiders van de Regieën, die gedekt worden door een door de Regieën gestorte toelage, ten laste van hun begroting (voor 1966 : 128 000 000 frank).

Dit getal omvat ook 522 aanvullende rustpensioenen en 896 aanvullende overlevingspensioenen, toegekend aan bedienden die bij de aanvang van hun loopbaan arbeiderswerk hebben verricht of aan de weduwen wier echtgenoten zich in dezelfde voorwaarde bevonden.

(3) Aantal pensioenen :

A. — Militaire pensioenen en vergoedingspensioenen : aan invaliden 1914-1918 (35 100), 1940-1945 (49 800); aan weduwen en wezen 1914-1918 (21 900), 1940-1945 (12 800); aan ascendenten 1914-1918 (200), 1940-1945 (5 800).

B. — Burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1914-1918 (8 700); 1940-1945 (26 050).

C. — Frontstreeprenten (195 000).

D. — Strijders- en gevangenschapsrente (33 500).

E. — Nationale orden van oorlogstijd (27 100).

Développement du budget des Pensions (suite).

Uitgewerkte staat van de begroting van Pensioenen (vervolg).

Article du budget	CATÉGORIE	Nombre de pensions — <i>Aantal pensioenen</i>	Charge budgétaire (en millions de francs) — <i>Budgettaire last (in miljoen frank)</i>	CATEGORIE	Artikel van de begroting
VI. — Pensions de prévoyance sociale.			VI. — Pensioenen van sociale verzorg.		
105.1-2-3	1. Pensions de vieillesse	496 708 ⁽¹⁾	2 900,0	1. Ouderdomspensioenen.	105.1-2-3
	2. Veuves et orphelins	196 855 ⁽²⁾	—	2. Weduwen en wezen.	
105.4	3. Contribution dans les rentes ...	—	135,0	3. Bijdrage in de renten.	105.4
106	4. Travailleurs indépendants	220 000	1 995,3	4. Zelfstandigen.	106
114	5. Marins de la marine marchande.	3 496	22,5	5. Zeelieden ter koopvaardij.	114
	Total	917 059	5 052,8	Totaal.	
VII. — Pensions des ouvriers mineurs.			VII. — Mijnwerkerspensioenen.		
107.1 et 2	1. Retraite et survie	83 591	2 968,9	1. Rust en overleving.	107.1 en 2
107.3	2. Invalidité	46 959	2 950,0	2. Invaliditeit.	107.3
107.4	3. Contribution dans les rentes ...	—	63,5	3. Bijdrage in de renten.	107.4
	Total	130 550 ⁽³⁾	5 982,4	Totaal.	
VIII. — Divers.			VIII. — Diversen.		
113	1. Allocations familiales	—	235,9	1. Kinderbijslagen.	113
108 à 116 (excl. 112, 113 et 114)	2. Autres	—	40,0	2. Andere.	108 à 116 (excl. 112, 113 en 114)
117	3. Pensions au personnel de carrière des cadres d'Afrique	1 530	138,0	3. Pensioenen aan het beroepsperso- neel van de kaders van Afrika.	117
118	4. Restitutions	—	3,0	4. Teruggaven.	118
	Total	1 530	416,9	Totaal.	
	Total général	1 598 686	24 776,6	Algemeen totaal.	
		=====	=====		

(1) Nombre de bénéficiaires au 30 avril 1965.

(2) Non compris 51 594 veuves qui bénéficient en outre d'une pension de retraite et déjà renseignées à ce titre.

(3) Nombre de bénéficiaires au 30 juin 1965.

(1) Aantal rechthebbenden op 30 april 1965.

(2) 51 594 weduwen die bovendien een rustpensioen genieten en als dusdanig reeds werden vermeld, niet inbegrepen.

(3) Aantal rechthebbenden op 30 juni 1965.

Charge réelle des pensions de guerre. (En millions de francs.)			Werkelijke last der oorlogspensioenen. (In miljoen frank.)	
CATEGORIE	Interventions du Fonds de Dotation (1) <i>Tussenkomen van het Dotatiefonds</i>	Interventions complémentaires du budget (2) <i>Bijkomende tussenkomen van de begroting</i>	Total — <i>Totaal</i>	CATEGORIE
Guerre 1914-1918 (art. 103).				Oorlog 1914-1918 (art. 103).
Pensions d'invalidité	511,4	313,6	825,0	Invaliditeitspensioenen.
Rentes pour chevrons de front et de captivité.	449,2	98,8	548,0	Renten voor frontstrep en van gevangenschap.
Rentes ordres nationaux	14,5	—	14,5	Renten wegens nationale eretekens.
Pensions aux veuves, orphelins et ascendants.	401,3	144,2	545,5	Weduwen- en wezenpensioenen en pensioenen aan ascendenten.
Application de la loi du 7 juillet 1964 . . .	—	130,2	130,2	Toepassing van de wet van 7 juli 1964.
Victimes civiles de la guerre	94,3	54,7	149,0	Burgerlijke oorlogsslachtoffers.
Total	1 470,7	741,5	2 212,2	Totaal.
Dont :				Waarvan :
Annuité (art. 103-1 et 2)	1 810,0	—	1 810,0	Annuité (art. 103-1 et 2).
Autres charges budgétaires	—	741,5	741,5	Andere budgettaire lasten.
Excédent	339,3	—	339,3	Overschot.
Guerre 1940-1945 (art. 104).				Oorlog 1940-1945 (art. 104).
I. Pensions de guerre :				I. Oorlogspensioenen :
Invalidité	578,0	365,5	943,5	Invaliditeit.
Rente de combattants et de captivité ...	—	70,0	70,0	Strijders- en gevangenschapsrente.
Veuves, orphelins et ascendants	484,0	191,5	675,5	Weduwen- en wezenpensioenen en pensioenen aan ascendenten.
Application de la loi du 7 juillet 1964 ...	—	283,3	283,3	Toepassing van de wet van 7 juli 1964.
Victimes civiles de la guerre	280,4	190,1	470,5	Burgerlijke oorlogsslachtoffers.
II. Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés :				II. Rijksdienst voor kinderbijslagen voor werknemers :
Militaires	—	45,0	45,0	Militairen.
Victimes civiles de la guerre	—	10,4	10,4	Burgerlijke oorlogsslachtoffers.
Total	1 342,4	1 155,8	2 498,2	Totaal
Dont :				Waarvan :
Annuité (art. 104-1)	1 175,0	—	1 175,0	Annuité (art. 104-1).
Autres charges budgétaires	—	1 155,8	1 155,8	Andere budgettaire lasten.
Différence à financer	167,4	—	167,4	Te financieren verschil.
III. Pensions de réparation du temps de palx (application de la loi du 9 mars 1953) (art. 102-4) :				III. Vergoedingspensioenen van vreedstijd (toepassing van de wet van 9 maart 1953) (art. 102-4) :
Invalidité	—	101,3	101,3	Invaliditeit.
Veuves, orphelins et ascendants	—	31,5	31,5	Weduwen- en wezenpensioenen en pensioenen aan ascendenten.
Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés :				Rijksdienst voor kinderbijslagen voor werknemers :
Militaires	—	18,9	18,9	Militairen.
Total	—	151,7	151,7	Totaal.
Revision avantages aux victimes de la guerre.	—	250,0	250,0	Herziening voordelen aan de oorlogsslachtoffers.

(1) Financé par les annuités des articles 103-1 et 2, et 104-1, soit 610, 1 200 et 1 175 millions de francs.

(2) Articles 102-4, 103 et 104 du budget, à l'exclusion des articles 103-1 et 2 et 104-1.

(1) Gefinancierd door de annuïteiten van de artikelen 103-1 en 2, en 104-1, zijnde 610, 1 200 en 1 175 miljoen frank.

(2) Artikelen 102-4, 103 en 104 van de begroting, met uitzondering van de artikelen 103-1 en 2, en 104-1.

(En millions de francs.)

|

(In miljoen frank.)

CATEGORIE	Interventions du Fonds de Dotation — <i>Tussenkomsten van het Dotatiefonds</i>	Interventions complémentaires du budget — <i>Bijkomende tussenkomsten van de begroting</i>	Total — <i>Totaal</i>	CATEGORIE
-----------	--	--	-----------------------------	-----------

Total général.				Algemeen totaal.			
Total des dépenses prévues au budget :				Totaal van de uitgaven voorzien op de begroting :			
Annuités	2 985,0	—	2 985,0	Annuitelten.			
Autres charges	—	2 299,0	2 299,0	Andere lasten.			
Solde bénéficiaire	171,9	—	171,9	Batig saldo.			
Total de la charge	3 156,9	2 299,0	5 455,9	Totaal van de last.			

SECTION C.

Défense nationale.

Ainsi que le prévoyait la déclaration gouvernementale, l'effort de défense de la Belgique portera essentiellement sur l'amélioration qualitative de nos Forces affectées à l'O.T.A.N.

C'est en 1966 que doit être entamé le programme de renouvellement des chars de combat. Le choix définitif sera arrêté sur la base de l'incidence économique maximum pour notre pays visant à obtenir la compensation totale du programme.

Le remplacement du charroi banalisé sera poursuivi avec un certain étalement, ainsi que le programme d'acquisition d'hélicoptères légers d'observation.

Enfin, la Force aérienne continuera la réalisation de son programme d'équipement en avions supersoniques d'entraînement.

L'ensemble des crédits mis en 1965 à la disposition du Département de la Défense nationale pour les besoins de l'exercice en cours s'élève, compte tenu des ajustements, à 22 560,2 millions de francs. Ces crédits se répartissent comme suit :

- dépenses ordinaires : 16 971,5 millions, dont 17,8 millions de fonds reportés à la clôture de l'exercice 1964 au titre d'encaisse des comptes extraordinaires du département;
- dépenses extraordinaires : 5 588,7 millions de crédits de paiement, dont 215 millions reportés par voie d'arrêté royal à la clôture de l'exercice 1964.

Le projet de budget pour l'exercice 1966 prévoit des crédits pour un total de 22 357,7 millions : 17 300,1 millions aux dépenses ordinaires et 5 057,6 millions aux dépenses extraordinaires.

Ces crédits seront toutefois majorés, en ce qui concerne les dépenses extraordinaires, de 23 millions de crédits de paiement à reporter à l'exercice 1966, par arrêté royal, lors de la clôture de 1965.

De sorte que l'ensemble des crédits à la disposition de la Défense nationale s'élèvera à 22 380,7 millions de francs, soit :

- 17 300,1 millions pour les dépenses ordinaires;
- 5 080,6 millions pour les dépenses extraordinaires.

L'augmentation de 328,6 millions accusée par les dépenses ordinaires résulte de diverses modifications; les augmentations principales intéressent les dépenses de personnel (hausse de l'index au 1er août 1965), les dépenses d'entretien des véhicules de transport et des véhicules de combat, les vivres et les dépenses diverses, principalement les carburants, suite à la mise en application des nouvelles prescriptions en matière de taxe assimilée au timbre (loi du 22 mars 1965, applicable à partir du 24 avril 1965); la réduction la plus importante concerne notre participation à un programme conjoint de réapprovisionnement de l'Armée nationale congolaise pour lequel un crédit unique de 95 millions a été sollicité par la voie du feuillet d'ajustement de 1965.

Les crédits de paiement disponibles en 1966 pour les dépenses extraordinaires, inférieurs de 508,1 millions à ceux

AFDELING C.

Landsverdediging.

Zoals voorzien in de Regeringsverklaring zal de verdedigingsinspanning van België in hoofdzaak gericht zijn op de kwalitatieve verbetering van onze aan de N.A.V.O. verbonden Strijdkrachten.

In 1966 dient het vernieuwingsprogramma van de tanks te worden aangevat. De definitieve keuze zal vastgesteld worden op basis van de maximale economische weerslag voor ons land en met het oog op het bekomen van de volledige compensatie van het programma.

De vervanging van de gebanaliseerde voertuigen zal voortgezet worden, met een zekere spreiding, evenals het aanwervingsprogramma van lichte verkenningsschroefvliegtuigen.

Ten slotte zal de Luchtmacht de verwezenlijking van zijn uitrustingsprogramma in supersonische opleidingsvliegtuigen voortzetten.

Het totaal van de in 1965 ten behoeve van het lopend dienstjaar ter beschikking van Landsverdediging gestelde kredieten bedraagt, rekening houdend met de aanpassingen, 22 560,2 miljoen frank. Deze kredieten worden verdeeld als volgt :

- gewone uitgaven : 16 971,5 miljoen, waarvan 17,8 miljoen overgebrachte fondsen bij de afsluiting van het dienstjaar 1964 en voortkomend van de kasgelden der buitengewone rekenplichtigen van het departement;
- buitengewone uitgaven : 5 588,7 miljoen betalingskredieten, waarvan 215 miljoen overgebracht werden bij koninklijk besluit, na de afsluiting van het dienstjaar 1964.

Het begrotingsontwerp voor het dienstjaar 1966 voorziet kredieten voor een totaal bedrag van 22 357,7 miljoen : 17 300,1 miljoen voor de gewone uitgaven en 5 057,6 miljoen voor de buitengewone uitgaven.

Deze kredieten zullen evenwel verhoogd worden, wat de buitengewone uitgaven betreft, met ca. 23 miljoen betalingskredieten, die na de afsluiting van het dienstjaar 1965 bij koninklijk besluit zullen overgebracht worden naar 1966.

Aldus zal het totaal bedrag van de ter beschikking van Landsverdediging gestelde kredieten 22 380,7 miljoen belopen, hetzij :

- 17 300,1 miljoen voor de gewone uitgaven;
- 5 080,6 miljoen voor de buitengewone uitgaven.

De vermeerdering met 328,6 miljoen voor de gewone uitgaven vloeit voort uit verschillende wijzigingen: de voornaamste verhogingen betreffen de personeelsuitgaven (stijging van de index op 1 augustus 1965), de uitgaven voor onderhoud van de transport- en de gevechtsvoertuigen, de voeding en verschillende uitgaven, waaronder voornamelijk de brandstoffen, als gevolg van de toepassing van de nieuwe maatregelen inzake de met het zegel gelijkgestelde taksen (wet van 22 maart 1965, toepasselijk sinds 24 april 1965); de belangrijkste vermindering betreft onze bijdrage in een gemeenschappelijk programma van herbevoorrading van het Nationaal Kongolees leger, waarvoor op het aanpassingsblad voor 1965 een eenmalig krediet van 95 miljoen wordt aangevraagd.

De beschikbare kredieten in 1966 voor de buitengewone uitgaven, die 508,1 miljoen lager liggen dan deze voor 1965,

de 1965, couvrent, à concurrence de quelque 2 500 millions, des paiements résultant d'obligations contractées avant le 1er janvier 1966, et pour un montant de 2 500 millions des liquidations se rapportant à des engagements à contracter en 1966, dont 800 millions sont prévus pour le programme de renouvellement des chars. La mise en exécution de ce programme, sur la base d'un engagement de 6 600 millions, explique l'augmentation des investissements de la Défense nationale, lesquels atteindront 10 500 millions en 1966.

dekken ten bedrage van ca. 2 500 miljoen betalingen die voortvloeien uit de vóór 1 januari 1966 gesloten verbintenissen en ten belope van 2 500 miljoen vereffeningen, betreffende de in 1966 af te sluiten verbintenissen, waarin 800 miljoen zijn voorzien voor het vernieuwingsprogramma van de tanks. De uitvoering van dit programma, op basis van een vastlegging van 6 600 miljoen verklaart de hogere investeringen van Landsverdediging, die tot 10 500 miljoen zullen oplopen in 1966.

SECTION D.

DEPENSES DE FONCTIONNEMENT.

1. Salaires et charges sociales.

Dans la nouvelle forme du budget, cette rubrique correspond très sensiblement au § 1 du chapitre I de la présentation antérieure des budgets sous l'intitulé « Rémunérations et indemnités ».

En matière de personnel, le Gouvernement se propose de poursuivre, dans le cadre de la revalorisation de la fonction publique, l'amélioration de la situation pécuniaire du personnel des Administrations. A cette fin, un crédit provisionnel a été porté au budget des Services du Premier Ministre (Section Fonction publique). D'autre part, un crédit global de 150 millions est également prévu au même budget pour le recrutement du personnel nécessaire à l'ensemble des départements ministériels, à l'exception de la Défense nationale et de l'Education nationale. Enfin, pour pouvoir faire face à une hausse éventuelle de l'index, un crédit d'éventualité a été prévu au budget des Finances.

Etant donné que les crédits provisionnels précités sont destinés à la couverture des besoins pour l'ensemble du secteur public, ils n'ont pu être répartis suivant leur nature économique, de telle sorte que leur montant total figure au chapitre VI : « Divers ». La prévision en rapport avec une hausse éventuelle de l'index ne concerne d'ailleurs pas seulement les dépenses de personnel, mais également toutes les prévisions budgétaires quelconques influencées par les fluctuations de l'index.

Les crédits demandés sous la rubrique « Salaires et charges sociales » sont évalués à 39 823,2 millions pour 1966 contre 37 627,5 millions pour 1965 ajusté, soit une augmentation de 2 195,7 millions.

Cette augmentation, qui est surtout sensible pour les départements à effectifs importants est principalement due au fait que le budget de l'exercice 1966 contrairement à celui de 1965 supporte la charge entière de :

1° l'instauration du régime d'assurance obligatoire pour soins de santé du personnel du secteur public (appliqué à partir du 1er avril 1965);

2° la hausse de l'index (112,5 % à partir du 1er août 1965);

3° l'incidence totale en 1966 des recrutements effectués au cours de l'année 1965.

En outre, il y a lieu de tenir compte également de l'accroissement normal des dépenses découlant des augmentations de traitement et des promotions de grade.

Il convient de remarquer, enfin, que les subventions-traitements pour l'enseignement officiel et libre subventionné ne sont pas compris sous cette rubrique, mais figurent au chapitre III : « Transferts de revenus ». On peut admettre que le montant de 23,9 milliards repris dans ce chapitre pour l'Education nationale, se rapporte pour plus de 90 % aux subventions-traitements en question.

2. Achat de biens non durables et de services.

Sous cette rubrique ont été groupés les crédits destinés aux dépenses de consommation, antérieurement classés principalement sous le chapitre I, § 2 : « Dépenses de matériel ». Subsidiairement ont également été repris les crédits pour dépenses de matériel, qui étaient répartis entre différents

SECTIE D.

WERKINGSUITGAVEN.

1. Lonen en sociale lasten.

In de nieuwe vorm van de begroting stemt deze rubriek nagenoeg volledig overeen met § 1 van hoofdstuk I van de vorige inkleding der begrotingen onder de hoofding « Bezoldigingen en vergoedingen ».

Inzake personeelsbeleid neemt de Regering zich voor de verbetering van de geldelijke toestand van het overheids-personeel in het raam van de herwaardering van het openbaar ambt voort te zetten. Te dien einde werd een provisioneel krediet ingeschreven op de begroting van de Diensten van de Eerste Minister (Sectie Openbaar Ambt). Anderwijs werd eveneens op dezelfde begroting een globaal krediet van 150 miljoen voorzien door de aanwerving van personeel voor de behoeften van de gezamenlijke ministeriële departementen, Landsverdediging en Nationale Opvoeding en Cultuur uitgesloten. Ten slotte om het hoofd te kunnen bieden aan een eventuele verhoging van het indexcijfer werd een eventualiteitskrediet voorzien op de begroting van Financiën.

Aangezien evenbedoelde provisionele kredieten bestemd zijn tot dekking van de behoeften voor het geheel van de openbare sector, konden zij economisch niet verdeeld worden, zodat het totaal bedrag ervan voorkomt bij hoofdstuk VI : « Diverse ». Het vooruitzicht voor een eventuele stijging van het indexcijfer slaat trouwens niet enkel op de personeelsuitgaven maar eveneens op al de diverse budgettaire voorzieningen onderhevig aan de schommelingen van de index.

De bij de rubriek « Lonen en sociale lasten » aangevraagde kredieten worden geraamd op 39 823,2 miljoen voor 1966 tegen 37 627,5 miljoen voor 1965 aangepast, hetzij een verhoging van 2 195,7 miljoen.

Deze verhoging die vooral merkbaar is bij de departementen met een belangrijk personeelseffectief is voornamelijk te wijten aan het feit dat in tegenstelling met 1965 de begroting 1966 de volledige last draagt van :

1° de invoering van het stelsel van verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging van het personeel van de openbare sector (toegepast vanaf 1 april 1965);

2° de verhoging van het indexcijfer (112,5 % van af 1 augustus 1965);

3° de volledige incidentie in 1966 van de over het gehele jaar 1965 gespreide aanwervingen.

Bovendien hoeft nog rekening gehouden met de normale toename van de uitgaven voortvloeiende uit weddeverhogingen en bevorderingen in graad.

Ten slotte dient er nog op gewezen dat de weddetoelagen voor het vrij en het officieel gesubsidieerd onderwijs niet begrepen zijn in deze rubriek, maar voorkomen bij hoofdstuk III : « Inkomensoverdrachten ». Men mag aannemen dat het bedrag van 23,9 miljard opgenomen bij dit hoofdstuk voor Nationale Opvoeding, voor meer dan 90 % betrekking heeft op bedoelde weddetoelagen.

2. Aankoop van niet duurzame goederen en diensten.

Onder deze rubriek werden de kredieten gegroepeerd bestemd voor consumptieve besteding, voorheen hoofdzakelijk geklasseerd bij hoofdstuk I, § 2 : « Uitgaven voor materiële behoeften ». Subsidiar werden ook opgenomen de over verschillende hoofdstukken van de oude vorm der

chapitres de l'ancienne présentation du budget et qui ne représentent ni des transferts ni l'achat de biens durables.

Pour 1966, ces dépenses sont estimées à 13 054,3 millions contre 12 087,4 millions pour 1965 ajusté, soit une augmentation de 966,9 millions.

Quoique les crédits de cette rubrique aient été limités au strict nécessaire, il ne pouvait être perdu de vue, lors du calcul de ceux-ci, que l'incidence financière de diverses mesures n'a grevé que partiellement le budget de 1965, tandis que pour 1966 il y a lieu de tenir compte d'une charge complète. Tel est le cas, notamment, pour l'application de la loi supprimant l'exonération en matière de taxes assimilées au timbre sur les fournitures aux services publics, pour l'exécution de la nouvelle réglementation portant adaptation des frais de voyage et de séjour et des tarifs en matière de frais de déplacement.

Il y a lieu de signaler également qu'un crédit provisionnel de 323 millions a été prévu au budget des Finances sous le chapitre VI : « Divers » (non répartis économiquement), en raison du fait qu'il doit être tenu compte, pour les besoins de tous les départements, de l'incidence du projet de loi que le Gouvernement a l'intention de déposer et qui a pour objet la majoration de 6 à 7 % du taux de la taxe de transmission et l'augmentation parallèle du montant des autres taxes assimilées au timbre, ainsi que la majoration des droits sur les huiles minérales.

3. Matériel militaire et grosses dépenses d'entretien.

Cette rubrique comprend exclusivement l'achat de matériel et d'équipement spécifiquement militaire, ainsi que les grosses dépenses d'entretien des routes et des voies d'eau.

Les crédits affectés à ces dépenses ont été maintenus pour 1966 à peu près au même niveau des crédits ajustés pour 1965. Ils s'élèvent respectivement à 1 148,3 millions et 1 270,1 millions.

4. Achat de biens meubles patrimoniaux.

Dans la nouvelle présentation des budgets, il est fait une distinction, en matière de dépenses de matériel, entre les dépenses de consommation qui figurent parmi les dépenses dont il est traité sous le § 2 ci-dessus, et l'achat de matériel durable, repris sous la présente rubrique, qui doit être considéré comme une dépense patrimoniale.

Pour 1966, les dépenses afférentes à cette rubrique ont été estimées à 1 305,9 millions contre 1 119,1 pour 1965 ajusté, soit une augmentation de 186,8 millions.

Afin de mettre les services publics en état de fonctionner de la manière la plus efficiente, il est nécessaire de poursuivre l'exécution du programme de modernisation et d'automation actuellement en cours.

begroting verspreide kredieten voor materieel die noch overdrachten noch aankoop van duurzame goederen vertegenwoordigen.

Voor 1966 worden deze uitgaven geraamd op 13 054,3 miljoen tegen 12 087,4 miljoen voor 1965 aangepast, hetzij een verhoging met 966,9 miljoen.

Alhoewel de kredieten van deze rubriek beperkt werden tot het strikt noodzakelijke, mocht bij de berekeningen ervan niet uit het oog verloren worden dat de financiële incidentie van verschillende maatregelen in 1965 slechts gedeeltelijk de begroting hebben bezwaard, terwijl voor 1966 een volledige last dient in aanmerking genomen. Dit was o.a. het geval voor de toepassing van de wet houdende afschaffing van de vrijstelling inzake met het zegel gelijkgestelde taxes op leveringen aan de overheidsdiensten, voor de uitvoering van de nieuwe reglementering tot aanpassing van de reis- en verblijfskosten en van de tarieven inzake verplaatsingskosten.

Er dient ook gewezen op het feit dat op de begroting van Financiën onder hoofdstuk VI : « Diverse » (economisch niet verdeeld) een provisioneel krediet van 323 miljoen werd voorzien, omdat voor de behoeften van alle departementen rekening moet worden gehouden met de weerslag van het wetsontwerp dat de Regering zinnens is neer te leggen en dat als voorwerp heeft de opvoering van de aanslagvoet van de overdrachtstaxe van 6 tot 7 % en de verhoging in dezelfde mate van het bedrag der overige met het zegel gelijkgestelde taxes, alsmede de verhoging van de rechten op de minerale oliën.

3. Militair materieel en groot onderhoud.

Deze rubriek behelst uitsluitend de aankoop van specifiek militair materieel en uitrusting, alsmede het groot onderhoud der wegen en waterwegen.

De kredieten tot dekking van deze uitgaven werden voor 1966 op nagenoeg hetzelfde peil gehouden als de aangepaste kredieten voor 1965. Zij belopen respectievelijk 1 148,3 miljoen en 1 270,1 miljoen.

4. Aankoop van roerende vermogensgoederen.

In de nieuwe vorm van de begrotingen wordt inzake uitgaven voor materieel een onderscheid gemaakt tussen de consumptieve bestedingen die voorkomen bij in § 2 hierboven besproken uitgaven en de als vermogensuitgaven te beschouwen aankoop van duurzaam materieel opgenomen bij onderhavige rubriek.

Voor 1966 werden de uitgaven van deze rubriek geraamd op 1 305,9 miljoen tegenover 1 119,1 voor 1965 aangepast, hetgeen wijst op een verhoging van 186,8 miljoen.

Ten einde het de overheidsdiensten mogelijk te maken op de meest efficiënte manier te functioneren, is het noodzakelijk het ingezette programma van modernisering en automatisatie voort te zetten.

Evolution quantitative des effectifs du personnel
de l'Etat du 30 juin 1964 au 30 juin 1965.

A. — Ministères.

Au 30 juin 1965 les ministères comptaient 101 914 agents.

Comparé au relevé du 30 juin 1964 l'augmentation est de 2 716 unités soit 2,73 %.

Comme l'année précédente, on assiste principalement à un renforcement du personnel définitif et temporaire (+1 376 et +647) et une augmentation non négligeable du « personnel en non-activité » (+1 177). Les réformes introduites récemment dans les administrations de l'Etat expliquent les modifications dans la structure du personnel.

Les accroissements globaux se constatent aux départements suivants :

Communications (1 901);
Finances (613);
Santé publique et Famille (118);
Classes moyennes (44);
Travail et Emploi (36);
Education nationale et Culture (376).

Les diminutions qui méritent d'être signalées, sont constatées dans les départements ci-après :

Affaires économiques (162);
Défense nationale (119);
Travaux publics (111);
Prévoyance sociale (42).

Elles résultent dans une certaine mesure de transfert d'effectifs de ces ministères au secteur parastatal.

B. — Corps spéciaux.

L'effectif des corps spéciaux s'est légèrement accru : 1 652 unités soit 1,49 % si l'on y comprend les chiffres fournis pour le personnel enseignant et scientifique.

Si l'on examine les chiffres rubrique par rubrique, on constate une diminution de 12 unités dans l'Ordre judiciaire et de 1 313 dans le personnel militaire, tandis que la gendarmerie voit un renforcement de son effectif de 171 unités; le corps enseignant et le personnel scientifique de l'Etat est en augmentation de 2 730 unités.

Kwantitatieve evolutie van de personeelseffectieven
van de Staat tussen 30 juni 1964 en 30 juni 1965.

A. — Ministeries.

Op 30 juni 1965 telden de ministeries 101 914 personeelsleden.

Bij vergelijking met de opgave van 30 juni 1964 wordt een vermeerdering vastgesteld van 2 716 eenheden, dit is 2,73 %.

Evenals vorig jaar wordt in hoofdzaak een versterking waargenomen van het vast en tijdelijk personeel (+1 376 en +647) alsmede een aanzienlijke verhoging van het personeel « op non-activiteit » (+1 177). De wijzigingen in de structuur van het personeel zijn het gevolg van de onlangs in de Rijksbesturen ingevoerde hervormingen.

De globale vermeerderingen worden vastgesteld bij onderstaande departementen :

Verkeerswezen (1 901);
Financiën (613);
Volksgezondheid en Gezin (118);
Middenstand (44);
Arbeid en Tewerkstelling (36);
Nationale Opvoeding en Cultuur (376).

De meldenswaardige verminderingen worden vastgesteld bij onderstaande departementen :

Economische Zaken (162);
Landsverdediging (119);
Openbare Werken (111);
Sociale Voorzorg (42).

In zekere mate zijn deze verminderingen het gevolg van het feit dat een aantal personeelsleden van deze ministeries naar de parastatale sector zijn overgegaan.

B. — Bijzondere korpsen.

Het effectief van de bijzondere korpsen is licht gestegen : 1 652 eenheden, dit is 1,49 % daarin begrepen de cijfers welke voor het onderwijzend en het wetenschappelijk personeel werden verstrekt.

Bij een onderzoek van de cijfers rubriek per rubriek, wordt een vermindering vastgesteld van 12 eenheden bij de Rechterlijke Orde en van 1 313 eenheden bij het militair personeel, terwijl het effectief van de rijkswacht met 171 eenheden wordt verstrekt; bij het onderwijzend Korps en het wetenschappelijk personeel van de Staat beloopt de verhoging 2 730 eenheden.

Effectifs au 30 juin 1965.

Effectieven op 30 juni 1965.

MINISTÈRES ET CORPS SPÉCIAUX	Personnel définitif <i>Vast personeel</i>	Personnel temporaire <i>Tijdelijk personeel</i>	Catégorie indéterminée <i>Onbepaalde categorie</i>	Personnel en non- activité <i>Personeel op non- activiteit</i>	Total <i>Totaal</i>	MINISTERIES EN SPECIALE KORPSSEN
MINISTÈRES.						MINISTERIES.
Premier Ministre	440	84	49	14	587	Eerste Minister.
Affaires étrangères et Commerce extérieur	1 246	85	1 346	15	2 692	Buitenlandse Zaken en Buitenlands Handel.
Intérieur	1 968	104	188	7	2 267	Binnenlandse Zaken.
Finances	19 987	1 382	1 233	58	22 660	Financiën.
Justice	3 508	443	227	105	4 283	Justitie.
Défense nationale	3 919	76	1 226	82	5 303	Landsverdediging.
Education nationale et Culture	4 698	693	2 518	30	7 939	Nationale Opvoeding en Cultuur.
Affaires économiques et Energie	2 352	185	354	113	3 004	Economische Zaken en Energie.
Agriculture	2 164	70	118	5	2 357	Landbouw.
Santé publique et Famille	1 672	243	405	24	2 344	Volksgezondheid en Gezin.
Travail et Emploi	653	85	90	5	833	Tewerkstelling en Arbeid.
Prévoyance sociale	379	46	20	5	450	Sociale Voorzorg.
Travaux publics	6 661	1 156	277	55	8 149	Openbare Werken.
Communications et P.T.T.	28 569	374	8 504	1 274	38 721	Verkeerswezen en P.T.T.
Classes moyennes	263	23	28	1	315	Middenstand.
Total	78 479	5 049	16 583	1 793	101 901	Totaal.
CORPS SPÉCIAUX						SPECIALE KORPSSEN.
1. Ordre judiciaire :						1. Rechterlijke Orde :
a) Magistrature civile et person- nel administratif des tribunaux civils	2 880	44	182	44	3 150	a) Burgerlijke magistratuur en administratief personeel van de rechtbanken.
b) Magistrature militaire et per- sonnel administratif des tribu- naux militaires	336	2	—	1	339	b) Militaire magistratuur en ad- ministratief personeel der mili- taire rechtbanken.
c) Police judiciaire	680	5	12	17	714	c) Gerechtelijke politie.
Total ordre judiciaire.	3 896	51	194	62	4 203	Totaal rechterlijke orde.
2. Conseil d'Etat	128	5	15	12	160	2. Raad van State.
3. Personnel militaire :						3. Militair personeel :
a) Force terrestre	37 093	—	—	—	37 093	a) Landmacht.
b) Force aérienne	14 843	—	—	—	14 843	b) Luchtmacht.
c) Force navale	2 597	—	—	—	2 597	c) Zeemacht.
d) Ecoles et Musée royal de l'Armée	935	—	—	—	935	d) Scholen en Koninklijk Leger- museum.
e) Institut géographique militaire	116	—	—	—	116	e) Militair geografisch Instituut.
f) Divers	80	—	—	—	80	f) Verschillende.
Total du personnel militaire.	55 664	—	—	—	55 664	Totaal militair personeel.
4. Gendarmerie	12 127	—	—	—	12 127	4. Rijkswacht.
Totaux 1 + 2 + 3 + 4.	71 815	56	209	74	72 154	Totaal 1 + 2 + 3 + 4.
5. Corps enseignant et scientifique de l'Etat (enseignements primaire, spécial, moyen, normal, technique, supérieur et artistique).	39 455 ⁽¹⁾	189	—	5	39 649 ⁽¹⁾	5. Onderwijzend en wetenschappe- lijk Staatspersoneel (lager, bul- tengewoon, middelbaar, normaal, technisch, hoger en artistiek ou- derwijs).
Total général.	111 270	245	209	79	111 803	Algemeen totaal.

(1) Nombre provisoire et sans élimination de doubles emplois provenant des fonctions exercées en cumul dans les diverses branches de l'enseignement.

(1) Voorlopig aantal, zonder uitschakeling van het dubbel gebruik voortvloeiend uit cumulbetrokkingen in de verschillende takken van het onderwijs.

SECTION E.

Interventions en faveur de tiers.

Les diverses interventions de l'Etat en faveur de tiers faisant l'objet des tableaux ci-après, figurent pour la plupart aux chapitres de la nouvelle présentation des projets de budgets de 1966 relatifs aux transferts de revenus et de capitaux. Antérieurement ces interventions apparaissaient aux chapitres « Subventions » et « Autres dépenses » de l'ancienne présentation budgétaire.

Les tableaux sont présentés suivant la classification fonctionnelle adoptée pour les comparaisons budgétaires dans le cadre de Benelux. Ils fournissent pour 1964 les engagements, pour 1965 les crédits ajustés, compte tenu des suppléments pour exercices antérieurs et pour 1966 les crédits sollicités.

N'y sont pas reprises les pensions autres que celles de prévoyance sociale, ainsi que les transferts relevant du Ministère de l'Education nationale et de la Culture.

La première colonne des tableaux indique le budget et l'article en 1966; sur chaque ligne correspondante figurent les montants relatifs aux trois exercices respectifs, même lorsque les crédits relevaient en 1964 ou 1965 d'autres libellés, ou même d'autres budgets.

Les budgets sont indiqués par leur numéro d'ordre reproduit ci-dessous :

- II. — Dette publique;
- III. — Pensions;
- V. — Premier Ministre;
- VI. — Justice;
- VII. — Intérieur;
- VIII. — Affaires étrangères et Commerce extérieur;
- IX. — Défense nationale;
- X. — Gendarmerie;
- XI. — Agriculture;
- XII. — Affaires économiques;
- XIII. — Classes moyennes;
- XIV. — Communications et P.T.T.;
- XV. — Travaux publics;
- XVI. — Emploi et Travail;
- XVII. — Prévoyance sociale;
- XVIII. — Education nationale et Culture;
- XIX. — Santé publique et Famille;
- XX. — Finances.

SECTIE E.

Tussenkomsten ten bate van derden.

De in hiernavolgende tabellen opgenomen Staatstussenkomsten ten bate van derden, zijn voor het merendeel voorzien bij de hoofdstukken van de nieuwe inkleding der begrotingsontwerpen voor 1966, die inkomens- en vermogensoverdrachten behelzen. Voorheen waren deze tussenkomsten ingeschreven bij de hoofdstukken « Toelagen » en « Andere uitgaven » van de vorige begrotingsvorm.

De voorstelling van deze tabellen is ingegeven door de functionele classificering, die aangenomen werd voor de budgettaire vergelijking in het raam van Benelux. De in de tabellen voorkomende bedragen vertegenwoordigen voor 1964 de vastleggingen, voor 1965 de aangepaste kredieten, met inbegrip van de bijkredieten voor vroegere dienstjaren, en voor 1966 de aangevraagde kredieten.

Werden geweerd : pensioenen behalve deze van de sociale zekerheid, evenals de overdrachten betreffende het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur.

De eerste kolom van de tabellen duidt de begroting en het artikel voor 1966 aan; op elke overeenstemmende regel komen de bedragen voor betreffende de drie respectieve dienstjaren, zelfs wanneer de kredieten in 1964 of 1965 onder andere teksten, of zelfs in andere begrotingen waren opgenomen.

De begrotingen worden aangeduid door hun kennummer, dat hieronder volgt :

- II. — Rijksschuld;
- III. — Pensioenen;
- V. — Eerste-Minister;
- VI. — Justitie;
- VII. — Binnenlandse Zaken;
- VIII. — Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel;
- IX. — Landsverdediging;
- X. — Rijkswacht;
- XI. — Landbouw;
- XII. — Economische Zaken;
- XIII. — Middenstand;
- XIV. — Verkeerswezen en P.T.T.;
- XV. — Openbare Werken;
- XVI. — Tewerkstelling en Arbeid;
- XVII. — Sociale Voorzorg;
- XVIII. — Nationale Opvoeding en Cultuur;
- XIX. — Volksgezondheid en Gezin;
- XX. — Financiën.

(En millions de francs.)

(In miljoen frank.)

Budgets et articles <i>Begrotingen en artikelen</i>	D É S I G N A T I O N A A N W I J Z I N G	1964	1965	1966
Communications.		Verkeer.		
XV.32.01	Tunnels de l'Escaut. — <i>Scheldetunnels</i>	37,7	39,7	40,4
XX.32.01	Rive gauche de l'Escaut. — <i>Linker Scheldeoever</i> ...	19,6	23,2	27,0
—	Rive gauche de l'Escaut, dette. — <i>Linker Scheldeoe- ver, schuld</i>	10,3	—	—
XIV(II).31.01	Marine. Taux d'intérêt réduit sur prêts consentis, etc. — <i>Zeewezen. Verminderde interestvoet op toe- gestane leningen, enz.</i>	68,0	86,5	86,5
XIV. divers/verschil- lende	Interventions diverses en faveur de la S.N.C.B. — <i>Verschillende tussenkomsten ten voordele van de N.M.B.S.</i>	3 442,8	5 440,5	4 580,1
XIV.31.03	Sociétés intercommunales : transports en commun urbains; intérêts des emprunts. — <i>Intercommu- nale maatschappijen voor stedelijk gemeenschap- pelijk vervoer; interesten op leningen</i>	7,0	10,0	12,1
II.160-213 à/tot 216	S.N.C.B. Interventions dans la dette. — <i>N.M.B.S. Tussenkomsten in de schuld</i>	710,9	708,0	703,4
XIV.32.01	Régie des Voies aériennes. — <i>Regie der Luchtwegen.</i>	85,3	121,1	83,6
XIV.31.01	SABENA, intérêts sur emprunts. — <i>SABENA, interesten op leningen</i>	96,2	98,0	100,0
XIV(II).41.01	Office Navigation intérieure. — <i>Dienst Binnenvaart.</i>	42,0	57,0	62,0
XIV(II).41.02	Office Navigation intérieure, modernisation flotte. — <i>Dienst Binnenvaart, modernisering binnenvloot</i> ...	7,0	8,3	6,0
XIV.31.02	Intérêts sur un emprunt. Transports intercommunaux Bruxelles. — <i>Interesten op een lening. Intercom- munaal Vervoer Brussel</i>	1,8	1,7	1,6
II.218 à/tot 222	Interventions dans la dette (R.T.T., Vicinaux, S.N.D.E.). — <i>Tussenkomsten in de schuld (R.T.T., Buurtspoorwegen, N.M.W.)</i>	217,0	227,1	242,1
XV.43.01 et/en 63.01	Charges d'emprunts, financement travaux communes. — <i>Tussenkomsten in lasten leningen financiering gemeentewerken</i>	176,3	266,0	400,0
XIV.22.05	Subventions aux sociétés intercommunales de trans- ports en commun urbains à Bruxelles et à Anvers. — <i>Toelagen aan de maatschappijen voor stedelijk gemeenschappelijk vervoer te Brussel en te Ant- werpen</i>	—	250,0	250,0
Industrie et commerce.		Nijverheid en handel.		
XII.32.02	Ducroire. — <i>Delcredere</i>	1,0	1,0	1,0
XII.41.01	I.R.S.I.A. et subventions recherche appliquée. — <i>I.W.O.N.L. en toelagen toegepast onderzoek</i> ...	185,5	185,5	233,0
XII.34.01 et/en 53.01	Contribution Euratom. — <i>Bijdrage Euratom</i>	433,2	441,5	483,0
XII.41.06	Contribution O.B.A.P. — <i>Bijdrage B.D.O.P.</i>	50,0	50,0	50,0
XII.12.22-12.25- 12.26	Expositions et foires. — <i>Tentoonstellingen en jaar- beurzen</i>	12,9	47,2	50,8
XII.32.05-32.10- 32.12/32.11- 32.17-34.02- 34.04/34.10- 41.04-41.07	Divers. — <i>Verschillende</i>	39,1	46,1	48,5
XIII.44.01	Formation et perfectionnement Classes moyennes. — <i>Vakopleiding en vervolmaking Middenstand</i> ...	152,0	194,0	220,0
XIII.41.02	Institut économique et social des Classes moyennes. — <i>Economisch en sociaal instituut Middenstand.</i>	18,8	29,0	32,4

(En millions de francs.)

(In miljoen frank.)

Budgets et articles <i>Begrotingen en artikelen</i>	D É S I G N A T I O N A A N W I J Z I N G	1964	1965	1966
XIII.32.01	Relèvement économique. — <i>Economische heropleving</i> .	12,4	10,0	10,5
XIII.34.01-41.03	Divers. — <i>Verschillende</i>	110,5	111,5	113,2
VIII(I).41.01	Office belge du Commerce extérieur. — <i>Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel</i>	107,1	132,2	144,8
VIII(I).41.02	Fonds du Commerce extérieur. — <i>Fonds van de Buitenlandse Handel</i>	10,0	30,0	40,0
XII.12.21-31.02- 51.01	Taux d'intérêt réduit, etc. — <i>Verminderde interest- voet, enz.</i>	881,3	977,5	1 123,5
XIII.31.01	Taux d'intérêt réduit, etc. — <i>Verminderde interest- voet, enz.</i>	102,7	112,8	107,5
XX.61.02	Garantie de l'Etat. — <i>Staatswaarborg goede afloop</i> .	10,0	10,0	1,0
XII.12.23	Investissements étrangers. — <i>Buitenlandse investe- ringen</i>	1,4	3,5	2,5
XII.32.04	Industrie charbonnière. — <i>Steenkolennijverheid</i> ...	139,3	1 163,8	1 500,0
XX.61.03	Industrie charbonnière, garantie de l'Etat. — <i>Steen- kolennijverheid, Staatswaarborg</i>	50,0	50,0	270,0
XII.41.05B-41.08	Centre étude Energie nucléaire. — <i>Studiecentrum voor Kernenergie</i>	322,8	320,2	344,6
XII.32.03	Industrie du cinéma. — <i>Cinematografische nijverheid</i> .	15,0	15,0	12,0
XVII.32.01	Mineurs, congés du fond. — <i>Mijnwerkers, vakantie van ondergrond</i>	152,4	159,0	152,0
XVII.32.02	Mineurs, vacances annuelles. — <i>Mijnwerkers, jaar- lijks verlof</i>	27,5	27,5	22,1
XVII.32.03	Mineurs, congé complémentaire. — <i>Mijnwerkers, bijkomend verlof</i>	30,0	15,0	20,0
XIV.12.22-33.05- 43.01	Commissariat Tourisme. — <i>Commissariaat Toerisme</i> .	57,6	62,0	74,1
XVII.01.01	Centres médico-techniques, mineurs. — <i>Medisch- technische Centra, mijnwerkers</i>	5,5	10,0	—
Agriculture.		Landbouw.		
XIV(II).32.01	Primes démolition, pêche maritime. — <i>Slooppremies, zeevisserijvloot</i>	—	—	1,5
XI.32.34-51.30	Maladies des animaux. — <i>Dierenziekten</i>	112,0	142,7	150,4
XI.41.30	Distribution de lait et contrôle du commerce du beurre. — <i>Melkbedeling en controle op de handel in boter</i>	40,5	42,0	42,1
XI.41.51.7°	Primes production laitière. — <i>Premiën zuivelpro- ductie</i>	410,0	570,0	472,0
XI.12.30-32.30	Amélioration des espèces. — <i>Veredeling der soorten</i> .	120,0	131,1	138,6
XI.41.51.1°	Fonds agricole (taxe d'abattage). — <i>Landbouwfonds (slachttaxe)</i>	25,0	25,0	25,0
XI.41.51.2°	Fonds agricole (subvention à la culture du lin). — <i>Landbouwfonds (toelage aan de vlusteelt)</i>	30,0	30,0	30,0
XI.61.50	Fonds d'investissement agricole. — <i>Landbouw- investeringsfonds</i>	120,0	144,2	245,0
XI.41.51.3°	Plan d'assainissement de la viticulture. — <i>Sanerings- plan van de druiventeelt</i>	30,0	30,0	1,0
XI.12.32	Indemnités vétérinaires. — <i>Veeartsvergoedingen</i> ...	32,8	41,3	40,0
XI.12.31	Vaccins, etc. — <i>Entstoffen, enz.</i>	4,2	10,9	6,6
XI.41.20	Remembrement. — <i>Ruilverkaveling</i>	75,0	167,5	120,0
XII.41.01	I.R.S.I.A. — <i>I.W.O.N.L.</i>	135,5	129,5	109,0
XI.41.51.5°	Adaptation et amélioration des structures de la pro- duction agricole dans le cadre du Fonds Euro- péen d'Orientation et de Garantie Agricole (F.E.O.G.A.). — <i>Aanpassing en verbetering van de structuur voor de productie van landbouw- producten in het raam van het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (E.O.G.L.)</i> .	—	1,0	10,0

(En millions de francs.)

I

(In miljoen frank.)

Budgets et articles <i>Begrotingen en artikelen</i>	D E S I G N A T I O N A A N W I J Z I N G	1964	1965	1966
XI.41.51.6°	Contribution financière de la Belgique au Fonds Européen d'Orientation et de Garantie Agricole (F.E.O.G.A.). — <i>Financiële bijdrage van België aan het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (E.O.G.L.)</i>	—	150,0	275,0
XI.41.52	Fonds d'Assainissement pour l'Agriculture. — <i>Saneeringsfonds voor de Landbouw</i>	—	1,0	15,0
XI.41.53	Subvention à l'O.M.D.A.N. pour combler son déficit budgétaire. — <i>Toelage aan de M.D.A.L.T.P. om zijn begrotingstekort te dekken</i>	—	—	7,2
XI.41.54	Subvention au Fonds agricole pour combler son déficit budgétaire. — <i>Toelage aan het Landbouwfonds om zijn begrotingstekort te dekken</i>	—	1 000,0	800,0
Pensions.		Pensioenen.		
III.105.1	Ouvriers. — <i>Werklieden</i>	2 250,0	2 500,0	2 500,0
III.105.2	Assurés libres. — <i>Vrij verzekerden</i>	400,0	760,0	400,0
III.105.—	Employés. — <i>Bedienden</i>	409,7	443,3	—
III.105.3	Contribution dans les rentes. — <i>Bijdrage in de renten</i>	286,4	305,8	135,0
III.106	Indépendants. — <i>Zelfstandigen</i>	1 545,3	1 643,4	1 995,3
III.107.1	Mineurs, retraite et survie. — <i>Mijnwerkers, rust en overleving</i>	2 638,1	2 810,7	2 968,9
III.107.2	Mineurs, invalidité. — <i>Mijnwerkers, invaliditeit</i>	2 500,0	2 735,0	2 950,0
III.107.3	Mineurs, contribution rentes. — <i>Mijnwerkers, bijdrage renten</i>	57,8	60,5	63,5
III.114	Marins. — <i>Zeelieden</i>	19,7	21,7	22,6
XVII.33.02	Mutualités de retraite. — <i>Mutualiteitsverenigingen voor pensioenen</i>	1,7	2,3	2,7
XVII.42.01-42.02-12.26-12.27	Pensions, frais fonctionnement. — <i>Pensioenen, werkingskosten</i>	30,1	24,9	26,0
Allocations familiales.		Kindertoelagen.		
XVII.42.07	Allocations familiales, salariés. — <i>Kinderbijslag, arbeiders</i>	452,1	625,5	182,0
XVII.42.08	Allocations familiales, indépendants. — <i>Kinderbijslag, zelfstandigen</i>	405,0	670,3	545,0
Maladie-invalidité.		Ziekte-invaliditeit.		
XVII.42.05	I.N.A.M.I., travailleurs salariés. — <i>R.I.Z.I.V., loonarbeiders</i>	6 350,0	7 986,0	10 001,0
XVII.42.06	I.N.A.M.I., travailleurs indépendants. — <i>R.I.Z.I.V., zelfstandigen</i>	100,0	592,7	671,3
XVII.42.04	I.N.A.M.I., marins. — <i>R.I.Z.I.V., zeelieden</i>	3,2	3,7	11,3
XVII.42.03	Service des intérêts des avances de 700 millions, consenties en 1961 par le F.N.R.O.M. — <i>Interest op de voorschotten van 700 miljoen frank in 1961 toegestaan door het N.P.M.</i>	17,5	10,5	3,5
XVII.41.01	Prix journée hospitalisation. — <i>Kostprijs dag verpleging</i>	8,7	9,0	8,5
XVII.33.04	Assurance libre, maladie. — <i>Vrije verzekering, ziekte</i>	788,9	1 069,0	1 000,0
XVII.33.05	Assurance libre, invalidité. — <i>Vrije verzekering, invaliditeit</i>	20,1	21,4	29,0

(En millions de francs.)

(In miljoen frank.)

Budgets et articles <i>Begrotingen en artikelen</i>	D É S I G N A T I O N A A N W I J Z I N G	1964	1965	1966
Accidents de travail.		Arbeidsongevallen.		
XVII.42.09	Accidents travail. — <i>Arbeidsongevallen</i>	0,1	0,1	0,1
XVII.33.08	Accidents travail, gens de mer (1939-1949). — <i>Arbeidsongevallen, zeelieden (1939-1949)</i>	10,7	11,3	10,5
XVII.41.02	Orphelins du travail. — <i>Wezen arbeidsongevallen</i> ...	19,8	22,2	24,1
XVII.42.13 et/en 42.14	Accidents du travail dans les territoires d'Eupen- Malmédy. — <i>Door arbeidsongevallen getroffen in de gebiedsdelen Eupen-Malmédy</i>			
XVII.91.01	Caisse de prévoyance et de secours en faveur des victimes des accidents du travail. — <i>Steun- en Voorzorgskas ten behoeve van door arbeidsonge- vallen getroffen</i>	1,9	1,9	2,0
		10,0	20,0	35,5
Maladies professionnelles.		Beroepsziekten.		
XVII.42.10	Indemnités et secours aux victimes de maladies pro- fessionnelles. — <i>Vergoedingen en tegemoetkomin- gen aan door beroepsziekten getroffen</i>	0,5	0,5	0,5
XVII.42.11	Fonds des maladies professionnelles (pneumoconiose des ouvriers mineurs). — <i>Fonds voor beroeps- ziekten (pneumoconiose van de mijnwerkers)</i>	—	4,0	132,0
Avantages sociaux.		Sociale voordelen.		
XVII.33.06 et/en 33.07	Estroptiés, mutilés. — <i>Gebrekkigen, verminkten</i> ...	878,7	951,0	1 320,7
XVII.33.09	Mineurs, abonnements vacances. — <i>Mijnwerkers, vacantieabbonnementen</i>	44,4	47,5	45,0
XVII.33.10	Frontaliers et saisonniers. — <i>Grensarbeiders en sei- zoenarbeiders</i>	15,6	18,6	8,5
XIV.42.01	Tourisme social. — <i>Sociaal toerisme</i>	32,0	1,0	1,0
Assistance sociale.		Sociale bijstand.		
XIX(I).33.23-33.24	Fonds spécial assistance. — <i>Bijzonder onderstands- fonds</i>	838,7	1 116,4	1 261,0
XIX(I).33.25	Réfugiés. — <i>Vluchtelingen</i>	38,4	46,5	40,0
Politique de l'emploi.		Politiek van tewerkstelling.		
XVI.42.02	O.N.emploi. — <i>R.V.A.</i>	1 300,0	1 925,1	1 669,9
XVI.42.03	« Pool » marins. — <i>« Pool » zeelieden</i>	5,8	5,8	8,1
XVI.33.07	Institutions de placement. — <i>Instellingen voor arbeidsbemiddeling</i>	0,3	0,5	0,5
XVI.42.01	Fonds handicapés. — <i>Fonds minder-validen</i>	7,9	8,2	8,9
XVI.34.01	Fonds social européen. — <i>Europees sociaal Fonds</i> ...	15,8	—	69,0
XVI.33.03	Primes embauche mineurs. — <i>Premies mijnarbeid aanwerving</i>	1,5	1,0	0,9
XVI.33.04	Aide réadaptation mineurs. — <i>Hulp omscholing mijnwerkers</i>	20,0	113,0	265,0
—	Centres pour infirmes. — <i>Centra voor gebrekkigen</i> .	0,6	—	—

(En millions de francs.)

(In miljoen frank.)

Budgets et articles Begrotingen en artikelen	D É S I G N A T I O N A A N W I J Z I N G	1964	1965	1966
Politique de santé.		Gezondheidspolitiek.		
XIX(I).12.31	Service social. — <i>Maatschappelijk dienstbetoon</i> ...	2,8	3,1	3,2
XIX(II).33.65	Aide familiale. — <i>Familiale hulp</i>	89,4	106,0	173,7
Santé publique.		Volksgezondheid.		
XIX.41.22	Subsides à l'O.N. de l'Enfance. — <i>Toelagen aan het N.W. van Kinderwelzijn</i>	560,1	616,0	646,8
XIX.12.35	Organismes éducatifs. — <i>Opvoedende organismen</i> ...	171,4	261,4	357,1
XIX.32.20	Recherche médicale. — <i>Medisch onderzoek</i>	252,6	211,6	745,6
XIX.32.20	Gestion des hôpitaux. — <i>Beheer der hospitalen</i> ...	211,0	293,5	
XIX.33.21	Hospitalisation et réadaptation. — <i>Verpleging en heraanpassing</i>	30,0	30,0	32,5
XIX.12.27	Prophylaxie générale. — <i>Algemene profylaxis</i>	7,8	8,6	9,5
XIX.12.26	Épuration d'eaux. — <i>Zuivering van water</i>	1,9	3,3	2,6
XIX.43.20 et/en 63.20	Charges d'emprunts financement travaux communes. — <i>Tussenkomen in lasten leningen financiering gemeentewerken</i>	172,4	240,0	431,0
XIX.34.20	Organisation Mondiale de Santé. — <i>Wereldorganisatie voor de Gezondheid</i>	18,8	21,3	22,6
Logement.		Huisvesting.		
XIX(III).41.60	I. N. Logement, intervention dans frais de fonctionnement. — <i>N. I. Huisvesting, tussenkomst in de werkingskosten</i>	14,9	16,0	15,8
XIX(III).41.61.1°	F. N. Logement, intérêts et primes de remboursement. — <i>N. F. Huisvesting, interesten en terugbetalingsspremiën</i>	777,0	824,0	907,0
XIX(III).41.61.2°	F. N. Logement, lutte taudis. — <i>N. F. Huisvesting, krotopruiming</i>	120,0	145,0	129,0
XIX(III).41.61.3°	Allocation de loyer et de réinstallation. — <i>Toelage huur en herinrichting</i>	—	—	50,0
XIX(III).41.61.4°	F. N. Logement, autres interventions. — <i>N. F. Huisvesting, andere tussenkomsten</i>	230,5	245,4	260,5
XIX(III).61.60	F. N. Logement, primes. — <i>N. F. Huisvesting, premien</i>	575,0	900,0	520,0
II.223 à/et 226	Interventions dans la dette. — <i>Tussenkomen in de schuld</i>	76,5	76,7	77,3
Dommages de guerre.		Oorlogsschade.		
XIX.41.23/41.22	O.N. victimes guerre. — <i>N.W. oorlogsgetroffenen</i> .	624,8	732,4	707,1
XIX.33.30-12.30- 33.29	Victimes de la guerre, autres interventions. — <i>Oorlogsslachtoffers, andere tussenkomsten</i>	35,1	32,4	33,3
XX.61.01	Caisse autonome dommages de guerre. — <i>Zelfstandige Kas voor oorlogsschade</i>	1 340,0	1 105,0	978,0
Enseignement, culture et recherche scientifique.		Onderwijs, cultuur en wetenschappelijk onderzoek.		
XII.41.05A	Institut interuniversitaire des Sciences nucléaires. — <i>Interuniversitair Instituut voor Kernwetenschappen</i>	106,0	97,5	23,0
XII.34.11	Centre européen de la Recherche nucléaire à Genève. — <i>Europees Centrum voor Kernonderzoek te Genève</i>	49,3	62,0	79,2
VIII(I) et/en V(I) 41.03 41.02	Institut belge de l'Information (INBEL). — <i>Belgisch Voorlichtingsinstituut (INBEL)</i>	30,0	33,0	33,2

(En millions de francs.)

(In miljoen frank.)

Budgets et articles — <i>Begrotingen en artikelen</i>	D É S I G N A T I O N A A N W I J Z I N G	1964	1965	1966
V(I).41.01	Fondation nationale pour le financement de la recherche scientifique. — <i>Nationale Stichting voor de financiering van het wetenschappelijk onderzoek</i> .	4,2	12,2	24,2
V(I).12.22	Frais de fonctionnement du Conseil national de la Politique scientifique. — <i>Werkingskosten van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid</i>	3,5	6,6	7,3
V(I).01.01	Programmes spatiaux (ELDO-ESRO). — <i>Ruimte-programma's (ELDO-ESRO)</i>	160,5	144,0	240,0
Défense nationale.		Landsverdediging.		
VII.33.05	Indemnités de milice. — <i>Militievergoedingen</i>	60,2	78,5	74,0
VIII(I).34.03/7	Organismes civils O.T.A.N. — <i>Burgerlijke organismen N.A.V.O.</i>	16,7	18,5	21,0
IX.34.05	Fonctionnement des états-majors et organismes interalliés. — <i>Werkking van de intergeallieerde staven en organismen</i>	70,1	115,0	95,0
IX.32.01	Indemnisation aux sociétés ferroviaires pour prestations insuffisamment rémunérées, etc. — <i>Vergoeding aan de spoorwegmaatschappijen voor ontoereikend bezoldigde prestaties, enz.</i>	63,2	59,0	57,5
Relations avec l'étranger.		Buitenlandse betrekkingen.		
VIII(I).34.03/3	O.N.U. — <i>O.V.N.</i>	48,3	49,0	54,0
VIII(I).34.01/2	Benelux. — <i>Benelux</i>	12,0	12,5	15,7
VIII(I).34.03/9	O.C.D.E. — <i>O.E.S.O.</i>	25,2	23,7	28,0
VIII(I).34.01/4	C.E.E. — <i>E.E.G.</i>	124,0	150,0	162,6
VIII(I).34.06	Réfugiés. — <i>Vluchtelingen</i>	10,0	10,0	10,0
VIII(II).34.01	O.N.U. Assistance technique. — <i>O.V.N. Technische hulp</i>	50,0	31,2	31,2
VIII(II).53.01	O.N.U. Fonds spécial de développement. — <i>O.V.N. Speciaal fonds voor ontwikkeling</i>	14,5	33,2	50,0
VIII(II).53.—	Fonds européen de développement (T.O.M.). — <i>Europees fonds voor ontwikkeling (overzeese gebieden)</i>	—	1,0	—
Justice.		Justitie.		
VI.12.33	Entretien enfants confiés à des institutions. — <i>Onderhoud kinderen toevertrouwd aan liefdadigheidsinstellingen</i>	387,0	477,9	432,2
VI.12.32	Entretien élèves établissements d'éducation Etat. — <i>Onderhoud verpleegden van Rijksopvoedingsgestichten</i>	15,9	19,1	21,6
VI.33.04-33.05-12.29	Œuvres de patronage et protection de l'enfance. — <i>Werken voor bescherming ontslagen veroordeelden en kinderbescherming</i>	5,2	6,7	8,4
Relations avec les P.P.S.		Betrekkingen met de L.P.L.		
VII.43.04	Fonds des communes. — <i>Fonds gemeenten</i>	8 960,0	9 450,0	9 900,0
VII.43.05	Fonds des provinces. — <i>Fonds provinciën</i>	800,6	950,0	1 120,0
VII.43.13	Crédit spécial au profit des provinces et des communes. — <i>Speciaal krediet ten gunste van de provinciën en de gemeenten</i>	—	250,0	600,0
VII 43.09 43.08 43.07 63.01 (BPO)	Divers. — <i>Diverse</i>	26,6	25,0	27,0

CHAPITRE IV.

Le budget extraordinaire.

La première partie du présent exposé (chapitre III, 4°), comporte un exposé détaillé du programme d'investissements et d'autres dépenses extraordinaires que le Gouvernement entend réaliser en 1966. Il s'élève au total à plus de 50 milliards en engagements et à 34,5 milliards en prévisions de décaissements.

Une partie de ce programme, en augmentation considérable par rapport aux années précédentes, n'a aucune influence sur le budget extraordinaire de 1966; il s'agit principalement des dépenses prises en charge par l'intercommunale de l'autoroute E3 et des travaux communaux financés par le Crédit Communal, avec l'engagement pour l'Etat d'intervenir dans les charges des emprunts contractés auprès de cette institution.

D'un autre côté, le Gouvernement disposera pour réaliser son programme, non seulement des crédits sollicités au budget extraordinaire de 1966, mais également de ceux qui seront restés inutilisés fin 1965 et dont une partie sera reportée à l'exercice 1966 en vertu de l'autorisation demandée dans les projets de budget des différents départements.

Depuis la réforme du budget extraordinaire en 1956, la programmation — indispensable en vue des réalisations de plus en plus vastes et coûteuses, mais nécessaires pour doter le pays de la structure adéquate à une expansion et à un progrès durables — a impliqué en effet un enchaînement des budgets annuels dont les liens sont constitués par les crédits reportés, et d'autre part par un appel modéré à des méthodes de financement en dehors du budget proprement dit.

C'est dans ce cadre qu'il faut juger la hauteur des nouvelles autorisations soumises au vote des Assemblées. Examinés globalement les crédits d'engagement et de paiement sollicités pour 1966 s'élèvent respectivement à 26 738 millions de francs et 27 419 millions de francs.

Pour 1965, compte tenu des ajustements introduits par le feuillet de crédits supplémentaires ces montants sont respectivement de 18 786 millions de francs et de 27 365 millions de francs. Il est évident que ces données globales ne prennent une signification que s'il est tenu compte, d'une part, des crédits reportés de 1964, qui augmentent ces montants respectivement de 3 977 millions de francs et de 6 237 millions de francs et, d'autre part, des crédits qui seront reportés à 1966.

Pour ces différentes raisons ce sont les programmes pour 1966 qui déterminent les moyens qui pourront être mis en œuvre et non seulement les nouveaux crédits sollicités.

Dans le tableau qui suit sont portés successivement :

1° *En crédits d'engagement :*

- les dépenses effectivement engagées en 1964;
- les crédits reportés de 1964 au budget 1965;
- les crédits propres de l'exercice 1965, y compris les ajustements sollicités mais non les crédits reportés de la colonne précédente;
- les autorisations nouvelles sollicitées pour 1966;

HOOFDSTUK IV.

De buitengewone begroting.

Het eerste deel van deze toelichting (hoofdstuk III, 4°) behelst een gedetailleerde uiteenzetting van het investeringsprogramma en van andere buitengewone uitgaven die de Regering in 1966 wenst te verwezenlijken. Het bedraagt in zijn geheel meer dan 50 miljard in vastleggingen en 34,5 miljard in betalingsvooruitzichten.

Een deel van dit programma in aanzienlijke verhoging ten opzichte van de vorige jaren, oefent geen invloed uit op de buitengewone begroting van 1966; hoofdzakelijk gaat het over de uitgaven overgenomen door de Intercommunale voor de E3 en van de gemeentelijke werken gefinancierd door het Gemeentekrediet, met de verbintenis van de Staat tussen te komen in de lasten van de leningen bij deze instelling aangaan.

Anderzijds zal de Regering, om haar programma te verwezenlijken, niet alleen beschikken over de kredieten aangevraagd op de buitengewone begroting 1966, maar insgelijks om deze die ongebruikt zullen gebleven zijn in 1965 en waarvan een deel naar het dienstjaar 1966 zal overgedragen worden op grond van de toelating gevraagd in de begrotingsontwerpen van de verschillende departementen.

Sinds de hervorming van de buitengewone begroting in 1956, impliceert de programmatie — onontbeerlijk met het oog op de steeds meer uitgebreide en duurdere verwezenlijkingen maar noodzakelijk om het land over de gepaste structuur te laten beschikken voor een duurzame expansie en vooruitgang — een onderlinge schakeling tussen de jaarlijkse begrotingen waarvan de banden zijn samengesteld uit de overgedragen kredieten en anderzijds door een gematigd beroep op financieringsmethoden buiten de eigenlijke begroting om.

Het is van uit dat raam dat de hoegrootheid van de nieuwe machtigingen die aan de goedkeuring van de Hoge Vergaderingen worden voorgelegd moeten beoordeeld worden. Globaal beschouwd bedragen de vastleggings- en betalingskredieten aangevraagd voor 1966 respectievelijk 26 738 miljoen frank en 27 419 miljoen frank.

Rekening gehouden met de aanpassingen ingediend langs het bijblad belopen deze bedragen voor 1965 respectievelijk 18 786 miljoen frank en 27 365 miljoen frank. Vanzelfsprekend krijgen deze globale gegevens maar een betekenis wanneer enerzijds in acht wordt genomen dat de bedragen voor 1965 respectievelijk worden verhoogd met 3 977 miljoen frank en van 6 237 miljoen frank overgedragen kredieten van 1964 en anderzijds van de kredieten die naar 1966 zullen overgedragen worden.

Voor al deze redenen, zijn het de programma's voor 1966 die de aan te wenden middelen bepalen en niet alleen de nieuw aangevraagde kredieten.

In de hieropvolgende tabel worden achtereenvolgens vermeld :

1° *In vastleggingskredieten :*

- de werkelijk in 1964 vastgelegde uitgaven;
- de kredieten overgedragen van 1964 naar de begroting 1965;
- de aan het dienstjaar 1965 eigen kredieten, met inbegrip van de aangevraagde aanpassingen maar niet van de overgedragen kredieten van de vorige kolom;
- de nieuwe machtigingen aangevraagd voor 1966;

2° *En crédits d'ordonnancement :*

- les sommes réellement ordonnancées en 1964, c'est-à-dire dont le paiement est imputé à charge de cet exercice;
- les crédits reportés de 1964 au budget de 1965;
- les crédits propres de l'exercice 1965, y compris les ajustements sollicités mais non les crédits reportés de la colonne précédente;
- les autorisations nouvelles sollicitées pour 1966.

Les crédits sont regroupés pour tous les départements sous chacun des chapitres tels qu'ils sont établis suivant la nouvelle présentation du budget.

Celle-ci permet mieux que dans l'ancienne forme, d'examiner quelles parts des crédits globaux sollicités au budget extraordinaire, sont affectées par le Gouvernement aux divers secteurs publics et par quels moyens directs (travaux, immobilisations) ou indirects (transferts, octroi de crédits et participations) il entend réaliser les objectifs structurels définis dans son programme d'action.

Il est dès lors d'autant moins nécessaire de fournir des explications détaillées sur la répartition des crédits sollicités pour les différentes activités exercées au sein de chacun des départements, que l'Exposé général ne doit traduire dans les chiffres que les lignes principales de ce programme.

Les engagements pour 1966, en matière de dépenses extraordinaires d'achats de biens et de services et de travaux militaires qui s'élèvent à 10 841 millions, concernent pour plus de 10 milliards le secteur de la Défense nationale et pour 694 millions des travaux extraordinaires de réparation des routes et canaux.

Dans ce chapitre I, les crédits d'engagement pour le programme de défense de 1966 sont plus que doublés, tandis que les crédits de paiement sont inférieurs d'un demi-milliard à ceux de 1965. La mise en œuvre d'un important programme d'équipement militaire dont la réalisation s'étendra sur plusieurs années explique cette situation.

En crédits de paiement ces montants sont respectivement de 5 375 millions dont 5 milliards environ pour la Défense nationale.

En ce qui concerne les transferts de revenus extraordinaires (chapitre II), les crédits pour 1965 seraient du même ordre de grandeur que ceux sollicités pour 1966, s'il n'avait été nécessaire de demander pour 1965 un crédit de 1 100 millions au titre d'avance à la S.N.C.B. pour lui assurer une trésorerie suffisante et contribuer à la résorption de son déficit cumulé d'exploitation à fin 1964.

Les crédits sollicités pour 1966 en vue d'alimenter les transferts de capitaux (chapitre III) sont supérieurs à ceux de 1965, d'environ un demi-milliard en engagements et de ± 250 millions en paiements.

Ces différences proviennent principalement :

En engagements : de l'Agriculture pour 240 millions : remembrement des biens ruraux (70 millions), voirie et hydraulique agricole (152 millions) et de la Santé publique pour 209 millions : eau potable (40 millions), établissements de soins (120 millions) et diverses augmentations de moindre importance.

En paiements : des Communications et P.T.T. (350 millions) : constitution d'un fonds destiné au développement de la marine marchande et de la pêche maritime (330 millions); des Travaux publics (261 millions) : canal Gand-Terneuzen (70 millions), constructions scolaires (215 mil-

2° *In ordonnancementkredieten :*

- de werkelijk in 1964 geordonnanceerde sommen, t.t.z. waarvan de betaling ten laste van dit dienstjaar wordt aangerekend;
- de kredieten overgedragen van 1964 naar de begroting 1965;
- de aan het dienstjaar 1965 eigen kredieten, met inbegrip van de aangevraagde aanpassingen maar niet van de overgedragen kredieten van de vorige kolom;
- de nieuwe machtigingen aangevraagd voor 1966.

Voor al de departementen werden de kredieten samenbracht onder de verschillende hoofdstukken zoals deze in de nieuwe inkleiding van de begroting voorkomen.

Beter dan de vroegere laat deze toe na te gaan welke delen van de globale kredieten aangevraagd in de buitengewone begroting zullen aangewend worden voor de verschillende openbare sectoren en door welke rechtstreekse (werken, beleggingen) of onrechtstreekse (overdrachten, kredietverlening en deelneming) middelen de Regering de structurele doelstellingen bepaald in haar actieprogramma wil verwezenlijken.

Het is dan ook niet meer noodzakelijk gedetailleerde uitleg te verschaffen over de verdeling van de aangevraagde kredieten voor de verschillende activiteiten die door ieder departement worden uitgevoerd, te meer daar de Algemene Toelichting vooral de belangrijkste lijnen van dat programma in cijfers moet uitdrukken.

De vastleggingen voor 1966 inzake buitengewone uitgaven voor aankoop van goederen en diensten bedragen 10 841 miljoen frank waarvan meer dan 10 miljard de sector van de Landsverdediging betreft en 694 miljoen deze van buitengewone herstellingswerken aan wegen en kanalen.

In dit hoofdstuk I zijn de vastleggingskredieten voor het programma 1966 van Landsverdediging meer dan verdubbeld, terwijl de betalingskredieten een half miljard beneden deze van 1965 staan. De uitbouw van een belangrijk programma van militaire uitrusting, waarvan de verwezenlijking over verscheidene jaren zal gespreid worden, verklaart deze toestand.

Wat de betalingskredieten betreft zijn deze bedragen respectievelijk 5 375 miljoen frank waarvan ongeveer 5 miljard voor Landsverdediging.

Wat betreft de buitengewone inkomensoverdrachten (hoofdstuk II), zouden de kredieten voor 1965 van dezelfde hoegrootheid geweest zijn als deze aangevraagd voor 1966, ware het niet noodzakelijk geweest een krediet van 1 100 miljoen voor 1965 aan te vragen ten titel van voorschot aan de N.M.B.S. om haar voldoende thesauriemiddelen te waarborgen en bij te dragen tot de opslorping van haar op einde 1964 gecumuleerd exploitatiekort.

De kredieten aangevraagd voor 1966 met het oog op de vermogensoverdrachten (hoofdstuk III) staan ongeveer een half miljard in vastleggingen en ± 250 miljoen in betalingen boven deze voor 1965.

Deze verhogingen zijn hoofdzakelijk te wijten :

In vastleggingen : aan Landbouw voor 240 miljoen, ruilverkaveling der landbouweigendommen (70 miljoen) en wegen en landelijke waterdienst (152 miljoen) en aan Volksgezondheid voor 209 miljoen : drinkbaar water (40 miljoen), verzorgingsinstellingen (120 miljoen) en diverse verhogingen van minder belang.

In betalingen : aan Verkeerswezen en P.T.T. (350 miljoen) : oprichting van een fonds voor de ontwikkeling van de handelsvloot en de zeevisserij (330 miljoen), aan Openbare Werken (261 miljoen) : kanaal Gent-Terneuzen (70 miljoen), schoolgebouwen (215 miljoen, wet van 22 april

lions, loi du 22 avril 1958), subvention pour l'acquisition d'immeubles relevant de l'Éducation nationale et de la Culture (47 millions), subventions aux administrations publiques locales pour travaux (103 millions) et travaux de démergement (58 millions); diverses réductions par rapport à 1965 ramenant cet ensemble de crédits à 261 millions.

Pour le chapitre IV des Investissements directs (civils) les crédits d'engagement pour 1966 seront de 7 745 millions contre 6 981 millions en 1965.

Dans cette augmentation les Travaux publics interviennent pour 421 millions dont 100 millions pour l'acquisition de biens immeubles (centres administratifs), 45 millions pour l'acquisition de terrains (travaux à la côte, aux ports maritimes et à leurs voies d'accès), 800 millions pour le programme de construction et d'aménagement des bâtiments de l'État, 80 millions pour la construction de la Cité administrative des Communautés Européennes, 180 millions pour les dépenses résultant des dommages causés par la guerre aux routes; les crédits d'engagement en matière de voies hydrauliques sont en diminution sur l'ensemble du programme du fait des engagements contractés antérieurement.

Pour la Gendarmerie, l'augmentation des crédits d'engagement est de 134 millions et se rapporte à l'acquisition de charroi, de munitions, de mobilier et d'équipement.

Pour l'Agriculture, enfin, ces crédits passent de 88 à 169 millions, dont 45 millions pour des acquisitions domaniales (forêts, etc.) et 35 millions pour le secteur de la recherche scientifique.

Enfin, un crédit de 56 millions est inscrit au budget des Finances pour la construction et l'aménagement d'immeubles et de centres administratifs.

Pour ce même chapitre IV des Investissements directs le total des crédits d'ordonnement de 1966 est de 7 605 millions pour 7 094 millions en 1965, soit une augmentation de 511 millions dont : 68 millions pour les Travaux publics (résultant de diverses augmentations et diminutions de différents articles), 140 millions pour la Gendarmerie en vue de payer les acquisitions de charroi, véhicules, mobilier et matériel divers correspondantes aux programmes d'engagement des années précédentes et 187 millions pour l'Éducation nationale et la Culture (Centre national des Sports, établissements scientifiques, équipement, écoles en Allemagne et bourses d'études).

En ce qui concerne le chapitre V, Octroi de crédits et de participations, les crédits d'engagement pour 1966 s'élèvent à 5 181 millions contre 4 812 millions en 1965, tandis que les crédits de paiement sont de 6 626 millions pour 1966 et de 4 532 millions pour 1965.

Les augmentations importantes en engagements se trouvent au budget des Travaux publics (246 millions) et concernent pour l'essentiel des dépenses de construction de transformation et d'aménagement des bâtiments des Postes et au budget des Communications et P.T.T. (151 millions) où elles visent principalement les travaux en vue d'assurer la promotion et la modernisation des transports en commun dans les grandes agglomérations.

En crédits de paiement l'augmentation de 2 090 millions provient pour l'essentiel :

- du budget des Affaires économiques (524 millions) : Distrigaz et Fonds spécial de promotion économique régionale;
- du budget des Communications et P.T.T. (1 263 millions) : interventions diverses en faveur de la S.N.C.B. et travaux relatifs à la modernisation des transports en commun dans les grandes agglomérations.

1958), toelagen voor aankoop van gebouwen met opvoedings- en cultuurdoeleinden (47 miljoen), toelagen aan de lokale besturen voor werken (103 miljoen) en ontwateringswerken (58 miljoen), terwijl diverse verminderingen ten opzichte van 1965 dit geheel tot 261 miljoen herleiden.

Voor hoofdstuk IV, Directe investeringen (civiele) zullen de vastleggingskredieten voor 1966 het bedrag van 7 745 miljoen bereiken tegen 6 981 miljoen in 1965.

In deze verhoging komt Openbare Werken voor 421 miljoen tussen, waarvan 90 miljoen voor de aankoop van onroerende goederen (administratieve centra), 45 miljoen voor de aankoop van gronden (werken aan de kust, de havens en hun toegangswegen), 800 miljoen voor het programma van bouwen en geschiktmaken van Rijksgebouwen, 80 miljoen voor het bouwen van de administratieve wijk der Europese Gemeenschappen, 180 miljoen voor de uitgaven voortvloeiend uit de door de oorlogsfeiten berokkende schade aan de Rijkswegen; de vastleggingskredieten inzake waterwegen zijn in vermindering, voor het programma over zijn geheel beschouwd, tengevolge van vroeger aangegane verbintenissen.

Voor de Rijkswacht bedraagt de verhoging aan vastleggingen 134 miljoen die betrekking heeft op de aankoop van voertuigen, ammunitie, meubilair en uitrusting.

Voor Landbouw verhogen de kredieten van 88 tot 169 miljoen waarvan 45 miljoen voor domaniale aankopen (gronden en gebouwen) en 35 miljoen voor de sector van het wetenschappelijk onderzoek.

Er werd ten slotte een krediet van 56 miljoen ingeschreven op de begroting van Fianciën voor het bouwen en de inrichting van dienstgebouwen en administratieve centra.

Voor hetzelfde hoofdstuk IV van de Directe Investerings, bedraagt het totaal van de ordonnanceringskredieten van 1966, 7 605 miljoen tegen 7 094 miljoen in 1965 zegge een vermeerdering met 511 miljoen waarvan : 68 miljoen voor de Openbare Werken (voortspruitend uit diverse vermeerderingen en verminderingen op verschillende artikels), 140 miljoen voor de Rijkswacht om de aankoop van voertuigen en wagens, meubilair en divers materieel in verband met de vastleggingsprogramma's van de vorige dienstjaren te bekostigen en 187 miljoen voor de Nationale Opvoeding en de Cultuur (Nationaal Sportcentrum, uitrusting wetenschappelijke instellingen, scholen in Duitsland en studiebeurzen).

Wat hoofdstuk V, Kredietverlening en participaties betreft, de vastleggingskredieten voor 1966 bedragen 5 181 miljoen tegen 4 812 miljoen in 1965, terwijl de betalingskredieten 6 626 miljoen voor 1966 en 4 532 miljoen voor 1965 bedragen.

De aanzienlijkste verhogingen van de vastleggingen vindt men op de begroting van Openbare Werken (246 miljoen), met betrekking op de uitgaven voor het bouwen, het verbouwen en het inrichten van de Postgebouwen, en op de begroting van Verkeerswezen en P.T.T. (151 miljoen) met het oog vooral op de werken ten behoeve van het bevorderen en het moderniseren van het gemeenschappelijk vervoer in de grote agglomeraties.

Bij de betalingskredieten is de vermeerdering met 2 090 miljoen voornamelijk te wijten aan :

- de begroting van Economische Zaken (524 miljoen) : Distrigaz en Bijzonder Fonds voor streekontwikkeling;
- de begroting van Verkeerswezen en P.T.T. (1 263 miljoen) : diverse tegemoetkomingen ten bate van de N.M.B.S. en modernisering van het gemeenschappelijk vervoer in de grote agglomeraties.

Répartition du budget extraordinaire par chapitre et par Département.
(En millions de francs.)

LIBELLES	ENGAGEMENTS. — VASTLEGGINGEN.			
	Engagements 1964 — Vastleggingen 1964	Autorisations 1965 — Machtigingen 1965		Autorisations nouvelles 1966 — Nieuwe machtigingen 1966
		Crédits reportés de l'année budgétaire précédente — Overgedragen kredieten van het vorige begrotings- jaar	Crédits adaptés 1965 — Aangepaste kredieten 1965	
CHAPITRE I. — DEPENSES EXTRAORDINAIRES DE BIENS ET DE SERVICES.				
§ 1. Achats de biens non durables et de services.				
Défense nationale	28,7	—	29,3	319,7
Affaires économiques et Energie	15,7	3,0	20,0	22,7
Communications et P.T.T.	2,2	—	—	—
Travaux publics	17,2	—	53,0	78,0
Totaux § 1 du chapitre I	63,8	3,0	102,3	420,4
§ 2. Travaux utilitaires et achats de matériel durable. — Réparation et entretien de routes, canaux, etc.				
Affaires étrangères et Commerce extérieur	0,8	0,9	—	—
Défense nationale	4 496,2	1 514,3	4 003,9	9 726,6
Travaux publics	279,0	—	440,0	694,7
Totaux § 2 du chapitre I	4 776,0	1 515,2	4 443,9	10 421,3
Totaux pour le chapitre I	4 839,8	1 518,2	4 546,2	10 841,7
CHAPITRE II. — TRANSFERTS DE REVENUS EXTRAORDI- NAIRES.				
Communications et P.T.T.	—	—	—	—
Travaux publics	19,8	—	30,0	25,0
Totaux pour le chapitre II	19,8	—	30,0	25,0
CHAPITRE III. — TRANSFERTS DE CAPITAUX.				
Intérieur	—	0,5	—	—
Affaires étrangères et Commerce extérieur	5,0	3,4	1,0	—
Défense nationale	—	—	—	—
Agriculture	259,2	199,5	291,6	531,0
Affaires économiques et Energie	—	—	—	—
Communications et P.T.T.	9,4	4,3	50,0	60,0
Travaux publics	514,4	29,5	1 250,0	1 270,0
Éducation nationale et Culture	—	—	—	—
Santé publique et Famille	385,3	308,0	374,2	583,3
Finances	—	—	—	—
Totaux pour le chapitre III	1 173,3	545,2	1 966,8	2 444,3

Indeling van de buitengewone begroting per hoofdstuk en per Departement.
(In miljoen frank.)

ORDONNANCEMENTS. — ORDONNANCERINGEN			
Ordonnances 1964 — Ordonnances 1964	Autorisations 1965 — Machtigingen 1965		Autorisations nouvelles 1966 — Nieuwe machtigingen 1966
	Crédits reportés de l'année budgétaire précédente — Overgedragen kredieten van het vorige begrotings- jaar	Crédits adaptés 1965 — Aangepaste kredieten 1965	
30,6	4,3	30,0	222,3
17,1	8,5	22,5	24,0
20,0	—	—	—
42,2	14,0	25,0	56,0
109,9	26,8	77,5	302,3
0,8	0,9	—	—
5 783,9	201,8	5 255,6	4 733,4
1 247,8	30,8	385,0	340,0
7 032,5	233,5	5 640,6	5 073,4
7 142,4	260,3	5 718,1	5 375,7
1 045,0	—	1 364,3	170,0
62,0	10,5	77,7	76,0
1 107,0	10,5	1 442,0	246,0
—	0,1	—	—
28,6	3,8	—	1,0
—	—	—	13,0
90,3	204,8	149,8	222,9
171,7	—	187,1	194,5
451,9	166,7	371,0	720,0
2 158,4	1 095,8	3 585,0	3 849,0
660,0	140,0	800,0	800,0
626,5	340,3	852,3	802,1
—	50,0	400,0	—
4 187,4	2 001,5	6,345,2	6 602,5

T E K S T E N

HOOFDSTUK I. — BUITENGEWONE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN.

§ 1. Aankoop van niet duurzame goederen en van diensten.

Landsverdediging.
Economische Zaken en Energie.
Verkeerswezen en P.T.T.
Openbare Werken.

Totalen § 1 van hoofdstuk I.

§ 2. Militaire werken en aankoop van duurzame goederen — Herstelling en onderhoud van wegen, kanalen, enz.

Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel.
Landsverdediging.
Openbare Werken.

Totalen § 2 van hoofdstuk I.

Totalen hoofdstuk I.

HOOFDSTUK II. — BUITENGEWONE INKOMENSOVERDRACHTEN.

Verkeerswezen en P.T.T.
Openbare Werken.

Totalen hoofdstuk II.

HOOFDSTUK III. — VERMOGENSOVERDRACHTEN.

Binnenlandse Zaken.
Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel.
Landsverdediging.
Landbouw.
Economische Zaken en Energie.
Verkeerswezen en P.T.T.
Openbare Werken.
Nationale Opvoeding en Cultuur.
Volksgezondheid en Gezin.
Financiën.

Totalen hoofdstuk III.

LIBELLES	ENGAGEMENTS. -- VASTLEGGINGEN			
	Engagements 1964 — Vastleggingen 1964	Autorisations 1965 — Machtigingen 1965		Autorisations nouvelles 1966 — Nieuwe machtigingen 1966
		Crédits reportés de l'année budgétaire précédente — Overgedragen kredieten van het vorige begrotings- jaar	Crédits adaptés 1965 — Aangepaste kredieten 1965	
CHAPITRE IV. — INVESTISSEMENTS DIRECTS (CIVILS).				
Justice	46,0	23,0	24,0	4,7
Intérieur	0,1	0,5	54,4	46,5
Affaires étrangères et Commerce extérieur	0,4	1,2	1,7	—
Défense nationale	14,9	16,0	48,0	72,6
Gendarmerie	162,6	213,0	71,3	205,4
Agriculture	81,2	75,6	87,9	169,0
Communications et P.T.T.	36,2	10,5	65,5	93,8
Travaux publics	5 011,6	478,1	6 249,0	6 661,0
Education nationale et Culture	89,7	29,4	278,0	310,0
Santé publique et Famille	—	49,0	100,0	125,0
Finances	0,2	3,1	1,5	57,5
Totaux pour le chapitre IV	5 442,9	899,4	6 981,3	7 745,5
CHAPITRE V. — OCTROI DE CREDITS ET PARTICIPATIONS.				
Affaires étrangères et Commerce extérieur	28,3	43,5	65,0	68,9
Défense nationale	—	—	—	—
Agriculture	—	—	—	—
Affaires économiques et Energie ,	—	—	—	—
Communications et P.T.T.	4 094,2	821,2	4 625,2	4 776,5
Travaux publics	50,6	—	50,0	296,0
Education nationale et Culture	66,6	5,6	72,1	40,0
Santé publique et Famille	—	—	—	—
Finances	—	—	—	—
Totaux pour le chapitre V	4 239,7	870,3	4 812,3	5 181,4
CHAPITRE VI. — DIVERS.				
Dette publique	—	—	—	—
Intérieur	—	—	—	—
Affaires étrangères et Commerce extérieur	—	—	—	—
Agriculture	—	—	—	—
Travaux publics	550,3	144,1	450,0	500,0
Prévoyance sociale	—	—	—	—
Finances	—	—	—	—
Totaux pour le chapitre VI	550,3	144,1	450,0	500,0
Totaux généraux pour le budget extraordinaire	16 265,8	3 977,2	18 786,6	26 737,9

ORDONNANCEMENTS. — ORDONNANCERINGEN				T E K S T E N	
Ordonnancements 1964 — Ordonnanceringen 1964	Autorisations 1965 — Machtigingen 1965		Autorisations nouvelles 1966 — Nieuwe machtigingen 1966		
	Crédits reportés de l'année budgétaire précédente — Overgedragen kredieten van het vorige begrotings- jaar	Crédits adaptés 1965 — Aangepaste kredieten 1965			
15,1	23,9	14,0	12,5	HOOFDSTUK IV. — DIRECTE INVESTERINGEN (CIVIELE) Justitie. Binnenlandse Zaken. Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel. Landsverdediging. Rijkswacht. Landbouw. Verkeerswezen en P.T.T. Openbare Werken. Nationale Opvoeding en Cultuur. Volksgezondheid en Gezin. Financiën.	
—	0,6	29,8	30,0		
7,9	2,1	1,7	—		
14,5	0,3	50,2	50,9		
39,6	113,1	90,0	230,0		
81,2	59,0	124,6	162,0		
12,7	25,1	32,8	83,7		
4 281,7	800,1	6 702,5	6 770,0		
55,5	182,4	37,0	224,0		
17,1	26,0	10,0	10,0		
0,2	3,1	1,5	32,5		
4 525,5	1 235,7	7 094,1	7 605,6		Totalen hoofdstuk IV.
91,2	85,1	—	68,9	HOOFDSTUK V. — KREDIETVERLENING EN DEELNEMING Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel. Landsverdediging. Landbouw. Economische Zaken en Energie. Verkeerswezen en P.T.T. Openbare Werken. Nationale Opvoeding en Cultuur. Volksgezondheid en Gezin. Financiën.	
30,4	8,6	38,0	38,0		
—	388,4	30,0	82,0		
61,0	48,8	129,4	653,9		
3 404,8	1 097,3	3 490,1	4 753,8		
48,8	—	30,5	131,0		
29,3	208,5	171,1	256,0		
—	1,0	—	—		
296,3	120,0	642,4	642,4		
3 961,8	1 957,7	4 532,5	6 626,0		Totalen hoofdstuk V.
—	—	2 028,2	415,5	HOOFDSTUK VI. — DIVERSE. Rijksschuld. Binnenlandse Zaken. Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel. Landbouw. Openbare Werken. Sociale Voorzorg. Financiën.	
—	—	—	50,0		
10,2	10,0	14,0	14,0		
—	—	0,2	—		
376,4	161,0	190,0	484,0		
400,0	600,0	0,7	—		
—	0,5	—	—		
786,6	771,5	2 233,1	963,5		
21 710,7	6 237,2	27 364,0	27 419,3		Totalen hoofdstuk VI.
					Algemene totalen voor de buitengewone begroting.

Enfin, pour ce qui concerne le chapitre VI, Divers, qui comprend les dépenses qui ne sont pas reprises au regroupement économique ou qui n'y seront reprises qu'après analyse, on notera que les engagements sont sensiblement du même ordre de grandeur en 1966 qu'en 1965.

Les crédits d'ordonnancement seront inférieurs de 1 260 millions de francs.

La différence provient d'une augmentation de 294 millions de crédits destinés à la reconversion économique, et d'une diminution de 1 613 millions des crédits extraordinaires de la Dette publique destinés à honorer les obligations contractées en vertu de la Convention belgo-congolaise du 6 février 1965, approuvée par la loi du 23 avril 1965. Il s'agit en l'occurrence des amortissements et remboursements de la Dette congolaise garantie en devises reprise par la Belgique.

Wat ten slotte hoofdstuk VI, Diverse, betreft, waarin de uitgaven vermeld worden die in de economische hergroepering niet of slechts na analyse zullen opgenomen worden, dient opgemerkt dat de vastleggingen voor 1966 en die voor 1965 ongeveer op hetzelfde peil staan.

Het bedrag van de ordonnanceringskredieten ligt 1 260 miljoen lager.

Het verschil is te wijten aan de verhoging met 294 miljoen van de kredieten voor de economische conversie en aan een vermindering met 1 613 miljoen van de buitengewone kredieten van de Rijksschuld, bestemd voor het naleven van de verplichtingen aangegaan krachtens de Belgisch-Congolese Conventie van 6 februari 1965, goedgekeurd door de wet van 23 april 1965. Het gaat hier om delgingen en terugbetalingen van de in deviezen gewaarborgde Congolese Schuld welke door België overgenomen is geworden.

CONCLUSIONS.

Le projet de budget pour 1966, que le Gouvernement a l'honneur de soumettre à l'approbation des Chambres, accuse une hausse considérable, par rapport au budget ajusté de 1965 lequel est lui-même en progression plus forte encore par rapport aux réalisations escomptées du budget de 1964.

L'origine de la hauteur inaccoutumée du feuillet de 1965 est triple : le mouvement des prix et des salaires, les initiatives nouvelles postérieures à l'établissement du budget, et les estimations insuffisantes de certaines dépenses.

La progression du volume des crédits, en 1966, s'explique par le fait que, nonobstant les circonstances, le Gouvernement a voulu honorer les engagements qu'il a pris envers le pays sur le plan de la promotion économique, sociale et culturelle, lors de son entrée en charge. Les décisions antérieures qui n'ont eu qu'un effet partiel en 1965 pèsent également de tout leur poids sur le nouveau budget. Enfin, des crédits provisionnels y ont été inscrits pour faire face à des événements probables, tels que les conséquences de la hausse de l'indice des prix de détail, de manière à réduire considérablement, sinon radicalement, l'importance des feuillets de crédits supplémentaires de l'année prochaine.

Pour éviter que malgré les mesures de compression particulièrement sévères qui ont été appliquées lors de la préparation du budget de 1966, celui-ci n'accuse un déficit incompatible avec les capacités de l'épargne, à laquelle il sera largement fait appel en vue du financement d'un très important programme de travaux publics, le Gouvernement a été contraint de proposer au Parlement un alourdissement de la charge fiscale, dont il ne se dissimule pas l'ampleur. Il a considéré que l'effort demandé était la condition indispensable de la sauvegarde de l'avenir.

Malgré ces nouvelles recettes fiscales, le budget ordinaire de 1966 est encore en léger déséquilibre. Tout sera mis en œuvre pour résorber ce mali en cours d'exécution du budget.

Sur le plan du contrôle administratif et budgétaire, les méthodes seront modernisées, les responsabilités seront mieux définies et l'information mise à la disposition du Parlement améliorée, de manière à éviter, quelles que soient les circonstances, le retour à la situation que l'on vient de connaître lors de l'élaboration du feuillet d'ajustement de 1965.

Le budget de 1966 a été établi dans des conditions particulièrement difficiles. Le Gouvernement n'a cependant voulu éluder aucun des grands problèmes qui se posaient. Il a estimé que la sincérité dans la fixation de l'estimation des ressources et des charges était le meilleur gage du redressement des finances publiques, auquel il s'emploiera de toutes ses forces. Un déficit budgétaire permanent et, par voie de conséquence, un recours excessif à l'emprunt, inter-

CONCLUSIES.

Het begrotingsontwerp voor 1966, dat de Regering de eer heeft de Kamers ter goedkeuring voor te leggen, wijst een aanzienlijke verhoging aan in vergelijking met de aangepaste begroting van 1965, die op haar beurt nog meer gestegen is in vergelijking met de verwachte verwezenlijkingen van de begroting van 1964.

De oorsprong van de ongewone omvang van het bijblad van 1965 is drievoudig : de beweging van prijzen en lonen, de nieuwe initiatieven die na het opmaken van de begroting genomen werden, en de ontoereikende ramingen van sommige uitgaven.

De toename van het volume van de kredieten in 1966 wordt verklaard door het feit dat de Regering, ondanks de omstandigheden, de verbintenissen heeft willen nakomen, die zij op het gebied van de economische, sociale en culturele bevordering tegenover het land heeft aangegaan bij haar in functie treding. De vroegere beslissingen die in 1965 slechts een gedeeltelijke invloed hadden, drukken eveneens ten volle op de nieuwe begroting. Ten slotte werden er belangrijke provisionele kredieten op uitgetrokken om aan vermoedelijke gebeurtenissen, zoals de incidentie van de stijging van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, het hoofd te kunnen bieden, ten einde de omvang van de feuillets der bijkredieten aanzienlijk, zonet radicaal, te verminderen.

Om te vermijden dat de begroting van 1966, ondanks de zeer strenge besnoeiingsmaatregelen die bij de voorbereiding ervan getroffen werden, een tekort zou aanwijzen, dat onverenigbaar is met het spaarvermogen, waarop ruimschoots een beroep zal gedaan worden met het oog op de financiering van een zeer belangrijk programma van openbare werken, moest de Regering de instemming van het Parlement vragen voor een verzwaring van de fiscale last, waarvan zij zich geenszins de omvang ontveinst. Zij heeft gemeend dat de gevraagde inspanning de onontbeerlijke voorwaarde was om de toekomst te vrijwaren.

Niettegenstaande de reeks nieuwe fiscale ontvangsten vertoont de gewone begroting van 1966 nog een lichtelijk verstoord evenwicht. Alles zal in het werk gesteld worden om dit tekort in te lopen.

Op het vlak van de administratieve en budgétaire controle zullen de methodes gemoderniseerd worden, de verantwoordelijkheden beter bepaald en de voorlichting van het Parlement verbeterd, ten einde, onder welke omstandigheden ook, de terugkeer van de toestand die men komt te ondervinden bij het opmaken van het bijblad voor 1965 te vermijden.

De begroting van 1966 werd in bijzonder moeilijke omstandigheden opgemaakt. De Regering heeft echter geen enkel van de grote problemen die rezen, willen ontwijken. Zij was de mening toegedaan dat de oprechtheid bij het vaststellen van de ramingen van de inkomsten en van de uitgaven de beste waarborg was voor het herstel van de openbare financiën, waaraan zij zich in de loop van de volgende jaren met al haar krachten zal wijden. Een perma-

diraient, en effet, la poursuite d'une politique économique et sociale à la mesure des objectifs inscrits dans la Déclaration gouvernementale.

nent begrotingstekort en bijgevolg een overdreven beroep op de lening zouden immers de voortzetting beletten van een economisch en sociaal beleid dat afgestemd is op de objectieven van de Regeringsverklaring.

Bruxelles, le 17 novembre 1965.

Brussel, 17 november 1965.

Le Premier Ministre,

De Eerste Minister,

P. HARMEL.

*Le Vice-Premier Ministre,
chargé de la Coordination de la Politique économique,*

*De Vice-Eerste Minister,
belast met de Coördinatie van het Economisch Beleid,*

A. SPINOY.

*Le Ministre des Affaires étrangères,
chargé de la Coordination de la Politique extérieure,*

*De Minister van Buitenlandse Zaken,
belast met de Coördinatie van het Buitenlands Beleid,*

P.-H. SPAAK.

Le Ministre des Finances,

De Minister van Financiën,

G. EYSKENS.

*Le Ministre-Vice-Président du Conseil,
chargé de la Coordination de la Politique sociale,*

*De Minister-Ondervoorzitter van de Raad,
belast met de Coördinatie van het Sociaal Beleid,*

P. W. SEGERS.

*Le Ministre-Vice-Président du Conseil,
chargé de la Coordination de la Politique d'infrastructure,*

*De Minister-Ondervoorzitter van de Raad,
belast met de Coördinatie van het Infrastructuurbeleid,*

E. LEBURTON.

*Le Ministre-Secrétaire d'Etat,
Adjoint au Ministre des Finances,*

*De Minister-Staatssecretaris,
Adjunkt bij de Minister van Financiën,*

A. SCOKAERT.

Chambre des Représentants

SESSION 1965-1966.

BUDGET DES RECETTES ET DES DÉPENSES pour l'exercice 1966.

EXPOSÉ GÉNÉRAL

TROISIÈME PARTIE

TABLE DES MATIERES.

Le budget exprimé en termes économiques et fonctionnels.

	Pages
Introduction	3
Chapitre I. — <i>Regroupement économique et fonctionnel des opérations budgétaires du Pouvoir central (1964, 1965, 1966)</i>	4
A. — Le regroupement économique	6
B. — Le regroupement fonctionnel	21
Chapitre II. — <i>Regroupement économique des dépenses et des recettes de l'ensemble des Pouvoirs publics (1962-1964)</i> ...	35

Liste des tableaux budgétaires.

Regroupement économique des opérations budgétaires du Pouvoir central	14-17
Rapprochement du regroupement économique avec les données budgétaires officielles	18-19
Aperçu des catégories de dépenses fonctionnelles	27
Répartition des dépenses de l'Etat par budget et par fonction :	
Exercice 1964	28-29
Exercice 1965	30-31
Exercice 1966	32-33
Compte économique de l'ensemble des Pouvoirs publics (1962, 1963 et 1964)	44-55

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1965-1966.

BEGROTING VAN ONTVANGSTEN EN UITGAVEN voor het dienstjaar 1966.

ALGEMENE TOELICHTING

DERDE DEEL

INHOUDSTABEL.

De begroting uitgedrukt in economische en functionele termen.

	Bladz.
Inleiding	3
Hoofdstuk I. — <i>Economische en functionele hergroepering van de begrotingsverrichtingen van de Centrale Overheid (1964, 1965, 1966)</i>	4
A. — De economische hergroepering	6
B. — De functionele hergroepering	21
Hoofdstuk II. — <i>Economische hergroepering van de uitgaven en ontvangsten van de gehele Overheid (1962-1964)</i> ...	35

Lijst der begrotingstabellen.

Economische hergroepering van de begrotingsverrichtingen van de Centrale Overheid	14-17
Aansluiting van de economische hergroepering met de officiële begrotingsgegevens	18-19
Samenvatting van de functionele uitgavencategorieën	27
Indeling van de Staatsuitgaven per begroting en per functie :	
Dienstjaar 1964	28-29
Dienstjaar 1965	30-31
Dienstjaar 1966	32-33
Economische rekening van de gehele Overheid (1962, 1963 en 1964)	44-55

2

TROISIEME PARTIE.

LE BUDGET EXPRIME EN TERMES
ECONOMIQUES ET FONCTIONNELS.

INTRODUCTION.

Cette troisième partie de l'Exposé Général poursuit un triple but :

1. Présenter de manière synthétique le budget général de l'Etat, suivant la méthode de classification économique admise dans le cadre du Benelux, en tenant compte, à cet égard, d'un certain nombre d'ajustements, tels que l'inclusion des principaux Fonds.
2. Répartir le budget général de l'Etat, complété, comme il est dit ci-dessus, selon des critères fonctionnels, c'est-à-dire suivant les grandes tâches à remplir par les pouvoirs publics.
3. Enfin, examiner le budget général de l'Etat en corrélation avec les autres sous-secteurs qui constituent l'ensemble des pouvoirs publics. Il est fait usage, à cet effet, de la classification économique.

Dans la deuxième partie de l'Exposé Général, pages 63 à 65, il a déjà été traité de la nouvelle présentation des budgets départementaux. L'importance de la classification économique y a également été rappelée.

DERDE DEEL.

DE BEGROTING UITGEDRUKT
IN ECONOMISCHE EN FUNCTIONELE
TERMEN.

INLEIDING.

In dit derde gedeelte van de Algemene Toelichting wordt een drievoudig doel nagestreefd :

1. De algemene Rijksbegroting synthetisch voorstellen volgens de in Benelux verband aanvaarde methode van economische classificatie, daarbij rekening houdend met een aantal aanpassingen, zoals het inlassen van de belangrijkste Fondsen.
2. De algemene Rijksbegroting, aangevuld zoals hierboven bedoeld, indelen naar functionele criteria, dit is volgens de grote taken welke de overheid heeft te vervullen.
3. Ten slotte, de algemene Rijksbegroting nagaan in samenhang met de andere subsectoren die de gehele overheid uitmaken. Daartoe wordt gebruik gemaakt van de economische classificatie.

In het tweede deel van de Algemene Toelichting, blz. 63 tot 65, werd reeds gehandeld over de nieuwe inkleiding van de departementale begrotingen. Daar werd ook nogmaals herinnerd aan het belang van de economische classificatie.

CHAPITRE PREMIER.

**REGROUPEMENT
ECONOMIQUE ET FONCTIONNEL
DES OPERATIONS BUDGETAIRES
DU POUVOIR CENTRAL.
(1964, 1965, 1966).**

Dans ce regroupement des opérations budgétaires, les opérations de tous les fonds et institutions d'utilité publique ⁽¹⁾ n'ont pu encore être intégrées. On n'a pas non plus tenu compte des frais imputés (et des recettes correspondantes), à savoir les amortissements économiques et l'intérêt imputé sur le capital investi dans les bâtiments administratifs ⁽²⁾.

Les tableaux économiques (et fonctionnels) du Pouvoir central, tels qu'ils sont présentés ici, se rapportent aux dépenses et aux recettes reprises dans le budget de l'Etat (ordinaire + extraordinaire), sauf les ajustements suivants :

1. Pour les dépenses et les recettes de la Poste, du Service des Paquebots Ostende-Douvres et de la R.T.B., on a seulement pris le solde de ces opérations, parce que ces services sont considérés comme entreprises publiques. En ce qui concerne la Poste, il est tenu compte, à cet égard, des recettes fictives et des dépenses fictives de cette entreprise d'Etat, qui sont imputées pour l'Etat respectivement comme dépenses et comme recettes (comme dépenses, principalement la contrepartie de la franchise de port).

2. Les opérations du Fonds des Routes ainsi que celles de l'Association Intercommunale pour l'Autoroute E3, qui sont tous deux financés de manière autonome, sont ajoutées au budget de l'Etat.

3. Les opérations de six autres fonds importants ont été intégrées, en remplacement des subventions en faveur de ces mêmes fonds qui figurent au budget de l'Etat. Il s'agit du Fonds de Dotation pour Pensions de Guerre, de la Caisse Autonome des Dommages de Guerre, du Fonds des constructions scolaires et parascolaires de l'Etat, du Fonds des constructions de l'enseignement supérieur et des cités universitaires de l'Etat, du Fonds des constructions scolaires des provinces et des communes, et du Fonds Agricole.

4. Les commissions dues lors de l'émission d'emprunts et les primes à payer lors de l'émission et de l'amortissement d'emprunts, ont été calculées et reprises dans la classification économique, respectivement parmi les achats de biens et services et parmi les intérêts. Les primes en question, qui dans le budget de la Dette publique sont jointes aux amortissements proprement dits de la dette, sont séparées de ceux-ci en vue de la classification économique.

Les commissions dont il est tenu compte dans la classification économique ne sont pas reprises dans le budget de la Dette publique; elles sont déduites directement du produit des emprunts, qui n'est pas prévu au budget des Voies et Moyens mais est porté directement au compte budgétaire.

5. Les amortissements repris sous la rubrique « Dette publique » ne comprennent pas ceux qui ont trait au solde

(1) Voir la liste de ceux-ci, p. 34.

(2) Ces opérations qui sont nécessaires pour parvenir à une présentation parfaite du compte économique ou budget des Pouvoirs publics — présentation qui est alignée sur le compte national et le budget national — seront effectuées à un stade ultérieur.

EERSTE HOOFDSTUK.

**ECONOMISCHE
EN FUNCTIONELE HERGROEPERING
VAN DE BEGROTINGSVERRICHTINGEN
VAN DE CENTRALE OVERHEID
(1964, 1965, 1966).**

In deze hergroepering van de begrotingsverrichtingen, konden de verrichtingen van al de fondsen en instellingen van openbaar nut ⁽¹⁾ nog niet worden ingeschakeld. Er werd ook nog geen rekening gehouden met de toegerekende kosten (en daarmee overeenstemmende ontvangsten), met name de economische afschrijvingen en de toegerekende rente op het kapitaal belegd in dienstgebouwen ⁽²⁾.

De economische (en functionele) staten van de Centrale Overheid, zoals ze hier worden voorgesteld, hebben betrekking op de in de Staatsbegroting (gewone + buitengewone) opgenomen uitgaven en ontvangsten, behoudens de volgende aanpassingen :

1. Voor de Posterijen, de Paketbotendienst Oostende-Dover en de B.R.T., werden de bruto-uitgaven en ontvangsten van de Staatsbegroting omgezet in netto-bedragen, omdat deze diensten worden beschouwd als overheidsbedrijven. Wat de Posterijen betreft, wordt in dit verband rekening gehouden met de fictieve ontvangsten en fictieve uitgaven van het Staatsbedrijf, die voor de Staat respectievelijk als uitgaven en als ontvangsten worden aangerekend (als uitgaven voornamelijk de tegenwaarde van de postvrijstelling).

2. De verrichtingen van het Wegenfonds evenals die van de Intercommunale Vereniging voor de Autoweg E3, die beide autonoom gefinancierd worden, zijn aan de Staatsbegroting toegevoegd.

3. De verrichtingen van zes andere belangrijke fondsen zijn ingeschakeld geworden ter vervanging van de op de Staatsbegroting uitgetrokken bijdragen aan die fondsen. Het betreft het Dotatiefonds voor Oorlogspensioenen, de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade, het Fonds voor schoolgebouwen en gebouwen in schoolverband van het Rijk, het Fonds voor hogere onderwijsgebouwen en studentenverblijven van het Rijk, het Fonds der schoolgebouwen van provinciën en gemeenten en het Landbouw-fonds.

4. Zowel het commissieloon bij uitgifte van leningen als de premies bij uitgifte en bij aflossing van leningen werden berekend en opgenomen in de economische classificatie, respectievelijk bij de aankopen van goederen en diensten en bij de rente. De genoemde premies, die op de begroting van de Rijksschuld samengevoegd zijn met de eigenlijke schuldaflossingen, worden, met het oog op de economische classificatie, afgezonderd.

De commissielonen waarmee in de economische classificatie wordt rekening gehouden, zijn niet opgenomen in de begroting van de Rijksschuld; zij worden rechtstreeks afgehouden van de leningopbrengst, die niet op de begroting van de Rijksmiddelen wordt voorzien maar wel rechtstreeks op de begrotingsrekening wordt ingeschreven.

5. De aflossingen onder de rubriek « Overheidsschuld » bevatten niet deze welke betrekking hebben op het niet afge-

(1) Zie de lijst daarvan, blz. 34.

(2) Deze verrichtingen die nodig zijn om tot een perfecte opstelling van de economische rekening of begroting van de Overheid te komen — opstelling die is afgestemd op de nationale rekening en op de nationale begroting — zullen in een later stadium geschieden.

non amorti d'emprunts à leur échéance finale. Les produits d'emprunts destinés à couvrir ces remboursements ne sont pas non plus repris sous cette rubrique (1).

Toutefois les primes affectées à ces amortissements sont néanmoins reprises notamment sous la rubrique « Intérêts » comme il a été expliqué sous le point 4 ci-dessus.

6. A partir de 1965, les dépenses afférentes à la Dette congolaise garantie sont portées au budget de la Dette publique (crédits supplémentaires). Auparavant, ces dépenses figuraient uniquement dans le compte budgétaire. Ceci sera cependant encore le cas pour les pensions congolaises garanties et autres engagements analogues, qui continueront à être liquidés à l'aide d'avances de trésorerie. Afin de donner une image aussi fidèle que possible du compte du Pouvoir central, il a également été tenu compte ici de ces pensions.

Il est remarquer que le remboursement d'emprunts à court terme faisant partie de la Dette congolaise garantie et compris dans le crédit prévu au budget extraordinaire de 1965, n'a pas été repris dans ce regroupement.

7. Les crédits provisionnels pour 1966 qui sont inscrits aux budgets de la Fonction publique et du Ministère des Finances, et qui s'élèvent ensemble à 6 473 millions, ont été répartis entre les diverses catégories économiques et les diverses fonctions intéressées selon leur utilisation probable : la réalisation du programme social de la fonction publique ainsi que la couverture des charges résultant des hausses de prix éventuelles et de l'augmentation des impôts indirects.

Les chiffres figurant dans les tableaux représentent :

a) *En ce qui concerne les dépenses :*

pour 1964 : les engagements de dépenses ordinaires enregistrés par les comptables des dépenses engagées (2), et les ordonnancements (par année civile) de dépenses extraordinaires enregistrés à la Trésorerie, y compris, en ce qui concerne ces dernières, les ordonnancements sur crédits reportés de 1963 sur 1964. Ainsi qu'il résulte du tableau de rapprochement ci-après, il est tenu compte des dépenses effectuées à l'aide d'avances de trésorerie, tandis que les régularisations en 1964 d'avances de trésorerie consenties en 1963 ont été écartées;

pour 1965 : les crédits budgétaires votés à l'origine pour cet exercice (crédits de paiement en ce qui concerne les dépenses extraordinaires), augmentés des crédits supplémentaires demandés, y compris ceux pour les exercices antérieurs;

pour 1966 : les crédits initiaux sollicités pour cet exercice.

b) *En ce qui concerne les recettes :*

pour 1964 : les opérations de caisse enregistrées à la Trésorerie et se rapportant à l'exercice; y compris les produits d'emprunts;

pour 1965 : les évaluations ajustées;

pour 1966 : les évaluations initiales du budget des Voies et Moyens.

En ce qui concerne la comparabilité des chiffres de dépenses pour les trois années considérées, on ne peut perdre de vue que les prévisions ajustées pour les dépenses ordinaires de 1965 constituent un plafond, en ce sens que l'utilisation effective des crédits sera normalement inférieure aux prévisions. En 1964, les engagements sur le budget ordinaire étaient inférieurs de 2,5 milliards aux crédits. Par contre,

(1) Ceci concerne l'Etat et le Fonds des Routes.

(2) Y compris les engagements sur les crédits, reportés par disposition spéciale, de l'Education Nationale et de la Culture, d'un montant de 1 615 millions de francs, et des Finances, d'un montant de 15 millions de francs.

lost saldo van leningen op hun eindvervaldag. De leningopbrengsten welke voor deze terugbetalingen werden bestemd, zijn evenmin opgenomen onder deze rubriek (1).

De aan deze aflossingen verbonden premies zijn echter wel opgenomen, met name onder de rubriek « Rente », zoals uiteengezet in punt 4 hiervoren.

6. Van 1965 af zijn de uitgaven in verband met de Gewaarborgde Kongolese Schuld op de begroting van de Rijksschuld gebracht (bijkredieten). Voorheen kwamen die uitgaven alleen voor op de begrotingsrekening. Dit zal echter nog het geval zijn met de gewaarborgde Kongolese pensioenen en dergelijke, die verder zullen uitbetaald worden bij middel van Schatkistvoorschotten. Om de rekening van de Centrale Overheid zo getrouw mogelijk weer te geven, werd met die pensioenen hier eveneens rekening gehouden.

Op te merken dat de terugbetaling van de kortlopende Gewaarborgde Kongolese Schuld, die begrepen is in het krediet voorzien op de buitengewone begroting van 1965, niet werd opgenomen in deze hergroepering.

7. De provisionele kredieten voor 1966 die ingeschreven zijn op de begrotingen van het Openbaar Ambt en van het Ministerie van Financiën, en die samen 6 473 miljoen belopen, werden verdeeld over de verscheidene daarbij betrokken economische categorieën en functies. Hierbij werd uitgegaan van de vermoedelijke aanwending van die provisionele kredieten, enerzijds voor het sociaal programma voor de openbare functie en anderzijds voor de weerslag op de gewone begroting, van de mogelijke prijsstijgingen en van de verhoging van de indirecte belastingen.

De in de tabellen opgenomen cijfers zijn :

a) *Wat de uitgaven betreft :*

voor 1964 : de door de rekenplichtigen der vastgelegde uitgaven ingeschreven vastleggingen voor de gewone uitgaven (2) en de op de Thesaurie ingeschreven ordonnancements (per kalenderjaar) voor de buitengewone uitgaven, met inbegrip, wat deze laatste betreft, van de ordonnancements op de kredieten overgedragen van 1963 naar 1964. Zoals verder blijkt uit de aansluitingstabel, wordt hierbij rekening gehouden met de uitgaven gedaan bij middel van Schatkistvoorschotten, terwijl de regularisaties in 1964 van Schatkistvoorschotten toegestaan in 1963, werden weggelaten;

voor 1965 : de oorspronkelijk voor dit dienstjaar gestemde begrotingskredieten (betalingskredieten wat de buitengewone uitgaven betreft), vermeerderd met de aangevraagde bijkredieten, met inbegrip van die voor vorige dienstjaren;

voor 1966 : de oorspronkelijk voor dit dienstjaar aangevraagde kredieten.

b) *Wat de ontvangsten betreft :*

voor 1964 : de op de Thesaurie ingeschreven kasverrichtingen die tot het dienstjaar behoren inclusief de leningopbrengsten;

voor 1965 : de aangepaste ramingen;

voor 1966 : de oorspronkelijke ramingen van de Rijks-middelenbegroting.

Wat de vergelijkbaarheid van de uitgavencijfers voor elk der drie beschouwde jaren betreft, mag niet uit het oog worden verloren dat de herziene vooruitzichten van de gewone uitgaven 1965 een plafond uitmaken, in deze zin dat de effectieve aanwending der kredieten normaal beneden de vooruitzichten zal liggen. In 1964 waren de vastleggingen op de gewone begroting 2,5 miljard lager dan

(1) Dit geldt voor de Staat en voor het Wegenfonds.

(2) Met inbegrip van de vastleggingen op de bij speciale beschikking overgedragen kredieten van Nationale Opvoeding en Cultuur, ten belope van 1 615 miljoen frank, en van Financiën, ten belope van 15 miljoen frank.

les dépenses extraordinaires (paiements) peuvent, étant donné le régime des reports d'une année à l'autre et le procédé des avances de trésorerie, être aussi bien supérieures qu'inférieures au montant des crédits de paiement accordés pour l'année en question. En 1964, les paiements pris en considération s'élevaient à 21,7 milliards, tandis que les crédits de paiement sans reports, mais y compris les régularisations des avances de trésorerie de l'année précédente, atteignaient 20,9 milliards.

D'autre part, les prévisions pour 1966 sont des évaluations initiales. On doit considérer ici que le résultat définitif peut être modifié dans deux directions, d'une part, par l'adjonction de crédits supplémentaires et, d'autre part, par l'annulation de crédits non utilisés.

Bref, dans la comparaison des chiffres utilisés ici pour les trois années, il ne faut jamais perdre de vue la nature exacte des données.

A. — LE GROUPEMENT ECONOMIQUE.

Le regroupement économique donne lieu à l'établissement de deux comptes : le compte des opérations courantes et le compte des opérations de capital. Le solde du premier indique l'épargne ou la désépargne. La classification économique permet donc de déterminer si, l'Etat, en tant qu'organe du pouvoir central, a employé ou emploiera des ressources courantes en vue d'investissements et autres dépenses de capital, ou s'il s'est trouvé ou se trouvera dans l'obligation de contracter des emprunts afin de couvrir une partie de ses dépenses courantes.

Normalement, il y a lieu de tenir compte à cet égard des amortissements des immeubles et du matériel, lesquels peuvent être évalués à environ 1 milliard de francs pour chacune des trois années. Cette imputation n'a été mentionnée que pour mémoire dans le présent regroupement. Il convient néanmoins d'en tenir compte pour apprécier la hauteur véritable du solde des opérations courantes.

En ce qui concerne 1965, on peut s'attendre d'autre part à ce que les crédits pour les dépenses courantes ne soient pas utilisés à concurrence d'environ 3 milliards (1).

Compte tenu de ces données, l'évolution du solde des opérations courantes se présente comme suit :

(En milliards de francs.)

	Total dépenses courantes — Totaal lopende uitgaven	Total recettes courantes — Totaal lopende ontvangsten	Solde du regroupement — Saldo van de hergroepering	Solde corrigé du regroupement — Verbeterd saldo van de hergroepering
1964	148,7 (engagements) (vastleggingen)	151,6	+ 2,9	+1,9
1965	173,1 (crédits ajustés) (aangepaste kredieten)	162,5(2)	- 10,6	- 8,6
1966	184,5 (crédits initiaux) (oorspronkelijke kredieten)	188,7	+ 4,2	+3,2

(1) En 1963 et 1964, les engagements sur le budget ordinaire sont demeurés inférieurs aux crédits respectivement de 1,6 et 2,5 milliards.

(2) Comme effet secondaire des augmentations d'impôts indirects annoncés à la fin de 1965, environ 3 milliards de recettes supplémentaires ont encore été enregistrées pour compte de l'exercice 1965. Celles-ci viendraient encore augmenter l'évaluation ajustée utilisée ici. Par contre, il ne fait pas de doute que ces plus-values influenceront de manière défavorable les recettes de 1966.

de crédits. Daarentegen kunnen de buitengewone uitgaven (betalingen), gelet op het regime van overschrijvingen van jaar tot jaar en op het procédé van Schatkistvoorschotten, ofwel hoger ofwel lager zijn dan het bedrag van de betalingskredieten toegestaan voor het betrokken jaar. In 1964 beliepen de in aanmerking genomen betalingen 21,7 miljard, terwijl de betalingskredieten zonder overschrijvingen maar met inbegrip van de regularisaties van Schatkistvoorschotten van vorig jaar, 20,9 miljard bedroegen.

Anderzijds, zijn de vooruitzichten voor 1966 oorspronkelijke ramingen. Hier moet men bedenken dat het uiteindelijke resultaat in twee richtingen kan gewijzigd worden, enerzijds door toevoeging van bijkredieten en anderzijds door het vervallen van niet gebruikte kredieten.

Kortom, bij het vergelijken van de hier gebruikte cijfers voor de drie jaren moet men steeds de juiste aard der gegevens voor ogen hebben.

A. — DE ECONOMISCHE HERGROEPERING.

De economische hergroepering leidt tot het opstellen van twee rekeningen: de rekening der lopende verrichtingen en de rekening der kapitaalverrichtingen. Het saldo van de eerstgenoemde moet de besparing of de ontsparing aangeven. Deze economische classificatie laat hier dus toe te bepalen of de Staat, als centraal overheidsorgaan, lopende middelen heeft aangewend of zal aanwenden met het oog op investeringen en andere kapitaaluitgaven, dan wel of hij heeft moeten lenen of zal moeten lenen om een deel zijner courante uitgaven te dekken.

Normaal dient hierbij rekening te worden gehouden met de afschrijvingen op gebouwen en materieel, die mogen geraamd worden op circa 1 miljard frank voor elk van de drie jaren. Deze toerekening werd in deze hergroepering slechts voor memorie vermeld. Bij de beoordeling van het saldo der lopende verrichtingen, moet hiermede nochtans rekening worden gehouden.

Wat 1965 betreft, mag, anderzijds, worden verwacht dat de kredieten voor de courante uitgaven, ten belope van een bedrag van ongeveer 3 miljard, niet zullen worden opgebruikt (1).

Rekening gehouden met deze gegevens, doet de evolutie van het saldo der lopende verrichtingen zich als volgt voor :

(In miljard frank.)

(1) In 1963 en 1964 bleven de vastleggingen op de gewone begroting respectievelijk 1,6 en 2,5 miljard beneden de kredieten.

(2) Als neveneffect van de einde 1965 aangekondigde verhogingen van indirecte belastingen, werden nog voor rekening van 1965 circa 3 miljard meerontvangsten geboekt, welke de herziene raming die hier wordt gebruikt nog zouden komen verhogen. Daarentegen lijdt het geen twijfel dat die meerontvangsten op ongunstige wijze de ontvangsten van 1966 zullen beïnvloeden.

Dans la première et dans la deuxième partie de l'Exposé Général, il a été établi que le budget ordinaire pour 1966 se clôture avec un *solde négatif* de 3,2 milliards de francs. Étant donné que le *solde des opérations courantes* du regroupement économique est *positif* et s'élève à 4,2 milliards, il existe, entre les deux présentations, une différence de 7,4 milliards de francs. Cette différence est la conséquence des ajustements suivants :

(En milliards de francs.)

In het eerste en in het tweede deel van de Algemene Toelichting, heeft men gezien dat de *gewone* begroting voor 1966 sluit met een *negatief saldo* van 3,2 miljard frank. Aangezien het *saldo van de lopende verrichtingen* van de economische hergroepering *positief* is en 4,2 miljard frank bedraagt, is er tussen beide voorstellingen een verschil van 7,4 miljard frank. Dit verschil is het gevolg van volgende aanpassingen :

(In miljard frank.)

	1966 Opérations qui influencent le solde d'épargne — Verrichtingen die het spaarsaldo beïnvloeden		
	en diminution — verminderen	en augmentation — verhogen	
Dépenses du budget extraordinaire reprises dans le compte des opérations courantes (principalement des investissements militaires).	5,6	—	Uitgaven van de buitengewone begroting opgenomen in de lopende rekening (hoofdzakelijk militaire investeringen).
Dépenses du budget ordinaire reprises dans le compte de capital (principalement des amortissements de la Dette publique).	—	19,1	Uitgaven van de gewone begroting opgenomen in de kapitaalrekening (hoofdzakelijk aflossingen Rijksschuld).
Recettes ordinaires reprises dans le compte de capital (principalement des droits de succession).	3,2	—	Gewone ontvangsten opgenomen in de kapitaalrekening (hoofdzakelijk successierechten).
Dépenses courantes extra-budgétaires (provenant principalement de fonds) ⁽¹⁾ .	4,0	—	Extrabudgettaire lopende uitgaven (voornamelijk van fondsen) ⁽¹⁾ .
Recettes courantes extra-budgétaires (provenant principalement de fonds) ⁽²⁾ .	—	1,1	Extrabudgettaire lopende ontvangsten (voornamelijk van fondsen) ⁽²⁾ .
Total	12,8	20,2	Totaal.
Différence	7,4		Vershil.

a) On distingue parmi les opérations courantes :

1. Les dépenses de consommation.

Ici viennent en premier lieu, les salaires, les pensions et autres charges sociales du personnel des services publics. Ces dépenses passent de 33,6 milliards en 1964 à 38,3 en 1965 et à 43 milliards en 1966. Les prévisions pour 1966 dépassent donc de 9,4 milliards les réalisations de 1964. L'augmentation est de près de 30 %.

Cette forte augmentation s'explique :

1° par l'ajustement des traitements et pensions à la hausse de l'index (août 1964, janvier 1965 et août 1965);

2° par les ajustements probables au cours de l'année 1966;

3° par la mise en vigueur à partir du 1er avril 1965 du système d'assurance-soins de santé obligatoire du personnel des services publics;

4° par les diverses améliorations des systèmes de traitements et de pensions, y compris celles faisant partie du programme social 1966 de la fonction publique;

5° et, enfin, par l'augmentation des effectifs.

(1) Entre autres les intérêts du Fonds de Dotation des pensions de guerre, les dépenses courantes du Fonds Agricole et du Fonds des Routes, ainsi que les commissions pour émissions d'emprunts.

(2) Principalement les recettes du Fonds Agricole.

a) Bij de lopende verrichtingen onderscheidt men :

1. De consumptieve bestedingen.

Hieronder komen in de eerste plaats de lonen, de pensioenen en de andere sociale lasten van het overheidspersoneel. Deze stijgen van 33,6 miljard in 1964 naar 38,3 in 1965 en 43 miljard in 1966. De vooruitzichten voor 1966 liggen dus 9,4 miljard boven de realisaties van 1964, dit is een vermeerdering van bijna 30 %.

Deze sterke stijging is te verklaren :

1° door de van kracht geworden aanpassingen van de bezoldigingen en pensioenen aan de stijging van het indexcijfer (augustus 1964, januari 1965 en augustus 1965);

2° door de vermoedelijke dito aanpassingen in de loop van 1966;

3° door de invoering van het stelsel van verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging van het overheidspersoneel van 1 april 1965 af;

4° door diverse verbeteringen van het bezoldigings- en pensioenstelsel, met inbegrip van die welke deel uitmaken van het sociaal programma van de openbare functie voor 1966;

5° en, ten slotte, door de vermeerdering van de effectieven.

(1) Onder meer de interesten van het Dotatiefonds voor Oorlogspensioenen, de lopende uitgaven van het Landbouwfonds en van het Wegenfonds, alsook de commissielonen bij emissies.

(2) Voornamelijk de ontvangsten van het Landbouwfonds.

Il convient de faire remarquer qu'une importante partie des crédits provisionnels dont question au 7e de l'introduction de ce chapitre, a été imputée à la catégorie économique des « Salaires et charges sociales ». D'autre part, il y a lieu de rappeler que les dépenses de personnel de l'administration des Postes ne sont pas reprises ici. Par contre, l'augmentation de ces dernières dépenses influence l'évolution du poste « Contributions aux pertes d'exploitation des entreprises publiques » (numéro de code 22).

Viennent en second lieu, les *achats courants de biens et services* (numéros de code 12 et 15), qui passent de 10,8 milliards en 1964 à 14,6 milliards en 1966, soit une hausse de 35 % en deux ans. Celle-ci est encore plus importante que celle des salaires et des pensions et comprend l'incidence relativement importante de la suppression de l'exemption en matière de taxes assimilées au timbre pour les livraisons aux services publics. Pour 1966, il a été prévu un montant de 0,7 milliard de francs pour tenir compte de l'incidence due à l'augmentation des impôts indirects à partir du 1er janvier 1965, à l'augmentation des tarifs de chemins de fer pour le transport des voyageurs et, en général, des hausses de prix auxquelles on peut s'attendre; ce montant fait partie des crédits provisionnels déjà mentionnés.

Enfin, figurent ici les dépenses courantes pour *travaux et équipement* parmi lesquelles les investissements militaires, considérés comme des dépenses de consommation, les contributions à l'O.T.A.N., la réparation et l'entretien des routes, canaux, etc. Cette catégorie de dépenses qui représentait 7,9 milliards en 1964 et 6,9 en 1965 n'atteint plus que 6,2 milliards en 1966 et cela malgré la double incidence, qui se fait également sentir ici, de la hausse des prix et de la suppression de l'exemption en matière de taxe de transmission. La réduction est particulièrement importante en ce qui concerne les dépenses militaires.

Du côté des recettes on note 1 milliard en 1964, 1,2 en 1965 et 1,0 en 1966. Elles comprennent divers remboursements de dépenses ainsi que les recettes provenant de certaines ventes. A remarquer que les recettes des Postes, de la R.T.B. et du Service des Paquebots de la ligne Ostende-Douvres ne sont pas reprises ici: la différence entre les recettes et les dépenses de ces deux entreprises publiques figure dans le groupe principal « Intérêts, pertes et profits ».

La consommation nette du Pouvoir central augmente donc de 11,5 milliards entre 1964 et 1966, soit de 22 %, alors que l'on s'attend à ce que l'augmentation du Produit National Brut ne soit que de 15 %.

2. Intérêts, pertes et profits.

La charge d'intérêts, y compris les primes payées à l'occasion des amortissements, passe de 18,6 milliards en 1964 à 21 milliards en 1966, soit 13 %. Il est à remarquer que, pendant cette même période, l'augmentation du total des dépenses courantes s'élève à 24 %. La charge d'intérêts qui s'y trouve mentionnée se rapporte à la Dette publique directe, aux dettes du Fonds des Routes, de l'E 3, de la Caisse autonome des Dommages de guerre et du Fonds de Dotation des Pensions de la guerre, ainsi qu'à la Dette congolaise garantie en devises reprise par la Belgique. La Dette publique ainsi composée se montait, à la fin de 1963, 1964 et 1965 à respectivement 464, 479 et 503 milliards de francs.

Les contributions aux pertes d'exploitation passent de 4,5 milliards en 1964 à 8,2 milliards en 1965 et 7,4 en 1966. Elles se rapportent principalement aux Chemins de fer et aux Postes. Les déficits de ces deux entreprises publiques ont fortement augmenté en 1965. En dépit du fait qu'il a été tenu compte de l'augmentation des tarifs en 1966, le

Er moet worden opgemerkt dat een aanzienlijk gedeelte van de provisionele kredieten waarvan sprake onder 7e van de inleiding van dit hoofdstuk, aan de economische categorie « Lonen en sociale lasten » werden toegerekend. Anderzijds moet er worden aan herinnerd dat de personeelsuitgaven van het bestuur van Posterijen hier niet zijn opgenomen. De stijging van laatstgenoemde uitgaven beïnvloedt daarentegen de evolutie van de post « Bijdragen in exploitatieverliezen van openbare bedrijven » (codenummer 22).

In de tweede plaats komen de *lopende aankopen van goederen en diensten* (codenummers 12 en 15), die van 10,8 miljard in 1964 stijgen tot 14,6 miljard in 1966, dit is met 35 % in twee jaar tijd, wat nog meer is dan voor de lonen en pensioenen. Hierin is de vrij aanzienlijke weerslag begrepen van de afschaffing van de vrijstelling inzake de met het zegel gelijkgestelde taxes op de leveringen aan de overheidsdiensten. Als weerslag van de verhoging van de indirecte belastingen van 1 januari 1966 af, van de verhoging van de spoorwegtarieven voor reizigersvervoer en, in het algemeen, van de verwachte prijsstijgingen, werd voor 1966 hierbij rekening gehouden met een bedrag van 0,7 miljard frank; dit bedrag maakt deel uit van de eerder vermelde provisionele kredieten.

Ten slotte, komen hier de lopende uitgaven voor *werken en uitrusting*, waaronder de als consumptieve uitgaven beschouwde militaire investeringen, de NATO-bijdragen en het herstel en onderhoud van wegen, kanalen, enz. Deze uitgavengroep vermindert van 7,9 miljard in 1964 tot 6,9 in 1965 en 6,2 in 1966, en zulks niettegenstaande de hier ook bestaande inwerking van de prijsstijgingen en van de afschaffing van de vrijstelling inzake overdrachtstaxe. De vermindering is vooral aanzienlijk op het stuk van de militaire uitgaven.

Aan de *ontvangstenzijde* noteert men 1 miljard in 1964, 1,2 in 1965, en 1,0 in 1966. Hierin zijn allerlei terugbetalingen van uitgaven begrepen alsmede de opbrengst van sommige verkopen. Op te merken dat de ontvangsten van de Posterijen, de B.R.T. en de Paketbotendienst Oostende-Dover hier niet worden geboekt: het verschil tussen uitgaven en ontvangsten van deze overheidsbedrijven komt voor in de volgende hoofdgroep « Rente, verliezen en winsten ».

De *netto consumptie* van de Centrale Overheid stijgt aldus met 11,5 miljard van 1964 tot 1966, dit is met 22 %, terwijl verwacht wordt dat het Bruto Nationaal Produkt tegen marktprijzen, van 1964 tot 1966 slechts met circa 15 % zal stijgen.

2. Rente, verliezen en winsten.

De *rentelast* van de Rijksschuld, met inbegrip van de ter gelegenheid van de aflossingen uitgekeerde premies stijgt van 18,6 miljard in 1964 tot 21 miljard in 1966, dit is met 13 %. Op te merken dat de stijging van het totaal der lopende uitgaven 24 % bedraagt in deze zelfde periode. De hier genoteerde rentelast heeft betrekking op de directe Staatsschuld, op de schuld van het Wegenfonds, de E3, de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade en het Dotatiefonds voor Oorlogspensioenen alsmede op de Gewaarborgde Congolese Schuld in dieven overgenomen door België. De alzo samengestelde Rijksschuld beliep, einde 1963, 1964 en 1965, respectievelijk 464, 479 en 503 miljard frank.

De *bijdragen in exploitatieverliezen* vermeerderen van 4,5 miljard in 1964 tot 8,2 miljard in 1965 en 7,4 in 1966. Zij betreffen hoofdzakelijk de Spoorwegen en de Posterijen. De tekorten van beide overheidsbedrijven zijn in 1965 fel gestegen. Niettegenstaande de in aanmerking genomen tariefverhogingen in 1966, blijft het door de Staat ten

montant des déficits d'exploitation devant être pris en charge par l'Etat demeure malgré tout bien plus élevé qu'en 1964. Ceci est partiellement dû aux améliorations prévues des traitements (programme social en faveur du personnel des services publics) ainsi qu'au rattachement de ces traitements à l'index des prix de détail.

Au total les participations dans les bénéfices d'exploitation et les intérêts reçus au cours des trois années considérées restent à peu de chose près égales, soit 2,2 milliards de francs.

3. Transferts directs de revenus.

Il s'agit en l'espèce de transferts de revenus qui ont lieu entre l'Etat et les entreprises privées, les entreprises publiques, les ménages et l'étranger. Le montant total des sommes ainsi transférées par le Pouvoir central à ces autres secteurs atteint 22 milliards en 1966. L'augmentation de 4,6 milliards entre 1964 et 1966 se répartit entre les ménages (2,6 milliards), les exploitations (1,2 milliard) et l'étranger (0,8 milliard).

Dans le chapitre des transferts directs de revenus sont repris les impôts à l'exception des droits de succession. Ils évoluent de 147,4 milliards en 1964 à 158,2 en 1965 et 184,9 en 1966.

L'augmentation entre 1964 et 1966 s'élève à 25 %; elle va de pair, à peu de choses près, avec l'augmentation des dépenses courantes, mais est bien plus forte que l'augmentation prévue du Produit National brut (15 %).

4. Transferts de revenus entre secteurs publics.

Dans ce groupe principal on traite tous les transferts de revenus s'effectuant d'une part entre le Pouvoir central et, d'autre part, entre les autres secteurs des pouvoirs publics, c'est-à-dire : les institutions autonomes à caractère administratif, parmi lesquels figurent quelques fonds importants (1), les institutions de sécurité sociale, les communes et provinces et l'enseignement libre. Au total, ces transferts de revenus du Pouvoir central atteignent 69,8 milliards en 1966 (contre 55,5 en 1964).

Le tableau suivant fournit pour 1964 et 1966, un aperçu des principales affectations des contributions en cette matière.

(En milliards de francs.)

	1964	1966	
<i>Fonds et institutions autonomes (1)</i>	5,1	5,9	<i>Fondsen en autonome instellingen (1) :</i>
Fonds national du logement	1,1	1,4	Nationaal Fonds voor de Huisvesting.
Fonds national des études	0,6	0,8	Nationaal Studiefonds.
Œuvre nationale de l'enfance	0,6	0,6	Nationaal Werk voor Kinderwelzijn.
Œuvres nationales pour victimes de guerre ...	0,6	0,7	Nationale Werken voor Oorlogsslachtoffers.
Autres	2,8	2,4	Andere.
<i>Sécurité sociale</i>	18,9	24,4	<i>Sociale zekerheid :</i>
Maladie et invalidité	9,4	13,8	Ziekte en Invaliditeit.
Pensions de vieillesse	7,3	8,0	Ouderdomspensioenen.
Chômage	1,3	1,7	Werkloosheid.
Allocations familiales	0,9	0,7	Gezinstoelagen.
Autres	—	0,2	Andere.
<i>Communes et provinces</i>	17,3	21,1	<i>Gemeenten en provincien :</i>
Subventions à l'enseignement	7,2	8,4	Onderwijsbijdragen.
Autres objectifs	10,3	12,8	Andere doeleinden.
<i>Enseignement libre</i>	14,2	18,5	<i>Vrij onderwijs.</i>
Total	55,0	69,8	Totaal.

(1) Le Fonds de dotation et le Fonds Agricole sont déjà incorporés directement dans les chiffres du regroupement.

laste te nemen bedrag van de exploitatietekorten toch nog heel wat hoger dan in 1964. Dit is gedeeltelijk te wijten aan de voorziene verbeteringen van de bezoldigingen (sociaal programma voor overheidspersoneel), alsook aan de koppeling van deze laatste aan het indexcijfer der kleinhandels-prijzen.

De aandelen in exploitatiewinsten en de ontvangen renten blijven in totaal ongeveer gelijk in de drie beschouwde jaren, dit is 2,2 miljard frank.

3. Directe inkomensoverdrachten.

Het betreft hier de inkomensoverdrachten welke plaats vinden tussen de Staat en de privé-bedrijven, de overheids-bedrijven, de gezinnen en het buitenland. Het totaal bedrag van de alzo door de Centrale Overheid aan die andere sectoren overgemaakte gelden bereikt 22 miljard in 1966. De vermeerdering met 4,6 miljard van 1964 naar 1966 kwam ten goede, aan de gezinnen ten belope van 2,6 miljard, aan de bedrijven ten belope van 1,2 miljard en aan het buitenland ten belope van 0,8 miljard frank.

In deze hoofdgroep worden ook de belastingen geklasseerd, met uitzondering van de successierechten. Zij evolueren van 147,4 miljard frank in 1964 naar 158,2 in 1965 en 184,9 in 1966.

De stijging van 1964 tot 1966 bedraagt 25 %; zij is ongeveer gelijklopend met de stijging van de lopende uitgaven, maar heel wat meer dan de voorziene stijging van het Bruto Nationaal Produkt (15 %).

4. Inkomensoverdrachten tussen overheidssectoren.

In deze hoofdgroep worden al de inkomensoverdrachten behandeld die plaats vinden tussen, enerzijds, de Centrale Overheid en, anderzijds, de andere sectoren van de Overheid, dit wil zeggen de autonome instellingen met administratief karakter, waaronder enkele belangrijke fondsen (1), de instellingen van de sociale zekerheid, de gemeenten en provinciën en het vrij onderwijs. In totaal bereiken deze inkomensoverdrachten van de Centrale Overheid 69,8 miljard in 1966 (tegen 55,5 in 1964).

Volgende tabel geeft een overzicht van de belangrijkste bestemmingen van deze Staatsbijdragen in 1966, vergeleken met 1964 :

(In miljard frank.)

(1) Het Dotatiefonds en het Landbouwfonds zijn reeds rechtstreeks verwerkt in de cijfers van de hergroepering.

Dans le chapitre II ci-après, on expose comment sont fusionnées les opérations du budget général de l'Etat et celles des fonds et institutions publiques autonomes (autres que celles de la Sécurité sociale) pour obtenir ainsi la présentation du Pouvoir central au sens large, et ensuite, comment celui-ci est consolidé avec le secteur des « Pouvoirs publics subordonnés » pour former ainsi le compte économique ou budget de l'ensemble des Pouvoirs publics.

b) Le compte des opérations en capital reprend, en premier lieu, le solde du compte des opérations courantes.

5. Transferts directs de capitaux.

Les transferts entre l'Etat et les autres secteurs, repris sous cette rubrique, ont le caractère d'opérations en capital.

En 1964 ils s'élèvent à 1,3 milliard de francs. Pour 1965 et 1966, on prévoit 1,7 et 2,2 milliards de francs. L'augmentation que l'on constate ici est due principalement à la contribution croissante de la Belgique dans les frais des travaux au canal Gand-Terneuzen, exécutés par les autorités des Pays-Bas. Il est à remarquer que les capitaux que l'Etat met à la disposition des entreprises publiques, en particulier de la S.N.C.B., sont en général considérés comme une participation dans le capital de ces entreprises.

Pour ce qui concerne les recettes, ce chapitre comprend les droits de succession et de donation (à concurrence de 2,6 milliards de francs en 1964, 2,8 en 1965 et 3,1 en 1966) et quelques autres recettes sur capitaux.

6. Transferts de capitaux entre secteurs publics.

Tout comme pour les opérations courantes, il s'agit ici de relations financières entre les différents secteurs publics, mais cette fois en vue d'investissements.

Ces transferts passent de 2,9 milliards en 1964 à 3,9 en 1966. La majeure partie en est attribuée à des fonds et organismes autonomes, principalement au Fonds national du logement.

Les contributions de l'Etat dans les investissements des Pouvoirs publics subordonnés vont de 1 milliard en 1964 à 1,5 milliard en 1966; les amortissements, pris en charge par l'Etat, des emprunts contractés auprès du Crédit Communal et qui sont également compris dans ce poste, s'élèvent en 1966 déjà à 280 millions (contre 64 millions en 1964) et iront en s'accroissant inévitablement au cours des années à venir.

Rappelons que les principaux transferts de capitaux à des fonds autonomes (caisse autonome des dommages de guerre, Fonds des Routes et les trois fonds pour constructions scolaires) ne figurent pas sous cette rubrique, étant donné que ces fonds ont été consolidés directement avec l'Etat et que leurs dépenses effectives sont, par conséquent, reprises sous forme d'investissements et de transferts de capitaux à des secteurs privés ainsi qu'à des communes et des provinces.

7. Investissements directs.

Les investissements directs de l'Etat y compris ceux du Fonds des Constructions scolaires et parascolaires de l'Etat et du Fonds des Constructions de l'enseignement supérieur, s'élèvent au total à 15,7 milliards en 1964, 16,3 en 1965 et 19,7 en 1966. L'augmentation que l'on constate ici se situe

In het hiernavolgend hoofdstuk II wordt duidelijk aange- toond hoe de verrichtingen van de algemene begroting van de Staat worden samengevoegd met die van de fondsen en autonome openbare instellingen (andere dan van de Sociale Zekerheid) om tot de voorstelling van de Centrale Overheid in ruime zin te komen, en, vervolgens, hoe deze laatste wordt geconsolideerd met de sociale zekerheid en de lagere publiekrechtelijke lichamen, om dan de economische rekening of begroting van de gehele overheid te vormen.

b) De rekening der kapitaalverrichtingen neemt in de eerste plaats het saldo over van de rekening der lopende verrichtingen.

5. Directe vermogensoverdrachten.

De overdrachten tussen de Staat en de andere sectoren die in deze rubriek zijn samengebracht, situeren zich in de kapitaalsfeer.

In 1964 belopen zij 1,3 miljard frank. Voor 1965 en 1966 voorziet men 1,7 en 2,2 miljard frank. De stijging die zich hier voordoet is hoofdzakelijk veroorzaakt door de toenemende bijdragen van België in de kosten van de werken aan het kanaal Gent-Terneuzen, uitgevoerd door de Nederlandse Overheid. Op te merken dat de kapitalen welke de Staat ter beschikking stelt van openbare bedrijven, in het bijzonder van de N.M.B.S., doorgaans als deelneming in het kapitaal van die bedrijven worden beschouwd en bijgevolg niet in deze rubriek worden geklasseerd.

Aan de ontvangstenzijde worden hier opgenomen de successie- en schenkingsrechten (ten belope van 2,6 miljard in 1964, 2,8 in 1965 en 3,1 in 1966) en enkele andere kapitaalontvangsten.

6. Vermogensoverdrachten tussen overheidssectoren.

Zoals bij de lopende verrichtingen, gaat het hier om financiële betrekkingen tussen de diverse overheidssectoren, maar ditmaal met het oog op investeringen.

Deze overdrachten stijgen van 2,9 miljard in 1964 naar 3,9 in 1966. Het grootste deel ervan gaat naar autonome fondsen en instellingen, voornamelijk naar het Nationaal Fonds voor de Huisvesting.

De Staatsbijdragen in de investeringen van de lagere publiekrechtelijke lichamen zijn gestegen van 1 miljard in 1964 naar 1,5 miljard in 1966; de door de Staat ten laste genomen aflossingen van de leningen aangegaan bij het Gemeentekrediet en die ook in deze post begrepen zijn, belopen in 1966 reeds 280 miljoen (tegen 64 miljoen in 1964) en zullen de volgende jaren onvermijdelijk verder toenemen.

Er moet worden aan herinnerd dat de belangrijkste vermogensoverdrachten aan autonome fondsen (Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade, Wegenfonds en de 3 fondsen voor schoolgebouwen) hier niet voorkomen, aangezien zij rechtstreeks met de Staat werden geconsolideerd en hun effectieve uitgaven derhalve opgenomen zijn in de vorm van investeringen en van kapitaaloverdrachten aan privé-sectoren en aan de gemeenten en provincien.

7. Directe investeringen.

In totaal belopen de directe investeringen van de Staat, inbegrepen die van het Wegenfonds en van de E 3, van het Fonds voor schoolgebouwen en gebouwen in schoolverband van het Rijk en van het Fonds voor hogere onderwijsgebouwen, 15,7 miljard in 1964, 16,3 in 1965 en 19,7 in

principalement dans le domaine « Routes et travaux hydrauliques » : 11,1 milliards en 1966 contre 10,2 en 1964. Il y a lieu de se rappeler qu'en 1963 il n'a été attribué que 6,2 milliards pour ces travaux. On constate donc ici une augmentation constante.

La construction de bâtiments fait également ressortir un progrès marqué, en passant de 2,6 milliards en 1964 à 3,7 milliards en 1966.

Pour l'acquisition de terrains (et éventuellement de bâtiments) il est prévu 3,2 milliards en 1966 contre 1,9 en 1964.

Après déduction des ventes de biens de capital et des amortissements, on pourrait obtenir les investissements nets. Répétons toutefois que les amortissements ne sont indiqués dans ces tableaux que pour mémoire.

8. Octrois de crédits et participations.

Sont reprises dans le présent chapitre, toutes les opérations qui sont à l'origine d'une créance certaine pour l'Etat soit que celui-ci intervienne comme actionnaire, soit comme bailleur de fonds. Les créances à caractère douteux sont en général écartées. Les octrois de crédit et participations font un bond considérable de 1964 (4,4 milliards) à 1966 (7,5 milliards).

La majeure partie de ce poste consiste en octrois de capitaux à la S.N.C.B. Ceux-ci sont assimilés à des participations au capital de cette entreprise publique.

Du côté des recettes il y a lieu d'inscrire ici les remboursements des capitaux. Ces opérations demeurent cependant comme par le passé, relativement peu importantes; le montant le plus élevé que l'on note ici est celui pour 1965, soit 0,5 milliard de francs.

9. Dette publique.

Le compte « opérations de capital » indique le *solde net à financer* avant les opérations relatives à la Dette publique. Ce solde montre dans quelle mesure les opérations en capital, en ce compris le solde du compte des opérations courantes, entraînent une augmentation nette de la Dette publique. En 1964, ce solde était de l'ordre de 18,6 milliards. Pour 1965 et 1966, il atteint respectivement 34,3 et 25,7 milliards.

Cette évolution est en premier lieu fonction du solde des opérations courantes dont il a déjà été question. Par rapport au solde élevé qui est à financer en 1965 il y a lieu de répéter que ce dernier est basé sur les évaluations budgétaires. Les réalisations pourraient certainement être ramenées à un montant plus bas, vu les annulations de crédit et les plus-values des impôts auxquelles on peut s'attendre dans les derniers mois de l'année. Si le solde net à financer en 1966 dépasse de 7,1 milliards celui de 1964, nonobstant un solde d'épargne, plus important (+ 1,3 milliard), c'est que ceci est le résultat des investissements beaucoup plus élevés ainsi que d'autres dépenses sur capitaux prévus pour 1966.

Dans le groupe principal « Dette publique » sont repris ensuite, en dépenses, les *amortissements* de la Dette publique directe (et assimilée). Ils passent de 13,5 milliards en 1964 à 15,3 milliards en 1965 et à 16,1 en 1966. Ces chiffres comprennent non seulement les amortissements qui figurent au budget de la Dette publique, mais également ceux du Fonds des Routes, de la Caisse autonome des dommages de guerre et du Fonds de dotation des pensions de guerre. Ces derniers figurent sous la rubrique « Autres amortissements ». Les « Amortissements figurant au budget de la Dette publique » évoluent de 11,3 milliards en 1964 vers 12,6 en 1965 et 13,6 en 1966. Ces chiffres comprennent les

1966. De la stijging die men hier opmerkt, doet zich hoofdzakelijk voor in de rubriek « Wegen en waterbouwkundige werken » : 11,1 miljard in 1966 tegen 10,2 in 1964. Er moet aan herinnerd worden dat voor deze werken in 1963 maar 6,2 miljard werd besteed. Men ziet hier dus een constante stijging. Ook de oprichting van gebouwen geeft een sterke vooruitgang te zien, niet name van 2,6 miljard in 1964 naar 3,7 miljard in 1966.

Voor aankoop van gronden (en eventueel van gebouwen) zijn 3,2 miljard voorzien in 1966 tegen 1,9 in 1964.

Na aftrek van de verkoop van kapitaalgoederen en van de afschrijvingen, zou men de netto investeringen kunnen bekomen. Er dient echter herhaald te worden dat de afschrijvingen in deze tabellen slechts voor memorie worden vermeld.

8. Kredietverleningen en deelnemingen.

In dit hoofdstuk worden alle uitgavenverrichtingen geboekt waaruit voor de Staat een reële vordering ontstaat, hetzij als aandeelhouder, hetzij als kredietverstrekker. Vorderingen met een twijfelachtig karakter worden hier doorgaans geweerd. De kredietverleningen en deelnemingen maken een felle sprong van 1964 (4,4 miljard) naar 1966 (7,5 miljard).

Het overgrote deel ervan bestaat in kapitaalverstrekkingen aan de N.M.B.S., die worden gelijkgesteld met deelnemingen in het kapitaal van dit overheidsbedrijf.

Aan de ontvangstenzijde moeten hier de terugbetalingen van de kapitalen worden geboekt. Deze verrichtingen blijven echter, zoals in het verleden, vrij gering; het hoogste bedrag dat men hier noteert is dat voor 1965, met name 0,5 miljard frank.

9. Overheidsschuld.

Alvorens de verrichtingen in verband met de Overheidsschuld te ontleden, wordt het *netto te financieren saldo* aangegeven. Dit resultaat geeft de mate aan waarin de voorafgaande kapitaalverrichtingen, inclusief het saldo van de lopende verrichtingen, aanleiding geven tot netto-verhoging van de Staatsschuld. In 1964 was dit saldo 18,6 miljard. Voor 1965 en 1966 komt men tot respectievelijk 34,3 en 25,7 miljard.

Deze evolutie staat in de eerste plaats in verband met de reeds eerder besproken saldi van de lopende verrichtingen. Ten aanzien van het hoge te financieren saldo van 1965 moet er worden herhaald dat dit nog gebaseerd is op begrotingsramingen. De realisaties zullen voorzeker tot een lager cijfer leiden, gelet op de verwachte annulaties van kredieten en de meeropbrengsten van belastingen in de laatste maanden van het jaar. Indien het verwachte netto te financieren saldo in 1966 7,1 miljard hoger komt te liggen dan dat van 1964, niettegenstaande een met 1,3 miljard hoger liggend spaarsaldo, dan is zulks het gevolg van de veel hogere investeringen en andere kapitaaluitgaven voorzien voor 1966.

In de hoofdgroep « Overheidsschuld » worden vervolgens, in uitgaven, de *aflossingen* van de directe Rijksschuld (en daarmee gelijkgestelde) opgenomen. Zij evolueren van 13,5 miljard in 1964 naar 15,3 miljard in 1965 en 16,1 in 1966. Deze cijfers bevatten niet alleen de aflossingen die voorkomen op de begroting van de Rijksschuld, maar ook die van het Wegenfonds, van de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade en van het Dotatiefonds voor Oorlogspensioenen. Deze laatste komen voor onder de rubriek « Andere Aflossingen ». De « aflossingen op de begroting van de Rijksschuld » evolueren van 11,3 miljard in 1964 naar 12,6 in 1965 en 13,6 in 1966. Deze cijfers bevatten

amortissements de la Dette congolaise pour un montant de 1,1 en 1964, 0,7 en 1965 et 0,4 milliard en 1966; ceci explique la diminution en 1966.

En ajoutant au solde à financer les amortissements en question, on obtient le solde définitif brut. Ce dernier s'élève à 32,1 milliards en 1964, 49,6 en 1965 et 41,8 en 1966. Ces montants représentent les déficits budgétaires pour lesquels il a été fait appel aux emprunts.

Pour 1964 seulement, le montant du produit des emprunts a pu être établi, soit 24,5 milliards pour l'Etat — emprunts repris dans le compte du budget — et 6,8 milliards pour les fonds consolidés par l'Etat (Fonds des Routes, Fonds de Dotation pour les pensions de guerre et la Caisse autonome des dommages de guerre).

Le solde net pour 1964 — 0,9 milliard — représente les autres moyens de financement ainsi que les différences qui résultent de ce que les opérations budgétaires sont inscrites par exercice alors que les produits d'emprunts sont enregistrés par année civile.

de aflossingen van de Kongolese Schuld ten belope van 1,1 in 1964, 0,7 in 1965 en 0,4 miljard in 1966; dit is wat de daling in 1966 verklaart.

Wanneer men bij het te financieren saldo de zojuist besproken aflossingen voegt, dan bekomt men het bruto eindsaldo. Dit laatste bedraagt 32,1 miljard in 1964, 49,6 in 1965 en 41,8 in 1966. Deze bedragen vertegenwoordigen de begrotingstekorten waarvoor een beroep wordt gedaan op leningen.

Alleen voor 1964 kon het bedrag van de leningopbrengsten worden aangeduid, dit wil zeggen 24,5 miljard voor de Staat — leningen opgenomen in de begrotingsrekening — en 6,8 miljard voor de met de Staat geconsolideerde fondsen (Wegenfonds, Dotatiefonds voor Oorlogspensioenen en Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade).

Het netto-eindsaldo van 1964 — 0,9 miljard — vertegenwoordigt de andere financieringsmiddelen evenals de verschillen die voortspruiten uit de boeking per dienstjaar wat de begrotingsverrichtingen betreft en de boeking per kalenderjaar wat de leningopbrengsten betreft.

13

REGROUPEMENT ÉCONOMIQUE
DES OPÉRATIONS BUDGÉTAIRES
DU POUVOIR CENTRAL.

ECONOMISCHE HERGROEPERING
VAN DE BEGROTINGSVERRICHTINGEN
VAN DE CENTRALE OVERHEID.

**REGROUPEMENT ECONOMIQUE
DES OPERATIONS BUDGETAIRES DU POUVOIR CENTRAL.**

A. — COMPTE « OPERATIONS COURANTES ».

(En millions de francs.)

Code	LIBELLE	1964		1965	
		D	C	D	
1	<i>Dépenses et recettes courantes pour biens et services</i>	52 329	952	58 171	
10	Postes non ventilés	—	349	—	
11	Salaires et charges sociales	33 592	11	38 315	
12	Achats de biens non durables et de services	10 517	194	12 649	
13	Achats de biens militaires durables	6 160	11	5 398	
14	Réparation et entretien de routes et d'ouvrages hydrauliques, n'augmentant pas la valeur.	1 745	—	1 481	
15	Coûts imputés	315	—	328	
16	Ventes de biens non durables et de services	—	366	—	
17	Ventes de biens militaires durables	—	19	—	
18	Recettes provenant de travaux d'entretien de routes et d'ouvrages hydrauliques n'augmentant pas la valeur.	—	2	—	
2	<i>Intérêts, pertes et profits d'entreprises</i>	23 064	2 258	28 510	
21	Intérêts de la dette des pouvoirs publics	18 594	—	20 303	
22	Contributions à la charge d'intérêts et aux pertes d'exploitation d'entreprises publiques.	4 461	6	8 186	
26	Intérêts de créances des pouvoirs publics	—	762	—	
27	Participations aux bénéfices d'exploitation d'entreprises publiques ...	4	1 451	13	
28	Autres produits du patrimoine	5	39	8	
3	<i>Transferts de revenus à destination et en provenance d'autres secteurs</i> ...	17 434	148 195	21 715	
31	Subventions réduisant les loyers et les intérêts	1 271	—	1 457	
32	Autres subventions aux entreprises	5 012	59	6 327	
33	Transferts de revenus aux ménages	9 139	14	10 835	
34	Transferts de revenus à l'étranger	1 966	18	3 025	
36	Impôts indirects et heffingen	45	91 049	69	
37	Impôts directs et contributions à la sécurité sociale	—	56 372	—	
38	Autres transferts de revenus des ménages et des entreprises	1	646	2	
39	Transferts de revenus de l'étranger	—	37	—	
4	<i>Transferts de revenus à l'intérieur du secteur public</i>	55 482	136	64 252	
41	Transferts de revenus au pouvoir central	5 067	—	5 745	
42	Transferts de revenus à la sécurité sociale	18 892	81	22 862	
43	Transferts de revenus aux provinces, communes et organismes assimilés.	17 263	55	19 304	
44	Transferts de revenus à l'enseignement libre	14 260	—	16 341	
48	Transferts de revenus des provinces, communes et organismes assimilés.	—	—	—	
01	<i>Divers</i>	382	79	493	
	<i>Total des opérations courantes</i>	148 691	151 620	173 141	
	<i>Solde des opérations courantes (à reporter)</i>	—	+ 2 929	—10 602	

ECONOMISCHE HERGROEPERING
VAN DE BEGROTINGSVERRICHTINGEN VAN DE CENTRALE OVERHEID.

A. — REKENING « LOPENDE VERRICHTINGEN ».

(In miljoen frank.)

	1965	1966		O M S C H R I J V I N G	Code
	C	D	C		
	1 175	63 755	990	<i>Lopende uitgaven en ontvangsten voor goederen en diensten</i>	1
	322	—	326	Niet verdeeld	10
	8	43 004	8	Lonen en sociale lasten	11
	196	14 269	186	Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten	12
	8	4 786	11	Aankoop en dergelijke van duurzame militaire goederen	13
	—	1 365	—	Herstel en niet-waardevermeerderend onderhoud van wegen en water- bouwkundige werken.	14
	—	331	—	Toegerekende kosten	15
	381	—	456	Verkoop van niet-duurzame goederen en van diensten	16
	257	—	—	Verkoop van duurzame militaire goederen	17
	3	—	3	Opbrengsten wegens niet-waardevermeerderend onderhoud voor derden van wegen en waterbouwkundige werken.	18
	2 186	28 400	2 186	<i>Rente, verliezen en winsten van bedrijven</i>	2
	—	20 973	—	Rente overheidsschuld	21
	—	7 410	2	Bijdragen in rentelasten en exploitatieverliezen van openbare bedrijven.	22
	924	—	863	Rente van overheidsvorderingen	26
	1 222	11	1 281	Aandeel in exploitatiewinsten van openbare bedrijven	27
	40	6	40	Overige opbrengsten van het eigendom	28
	158 886	21 958	184 905	<i>Inkomensoverdrachten aan en van andere sectoren</i>	3
	—	1 480	—	Huur- en renteverlagende subsidies	31
	50	6 008	55	Overige subsidies aan bedrijven	32
	5	11 689	6	Inkomensoverdrachten aan gezinnen	33
	—	2 773	—	Inkomensoverdrachten aan het buitenland	34
	95 152	6	115 141	Indirecte belastingen en heffingen	36
	63 010	—	68 827	Directe belastingen en bijdragen premie-ontvangsten sociale zekerheid.	37
	661	2	720	Overige inkomensoverdrachten van gezinnen en van bedrijven	38
	8	—	156	Inkomensoverdrachten van het buitenland	39
	84	69 844	173	<i>Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid</i>	4
	—	5 919	—	Inkomensoverdrachten aan de centrale overheid	41
	19	24 374	113	Inkomensoverdrachten aan de sociale zekerheid	42
	63	21 085	58	Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijk- gestelde lichamen.	43
	—	18 466	—	Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs	44
	2	—	2	Inkomensoverdrachten van provincies, gemeenten en daarmee gelijk- gestelde lichamen.	48
	208	547	483	<i>Diversen</i>	01
	162 539	184 504	188 737	<i>Totaal van de lopende verrichtingen.</i>	
	—	—	+4 233	<i>Saldo van de lopende verrichtingen (over te dragen).</i>	

B. — COMPE « OPERATIONS DE CAPITAL ».

(En millions de francs.)

Code	LIBELLE	1964		1965
		D	C	D
	<i>Solde des opérations courantes</i>	—	2 929	10 602
5	<i>Transferts de capitaux à destination et en provenance d'autres secteurs ...</i>	1 333	2 749	1 750
51	Transferts de capitaux aux entreprises	455	5	431
52	Transferts de capitaux aux ménages	19	—	11
53	Transferts de capitaux à l'étranger	855	—	1 302
56	Transferts de capitaux des entreprises	3	30	4
57	Impôts sur le patrimoine	1	2 578	2
58	Transferts de capitaux des ménages	—	98	—
59	Transferts de capitaux de l'étranger	—	38	—
6	<i>Transferts de capitaux à l'intérieur du secteur public</i>	2 878	—	3 799
61	Transferts de capitaux au pouvoir central	1 752	—	2 611
63	Transferts de capitaux aux provinces, communes et organismes assimilés.	1 042	—	1 114
64	Transferts de capitaux à l'enseignement libre	84	—	74
7	<i>Investissements (civils)</i>	15 746	200	16 315
71	Achats de terrains et bâtiments dans le pays	1 932	1	2 514
72	Construction de bâtiments dans le pays	2 625	—	2 822
73	Construction de routes et travaux hydrauliques	10 242	1	9 801
74	Achats de biens meubles durables	947	—	1 178
76	Ventes de terrains et bâtiments dans le pays	—	130	—
77	Ventes de biens meubles durables	—	68	—
8	<i>Octrois de crédits et participations</i>	4 445	287	5 296
81	Octrois de crédits et participations aux entreprises	4 246	3	4 768
82	Octrois de crédits aux ménages	3	—	3
83	Octrois de crédits et participations à l'étranger	179	2	485
84	Octrois de crédits à l'intérieur du secteur public	17	—	40
86	Remboursements de crédits et liquidation de participations dans les entreprises.	—	274	—
88	Remboursements de crédits et liquidations de participations à l'étranger.	—	6	—
89	Remboursements de crédits à l'intérieur du secteur public	—	2	—
01	<i>Divers</i>	376	4	190
	<i>Solde net à financer</i>	—18 609	—	—34 301
9	<i>Dette publique</i>	13 524	—	15 284
—	Amortissements au budget de la dette publique	11 324	—	12 552
—	Autres amortissements	2 200	—	2 732
	<i>Total des opérations de capital, dont :</i>	38 302	6 169	53 236
	1° Solde des opérations courantes	—	2 929	10 602
	2° Opérations de capital	38 302	3 240	42 634
	<i>Total général</i>	186 993	154 860	215 775
	<i>Solde final brut</i>	—32 133	—	—49 585
	<i>Produit d'emprunts</i>	—	31 250	—
	<i>Solde final net</i>	—883		

B. — REKENING « KAPITAALVERRICHTINGEN ».

(In miljoen frank.)

	1965	1966		O M S C H R I J V I N G	Code
	C	D	C		
—	—	—	4 233	Saldo van de lopende verrichtingen.	
2 880	2 222	3 138	Vermogensoverdrachten aan en van andere sectoren	5	
—	710	—	Vermogensoverdrachten aan bedrijven	51	
—	21	—	Vermogensoverdrachten aan gezinnen	52	
—	1 486	—	Vermogensoverdrachten aan het buitenland	53	
45	4	21	Vermogensoverdrachten van bedrijven	56	
2 781	1	3 074	Vermogensheffingen	57	
17	—	6	Vermogensoverdrachten van gezinnen	58	
37	—	37	Vermogensoverdrachten van het buitenland	59	
—	3 880	—	Vermogensoverdrachten binnen de sector overheid	6	
—	2 308	—	Vermogensoverdrachten aan de centrale overheid	61	
—	1 480	—	Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijk- gestelde lichamen.	63	
—	92	—	Vermogensoverdrachten aan het vrij onderwijs	64	
275	19 654	271	Investerings (civiel)	7	
1	3 197	1	Aankoop van grond en gebouwen in het binnenland	71	
—	3 699	—	Nieuwbouw van gebouwen in het binnenland	72	
21	11 135	21	Aanleg van wegen en waterbouwkundige werken	73	
—	1 623	—	Aankoop van duurzame roerende goederen	74	
164	—	164	Verkoop van grond en gebouwen in het binnenland	76	
89	—	85	Verkoop van duurzame roerende goederen	77	
484	7 504	340	Kredietverleningen en deelnemingen	8	
8	6 609	8	Kredietverleningen aan en deelnemingen in bedrijven	81	
—	2	—	Kredietverleningen aan gezinnen	82	
2	634	2	Kredietverleningen aan en deelnemingen in het buitenland	83	
—	259	—	Kredietverleningen binnen de sector overheid	84	
313	—	325	Kredietaflossingen door en liquidatie van deelnemingen in bedrijven ...	86	
158	—	2	Kredietaflossingen door en liquidatie van deelnemingen in het buiten- land.	88	
3	—	3	Kredietaflossingen binnen de sector overheid	89	
12	484	26	Diversen	01	
—	—25 736	—	Te financieren netto-saldo		
—	16 065	—	Overheidsschuld	9	
—	13 629	—	Aflossingen op de begroting van de overheidsschuld	—	
—	2 436	—	Andere aflossingen	—	
3 651	49 809	8 008	Totaal van de kapitaalverrichtingen, waarvan :		
—	—	4 233	1° Saldo van de lopende verrichtingen.		
3 651	49 809	3 775	2° Kapitaalverrichtingen.		
166 190	234 313	192 512	Algemeen totaal.		
—	—41 801	—	Bruto-eindsaldo.		
			Opbrengst van leningen.		
			Netto-eindsaldo.		

**RAPPROCHEMENT
DU REGROUPEMENT ECONOMIQUE
AVEC LES DONNEES BUDGETAIRES
OFFICIELLES.**

(En millions de francs.)

I. — DEPENSES.

**AANSLUITING
VAN DE ECONOMISCHE HERGROEPERING
MET DE OFFICIELE BEGROTINGSGEGEVENS.**

(In miljoen frank.)

I. — UITGAVEN.

	1964	1965	1966	
1. Total regroupement économique	186 993	215 775	234 313	1. Totaal economische hergroepering.
2. A déduire :				2. Af te trekken :
a) Avances de trésorerie à régulariser au budget de l'année suivante ⁽¹⁾ .	1 723	—	—	a) Schatkistvoorschotten te regulariseren op de begroting van volgend jaar ⁽¹⁾ .
b) Dépenses à charge de fonds, institutions autonomes et comptes pour ordre.	24 157	24 192	26 846	b) Uitgaven ten laste van fondsen, autonome instellingen en rekeningen voor orde.
c) Entreprises d'Etat :				c) Staatsbedrijven :
Postes : différence entre les dépenses et recettes : dépenses fictives de l'Etat.	1 562 315	2 518 328	2 652 331	Posterijen : verschil tussen uitgaven en ontvangsten : fictieve uitgaven van de Staat.
d) Frais et primes d'emprunts de l'Etat.	804	480	500	d) Kosten en premies bij Staatsleningen.
e) Pensions garanties congolaises	—	550	608	e) Gewaarborgde Congolese pensioe-
	28 561	28 068	30 937	
3. A ajouter :				3. Bij te voegen :
a) Avances de trésorerie en 1963 déjà comprises dans le regroupement économique de cette année et régularisées au budget de 1964.	1 915	—	—	a) Schatkistvoorschotten in 1963 reeds begrepen in de economische hergroepering van dat jaar en geregulariseerd op de begroting 1964.
b) Virements du budget aux fonds, institutions autonomes et comptes pour ordre.	11 721	14 943	15 139	b) Overschrijvingen van de begroting naar fondsen, autonome instellingen en rekeningen voor orde.
c) Dépenses brutes des entreprises d'Etat :				c) Bruto-uitgaven van Staatsbedrijven :
— Postes	5 442	6 639	7 213	— Posterijen.
— Paquebots Ostende-Douvres ...	223	242	282	— Paketboten Oostende-Dover.
— Instituts de la radiodiffusion et télévision belge.	1 319	1 483	1 562	— Instituten van de Belgische radio en televisie.
d) Dépenses budgétaires non reprises dans le regroupement :				d) Begrotingsuitgaven niet opgenomen in de hergroepering :
— Amortissement de dettes congolaises garanties à court terme.	—	1 366	—	— Aflossing van gewaarborgde Congolese schuld op korte termijn.
— Transferts comptables internes ...	29	137	151	— Interne overboekingen.
	20 649	24 810	24 347	
4. Total des données comptables officielles.	179 081	212 517	227 723	4. Totaal van de officiële boekhoudkundige gegevens.
a) Dépenses ordinaires	155 141 ⁽²⁾	185 153	200 304	a) Gewone uitgaven.
b) Dépenses extraordinaires	23 940 ⁽³⁾	27 364	27 419	b) Buitengewone uitgaven.

⁽¹⁾ Concerne uniquement les dépenses extraordinaires.

⁽²⁾ Engagements.

⁽³⁾ Ordonnancements.

⁽¹⁾ Betreft uitsluitend de buitengewone uitgaven.

⁽²⁾ Vastleggingen.

⁽³⁾ Ordonnanceringen.

II. — RECETTES.

II. — ONTVANGSTEN.

	1964	1965	1966	
1. Total regroupement économique	154 860	166 190	192 512	1. Totaal economische hergroepering.
2. A déduire :				2. Af te trekken :
a) Recettes de fonds, institutions autonomes et comptes pour ordre qui ne proviennent pas du budget de l'Etat.	1 668	1 373	1 181	a) Ontvangsten van fondsen, autonome instellingen en rekeningen voor orde, niet afkomstig van de Staatsbegroting.
b) Entreprises d'Etat :				b) Staatsbedrijven :
— Postes : amortissement économique.	112	115	118	— Posterijen : economische afschrijving.
— Paquebots Ostende-Douvre :				— Paketboten Oostende-Dover :
— amortissement économique et remboursement de dépenses.	70	78	88	— economische afschrijving en terugbetaling van uitgaven.
— différence entre recettes et dépenses.	208	238	252	— verschil tussen ontvangsten en uitgaven.
— Instituts de la radiodiffusion et télévision belge.	271	253	329	— Belgische Instituten voor radio en televisie.
	2 329	2 057	1 968	
3. A ajouter :				3. Bij te voegen :
a) Virements de fonds, institutions autonomes et comptes pour ordre aux budgets.	—	259	—	a) Overschrijvingen van fondsen, autonome instellingen en rekeningen voor orde naar de begrotingen.
b) Recettes brutes des entreprises d'Etat :				b) Bruto-ontvangsten van Staatsbedrijven :
— Postes	3 750	3 978	4 347	— Posterijen.
— Paquebots Ostende-Douvre	501	540	625	— Paketboten Oostende-Dover.
— Instituts de la radiodiffusion et télévision belge.	1 590	1 735	1 891	— Instituten van de Belgische radio en televisie.
c) Recettes non reprises dans le regroupement :				c) Ontvangsten niet opgenomen in de hergroepering.
— Produit d'emprunts de l'Etat ...	23 984	—	—	— Opbrengst van Staatsleningen.
— Divers	71	128	40	— Diverse.
	29 896	6 640	6 903	
4. Total des données comptables officielles :	182 427	170 773	197 447	4. Totaal van de officiële boekhoudkundige gegevens :
a) Recettes ordinaires	158 072	170 201	197 119	a) Gewone ontvangsten.
b) Recettes extraordinaires	24 355	572	328	b) Buitengewone ontvangsten.

20

B. — LE REGROUPEMENT FONCTIONNEL.

Le regroupement fonctionnel constitue l'instrument adéquat pour classer les dépenses de l'Etat selon les objectifs importants de la politique gouvernementale. Les institutions parlementaires en particulier, et le public en général, peuvent ainsi se former une opinion sur la portée exacte de l'évolution des tâches confiées à l'Etat.

Le Gouvernement est cependant conscient de ce qu'il faut s'efforcer à l'avenir, au moyen de la classification fonctionnelle, de mieux encore exprimer les principaux objectifs ou groupes d'objectifs et ce, non seulement dans l'Exposé Général du budget de l'Etat, mais également dans les divers documents budgétaires particuliers.

Pour l'établissement des données fonctionnelles (tableaux II, III et IV) on a utilisé les mêmes montants que ceux du regroupement économique. Les opérations des Fonds pris en considération ainsi que les opérations extra-budgétaires sont exprimées séparément dans les tableaux, notamment dans la colonne « Rapprochement ». La distinction entre les dépenses ordinaires et extraordinaires y est maintenue. On trouve dans le tableau I, un résumé succinct du regroupement fonctionnel des dépenses et de leur évolution en pourcentage des dépenses totales.

* *

L'examen des différentes fonctions de l'Etat permet de constater que le schéma général de répartition ne varie que faiblement par rapport à celui mentionné dans les Exposés Généraux précédents. Les fonctions Enseignement et Culture, Communications, Interventions sociales et Défense nationale représentent environ 59 % des dépenses totales. Les dépenses affectées à l'ensemble des autres fonctions atteignent actuellement 19 % du total, contre 18 % précédemment. L'incorporation des dépenses du Fonds agricole, de la Dette congolaise garantie et de l'Intercommunale E3 exerce son influence ici. Le restant (22 %) concerne les dépenses non imputables, notamment celles relatives aux pouvoirs publics subordonnés et à la Dette publique.

Dans presque toutes les fonctions se manifeste, pour les années 1965 et 1966, l'incidence des prix résultant soit de la hausse de l'index, soit des mesures prévues en matière de salaires et de pensions. Pour 1966, les crédits provisionnels inscrits à cette fin aux budgets du Premier Ministre et des Finances ont été répartis entre les différentes fonctions.

L'Etat a consacré à la fonction « Enseignement et Culture » 19,5 % de ses dépenses totales en 1964 et 1965 et 20,3 % en 1966 avec une dépense prévue de 47,5 milliards, soit une augmentation de 11 milliards par rapport à 1964 et de 5,2 milliards par rapport à 1965. L'expansion importante de ces dépenses s'explique par le développement de l'enseignement à tous les niveaux, l'abaissement des normes de population dans certains secteurs de l'enseignement, l'effort financier plus grand en matière de politique scientifique et les dépenses plus élevées pour la culture, le sport et la jeunesse. Le facteur salaires détermine cependant en ordre principal l'accroissement des dépenses d'enseignement. L'adaptation des salaires à l'indice des prix de détail et l'incidence des cotisations dues pour l'assurance-maladie obligatoire pèsent lourdement sur ce secteur.

B. — DE FUNCTIONELE HERGROEPERING.

De functionele hergroepering is het gepaste instrument om de Staatsuitgaven te ordenen volgens belangrijke objectieven van staatszorg. De parlementaire instellingen in het bijzonder en het publiek in het algemeen kunnen zich op deze wijze een oordeel vormen over de juiste draagwijdte van de evolutie van de taken die aan de Staat zijn toevertrouwd.

De Regering is er zich echter van bewust dat er moet worden naar gestreefd om in de toekomst door middel van de functionele classificatie de belangrijkste objectieven of groepen van objectieven nog beter tot uiting te brengen en dit niet alleen in de Algemene Toelichting op de Rijksbegroting maar eveneens in de diverse afzonderlijke begrotingsdocumenten.

Bij het opstellen van de functionele gegevens (tabel II, III en IV) werd uitgegaan van dezelfde cijfers als deze die werden aangewend bij de economische hergroepering. De verrichtingen van de in aanmerking genomen Fondsen evenals de extra-budgettaire verrichtingen zijn afzonderlijk tot uitdrukking gebracht in de tabellen, onder meer in de kolom « Aansluiting ». Het onderscheid tussen gewone en buitengewone uitgaven is er gehandhaafd. Een bondige samenvatting van de functionele uitgavencategorieën en hun procentsgewijze evolutie in verhouding tot de totale uitgaven vindt men in tabel I.

* *

De beschouwing van de onderscheiden onderwerpen van staatszorg leidt tot de vaststelling dat het algemeen beeld ervan slechts weinig afwijkt van dat van vorige Algemene Toelichtingen. De functies Onderwijs en Cultuur, Verkeer, Sociale Voorzieningen en Landsverdediging vertegenwoordigen circa 59 % van de totale uitgaven. De andere aan functies toebedeelde uitgaven bereiken thans 19 % van het totaal, tegenover 18 % voorheen. De inschakeling van de uitgaven van het Landbouwfonds, van de Gewaarborgde Congolese Schuld en van de Intercommunale E3 laten hier hun invloed gelden. Het overschot ten belope van 22 % betreft de niet toerekenbare uitgaven, met name die voor de lagere publiekrechtelijke lichamen en voor de Rijksschuld.

In vrijwel alle functies komt voor de jaren 1965 en 1966 de prijsincidentie hetzij van het stijgen van het indexcijfer, hetzij van in het vooruitzicht gestelde loon- en pensioenmaatregelen tot uitdrukking. Voor 1966 werden de te dien einde in de begrotingen van de Eerste Minister en van Financiën ingeschreven provisionele kredieten over de verschillende functies omgedeelde.

Aan de functie « Onderwijs en Cultuur » besteedde de Staat in 1964 en 1965 19,5 % van zijn totale uitgaven. In 1966 wordt het 20,3 % met een voorziene uitgave van 47,5 miljard, dit is een toename van 11 miljard t.o.v. 1964 en van 5,2 miljard t.o.v. 1965. Deze belangrijke uitgavenexpansie wordt verklaard door de uitbreiding van het onderwijs op alle niveaus, de lager gestelde bevolkingsnormen in sommige onderwijstakken, de grotere financiële inspanning op het gebied van het wetenschapsbeleid en de hogere bestedingen voor de cultuur, de sport en de jeugd. De loonfactor bepaalt nochtans in de grootste mate de toename van de onderwijsuitgaven. De aanpassing der wedden aan het indexcijfer en de bijdragen voor de verplichte ziekteverzekering wegen zwaar door in deze sector.

Constituent également des éléments importants dans cette fonction :

1° les constructions scolaires, pour lesquelles des paiements d'un montant de 3,0 milliards sont prévus en 1966 contre 2,3 milliards en 1964 et 2,7 milliards en 1965;

2° les pensions, pour lesquelles 3,4 milliards sont prévus en 1966 contre 2,7 en 1964.

Les dépenses « Communications » occupent actuellement la deuxième place par ordre d'importance, alors qu'elles n'étaient classées qu'à la quatrième place dans l'Exposé Général de 1965. Elles représentent en 1966 14 % des dépenses totales de l'Etat. La majeure partie des dépenses des départements des Communications et P.T.T. et des Travaux publics, ainsi que celles du Fonds des Routes et de l'Intercommunale E3, sont comprises dans cette fonction. Ces dépenses s'accroissent de 26 % de 1964 à 1966. Quatre éléments importants exercent leur influence :

1° Les communications routières.

a) Les dépenses du Fonds des Routes — non compris le service financier des emprunts — passent de 7,5 milliards en 1964 à 5,5 en 1965 et 7,2 milliards en 1966. A noter que le montant relativement élevé de 1964 comprend les arriérés de paiement pour l'Autoroute Baudouin dont les travaux ont été accélérés en 1964.

b) Les premiers paiements effectués par l'Intercommunale E3 s'élèvent à 0,8 milliard en 1964 et à 0,9 milliard en 1965. Il est prévu que ces paiements atteindront déjà 2,0 milliards en 1966.

2° Les communications ferroviaires.

Il s'agit ici exclusivement d'interventions en faveur de la S.N.C.B. figurant aux budgets des Communications et de la Dette publique. Elles s'élèvent à 6,1 milliards en 1964, 8,4 milliards en 1965 et 8,0 milliards en 1966.

Les principaux facteurs de cette évolution sont : un crédit spécial de 1,1 milliard en 1965, pour assurer une trésorerie suffisante à la S.N.C.B. et contribuer à la résorption de son déficit cumulé d'exploitation, l'augmentation à partir de 1965 de la dotation pour le fonds de renouvellement, et un crédit provisionnel d'environ 1,0 milliard en 1966 pour le réajustement des traitements et pensions.

3° Les communications par eau.

Cette rubrique comprend, outre les dépenses pour l'entretien des voies d'eau qui s'élèvent à environ 0,6 milliard pour chacune des trois années, des montants considérables pour l'exécution de grands travaux aux ports de mer, ports autonomes et cours d'eau, ainsi que pour l'extension de la marine marchande. Les dépenses qui figurent à cet effet au budget extraordinaire des Travaux publics passent de 3,6 milliards en 1964 à 5,6 en 1965 et 4,9 en 1966. La forte augmentation en 1965 est liée à des crédits de paiement plus élevés en vue de l'exécution accélérée des travaux aux cours d'eau et aux ports de mer en général et de la construction du 7° bassin à Anvers en particulier; l'accroissement des transferts de capitaux aux Pays-Bas pour les travaux au canal Gand-Terneuzen joue également un rôle ici. En outre, les crédits mis à la disposition du Fonds destiné à assurer le maintien et le développement de la marine marchande et de la pêche maritime, ont été augmentés en 1965 de plus de 200 millions.

Belangrijke elementen in deze functie zijn nog :

1° de oprichting van schoolgebouwen waarvoor in 1966 betalingen ten bedrage van 3,0 miljard voorzien worden tegenover 2,3 in 1964 en 2,7 in 1965;

2° de pensioenen waarvoor in 1966 3,4 miljard voorzien wordt tegenover 2,7 in 1964.

De uitgaven voor « Verkeer » nemen thans in orde van belangrijkheid de tweede plaats in, waar zij in de Algemene Toelichting 1965 slechts op de vierde plaats gerangschikt waren. Zij vertegenwoordigen in 1966 14 % van de totale Staatsuitgaven. Een groot deel van de uitgaven van de departementen van Verkeerswezen en P.T.T. en van Openbare Werken, alsmede die van het Wegenfonds en van de Intercommunale E3 zijn in deze functie verwerkt. De toeneming van de onder deze functie opgenomen uitgaven bedraagt 26 % van 1964 tot 1966. Vier voornaamste elementen laten hun invloed gelden :

1° Het wegverkeer.

a) De uitgaven van het Wegenfonds — niet inbegrepen de financiële dienst der leningen — evolueren van 7,5 miljard in 1964 naar 5,5 miljard in 1965 en 7,2 miljard in 1966. Te noteren dat in het betrekkelijk hoge bedrag van 1964 de achterstallige betalingen begrepen zijn voor de Boudewijn-autosnelweg waarvan de werken in 1964 bespoedigd werden.

b) De eerste door de Intercommunale E3 verrichte betalingen bedragen 0,8 miljard in 1964 en 0,9 miljard in 1965. Voorzien wordt dat zij in 1966 reeds 2,0 miljard zullen bereiken.

2° Het spoorverkeer.

Het betreft hier uitsluitend tussenkomsten ten voordele van de N.M.B.S. voorkomend op de begrotingen van Verkeerswegen en van de Rijksschuld. Zij bedragen 6,1 miljard in 1964 en stijgen tot 8,4 miljard in 1965 en 8,0 miljard in 1966.

Een bijzonder krediet van 1,1 miljard in 1965, om de thesauriemiddelen van deze maatschappij aan te vullen en bij te dragen tot de opslorping van haar exploitatietekort, de verhoging vanaf 1965 van de dotatie voor het vernieuwingsfonds, en een bedrag van circa 1,0 miljard provisionele kredieten in 1966 voor de heraanpassing der wedden en pensioenen, zijn de voornaamste factoren in deze evolutie.

3° Het verkeer te water.

Deze rubriek bevat benevens de uitgaven voor het onderhoud der waterwegen die in elk van de 3 jaren circa 0,6 miljard bedragen, zeer aanzienlijke sommen voor de uitvoering van grote werken aan zeehavens, autonome havens en waterlopen, evenals voor de uitbreiding van de handelsvloot. De op de buitengewone begroting van Openbare Werken terzake voorkomende uitgaven evolueren van 3,6 miljard in 1964 naar 5,6 in 1965 en 4,9 in 1966. De sterke stijging in 1965 heeft betrekking op hogere betalingskredieten met het oog op een versnelde uitvoering van de werken aan waterlopen en aan zeehavens in het algemeen en van de bouw van het 7° havendok te Antwerpen in het bijzonder; ook de toenemende kapitaaloverdrachten aan Nederland voor de werken aan het kanaal Gent-Terneuzen spelen hier een rol. De kredieten ter beschikking gesteld van het Fonds bestemd om het behoud en de ontwikkeling te verzekeren van de handelsvloot en van de zeevisserijvloot, werden eveneens in 1965 met ruim 200 miljoen verhoogd.

4° Les Postes.

Le déficit de l'administration des Postes, qui s'élevait à 1,6 milliard en 1964, a subi une forte augmentation. Les prévisions en la matière indiquent 2,5 milliards en 1965 et 2,7 milliards en 1966. Ceci est dû en ordre principal à l'accroissement des dépenses de personnel.

La fonction « Interventions sociales » occupe la troisième place. Ces dépenses passent de 23,0 milliards en 1964 à 28,6 milliards en 1965 et 30,3 milliards en 1966, soit une augmentation de 31 %.

Les transferts au secteur « Sécurité sociale » couvrent 80 % de cette fonction. Ils atteindront en 1966 un montant de 24,4 milliards contre 18,9 milliards en 1964 et 22,9 milliards en 1965.

Dans le secteur des pensions, on observe une hausse de 6 % pour les 3 années considérées, principalement sous l'influence des nouvelles adaptations prévues dans les différents régimes et des autres interventions en faveur des pensionnés.

Les transferts au secteur Maladie-Invalidité augmentent d'environ 50 % de 1964 à 1966. Le déficit chronique dans ce secteur, en particulier le régime général, provenant notamment de l'augmentation continue du nombre des bénéficiaires et de la hausse du prix des prestations, nécessite des interventions accrues.

En matière de politique familiale, on note des transferts de 0,9 milliard en 1964, 1,3 milliard en 1965 et 0,7 milliard en 1966. L'intervention moins élevée de l'Etat en 1966 a été rendue possible par le fait que le régime des allocations familiales dispose actuellement de ressources suffisantes nonobstant les avantages supplémentaires prévus.

Les dépenses pour le chômage et l'emploi augmentent fortement à la suite de nouvelles mesures en matière de formation, d'éducation professionnelle et de reclassement en vue d'assurer le maintien du plein emploi.

Les transferts aux ménages à diverses fins sociales présentent également une augmentation considérable. Ils passent de 2,6 milliards en 1964 à 3,6 milliards en 1965 et 4,0 milliards en 1966. Les trois transferts les plus importants sont ceux aux fonds d'assurance-maladie libre, les paiements en application des lois relatives aux estropiés et mutilés et les transferts au fonds spécial pour le paiement des frais d'entretien des indigents belges et étrangers.

Les dépenses de « Défense nationale » occupent la quatrième place avec environ 12 % du total. L'évolution de 24,5 milliards en 1964, à 26,1 en 1965 et 27,4 milliards en 1966 se rapporte exclusivement aux budgets ordinaires de la Défense nationale et de la Gendarmerie ainsi qu'à celui des Pensions.

Les principaux facteurs de hausse sont :

- 1° les dépenses de personnel (liaison à l'index au 1er janvier et au 1er août 1965);
- 2° les dépenses pour l'entretien d'avions de transport et de combat;
- 3° l'application de la loi du 22 mars 1965 supprimant l'exonération en matière de taxes assimilées au timbre sur les fournitures aux services publics.

Les dépenses extraordinaires pour la Défense nationale sont en diminution. Ceci résulte, d'une part, du fait que les données de 1965 et de 1966 ne comprennent pas les transferts relativement importants de crédits de paiement provenant d'exercices antérieurs et, d'autre part, du fait que les paiements de certaines réalisations sont étalés sur plu-

4° De Posterijen.

Het deficit van het bestuur der Posterijen dat in 1964 1,6 miljard bedroeg verhoogde eveneens aanzienlijk. De vooruitzichten terzake wijzen op 2,5 miljard in 1965 en 2,7 miljard in 1966. Hoge personeelsuitgaven laten hier hun invloed gelden.

De functie « Sociale Voorzieningen » neemt de derde plaats in. Deze uitgaven evolueren van 23,0 miljard in 1964 naar 28,6 miljard in 1965 en 30,3 miljard in 1966, dit is een toename met 31 %.

De overdrachten aan de sector « Sociale Zekerheid » beslaan 80 % van deze functie. Zij zullen in 1966 een bedrag bereiken van 24,4 miljard tegenover 18,9 miljard in 1964 en 22,9 miljard in 1965.

In de pensioensector wordt een stijging waargenomen van 6 % over de 3 beschouwde jaren voornamelijk onder invloed van de nieuwe voorziene aanpassingen in de verschillende stelsels en van andere tegemoetkomingen voor de pensioengerechtigden.

De overdrachten aan de sector Ziekte-Invaliditeit nemen toe met circa 50 % van 1964 tot 1966. Het chronisch tekort in deze sector, inzonderheid het algemeen stelsel, voortvloeiend o.m. uit de voortdurende stijging van het aantal begunstigten en de verhoging van de prijs der prestaties vergen toenemende tussenkomsten.

Voor gezinsbeleid worden transferten genoteerd van 0,9 miljard in 1964, 1,3 miljard in 1965 en 0,7 miljard in 1966. De verminderde tussenkomst van de Staat in 1966 werd mogelijk gemaakt door het feit dat het stelsel van de kinderbijslag thans over voldoende middelen beschikt niet-tegenstaande de in het vooruitzicht gestelde bijkomende voordelen.

De uitgaven voor werkloosheid en tewerkstelling volgen een stijgende curve voortvloeiende uit nieuwe maatregelen op het gebied van vorming, beroepsscholing en herklassering om het behoud van de volledige tewerkstelling te verzekeren.

De transferten aan gezinnen voor diverse sociale doeleinden vertonen eveneens een aanzienlijke stijging. Zij evolueren van 2,6 miljard in 1964 naar 3,6 miljard in 1965 en 4,0 miljard in 1966. De drie belangrijkste zijn deze aan de vrijwillige ziekenfondsverzekeringen, de betalingen bij toepassing van de wetten betreffende de gebrekkigen en verminkten en de overdrachten aan het bijzonder fonds voor de betaling van de onderhoudskosten van Belgische en buitenlandse behoeftigen.

De uitgaven voor « Landsverdediging » nemen de vierde plaats in met circa 12 % van het totaal. De stijging van 24,5 miljard in 1964, naar 26,1 in 1965 en 27,4 miljard in 1966 heeft uitsluitend betrekking op de gewone begrotingen van Landsverdediging en van de Rijkswacht evenals op die van Pensioenen.

Belangrijke verhogingsfactoren zijn :

- 1° de personeelsuitgaven (koppeling aan het indexcijfer op 1 januari en op 1 augustus 1965);
- 2° de uitgaven voor onderhoud van transport- en gevechtsvliegtuigen;
- 3° de toepassing van de wet van 22 maart 1965 waarbij de vrijstelling inzake de met het zegel gelijkgestelde taken op leveringen aan de overheidsdiensten werd afgeschaft.

De buitengewone uitgaven voor Landsverdediging vertonen een daling. Enerzijds vloeit dit voort uit het feit dat in de gegevens van 1965 en 1966 de relatief belangrijke overdrachten van betalingskredieten van vorige dienstjaren niet zijn opgenomen en anderzijds omdat de betalingen van sommige verwezenlijkingen over verscheidene jaren gespreid

sieurs années, comme par exemple, le remplacement du charroi banalisé, le programme d'acquisition d'hélicoptères légers de reconnaissance, le programme d'équipement d'avions supersoniques d'entraînement et le programme de renouvellement des chars de combat.

Les dépenses pour la fonction « Dommages de guerre et calamités » présentent une évolution très irrégulière pendant les années considérées. Ces dépenses passent de 8,8 milliards en 1964 à 8,4 milliards en 1965 et à 8,6 milliards en 1966.

La situation se présente cependant tout autrement lorsqu'on fait abstraction des dépenses qui découlent de l'accession à l'indépendance de l'ancienne colonie belge et en particulier de la Dette congolaise garantie. On obtient alors : 6,0 milliards en 1964, 6,4 milliards en 1965 et 6,8 milliards en 1966, soit un accroissement de 14 % de 1964 à 1966.

Les dépenses du Fonds de dotation des pensions de guerre atteindront en 1966 un montant de 4,8 milliards contre 4,3 en 1964. L'admission de nouvelles catégories d'ayants droit, l'octroi de nouveaux avantages et la liaison de ces pensions à l'index compensent largement la diminution du nombre de pensionnés.

D'autre part, les indemnités allouées aux sinistrés de guerre à l'intervention de la Caisse autonome des dommages de guerre se trouvent réduites à des montants peu importants (172 millions en 1966).

Enfin, figurent encore dans cette fonction, les contributions aux Œuvres Nationales des Invalides de la Guerre et des Anciens Combattants, pour un montant d'environ 0,7 milliard pour chacune des trois années.

Dans la sous-fonction « calamités », la Dette congolaise garantie représente le poste principal. Pour 1964, la Loi des comptes comprend à cet effet des charges d'intérêt et d'amortissement à concurrence de 2,2 milliards. Elles retombent à 1,4 milliard en 1965 et se réduisent à 1,2 milliard en 1966. Pour l'avenir, on peut prévoir un amortissement rapide de ces charges.

Les dépenses pour « Industrie, Commerce et Classes moyennes » augmentent d'environ 60 % au cours des années considérées. Elles passent de 4,1 milliards en 1964 et 5,6 milliards en 1965 à 7,2 milliards en 1966.

A noter les nouvelles charges relatives à l'assainissement de l'industrie charbonnière où, depuis le début 1965, une nouvelle crise s'est manifestée. En conséquence, les interventions de l'Etat en faveur de l'industrie charbonnière sont passées de 140 millions en 1964 à 1,2 milliard en 1965 et 1,5 milliard en 1966.

Dans le secteur de l'énergie, il y a lieu de mentionner en outre la participation de l'Etat dans la S.A. Distrigaz (438 millions en 1966 contre 110 millions en 1965).

Dans cette fonction sont également comprises les subventions en réduction d'intérêts en faveur des entreprises, dans le cadre de l'expansion économique. Elles s'élèvent en 1966 à 1,2 milliard de francs et sont sujettes à une hausse continue par suite des décisions prises antérieurement. Dans le cadre de l'expansion économique, on ne peut oublier, en outre, les participations de l'Etat dans la Société nationale d'investissement (200 millions en 1966) et, pour la première fois en 1966, dans un Fonds spécial pour la promotion de l'économie régionale (200 millions), tandis que pour l'achat et l'équipement de terrains industriels il est prévu en 1964, 1965 et 1966 respectivement 350, 309 et 479 millions.

D'autres éléments importants dans cette fonction sont les subventions à la recherche scientifique appliquée (notamment pour l'I.R.S.I.A.) et pour les activités dans le domaine

worden, zoals bijvoorbeeld de vervanging van de gebanaliseerde voertuigen, het aanschaffingsprogramma van lichte verkenningsschroefvliegtuigen, het uitrustingsprogramma van supersonische opleidingsvliegtuigen en het vernieuwingsprogramma van de tanks.

De uitgaven met betrekking tot de functie « Oorlogs- en Rampschade » kennen een zeer ongelijkmatig verloop tijdens de beschouwde jaren. De uitgaven evolueren van 8,8 miljard in 1964 tot 8,4 miljard in 1965 naar 8,6 miljard in 1966.

Het beeld wijzigt zich nochtans wanneer men abstractie maakt van de hier opgenomen uitgaven die voortvloeien uit het onafhankelijk worden van de gewezen Belgische kolonie, in 't bijzonder de Gewaarborgde Congolese Schuld. Dan bekomt men : 6,0 miljard in 1964, 6,4 miljard in 1965 en 6,8 miljard in 1966, dit is een toeneming met 14 % van 1964 tot 1966.

De uitgaven van het Dotatiefonds voor Oorlogspensioenen zullen in 1966 een bedrag van 4,8 bereiken tegenover 4,3 in 1964. De opnemng van nieuwe categorieën van recht-hebbenden, de toekenning van nieuwe voordelen en de koppeling van deze pensioenen aan het indexcijfer wegen ruimschoots op tegen de vermindering van het aantal gepensioneerden.

Anderzijds zijn de vergoedingen toegekend aan oorlogsgeteisterden door bemiddeling van de Autonome Kas voor Oorlogsschade tot geringe bedragen herleid (172 miljoen in 1966).

Ten slotte komen nog de bijdragen aan de Nationale Werken voor Oorlogsinvaliden en voor Oudstrijders, ten belope van circa 0,7 miljard, in elk van de drie jaren, in deze functie voor.

In de subfunctie « rampschade » is als voornaamste post de Gewaarborgde Congolese Schuld opgenomen. Voor 1964 komen in de Rekeningwet dienaangaande interest- en aflossingslasten voor ten belope van 2,2 miljard. Zij verminderen tot 1,4 miljard in 1965 en worden in 1966 herleid tot 1,2 miljard. Voor de toekomst mag een snelle delging van deze lasten voorzien worden.

De uitgaven voor « Nijverheid, Handel en Middenstand » stijgen met ongeveer 60 % in de loop van de beschouwde jaren, met name van 4,1 miljard in 1964 en 5,6 miljard in 1965 naar 7,2 miljard in 1966.

Opvallend zijn de nieuwe lasten in verband met de sanering van de steenkolenijverheid waar zich sedert begin 1965 een nieuwe crisis voordoet. Dientengevolge stegen de overheids-subsidies aan de mijnen van 140 miljoen in 1964 tot 1,2 miljard in 1965 en 1,5 miljard in 1966.

In de energiesector moet verder nog de deelneming van de Staat in de N.V. Distrigaz vermeld worden (438 miljoen in 1966 tegen 110 miljoen in 1965).

In deze functie zijn eveneens de renteverlagende subsidies aan de bedrijven in het raam van de economische expansie opgenomen. Zij bedragen in 1966 1,2 miljard frank en zijn ingevolge de vroeger genomen beslissingen aan een voortdurende stijging onderhevig. In het kader van de economische expansie mogen verder de deelnemingen van de Staat in de Nationale Investeringsmaatschappij (200 miljoen in 1966) en, voor het eerst in 1966, in een Bijzonder Fonds ter bevordering van de streekontwikkeling (200 miljoen) niet vergeten worden, terwijl er voor de aankoop en de uitrusting van industrieterreinen in 1964, 1965 en 1966 resp. 350, 309 en 479 miljoen voorzien zijn.

Andere belangrijke elementen in deze functie zijn de subsidiëring van het toegepast wetenschappelijk onderzoek (waaronder o.a. het I.W.O.N.L.) en van de activi-

de l'énergie nucléaire, ainsi que dans celui de la promotion du commerce extérieur.

La fonction « **Agriculture et Ravitaillement** » ne présente pas une évolution uniforme. Les dépenses respectives pour les années 1964, 1965 et 1966 s'élèvent à 4,5, 5,2 et 4,9 milliards. Malgré le fait qu'en 1964 il y ait eu une intervention exceptionnelle de l'Etat de 0,4 milliard pour le maintien du niveau des prix des produits de la minoterie, les dépenses pour 1965 en chiffres absolus sont encore supérieures de 700 millions de francs. Ceci s'explique en ordre principal par les charges accrues du Fonds Agricole et de l'Office national du lait et de ses dérivés (application de la réglementation de la C.E.E. sur les produits laitiers) ainsi que par le remembrement des biens ruraux.

Les années 1965 et 1966 indiquent également un effort croissant dans le domaine de l'amélioration des races animales et de la lutte contre l'épizootie. Les dépenses totales pour l'agriculture sont cependant influencées en 1966 par les prévisions moins élevées des dépenses du Fonds agricole.

En ce qui concerne la fonction « **Relations avec l'étranger** », on note pour chacune des années 1965 (4,2 milliards) et 1966 (4,5 milliards) une augmentation sensible par rapport à 1964 (2,9 milliards).

Trois facteurs sont déterminants pour cette évolution :

1° les dépenses afférentes à la représentation belge à l'étranger, dont plus de 70 % consistent en frais de traitements et de représentation; elles augmentent de 17 % pendant la période considérée;

2° les contributions aux organismes internationaux, qui augmentent de 35 % pendant la même période;

3° l'aide aux pays en voie de développement, sous forme de transferts de revenus et de capitaux — non compris la part financée par la Loterie Nationale —; ce poste évolue de 1,4 milliard en 1964 à 2,0 milliards en 1965 et 1966. La hausse à partir de 1965 résulte des contributions accrues et des dépenses plus élevées pour des experts et techniciens, notamment pour l'enseignement et pour l'organisation militaire.

En outre, il y a lieu de noter que les efforts en matière d'aide au développement ne sont pas orientés exclusivement vers le Congo, le Rwanda et le Burundi, mais dans une certaine mesure également vers d'autres pays. C'est ainsi qu'en 1965 et 1966, à titre de participations notamment à l'Association Internationale de Développement et à la Banque Européenne d'Investissement, des crédits sont accordés et des prêts sont consentis à des Etats étrangers pour un montant de 0,4 milliard.

Les dépenses de la fonction « **Justice et Police** » passent de 4,6 milliards en 1964 à 5,1 milliards en 1965 et 6,1 milliards en 1966. Elles comprennent, outre les dépenses très importantes des services judiciaires, celles de la Gendarmerie (pour les 2/3) et de la Sûreté nationale. Les dépenses pour les établissements pénitentiaires, la Protection de l'enfance et de la Protection civile complètent l'ensemble.

La hausse des salaires et les effectifs du personnel relativement importants dans ces services, déterminent pour une large part l'évolution des dépenses de cette fonction.

Les dépenses relatives aux établissements pénitentiaires augmentent de 22 % et celles pour la Protection de l'enfance de 27 %, de 1964 à 1966.

Pour la Protection civile, on note en 1966 des dépenses qui dépassent de plus de 50 % celles de 1964. Cette augmentation est la conséquence notamment d'un effort spécial en matière d'équipement de ces services.

teiten inzake kernenergie, alsook de bevordering van de buitenlandse handel.

De functie « **Landbouw en Voedselvoorziening** » kent geen eenvormig verloop. De respectieve uitgaven voor de jaren 1964, 1965 en 1966 bedragen 4,5, 5,2 en 4,9 miljard. Ondanks het feit dat in 1964 een uitzonderlijke Staatssus-senkomst van 0,4 miljard plaats greep voor de handhaving van het prijsniveau van de meelprodukten, liggen de uitgaven voor 1965 in absolute cijfers nog 700 miljoen frank hoger. Dit is in hoofdzaak te verklaren door de verhoogde lasten van het Landbouwfonds en van de Nationale Zuiveldienst (toepassing van de E.E.G.-reglementering op de melkprodukten), evenals van de ruilverkaveling van landeigendommen.

De jaren 1965 en 1966 wijzen eveneens op een toenemende krachtinspanning op het vlak van de verbetering van de dierenrassen en van de veeziektenbestrijding. De totaal-uitgaven voor de landbouw worden in 1966 evenwel beïnvloed door de lagere vooruitzichten van uitgaven van het Landbouwfonds.

In de functie « **Buitenlandse Betrekkingen** » noteert men in 1965 (4,2 miljard) en in 1966 (4,5 miljard) een aanmerkelijke vermeerdering t.o.v. 1964 (2,9 miljard).

Drie factoren zijn bepalend voor deze evolutie :

1° de uitgaven met betrekking tot de Belgische vertegenwoordiging in het buitenland, waarvan ruim 70 % aan wedde- en representatielasten; zij stijgen tijdens de beschouwde tijdspanne met 17 %.

2° de bijdragen aan internationale organismen, die tijdens dezelfde periode met 35 % oplopen.

3° de hulp aan ontwikkelingslanden onder de vorm van inkomens- en kapitaaloverdrachten — niet inbegrepen het gedeelte gefinancierd door de Nationale Loterij —; deze post evolueert van 1,4 miljard in 1964 naar 2,0 miljard in 1965 en in 1966. De stijging vanaf 1965 spruit voort uit de verhoogde bijdragen en uit de grotere uitgaven voor deskundigen en technici onder meer voor het onderwijs en voor de militaire organisatie.

Bovendien valt te noteren dat de inspanningen inzake ontwikkelingshulp niet uitsluitend op Congo, Rwanda en Burundi maar in zekere mate ook op andere landen gericht zijn. In 1965 en 1966 worden aldus bij wijze van deelnemingen o.m. in de Internationale Ontwikkelingsassociatie en de Europese Investeringsbank aan vreemde staten kredieten verleend en leningen toegestaan ten belope van 0,4 miljard.

De uitgaven van de functie « **Justitie en Politie** » stijgen van 4,6 miljard in 1964 naar 5,1 miljard in 1965 en 6,1 miljard in 1966. Zij bevatten naast de zeer belangrijke uitgaven voor de rechtspleging deze van de Rijkswacht (voor 2/3) en van de Binnenlandse Veiligheid. De uitgaven voor het Gevangeniswezen, de Kinderbescherming en de Burgerlijke Verdediging vervolledigen het geheel.

De stijging der lonen en de betrekkelijk belangrijke personeelseffectieven in deze diensten bepalen voor een groot deel de evolutie van de uitgaven van deze functie.

De uitgaven met betrekking tot het Gevangeniswezen vermeerderen met 22 % en deze voor de Kinderbescherming met 27 %, van 1964 tot 1966.

Voor de Burgerlijke Verdediging noteert men in 1966 uitgaven die met ruim 50 % deze van 1964 overschrijden. Deze verhoging is het gevolg o.m. van een bijzondere inspanning inzake de uitrusting van deze diensten.

La fonction « **Logement** » présente l'évolution suivante : 2,6 milliards en 1964, 3,4 milliards en 1965 et 3,1 milliards en 1966. Le montant plus élevé en 1965 s'explique par le fait que le retard dans l'octroi des primes à la construction a diminué. En outre, on observe depuis 1965 un effort accru en matière d'urbanisme (loi Brunfaut) (0,3 milliard en 1964 contre 0,6 milliard en 1965 et 1966). A remarquer également qu'en 1966 il est prévu pour la première fois, encore que pour un montant relativement réduit (40 millions), une dépense pour les espaces verts, et ce en vue de combler certaines lacunes qui pourraient être constatées dans les activités assumées en l'espèce par les pouvoirs publics subordonnés.

Les dépenses pour la fonction « **Santé publique** » ont presque doublé au cours des 3 années considérées. Alors qu'elles ne s'élevaient qu'à 1,7 milliard en 1964, elles représentent en 1965 2,5 milliards (+48 %), et atteignent en 1966 3,3 milliards (+29 %). Cette augmentation se reflète dans presque toutes les interventions de l'Etat en la matière. Doivent être mentionnées ici : les interventions dans la gestion des hôpitaux privés et communaux, les subventions à la recherche scientifique médicale dans les universités, à l'Œuvre Nationale de l'Enfance et aux organismes sanitaires, éducatifs ou prophylactiques. Les contributions de l'Etat dans la construction d'hôpitaux et établissements analogues se sont également accrues (276 millions en 1964, 279 millions en 1965 et 460 millions en 1966).

La fonction « **Administration générale** » se maintient à environ 4 % des dépenses totales. La forte augmentation pendant la période considérée (1964-1966) résulte principalement de l'accroissement de la masse des salaires dans le département des Finances où l'effectif du personnel est important et dans une moindre mesure dans ceux de l'Intérieur, du Premier Ministre et de la Fonction publique.

Les dépenses reprises sous cette fonction pour la construction, la location et l'entretien des bâtiments de l'Etat passent de 0,7 milliard en 1964 à 1,3 milliard en 1965 et 1,6 milliard en 1966.

Dans la série des dépenses non réparties fonctionnellement, la « **Dette publique** » représente le poste principal. Le pourcentage de la Dette publique dans le total des dépenses s'élève à 16,5 en 1964, 16,2 en 1965 et 15,7 en 1966.

Cette évolution a déjà été analysée de plus près dans la partie économique. A remarquer que cette fonction comprend, outre le service financier des emprunts de l'Etat, également celui du Fonds des Routes, de la Caisse autonome des dommages de guerre et du Fonds de dotation des pensions de guerre. D'autre part, suivant les conventions du Benelux en vigueur en la matière, la Dette congolaise garantie est classée dans la fonction « **Calamités** ».

Les dépenses relatives aux « **Pouvoirs publics subordonnés** », qui ne sont pas non plus réparties fonctionnellement, s'accroissent de 15 % pendant les années considérées. Il s'agit ici en particulier de transferts au Fonds des Communes et au Fonds des Provinces, dont le niveau est déterminé par l'évolution de l'indice des prix de détail.

De functie « **Volkshuisvesting** » vertoont de volgende evolutie : van 2,6 miljard in 1964, 3,4 miljard in 1965 en 3,1 miljard in 1966. Het hogere bedrag in 1965 moet verklaard worden door het feit dat de achterstand in het toekennen van de bouwpremies verminderde. Bovendien wordt sinds 1965 een verhoogde krachtsinspanning inzake stedenbouw (wet Brunfaut) waargenomen (0,3 miljard in 1964 tegen 0,6 miljard in 1965 en 1966). Op te merken valt nog dat in 1966 voor het eerst, zij het dan voor een relatief gering bedrag (40 miljoen), een uitgave voorzien is voor de groene ruimten, en wel met het oog op de aanvulling van zekere leemten die in de activiteiten terzake van de lagere overheden mochten worden vastgesteld.

De uitgaven voor de functie « **Volksgesondheid** » verdubbelden bijna in de loop van de 3 beschouwde jaren. Waar zij in 1964 nog 1,7 miljard bedroegen, stijgen zij in 1965 tot 2,5 miljard (+48 %), om in 1966 de 3,3 miljard te bereiken (+29 %). Deze verhoging weerspiegelt zich in haast alle Staatstussenkomensten terzake. Moeten hier vermeld worden : de tussenkomensten in het beheer van de privé- en gemeentelijke ziekenhuizen, de subsidiëring van het medisch wetenschappelijk onderzoek in de universiteiten, de ondersteuning van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn en de subsidies aan de sanitaire opvoedende of voorbehoudende organismen. Ook de Staatsbijdragen in de bouw van hospitalen e.d. verhoogden (276 miljoen in 1964, 279 miljoen in 1965 en 460 miljoen in 1966).

De functie « **Algemeen Bestuur** » handhaaft zich op circa 4 % van de totale uitgaven. De sterke stijging tijdens de beschouwde periode (1964-1966) vloeit grotendeels voort uit de aangroei van de loonmassa in het departement van Financiën met hoge personeelsbezetting en in mindere mate in deze van Binnenlandse Zaken, Eerste Minister en Openbaar Ambt.

De onder deze functie opgenomen uitgaven voor oprichting, huur en onderhoud der Staatsgebouwen evolueren van 0,7 miljard in 1964 naar 1,3 miljard in 1965 en 1,6 miljard in 1966.

In de reeks der niet functioneel toebedeelde uitgaven vormt de « **Openbare Schuld** » de voornaamste post. Het procentueel aandeel ervan in het totaal der uitgaven bedraagt 16,5 in 1964, 16,2 in 1965 en 15,7 in 1966.

In het economische gedeelte werd deze evolutie reeds nader ontleed. Op te merken dat deze functie naast de financiële dienst van de Staatsleningen eveneens deze van het Wegenfonds, de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade en het Dotatiefonds voor Oorlogspensioenen omvat. Anderzijds wordt de Gewaarborgde Congolese Schuld volgens de terzake in Beneluxverband geldende conventies in de functie « **Rampschade** » gerangschikt.

De uitgaven met betrekking tot de « **Lagere publiekrechtelijke lichamen** » die eveneens niet functioneel toebedeeld worden nemen tijdens de beschouwde jaren toe met 15 %. Het geldt hier inzonderheid de transferten aan het Fonds der Gemeenten en het Fonds der Provinciën waarvan het niveau bepaald wordt in functie van de evolutie van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen.

TABLEAU I. — APERÇU DES CATÉGORIES
DE DÉPENSES FONCTIONNELLES.TABEL I. — SAMENVATTING VAN DE
FUNCTIONELE UITGAVENCATEGORIEËN.

F O N C T I O N — F U N C T I E	En millions de francs <i>In miljoen frank</i>			En % du total <i>In % van het totaal</i>		
	1964	1965	1966	1964	1965	1966
Administration générale. — <i>Algemeen bestuur</i>	7 187	8 939	10 386	3,8	4,1	4,4
Défense nationale. — <i>Landsverdediging</i>	24 474	26 078	27 369	13,1	12,1	11,7
Relations avec l'étranger. — <i>Betrekkingen met het buitenland</i> .	2 860	4 214	4 482	1,5	2,0	1,9
Justice et Police. — <i>Justitie en Politie</i>	4 628	5 403	6 147	2,5	2,5	2,6
Communications. — <i>Verkeerswezen</i>	26 046	29 519	32 775	14,0	13,7	14,0
Industrie, Commerce et Classes moyennes. — <i>Nijverheid, Handel en Middenstand</i>	4 067	5 584	7 227	2,2	2,6	3,1
Agriculture et Ravitaillement. — <i>Landbouw en Voedselvoorziening</i>	4 480	5 179	4 949	2,4	2,4	2,1
Enseignement, Culture et Cultes. — <i>Onderwijs, Cultuur en Erediensten</i>	36 460	42 330	47 499	19,5	19,6	20,3
Interventions sociales. — <i>Sociale Voorzieningen</i>	22 993	28 588	30 339	12,3	13,2	12,9
Santé publique. — <i>Volksgesondheid</i>	1 706	2 527	3 262	0,9	1,2	1,4
Logement. — <i>Volkshuisvesting</i>	2 580	3 418	3 140	1,4	1,6	1,4
Dommages de guerre et calamités. — <i>Oorlogs- en rampschade</i> .	8 845	8 389	8 553	4,7	3,9	3,6
Dette publique. — <i>Openbare schuld</i>	30 777	35 046	36 789	16,5	16,2	15,7
Relations avec les pouvoirs publics subordonnés. — <i>Betrekkingen met lagere publiekrechtelijke lichamen</i>	9 844	10 484	11 385	5,2	4,9	4,9
Divers. — <i>Diversen</i>	46	77	11	—	—	—
Total du regroupement fonctionnel. — <i>Totaal van de functionele hergroepering</i>	186 993	215 775	234 313	100,0	100,0	100,0
+ Rapprochement. — <i>+ Aansluiting</i>	—7 912	—3 258	—6 590			
Total officiel du budget. — <i>Officieel totaal der begroting</i>	179 081	212 517	227 723			

TABLEAU II. — RÉPARTITION DES DÉPENSES DE L'ÉTAT PAR BUDGET ET PAR FONCTION.

EXERCICE 1964.

(En millions de francs.)

BUDGET BEGROTING	FONCTION FUNCTIE	Dépenses d'administration générale	Défense nationale	Relations avec l'étranger	Justice et Police	Communi- cations	Industrie, Commerce, Classes moyennes	Agriculture et Ravitaillement
		—	—	—	—	—	—	—
		<i>Uitgaven voor algemeen bestuur</i>	<i>Lands- verdediging</i>	<i>Buitenlandse betrekkingen</i>	<i>Justitie en Politie</i>	<i>Verkeer</i>	<i>Nijverheid, Handel en Middenstand</i>	<i>Landbouw en Voedsel- voorziening</i>
A. — DÉPENSES ORDINAIRES								
Dette publ. — <i>Openb. Schuld.</i>	34	—	32	—	752	—	—	—
Pensions. — <i>Pensioenen</i> ...	482	195	71	186	139	42	48	—
Dotations. — <i>Dotatiën</i> ...	496	—	—	—	—	—	—	—
Non-Valeurs et Rembourse- ments. — <i>Kwade Posten en Terugbetalingen</i> ...	27	—	—	—	40	—	—	—
Premier Ministre. — <i>Eerste Minister</i> ...	66	20	—	—	—	16	—	—
Justice. — <i>Justitie</i> ...	60	50	—	2 440	—	—	—	—
Intérieur et Fonct. publ. — <i>Binnenl. Zak. en Op. Ambt.</i>	480	67	—	116	—	—	—	—
Aff. étrang. et Comm. ext. — <i>Buitenl. Zaken en Buitenl. Handel</i> ...	—	33	2 511	—	1	211	—	—
Déf. nat. — <i>Landsverdediging.</i>	—	15 349	27	—	—	—	—	—
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i> ...	—	665	—	1 330	—	—	—	—
Agriculture. — <i>Landbouw</i> ...	—	—	—	—	—	—	—	1 629
Aff. écon. et Energie. — <i>Econ. Zaken en Energie</i> ...	243	1	—	—	—	2 418	409	—
Cl. moyennes. — <i>Middenst.</i> ...	—	—	—	—	—	218	—	—
Communications et P.T.T. — <i>Verkeerswezen en P.T.T.</i> ...	—	—	—	—	3 678	70	5	—
Travaux publics. — <i>Openbare Werken</i> ...	444	10	1	21	2 214	2	—	—
Emploi et Travail. — <i>Tewerk- stelling en Arbeid</i> ...	—	—	16	—	—	—	—	—
Prév. soc. — <i>Soc. Voorzorg.</i>	—	—	—	—	—	210	—	—
Education nationale et Culture, — <i>Nationale Opvoeding en Cultuur</i> ...	—	107	—	—	—	—	—	—
Santé publique et Famille. — <i>Volksgesondheid en Gezin</i> ...	—	—	—	8	—	—	—	—
Finances. — <i>Financiën</i> ...	4 187	47	7	—	20	60	—	—
Fonds de dotat. des pens. de guerre. — <i>Dotatiefonds voor oorlogspensioenen</i> ...	—	1 888	—	378	—	—	—	—
Caisse auton. des domm. de guerre. — <i>Auton. Kas voor oorlogsschade</i> ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Fonds agr. — <i>Landbouwfonds.</i>	—	—	—	—	—	—	—	2 210
Postes. — <i>Posten</i> ...	—	—	—	—	1 877	—	—	—
Total des dépenses ordinaires. — <i>Totaal van de gewone uitgaven</i> ...	6 519	18 432	2 665	4 479	8 721	3 247	4 301	—
B. — DÉPENSES EXTRAORDINAIRES								
Justice. — <i>Justitie</i> ...	15	—	—	—	—	—	—	—
Aff. étrang. et Comm. ext. — <i>Buitenl. Zaken en Buitenl. Handel</i> ...	—	1	128	—	—	—	—	—
Déf. nat. — <i>Landsverdediging.</i>	15	5 959	—	—	—	—	—	—
Gendarmerie. — <i>Rijkswacht</i> ...	—	13	—	27	—	—	—	—
Agriculture. — <i>Landbouw</i> ...	—	—	—	—	—	—	—	172
Aff. écon. et Energie. — <i>Econ. Zaken en Energie</i> ...	—	—	—	—	—	251	—	—
Communications et P.T.T. — <i>Verkeerswezen en P.T.T.</i> ...	—	—	—	—	4 539	—	7	—
Trav. publ. — <i>Openb. Werk.</i>	638	43	67	122	4 503	471	—	—
Prév. soc. — <i>Soc. Voorzorg.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Educ. nat. et Culture. — <i>Nat. Opvoeding en Cultuur</i> ...	—	26	—	—	—	—	—	—
Santé publique et Famille. — <i>Volksgesondheid en Gezin</i> ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Finances. — <i>Financiën</i> ...	—	—	—	—	—	98	—	—
Loi des comptes. — <i>Rekening- wet</i> ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Fonds des Routes. — <i>Wegen- fonds</i> ...	—	—	—	—	7 517	—	—	—
Fonds de Construct. scolaires. — <i>Fondsen voor Schoolge- bouwen</i> ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Intercommunale E 3 ...	—	—	—	—	766	—	—	—
Opérations extrabudgétaires. — <i>Extrabudgettaire verricht.</i> ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Total des dépenses extraordi- naires. — <i>Totaal van de buit- engewone uitgaven</i> ...	668	6 042	195	149	17 325	820	179	—
Total gén. — <i>Alq. totaal</i> ...	7 187	24 474	2 860	4 628	26 046	4 067	4 480	—

TABEL II. — INDELING VAN DE STAATSUITGAVEN PER BEGROTING EN PER FUNCTIE.

(In miljoen frank.)

DIENSTJAAR 1964.

Enseigne- ment, Culture et Cultes — Onderwijs, Cultuur en Ere- diensten	Interven- tions sociales — Sociale Zaken	Santé publique — Volks- gezondheid	Logement — Volks- huisvesting	Dommages de guerre et calamités — Oorlogs- schade en rampschade	Dette publique — Openbare Schuld	Relations avec pouv. publ. subord. — Betrekkin- gen met lagere publiek- rechtelijke lichamen	Divers — Diversen	Total : regroupe- ment — Totaal : her- groepering	Rapproche- ment — Aan- sluiting	Total du budget général — Totaal van de algemene begroting
— GEWONE UITGAVEN.										
5	—	170	73	25	26 208	65	—	27 364	856	28 220
2 742	10 159	3	14	100	—	—	—	14 181	7 274	21 455
—	—	—	—	—	—	—	—	496	—	496
—	—	—	—	—	14	—	46	127	1	128
193	—	—	—	—	—	—	—	295	—	295
532	—	—	—	—	—	—	—	3 082	—	3 082
—	1	—	—	2	—	9 779	—	10 445	—	10 445
125	24	—	—	620	—	—	—	3 525	—	3 525
—	—	—	—	63	—	—	—	15 439	—	15 439
11	—	—	—	—	—	—	—	1 995	—	1 995
156	—	—	—	—	—	—	—	1 640	93	1 733
152	—	—	—	—	—	—	—	3 227	—	3 227
103	588	—	—	76	—	—	—	370	—	370
85	—	—	53	65	—	—	—	4 520	4 963	9 483
2	1 540	—	—	—	—	—	—	2 895	35	2 930
—	9 249	—	—	11	—	—	—	1 558	—	1 558
—	—	—	—	—	—	—	—	9 470	—	9 470
29 418	—	—	—	—	—	—	—	29 525	1 319	30 844
29	1 032	1 262	1 736	672	—	—	—	4 739	—	4 739
3	—	—	—	36	—	—	—	4 360	1 347	5 707
—	—	—	—	4 327	1 712	—	—	8 305	—8 305	—
—	—	—	—	273	1 184	—	—	1 457	—1 457	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2 210	—2 210	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1 877	—1 877	—
33 556	22 593	1 435	1 876	6 270	29 118	9 844	46	153 102	2 039	155 141
— BUITENGEWONE UITGAVEN.										
—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	129	10	139
—	—	—	—	—	—	—	—	5 974	—115	5 859
—	—	—	—	—	—	—	—	40	—	40
—	—	—	—	—	—	—	—	172	—	172
—	—	—	—	—	—	—	—	251	—1	250
4	—	—	—	52	—	—	—	4 602	332	4 934
264	—	—	337	294	—	—	—	6 739	1 478	8 217
—	400	—	—	—	—	—	—	400	—	400
59	—	—	—	—	—	—	—	85	660	745
6	—	271	367	—	—	—	—	644	—	644
—	—	—	—	—	—	—	—	98	198	296
—	—	—	—	2 229	—	—	—	2 229	—	2 229
—	—	—	—	—	1 327	—	—	8 844	—8 844	—
2 571	—	—	—	—	—	—	—	2 571	—2 571	—
—	—	—	—	—	4	—	—	770	—770	—
—	—	—	—	—	328	—	—	328	—328	—
2 904	400	271	704	2 575	1 659	—	—	33 891	—9 951	23 940
36 460	22 993	1 706	2 580	8 845	30 777	9 844	46	186 993	—7 912	179 081

TABLEAU III. — RÉPARTITION DES DÉPENSES DE L'ÉTAT PAR BUDGET ET PAR FONCTION.

EXERCICE 1965.

(En millions de francs.)

BUDGET BEGROTING	FONCTION FUNCTIE	Dépenses d'administration générale — Uitgaven voor algemeen bestuur	Défense nationale — Lands- verdediging	Relations avec l'étranger — Buitenlandse betrekkingen	Justice et Police — Justitie en Politie	Communi- cations — Verkeer	Industrie, Commerce, et Classes moyennes — Nijverheid, Handel, en Middenstand	Agriculture et Ravitaillement — Landbouw en Voedsel- voorziening
A. — DÉPENSES ORDINAIRES								
Dette publ. — Openb. Schuld.	34	—	185	—	744	—	—	—
Pensions. — Pensioenen ...	540	279	79	210	179	48	56	—
Dotations. — Dotatiën ...	528	—	—	—	—	—	—	—
Non-Valeurs et Rembours. — Kwade Posten en Terugb. .	46	—	—	—	61	—	—	—
Premier Ministre. — Eerste Minister	75	—	—	—	—	—	—	—
Justice. — Justitie	74	60	—	2 905	—	—	—	—
Intérieur et Fonct. publ. — Binnenl. Zaken en Openb. Ambt	837	87	—	123	—	—	—	—
Aff. étrang. et Comm. ext. — Buitenl. Zaken en Buitenl. Handel	—	12	3 151	—	—	263	—	—
Déf. nat. — Landsverdediging.	—	16 999	310	—	—	—	—	—
Gendarmerie. — Rijkswacht ...	—	742	—	1 483	—	—	—	—
Agriculture. — Landbouw ...	—	—	—	—	—	—	2 125	—
Aff. écon. et Energie. — Econ. Zaken en Energie	220	1	—	—	—	3 700	189	—
Cl. moyennes. — Middenst. .	—	—	—	—	—	258	—	—
Communic. et P.T.T. — Ver- keerswezen en P.T.T.	—	—	—	—	5 530	78	6	—
Trav. publ. — Openb. Werk.	584	14	2	27	2 559	5	—	—
Emploi et Travail. — Tewerk- stelling en Arbeid	—	—	—	—	—	—	—	—
Prév. sociale. — Soc. Voorz.	—	—	—	—	—	201	—	—
Educ. nat. et Culture. — Nat. Opvoeding en Cultuur ...	—	119	—	—	—	—	—	—
Santé publique et Famille. — Volksgezondheid en Gezin .	—	—	—	9	—	—	—	—
Finances. — Financiën	4 896	49	11	—	23	84	3	—
Fonds de dotat. des pens. de guerre. — Dotatiefonds voor oorlogspensioenen	—	2 260	—	452	—	—	—	—
Caisse auton. des domm. de guerre. — Auton. Kas voor oorlogsschade	—	—	—	—	—	—	—	—
Fonds agr. — Landbouwfonds.	—	—	—	—	—	—	2 400	—
Postes. — Posten	—	—	—	—	2 846	—	—	—
Total des dépenses ordinaires. — Totaal van de gewone uitgaven	7 834	20 622	3 738	5 209	11 942	4 637	4 779	—
B. — DÉPENSES EXTRAORDINAIRES								
Dette publique. — Rijksschuld.	12	—	—	2	—	—	—	—
Justice. — Justitie	—	—	—	—	—	—	—	—
Intérieur et Fonct. publ. — Binnenl. Zaken en Openb. Ambt	—	—	—	30	—	—	—	—
Aff. étrang. et Comm. ext. — Buitenl. Zaken en Buiten- landse Handel	—	—	2	—	—	—	—	—
Déf. nat. — Landsverdediging.	15	5 359	—	—	—	—	—	—
Gendarmerie. — Rijkswacht ...	—	30	—	60	—	—	—	—
Agriculture. — Landbouw ...	—	—	—	—	—	—	300	—
Aff. écon. et Energie. — Econ. Zaken en Energie	—	—	—	—	—	339	—	—
Communic. et P.T.T. — Ver- keerswezen en P.T.T.	—	—	—	—	5 075	—	—	—
Trav. publ. — Openb. Werk.	876	46	30	102	6 047	310	—	—
Prév. soc. — Soc. Voorzorg.	—	—	—	—	—	—	—	—
Educ. nat. et Culture. — Nat. Opvoeding en Cultuur ...	—	21	—	—	—	—	—	—
Santé publique et Famille. — Volksgezondheid en Gezin .	—	—	—	—	—	—	—	—
Finances. — Financiën	202	—	444	—	—	298	100	—
Loi des comptes. — Rekening- wet	—	—	—	—	—	—	—	—
Fonds des Routes. — Wegen- fonds	—	—	—	—	5 515	—	—	—
Fonds de Construct. scolaires. — Fondsen voor Schoolge- bouwen	—	—	—	—	—	—	—	—
Intercommunale E 3	—	—	—	—	940	—	—	—
Total des dépenses extraordi- naires. — Totaal van de bui- tengewone uitgaven	1 105	5 456	476	194	17 577	947	400	—
Total général. — Algemeen totaal	8 939	26 078	4 214	5 403	29 519	5 584	5 179	—

TABEL III. — INDELING VAN DE STAATSUITGAVEN PER BEGROTING EN PER FUNCTIE.

(In miljoen frank.)

DIENSTJAAR 1965.

Enseigne- ment, Culture et Cultes	Inter- ventions sociales	Santé publique	Logement	Dommages de guerre et calamités	Dette publique	Relations avec pouv. publ. subord.	Divers	Total : regroupe- ment	Rapproche- ment	Total du budget général
Onderwijs, Cultuur en Ere- diensten	Sociale Zaken	Volks- gezondheid	Volks- huisvesting	Oorlogs- en rampschade	Openbare Schuld	Betrekkin- gen met lagere publiek- rechtelijke lichamen	Diversen	Totaal : -1965 groepering	Aan- sluiting	Totaal van de algemene begroting

— GEWONE UITGAVEN.

5	—	196	74	259	29 857	64	—	31 418	1 410	32 828
3 154	11 365	4	16	144	—	—	—	16 074	8 313	24 387
—	—	—	—	—	—	—	—	528	—	528
—	—	—	—	—	19	—	68	194	6	200
228	—	105	—	—	—	—	—	408	—	408
590	—	—	—	—	—	—	—	3 629	—	3 629
—	1	—	—	3	—	10 420	—	11 471	—	11 471
248	135	—	—	585	—	—	—	4 394	—	4 394
—	—	—	—	66	—	—	—	17 375	—	17 375
26	—	—	—	—	—	—	—	2 225	—	2 225
160	—	—	—	—	—	—	—	2 151	1 236	3 387
194	—	—	—	—	—	—	—	4 270	—	4 270
294	1 050	—	—	80	—	—	—	452	—	452
114	—	—	66	71	—	—	—	7 038	6 083	13 121
2	2 354	—	—	—	—	—	—	3 442	46	3 488
—	12 294	—	—	11	—	—	—	2 356	—	2 356
33 997	—	—	—	—	—	—	—	12 506	—	12 506
49	1 352	1 946	2 154	795	—	—	—	34 116	1 483	35 599
3	—	—	—	33	—	—	9	6 305	—	6 305
—	—	—	—	—	—	—	—	5 111	1 113	6 224
—	—	—	—	4 550	1 943	—	—	9 205	—9 205	—
—	—	—	—	160	1 208	—	—	1 368	—1 368	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2 400	—2 400	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2 846	—2 846	—
39 064	28 551	2 251	2 310	6 757	33 027	10 484	77	181 282	3 871	185 153

— BIJTENGEWONE UITGAVEN.

—	—	—	—	662	—	—	—	662	1 366	2 028
—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	2	14	16
—	—	—	—	—	—	—	—	5 374	—	5 374
—	—	—	—	4	—	—	—	90	—	90
—	—	—	—	—	—	—	—	304	—	304
—	—	—	—	—	—	—	—	339	—	339
7	36	—	—	55	—	—	—	5 173	85	5 258
323	—	1	525	361	—	—	—	8 621	2 375	10 996
—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1
187	—	—	—	—	—	—	—	208	800	1 008
4	—	275	583	—	—	—	—	862	—	862
—	—	—	—	—	—	—	—	1 044	—	1 044
—	—	—	—	550	—	—	—	550	—550	—
—	—	—	—	—	1 924	—	—	7 439	—7 439	—
2 745	—	—	—	—	—	—	—	2 745	—2 745	—
—	—	—	—	—	95	—	—	1 035	—1 035	—
3 266	37	276	1 108	1 632	2 019	—	—	34 493	—7 129	27 364
42 330	28 588	2 527	3 418	8 389	25 046	10 484	77	215 775	—3 258	212 517

TABLEAU IV. — RÉPARTITION DES DÉPENSES DE L'ÉTAT PAR BUDGET ET PAR FONCTION.

EXERCICE 1966.

(En millions de francs.)

BUDGET BEGROTING	FONCTION FUNCTIE	Dépenses d'administration générale — Uitgaven voor algemeen bestuur	Défense Nationale — Lands- verdediging	Relations avec l'étranger — Buitenlandse betrekkingen	Justice et Police — Justitie en Politie	Communi- cations — Verkeer	Industrie, Commerce, et Classes Moyennes — Nijverheid, Handel, en Middenstand	Agriculture et Ravitaillement — Landbouw en Voedsel- voorziening
A. — DÉPENSES ORDINAIRES.								
Dette publ. — Openb. Schuld.	34	—	255	—	737	—	—	—
Pensions. — Pensioenen ...	565	280	82	218	178	50	57	—
Dotations. — Dotatiën ...	560	—	—	—	—	—	—	—
Premier Ministre. — Eerste Minister ...	178	—	—	—	—	—	—	—
Justice. — Justitie ...	77	60	—	3 015	—	—	—	—
Intér. — Binnenlandse Zaken ...	1 086	83	—	149	—	—	—	—
Affaires étrangères et Com- merce extérieur. — Buiten- landse Zaken en Buiten- landse Handel ...	—	12	3 186	—	—	288	—	—
Déf. nat. — Landsverdediging.	—	17 079	163	—	—	—	—	—
Gendarmerie. — Rijkswacht ...	—	799	—	1 597	—	—	—	—
Agriculture. — Landbouw ...	—	—	—	—	—	—	—	2 130
Affaires économiques. — Eco- nomische Zaken ...	252	1	—	—	—	4 306	166	—
Cl. moyennes. — Middenst. .	—	—	—	—	—	257	—	—
Communic. et P.T.T. — Ver- keerswezen en P.T.T. ...	—	—	—	—	—	90	6	—
Trav. publ. — Openb. Werken.	614	15	2	29	4 980	1	—	—
Emploi et Travail. — Tewel- stelling en Arbeid ...	—	—	69	—	2 625	—	—	—
Prév. soc. — Soc. Voorzorg.	—	—	—	—	—	194	—	—
Educ. nat. et Culture. — Nat. Opvoeding en Cultuur ...	—	125	—	—	—	—	—	—
Santé publique et Famille. — Volksgezondheid en Gezin ...	—	—	—	14	—	—	—	—
Finances. — Financiën ...	5 178	59	15	—	27	290	—	—
Fonds de dotat. des pens. de guerre. — Dotatiefonds voor oorlogspensioenen ...	—	2 339	—	468	—	—	—	—
Caisse auton. des domm. de guerre. — Auton. Kas voor oorlogsschade ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Fonds agr. — Landbouwfonds.	—	—	—	—	—	—	2 028	—
Postes. — Posterijen ...	—	—	—	—	2 827	—	—	—
Crédits provisionnels. — Provi- sionele kredieten ...	543	1 352	81	351	1 295	77	95	—
Total des dépenses ordinaires. — Totaal van de gewone uitgaven ...	9 087	22 204	3 853	5 841	12 669	5 553	4 482	—
B. — DÉPENSES EXTRAORDINAIRES								
Dette publique. — Rijksschuld.	—	—	—	—	—	—	—	—
Justice. — Justitie ...	—	—	—	12	—	—	—	—
Intérieur. — Binnenl. Zaken ...	—	—	—	30	—	—	—	—
Affaires étrangères et Com- merce extérieur. — Buiten- landse Zaken en Buiten- landse Handel ...	—	—	70	—	—	—	—	—
Déf. nat. — Landsverdediging.	51	5 007	—	—	—	—	—	—
Gendarmerie. — Rijkswacht ...	—	77	—	153	—	—	—	—
Agriculture. — Landbouw ...	—	—	—	—	—	—	467	—
Aff. écon. — Econ. Zaken ...	—	—	—	—	—	872	—	—
Communic. et P.T.T. — Ver- keerswezen en P.T.T. ...	—	—	—	—	5 513	32	—	—
Trav. publ. — Openb. Werken.	1 159	81	115	111	5 434	572	—	—
Educ. nat. et Culture. — Nat. Opvoeding en Cultuur ...	56	—	—	—	—	—	—	—
Santé publique et Famille. — Volksgezondheid en Gezin ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Finances. — Financiën ...	33	—	444	—	—	198	—	—
Fonds des Routes. — Wegen- fonds ...	—	—	—	—	7 177	—	—	—
Fonds de Construct. scolaires. — Fondsen voor Schoolge- bouwen ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Intercommunale E 3 ...	—	—	—	—	1 982	—	—	—
Loi des comptes. — Rekening- wet ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Total des dépenses extraordi- naires. — Totaal van de buitengewone uitgaven ...	1 299	5 165	629	306	20 106	1 674	467	—
Total gén. — Alg. totaal ...	10 386	27 369	4 482	6 147	32 775	7 227	4 949	—

TABEL IV. — INDELING VAN DE STAATSUITGAVEN PER BEGROTING EN PER FUNCTIE.

(In miljoen frank.)

DIENSTJAAR 1966.

Enseigne- ment, Culture et Cultes — Onderwijs, Cultuur en Ere- diensten	Interven- tions sociales — Sociale Zaken	Santé publique — Volks- gezondheid	Logement — Volks- huisvesting	Dommages de guerre et calamités — Oorlogs- schade en rampschade	Dette publique — Openbare Schuld	Relations avec pouv. publ. subord. — Betrekkin- gen met lagere publiek- rechtelijke lichamen	Divers — Diversen	Total : regroupe- ment — Totaal : her- groepering	Rapproche- ment — Aan- sluiting	Total du budget général — Totaal van de algemene begroting
---	---	--	--	---	--	--	-------------------------	---	---	---

— GEWONE UITGAVEN.

6	—	211	74	223	31 869	65	—	33 474	1 134	34 608
3 275	11 106	4	17	150	—	—	—	15 982	8 795	24 777
—	—	—	—	—	—	—	—	560	—	560
301	—	6	—	—	—	—	—	485	3 150	3 635
601	—	—	—	—	—	—	—	3 753	—	3 753
—	1	—	—	5	—	11 040	—	12 364	—	12 364
37	24	—	—	521	—	—	—	4 068	—	4 068
—	—	—	—	58	—	—	—	17 300	—	17 300
—	—	—	—	—	—	—	—	2 396	—	2 396
26	—	—	—	—	—	—	—	2 156	1 141	3 297
103	—	—	—	—	—	—	—	4 828	—	4 828
220	—	—	—	—	—	—	—	477	—	477
277	911	—	—	78	—	—	—	6 342	6 501	12 843
121	—	—	71	72	—	—	—	3 550	60	3 610
2	2 245	—	—	—	—	—	—	2 316	—	2 316
—	14 175	—	—	11	—	—	—	14 380	—	14 380
36 611	—	—	—	—	—	—	—	36 736	1 563	38 299
73	1 566	2 520	1 912	765	—	—	—	6 850	—	6 850
3	—	—	—	33	19	—	11	5 635	4 308	9 943
—	—	—	—	4 750	2 120	—	—	9 677	—9 677	—
—	—	—	—	172	842	—	—	1 014	—1 014	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2 028	—2 028	—
—	—	—	—	—	—	—	—	2 827	—2 827	—
1 875	271	60	24	169	—	280	—	6 473	—6 473	—
43 531	30 299	2 801	2 098	7 007	34 850	11 385	11	195 671	4 633	200 304

— BUITENGEWONE UITGAVEN.

—	—	—	—	415	—	—	—	415	—	415
—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	30	50	80
—	—	—	—	—	—	—	—	70	14	84
—	—	—	—	—	—	—	—	5 058	—	5 058
—	—	—	—	—	—	—	—	230	—	230
—	—	—	—	—	—	—	—	467	—	467
—	—	—	—	—	—	—	—	872	—	872
—	40	—	—	45	—	—	—	5 630	98	5 728
509	—	1	706	468	—	—	—	9 156	2 550	11 706
424	—	—	—	—	—	—	—	480	800	1 280
6	—	460	336	10	—	—	—	812	—	812
—	—	—	—	—	—	—	—	675	—	675
—	—	—	—	—	1 779	—	—	8 956	—8 956	—
3 029	—	—	—	—	—	—	—	3 029	—3 029	—
—	—	—	—	—	160	—	—	2 142	—2 142	—
—	—	—	—	608	—	—	—	608	—608	—
3 968	40	461	1 042	1 546	1 939	—	—	38 642	—11 223	27 419
47 499	30 339	3 262	3 140	8 553	36 789	11 385	11	234 313	—6 590	227 723

CHAPITRE II.

REGROUPEMENT ECONOMIQUE DES DEPENSES ET DES RECETTES DE L'ENSEMBLE DES POUVOIRS PUBLICS (1962-1964).

Pour obtenir une vue d'ensemble de la répercussion de l'économie publique sur l'économie nationale, il est nécessaire de compléter les flux économiques du Pouvoir central par les opérations des autres secteurs, notamment du secteur de la sécurité sociale et celui des pouvoirs publics subordonnés (P.P.S.) complétés par l'enseignement libre. Le secteur du Pouvoir central lui-même est composé, d'une part, des opérations du budget général de l'Etat, d'autre part, des opérations des fonds et des institutions publiques autonomes qui ont le caractère d'administrations et dont la mission s'appuie sur celle du Pouvoir central. Les entreprises publiques ne sont pas reprises dans ce regroupement économique : seules les interventions dans les pertes d'exploitation et les participations dans les bénéfices d'exploitation sont prises en considération.

Pour obtenir une vue claire dans les données dont il s'agit ici, il est utile d'avoir une vue d'ensemble des éléments composant l'ensemble des pouvoirs publics.

Tout d'abord il y a lieu de rappeler que les entreprises publiques, comme les chemins de fer, les régies (des télégraphes et téléphones, etc.), les postes, les sociétés de distribution d'eau, de logement, les exploitations portuaires, et les institutions publiques de crédit, ne sont pas rangées dans le secteur des pouvoirs publics, mais bien dans celui des entreprises. On doit également, au besoin, exclure du compte de l'Etat ou des comptes d'autres organismes publics, certains postes, afin de séparer les activités d'exploitation des fonctions publiques proprement dites. C'est le cas, par exemple, de l'exploitation du Service des Paquebots Ostende-Douvres, et des hôpitaux et maisons de repos des commissions d'assistance publique qui sont à considérer comme entreprises.

1. Dans la colonne 1 figurent les réalisations de ce qu'on appelle le budget général de l'Etat. Il s'agit des départements ministériels, y compris les corps spéciaux, de la Liste Civile, du Parlement et de la Cour des Comptes. Les opérations du budget pour Ordre n'apparaissent pas ici à l'exception des amortissements de la Dette publique et les produits des emprunts qui y sont destinés et dont il est justifié dans ce budget. A la suite de la séparation des activités d'exploitation, les opérations incorporées dans le budget de l'Etat relatives à la ligne Ostende-Douvres, à l'Administration des Postes et à la Radio et Télévision Belge, ne figurent que pour des montants nets dans la classification économique.

2. Dans la colonne 2 sont portées les opérations des fonds et des organismes publics autonomes qui ont le caractère d'administrations et qui remplissent une tâche qui se rattache au Pouvoir central.

On y trouve en premier lieu les fonds dits « pour ordre » auxquels certains crédits budgétaires sont transférés et à charge desquels sont portées les dépenses effectives de l'Etat. Certains fonds fonctionnent en totalité ou en partie au moyen de ressources propres: il s'agit alors de recettes qui ne figurent pas dans le compte de l'Etat, mais qui doivent néanmoins être justifiées dans le compte économique des pouvoirs publics.

HOOFDSTUK II.

ECONOMISCHE HERGROEPERING VAN DE UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VAN DE GEHELE OVERHEID (1962-1964).

Om een totaalbeeld te krijgen van de weerslag van de overheidshuishouding op de nationale economie is het nodig de economische stromen van de Centrale Overheid aan te vullen met de verrichtingen van de andere overheidssectoren, met name de sector sociale zekerheid en die van de lagere publiekrechtelijke lichamen (L.P.L.) aangevuld met het vrij onderwijs. De sector Centrale Overheid zelf is samengesteld uit enerzijds de verrichtingen van de algemene Rijksbegroting en anderzijds de verrichtingen van de fondsen en van de autonome openbare instellingen die het karakter hebben van administraties en een taak vervullen die aanleunt bij de Centrale Overheid. Overheidsbedrijven worden niet opgenomen in deze economische hergroepering: alleen de bijdragen in exploitatieverliezen en de aandelen in exploitatiewinsten worden in aanmerking genomen.

Om een duidelijk inzicht te verkrijgen van de hier behandelde gegevens is het nuttig vooraf een overzicht te hebben van de componenten van de gehele overheid.

Eerst dient er nog aan herinnerd te worden dat de overheidsbedrijven, zoals de spoorwegen, de regieën (van telegraaf en telefoon, enz.), de posterijen, de maatschappijen voor waterleiding, voor huisvesting, voor havenexploitatie en de publieke kredietinstellingen niet bij de overheid worden gerekend, maar wel bij de sector der bedrijfshuishoudingen. Ook moet men zo nodig uit de Staatsrekening of uit de rekeningen van andere openbare lichamen bepaalde gedeelten lichten om de bedrijfsactiviteiten te scheiden van de zuivere overheidsfuncties. Dit is bijvoorbeeld het geval met de uitbating van de Paketbotendienst Oostende-Dover en met de als bedrijven te beschouwen hospitalen en rusthuizen van de commissies van openbare onderstand.

1. In kolom 1, worden de realisaties opgenomen van wat men de algemene Rijksbegroting heet. Het gaat om de ministeriële departementen, met inbegrip van de speciale korpsen, alsmede de Civiele Lijst, het Parlement en het Rekenhof. De verrichtingen op de begroting voor Orde komen hier niet in voor uitgenomen de aflossingen van de Rijksschuld en de daartoe bestemde opbrengsten van leningen die op deze begroting worden verantwoord. Als gevolg van het afzonderen der bedrijfsactiviteiten worden de in de Rijksbegroting verwerkte verrichtingen van de Oostende-Doverlijn, van het Bestuur der Posterijen en van de Belgische Radio en Televisie in de economische classificatie alleen netto opgenomen.

2. In kolom 2 worden de verrichtingen gebracht van de fondsen en van de autonome openbare instellingen die het karakter hebben van administraties en een taak vervullen die aanleunt bij de Centrale Overheid.

Hieronder komen in de eerste plaats de zogenaamde « fondsen voor orde », waarop sommige begrotingskredieten worden overgeboekt en ten laste waarvan de werkelijke Staatsuitgaven worden gebracht. Sommige fondsen werken geheel of gedeeltelijk met eigen middelen; dit zijn dan ontvangsten die niet op de Staatsrekening voorkomen, maar niettemin in de economische rekening van de overheid moeten worden verantwoord.

Il y a, en outre, un certain nombre d'organismes publics qui sont ou non financièrement dépendants en totalité ou en partie, du budget de l'Etat. Une vingtaine d'entre eux sont soumis à la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public; les budgets de ces derniers (et les réalisations des budgets) sont publiés en annexe au projet de budget du Ministère dont dépendent ces organismes. Les organismes de la sécurité sociale n'y sont cependant pas compris, car ils forment un groupe distinct.

3. La colonne 3 reproduit les flux économiques du Pouvoir central au sens large; elle représente la réunion du compte général de l'Etat et les comptes des fonds et organismes publics autonomes.

Les chiffres du « Pouvoir central au sens large » diffèrent à plusieurs points de vue de ceux des tableaux de regroupement économique des opérations budgétaires du Pouvoir central, commentés au chapitre I. Le concept adopté ici est d'ailleurs plus large.

Voici la liste des fonds et organismes compris dans la colonne 2 :

A. — Organismes d'intérêt public soumis à la loi du 16 mars 1954 :

1. Institut pour l'encouragement de la recherche scientifique dans l'industrie et l'agriculture (I.R.S.I.A.);
2. Institut national des mines à Pâturages;
3. Institut national de l'industrie charbonnière;
4. Fonds national des Etudes;
5. Orchestre national de Belgique;
6. Institut national de l'éducation physique et des sports;
7. Office national des débouchés agricoles et horticoles;
8. Office national du lait et de ses dérivés;
9. Office belge du Commerce extérieur;
10. Institut géotechnique de l'Etat;
11. Office régulateur de la navigation intérieure et Groupement belge du Remorquage;
12. Œuvre nationale de l'Enfance;
13. Œuvre nationale des anciens combattants et victimes de la guerre;
14. Œuvre nationale des invalides de la guerre;
15. Institut national du logement;
16. Office de renseignement et d'aide aux familles des militaires et Service social de l'Armée et de la Gendarmerie (O.R.A.F.);
17. Fonds des routes;
18. Fonds national de reclassement social des handicapés;
19. Œuvre nationale des orphelins des victimes du travail.

B. — Autres fonds et organismes :

1. Office belge pour l'accroissement de la productivité (O.B.A.P.);
2. Institut interuniversitaire des sciences nucléaires;
3. Institut économique et social des classes moyennes;
4. Centre national pour l'expansion économique des petites et moyennes entreprises;

Daarnaast is er een aantal openbare instellingen die al of niet geheel of gedeeltelijk financieel afhankelijk zijn van de Rijksbegroting. Een twintigtal hiervan zijn onderworpen aan de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut; de begrotingen van deze laatste (en de realisaties van de begrotingen) worden gepubliceerd als bijvoegsel aan het ontwerp van begroting van het Ministerie, waarvan die organismen afhangen. De instellingen van de sociale zekerheid zijn hier echter niet bijgerekend, daar zij een afzonderlijke groep vormen.

3. Kolom 3 geeft de economische stromen weer van de Centrale Overheid in ruime zin genomen; het is de samenvoeging van de algemene rekening van de Staat met de rekeningen van de fondsen en autonome openbare instellingen.

In diverse opzichten verschillen de cijfers van de « Centrale Overheid in ruime zin » van die welke voorkomen in de tabellen van de economische hergroepering van de begrotingsverrichtingen van de Centrale Overheid, besproken in hoofdstuk I. Het gaat hier immers om een ruimer concept.

Hierna volgt de lijst van de in kolom 2 begrepen fondsen en instellingen.

A. — Instellingen van openbaar nut onderworpen aan de wet van 16 maart 1954 :

1. Instituut tot aanmoediging van het wetenschappelijk onderzoek in de nijverheid en de landbouw (I.W.O.N.L.);
2. Nationaal Mijnsinstituut te Pâturages;
3. Nationaal Instituut van de Steenkolen nijverheid;
4. Nationaal Studiefonds;
5. Nationaal Orkest van België;
6. Nationaal Instituut voor de lichamelijke opvoeding en de sport;
7. Nationale dienst voor afzet van land- en tuinbouwprodukten;
8. Nationale Zuiveldienst;
9. Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel;
10. Rijksinstituut voor grondmechanica;
11. Dienst voor regeling der binnenvaart en Belgische Sleepvaartgroep;
12. Nationaal Werk voor Kinderwelzijn;
13. Nationaal Werk voor oudstrijders en oorlogsslachtoffers;
14. Nationaal Werk voor oorlogsinvaliden;
15. Nationaal Instituut voor Huisvesting;
16. Hulp en informatiebureau voor gezinnen van militairen en Sociale dienst van het Leger en van de Rijkswacht (H.I.B.);
17. Wegenfonds;
18. Rijksfonds voor sociale reclassering van de mindervaliden;
19. Nationaal Werk voor wezen van de arbeidsslachtoffers.

B. — Andere fondsen en instellingen :

1. Belgische dienst voor de opvoeding van de produktiviteit (B.D.O.P.);
2. Interuniversitair Instituut voor nucleaire wetenschappen;
3. Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand;
4. Nationaal centrum voor Economische Expansie van de kleine en middelgrote bedrijven;

5. Fonds de dotation des pensions de la guerre; 6. Caisse des pensions des veuves et orphelins; 7. Caisse autonome des dommages de guerre; 8. Fonds des constructions de l'enseignement supérieur et des cités universitaires de l'Etat; 9. Fonds des constructions scolaires et parascolaires de l'Etat (nouveau); 10. Fonds des constructions scolaires des provinces et des communes; 11. Fonds agricole; 12. Fonds du Commerce Extérieur; 13. Fonds d'études de la Ligue des Familles nombreuses de Belgique; 14. Fonds de l'armement et des constructions maritimes; 15. Fonds de la Régie des Voies aériennes; 16. Fonds national du Logement; 17. Fonds institué en 1930 et destiné à intensifier la lutte contre la tuberculose; 18. Institut belge d'information et de documentation; 19. Fondation nationale pour le financement de la recherche scientifique; 20. Dépenses financées par le produit de la taxe de conjoncture exceptionnelle; 21. Fonds de garantie (Crédit public); 22. Œuvre nationale belge pour la lutte contre la tuberculose; 23. Loterie Nationale; 24. Centre d'études de l'énergie nucléaire; 25. Fonds de la recherche scientifique fondamentale collective; 26. Remembrement légal des biens ruraux; 27. Association intercommunale pour l'autoroute E 3.	5. Dotatiefonds voor Oorlogspensioenen; 6. Pensioenkas voor weduwen en wezen; 7. Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade; 8. Fonds voor hogere onderwijsgebouwen en studentenverblijven van het Rijk; 9. Fonds voor schoolgebouwen en gebouwen in schoolverband van het Rijk (nieuw); 10. Fonds der schoolgebouwen van provinciën en gemeenten; 11. Landbouwfonds; 12. Fonds van de Buitenlandse Handel; 13. Studiefonds van de Bond der Grote Gezinnen van België; 14. Fonds voor het uitreden en aanbouwen van zeescheppen; 15. Fonds van de Regie der Luchtwegen; 16. Nationaal Fonds voor Huisvesting; 17. Fonds ingesteld in 1930 om de strijd tegen de tuberculose meer kracht bij te zetten; 18. Belgisch Instituut voor voorlichting en documentatie; 19. Nationale stichting voor de financiering van het wetenschappelijk onderzoek; 20. Uitgaven gefinancierd met de opbrengst der buitengewone conjunctuurtaks; 21. Waarborgfondsen (Openbaar krediet); 22. Belgisch Nationaal Werk tot bestrijding der tuberculose; 23. Nationale Loterij; 24. Studiecentrum voor Kernenergie; 25. Fonds voor het collectief fundamenteel wetenschappelijk onderzoek; 26. Wettelijke ruilverkaveling der landbouweigdommen; 27. Intercommunale Vereniging voor de Autoweg E 3.

4. La colonne 4 représente le secteur de la sécurité sociale. Seuls les organismes publics de la sécurité sociale y figurent, soit en d'autres termes les organismes soumis à la loi précitée du 16 mars 1954. Les organismes privés qui collaborent à l'exécution des lois et arrêtés relatifs à la sécurité sociale, ne sont pas pris en considération. C'est le cas, par exemple, des mutualités, de certaines caisses de pensions et des caisses de compensation libres pour allocations familiales.

Cette conception du secteur sécurité sociale diffère par conséquent quelque peu de celle qui est à la base des données de la sécurité sociale reprises dans les comptes nationaux et dans le budget national.

Pour la constitution du compte des pouvoirs publics proprement dit, la procédure suivie semble plus appropriée. Elle présente également l'avantage que les données chiffrées peuvent ainsi être puisées dans des documents officiels, c'est-à-dire les budgets et les comptes qui doivent être établis par ces organismes publics en application des dispositions légales. La même remarque peut être faite à propos des organismes d'intérêt public repris dans la colonne 2, qui sont soumis à la loi du 16 mars 1954.

Il arrive que les organismes de la sécurité sociale effectuent des paiements d'allocations pour ordre du Pouvoir central et au moyen de ressources fournies par ce dernier; on vise ici les opérations qui, du point de vue des organismes de la sécurité sociale, sont effectuées « pour ordre » et ne découlent pas directement de leur objectif statutaire. Afin de ne pas déformer l'image du secteur de la sécurité

4. In kolom 4 wordt de sector sociale zekerheid voorgesteld. Alleen de openbare instellingen van de sociale zekerheid zijn hier opgenomen, dit zijn met andere woorden de instellingen die onderworpen zijn aan de voornoemde wet van 16 maart 1954. De privé-organismen die meewerken aan de uitvoering van de wetten en besluiten, betrekking hebbend op de sociale zekerheid zijn buiten beschouwing gelaten. Dit is bijvoorbeeld het geval met de ziekenkassen, met sommige pensioenkasen en met de vrije compensatiekasen voor gezinsvergoeding.

Deze opvatting van de sector sociale zekerheid verschilt hier bijgevolg enigszins van die welke aan de basis ligt van de gegevens voor de sociale zekerheid opgenomen in de nationale rekeningen en in het nationaal budget.

Voor de samenstelling van de zuivere overheidsrekening komt de hier gevolgde handelwijze meer gepast voor. Zij biedt ook het voordeel dat de cijfergegevens alzo kunnen worden geput uit officiële documenten, zijnde de begrotingen en rekeningen die door deze openbare instellingen worden opgemaakt in toepassing van de wetsbeschikkingen. Hetzelfde kan worden gezegd van de in kolom 2 opgenomen instellingen van openbaar nut die onderworpen zijn aan de wet van 16 maart 1954.

Het komt voor dat de instellingen van de sociale zekerheid uitbetalingen van toelagen verrichten in opdracht van de Centrale Overheid en bij middel van door deze laatste verstrekte middelen; bedoeld worden hier de verrichtingen die van uit het standpunt van de instellingen van de sociale zekerheid « voor orde » zijn en niet rechtstreeks voortvloeien uit hun statutair doel. Om het beeld van de sector

sociale, ces opérations n'y sont pas reprises, mais sont au contraire portées directement au compte du Pouvoir central.

Voici la liste des organismes de la sécurité sociale dont les opérations ont été classées en flux économiques :

1. Office national de sécurité sociale (O.N.S.S.);
2. Fonds national de retraite des ouvriers mineurs (F.N.R.O.M.);
3. Caisse nationale des pensions de retraite et de survie (C.N.P.R.S.);
4. Office national des pensions pour ouvriers;
5. Caisse nationale des pensions pour employés (C.N.P.E.);
6. Caisse nationale des vacances annuelles (C.N.V.A.);
7. Institut national d'assurance maladie-invalidité (I.N.A.M.I.);
8. Caisse auxiliaire d'assurance maladie-invalidité;
9. Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés;
10. Office national d'allocations familiales pour travailleurs indépendants;
11. Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales des communes, établissements publics qui en dépendent et associations de communes;
12. Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs occupés dans les entreprises de chargement, déchargement et manutention de marchandises dans les ports, débarcadères, entrepôts et stations;
13. Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs à domicile ainsi que des voyageurs et représentants de commerce occupés au travail par plusieurs employeurs;
14. Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs de l'industrie diamantaire;
15. Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales des travailleurs occupés dans les entreprises de batellerie;
16. Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs des entreprises de réparation de navires.
17. Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales des travailleurs occupés par les armateurs de navires;
18. Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur du personnel des hôtels, restaurants et débits de boissons où plus de quatre personnes sont occupées au travail;
19. Caisse mutuelle spéciale d'allocations familiales pour l'industrie et le commerce diamantaires;
20. Caisse mutuelle spéciale d'allocations familiales pour la batellerie et le remorquage;
21. Caisse mutuelle spéciale d'allocations familiales pour les professions ambulantes;
22. Caisse de prévoyance et de secours en faveur des victimes des accidents du travail;
23. Fonds des maladies professionnelles;
24. Office de sécurité sociale des marins de la marine marchande;
25. Caisse de secours et de prévoyance en faveur des marins naviguant sous pavillon belge;

sociale zekerheid niet te vertroebelen, worden die verrichtingen er niet in opgenomen, maar wel in rekening gebracht op het stadium van de Centrale Overheid.

Hierna volgt de lijst van de instellingen van de sociale zekerheid waarvan de verrichtingen hier werden geïnclassificeerd in economische stromen :

1. Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid (R.M.Z.);
2. Nationaal pensioenfonds voor mijnwerkers (N.P.M.);
3. Rijkskas voor Rust- en Overlevingspensioenen (R.R.O.P.);
4. Rijksdienst voor arbeidspensioenen.
5. Nationale Kas voor Bediendenpensioenen (N.K.B.P.);
6. Rijkskas voor Jaarlijks Verlof (R.J.V.);
7. Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (R.I.Z.I.V.);
8. Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering;
9. Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers;
10. Rijksdienst voor kinderbijslag voor zelfstandigen;
11. Bijzondere compensatiekas voor kinderbijslag voor de gemeenten, de openbare instellingen die ervan afhangen en de verenigingen van gemeenten;
12. Bijzondere verrekenkas voor gezinsvergoedingen ten bate van de arbeiders gebezigd door de ladings- en lossingsondernemingen en door de stuwadoors in de havens, losplaatsen, stapelplaatsen en stations;
13. Bijzondere verrekenkas voor gezinsvergoedingen ten bate van de thuiswerkers alsmede van de handelsreizigers en vertegenwoordigers die in dienst van verscheidene werkgevers zijn;
14. Bijzondere verrekenkas voor gezinsvergoedingen ten bate van de arbeiders der diamantnijverheid;
15. Bijzondere verrekenkas voor gezinsvergoedingen ten bate van de arbeiders der ondernemingen voor binnenscheepvaart;
16. Bijzondere verrekenkas voor gezinsvergoedingen ten bate van de arbeiders der ondernemingen voor scheepsherstelling;
17. Bijzondere verrekenkas voor gezinsvergoedingen ten bate van de arbeiders der scheepsrederijen;
18. Bijzondere verrekenkas voor gezinsvergoedingen ten bate van het personeel der hotels, spijs- en drankhuizen waar meer dan vier personen gebezigd worden;
19. Speciale onderlinge kas voor gezinsvergoedingen voor de diamantnijverheid en de diamanthandel;
20. Speciale onderlinge kas voor gezinsvergoedingen voor de binnenscheepvaart en het slepen;
21. Speciale onderlinge kas voor kinderbijslag voor de beroepen door rondtrekkenden uitgeoefend;
22. Steun- en voorzorgskas ten behoeve van door arbeidsongevallen getroffen;
23. Fonds voor beroepsziekten;
24. Dienst voor maatschappelijke veiligheid voor de zee- lieden der koopvaardij;
25. Hulp- en voorzorgskas voor zeevarenden onder Belgische vlag;

26. Caisse commune de la marine marchande;
27. Caisse commune de la pêche maritime;
28. Etablissement des assurances sociales Eupen-Malmédy;
29. Institut d'assurance contre l'invalidité Eupen-Malmédy;
30. Institut d'assurance en faveur des employés privés Eupen-Malmédy;
31. Institut d'assurance contre les accidents agricoles Eupen-Malmédy;
32. Pool des Marins;
33. Office national de l'Emploi (O.N.E.M.);
34. Caisse auxiliaire de paiement des allocations de chômage;
35. Office national des pensions pour travailleurs indépendants;
36. Office de sécurité sociale d'outre-mer.

5. Enfin, pour compléter le compte économique des administrations publiques, on a rassemblé dans la colonne 5, les dépenses et les recettes des pouvoirs locaux et régionaux, ou pouvoirs publics subordonnés (P.P.S.) c'est-à-dire les provinces, les communes et les commissions d'assistance publique. Ces données ont été complétées par les chiffres du secteur de « l'enseignement libre ». Ces dernières dépenses sont indiquées séparément dans des renvois au bas de la page.

*
**

Pour 1965 et 1966 le regroupement économique de l'ensemble des pouvoirs publics ne pouvait pas être élaboré parce que les éléments nécessaires de la plupart des institutions d'intérêt public, dont ceux du secteur de la sécurité sociale ainsi que ceux des pouvoirs publics subordonnés, n'étaient pas encore disponibles. Conformément à ce qui a été fait dans les Exposés généraux pour les années précédentes, on fournit ici les résultats des opérations de l'ensemble des pouvoirs publics pour les trois années antérieures 1962-1963-1964.

Les chiffres repris dans les tableaux ci-après représentent des réalisations à l'exception de quelques données pour 1964 pour lesquelles on a encore dû faire appel à des réalisations présumées.

Les données de l'Etat, des fonds et des diverses institutions d'intérêt public, tant celles de la sécurité sociale que les autres, se basent sur une analyse détaillée des comptes, tandis que les chiffres des pouvoirs publics subordonnés (provinces, communes, et commissions d'assistance publique) s'appuient sur des méthodes d'évaluations, ce qui implique une certaine réserve à leur sujet.

En ce qui concerne les opérations courantes des P.P.S., elles sont basées sur des chiffres qui ont servi pour l'élaboration des comptes nationaux. Les montants de l'intérêt de la Dette publique ont été remplacés par ceux qui ont été obtenus sur base d'un certain nombre de renseignements fournis par le Crédit communal, complétés par des données provenant des comptes des quatre grandes villes. En ce qui concerne les investissements, on s'est basé sur le financement des investissements par le budget de l'Etat (subventions pour travaux), par le crédit communal, par les emprunts publics des grandes villes.

La méthode de classification suivie répond aux décisions et méthodes adoptées par le Benelux.

Contrairement aux données employées dans le premier chapitre, il est tenu compte des frais co-imputés et des recettes correspondantes.

26. Gemeenschappelijke kas voor de koopvaardij;
27. Gemeenschappelijke kas voor de zeevisserij;
28. Instelling voor sociale verzekeringen van Eupen-Malmédy;
29. Verzekeringsinstelling tegen invaliditeit Eupen-Malmédy;
30. Verzekeringsinstelling der private bedienden Eupen-Malmédy;
31. Instelling van verzekering tegen landbouwongevallen Eupen-Malmédy;
32. Pool der zeelieden;
33. Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (R.V.A.V.);
34. Hulpkas voor werkloosheidsuitkeringen;
35. Rijksdienst voor Pensioenen der Zelfstandigen;
36. Dienst voor de overzeese sociale zekerheid.

*
**

5. Ten slotte werden, om de economische rekening van de openbare besturen te voltooien, in kolom 5, de uitgaven en ontvangsten verzameld van de lokale en gewestelijke overheden of lagere publiekrechtelijke lichamen (L.P.L.), met name de provinciën, de gemeenten en de commissies van openbare onderstand. Daaraan werden nog de uitgaven van de sector « Vrij Onderwijs » toegevoegd. Deze laatste worden afzonderlijk aangeduid in voetnota's.

Voor 1965 en 1966 kon de economische hergroepering van de gehele overheid niet worden opgemaakt omdat op dit ogenblik de nodige gegevens van de meeste instellingen van openbaar nut, waaronder die van de sector sociale zekerheid, alsmede die van de lagere publiekrechtelijke lichamen nog niet beschikbaar waren. In aansluiting met wat in de vorige Algemene Toelichtingen werd gedaan, worden hier echter de resultaten weergegeven van de verrichtingen van de gehele overheid over de drie voorgaande jaren 1962, 1963 en 1964.

De in de hiernavolgende tabellen verwerkte cijfers vertegenwoordigen realisaties, met uitzondering van enkele gegevens voor 1964, waarvoor nog vermoedelijke realisaties dienden te worden gebruikt.

De gegevens van het Rijk, de fondsen en de diverse instellingen van openbaar nut, zowel die van de sociale zekerheid als de andere, steunen op een gedetailleerde analyse van de rekeningen terwijl die cijfers van de lagere publiekrechtelijke lichamen (provinciën, gemeenten en commissies van openbare onderstand) berusten op schattingsmethodes, zodat dienaangaande een zeker voorbehoud moet worden gemaakt.

Wat de lopende verrichtingen van de L.P.L. betreft, werd er uitgegaan van de cijfers die hebben gediend voor het opmaken van de nationale rekeningen. De bedragen van de rente op overheidsschuld werden echter vervangen door die welke werden bekomen op grond van een aantal inlichtingen van het Gemeentekrediet aangevuld met gegevens uit de rekeningen van de vier grote steden. Wat de investeringen betreft, werd er uitgegaan van de financiering van de investeringen door de Rijksbegroting (subsidies voor werken), door het Gemeentekrediet en door openbare leningen voor de grote steden.

De gevolgde klassificatiemethode beantwoordt aan de definities en methodes overeengekomen in Beneluxverband.

In tegenstelling met wat het geval is met de in het eerste hoofdstuk verwerkte gegevens, wordt hier wel rekening gehouden met de toegerekende kosten en de daarmee overeenstemmende ontvangsten.

Considérations relatives aux comptes économiques
de l'ensemble des pouvoirs publics de 1962, 1963 et 1964.

A. — OPERATIONS COURANTES.

1. Le solde des opérations courantes de l'ensemble des pouvoirs publics a évolué de 1962 à 1964 dans un sens favorable.

En 1962 les opérations courantes étaient en équilibre, mais en 1963 et 1964 on note un solde d'épargne de respectivement 2,3 et 9,8 milliards de francs.

2. Les soldes propres des trois sous-secteurs des pouvoirs publics ont évolué comme suit. (Par solde propre on entend la différence entre les dépenses et les recettes courantes, abstraction faite des transferts entre ces sous-secteurs.)

Soldes « Opérations courantes ».
(En milliards de francs.)

	Pouvoir central Centrale Overheid	Sécurité sociale Sociale zekerheid	Pouvoirs publics Lagere publiekrechtelijke lichamen	Enseignement libre Vrij onderwijs
1962	+43,2	-17,2	-15,3	-10,9
1963	+43,1	-11,9	-16,3	-12,7
1964	+51,6	-10,6	-16,9	-14,3

Les déficits propres de la sécurité sociale, des P.P.S. et de l'enseignement libre sont en fait compensés par des transferts du Pouvoir central. Si toutefois on tient compte de ces derniers pour la détermination du solde d'épargne du Pouvoir central, celui-ci s'élèverait respectivement pour les années :

1962 +1,4 milliards de francs;
1963 -2,2 milliards de francs;
1964 +0,9 milliards de francs.

3. Le total des dépenses courantes est passé de 192,2 milliards en 1962 à 230,5 milliards en 1964, soit une augmentation moyenne de 19,1 milliards ou 10 % par an. Celui des opérations courantes est passé de 192,1 milliards à 240,3 milliards, ce qui constitue une moyenne annuelle de 24,1 milliards ou 12 %.

La structure des dépenses publiques courantes se présente en 1962 et en 1964 comme suit :

Beschouwingen bij de economische rekeningen van de
gehele overheid over 1962, 1963 en 1964.

A. — DE LOPENDE VERRICHTINGEN.

1. Het saldo van de lopende verrichtingen van de gehele overheid evolueerde van 1962 naar 1964 in gunstige zin.

In 1962 waren de lopende verrichtingen juist in evenwicht, maar in 1963 en in 1964 noteert men een spaaroverschot van respectievelijk 2,3 en 9,8 miljard frank.

2. De eigen saldi van de drie subsectoren van de overheid evolueerden als volgt. (Onder eigen saldo verstaat men hier het verschil tussen de lopende uitgaven en de lopende ontvangsten abstractie gemaakt van de overdrachten tussen die subsectoren.)

Saldi « Lopende verrichtingen ».
(In miljard frank.)

De eigen deficieten van de sociale zekerheid, van de L.P.L. en van het vrij onderwijs worden in feite gecompenseerd door overdrachten van de Centrale Overheid. Houdt men echter met deze laatste wel rekening bij het bepalen van het spaarsaldo van de Centrale Overheid, dan zou dit als volgt zijn in de respectieve jaren :

1962 +1,4 miljard frank;
1963 -2,2 miljard frank;
1964 +0,9 miljard frank.

3. Het totaal van de lopende uitgaven stijgt van 192,2 miljard in 1962 naar 230,5 miljard in 1964, dit is een gemiddelde verhoging van 19,1 miljard of 10 % per jaar. Dat van de lopende ontvangsten daarentegen is van 192,1 miljard opgelopen tot 240,3 miljard, dit is gemiddeld 24,1 miljard of 12 % per jaar.

De structuur van de lopende overheidsuitgaven ziet er als volgt uit in 1962 en in 1964 :

	1962		1964		
	En milliards de francs <i>In miljard frank</i>	En % du total <i>In % van het totaal</i>	En milliards de francs <i>In miljard frank</i>	En % du total <i>In % van het totaal</i>	
Salaires et pensions	55,0	28,6	66,0	28,7	Lonen en pensioenen.
Autres dépenses de consommation.	27,6	14,4	35,8	15,5	Andere verbruiksuitgaven.
Intérêts	19,3	10,0	23,8	10,3	Rente.
Contributions aux entreprises.	10,2	5,3	12,5	5,4	Bijdragen aan bedrijven.
Contributions aux ménages.	77,4	40,3	89,0	38,7	Bijdragen aan gezinnen.
Contributions à l'étranger	2,1	1,1	2,4	1,0	Bijdragen aan het buitenland.
Divers	0,6	0,3	1,0	0,4	Diverse.
Total dépenses courantes.	192,2	100,0	230,5	100,0	Totaal lopende uitgaven.

Il apparaît donc que la structure des groupes de dépenses n'a subi que de légères modifications de 1962 à 1964. La part des achats et des frais imputés s'est majorée de 1,1 %. L'aide aux ménages a par contre diminué de 1,6 %.

Il faut noter également que le pourcentage des charges d'intérêt continue à monter. En 1959, il était de 9,2 %; en 1962 il s'élève à 10 et en 1964 déjà à 10,3 %.

Les transferts aux ménages, aux entreprises et à l'étranger s'élèvent ensemble à 46,7 % en 1962, 45,1 % en 1964. Les décaissements de la sécurité sociale (75,3 milliards en 1964) ont été déterminants à cet égard.

Il faut aussi rappeler que les subventions à l'enseignement libre sont comprises dans les dépenses de consommation des pouvoirs publics. Ces dernières qui sont composées de dépenses de personnel, achats et frais imputés, s'élèvent à 82,6 milliards en 1962, c'est-à-dire 43 %, et 101,8 milliards en 1964, ce qui revient à 44,2 % du total des dépenses courantes.

4. Les charges fiscales et les prélèvements parafiscaux, passent de 180,5 milliards en 1962 à 225,7 milliards en 1964, soit une augmentation d'environ 25 %.

Les impôts indirects sont passés de 78,7 à 94,2 milliards, soit une augmentation de 20 %.

Les contributions directes tout comme les cotisations des salariés et des employeurs à la sécurité sociale, ont évolué de 101,8 milliards en 1962 à 131,5 milliards en 1964, soit donc une augmentation de 29 %.

B. — LES OPERATIONS DE CAPITAL.

5. Si l'on additionne les opérations courantes aux opérations de capital, excepté celles concernant la dette publique, on obtient le *solde net à financer*. Ce résultat indique dans quelle mesure les opérations des pouvoirs publics ont donné lieu à une augmentation ou à une diminution nette de la dette publique. Ce solde évolue de 25,3 milliards de francs en 1962 à 28,9 milliards en 1963 et 23,8 milliards en 1964. L'évolution de ce solde s'explique notamment par l'amélioration en 1964 du solde des opérations courantes dont on a parlé ci-dessus, et par l'augmentation des investissements nets, tel que le fait apparaître le tableau ci-après :

	Investissements directs nets — Netto directe investeringen	Montants nets des crédits octroyés et des participations dans les entreprises — Netto kredietverlening en deelneming in bedrijven	Total — Totaal
1962	15,6	8,9	24,5
1963	18,8	12,1	30,9
1964	23,4	10,3	33,7

6. Le débit du groupe principal « *Dette publique* » comprend des amortissements qui ont évolué comme suit :

1962 21,7 milliards de francs;
1963 17,8 milliards de francs;
1964 23,6 milliards de francs.

A remarquer toutefois que les chiffres de 1962 et de 1964 comportent respectivement des montants de 5,0 et 5,3 mil-

Hieruit blijkt dat zich in de structuur der uitgavengroepen enkele geringe wijzigingen hebben voorgedaan van 1962 naar 1964. Het aandeel van de aankopen en toegerekende kosten is met 1,1 % vermeerderd. De bijdragen aan gezinnen daarentegen zijn met 1,6 % verminderd.

Er moet ook worden genoteerd dat het percentage van de interestlasten verder blijft stijgen. In 1959 had men hiervoor 9,2 % vastgesteld; in 1962 bedraagt het 10 en in 1964 reeds 10,3 %.

De overdrachten aan gezinnen, aan bedrijven en aan het buitenland bedragen samen 46,7 % in 1962 en 45,1 % in 1964. De uitkeringen van de sociale zekerheid (75,3 miljard in 1964) zijn hierbij doorslaggevend.

Er moet nog worden aan herinnerd dat de bijdragen aan het vrij onderwijs begrepen zijn in de verbruiksuitgaven van de overheid. Deze laatste, die samengesteld zijn uit personeelsuitgaven, aankopen en toegerekende kosten, bedragen 82,6 miljard in 1962 dit is 43 % en 101,8 miljard in 1964 dit is 44,2 % van het totaal der lopende uitgaven.

4. Wat de belastingen en parafiscale heffingen betreft, ziet men een stijging van 180,5 miljard in 1962 tot 225,7 miljard in 1964, dit is een vermeerdering van ongeveer 25 %.

De indirecte belastingen stegen van 78,7 tot 94,2 miljard, dit is met 20 %.

De directe belastingen samen met de werknemers- en werkgeversbijdragen aan de sociale zekerheid, evolueerden van 101,8 miljard in 1962 naar 131,5 miljard in 1964, dit is een verhoging van 29 %.

B. — DE KAPITAALVERRICHTINGEN.

5. Indien de lopende verrichtingen worden samengevoegd met de kapitaalverrichtingen, uitgenomen die betreffende de overheidsschuld, dan bekomt men het *netto te financieren saldo*. Dit resultaat geeft de mate aan waarin de overheidsverrichtingen aanleiding hebben gegeven tot nettovermindering van de overheidsschuld. Men ziet dit saldo evolueren van 25,3 miljard frank in 1962 naar 28,9 miljard in 1963 en 23,8 miljard in 1964. De evolutie van dit saldo is in hoofdzaak te verklaren, enerzijds door het hiervoren besproken saldo van de lopende verrichtingen, dat in 1964 een merkelijke verbetering te zien geeft, en anderzijds, door de stijging van de netto-investeringen, zoals blijkt uit volgende tabel :

6. Op de debetzijde van de « *Overheidsschuld* » treft men de aflossingen aan, die als volgt evolueerden :

1962 21,7 miljard frank;
1963 17,8 miljard frank;
1964 23,6 miljard frank.

Op te merken dat de cijfers van 1962 en van 1964 de bedragen van respectievelijk 5,0 en 5,3 miljard frank bevat-

liards de francs pour le remboursement de soldes d'emprunts de l'Etat non amortis entièrement à leur échéance ⁽¹⁾, justifié au budget pour Ordre, en même temps que le produit des nouveaux emprunts qui ont servi au financement de ces remboursements.

Le crédit comprend le produit des emprunts de l'ensemble des pouvoirs publics. En ce qui concerne l'Etat, il n'est pas seulement tenu compte des produits d'emprunts enregistrés sur le compte du budget ⁽²⁾ mais aussi de ceux dont il est justifié au budget pour Ordre, par rapport aux remboursements susmentionnés à l'échéance finale.

Ces produits d'emprunts représentent l'appel fait sur le marché du capital, non seulement pour la couverture du solde susmentionné des opérations budgétaires, mais aussi pour les amortissements et remboursements inscrits au débit.

Les autres sources de financement ne sont pas prises en considération ici : leur importance se reflète dans le solde définitif du compte de l'ensemble des pouvoirs publics.

Il est à remarquer que l'année 1964 (contrairement aux deux années antérieures) enregistre un solde bénéficiaire de 3,6 milliards. Ceci doit certainement être mis en rapport avec le résultat du secteur de la sécurité sociale en 1964, qui inscrit un solde définitif de —12,3 milliards pour cette année, dans lequel il convient toutefois de mettre en évidence les transferts reçus du Pouvoir central pour un montant de 19,4 milliards de francs. Compte tenu de ces transferts, le solde final de la sécurité sociale serait de +7,1 milliards.

C. — LE COMPTE DES POUVOIRS PUBLICS DANS L'ECONOMIE NATIONALE.

Le tableau ci-dessous mentionne les postes principaux du compte des pouvoirs publics exprimé en pourcentages du Produit national brut aux prix de marché pour les années 1962 et 1964.

ten voor de terugbetaling van het niet afgelost saldo van Staatsleningen op hun eindvervaldag ⁽¹⁾ die op de begroting voor Orde werden verantwoord, gelijktijdig met de opbrengsten van nieuwe leningen die hebben gediend voor de financiering van die terugbetalingen.

Op de creditzijde komen de leningopbrengsten van de gehele overheid. Wat de Staat betreft wordt niet alleen rekening gehouden met de leningopbrengsten die op de begrotingsrekening worden geboekt ⁽²⁾ maar ook met die welke op de begroting voor Orde worden verantwoord in verband met hogerbedoelde terugbetalingen op de eindvervaldag.

Deze leningopbrengsten vertegenwoordigen het beroep op de kapitaalmarkt niet alleen voor dekking van het hierboven bedoelde saldo van de begrotingsverrichtingen maar eveneens nog voor de aflossingen en terugbetalingen vermeld op de debetzijde.

De andere financieringsbronnen, blijven hier buiten beschouwing : de belangrijkheid daarvan weerspiegelt zich in het eindsaldo van de rekening der gehele overheid.

Op te merken dat er in 1964 (in tegenstelling met de 2 vorige jaren) een batig saldo ontstaat van 3,6 miljard frank. Dit moet in verband worden gebracht met de resultaten van de sector sociale zekerheid in 1964, waar voor dat jaar een eindsaldo van —12,3 miljard voorkomt, waartegenover nochtans moet geplaatst worden, de van de Centrale Overheid ontvangen overdrachten, ten belope van 19,4 miljard frank. Rekening gehouden met deze overdrachten, zou het eindsaldo van de sociale zekerheid +7,1 miljard zijn.

C. — DE OVERHEIDSREKENING IN DE NATIONALE ECONOMIE.

In onderstaande tabel zijn de voornaamste posten van de overheidsrekening uitgedrukt in procent van het Bruto Nationaal Produkt tegen marktprijzen, voor de jaren 1962 en 1964.

	1962		1964		
	En milliards de francs	En % du P.N.B.	En milliards de francs	En % du P.N.B.	
	In miljard frank	In % van het B.N.P.	In miljard frank	In % van het B.N.P.	
Consommation (net)	80,3	12,4	99,1	12,9	Consumptie (netto).
Intérêts, pertes et profits (net)	14,5	2,2	18,4	2,4	Rente, verlies en winst (netto).
Transferts directs de revenus (brut)	87,2	13,5	100,0	13,0	Directe inkomensoverdrachten (bruto).
Transferts directs de capitaux (brut)	3,1	0,5	2,3	0,3	Directe vermogensoverdrachten (bruto).
Investissements directs (net)	15,6	2,4	23,4	3,1	Directe investeringen (netto).
Crédits octroyés et participations (net) ...	8,9	1,4	10,3	1,3	Kredietverleningen en deelnemingen (netto).
Divers	—	—	0,7	0,1	Diverse.
	209,6	32,4	254,2	33,1	
Impôts, cotisations sécurité sociale et autres transferts en recettes.	—184,4	—28,5	—230,4	—30,0	Belastingen, bijdragen en sociale zekerheid en andere ontvangen overdrachten.
Solde net à financer	25,2	3,9	23,8	3,1	Netto te financieren saldo.
P.N.B. aux prix du marché	647,2		768,2		B.N.P. tegen marktprijzen.

⁽¹⁾ Contrairement à ce qui a été fait dans les tableaux commentés dans le premier chapitre.

⁽²⁾ Le produit (19,8 milliards de francs) de l'emprunt spécial de conversion n'a pas été repris.

⁽¹⁾ In tegenstelling met wat het geval is in de tabellen behandeld in het eerste hoofdstuk.

⁽²⁾ De opbrengst (19,8 miljard frank) van de speciale conversielening werd weggelaten.

Il ressort de ce qui précède qu'en 1964, 30 % du P.N.B. fut prélevé par les pouvoirs publics sous la forme d'impôts et de contributions obligatoires à la sécurité sociale, pour le paiement des dépenses des pouvoirs publics.

Les impôts indirects y intervenaient pour environ 12 % et l'ensemble des impôts directs, des droits de succession et des contributions obligatoires à la sécurité sociale pour environ 18 %. En plus, il a fallu faire appel au marché des capitaux à concurrence de 3,1 % du P.N.B.

Le pourcentage du P.N.B. employé sous forme d'impôts et de contributions sociales obligatoires a augmenté de 1962 à 1964 de 1,5 point. Le solde net à financer par contre est descendu de 3,9 en 1962 à 3,1 % en 1964.

Enfin, il est à remarquer que la consommation nette des pouvoirs publics, exprimée en fonction du P.N.B., s'élève en 1964 à 1/2 point de plus qu'en 1962. Les dépenses pour les investissements nets ont également augmenté en 1964. L'importante mission de redistribution des revenus des pouvoirs publics s'exprime dès lors clairement dans le pourcentage élevé des transferts de revenus, soit 13,5 % en 1962 et 13 % en 1964.

Hieruit blijkt dat in 1964 30 % van het B.N.P. door de overheid werd opgenomen in de vorm van belastingen en verplichte bijdragen aan de sociale zekerheid, voor de bekostiging van de overheidsuitgaven.

Daarvan hebben ongeveer 12 % betrekking op indirecte belastingen en ongeveer 18 % op directe belastingen, successierechten en verplichte bijdragen aan de sociale zekerheid. Bovendien moest echter nog een netto beroep gedaan worden op de kapitaalmarkt ten belope van 3,1 % van het B.N.P.

Het procent van het B.N.P. aangewend in de vorm van belastingen en verplichte sociale bijdragen is van 1962 naar 1964 gestegen met 1,5 punt. Het netto te financieren saldo daarentegen is gedaald van 3,9 % in 1962 naar 3,1 % in 1964.

Verder ziet men dat de netto-consumptie van de overheid uitgedrukt in functie van het B.N.P. in 1964 een half punt hoger ligt dan in 1962. Ook de bestedingen voor netto-investeringen liggen hoger in 1964. De belangrijke inkomensherverdelende taak van de overheid komt duidelijk tot uitdrukking in het hoge percentage van de inkomensoverdrachten dat echter van 13,5 % in 1962 een weinig is gedaald tot 13 % in 1964.

1962

COMPTE ECONOMIQUE DES POUVOIRS PUBLICS.

A. — Compte « Opérations courantes ».

(En millions de francs.)

Numéro du code	L I B E L L É (b)	Budget général de l'État — Algemene Rijksbegroting		Fonds et institutions autonomes (c) Fondsen en autonome instellingen		Total Pouvoir central — Totaal Centrale overheid	
		1		2		3 = (1 + 2)	
		D	C	D	C	D	C
1	Dépenses et recettes courantes pour biens et services (consommation).	42 776	960	3 622	176	46 398	1 136
	Salaires et pensions (D 11)	26 354	162	3 024	130	29 378	292
	Achats et ventes de biens et services (D 12, C 16).	9 160	688	598	46	9 758	734
	Travaux et équipement (D 13 et 14)	5 034	110	—	—	5 034	110
	Coûts imputés (D 15)	2 228	—	—	—	2 228	—
2	Intérêts, pertes et profits	16 733	2 756	2 174	89	18 907	2 845
	Intérêts (D 21, C 26)	13 608	775	2 174	89	15 782	864
	Contributions à la charge d'intérêts et aux pertes d'exploitation d'entreprises publiques (D 22).	3 121	—	—	—	3 121	—
	Participations aux bénéfices d'exploitation d'entreprises publiques (C 27).	4	821	—	—	4	821
	Produits divers du patrimoine (C 28 et 29)	—	1 160	—	—	—	1 160
3	Transferts directs de revenus	10 482	122 525	9 891	2 375	20 373	124 900
	Subventions aux entreprises (D 31 et 32)	3 005	47	3 964	16	6 969	63
	Transferts de revenus aux ménages et aux institutions a.s.b.l. au service des ménages (D 33).	5 409	11	5 854	69	11 263	80
	Transferts de revenus à et de l'étranger (D 34, C 39).	2 057	48	—	3	2 057	51
	Impôts indirects et taxes sur les biens meubles et immobiliers (C 36).	7	73 985	—	2 193	7	76 178
	Impôts directs et contribution à la sécurité sociale (C 37).	—	48 229	—	77	—	48 306
	Autres transferts de revenus (C 38)	4	205	73	17	77	222
4	Transferts de revenus entre secteurs publics ...	(52 944)	(208)	(8)	(10 992)	(52 952)	(11 200)
	Transferts de revenus entre le pouvoir central et les fonds et institutions autonomes (D 41, C 46).	(10 309)	(14)	(8)	(10 500)	(10 317)	(10 514)
	Transferts de revenus entre le pouvoir central et les institutions de sécurité sociale (D 42, C 47).	(15 386)	(167)	—	(56)	(15 386)	(223)
	Transferts de revenus entre le pouvoir central et les communes, provinces et administrations y assimilées (D 43, C 46).	(16 402)	(27)	—	(29)	(16 402)	(56)
	Contributions à l'enseignement libre (D 44)	(10 847)	—	—	(407)	(10 847)	(407)
	Total des opérations courantes (a).	69 991	126 241	15 687	2 640	85 678	128 881
	Solde des opérations courantes ...	56 250			13 047	43 203	
	Solde des transferts internes		(52 736)	(10 984)			(41 752)

(a) Ne comprend pas les montants entre parenthèses.

(b) D = débit, dépenses; C = crédit, recettes.

(c) Autres que de sécurité sociale.

(d) Dont : enseignement libre : 8 666.

(e) Dont : enseignement libre : 2 281.

(f) Y compris 1 593 millions pour les pensions du personnel enseignant et 65 millions pour la mise au travail des chômeurs.

1962

ECONOMISCHE REKENING VAN DE GEHELE OVERHEID.

A. — Rekening « Lopende verrichtingen ».

(In miljoen frank.)

Institutions de sécurité sociale <i>Instellingen sociale zekerheid</i> 4		Pouvoirs publics subordonnés et enseignement libre <i>Lagere publiek- rechtelijke lichamen en vrij onderwijs</i> 5		Total <i>Totaal</i> 6		OMSCHRIJVING	Code- nummer
D	C	D	C	D	C		
3 231	102	32 952	1 050	82 581	2 288	<i>Lopende uitgaven en ontvangsten voor goederen en diensten (consumptie).</i>	1
1 108	—	(d) 24 519	350	55 005	642	Lonen en pensioenen (D 11).	
2 082	102	(e) 6 541	700	18 381	1 536	Aankoop en verkoop van goederen en diensten (D 12, C 16).	
—	—	—	—	5 034	110	Werken en uitrusting (D 13 en 14).	
41	—	1 892	—	4 161	—	Toegerekende kosten (D 15).	
591	2 226	2 900	2 864	22 398	7 935	<i>Rente, verliezen en winsten</i>	2
591	2 195	2 900	230	19 273	3 289	Rente (D 21, C 26).	
—	—	—	—	3 121	—	Bijdragen in rentelast en exploitatieverliezen van openbare bedrijven (D 22).	
—	—	—	237	4	1 058	Aandeel in exploitatiewinsten van openbare bedrijven (C 27).	
—	31	—	2 397	—	3 588	Diverse opbrengsten van het eigendom (C 28 en 29).	
64 242	48 538	2 623	8 476	87 238	181 914	<i>Directe inkomensoverdrachten</i>	3
—	—	101	—	7 070	63	Subsidies aan bedrijven (D 31 en 32).	
63 575	618	2 522	120	77 360	818	Inkomensoverdrachten aan gezinnen en aan instellingen z.w.o. ten dienste van gezinnen (D 33).	
57	228	—	—	2 114	279	Inkomensoverdrachten aan en van het buitenland (D 34, C 39).	
—	—	—	2 555	7	78 733	Indirecte belastingen en taxes op roerende en onroerende goederen (C 36).	
610	47 692	—	5 801	610	101 799	Directe belastingen en bijdrage-ontvangsten van de sociale zekerheid (C 37).	4
—	—	—	—	77	222	Overige inkomensoverdrachten (C 38).	
(9)	(15 506)	(156)	(27 349)	(53 117)	(54 055)	<i>Inkomensoverdrachten tussen overheidssectoren .</i>	
—	—	—	—	(10 317)	(10 514)	Inkomensoverdrachten tussen de centrale overheid en de fondsen en autonome instellingen (D 41, C 46).	
(9)	(15 506)	—	—	(15 395)	(15 729)	Inkomensoverdrachten tussen de centrale overheid en de instellingen van de sociale zekerheid (D 42, C 47).	
—	—	(56) (f) (16 402)	—	(16 458)	(16 458)	Inkomensoverdrachten tussen de centrale overheid en de gemeenten, provincies en daarmee gelijkgestelde besturen (D 43, C 46).	
—	—	(100)	(10 947)	(10 947)	(11 354)	Bijdragen aan het vrij onderwijs (D 44).	
68 064	50 866	38 475	12 390	192 217	192 137	Totaal van de lopende verrichtingen (a).	
17 198	—	26 085	—	80	—	Saldo van de lopende verrichtingen.	
(15 497)	—	(27 193)	—	(938)	—	Saldo van de interne overdrachten.	

(a) Bevat niet de bedragen die tussen haakjes zijn geplaatst.

(b) D = debet, uitgaven; C = credit, ontvangsten.

(c) Andere dan voor sociale zekerheid.

(d) Waarvan: vrij onderwijs: 8 666.

(e) Waarvan: vrij onderwijs: 2 281.

(f) Inbegrepen 1 593 miljoen voor pensioenen van onderwijzend personeel en 65 miljoen voor tewerkstelling van werklozen.

1962

COMPTE ECONOMIQUE DES POUVOIRS PUBLICS.

B. — Compte « Opérations de capital ».

(En millions de francs.)

Numéro du code	LIBELLÉ	Budget général de l'État — <i>Algemene Rijksbegroting</i>		Fonds et institutions autonomes — <i>Fondsen en autonome instellingen</i>		Total Pouvoir central — <i>Totaal Centrale overheid</i>	
		1		2		3 = (1 + 2)	
		D	C	D	C	D	C
	Solde des opérations courantes.		56 250	13 047			43 203
5	Transferts directs de capitaux	1 499	2 449	1 596	32	3 095	2 481
	Transferts de capitaux aux entreprises (D 51, C 56).	402	4	1 547	30	1 949	34
	Transferts de capitaux aux ménages (D 52, C 58).	98	—	49	2	147	2
	Transferts de capitaux vers et à charge de l'étranger (D 53, C 59).	997	65	—	—	997	65
	Impôts sur le patrimoine (C 57)	2	2 380	—	—	2	2 380
	Non ventilé (D 50, C 50)	—	—	—	—	—	—
6	Transferts de capitaux entre secteurs publics . . .	(8 196)	(6)	(351)	(7 304)	(8 547)	(7 310)
	Transferts de capitaux entre le pouvoir central et les fonds et institutions autonomes (D 61, C 66).	(7 426)	(6)	—	(7 304)	(7 426)	(7 310)
	Transferts de capitaux entre le pouvoir central et les communes, provinces et administrations y assimilées (D 63, C 66).	(722)	—	(351)	—	(1 073)	—
	Transferts de capitaux à l'enseignement libre (D 64).	(48)	—	—	—	(48)	—
7	Investissements directs	4 646	1 179	5 041	15	9 687	1 194
	Terrains et bâtiments (D 71, C 76)	792	306	1 181	—	1 973	306
	Construction de bâtiments (D 72)	457	—	1 568	—	2 025	—
	Routes, travaux hydrauliques et autres (D 73) . . .	2 576	1	2 258	15	4 834	16
	Matériel (D 74, C 77)	821	84	34	—	855	84
	Provisions pour amortissements (C 79)	—	788	—	—	—	788
	Non ventilé (D 70, C 70)	—	—	—	—	—	—
8	Octrois de crédits et participations	(64)	(150)	(366)	(53)	(430)	(203)
	Entreprises (D 81, C 86)	4 072	319	1 159	249	5 231	568
	Ménages (D 82, C 87)	4 054	311	985	119	5 039	430
	Etranger (D 83, C 88)	5	2	174	130	179	132
	Autres secteurs publics (D 84, C 89)	13	6	—	—	13	6
	Non ventilé (D 80, C 80)	(64)	(150)	(366)	(53)	(430)	(203)
	Solde net à financer.		49 980	20 547			29 433
9	Dettes publiques	8 996	16 538	7 386	10 107	16 382	26 645
	Amortissements de la dette publique consolidée et produit d'emprunts, en monnaie nationale (D 91/1, C 96/1).	7 515	15 104	4 977	5 312	12 492	20 416
	Idem, en monnaie étrangère (D 91/2, C 96/2) . . .	924	1 434	—	—	924	1 434
	Amortissements et produits d'emprunts à destina- tion spéciale, en monnaie nationale (D 91/3, C 96/3).	—	—	2 409	4 795	2 409	4 795
	Idem, en monnaie étrangère (D 91/4, C 96/4) . . .	557	—	—	—	557	—
	Non ventilé (D 90)	—	—	—	—	—	—
	Total des opérations de capital, dont :	19 213	76 400	28 229	10 403	34 395	74 091
	1° Solde des opérations courantes	—	55 915	13 047	—	—	43 203
	2° Opérations de capital (b)	19 213	20 485	15 182	10 403	34 395	30 888
	Total général (opérations courantes et de capital).	89 204	146 726	30 869	13 043	120 073	159 769
	SOLDE FINAL.	57 522			17 826	36 696	
	Solde des transferts internes.		(60 840)	(17 624)			(43 216)

(a) Dont : enseignement libre : 48.

(b) Ne comprend pas les montants entre parenthèses —

ECONOMISCHE REKENING VAN DE GEHELE OVERHEID.

1962

B. — Rekening « Kapitaalverrichtingen ».

(In miljoen frank.)

Institutions de sécurité sociale — Instellingen sociale zekerheid 4		Pouvoirs publics subordonnés et enseignement libre — Lagere publiek- rechtelijke lichamen en vrij onderwijs 5		Total — Totaal 6		OMSCHRIJVING	Code- nummer
D	C	D	C	D	C		
17 198		26 085		80		Saldo van de lopende verrichtingen.	
—	—	50	—	3 145	2 481	Directe vermogensoverdrachten	5
—	—	—	—	1 949	34	Vermogensoverdrachten aan bedrijven (D 51, C 56).	
—	—	—	—	147	2	Vermogensoverdrachten aan gezinnen (D 52, C 58).	
—	—	—	—	997	65	Vermogensoverdrachten aan en van het buitenland (D 53, C 59).	
—	—	—	—	2	2 380	Vermogensheffingen (C 57).	
—	—	50	—	50	—	Niet verdeeld (D 50, C 50).	
—	—	—	(1 073)	(8 547)	(8 383)	Vermogensoverdrachten tussen overheidssectoren.	6
—	—	—	—	(7 426)	(7 310)	Vermogensoverdrachten tussen de centrale overheid en de fondsen en autonome instellingen (D 61, C 66).	
—	—	—	(1 073)	(1 073)	(1 073)	Vermogensoverdrachten tussen de centrale overheid en de gemeenten, provinciën en daarmee gelijkgestelde besturen (D 63, C 66).	
—	—	—	—	(48)	—	Vermogensoverdrachten aan het vrij onderwijs (D 64).	
205	20	7 748	789	17 640	2 003	Directe investeringen	7
—	—	1 200	—	3 173	306	Gronden en gebouwen (D 71, C 76).	
—	—	—	—	2 025	—	Oprichting van gebouwen (D 72).	
—	—	—	—	4 834	16	Wegen, waterbouwkundige en andere werken (D 73).	
—	—	—	—	855	84	Materieel (D 74, C 77).	
—	10	—	389	—	1 187	Voorzieningen voor afschrijvingen (C 79).	
205	10	(a) 6 548	400	6 753	410	Niet verdeeld (D 70, C 70).	
—	—	—	—	(430)	(203)	Kredietverleningen en deelnemingen	8
7 610	5 804	2 725	300	15 566	6 672	Bedrijven (D 81, C 86).	
—	—	2 725	300	7 764	730	Gezinnen (D 82, C 87).	
—	—	—	—	179	132	Buitenland (D 83, C 88).	
—	—	—	—	13	6	Andere overheidssectoren (D 84, C 89).	
—	—	—	—	(430)	(203)	Niet verdeeld (D 80, C 80).	
7 610	5 804	—	—	7 610	5 804	Te financieren netto-saldo.	
19 189		35 519		25 275		Overheidsschuld	9
1 488	4 106	3 820	9 900	21 690	40 651	Aflossingen van gevestigde overheidsschuld of opbrengst van leningen in nationale valuta (D 91/1, C 96/1).	
—	—	—	—	12 492	20 416	Idem, in vreemde valuta (D 91/2, C 96/2).	
—	—	—	—	924	1 434	Aflossingen en opbrengst van leningen met speciale bestemming, in nationale valuta (D 91/3, C 96/3).	
1 488	4 106	—	—	3 897	8 901	Idem, in vreemde valuta (D 91/4, C 96/4).	
—	—	—	—	557	—	Niet verdeeld (D 90).	
—	—	3 820	9 900	3 820	9 900	Totaal van de kapitaalverrichtingen, waarvan :	
26 501	9 930	40 428	10 989	58 121	51 807	1° Saldo van de lopende verrichtingen.	
17 198	—	26 085	—	80	—	2° Kapitaalverrichtingen (b).	
9 303	9 930	14 343	10 989	58 041	51 807	Algemeen totaal (lopende en kapitaalverrichtingen).	
77 367	60 796	52 818	23 379	250 258	243 944	EINDSALDO.	
—	16 571	—	29 439	—	6 314	Saldo van de interne overdrachten.	
(15 497)		(28 266)		(547)			

(a) Waarvan: vrij onderwijs: 48.

(b) Betreft niet de bedragen die tussen banken zijn geplaatst.

1963

COMPTE ECONOMIQUE DES POUVOIRS PUBLICS.

A. — Compte « Opérations courantes ».

(En millions de francs.)

Numéro du code	LIBELLE (b)	Budget général de l'Etat — Algemene Rijksbegroting 1		Fonds et institutions autonomes (c) Fondsen en autonome instellingen 2		Total Pouvoir central — Totaal Centrale overheid 3 = (1 + 2)	
		D	C	D	C	D	C
1	Dépenses et recettes courantes pour biens et services (consommation).	48 835	884	5 039	476	53 874	1 360
	Salaires et pensions (D 11)	29 358	166	3 492	165	32 850	331
	Achats et ventes de biens et services (D 12, C 16).	9 339	710	1 542	311	10 881	1 021
	Travaux et équipement (D 13 et 14)	7 679	8	—	—	7 679	8
	Coûts imputés (D 15)	2 459	—	5	—	2 464	—
2	Intérêts, pertes et profits	20 175	3 299	2 037	121	22 212	3 420
	Intérêts (D 21, C 26)	15 363	784	2 037	121	17 400	905
	Contributions à la charge d'intérêts et aux pertes d'exploitation d'entreprises publiques (D 22).	4 800	—	—	—	4 800	—
	Participations aux bénéfices d'exploitation d'entreprises publiques (C 27).	12	1 205	—	—	12	1 205
	Produits divers du patrimoine (C 28 et 29)	—	1 310	—	—	—	1 310
3	Transferts directs de revenus	9 246	130 772	9 756	2 649	19 002	133 421
	Subventions aux entreprises (D 31 et 32)	2 759	216	3 959	—	6 718	216
	Transferts de revenus aux ménages et aux institutions a.s.b.l. au service des ménages (D 33).	4 556	15	5 770	74	10 326	89
	Transferts de revenus à et de l'étranger (D 34, C 39).	1 898	114	—	6	1 898	120
	Impôts indirects et taxes sur les biens meubles et immobiliers (C 36).	29	79 275	—	2 378	29	81 653
	Impôts directs et contribution à la sécurité sociale (C 37).	—	50 875	—	156	—	51 031
	Autres transferts de revenus (C 38)	4	277	27	35	31	312
4	Transferts de revenus entre secteurs publics	(57 369)	(365)	(8)	(11 693)	(57 377)	(12 058)
	Transferts de revenus entre le pouvoir central et les fonds et institutions autonomes (D 41, C 46).	(10 827)	(149)	(8)	(11 175)	(10 835)	(11 324)
	Transferts de revenus entre le pouvoir central et les institutions de sécurité sociale (D 42, C 47).	(16 602)	(171)	—	—	(16 602)	(171)
	Transferts de revenus entre le pouvoir central et les communes, provinces et administrations assimilées (D 43, C 46).	(17 382)	(45)	—	(57)	(17 382)	(102)
	Contributions à l'enseignement libre (D 44) ...	(12 558)	—	—	(461)	(12 558)	(461)
	Total des opérations courantes (a).	78 256	134 955	16 832	3 246	95 088	138 201
	Solde des opérations courantes ...	56 699			13 586	43 113	
	Solde des transferts internes		(57 004)	(11 685)			(45 319)

(a) Ne comprend pas les montants entre parenthèses.

(b) D = débit, dépenses; C = crédit, recettes.

(c) Autres que de sécurité sociale.

(d) Dont : enseignement libre : 10 218.

(e) Dont : enseignement libre : 2 440.

(f) Y compris 1 675 millions pour les pensions du personnel enseignant et 82 millions pour la mise au travail des chômeurs.

ECONOMISCHE REKENING VAN DE GEHELE OVERHEID.

1963

A. — Rekening « Lopende verrichtingen ».

(In miljoen frank.)

Institutions de sécurité sociale <i>Instellingen sociale zekerheid</i> 4		Pouvoirs publics subordonnés et enseignement libre — <i>Lagere publiek- rechtelijke lichamen en vrij onderwijs</i> 5		Total — <i>Totaal</i> 6		OMSCHRIJVING	Code- nummer
D	C	D	C	D	C		
2 896	247	36 699	1 100	93 469	2 707	<i>Lopende uitgaven en ontvangsten voor goederen en diensten (consumptie).</i>	1
1 238	—	(d) 27 682	400	61 770	731	Lonen en pensioenen (D 11).	
1 605	247	(e) 6 920	700	19 406	1 968	Aankoop en verkoop van goederen en diensten (D 12, C 16).	
—	—	—	—	7 679	8	Werken en uitrusting (D 13 en 14).	
53	—	2 097	—	4 614	—	Toegerekende kosten (D 15).	
637	1 865	3 200	3 077	26 049	8 362	<i>Rente, verliezen en winsten ...</i>	2
637	1 823	3 200	240	21 237	2 968	Rente (D 21, C 26).	
—	—	—	—	4 800	—	Bijdragen in rentelast en in exploitatieverliezen van openbare bedrijven (D 22).	
—	—	—	185	12	1 390	Aandeel in exploitatiewinsten van openbare bedrijven (C 27).	
—	42	—	2 652	—	4 004	Diverse opbrengsten van het eigendom (C 28 en 29).	
67 516	57 085	2 708	9 449	89 226	199 955	<i>Directe inkomensoverdrachten ...</i>	3
—	—	107	—	6 825	216	Subsidies aan bedrijven (D 31 en 32).	
66 593	525	2 601	132	79 520	746	Inkomensoverdrachten aan gezinnen en aan instellingen z.w.o. ten dienste van gezinnen (D 33).	
318	300	—	—	2 216	420	Inkomensoverdrachten aan en van het buitenland (D 34, C 39).	
—	—	—	2 846	29	84 499	Indirecte belastingen en taksen op roerende en onroerende goederen (C 36).	
605	56 260	—	6 471	605	113 762	Directe belastingen en bijdrage-ontvangsten van de sociale zekerheid (C 37).	
—	—	—	—	31	312	Overige inkomensoverdrachten (C 38).	
(17)	(16 339)	(202)	(30 040)	(57 596)	(58 437)	<i>Inkomensoverdrachten tussen overheidssectoren ...</i>	4
—	—	—	—	(10 835)	(11 324)	Inkomensoverdrachten tussen de centrale overheid en de fondsen en autonome instellingen (D 41, C 46).	
(17)	(16 339)	—	—	(16 619)	(16 510)	Inkomensoverdrachten tussen de centrale overheid en de instellingen van de sociale zekerheid (D 42, C 47).	
—	—	(102) (f) (17 382)	—	(17 484)	(17 484)	Inkomensoverdrachten tussen de centrale overheid en de gemeenten, provincies en daarmee gelijkgestelde besturen (D 43, C 46).	
—	—	(100)	(12 658)	(12 658)	(13 119)	Bijdragen aan het vrij onderwijs (D 44).	
71 049	59 197	42 607	13 626	208 744	211 024	Totaal van de lopende verrichtingen (a).	
—	11 852	—	28 981	—	2 280	Saldo van de lopende verrichtingen.	
(16 322)	—	(29 838)	—	(841)	—	Saldo van de interne overdrachten.	

(a) Bevat niet de bedragen die tussen haakjes zijn geplaatst.

(b) D = debet, uitgaven; C = credit, ontvangsten.

(c) Andere dan voor sociale zekerheid.

(d) Waarvan: vrij onderwijs: 10 218.

(e) Waarvan: vrij onderwijs: 2 440.

(f) Inbegrepen 1 675 miljoen voor pensioenen van onderwijzend personeel en 82 miljoen voor tewerkstelling van werklozen.

1963

COMPTE ECONOMIQUE DES POUVOIRS PUBLICS.

B. — Compte « Opérations de capital ».

(En millions de francs.)

Numéro du code	LIBELLÉ	Budget général de l'État <i>Algemene Rijksbegroting</i>		Fonds et institutions autonomes <i>Fondsen en autonome instellingen</i>		Total Pouvoir central <i>Totaal Centrale overheid</i>	
		1		2		3 = (1 + 2)	
		D	C	D	C	D	C
	Solde des opérations courantes.		56 699	13 586		43 113	
5	Transferts directs de capitaux	1 798	2 685	1 096	22	2 894	2 707
	Transferts de capitaux aux entreprises (D 51, C 56).	398	112	1 076	21	1 474	133
	Transferts de capitaux aux ménages (D 52, C 58).	48	90	20	1	68	91
	Transferts de capitaux vers et à charge de l'étranger (D 53, C 59).	1 350	38	—	—	1 350	38
	Impôts sur le patrimoine (C 57)	2	2 445	—	—	2	2 445
	Non ventilé (D 50, C 50)	—	—	—	—	—	—
6	Transferts de capitaux entre secteurs publics . .	(7 544)	—	(410)	(6 759)	(7 954)	(6 759)
	Transferts de capitaux entre le pouvoir central et les fonds et institutions autonomes (D 61, C 66).	(6 882)	—	—	(6 759)	(6 882)	(6 759)
	Transferts de capitaux entre le pouvoir central et les communes, provinces et administrations y assimilées (D 63, C 66).	(587)	—	(410)	—	(997)	—
	Transferts de capitaux à l'enseignement libre (D 64).	(75)	—	—	—	(75)	—
7	Investissements directs	5 484	1 139	6 429	42	11 913	1 181
	Terrains et bâtiments (D 71, C 76)	458	173	1 740	39	2 198	212
	Construction de bâtiments (D 72)	792	—	1 790	—	2 582	—
	Routes, travaux hydrauliques et autres (D 73) . .	3 405	1	2 758	2	6 163	3
	Matériel (D 74, C 77)	829	93	141	1	970	94
	Provisions pour amortissement (C 79)	—	872	—	—	—	872
	Non ventilé (D 70, C 70)	—	—	—	—	—	—
	Océans de crédits et participations	(207)	—	(48)	—	(255)	—
8	Entreprises (D 81, C 86)	4 016	332	1 376	282	5 392	614
	Ménages (D 82, C 87)	3 945	324	1 200	139	5 145	463
	Ménages (D 82, C 87)	—	—	176	143	176	143
	Etranger (D 83, C 88)	71	8	—	—	71	8
	Autres secteurs publics (D 84, C 89)	(207)	—	(48)	—	(255)	—
	Non ventilé (D 80, C 80)	—	—	—	—	—	—
	Solde net à financer.		49 557	22 141		27 416	
9	Dettes publiques	10 092	17 752	2 531	4 572	12 623	22 324
	Amortissements de la dette publique consolidée et produit d'emprunts, en monnaie nationale (D 91/1, C 96/1).	7 858	17 652	—	—	7 858	17 652
	Idem, en monnaie étrangère (D 91/2, C 96/2) . .	2 232	100	—	—	2 232	100
	Amortissements et produit d'emprunts à destina- tion spéciale, en monnaie nationale (D 91/3, C 96/3).	2	—	2 531	4 572	2 533	4 572
	Idem, en monnaie étrangère (D 91/4, C 96/4) . .	—	—	—	—	—	—
	Non ventilé (D 90)	—	—	—	—	—	—
	Total des opérations de capital, dont :	21 390	78 607	25 018	4 918	32 822	69 939
	1° Solde des opérations courantes	—	56 699	13 586	—	—	43 113
	2° Opérations de capital (b)	21 390	21 908	11 432	4 918	32 822	26 826
	Total général (opérations courantes et de capital).	99 646	156 863	28 264	8 164	127 910	165 027
	SOLDE FINAL.	57 217			20 100	37 117	
	Solde des transferts internes		(64 755)	(17 986)			(46 769)

(a) Dont : enseignement libre : 75.

(b) Ne comprend pas les montants entre parenthèses.

ECONOMISCHE REKENING VAN DE GEHELE OVERHEID.

1963

B. — Rekening « Kapitaalverrichtingen ».

(In miljoen frank.)

Institutions de sécurité sociale <i>Instellingen sociale zekerheid</i> 4		Pouvoirs publics subordonnés et enseignement libre <i>Lagere publiek- rechtelijke lichamen en vrij onderwijs</i> 5		Total — <i>Totaal</i> 6		OMSCHRIJVING	Code- nummer
D	C	D	C	D	C		
11 852		28 981		2 280		Saldo van de lopende verrichtingen.	
—	—	55	—	2 949	2 707	<i>Directe vermogensoverdrachten</i>	5
—	—	—	—	1 474	133	Vermogensoverdrachten aan bedrijven (D 51, C 56).	
—	—	—	—	68	91	Vermogensoverdrachten aan gezinnen (D 52, C 58).	
—	—	—	—	1 350	38	Vermogensoverdrachten aan en van het buitenland (D 53, C 59).	
—	—	—	—	2	2 445	Vermogensheffingen (C 57).	
—	—	55	—	55	—	Niet verdeeld (D 50, C 50).	
—	—	—	(997)	(7 954)	(7 756)	<i>Vermogensoverdrachten tussen overheidssectoren.</i>	6
—	—	—	—	(6 882)	(6 759)	Vermogensoverdrachten tussen de centrale overheid en de fondsen en autonome instellingen (D 61, C 66).	
—	—	—	(997)	(997)	(997)	Vermogensoverdrachten tussen de centrale overheid en de gemeenten, provincieën en daarmee gelijkgestelde besturen (D 63, C 66).	
—	—	—	—	(75)	—	Vermogensoverdrachten aan het vrij onderwijs (D 64).	
258	23	8 675	830	20 846	2 034	<i>Directe investeringen</i>	7
—	—	1 200	—	3 398	212	Gronden en gebouwen (D 71, C 76).	
—	—	—	—	2 582	—	Oprichting van gebouwen (D 72).	
—	—	—	—	6 163	3	Wegen, waterbouwkundige en andere werken (D 73).	
—	—	—	—	970	94	Materieel (D 74, C 77).	
—	11	—	430	—	1 313	Voorzieningen voor afschrijvingen (C 79).	
258	12	(a) 7 475	400	7 733	412	Niet verdeeld (D 70, C 70).	
—	—	—	—	(255)	—	<i>Kredietverleningen en deelnemingen</i>	8
7 361	2 706	3 020	350	15 773	3 670	Bedrijven (D 81, C 86).	
—	—	3 020	350	8 165	813	Gezinnen (D 82, C 87).	
—	—	—	—	176	143	Buitenland (D 83, C 88).	
—	—	—	—	71	8	Andere overheidssectoren (D 84, C 89).	
—	—	—	—	(255)	—	Niet verdeeld (D 80, C 80).	
7 361	2 706	—	—	7 361	2 706	Te financieren netto-saldo.	
16 742		39 551		28 877		<i>Overheidsschuld</i>	9
1 400	3 904	3 770	12 400	17 793	38 628	Aflossingen van gevestigde overheidsschuld en opbrengst van leningen in nationale valuta (D 91/1, C 96/1).	
—	—	—	—	7 858	17 652	Idem, in vreemde valuta (D 91/2, C 96/2).	
—	—	—	—	2 232	100	Aflossingen en opbrengst van leningen met speciale bestemming, in nationale valuta (D 91/3, C 96/3).	
1 400	3 904	—	—	3 933	8 476	Idem, in vreemde valuta (D 91/4, C 96/4).	
—	—	—	—	—	—	Niet verdeeld (D 90).	
—	—	3 770	12 400	3 770	12 400	Totaal van de kapitaalverrichtingen, waarvan :	
20 871	6 633	44 501	13 580	57 361	49 319	1° Saldo van de lopende verrichtingen.	
11 852	—	28 981	—	—	2 280	2° Kapitaalverrichtingen (b).	
9 019	6 633	15 520	13 580	57 361	47 039	<i>Algemeen totaal</i> (lopende en kapitaalverrichtingen).	
80 068	65 830	58 127	27 206	266 105	258 063	EINDSALDO.	
—	14 238	—	30 921	—	8 042	Saldo van de interne overdrachten.	
(16 322)		(30 835)		(388)			

(a) Waarvan: vrij onderwijs: 75.

(b) Betreft niet de bedragen die tussen banken zijn opgezet.

1964

COMPTE ECONOMIQUE DES POUVOIRS PUBLICS.

A. — Compte « Opérations courantes ».

(En millions de francs.)

Numéro du code	LIBELLÉ (b)	Budget général de l'Etat — <i>Algemene Rijksbegroting</i> 1		Fonds et institutions autonomes (c) <i>Fondsen en autonome instellingen</i> 2		Total Pouvoir central — <i>Totaal Centrale overheid</i> 3 = (1 + 2)	
		D	C	D	C	D	C
1	Dépenses et recettes courantes pour biens et services (consommation).	52 095	945	5 718	548	57 813	1 493
	Salaires et pensions (D 11)	31 222	186	4 010	146	35 232	332
	Achats et ventes de biens et services (D 12, C 16).	10 191	729	1 701	402	11 892	1 131
	Travaux et équipement (D 13 et 14)	7 905	30	—	—	7 905	30
	Coûts imputés (D 15)	2 777	—	7	—	2 784	—
2	Intérêts, pertes et profits	20 709	3 711	2 515	114	23 224	3 825
	Intérêts (D 21, C 26)	16 239	761	2 515	114	18 754	875
	Contributions à la charge d'intérêts et aux pertes d'exploitation d'entreprises publiques (D 22).	4 461	6	—	—	4 461	6
	Participations aux bénéfices d'exploitation d'entreprises publiques (C 27).	4	1 451	—	—	4	1 451
	Produits divers du patrimoine (C 28 et 29)	5	1 493	—	—	5	1 493
3	Transferts directs de revenus	10 796	146 536	10 286	2 158	21 082	148 694
	Subventions aux entreprises (D 31 et 32)	3 972	59	3 909	—	7 881	59
	Transferts de revenus aux ménages et aux institutions a.s.b.l. au service des ménages (D 33).	4 812	14	6 341	16	11 153	30
	Transferts de revenus à et de l'étranger (D 34, C 39).	1 966	55	—	6	1 966	61
	Impôts indirects et taxes sur les biens meubles et immobiliers (C 36).	45	89 391	—	1 880	45	91 271
	Impôts directs et contribution à la Sécurité Sociale (C 37).	—	56 372	1	160	1	56 532
	Autres transferts de revenus (C 38)	1	645	35	96	36	741
4	Transferts de revenus entre secteurs publics	(63 021)	(136)	—	(12 139)	(63 021)	(12 275)
	Transferts de revenus entre le pouvoir central et les fonds et institutions autonomes (D 41, C 46).	(12 606)	—	—	(11 684)	(12 606)	(11 684)
	Transferts de revenus entre le pouvoir central et les institutions de sécurité sociale (D 42, C 47).	(18 892)	(81)	—	—	(18 892)	(81)
	Transferts de revenus entre le pouvoir central et les communes, provinces et administrations y assimilées (D 43, C 46).	(17 263)	(55)	—	(21)	(17 263)	(76)
	Contributions à l'enseignement libre (D 44)	(14 260)	—	—	(434)	(14 260)	(434)
—	Divers	382	79	—	—	382	79
	Total des opérations courantes (a) ...	83 982	151 271	18 519	2 820	102 501	154 091
	Solde des opérations courantes (a)	67 289			15 699	51 590	
	Solde des transferts internes		(62 885)	(12 139)			(50 746)

(a) Ne comprend pas les montants entre parenthèses.

(b) D = débit, dépenses; C = crédit, recettes.

(c) Autres que de sécurité sociale.

(d) Dont enseignement libre: 11 334.

(e) Dont enseignement libre: 2 926.

(f) Y compris 1 393 millions pour les pensions du personnel enseignant et 77 millions pour la mise au travail des chômeurs.

ECONOMISCHE REKENING VAN DE GEHELE OVERHEID.

1964

A. — Rekening « Lopende verrichtingen ».

(In miljoen frank.)

Institutions de sécurité sociale — Instellingen sociale zekerheid 4		Pouvoirs publics subordonnés et enseignement libre — Lagere publiek- rechterlijke lichamen en vrij onderwijs 5		Total — Totaal 6		OMSCHRIJVING	Code- nummer
D	C	D	C	D	C		
4 608	104	39 409	1 150	101 830	2 747	Lopende uitgaven en ontvangsten voor goederen en diensten (consumptie).	1
1 452	—	(d) 29 354	400	66 038	732	Lonen en pensioenen (D 11).	
3 098	104	(e) 7 727	750	22 717	1 985	Aankoop en verkoop van goederen en diensten (D 12, C 16).	
—	—	—	—	7 905	30	Werken en uitrusting (D 13 en 14).	
58	—	2 328	—	5 170	—	Toegerekende kosten (D 15).	
1 290	2 473	3 770	3 562	28 284	9 860	Rente, verliezen en winsten	2
1 290	2 427	3 770	250	23 814	3 552	Rente (D 21, C 26).	
—	—	—	—	4 461	6	Bijdragen in rentelast en in exploitatieverliezen van openbare bedrijven (D 22).	
—	—	—	359	4	1 810	Aandeel in exploitatiewinsten van openbare bedrijven (C 27).	
—	46	—	2 953	5	4 492	Diverse opbrengsten van het eigendom (C 28 en 29).	
75 893	68 590	3 049	10 348	100 024	227 632	Directe inkomensoverdrachten	3
—	—	120	—	8 001	59	Subsidies aan bedrijven (D 31 en 32).	
74 871	470	2 929	143	88 953	643	Inkomensoverdrachten aan gezinnen en aan instellingen z.w.o. ten dienste van gezinnen (D 33).	
423	389	—	—	2 389	450	Inkomensoverdrachten aan en van het buitenland (D 34, C 39).	
—	—	—	2 914	45	94 185	Indirecte belastingen en taksen op roerende en onroerende goederen (C 36).	
599	67 731	—	7 291	600	131 554	Directe belastingen en bijdrage-ontvangsten van de Sociale Zekerheid (C 37).	
—	—	—	—	36	7 41	Overige inkomensoverdrachten (C 38).	
(25)	(19 476)	(176)	(31 423)	(63 222)	(63 174)	Inkomensoverdrachten tussen overheidssectoren.	4
—	—	—	—	(12 606)	(11 684)	Inkomensoverdrachten tussen de centrale overheid en de fondsen en autonome instellingen (D 41, C 46).	
(25)	(19 476)	—	—	(18 917)	(19 557)	Inkomensoverdrachten tussen de centrale overheid en de instellingen van de sociale zekerheid (D 42, C 47).	
—	—	(76) (f)	(17 263)	(17 339)	(17 339)	Inkomensoverdrachten tussen de centrale overheid en de gemeenten, provincies en daarmee gelijkgestelde besturen (D 43, C 46).	
—	—	(100)	(14 160)	(14 360)	(14 594)	Bijdragen aan het vrij onderwijs (D 44).	
—	—	—	—	382	79	Diversen	—
81 791	71 167	46 228	15 060	230 520	240 318	Totaal van de lopende verrichtingen (a).	
—	10 624	—	31 168	—	9 798	Saldo van de lopende verrichtingen (a).	
(19 451)	—	(31 247)	—	—	(48)	Saldo van de interne overdrachten.	

(a) Bevat niet de bedragen die tussen haakjes zijn geplaatst.

(b) D = debet, uitgaven; C = credit, uitgaven.

(c) Andere dan voor sociale zekerheid.

(d) Waarvan vrij onderwijs: 11 334.

(e) Waarvan vrij onderwijs: 2 926.

(f) Inbegrepen 1 393 miljoen voor pensioenen van onderwijzend personeel en 77 miljoen voor tewerkstelling van werklozen.

COMPTE ECONOMIQUE DES POUVOIRS PUBLICS.

1964

B. — Compte « Opérations de capital ».

(En millions de francs.)

Numéro du code	LIBELLÉ	Budget général de l'État <i>Algemene Rijksbegroting</i>		Fonds et institutions autonomes <i>Fondsen en autonome instellingen</i>		Total Pouvoir central <i>Totaal Centrale overheid</i>	
		1		2		3 = (1 + 2)	
		D	C	D	C	D	C
	Solde des opérations courantes.		67 289	15 699		51 590	
5	Transferts directs de capitaux	1 167	2 749	1 121	36	2 288	2 785
	Transferts de capitaux aux entreprises (D 51, C 56).	301	35	1 086	34	1 387	69
	Transferts de capitaux aux ménages (D 52, C 58).	10	98	10	2	20	100
	Transferts de capitaux vers et à charge de l'étranger (D 53, C 59).	855	38	25	—	880	38
	Impôts sur le patrimoine (C 57)	1	2 578	—	—	1	2 578
	Non ventilé (D 50, C 50)	—	—	—	—	—	—
6	Transferts de capitaux entre secteurs publics ...	(6 652)	—	(486)	(6 737)	(7 138)	(6 737)
	Transferts de capitaux entre le pouvoir central et les fonds et institutions autonomes (D 61, C 66).	(5 934)	—	—	(6 737)	(5 934)	(6 737)
	Transferts de capitaux entre le pouvoir central et les communes, provinces et administrations y assimilées (D 63, C 66).	(634)	—	(486)	—	(1 120)	—
	Transferts de capitaux à l'enseignement libre (D 64).	(84)	—	—	—	(84)	—
7	Investissements directs	5 794	1 207	10 234	23	16 028	1 230
	Terrains et bâtiments (D 71, C 76)	564	130	1 433	2	1 997	132
	Construction de bâtiments (D 72)	963	—	1 757	—	2 720	—
	Routes, travaux hydrauliques et autres (D 73) ...	3 321	1	6 921	21	10 242	22
	Matériel (D 74, C 77)	946	68	123	—	1 069	68
	Provisions pour amortissements (C 79)	—	1 008	—	—	—	1 008
	Non ventilé (D 70, C 70)	—	—	—	—	—	—
8	Octrois de crédits et participations	—	(2)	(17)	—	(17)	(2)
	Entreprises (D 81, C 86)	4 377	285	1 331	283	5 708	568
	Ménages (D 82, C 87)	4 195	277	1 155	153	5 350	430
	Etranger (D 83, C 88)	3	—	176	130	179	130
	Autres secteurs publics (D 84, C 89)	179	8	—	—	179	8
	Autres secteurs publics (D 84, C 89)	(—)	(2)	(17)	—	(17)	(2)
	Non ventilé (D 80, C 80)	—	—	—	—	—	—
—	Divers	376	4	—	—	376	4
	Solde net à financer (reporté).		59 820	28 043		31 777	
9	Dette publique	11 324	24 460	7 718	12 847	19 042	37 307
	Amortissements de la dette publique consolidée et produit d'emprunts, en monnaie nationale (D 91/1, C 96/1).	9 053	24 460	5 297	5 625	14 350	30 085
	Idem, en monnaie étrangère (D 91/2, C 96/2) ...	1 172	—	—	—	1 172	—
	Amortissements et produit d'emprunts à destina- tion spéciale, en monnaie nationale (D 91/3, C 96/3).	—	—	2 421	7 222	2 421	7 222
	Idem, en monnaie étrangère (D 91/4, C 96/4) ...	1 099	—	—	—	1 099	—
	Non ventilé (D 90)	—	—	—	—	—	—
	Total des opérations de capital, dont :	23 038	95 994	36 103	13 189	43 442	93 484
	1° Solde des opérations courantes	—	67 289	15 699	—	—	51 590
	2° Opérations de capital (b)	23 038	28 705	20 404	13 189	43 442	41 894
	Total général (opérations courantes et de capital).	107 020	179 976	38 923	16 009	145 943	195 985
	SOLDE FINAL.	72 956			22 914	50 042	
	Solde des transferts internes.		(69 535)	(18 373)			(51 162)

(a) Dont enseignement libre : 65.

ECONOMISCHE REKENING VAN DE GEHELE OVERHEID.

1964

B. — Rekening « Kapitaalverrichtingen ».

(In miljoen frank.)

Institutions de sécurité sociale — Instellingen sociale zekerheid 4		Pouvoirs publics subordonnés et enseignement libre — Lagere publiek- rechtelijke lichamen en vrij onderwijs 5		Total — Totaal 6		OMSCHRIJVING	Code- nummer
D	C	D	C	D	C		
10 624		31 168		9 798		Saldo van de lopende verrichtingen.	
—	—	60	—	2 348	2 785	Directe vermogensoverdrachten	5
—	—	—	—	1 387	69	Vermogensoverdrachten aan bedrijven (D 51, C 56).	
—	—	—	—	20	100	Vermogensoverdrachten aan gezinnen (D 52, C 58).	
—	—	—	—	880	38	Vermogensoverdrachten aan en van het buiten- land (D 53, C 59).	
—	—	—	—	1	2 578	Vermogensheffingen (C 57).	
—	—	60	—	60	—	Niet verdeeld (D 50, C 50).	
—	—	—	(940)	(7 138)	(7 677)	Vermogensoverdrachten tussen overheidssectoren.	6
—	—	—	—	(5 934)	(6 737)	Vermogensoverdrachten tussen de centrale over- heid en de fondsen en autonome instellingen (D 61, C 66).	
—	—	—	(940)	(1 120)	(940)	Vermogensoverdrachten tussen de centrale over- heid en de gemeenten, provincieën en daarmee gelijkgestelde besturen (D 63, C 66).	
—	—	—	—	(84)	—	Vermogensoverdrachten aan het vrij onderwijs (D 64).	
377	12	9 065	876	25 470	2 118	Directe investeringen	7
—	—	1 200	—	3 197	132	Gronden en gebouwen (D 71, C 76).	
—	—	—	—	2 720	—	Oprichting van gebouwen (D 72).	
—	—	—	—	10 242	22	Wegen, waterbouwkundige en andere werken (D 73).	
—	—	—	—	1 069	68	Materieel (D 74, C 77).	
—	12	—	476	—	1 496	Voorzieningen voor afschrijvingen (C 79).	
377	—	(a) 7 865	400	8 242	400	Niet verdeeld (D 70, C 70).	
—	—	—	—	(17)	(2)	Kredietverleningen en deelnemingen	8
6 582	3 206	2 164	400	14 454	4 174	Bedrijven (D 81, C 86).	
—	—	2 164	400	7 514	830	Gezinnen (D 82, C 87).	
—	—	—	—	179	130	Buitenland (D 83, C 88).	
—	—	—	—	179	8	Andere overheidssectoren (D 84, C 89).	
—	—	—	—	(17)	(2)	Niet verdeeld (D 80, C 80).	
6 582	3 206	—	—	6 582	3 206	Diversen	—
—	—	—	—	376	4	Te financieren netto-saldo (gereporteerd).	
14 365		41 181		23 769		Overheidsschuld	9
1 498	3 579	3 080	10 100	23 620	50 986	Aflossingen van gevestigde overheidsschuld en opbrengst van leningen in nationale valuta (D 91/1, C 96/1).	
—	—	—	—	14 350	30 085	Idem, in vreemde valuta (D 91/2, C 96/2).	
—	—	—	—	1 172	—	Aflossingen en opbrengst van leningen met spe- ciale bestemming, in nationale valuta (D 91/3, C 96/3).	
1 498	3 579	—	—	3 919	10 801	Idem, in vreemde valuta (D 91/4, C 96/4).	
—	—	—	—	1 099	—	Niet verdeeld (D 90).	
—	—	3 080	10 100	3 080	10 100	Totaal van de kapitaalverrichtingen, waarvan :	
19 081	6 797	45 537	11 376	66 268	69 865	1° Saldo van de lopende verrichtingen.	
10 624	—	31 168	—	—	9 798	2° Kapitaalverrichtingen (b).	
8 457	6 797	14 369	11 376	66 268	60 067	Algemeen totaal (lopende en kapitaalverrich- tingen).	
90 248	77 964	60 597	26 436	296 788	300 385	EINDSALDO.	
—	—	—	—	—	—	Saldo van de interne overdrachten.	
—	12 284	—	34 161	3 597			
(19 451)		(32 187)		(476)			

(a) Waarvan vrij onderwijs: 65.

De overdrachten die tussen besturen zijn gepleegd